



1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

2021 YILI

DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

1 ŞUBAT 2022  
İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ

## **İÇİNDEKİLER**

|                                |             |
|--------------------------------|-------------|
| <b>KISALTMALAR</b>             | <b>: 5</b>  |
| <b>DEĞERLENDİRME</b>           | <b>: 7</b>  |
| <b>İNSAN HAKLARI BİLANÇOSU</b> | <b>: 11</b> |
| <b>AYRINTILI VERİLER</b>       | <b>: 16</b> |

### **YARGISIZ İNFAZ**

**(Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)**

|   |             |
|---|-------------|
| <b>Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar</b> | <b>: 16</b> |
|---|-------------|

|  |             |
|--|-------------|
| <b>HAPİSHANELERDE ÖLEN ve YARALANANLAR</b> | <b>: 18</b> |
|--|-------------|

|  |             |
|--|-------------|
| <b>RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN VE YARALANANLAR</b> | <b>: 19</b> |
|--|-------------|

|   |             |
|---|-------------|
| <b>POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ</b> | <b>: 20</b> |
|---|-------------|

|                             |             |
|-----------------------------|-------------|
| <b>SALDIRIYA UĞRAYANLAR</b> | <b>: 21</b> |
|-----------------------------|-------------|

**Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi/Üyesi**

**Gazeteci**

**Öğretmen/Öğretim Üyesi**

**Yerel Yönetici**

**Avukat**

**Doktor**

**Sağlık Görevlisi**

|                           |             |
|---------------------------|-------------|
| <b>SİLAHLI ÇATIŞMALAR</b> | <b>: 23</b> |
|---------------------------|-------------|

|  |             |
|--|-------------|
| <b>SİLAHLI ÖRGÜT MİLİTANLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLENLER</b> | <b>: 36</b> |
|--|-------------|

|  |             |
|--|-------------|
| <b>SINIR HATLARINDA YAŞANAN ÖLÜM VE YARALANMALAR</b> | <b>: 37</b> |
|--|-------------|

|   |             |
|---|-------------|
| <b>MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM VE YARALANMALARI</b> | <b>: 38</b> |
|---|-------------|

|                        |             |
|------------------------|-------------|
| <b>KUŞKULU ÖLÜMLER</b> | <b>: 39</b> |
|------------------------|-------------|

**Erkek**

**Kadın**

**Çocuk**

|   |             |
|---|-------------|
| <b>ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN DİĞER İHLALLER</b> | <b>: 44</b> |
|---|-------------|

**Orman ve Arazi Yakma**

**Özel Güvenlik Bölgesi İlanı ve Arazi Yasağı**

**Sokağa Çıkma Yasağı İlanı**

**Koruculuk Baskısı**

|  |             |
|--|-------------|
| <b>KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER</b> | <b>: 52</b> |
|--|-------------|

**Kadın İntiharları**

**Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar**

**Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar**

**Fuhuş Yapmaya Zorlanan Kadınlar**

|  |             |
|--|-------------|
| <b>ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER</b> | <b>: 66</b> |
|--|-------------|

**Çocuk İntiharları**

**Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar**

**Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar Çocuğa Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz**

**Okulda Şiddet**

|   |             |
|---|-------------|
| <b>İŞKENCE YASAĞI - İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA</b> | <b>: 76</b> |
|---|-------------|

**Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele**

**Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele**

**Korucular Tarafından Yapılan İşkence ve Kötü Muamele**

**İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ**  
**2021 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU**

Hapishanelerde İşkence  
Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi  
Tehdit Edilenler

**KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER** : 112  
Gözetim Alınanlar – Tutuklananlar- Ev Baskınları

**İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER** : 145  
Yasaklanan Etkinlikler  
Anadilde Savunma Yasağı  
Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan Soruşturmalar  
Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan davalar  
Düşüncelerini ifade Edenlere Verilen Cezalar

**ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER** : 167  
Baskına veya Saldırıya Uğrayan Kurum ve Kuruluşlar

**TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER** :169  
Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler  
Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler  
Valilik ve Kaymakamlıklarca Alınan (Sürelili-Süresi) Gösteri ve Açık Hava Toplantısı Yasağı

**HAPİSHANELERDE YAŞANAN İHLALLER** : 197  
Sevk Uygulamaları  
Sağlık Hakkı İhlali  
Aile Görüşü Engellenenler  
Haberleşme vb. Hakları Engellenenler  
Haklarında Soruşturma Açılanlar  
Disiplin Cezası Verilenler  
Tecrit ve İzolasyon  
Hapishanelerdeki Diğer İhlaller

**EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER** : 239  
İş Kazalarında Ölen ve Yaralananlar  
İşten Çıkarılanlar  
Görevden Alınanlar  
İhraç Edilenler

**DİĞER HAK İHLALLERİ**  
KAYYIM ATAMALARI : 246  
MÜLKİYET HAKKI İHLALI :247  
SAĞLIK HAKKI İHLALI :248

**-RAPORA DAİR AÇIKLAMA-**

*Bu raporda yer alan veriler ve verilere ait bilançolar, derneğimizin şubelerine mağdurlarca yapılan bireysel başvurulardan, yerel kaynaklardan edinilen bilgilerden ve basın taramalarından (Milliyet, Hürriyet, Sabah, Evrensel, Birgün, Cumhuriyet, Yeniyaşam, Cnntürk, TRTHaber, NTV, Habertürk, ANF, ETHA, DHA, AA, İHA, Bianet.org, BBC, Sputnik, T24, Welat, GazeteDüvar, GazeteKarınca, Sendika.org, Mezopotamya Ajansı, JINNEWS) derlenerek hazırlanmıştır.*

*Raporda yer alan bazı veriler, tank beyanlarına dayandırılan iddialardır. Ancak, ilgili kurum veya kişilerden, iddiaların aksini ispatlayacak beyan ve açıklamalar yapılmadıkça, iddialar doğru ve gerçek olarak kabul edilecektir.*

*İddialara ilişkin yeni veriler gündeme geldikçe, raporda yer alan ilgili bölümler güncellenecektir. Rapordan çıkarılabilir veya kesinlik kazandırılarak raporda tutulmaya devam edilecektir.*

**YAYINA HAZIRLAYAN**

**İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ**  
**ARŞİV-DOKÜMANTASYON BİRİMİ**

## **KISALTMALAR**

|                   |   |
|-------------------|---|
| <b>AA</b>         | - Anadolu Ajansı  |
| <b>AB</b>         | - Avrupa Birliği  |
| <b>AFAD</b>       | - TC Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı       |
| <b>AİHM</b>       | - Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi                              |
| <b>AKP</b>        | - Adalet ve Kalkınma Partisi                                  |
| <b>ANF</b>        | - Fırat Haber Ajansı  |
| <b>AP</b>         | - Avrupa Parlamentosu   |
| <b>ATK</b>        | - Adli Tıp Kurumu   |
| <b>BBP</b>        | - Büyük Birlik Partisi  |
| <b>BİMER</b>      | - Başbakanlık İletişim Merkezi                                |
| <b>BM</b>         | - Birleşmiş Milletler   |
| <b>BTK</b>        | - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu                      |
| <b>CHP</b>        | - Cumhuriyet Halk Partisi                                     |
| <b>ÇİM</b>        | - Çocuk İzleme Merkezi  |
| <b>DBP</b>        | - Demokratik Bölgeler Partisi                                 |
| <b>DEDAŞ</b>      | - Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.                                 |
| <b>DHA</b>        | - Demirören Haber Ajansı                                      |
| <b>DHF</b>        | - Demokratik Haklar Federasyonu                               |
| <b>DHKP-C</b>     | - Devrimci Halk Kurtuluş Partisi - Cephe                      |
| <b>DİHA</b>       | - Dicle Haber Ajansı  |
| <b>DİSK</b>       | - Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu                    |
| <b>DTK</b>        | - Demokratik Toplum Kongresi                                  |
| <b>EGM</b>        | - Emniyet Genel Müdürlüğü                                     |
| <b>EĞİTİM-SEN</b> | - Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası                        |
| <b>EMEP</b>       | - Emek Partisi  |
| <b>ESP</b>        | - Ezilenlerin Sosyalist Partisi                               |
| <b>ETHA</b>       | - Etkin Haber Ajansı  |
| <b>EYP</b>        | - El Yapımı Patlayıcı   |
| <b>GBT</b>        | - Güvenlik Bilgi Taraması                                     |
| <b>HDK</b>        | - Halkların Demokratik Kongresi                               |
| <b>HDP</b>        | - Halkların Demokratik Partisi                                |
| <b>HÜDA-PAR</b>   | - Hür Dava Partisi  |
| <b>İŞİD</b>       | - Irak Şam İslam Devleti                                      |
| <b>İŞKUR</b>      | - Türkiye İş Kurumu   |
| <b>İHA</b>        | - İhlas Haber Ajansı  |
| <b>İHD</b>        | - İnsan Hakları Derneği                                       |
| <b>JINHA</b>      | - Jin Haber Ajansı  |
| <b>JINNEWS</b>    | - Jin Haber Ajansı  |
| <b>JÖH</b>        | - Jandarma Özel Harekat                                       |
| <b>KCK</b>        | - Kongreya Civakên Kürdistan (Kürdistan Topluluklar Kongresi) |
| <b>KESK</b>       | - Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu                  |
| <b>KHK</b>        | - Kanun Hükmünde Kararname                                    |
| <b>KURDÎ-DER</b>  | - Kürt Dili Araştırma ve Geliştirme Derneği                   |
| <b>KYK</b>        | - Kredi Yurtlar Kurumu  |
| <b>MA</b>         | - Mezopotamya Haber Ajansı                                    |

**İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ**  
**2021 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU**

|                    |  |
|--------------------|--|
| <b>MEBYA-DER</b>   | - Medeniyetler Beşiğinde Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma Dayanışma Birlik ve Kültür Derneği |
| <b>MED-DER</b>     | - Mezopotamya Dil ve Kültür Araştırma Derneği  |
| <b>MHP</b>         | - Milliyetçi Hareket Partisi   |
| <b>MKM</b>         | - Mezopotamya Kültür Merkezi   |
| <b>MSB</b>         | - Milli Savunma Bakanlığı  |
| <b>PFDK</b>        | - Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu   |
| <b>PKK</b>         | - Partiya Karkerên Kurdistan (Kürdistan İşçi Partisi)  |
| <b>PÖH</b>         | - Polis Özel Harekat   |
| <b>PSAKD</b>       | - Pir Sultan Abdal Kültür Derneği  |
| <b>PYD</b>         | - Partiya Yekîtiya Demokratik / Demokratik Birlik Partisi  |
| <b>RTÜK</b>        | - Radyo Televizyon Üst Kurulu  |
| <b>SEGBİS</b>      | - Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi   |
| <b>SES</b>         | - Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası   |
| <b>SGDF</b>        | - Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu   |
| <b>SMF</b>         | - Sosyalist Meclisler Federasyonu  |
| <b>SGK</b>         | - Sosyal Güvenlik Kurumu   |
| <b>SHÇEK</b>       | - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu  |
| <b>OHAL</b>        | - Olağanüstü Hal   |
| <b>ÖSP</b>         | - Özgürlük ve Sosyalizm Partisi  |
| <b>TBMM</b>        | - Türkiye Büyük Millet Meclisi   |
| <b>TEM</b>         | - Terörle Mücadele   |
| <b>TFF</b>         | - Türkiye Futbol Federasyonu   |
| <b>TİHV</b>        | - Türkiye İnsan Hakları Vakfı  |
| <b>TİB</b>         | - Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı   |
| <b>TİKKO</b>       | - Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu   |
| <b>TJA</b>         | - Tevgera Jinên Azad (Özgür Kadın Hareketi)  |
| <b>TKP/ML</b>      | - Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist   |
| <b>TOKİ</b>        | - TC Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı  |
| <b>TRT</b>         | - Türkiye Radyo Televizyon   |
| <b>TSK</b>         | - Türk Silahlı Kuvvetleri  |
| <b>TBB</b>         | - Türk Tabipler Birliği  |
| <b>TUAY-DER</b>    | - Diyarbakır Tutuklu Aileleri ile Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği                                     |
| <b>TÜM-BEL SEN</b> | - Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası  |
| <b>YPG</b>         | - Yekineyên Parastina Gel (Halk Savunma Birliği)   |

## **DEĞERLENDİRME**

### **İNSAN HAKLARI DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBESİ**

İnsan Hakları Derneği Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin 2021 Yılı İnsan Hakları İhlalleri Raporunu açıklamak üzere bir aradayız.

Fiili OHAL rejimi ile yönetilen bölgemizde; uygulanan politikalar ve uygulamalar ile toplumsal yaşamımızda hukuk, demokrasi ve insan hakları konularında onarılması güç tahribatlar oluşturmuştur. Bu süreçte güvenlik odaklı ve 'terörle mücadele' adı altında gerilimi besleyen çatışmaya ve şiddete dayalı politikalar üretilmiş, iç ve dış politikada Türkiye istikrarsızlığa sürüklenmiştir. İnsan hakları ve demokrasi krizine derin ekonomik kriz de eklenmiştir.

2021 yılı içerisinde de insan hakları ihlalleri sistematik bir şekilde artarak devam etmiştir. Ağırlıklı olarak bölgemizde daha fazla görünür olan ve yaygın bir hal alan çatışma ve şiddet ortamı, tüm hızıyla devam etmektedir. Yaşanan askeri operasyonlarda, meydana gelen silahlı çatışmalarda ve patlamalarda, günaşırı insanlar yaşamını yitirmektedir.

Diyalog ile müzakere dışı çözüm yöntemlerinde ısrarın bir sonucu olarak, bugün bölgemizde toplumsal yaşamı derinden etkileyen korkunç ve acı bir çatışma tablosuyla karşı karşıya bulunmaktayız. Yine askeri operasyonlardan ve yasaklamalardan kaynaklı insan hakları ihlalleri gündeme gelmektedir. 2021 yılında da devam eden çatışma ortamında asker, polis, örgüt militanı ve siviller olmak üzere yüzlerce insan yaşamını yitirmiştir. Geçmişten bugüne denenmiş ancak sonuç vermemiş şiddete ve çatışmaya dayalı politikalar, maalesef gerisinde can kayıpları bırakıyor, toplumumuzda telafisi imkânsız yaralar açıyor.

Anayasa ve uluslararası sözleşmelerden doğan yükümlülüklerin göz ardı edildiği politikalar, siyasal iktidarın keyfi uygulamalarının aracı haline gelmiştir. İktidarın anti-demokratik uygulamaları karşısında muhalefet gösteren toplumsal kesimler, hapsedilmiş veya ekonomik-sosyal haklarından mahrum bırakılmıştır.

Örgütlenme özgürlüğüne yönelik baskılar artmış, haksız gözaltı ve tutuklamalar artarak devam etmiştir. Özellikle iktidar politikalarına ve uygulamalarına karşı çıkan, eleştiren Kürt siyasetçiler ve hak savunucuları; gerçekleştirilen "yasa dışı örgüt üyeliği" "yasa dışı örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek" "yasa dışı örgüt propagandası yapmak" gibi ağır suçlamalarla, gözaltı ve tutuklanmalarla karşılaşmaktadırlar. Kişi güvenliğine ve özgürlüğüne ve yine örgütlenme özgürlüğüne yönelik ağır baskılar devam etmektedir.

Her meseleyi güvenlik ve beka meselesi haline getiren otoriter bir yönetim anlayışı, Türkiye'de demokratik siyaset kanallarını kapamakta, insan hak ve özgürlüklerinin esas alındığı yaşam biçimini imkânsız kılmaktadır. Siyasal iktidarın politikalarına muhalif kesimler, örgütlenme şansı bulamamakta, sürekli baskılanarak susturulmaya çalışılmaktadır.

En bariz örneklerinden biri de, 2021 yılı başında Halkların Demokratik Partisi'ne Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kapatılma istemi ile Anayasa Mahkemesi'nde dava açılmasında görülmüştür. Tarafsızlığı ve bağımsızlığı konusunda tartışmaların odağı olan yargı erki, siyasal rejimin yargı kurumunu siyasallaştırması ile paralel olarak, siyasi parti kapatma yöntemine başvurması ile Kürt meselesini de çözümsüz bırakmaktadır. Bu bağlamda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ihlal kararlarına rağmen, HDP' nin önceki dönem eş başkanları, milletvekilleri ve kayyım atanarak görevlerinden uzaklaştırılan belediye eş başkanlarının hapisanede tutulduklarını hatırlatmak isteriz. Seçme ve seçilme hakkının tümü ile ortadan kaldıran ve kalıcı bir idari yönetim haline getirilen kayyım politikası da bütün uygulamaları ile devam etmektedir.

İhlallerin giderek artış göstermesi ve kalıcı hale gelmesinde iktidarın otoriter ve güvenlik odaklı politika ve yöntemleri belirleyici olduğu gibi, güvenlik görevlilerince işlenen suçlardaki artış ve devamının en önemli nedeni olan ve cezasızlık politikası sistemli bir şekilde uygulanmaya devam edilmektedir. Geçmişte yaşanan insan hakları ihlallerine karşın yargının failleri aklayıcı tutumu sürmektedir. Bu minvalde, Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 21 Kürt yurttaşın kaçırılarak infaz edilmesine ilişkin açılan ve kamuoyunda JITEM Cizre Davası olarak bilinen davada yargılanan sekiz sanığa verilen beraat kararını onaması, 2005 yılında Hakkari’de Şemdinli ilçesinde Umut Kitapevinin bombalanmasına ilişkin suçüstü yakalanan ve dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı Yaşar Büyükanıt tarafından “İyi Çocuklar” olarak tanınan sanıklar hakkında beraat kararı verilmesi cezasızlık politikasında ısrarı göstermiştir. Türkiye’de özellikle de son yıllarda varlık gösteren gergin ve kutuplaştıran siyaset dilinin toplumsal kesimlerde karşılık bulduğunun bir tezahürü olarak ortaya çıkan bu saldırılara karşı, özellikle siyasi mekanizmaların insan hakları ve barışçıl yaşamın önemine işaret eden çağrılarda bulunmasını ve yargısal alanda etkin bir soruşturmaya olayların tüm yönleriyle aydınlatılmasını önemli bulduğumuzu ifade etmek isteriz.

2021 yılında, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yaşanan ihlallerden bir kısmına kısaca değinecek olursak;

2021 yılında meydana gelen silahlı çatışma ortamında bölgemizde, 45 kolluk görevlisi yaşamını yitirmiş ve 53 kolluk görevlisi de yaralanmıştır. 272 örgüt militanı yaşamını yitirenken, en az 2 örgüt militanı yaralandı. Irak/Federe Kürdistan Bölgesi’nde bulunan Gare bölgesine gerçekleştirilen hava destekli askeri operasyon sırasında, PKK militanları tarafından alıkonulan ve hapsedilen 12 kolluk personeli ve 1 Irak vatandaşı yaşamını yitirmiştir. Pandemi sürecinin ölümcül etkisini sürdürdüğü 2021 yılında, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali, toplanma ve gösteri hakkına yönelik müdahaleler, işkence-kötü muamele fiilleri, sağlık hizmetine erişim hakkına yönelik ihlaller de hızından hiçbir şey kaybetmeden devam etmiştir. En az 151 yurttaş gözaltı birimlerinde, ev baskınlarında, sokakta 156 mahpus hapisanede işkenceye ve kötü muameleye maruz kalmıştır. Yine 15 yurttaş da kendilerini kolluk gücü olarak tanıtan kişilerce kayıt dışı gözaltı ve sorgulamayla muhbirlik dayatmalarına maruz kalmış, 5 kişi de kolluk tarafından çeşitli biçimlerde tehdit edilmiştir. Gözaltında veya gözaltı yerleri dışında, işkence ve kötü muamele vakalarında artış meydana geldiği raporun ilgili kısmından rahatlıkla anlaşılmaktadır. Anayasada ve yine Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere göre, işkencenin mutlak olarak yasaklandığını buradan bir kez daha hatırlatmak istiyoruz! Bu insanlık dışı yöntemlere derhal son verilmeli, bu yöntemlere başvuranlar görevlerinden alınmalı ve yargı karşısına çıkarılarak cezalandırılmalıdır.

Raporumuzda, hapisanelerde ihlallerin belirgin olarak artmaya devam ettiği görülecektir. 2021 yılı başında çıkarılan yönetmelikle ve idari uygulamalar neticesinde artış gösteren başta sürgünler ve işkence olmak üzere, pek çok konuda ihlaller meydana gelmiştir. Çıkarılan yönetmeliklerle ile süregelen infazdaki adaletsizlik derinleştirilmiş, idari gözlem kurulu raporuna istinaden cezasının infazını tamamlamış mahpuslar keyfi idari kararları ile hapisanede tutulmaya devam edilmektedir. Bu durumun anayasanın kanunilik ilkesine aykırı olduğunu, kişi özgürlüğü ve güvenliğe hakkının ağır ihlali olduğunu belirtmek istiyoruz. 2021 yılında bölgede bulunan hapisanelerde en az 170 politik mahpus, hiçbir gerekçe gösterilmeden veya politik tutumlarından sorumlu tutularak, ailelerinden uzak illerde bulunan hapisanelere sürgün edilmişlerdir. Yine 50 siyasi mahpus, hapisanede veya nakil sırasında, hapisane idaresinin işkence eylemine ve kötü muamelesine maruz kalmıştır. Mahpusların sağlık ve iletişim hakları ihlal edilmekte, çeşitli disiplin suçları ile tecrit ve izolasyona tabi tutulmaktadır. Özellikle sağlık hakkı ihlalleri hala devam etmektedir. Derneğimiz Genel



Merkezi'nin hapisanelerdeki 'Ağır Hasta ve Hasta Mahpus Listesi' verilerine göre, Türkiye hapisanelerinde halen 604'ü ağır 1605 hasta mahpus bulunuyor. 2021 yılı içerisinde ağır hasta mahpus listemizde de bulunan 7 mahpus nitelikli sağlık hizmetine erişim sağlanmadığı için hapisanede yaşamlarını yitirmiştir. Özellikle de sağlık hakkı ihlalinin bu süreçte yoğun bir şikayet konusu olduğunu ifade etmek istiyoruz. Hasta mahpusların ölüme terk edilmesi ve infazı tamamlayan mahpusların keyfi sebeplerle serbest bırakılmamasına karşın aileleri tarafından Diyarbakır ve Van Barosunda "Adalet Nöbeti" eylemi başlatılmış ve halen de sürmektedir. Derneğimizin ve kamuoyunun yoğun çabalarına rağmen hastalığı sebebiyle cezasının infazı durdurulmayan ve 15 Aralık 2021 tarihinde yaşamını yitiren Halil Güneş'e karşı ortaya konan yaklaşım, hasta mahpuslara yaklaşımın acı bir göstergesidir. Hapisanelerle ilgili bir diğer önemli konu ise, İmralı Hapishanesinde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarıdır. Hükümlü mahpus statüsünde bulunan Öcalan'ın ve aynı hapisanede bulunan 5 siyasi mahpusun, aileleri ve avukatları ile görüştürülmemesi insan hakları ihlalidir. Hapisanelerde kişiye özgü uygulamalar, insan hakları anlayışı ve insancıl hukukla bağdaşmayan bir durumdur. Bu nedenle, tecrit uygulamalarına bir an önce son verilmesi çağrısında bulunuyoruz.

Bu vesile ile hapisane-hastane arasında kelepçeli şeklindeki devam eden infaz süreci işkenceye dönüşen, hapisanede kalmasının ağır hak ihlali olan Mehmet Emin Özkan ile Demans teşhisi konulan, yaklaşık sekiz ay boyunca Kocaeli Tıp Fakültesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı Başkanlığı'nda görevli dokuz uzman doktor tarafından kontrol ve muayeneye tabi tutulan Kürt siyasetçi Aysel Tuğluk'un durumuna dikkat çekmek istiyoruz. Muayene sonunda Kocaeli Tıp Fakültesi'nce, Aysel Tuğluk'un yakalandığı hastalık için 'hastalığının kronik seyirli olduğu ve ilerleyici vasıf arz ettiği, hapisane koşullarında sağlanabilecek tıbbi destek ve bakımının yeterliliğinde sorun yaşanabileceği, ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği ve dolayısıyla cezasının infazının ertelenmesi gerektiği görüşüne rağmen halen de Kandıra Kapalı Hapishanesinde tutulmaktadır. Adli Tıp Kurumunun ve yargının mahpuslar hakkında bilimsel olmayan, hukuksuz, ayrımcı uygulamaları ile ölümcül evrede bulunan hastalıkları ile hapisanede tutulması yaşam hakkının ihlali riskini doğurabilecektir. Hakların eşit ve ayrımsız bir şekilde yerine getirilme sorumluluğu ve yükümlülüğü devlet ve devletin yetkili kurumlarına ait olduğunu hatırlatıyoruz. Adalet Bakanlığı'nı hapisanede yaşanan hukuk dışı koşullara son vermeye, nitelikli sağlık hizmetinden yararlanması için bir kez daha tahliye edilmesi çağrısında bulunuyoruz.

Çatışmalı ortam nedeniyle bir başka hak ihlaline yol açan konu ise, askeri operasyonlardan kaynaklı yaşanan ihlaller, özel güvenlik bölgeleri ve sokağa çıkma yasakları ilanları oldu. Kırsal yerleşim bölgelerini de kapsamına alan yüzlerce bölge, askeri operasyonlar yapılacağı gerekçesiyle özel güvenlik bölgeleri ilan edilmiş, yine pek çok kez sokağa çıkma yasakları ilan edilmiştir. Yasakların ilan edildiği kırsal yerleşim alanlarında yaşayan yurttaşlar, rutin hayat akışını sürdürememekte ve mağduriyetler yaşamaktadır. Kırsal araziler ve ormanlık bölgelerde çıkan yangınlarda, maddi kayıplar meydana gelmiştir. Askeri operasyonlar sırasında güvenlik güçleri tarafından yerleşim alanlarına yapılan baskınlarda ise haksız gözaltı işlemleri gerçekleşmiştir.

Gerek sivil yerleşim alanlarında ve gerekse de kırsal bölgelerde silahlı çatışmalarda yaşamını yitiren PKK militanlarının mezarlarının bulunduğu mezarlıkların, tahrip edilmesi ve yıkılması fiillerinin, ne insancıl hukukla ne de dini inanışla izah edilir bir yanı yoktur. Hakeza yaşamını yitiren örgüt üyelerinin cenazelerinin teşhise elverişli olduğu görülmesine rağmen Savcılık birimince ve üstelik hukuken de zorunluluk bulunmasına rağmen kimlik tespiti için Adli Tıp

Kurumuna gönderilmektedir. Bu sebeple de uzun zaman alan bu işlem, müteveffa yakınları için yas sürecini zorlaştırmaktadır. Hukuki ve vicdani hiçbir gerekçeye dayanmayan bu tutumun cenaze sahiplerini manevi olarak derinden yıprattığını hatırlatıyoruz.

İfade ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik baskılar, yasaklamalarla ve sınırlandırmalarla maalesef devam etmektedir. Bir hak arama biçimi olarak Anayasa'nın 34. Maddesinde tanımlanan ve güvence altına alınan açık hava toplantı ve gösterilerine, Valiliklerin ve Kaymakamlıkların hukuk dışı ve keyfi bir biçimde aldığı kararlar ile yasaklanmakta veya sınırlandırılmaktadır. Toplantı veya gösteriler, kimi kentlerde süresiz, kimi kentlerde ise 15 günde bir ya da her ay yenilerek yasaklandı. 2021 yılında 50 kez yasaklama kararı açıklandı. Kolluk güçleri tarafından 20 toplumsal gösteri veya açık hava toplantısına müdahale edildi. 20 toplantı toplumsal gösteri ve açık hava toplantısı da yasaklandı.

Bilindiği üzere 2020 yılının Mart ayında Covid-19 salgını ile birlikte aile içi kadına yönelik şiddetin tırmandığı bir dönem yaşanmıştır. Evde kalma sürelerinin artması ve bu süreçte İnfaz Yasasında yapılan değişiklikler sonucu şiddet uygulayan erkeklerin serbest kalması ile birlikte kadınların şiddete maruz kalma oranları da artmıştır. Artan kadın cinayetlerine yoğunlaşılması gerekirken, kadını bir nevi şiddete karşı güvence altına alan İstanbul Sözleşmesinden Türkiye'nin imzasını geri çekmesi kabul edilebilir bir durum değildir. 2014 yılından bu yana, pratikte uygulama sorunları yaşansa da İstanbul Sözleşmesi kadınlar için hep bir umut yarattı. Ne yazık ki sözleşmeden çekildiği süreçten bu yana 2021 yılı içerisinde 32 kadın maruz kaldıkları şiddet sonucu yaşamını yitirirken, 21 kadın ise intihar etti. Bu anlamda sözleşme ve diğer koruyucu kazanımların ne denli yaşamsal değerde olduğu görülmelidir. Her ne kadar hukuka aykırı şekilde sözleşmeden bir kararname ile çekilmişse de İstanbul Sözleşmesine ve kazanımlarımıza sahip çıkacağımızı tekrar hatırlatmak isteriz.

En fazla hak ihlaline maruz kalan kesim arasında yer alan çocuklar, aile içinde ve toplumsal alanda şiddete ve cinsel istismara maruz kalmaya devam etmiştir. Bölgemizde 2021 yılı içerisinde 8 çocuk maruz kaldıkları şiddet sonucu yaşamını yitirdi, 12 çocuk da intihara sürüklendi. En az 34 çocuk ise, cinsel istismara maruz kaldı.

Düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik ihlallerde hızından hiçbir şey kaybetmedi. 2021 yılı içerisinde bölgemizde, aralarında üniversite öğrencileri ve politikacılarından bulunduğu 167 kişiye politik nedenlerle soruşturma ve davalar açılmış, yine açılan soruşturma ve davalarda 191 kişiye çeşitli cezalar verilmiştir. Yine ekonomik ve sosyal haklara yönelik ihlallerde ise, 22 işçi iş kazasında yaşamını yitirirken 8 işçi de yaralanmış, 404 kişi de haksız şekilde işten çıkarılmıştır. 15 kişi kamu görevinden alınırken, 23 kişide ihraç edilmiştir. Son dönemde iktidarın yanlış politikalarıyla beraber artan ekonomik kriz ciddi hak ihlallerine yol açmıştır. Zorunlu temel yaşam ürünlerinde sürekli yapılan fahiş artışlar insan onuruna yaraşır bir hayatı imkansız hale getirmiştir. Buna yönelik gerçekleştirilmek istenen demokratik gösteri ve yürüyüşler ise kolluk tarafından şiddet kullanılarak engellenmeye çalışılmıştır. Yine belirtmek gerekir ki gündün güne büyüyen ekonomik kriz ile beraber tüm toplumda yer alan yoksulluk sonrası hak ihlalleri için çalışan kurumlara hemen her gün ekonomik destek için başvurularda bulunmaya başlanılmıştır.

Değerli basın emekçileri;

İHD her zaman barış hakkını savunmuş ve savunmaya devam ediyor. Her defasında ifade ettiğimiz gibi hayatımızdaki ihlaller, yanlış ve hatalı devlet politikalarının bir sonucudur. Bir denetim mekanizmasına da dönüşen hak savunuculuğunun özneleri olarak bizler, insan hakları ihlallerinin meydana gelmesine sebebiyet veren hatalı hükümet politikalarına karşı etkili bir savunuculuk faaliyeti içerisinde olacağız. Bu gerçekle, insan hakları ihlallerinin oluşumuna yol açan politikalardan vazgeçilmesi, çatışmalı ortamın bir an önce son bulması ve çatışma çözüm araçlarıyla sürecin demokratik çözümünün yeniden müzakere edilmesi talebinde bulunuyoruz.

# 2021 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU

| <b>YAŞAM HAKKI İHLALLERİ</b>  |            |               |
|---|------------|---------------|
|   | <b>ÖLÜ</b> | <b>YARALI</b> |
| <b>YARGISIZ İNFAZ (Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)</b>   |            |               |
| Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar  | 2          | 8             |
| <b>HAPİSHANELERDE ÖLEN ve YARALANANLAR</b>  | 4          | 1             |
| <b>RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN VE YARALANANLAR</b>  | 5          | 2             |
| <b>POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ</b>   | 12         |               |
| <b>SALDIRIYA UĞRAYANLAR</b>   |            |               |
| Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi/Üyesi  |            | 1             |
| Gazeteci  |            | 1             |
| Öğretmen/Öğretim Üyesi  |            | 2             |
| Avukat  |            | 1             |
| Doktor  |            | 2             |
| Sağlık Görevlisi  |            | 15            |
| <b>SİLAHLI ÇATIŞMALAR</b>   |            |               |
| Güvenlik Görevlisi  | 45         | 53            |
| Silahlı Militan   | 272        | 2             |
| Sivil   | 2          |               |
| <i>NOT-1: Patlayıcılar sonucu ölen ve yaralanan güvenlik güçleri de bu rakama dâhildir.</i>   |            |               |
| <i>NOT-2: Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde bulunan Gare bölgesine yönelik düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında, PKK militanları tarafından alıkonulan ve hapsedilen 12 kolluk gücü (Asker, Ppolis, Mit Mensubu) ve 1 Irak Vatandaşı yaşamını yitirdi.</i> |            |               |
| <b>SİLAHLI ÖRGÜT MİLİTANLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLENLER</b>  | 1          |               |
| <b>SINIR HATLARINDAN YAŞANAN ÖLÜM VE YARALANMALAR</b>   | 2          | 2             |
| <b>MAYIN/SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM VE YARALANMALAR</b>   |            |               |
| Erkek   | 2          | 4             |
| Çocuk   | 2          | 1             |
| <b>KUŞKULU ÖLÜMLER</b>  |            |               |

**İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ**  
**2021 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU**

|  |                        |
|--|------------------------|
| Erkek  | 4                      |
| Kadın  | 38                     |
| Çocuk  | 9                      |
| <b>TOPLAM</b>                                      | <b>400</b>   <b>95</b> |
| <b>ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN İHLALLER</b>  |                        |
| <b>Orman ve Arazi Yakma</b>                        | 21                     |
| <b>Özel Güvenlik Bölgesi İlan ve Arazi Yasağı</b>  | 7                      |
| <b>Sokağa Çıkma Yasağı İlanı</b>                   | 13                     |
| <b>Koruculuk Baskısı</b>                           | 1                      |
| <b>KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER</b> |                        |
| <b>Kadın İntiharları</b>                           |                        |
| İntihar  | 21                     |
| Teşebbüs   | 10                     |
| <b>Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar</b>           |                        |
| Ölü  | 32                     |
| Yaralı/Şiddet                                      | 17                     |
| Cinsel Saldırı                                     | 3                      |
| <b>Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar</b>   |                        |
| Ölü  | 10                     |
| Yaralı/Şiddet                                      | 14                     |
| Cinsel Saldırı                                     | 18                     |
| Alıkonulma (Girişim)                               | 1                      |
| Fuhuş Yapmaya Zorlanan Kadınlar                    | 15                     |
| <b>ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER</b> |                        |
| <b>Çocuk İntiharları</b>                           |                        |
| İntihar  | 12                     |
| Teşebbüs   | 4                      |
| <b>Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar</b>           |                        |
| Ölü  | 4                      |
| Yaralı/Şiddet                                      | 11                     |
| Cinsel İstismar                                    | 9                      |
| <b>Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar</b>   |                        |
| Ölü  | 4                      |
| Yaralı/Şiddet                                      | 8                      |
| Cinsel İstismar                                    | 34                     |

**İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ**  
**2021 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU**

|  |             |
|--|-------------|
| Alıkonulma   | 6           |
| Şantaj   | 1           |
| <b>İŞKENCE YASAĞI</b>  |             |
| <b>İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA</b> |             |
| Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele   | 56          |
| Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele                                      | 94          |
| Köy Korucuları Tarafından Yapılan İşkence ve Kötü Muamele                            | 1           |
| Cezaevlerinde İşkence  | 156         |
| Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi   | 15          |
| Tehdit Edilenler   | 10          |
| Okulda Şiddet  | 1           |
| <b>KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER</b>                                |             |
| <b>Gözaltına Alınanlar</b>   |             |
| Yetişkin   | 1712        |
| Çocuk  | 29          |
| <b>TOPLAM</b>  | <b>1741</b> |
| <b>Tutuklananlar</b>   |             |
| Yetişkin   | 312         |
| Çocuk  | 1           |
| Ev hapsi   | 1           |
| <b>Ev Baskınları</b>   | <b>1461</b> |
| <b>DÜŞÜNCE ve İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER</b>                                 |             |
| <b>Yasaklanan Etkinlikler</b>  | <b>3</b>    |
| <b>Anadilde Savunma Yasağı</b>   | <b>2</b>    |
| <b>DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN SORUŞTURMALAR</b>                       |             |
| Soruşturma Sayısı  | 25          |
| Kişi Sayısı  | 102         |
| <b>02DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN DAVALAR</b>                           |             |
| Dava Sayısı  | 14          |
| Kişi Sayısı  | 65          |

**İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ**  
**2021 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU**

| <b>DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE VERİLEN CEZALAR</b>                                  |     |
|--|-----|
| Dosya Sayısı   | 57  |
| Kişi Sayısı  | 191 |
| <b>ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER</b>                                       |     |
| <b>Baskına veya Saldırıya Uğrayan Kurum ve Kuruluşlar</b>                            |     |
| Siyasi Parti   | 11  |
| Dernek   | 2   |
| Belediye Binası  | 1   |
| <b>TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER</b>                              |     |
| <b>Güvenlik Görevlileri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler</b>        | 20  |
| <b>Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler</b>                                  | 20  |
| <b>Valilik ve Kaymakamlıklarca Alınan (Sürelili-Süresiz) Toplantı-Gösteri Yasağı</b> | 50  |
| <b>CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER</b>  |     |
| <b>Sevk Uygulamaları</b>   | 170 |
| <b>Sağlık Hakkı İhlali</b>   | 23  |
| <b>Aile Görüşü Engellenenler</b>   | 3   |
| <b>Haberleşme vb. Hakları Engellenenler</b>  | 3   |
| <b>Haklarında Soruşturma Açılanlar</b>   | 56  |
| <b>Disiplin Cezası Verilenler</b>  | 115 |
| <b>Tecrit ve İzolasyon</b>   | 4   |
| <b>Cezaevlerinde Diğer İhaller</b>   | 49  |
| <b>EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER</b>                                   |     |
| <b>İş Kazaları</b>   |     |
| İş Kazalarında Ölenler   | 22  |
| İş Kazalarında Yaralananlar  | 8   |
| <b>İşten Çıkarılanlar</b>  | 404 |
| <b>Görevden Alınanlar</b>  | 15  |
| <b>İhraç Edilenler</b>   | 23  |
| <b>DiĞER HAK İHLALLERİ</b>   |     |

**İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ**  
**2021 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU**

|                                     |             |
|-------------------------------------|-------------|
| <b><i>Kayım Atamaları</i></b>       |             |
| Belediye                            | 1           |
| <b><i>Mülkiyet Hakkı İhlali</i></b> | 1           |
| <b><i>Sağlık Hakkı İhlali</i></b>   | 84          |
| <b>TOPLAM İHLAL SAYISI</b>          | <b>6164</b> |

## **2021 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ** **AYRINTILI VERİLER**

### **YARGISIZ İNFAZ**

#### **(Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)**

##### **-Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar**

7 Şubat 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ve Özalp ilçeleri arasında bulunan Erçek bölgesinde 20 yaşındaki Mehmet Ali Nametoğulları isimli gencin, "dur ihtarını" uymadığı iddiasıyla askerler tarafından sırtından vurulduğu ve yaralı olarak hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. ***Mehmet Ali Nametoğulları'nın 12 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde: “(Ablam) Bana rahatsız olduğumu söyledi. Kendisini hastaneye götürmemi istedi. Durumu acildi. Ben de Erçek askeri kontrol noktasına takılmamak için köy yollarından gitmeyi denedim. O sıra jandarmaların beni takip ettiğini fark ettim. Ben de köyün içine saklanmak için gittim. O sırada bana doğru yaklaştılar ve 'dur' ikazı verdiler. Bana 'yere yat, teslim ol' dediler. Ben de aynısını yaptım. İki el silah havaya sıktılar. Ondan sonra yanıma geldiler. Bana hakaret ettiler. Tokat attılar. Bana 'niye kaçtın' dediler. Ben de yasak saatlerdeyiz, ceza yememek için köye girdiğimi söyledim. Daha konuşurken o sıra belime silahla sıktılar. Ondan sonrasını da hatırlamıyorum. Pazartesi akşamı yoğun bakım servisinde uyandım.”*** Yaralı gencin, ***1 Mart 2021 tarihinde*** tedavi gördüğü Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaş Tıp Merkezi Kalp ve Damar Cerrahisi (KVC) servisinden taburcu edildiği öğrenildi. Olaya ilişkin aile avukatları aracılığıyla failer hakkında suç duyurusunda bulunulacağı belirtildi. ***12 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerden edinilen bilgilere göre;*** Olay hakkında Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nca “Taksirle yaralama” gerekçesiyle re'sen başlatılan soruşturmanın “takipsizlik” ile sonuçlandığı öğrenildi. Takipsizlik kararına ilişkin Van 2'nci Sulh Ceza Mahkemesi'ne yapılan itirazında kesin olarak reddine karar verildiği öğrenildi. Nametoğulları hakkında ise, “Kamu görevlisine görevini yaptırmamak” ve “Kamu görevlisine mukavemetten” Van 7'nci Asliye Mahkemesi tarafından dava açıldığı öğrenildi.

***17 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerden edinilen bilgilere göre;*** 16 Nisan 2021 tarihinde Türkiye-İran arasında sınır ticareti yapan 2 kişinin (*Hesen Keçelano-Yaş 35, Behnam Semedi*) Çaldıran ilçesine sınırına yakın Beydoğan mahallesi kırsalında Türkiye askerleri tarafından yakalandığı ve götürüldükleri karakolda fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. İşkenceden kaynaklı Semedi'nin yüzü kan içerisinde kalırken, vücudunun birçok yerinde ise derin yaralar oluştu. 3 çocuk babası olan Hesen Keçelano'nun ise gördüğü işkenceden kaynaklı yaşamını yitirdiği iddia edildi. Olayın duyulması üzerine Çaldıran Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından “kasten öldürmek” suçlamasıyla soruşturma başlatıldığı belirtildi. Olay sırasında yaralı bir halde sınıra bırakılan ve İran'da tedavisine devam edilen ***Behnam Samadi'nin 25 Nisan 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan***



**açıklamaları şu şekilde:** “... Sonrasında bizi İran sınırına araçla götürdüler. Burada elbiselerimizi çıkartıp, soğuk su üzerimize döktüler. Demir küreklerle vurmaya başladılar. Sonrasında ben bayıldım. Baygınlığım geçtiğinde sırtımda bıçak izleri, dudağımı deldiklerini, kulağımı deldiklerini gördüm. İkimizin de öldüğünü düşündükleri için bizi bıraktılar. Sabah güneşi ile uyandım. Uyandığında arkadaşım ölmüştü. Arkadaşımı dayaktan öldürdüler. Uyandıktan sonra telefonla ailemi aradım. İşkence yaptıklarını, yanımdaki arkadaşımın öldüğünü, kendimin de İran’a doğru hareket ettiğimi söyledim. En yakın İran köyü olan Şêxsilo’ya emekleyerek varabildim. Köye vardıktan sonra İran askerleri, işkence ile öldürülen arkadaşımın cenazesini almaya gitti. Cenazeye işkence edilmesi gerekçesiyle İran askerleri cenazeyi teslim almadı. Yaşananlar hakkında suç duyurusunda bulundum. İran askerleri tarafından sınıra götürülerek ifadem alındı. Bu sırada Türk askerleri de vardı. İran askerleri Türkiye askerlerine neden işkence yaptıklarını sordu. Onlar da kendilerinin değil başka askerler tarafından gerçekleştirildiğini söyledi. Bu zulüm ve işkenceyi kabul etmiyoruz. İran askerleri de bunu kabul etmiyor. Failler hakkında şikayetçiyiz. İyileştikten sonra Türkiye tarafına gelip ifademizi vereceğiz.”

**29 Nisan 2021 tarihinde Van’ın Çaldıran ilçesine bağlı Aşağı Gülderen Mahallesi’nde** kaybolan koyunlarını arayan 28 yaşındaki Caner Ağurtan’ın askerlerin açtığı ateş sonucu yaralandığı öğrenildi. **Caner Ağurtan’ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Dün akşam koyunlarımız kayboldu. Sabah saat 06.00 civarında koyunları arıyordum. Bir saate yakın bir süre sonra askerler sınıra yakın bir yerde bana ateş açtı. Kurşun ayağıma isabet etti. Yaralanınca bağıarak ‘Beni hastaneye götürün’ dedim. Vurulduktan 10 ile 15 dakika sonra yaralı halde yürüdüm. Daha sonra askerler yanıma geldi. Bir iki asker bana tekme attı. Tekme attıklarında ‘Yapmayın yaralıyım’ dedim ama beni dinlemediler. Askerler buna, ‘Seni iyi vurmuşlar’ diyerek bir daha tekmelediler. Ardından 10’a yakın asker etrafımda toplandı. Askerlerden biri yarama bakarak ‘Korkma bir şey olmamış. Köylüler gelene kadar burada kalacaksın’ dedi. Köylülerimiz beni almaya geldiklerinde yarım saat alana girişlerine izin verilmedi. Ardından köylüler beni alıp önce Gürpınar’a ardından Çaldıran’a getirdiler. Bu haksızlığı kabul etmiyorum. Beni suçsuz bir şekilde vurdular. Ben sadece koyunlarımı aramak için çıkmıştım. Askerlerden şikâyetçiyim.”

**18 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari’nin Derecik ilçesinde** Hacı Bey köyünün Derindere mezrasında sabah 07.20 sularında kaybettiği hayvanlarını arayan çoban 23 yaşındaki Şahap Şendol ile sınırda sigara ticareti yapan 17 yaşındaki Celil Ekinci’ye askerler tarafından uyarı yapılmadan açıldığı iddia edildi. Açılan ateş sonuncu iki kişinin de yaralandığı ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. **23 Mayıs 2021 tarihinde Celil Ekinci’nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** “Bizi gördüler ama nerden geliyorsunuz, nereye gidiyorsunuz demeden direk ateş ettiler. Bizi görüyorlardı, biliyorlardı, biz hangi köyden gelmişiz. Ateş ettikten sonra arkadaşımı aradım, yardım istedim gelsin diye. Önce ata ateş açtılar, ben attan atlayınca, bana da ateş açtılar. Göğsümden vurdular. Sonra arkadaşım Nebi geldi yanıma, benimle olan Şahap Şendol’un da eline ateş ettiler. Sonra peşimizden geldiler ve küftürdüler. ‘Ne işiniz var burada’ dediler. Biz de uyarı ateşi açsaydınız, deseydiniz yasaktır, gelmeyin buraya, gelmezdik zaten diye cevap verdik. Yanımızdaydılar (askerler) ama yardım etmediler. Kendi aralarında konuşuyorlardı, ‘öldürdük’ diyorlardı. Evimize döndüğümüzde vurdular bizi. Ben, daha sonra Federe Kürdistan Bölgesi’nde bulunan akrabalarım tarafından hastaneye kaldırıldım. Şu ana kadar 3 ameliyat geçirdim. Durumum çok şükür iyiye gidiyor. Arkadaşım Şahap’ın da 2 parmağını kestiler.”

**22 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari’nin Derecik ilçesine** bağlı Yeşilova köyünde yaşayan 18 yaşındaki Mehmet Dinç isimli yurttaşın, akşam saatlerinde koyunlarını otlattığı sırada askerler

tarafından açılan ateş sonucu bacağından vurularak yaralandığı ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

**Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesine** bağlı Güngören köyüne yakın kırsal alanda **6 Temmuz 2021 tarihinde** saat 18.00 sularında operasyona çıkan askerlerin açtığı ateş sonucu hayvanlarını otlatan 15 yaşındaki Hamit Angin isimli çocuğun bacağından vurularak yaralandığı öğrenildi. Askerler tarafından Doğubayazıt Devlet Hastanesi'ne kaldırılan çocuğun, daha sonra Ağrı Devlet Hastanesi'nde götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

**9 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde** Suriye nüfusuna kayıtlı olduğu belirtilen ancak ismi öğrenilemeyen bir kişinin, polis tarafından öldürüldüğü öğrenildi. İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, öldürülen kişinin "canlı bomba" olduğu iddia edildi.

**28 Eylül 2021 tarihinde Batman'ın Seyitler Mahallesi**nde GBT taraması yapan polislerin, üst aramasına karşı çıktığı belirtilen 21 yaşındaki Suat Şahin isimli yurttaşın ateş ederek yaralandığı öğrenildi. Bacağından ve böbrek kısmından vurularak yaralanan yurttaşın, polis tarafından ellerini arkadan kelepçelenerek ve sivil polis aracına bindirilerek hastaneye götürüldüğü öğrenildi. Şahin hakkında "Görevi yaptırmamak için direnme" suçundan soruşturma açıldığını belirtildi. **Batman Valiliği tarafından 1 Ekim 2021 tarihinde konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi:** "İlimiz bir ikamette uyuşturucu madde imal edildiği ve satıldığı yönünde alınan duyurular üzerine 28 Eylül 2021 günü İl Jandarma Komutanlığı ekiplerimizce icra edilen operasyon esnasında şüpheli İ.G'ye ait evin giriş kısmında beklemekte olan Suat ŞAHİN isimli şahıs, sahibi olduğu Pitbull cinsi köpeği kolluk personelinin üzerine saldırmış ve kaçmaya başlamıştır. Bu esnada personelimiz, köpeği korkutmak amacıyla zati tabancası ile bir el ateş etmiş, yerden seken merminin Suat ŞAHİN isimli şahsın kalça bölgesine denk gelmesi sonucu şahıs yaralanmıştır. Adı geçen şahıs ilimizdeki özel bir hastanede tedavi altına alınmış olup, hayati tehlikesi yoktur." **Hastane Epikriz Raporu'nda** kurşunun Şahin'in vücuduna L3 (Lumbar-bel bölgesi) bölgesinden girdiği, sağ böbreğin arterinde rüptür oluşturduğu ve kurşunun parçalarının karaciğerde görüldüğü belirtildi. **Radyoloji tetkiklerinde şu bilgiler yer aldı:** "Karaciğer sağ lob segment 8 düzeyinde belirgin metalik artefakta neden olan yabancı cisime ait görünüm izlenmektedir. Intrahepatik safra yollarında hava değerleri izlenmektedir. Sağ böbrek boyutları sol ile kıyaslandığında belirgin artmış olup dansitesinde azalma dikkati çekmektedir. Renal arter rupture açısından kontrastli tetkiki Onerilir Sağda retroperitoneal alanda geniş bir alanda yumuşak doku görünümleri dikkati çekmektedir. Sağda retroperitoneal alanda serbest hava değerleri izlenmektedir. Sağda retroperitoneal alanda hematoma içerisinde milimetrik boyutta bir adet hiperdens yabancı cisime ait görünüm izlenmektedir. L3'le sağ transvers proçesinde fraktur hattı ile uyumlu olabilecek görünüm izlenmektedir."

## **HAPİSHANELERDE ÖLEN ve YARALANANLAR**

**Van F Tipi Kapalı Cezaevi'nde** 19 Kasım 2020 tarihinden bu yana "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklu bulunan Ramazan Akbaşlı isimli mahpusun, **22 Şubat 2021 tarihinde** intihar girişiminde bulunduğu ileri sürüldü. Van Dursun Odabaşı Hastanesi'ne kaldırılan Akbaşlı'nın yoğun bakım ünitesinde devam eden tedavisi sırasında **23 Şubat 2021 tarihinde** kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

Hakkari Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan 35 yaşındaki Macit Demir isimli mahpusun, **19 Mart 2021 tarihinde** öğlen saatlerinde intihar ettiği iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi. *Demir'in, hakkında daha önce verilen "adli kontrol" şartı nedeniyle imzaya gitmediği için*

*yakalama kararı çıkarıldığı ve 17 Mart 2021 tarihinde tutuklanarak cezaevine konulduğu öğrenildi.*

**Batman** M Tipi Kapalı Cezaevi'ne tek kişilik hücrede tutulan 45 yaşındaki Salima Timurtaş isimli mahpusun, **26 Mayıs 2021 tarihinde** intihar ettiği iddia ettiği ve hastaneye götürülerek yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındığı öğrenildi.

**Ağrı**/Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan ve tek kişilik hücrede tutulduğu belirtilen 35 yaşındaki Adem Taşdemir isimli adli mahpusun, intihar ettiği iddia edilerek **5 Temmuz 2021 tarihinde** sabah saatlerine yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi.

**Diyarbakır** 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan ve ağır hastalıkları rağmen tahliye edilmeyen Halil Güneş isimli mahpusun **15 Aralık 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi.

### **RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN VE YARALANANLAR**

**22 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Eğil ilçesi** Dere Mahallesi Beyaz Toprak mevkiinde 70 yaşında olduğu öğrenilen Şükrü Günay isimli yurtaşın, askeri aracın çarpması sonucu ağır yaralandığı ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

31 Aralık 2020 tarihinde **Urfa'da** motosikletli polis timlerinin çarpması sonucu yaralanan 17 yaşındaki Ahmet Çetin Genç isimli çocuğun, **14 Mart 2021 tarihinde** tedavi gördüğü Mehmet Akif İnan Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**1 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde** 12 yaşındaki Nihat Şerzan Akdoğan isimli çocuğun yoldan geçtiği sırada zırhlı polis aracının çarpması sonucu yaralandığı öğrenildi. Ayağında kırıklar oluşan çocuğun babası olan HDP Yüksekova İlçe Eşbakanı Abdulkerim Akdoğan tarafından Yüksekova Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulduğu öğrenildi.

**19 Nisan 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine** bağlı Sulak köyünde hayvanlarını otlatan 13 yaşındaki Orhan Koçak isimli çocuğun, hayvanları otlattığı sırada elektrik şebekesinden düşen kablunun altında kalarak ağır yaralandığı ve hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatılıp başlatılmadığı ise öğrenilemedi.

**11 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesinde** akşam saatlerinde aşırı hız yaptığı iddia edilen ve yunus olarak tabir edilen motosiklet tipi polis aracının, caddenin karşısına geçmeye çalışan ve yaşları 10 ila 16 arasında değişen 4 çocuğa (B.B., M.B., S.B., F.A.) çarptığı öğrenildi. 4 çocuğun ve 1 polis memurunun yaralandığı ve yaralıların olay yerine çağrılan sağlık ekipleri tarafından hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

**24 Ağustos 2021 tarihinde Bitlis'in Ahlat ilçesine** bağlı Sanayi Mahallesi'nde askeriye ait sivil plakalı bir otomobilin çarpması sonucu 10 yaşındaki Eyüp Kırtay isimli çocuğun yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**1 Eylül 2021 tarihinde Urfa'nın Karaköprü ilçesine** bağlı kırsal Bahçeli Mahallesi'nde sokakta açıkta bırakılan elektrik kablosuna temas eden ve elektrik akımına kapılan 61

yaşındaki Ali Karayılan isimli yurttaşın yaralı olarak götürüldüğü hastanede kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**3 Eylül 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine** bağlı Turgut Özal Mahallesi'nde zırhlı aracın çarpması sonucu, 7 yaşındaki Miraç Miroğlu isimli çocuğun yaralandığı ve götürüldüğü hastanede kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. İdil Cumhuriyet Savcılığı tarafından olayla ilgili başlatılan soruşturma kapsamında, **6 Eylül 2021 tarihinde** adliyede ifadesi alınan zırhlı araç sürücüsü polis memurunun serbest bırakıldığı öğrenildi.

**14 Eylül 2021 tarihinde Siirt'in** Güres Caddesi'nde kayyım yönetimindeki Siirt Belediyesi tarafından yapılan "yol yenileme" çalışmasında kapağı açık bırakılan rögar çukuruna düşen 3 yaşındaki ve ismi öğrenilemeyen çocuğun yaralandığı ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

**20 Ekim 2021 tarihinde Urfa'nın Viranşehir ilçesi** PTT Caddesi'nde zırhlı aracın çarpması sonucu 5 yaşındaki N.D. isimli çocuğun yaralandığı ve götürüldüğü hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi.

**6 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın** Yeniaslanlar köyünde 4 yaşındaki İmran isimli çocuğun, köyde kanalizasyon için kazılan 2 metrelik çukura düşerek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**5 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine** bağlı Kavallı köyünde yaşayan, kronik akciğer hastalığı nedeniyle solunum cihazına bağlı yaşayan 4 yaşında ki Ali Zorlu isimli çocuğun, yaşanan elektrik kesintisi nedeniyle yaşamını yitirdiği öğrenildi. **Çocuğun annesi 35 yaşındaki Kubar Zorlu'nun konuya ilişkin 31 Aralık 2021 tarihinde basında çıkan açıklamaları şöyle:** "Oğlum kronik akciğer hastasıydı. Mama ile besliyordum. 3 yıl 3 ay solunum cihazına bağlı bir şekilde yaşadı. Sık sık elektrik kesintisi yaşıyordu. Her gece eşimle, oğlumun başında nöbet tutuyorduk. Jeneratör çalıştırarak oğlumun nefes almasını sağlıyorduk. Elektrikler kesildiği veya kullandığımız jeneratörün benzini kalmadığı zaman oğlum morarıyordu. Apar topar cihazlarıyla birlikte elektriği olan konutlara veya ilçe merkezine götürüyordum. Ne zaman odanın penceresini açsam benzin kokusu içeriye giriyordu ve bundan rahatsız oluyordu. Oğlum solunum cihazı olan Bipap'a bağlı idi. Ama elektrikler gittiği için kullanamıyordum. Eğer elektrikler olsaydı oğlum ölmeyecekti."

## **POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ**

**Antep E Tipi Kapalı Cezaevi'nde** zorunlu askerlik yapan 20 yaşındaki Jandarma Er İbrahim Meşe'nin, **21 Ocak 201 tarihinde** nöbet tuttuğu kulübede intihar ettiği iddia edildi. Meşe'nin cenazesi, Diyarbakır'ın Eğil ilçesi Oyalı Mahallesi Amman mezarında toprağa verildi. Meşe'nin aile üyeleriyle yaptığı telefon görüşmesi sonrası intihar ettiği iddia edildi.

**Tunceli'nin (Dersim) Mazgirt ilçesine** bağlı bir jandarma karakolunda er olarak görev yapan Hüseyin Enes Candan'ın **1 Şubat 2021 tarihinde** gece görevli olduğu jandarma karakolunun iç nizamiye bölümünde silahıyla intihar ettiği iddia edildi. Konuya ilişkin Tunceli Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi. "Jandarma Er Hüseyin Enes Candan, 01.02.2021 Pazartesi günü gece yarısı sularında görevli olduğu jandarma karakolunda iç nizamiye girişinde görev silahıyla hayatını sonlandırmıştır."

**10 Nisan 2021 tarihinde Urfa'nın Akçakale ilçesi** Tekçe Hudut Karakolu'nda erbaş olarak askerlik yapan Düzce nüfusuna kayıtlı 21 yaşındaki Soner Yıldız'ın yaşamını yitirdiği, ancak askerin ölümüne ilişkin resmi bir açıklamanın bulunmadığı öğrenildi.

**16 Nisan 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, 1 askerin (*Piyade Uzman Çavuş Ramazan Günaydın*) yaşamını yitirdiği duyuruldu. Açıklamada, Hakkari'de görevdeyken ayağı kayıp suya düşen ve boğulma tehlikesiyle hastaneye kaldırılan Günaydın'ın 5 gün sonra hayatını kaybettiğini kaydedildi.

**25 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde** görevli Haluk Serhat Aldemir isimli askerin yaşamını yitirdiği belirtildi. Savunma Bakanlığı'ndan konuyla ilgili bir açıklamanın yapılmadığı öğrenildi.

Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Esendere Beldesinde Jandarma Uzman Çavuş Hüseyin Mılık'ın görevi esnasında kalp krizi geçirek yaşamını yitirdiği ileri sürüldü. **31 Mayıs 2021 tarihinde** Hakkari Valiliği tarafından sosyal medya hesabından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Kalp krizi geçirek vefat eden Esendere Jandarma Karakol Komutanlığı'nda görevli J. Uzm. Çvş. Hüseyin MILİK'a Allah'tan rahmet, ailesi ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz."*

**Şırnak'ta** görev yapan Jandarma Uzman Çavuş Adil Yılmaz'ın **9 Haziran 2021 tarihinde** "silah kazası" sonucu hayatını kaybettiği ileri sürüldü.

**Mardin'in Nusaybin ilçesinde** bulunan 70'inci Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı'nda er Rıdvan Sağdıç'ın **10 Haziran 2021 tarihinde** "silah kazası" sonucu yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede hayatını kaybettiği duyuruldu.

**13 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'in Dargeçit ilçesinde** 49 yaşındaki polis memuru Murat Köseoğlu'nun evinde ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Silahla vurulmuş halde bulunan Köseoğlu'nun intihar ettiği iddia edildi.

**2 Eylül 2021 tarihinde Urfa'nın Hilvan ilçesi** Polis Merkezi Amirliği'nde görevli polis memuru 29 yaşındaki A.E.B.'nin, beylik tabancasıyla intihar ettiği iddia edildi. Polisin ölümüyle ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**Şırnak'ın Uludere ilçesinde** bulunan Yekmal Taburu Geymişule Üs Bölgesi'nde Astsubay olarak görev yapan 23 yaşındaki Kemal Güler'in **4 Aralık 2021 tarihinde** akşam saat 18.30 sıralarında ateşli silahla intihar ettiği iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**27 Ekim 2021 tarihinde Batman'ın Beşiri ilçesinde** İki köprü beldesi yakınlarında yol kenarında park edilmiş bir aracın içinde bir kişinin kafasından vurulmuş halde bulunduğu ve ölen kişinin Batman'da görev yapan Uzman Çavuş Mehmet Çatak olduğu iddia edildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

## **SALDIRIYA UĞRAYANLAR**

### **-Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi/Üyesi**



**13 Şubat 2021 tarihinde Bitlis'in Mutki ilçesinde** AKP'li Mutki Belediye Başkanı Nurettin Yol'un, yaklaşık 3 ay önce 3 ay önce "yolsuzluk" soruşturması kapsamında görevden alınan Mutki Belediye Başkanı Vahdettin Barlak'ın yakınları tarafından bıçaklı saldırıya uğradığı ve yaralı olarak götürüldüğü hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi.

#### **-Gazeteci**

**10 Haziran 2021 tarihinde Antep'te** DHA Muhabiri Ahmet Atmaca'nın haber takibi için bulunduğu Adli Tıp Kurumu binasında bir grubun saldırısına uğradığı ve vücudunun çeşitli yerlerinden yaralandığı öğrenildi.

#### **-Öğretmen / Öğretim Üyesi**

**Mardin'in Artuklu ilçesinde** bulunan Artuklu 21 Kasım Ortaokulu'nda çalışan öğretmen İbrahim Yiğit'in 8 kişilik bir grubun sopalı saldırısına uğradığı ve saldırıdan çevredekilerin yardımı ile hafif şekilde yaralı olarak kurtulduğu öğrenildi. Yiğit'in okul Müdür Yardımcısı R.S. ile aralarında okul yönetimi ile ilgili yaşanan tartışma nedeniyle olaydan önce tehdit edildiği belirtildi. Olayın ardından şikayetçi olan Yiğit, Mardin Devlet Hastanesi'nden darp raporu aldı.

**27 Ekim 2021 tarihinde** Eğitim Sen Diyarbakır Şubesi tarafından yapılan açıklamada, **Diyarbakır Merkez Yenişehir ilçesi** Seyrantepe Sempti'ndeki Şehit Mehmet Hüseyin Balta Ortaokulu'nda bir öğretmenin öğrenci velisi tarafından şiddete maruz kaldığı duyuruldu.

#### **-Yerel Yönetici**

HDP 11 Temmuz 2020 tarihinde "parti programlarına ters düştüğü ve halktan gelen şikayetler üzerine" ihraç ettiği **Ağrı/Doğubayazıt** Belediyesi Başkanı Yıldız Acar'ın korumaları belediye binası içerisinde HDP'li Meclis üyelerine silah ve bıçaklarla saldırdığı öğrenildi. **3 Kasım 2021 tarihinde** Meclis toplantısında tartışılan bütçe görüşmelerinde sırasında tartışma çıktığı, yaşanan tartışmanın ardından Acar'ın toplantıyı terk ettiği, Acar'ın korumaları ve yakın akrabası olan 2 kişinin silah ve bıçaklarla HDP'li Meclis üyelerine saldırdığı ve saldırı sonucunda 2 HDP'li Meclis üyesinin (*Mehmet Ergül, Sipan Karadağ*) yaralandığı öğrenildi. Saldırıyı yapan Acar'ın 2 korumasının polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

#### **-Avukat**

**Batman** Barosu tarafından **12 Kasım 2021 tarihinde** yapılan açıklamada, üyeleri olan bir avukatın haciz mahalinde borçlunun fiziksel saldırısına maruz kaldığını duyurdu. Açıklamada şöyle denildi: "*Fiziksel saldırı ile yetinmeyen borçlu, meslektaşımıza silah doğrultarak tehditler savurmuş ve hakarete bulunmuştur. Avukatların hukuki sorunları çözen bir meslek grubu dahil olduğuna değinilen açıklamada, "Avukatlar asla sorunların sebebi değildirler. Avukatların temsil görevlerinin icrasının engellenmesi, adaletin engellenmesidir. Avukatların temsil görevlerini yerine getirdiği esnada darp edilmesi, hakaret ve tehditlere maruz kalması, esasen hukuk sistemine vurulan bir darbedir. Tekrar belirtmek gerekirse meslektaşımıza yapılan fiziksel saldırı, silahla tehdit ve hakaret kabul edilebilir değildir."*

#### **-Doktor**

**25 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar ilçesi** Lunapark Aile Sağlık Merkezi'ne görevli doktor Aziz Tanelçi'nin, ilaç yazdırmaya gelen bir kadın hastanın bıçaklı saldırısı sonucu yaralandığı öğrenildi.

**21 Aralık 2021 tarihinde Mardin'de** özel bir hastanede görev yapan Dr. Bayram Yıldız'ın hasta yakınları tarafından darp edildiği öğrenildi. Daha önce de Yıldız'ın yanında tedavi olduğu öğrenilen saldırganın gözaltına alındığı, darp sonucu yaralanan doktorun ise tedavi altına alındığı öğrenildi.

### **-Sağlık Görevlisi**

**22 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde** devlet hastanesinin acil servis bölümünde çalışan Recep Başak isimli hemşirin, hasta yakınlarının saldırıya maruz kalarak darp edildiği öğrenildi.

**Mardin Derik İlçe** Devlet Hastanesi'nde görevli olan doktor M.S.A. ve iki kardeşinin, İlçe Sağlık Müdürlüğü'nde tıbbi sekreter olarak çalışan Veysi Sayan'ı feci şekilde darp ettiği öğrenildi. Şiddete maruz kalan Sayan'ın bir gözü morarırken, vücudunun çeşitli yerlerinde ezilmeler olduğu belirtildi. Olay sonrası doktor ve iki kardeşinin gözaltına alındığı ve emniyete alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi. **Şiddete maruz kalan Veysi Sayan'ın 6 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** *“Whatsapp yazışmaları oldu. Tehdit ettiler ama ben bir anlam veremedim. Olayın bu boyuta geleceğini hiçbir şekilde kestiremedim. Darp edilmemim nedeni hastanede daha önce belli usulsüzlükler oldu. Bu usulsüzlüklerin üstüne gitmememi söylediler ve kapatmamı istediler. Bunlara kulak asmayınca, hakkımı arayacağımı, gereksiz yere 1 buçuk yıldır geçici görevle görevlendirildiğimi, olayı kapatmayacağımı söyleyince bu olaya maruz kaldım.”*

**18 ve 19 Nisan 2021 tarihlerinde Batman'da** sağlık görevlilerinin, hasta yakınlarının saldırısına maruz kaldığı öğrenildi. Batman İl Sağlık Müdürlüğü'nün konuya ilişkin açıklaması şöyle: *“19.04.2021 tarihinde saat 18.00 sıralarında Hilal Mahallesinde bulunan bir eve COVID-19 Pozitif çıkan hasta ve yakınlarına muayene, tedavi hizmeti sunmak için giden filyasyon ekibi sözlü ve fiili saldırıya uğramıştır. Ekipte bulunan hekim, hemşire ve şoför hasta yakını tarafından sözlü şiddete uğramış, ekipteki hemşire ise fiziki olarak darp edilmiş ve el parmağı da kırılmıştır. İkinci bir şiddet olayı ise 18.04.2021 tarihinde saat 01.30 sıralarında Eğitim ve Araştırma Hastanemiz yataklı servisinde yaşanmış ve görevi başında bulunan iki hemşire, hasta yakınları tarafından sözlü ve fiili saldırıya uğramıştır.”*

**5 Ağustos 2021 tarihinde Urfa'nın Birecik ilçesi** Devlet Hastanesi'nde görevli 9 sağlık çalışanının hasta yakınları tarafından darp edildiği öğrenildi. Hastane içine zorla maskesiz girmek isteyen hasta yakınlarına uyarıda bulunduğu için darp edilen 7 güvenlik görevlisi, 1 temizlik personeli ve 1 röntgen teknisyenini hastanede tedavi edildiği belirtildi. Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada, olay karışıklıkları tespit edilen 5 kişinin tutuklandığı ve her bir kişiye maske takmadıkları gerekçesiyle 3 bin 469 TL idari para cezası uygulandığı duyuruldu.

**Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde** bulunan Dr. Yusuf Azizoğlu Devlet Hastanesi'nin otomasyon bölümünde çalışan Cengiz Doğru'nun, **3 Aralık 2021 tarihinde** Remzi Yiğit isimli kişinin saldırısı sonucunda yaralandığı öğrenildi. Saldırganın polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

## **SİLAHLI ÇATIŞMALAR**

**3 Ocak 2021 tarihinde Mardin'in** Gabar Dağı bölgesinde çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanın (*Hilal Goran kod isimli Yıldız Erişmiş, Dorşin Hebeş kod isimli Merziye Musazade, Yıldız Yılmaz kod isimli Leyla Gülçe, Eylem Zêvkan kod isimli Şilan Polat, Tekoşin Agît kod isimli Edibe Kündin*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**9 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi** kırsalında çıkan çatışmada, 1 asker (Jandarma *Uzman Çavuş Mehmet Çelik*) yaşamını yitirdiği, 2 asker de yaralandığı öğrenildi.

**11 Ocak 2021 tarihinde Bitlis** kırsalında çıkan çatışmada, 3 HPG militanın (*Poyraz Bulanık kod isimli Kurban Pehlivan, Azad Şoreş kod isimli Rıdvan Eryılmaz, Numan Dorşin Xınıs kod isimli Mirkan Yalavuz*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**22 Ocak 2020 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'de düzenlenen askeri hava operasyonunda, 1 HPG militanın (*Amed Dorşin kod isimli Ahmed Şexmus*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**24 Ocak 2021 tarihinde Hakkari'de** yapılan askeri operasyon sırasında mayına basan 1 asker (*Er Selim Gedik*) yaralandığı ve kaldırıldığı Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Gaziantep Valiliği tarafından yapılan açıklamada, El Bab'da bir asker yaşamını yitirdiği duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "*El-Bab JDT Komutanlığına geçici olarak görevlendirilen Jandarma Astsubay Kıdemli Başçavuş Süleyman Demirel 4 Şubat 2021 günü El-Bab'da el yapımı patlayıcı maddenin infilak etmesi sonucu şehit olmuştur.*"

Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, **10 Şubat 2021 tarihinde** Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'ndeki Garê bölgesine yönelik başlatılan askeri operasyon sırasında, 3 asker (*Piyade Komando Yüzbaşı Burak Coşkun, Yüzbaşı Ertuğ Güler, Astsubay Kıdemli Çavuş Harun Turhan*) yaşamını yitirdiği ve 3 asker de yaralandığı duyuruldu. **13 Şubat 2021 tarihinde** yapılan açıklamada, HPG militanları tarafından alıkonulan 12 kolluk gücü mensubu operasyon sırasında yaşamını yitirdiği duyuruldu. Yaşamını yitirenlerin isimleri şöyle: *13 Ağustos'ta Diyarbakır-Bingöl karayolunda alıkonulan Uzman Çavuş Hüseyin Sarı, 28 Temmuz 2015'te alıkonulan Urfa İl Emniyet Müdürlüğü'nde görevli polis Sedat Yabalak, 18 Eylül'de Tunceli Erzincan yolunda alıkonulan Astsubay Çavuş Semih Özbey, 2 Ekim 2015 tarihinde Tunceli Pülümür karayolunda alıkonulan Osmaniye nüfusuna kayıtlı tankçı er Adil Kabaklı, 24 Temmuz 2016'da Diyarbakır Lice'de alıkonulan Mardin nüfusuna kayıtlı İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde görevli polis memuru Vedat Kaya, 15 Ağustos 2015 tarihinde Diyarbakır karayolunda alıkonulan Jandarma Er Süleyman Sungur, 21 Eylül 2016'da Hakkari'de alıkonulan Uzman Erbaş Mevlüt Kahveci ve 2 Ekim 2015'te Tunceli'de alıkonulan topçu er Müslim Altıntaş, Adıyaman nüfusuna kayıtlı Aydın Köse, Samsun nüfusuna kayıtlı Muhammet Salih Kanca, Sedat Sorgun, Ümit Bıdır.* Aynı operasyonda PKK tarafından alıkonulan Irak Vatandaşı Cotyar Muhsin isimli bir kişinin daha yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**13 Şubat 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Gare bölgesinde düzenlenen askeri hava operasyonunda, 15 HPG militanın yaşamını yitirdiği



öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Şoreş Beytüşşebap kod isimli Kamuran Ataman, Cudi Serhat kod isimli Nedim Kılıç, Bawer Elkê kod isimli Ergin Durmuş, Erdal Rojhilat kod isimli Erselan Xanizade, Argeş Roni kod isimli Sefkan Kaya, Avareş Van kod isimli Gökhan Kol, Rojhat Musyan kod isimli Bayram Elhaman, Xeyri Çewlik kod isimli Emrah Ordu, Delil Kobani kod isimli Ewni Mahmud, Xabur Derik kod isimli Cabbar İsmail Muhammed, Réber Kobani kod isimli İbrahim Muhammed Osman, Seydo Refik kod isimli Hogır Nesan, Seyfi Polat kod isimli Ferhat Aslan, Arhat Amed kod isimli Mehmet Ali Algör, Gelhat Tolhıldan kod isimli Fırat Ekmen.*

**22 Şubat 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Metina bölgesinde düzenlenen askeri hava operasyonunda, 3 HPG militanının (*Eren Muhammed kod isimli Ömer Eren, Karker Kürecik kod isimli Hüseyin İnal, Tohıldan Amed kod isimli Mehmet Salih Ak*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**2 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ta** operasyona çıkan askerler ve HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 1 asker (*Piyade Uzman Onbaşı Furkan Umut*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**23 Mart 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Haftanın bölgesinde çıkan çatışmada, 3 HPG militanının (*Mirza Tolhıldan kod isimli Devran Demir, Beritan Kobanê kod isimli Talivan Terpuş, Jinda Mardin kod isimli Zeynep Acet*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**4 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Gare bölgesinde düzenlenen askeri hava operasyonunda, 1 HPG militanının (*Andok Oreomar kod isimli Barış Saydan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**4 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** düzenlenen hava bombardımanında, 1 HPG militanının (*Dewran Gilîdax kod isimli Emrah Yıldız*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**5 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Metina bölgesinde düzenlenen askeri hava operasyonunda, 1 HPG militanının (*Mervan Gabar kod isimli Yunus Özata*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**5-8 Nisan 2021 tarihlerinde Şırnak'ın** Besta bölgesinde çıkan çatışmalarda düzenlenen hava operasyonunda, 8 HPG militanının yaşamını yitirdiği ve 1 HPG militanının yaralı olarak yakalandığı öğrenildi. Yaşamını yitiren militanlardan isimleri öğrenilenler şöyle: *Nujîn Sêrt kod isimli Zeynep Dayan, Fırat Şax kod isimli İbrahim İldeniz, Dîlan Serdar kod isimli Nahîde Eslîomerî, Hebûn Zozan kod isimli Yücel Yıldız, Hêvî Fırat kod isimli Esra Atıcı, Ezda Dilbirîn kod isimli Xerîb Dalî, Tolhıldan Zevkê kod isimli Vedat Öklü, Mizgîn Çekdar kod isimli Yıldız Bahadır.*

**7 Nisan 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, Zeytin Dalı Harekat bölgesinde gerçekleştirilen saldırıda 2 asker (*Yaşamını yitirdiği duyuruldu.*) yaşamını yitirdiği duyuruldu.

**9 Nisan 2021 tarihinde Siirt'in Erüh ilçesi** kırsal bölgede gerçekleştirilen "Eren-6 Şehit Jandarma Astsubay Çavuş Celal Özcan" askeri operasyonu sırasında çıkan çatışmada, Siirt İl Jandarma Komutanlığında görevli 1 uzman çavuşun yaralandığı ve kaldırıldığı hastaneye kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**14 Nisan 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, 1 askerin yaşamını yitirdiği duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: *"Irak'ın kuzeyinde Başika (Gedu) üs bölgesine düzenlenen roketli saldırıda bir kahraman silah arkadaşımız şehit olmuş, köyde yaşayan bir çocuk da yaralanmıştır."*

**13-16 Nisan 2021 tarihlerinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi kırsalında** düzenlenen askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada 1 HPG militanın yaşamını yitirdiği, 1 HPG militanının (*Dara Zagros kod isimli Abdulsittar Özer*) yaralı olarak yakalandığı öğrenildi.

**18 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Metina bölgesinde düzenlenen hava operasyonunda, 3 HPG militanının (*Agit Rojhilat kod isimli Muhammed Huseyin Şahbazî, Çekdar Cudi kod isimli Ekrem Aktürk, Şervan Kobanî kod isimli Mahmut İsa*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**23 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Avaşin bölgesinde düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 11 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Asya Kerim kod isimli Mine İpekten, Ekin Tılora kod isimli Vahide Zengin, Çiyager Ciziri kod isimli Bereket Beytur, Dilşêr Agit kod isimli Zennun Muhammed Salih, Serhat Giravî kod isimli Kamuran Alpsar, Ruken Zagros kod isimli Seher Bingöl, Sarya Diyar kod isimli Bişeng Hezer, Canfeda Heseke kod isimli Şehbaz İzzettin Seydo, Xebat Aso kod isimli Ubeyt Mevludi, Zafer Tolhıldan kod isimli Muhammed Abdulkadir Hüseyin, Kamuran Amed kod isimli Mustafa Şimşek.*

**23 Nisan 2021 tarihinde Şırnak kırsalında** çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Ronî Çiyager kod isimli Adnan Doğan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**25 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Avaşin bölgesinde düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Ronahî Axîn kod isimli Ayşe Atagören, Nesrîn Gever kod isimli Bedia Çakmakçı, Berfîn Xeyrî Botan kod isimli Nergiz Ertaş, Marya Aram kod isimli Nergis Pitek, Devran Ekin kod isimli Mazlum Baran, Demhat Bahoz kod isimli Rêbîn Omer.*

**25 Nisan 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, 1 askerin (*Uzman Çavuş Aygün Çakar*) yaşamını yitirdiği duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: *"Pençe- Şimşek harekâtı bölgesinde teröristler tarafından daha önceden döşenen bir EYP'nin patlaması sonucu yaralanan bir kahraman silah arkadaşımız tahliye edildiği Şehit Tümgeneral Aydoğan Aydın Hastanesi'nde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak 25 Nisan 2021 tarihinde şehit olmuştur..."*

**26 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Zap bölgesinde çıkan çatışmalarda, ağır yaralanan 1 HPG militanının (*Bawer Deyndar kod isimli Umut Han*) **3 Mayıs 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**27 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Avaşin bölgesinde düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Pirdoğan Amed kod isimli Mahfus Göçeri*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**27 Nisan 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, 25 ve 26 Nisan 2021 tarihlerinden **Kandil** bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında 3 askerin (*Uzman Çavuş İsa Çakar, Piyade Teğmen Mehmet Kıvık, Piyade Sözleşmeli Er Mustafa Çalim*) yaşamını yitirdiği duyuruldu.

**28 Nisan 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, **Kandil** bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında 1 askerin (*Veteriner Uzman Onbaşı Hüsamettin Gökçe*) yaşamını yitirdiği ve 2 askerin yaralandığı duyuruldu.

**29 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır kırsalında** çıkan çatışmalarda, 4 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Nuğın Amed kod isimli Suna Taş, Berfîn Nûcan kod isimli Latife Hamîdî, Ronahî Tamara kod isimli Aynur Ulugana, Avent Feda kod isimli Dilan Silinsin.*

**29 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Zap bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Delal Dılxweş kod isimli Delal Akpolat, Viyan Botan kod isimli Dilan Akan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**30 Nisan 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, **Kandil** bölgesinde başlatılan askeri operasyonda yaralanan 2 askerin (*Uzman Çavuş Mehmet Kırmızı, Piyade Er Müslüm Toprak*) yaşamını yitirdiği duyuruldu.

**? Mayıs 2021 tarihinde Dersim kırsalında** çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Ardil Poyraz kod isimli Büşra Kaya, Fırat Erkendî kod isimli Ramazan Bayav*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Milli Savunma Bakanlığı tarafından **2 Mayıs 2021 tarihinde** yapılan açıklama ile **Irak Federe Kürdistan Bölgesi** sınırları içerisinde gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 askerin (*Uzman Çavuş Ahmet Asan*) yaşamını yitirdiğini duyuruldu.

**5 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Zap bölgesinde düzenlenen hava operasyonunda, 1 HPG militanının (*Şoreş Botan kod isimli Kemal Türker*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**5 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** bulunan Avaşin bölgesinde gerçekleşen hava destekli askeri operasyon sırasında, 3 HPG militanının (*Ernesto Zagros kod isimli Ozan Ekinci, Gelhat Gabar kod isimli Mehmet Kadri Ezen, Delîl Amed kod isimli Mehmet Burakmak*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**7 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan **Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Bawer Botan kod isimli Hasan Özmen, Agir Tolhildan kod Nuzad Muhammed Reşat*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**8 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesi** kırsalında düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında, 2 HPG militanının (*Mizgîn Berçem kod isimli Özlem Kaya, Bahoz Cilo kod isimli Ferhat Taşdemir*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**8 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesi** bağlı Bagok Dağı bölgesinde gerçekleştirilen hava destekli askeri operasyonda, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Bager Serxwebûn kod isimli Bayram Kuzu, Silav Ronahî kod isimli Hediye Balur, Bager Tolhildan kod isimli Ramazan Aslan,*

*Sîdar Rizok kod isimli Musa Anter Çatak, Rizgar Koçer kod isimli Serhat Ericek, Agir Qoser kod isimli Mazlum Kızıl.*

**8 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Avaşin bölgesinde hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle:*Amara Cudî kod isimli Cihan Kapor, Diyana Maria kod isimli Dicle Omer Ahmet, Jîn Yılmaz kod isimli Bahar Nas, Rûbar Marufî kod isimli Şervan Özkan, Sarya Çiya kod isimli Sarya Mahmut.*

**9 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Metina bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Çekdar Ronahî kod isimli Muhammed Ocaklık, Kurtay Agit kod isimli Muhammed Kılıç*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**10-12 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Avaşin bölgesinde düzenlenen hava operasyonunda, 5 HPG militanının (*Agir Bizot kod isimli Ramazan Demir, Canşêr Avaşin kod isimli Fırat Özsucu, Sîpan Xelat kod isimli Nurullah Çakır, Agirîn Karer kod isimli Amed Arslan, Viyan Botan kod isimli Kübra Kılıç*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**11 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Kandil'in Avaşin bölgesinde düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Adil Çekdar kod isimli Abdullah İsmaili, Agir Arnos kod isimli Beydullah Kaya, Bahoz Rojhat Rojin kod isimli Mazlum Agit Cin, Canpolat Müslüm kod isimli Süleyman Muhammed, Mahir Amed kod isimli Fırat Çetin, Sidar Amed kod isimli Şehmuz Çelik.*

**11 Mayıs 2021 tarihinde Mardin kırsalında** çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Agîd Timok kod isimli Kahraman Sunar*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

İçişleri Bakanlığı tarafından **13 Mayıs 2021 tarihinde** yapılan açıklama ile **Ağrı Doğubayazıt ilçesi** Bölükbaşı köyünde özel hârekat polislerinin görev değişimi sırasında roketli ve uzun namlulu silahlarla gerçekleşen saldırıda, 1 polisin (*Veli Kabalay*) yaşamını yitirdiği ve 3 polisin de yaralandığı duyuruldu.

**14 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Metina bölgesinde hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Têkoşer Botan kod isimli İbrahîm Elyas*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Milli Savunma Bakanlığı tarafından **14 Mayıs 2021 tarihinde** yapılan açıklama ile **Irak Federe Kürdistan Bölgesi** sınırları içerisinde gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 asker (*Uzman Onbaşı Yasin Özdamar*) yaşamını yitirdiğini duyuruldu.

**16 Mayıs 2021 tarihinde Siirt'in Pervari ilçesinde** 1 korucusunun (*Zeki Kaçmaz*) silahının kazara ateş alması sonucu yaşamını yitirdiği iddia edildi.

**17 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Kulp ilçesi** kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Agîd Cudî kod isimli İbrahim Akdoğan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**18 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi** kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Armanç Cudî kod isimli Abdullah Bulat*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**18 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi kırsalında çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (Agit Şevger kod isimli Aydın Şimşek, Arman Cudî kod isimli ?) yaşamını yitirdiği öğrenildi.**

**19 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak kırsalında çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (Şervan Egîd kod isimli Hatip Kılıç, Dilxwaz Bingöl kod isimli Huşmend Adak) yaşamını yitirdiği öğrenildi.**

**19 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Zap bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (Agit Batman kod isimli Veysi Yömen, Rêber Nisêbîn kod isimli Süleyman Aydın) yaşamını yitirdiği öğrenildi.**

**20 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde bulunan Duhok'a bağlı kırsal bölgede düzenlenen operasyonunda, 4 HPG militanının (Zagros Glort kod isimli Selahattin Dede, Dilgeş Serhat kod isimli Mehmet Emin Alkaş, Dara Beritan kod isimli Babek Ebdiselendeci, Fırat Şoreş kod isimli Anter Fırat) yaşamını yitirdiği öğrenilmiştir.**

**20 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Zap bölgesinde düzenlenen hava operasyonunda, 2 HPG militanının (Rêdûr Cudi kod isimli Muhammed Mehdi Tanrıverdi, Brûsk Kobanê kod isimli Ahmet Ali Bozan) yaşamını yitirdiği öğrenildi.**

**23 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Avaşın bölgesinde çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (Andok Erdîş kod isimli Zafer Kapıcı) yaşamını yitirdiği öğrenildi.**

**24 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın Cudi Dağı bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (Mahir Zender kod isimli Ferit Danışman, Serbest Zagros kod isimli Dilovan Amar) yaşamını yitirdiği öğrenildi.**

Milli Savunma Bakanlığı tarafından **24 Mayıs 2021 tarihinde** yapılan açıklama ile **Irak Federe Kürdistan Bölgesi** sınırları içerisinde gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında, 1 asker (Uzman Onbaşı Eyyüp Gergin) yaşamını yitirdiği duyuruldu.

**25 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Avaşın Bölgesinde çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (Mêrxas Nûjiyan kod isimli Kenan Kaçmaz) yaşamını yitirdiği öğrenildi.**

**25 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (Atakan Konya kod isimli Hacı Aydın) yaşamını yitirdiği öğrenildi.**

**28 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Zap bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (Zeynep Faraşîn kod isimli Mizgîn Akyol, Zagros Avaşîn kod isimli Ferdi Mergel) yaşamını yitirdiği öğrenildi.**

**29 – 31 Mayıs 2021 tarihlerinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Zap bölgesinde hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda,3 HPG militanının**



(*Melsa Dêrîk kod isimli Medya Alî, Çiyager Amed kod isimli Muhammed Kadir, Rüstem Garzan kod isimli İsmail Şimşek*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**29 Mayıs 2021 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesi** kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 asker (*Uzman Çavuş Hüseyin Keleş*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**31 Mayıs 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi** kırsalında operasyona çıkan askerler ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 1 asker (*Jandarma Teğmen Baki Koçak*) ve 1 köy korucusunun (*Yücel Aki*) yaşamını yitirdiği, 4 asker ise yaralandığı öğrenildi.

**1 ve 22 Haziran 2021 tarihleri** arasında farklı zamanlarda **Siirt** kırsalında çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının (*Ferzat Sedar kod isimli Cahit Coşkun, Dijwar Hezex kod isimli Serdar Asan, Êrîş Garzan kod isimli Hikmet Gezici, Sîdar Amed kod isimli Sait Yaman, Tahsin Agid kod isimli Harun Yılmaz*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**1 Haziran 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi** kırsalında çıkan çatışmalarda, 3 HPG militanının 3 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri öğrenilemezken, kod isimleri ise şöyle: *Êrîş Garzan, Egîd Çiyager, Dijwar Hezex*.

**2 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** bulunan Metina bölgesinde yönelik çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Şaho Çalak kod isimli Abdurrahman Fahrî, Hêvî Jînda kod isimli Kînem Aslan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**3 Haziran 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi** kırsalında operasyona çıkan askerler ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 1 köy korucusunun yaşamını yitirdiği ve 2 asker ise yaralandığı öğrenildi.

**6 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 3 HPG militanının (*Dorşîn Amara kod isimli Betül Yüksel, Şervan Reşo kod isimli Tekin Örenli, Şevger Herves kod isimli Refik Aydemir*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**7 Haziran 2021 Şırnak'ın Cudi Dağı** bölgesinde çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Dilsoz Cudî kod isimli Bedia Yaltıç*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**9 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Bahoz Zagros kod isimli Mehmet Şefa Akman*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**9 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** düzenlenen hava bombardımanında, 1 HPG militanının (*Ulaş Dersim kod isimli Ulaş Doğan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**9 Haziran 2021 tarihinde Siirt'in Pervari ilçesine** bağlı Doğan köyünde bulunan Değirmen taşı üs bölgesine düzenlenen silahlı saldırı sonrası çıkan çatışmada, 1 köy korucusunun (*Mehmet Babat*) yaşamını yitirdiği, 1 köy korucusunun (*Siddık Bulut*) ise yaralandığı öğrenildi.

**11 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesinde** çıkan çatışmada, 1 asker (*Piyade Sözleşmeli er Muhammed Ali Akın*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**11 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Metina bölgesinde çıkan çatışmalarda, 6 HPG militanının (*Rêber Zana kod isimli İlhan Tokdemir, Hêjar Can kod isimli Azad Ferhat Coşkun, Tekoşer Farqîn kod isimli Ferhat Sansarkan, Bahoz Botan kod isimli Mustafa Sibilik, Botan Kobanê kod isimli Mecid Hebib Faris, Numan Demhat kod isimli Kokel Giçer*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**12 Haziran 2021 tarihinde Batman** kırsalında çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Zerdeşt Navdar kod isimli Samet İçyer*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**12 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** bulunan Zap bölgesine yönelik gerçekleşen hava destekli askeri operasyon sırasında, 2 HPG militanının (*Berwelat Mazlum kod isimli Muhlîse Huseyîn, Gulistan Çiya kod isimli Newroz Buzî*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**15 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Metina bölgesinde hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Demhat Kobanê kod isimli Heysem Şexo*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**16 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** düzenlenen hava bombardımanında, 3 HPG militanının (*Çiya Zagros kod isimli Osman Abdulvahab Rifayî, Raman Xebat kod isimli Uğur Teymur, Çekdar Amed kod isimli Botan Güzel*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**20 Haziran 2021 tarihinde Siirt** kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Dilgeş Şerzan kod isimli Mahmut Özdemir*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**21 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Baran Barî kod isimli Muhammed Medres*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**22 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Serdar Pîr Avesta kod isimli Hakan Ateş*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**24 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** düzenlenen hava bombardımanında, 2 HPG militanının (*Bawer Eruh kod isimli Mehmet Emin Ekinci, Ronî Dêrik kod isimli Muhammed Şefik İbrahim*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**26 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ın Besta** bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Canda Kiçî kod isimli Kader Malgoz, Roza Botan kod isimli Mevlüde Sevinti*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**3 Temmuz 2021 tarihinde Hakkari** kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Serhat Tolhildan kod isimli Vedat Demir*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**7 Temmuz 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında, 7 HPG militanının (*Arjîn Cizirî kod isimli Fatma Türk, Sozda Vorîn kod isimli Nur Kızıl, Berjîn Zenda kod isimli Ayşe Demir, Aso*

Zagros kod isimli Melik Altın, Kurtay Bestun kod isimli Muhammed Suphani, Kandil Zap kod isimli Şervan İbrahim Mehdi, Baz Gever kod isimli Fırat Şahin) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**7 Temmuz 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesine** bağlı Şenyurt kırsal mahallesinde Piyade Astsubay Cihan Çiftçi başı yaşamını yitirdiği öğrenildi. Mardin Valiliği tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *"7 Temmuz günü Şenyurt sınır hattında devriye halinde olan askeri araca açılan ateş sonucu Piyade Astsubay Çavuş Cihan Çiftçi başı, karın bölgesine aldığı isabet sonucu yaralanarak araç hakimiyetini kaybedip kaza gerçekleşmiştir. Kaza sonucu sürücü Kızıltepe Devlet Hastanesi'ne ambulansla götürüldü. Araç sürücüsü Piyade Astsubay Çavuş Cihan Çiftçi başı, yapılan tüm müdahaleye rağmen kurtarılamayarak şehit oldu."*

**12 Temmuz 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde** yer alan Avaşın Bölgesinde çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının (Şerzan Qaşûrî kod isimli Şaban Ecer, Şervan Birîndar kod isimli Nihat Yılmaz, Berîtan Ranya kod isimli Sevda Duman, Diren Raman kod isimli Nurdan Şarer, Berxwedan Nisêbîn kod isimli Abdulkadir Yiğit) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**21 Temmuz 2021 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesi** kırsalında çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (Rohat Amed kod isimli Ramazan Akalın, Şoreş Andok kod isimli Kasım Kaya) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Milli Savunma Bakanlığı (MSB) tarafından yapılan açıklamada, askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda 1 askerin yaşamını yitirdiği duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: *"Pençe Harekâtı (Irak Kuzeyi/Hakurk) bölgesinde 26 Temmuz 2021 tarihinde bir üs bölgemizden yol emniyetine çıkan unsurlarımıza bölücü terör örgütü mensuplarınca açılan taciz ateşi sonucunda bir kahraman silah arkadaşımız şehit olmuştur"* denildi.

Milli Savunma Bakanlığı (MSB) tarafından yapılan açıklamada, askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda 2 askerin yaşamını yitirdiği ve 1 askerin de yaralandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: *"Pençe Harekâtı (Irak Kuzeyi/Hakurk) bölgesinde 27 Temmuz 2021 tarihinde arama tarama faaliyeti sırasında teröristlerle temas sağlanmış, çıkan çatışmada iki kahraman silah arkadaşımız şehit olmuş, bir kahraman silah arkadaşımız ise yaralanmış ve derhal hastaneye sevk edilmiştir..."*

**27 Temmuz 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde** askeri personel taşıyan zırhlı minibüsün geçişi esnasında meydana gelen patlamada, 11'i ağır olmak üzere 19 askerin yaralandığı öğrenildi.

**27 Temmuz 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** düzenlenen hava bombardımanında, 1 HPG militanının (Çekdar Giravî kod isimli Sezer Emre) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**27 Temmuz 2021 tarihinde Şırnak kırsalında** çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (Jîn Ronî kod isimli Dicle Üzümlü) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**30 Temmuz 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (Argeş Zagros kod isimli Peyman Şemşîrî, Cîger Efrîn kod isimli Mustafa Bekrî) yaşamını yitirdiği öğrenildi.



**3 Ağustos Mayıs 2021 tarihinde Şırnak kırsalında** çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Adil Botan kod isimli Metin Tetik, Munzur Serhat Çirav kod isimli Serhat Esen*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**4 Ağustos 2021 tarihinde Van'ın Çaldıran ilçesine** bağlı kırsal bölgede çıkan çatışmalarda, 3 HPG militanının (*Nûda Sason kod isimli Süheyla Çelik, Mîraz Arî kod isimli Haldun Altay, Xwînêj Teyî kod isimli Nurullah Azma*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**5 Ağustos 2021 tarihinde Hakkari kırsalında** çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Rojda Cudî kod isimli Sîhem Şêx Kamber, Zana Vejîn Gever kod isimli Zana Kılıçoğlu*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**8 Ağustos 2021 tarihinde Van'ın Çatak ilçesine** bağlı Dingé Mahallesi'nde askeri aracın geçişi sırasında meydana gelen patlamada, biri ağır olmak üzere 6 askerin yaralandığı öğrenildi.

**10 Ağustos 2021 tarihinde Irak Federe Kürdistan Bölgesi sınırları içerisinde** gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında 1 askerin (*uzman çavuş İsmail Şebelek*) yaralandığı ve hastanede tedavi gördüğü sırada **30 Ağustos 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**12 Ağustos 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, “Pençe-Şimşek” operasyonunda 1 askerin yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede hayatını kaybettiği duyuruldu.

**13 Ağustos 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Canfeda Welat kod isimli Abdullah Hamo, Çiyager Kahraman kod isimli Halil Mamo*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**14-18 Ağustos 2021 tarihlerinde Şırnak kırsalında** çıkan çatışmalarda, 3 HPG militanının (*Helo Mahabadî kod isimli Muhammed Alizade, Jînda Berat Cihan kod isimli Nurcan Çintan, Rojîn Amed kod isimli Fidan Kutpınar*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**15 Ağustos 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, “Pençe-Şimşek” operasyonunda EYP patlaması sonucu 3 askerin yaşamını yitirdiği ve 2 askerin de yaralandığı duyuruldu. Yaşamını yitiren askerlerin isimleri şöyle: *Piyade Teğmen İsmail Can Softa, Sağlık Astsubay Yılmaz Tuncer, Uzman Onbaşı Cengizhan Kaplan.*

**16 Ağustos 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** düzenlenen hava bombardımanında, 3 HPG militanının (*Jiyan Agir Muş kod isimli Canan Gündoğdu, Destîna Fîraz Kobanê kod isimli Nazê Şêx Ebdê, Azad Êriş kod isimli Serhat Kurt*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**20 Ağustos 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 4 HPG militanının (*Dîcle Firat kod isimli Mehtap Özdemir, Amargî Cudî kod isimli Nesrîn İbrahim, Şahin Amed kod isimli Abdulvasıf Mavinehir, Agît Berxwedan kod isimli Raif Barçin*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**23 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak kırsalında** çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Diljîn Marya Dersîm kod isimli Saniye Toprak*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**24 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak** kırsalında çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Xebat Leheng kod isimli Fırat Fırat, Şoreş Gilîdax kod isimli Turan Kisak*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**30 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak** kırsalında gerçekleştirilen hava destekli askeri operasyon sırasında, 4 HPG militanının (*Nuda Garzan kod isimli Keziban Yılmaz, Binevş Agir kod isimli Emine Yılmaz, Şiyar Şêxo kod isimli Xelîl Ali, Zinar Sorî kod isimli Abdullah Oğuz*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**3 Eylül 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 7 HPG militanının (*Welat Rizgar kod isimli Vedat Yokuş, Botan Özgür kod isimli Celal Özcan, Zinarîn Welat kod isimli Rama Şemdîn, Delal Qamişlo kod isimli Hîva Mamo, Özgür Bagok kod isimli Fatma Balica, Serhildan Mordem kod isimli Serdar Dinç, Argeş Botan kod isimli Hasan Emcür*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**7 Eylül 2021 tarihinde Şırnak** kırsalında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Azad Gewda kod isimli Agît Acar, Êrîş Andok kod isimli Abdullah Yiğit*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**9 Eylül 2021 tarihinde Şırnak** kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Zal Şengal Gabar kod isimli Hamit Yazan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**12 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır** kırsalında çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Dijwar Amed kod isimli Hamza Arkin, Mervan Ararat kod isimli Muhammed Ezgi*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**12 Eylül 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, “Pençe-Şimşek” operasyonunda, 1 asker (*Ömer Faruk Erdem*) yaşamını yitirdiği ve 1 yaralandığı duyuruldu.

**15 Eylül 2021 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesi** kırsalında askeri konvoyun geçişi sırasında meydana gelen patlamada, 3'ü ağır olmak üzere 7 asker yaralandığı ve yaralı askerlerin hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

**17 Eylül 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, “Pençe-Şimşek” operasyonunda, 1 asker (*Piyade Uzman Çavuş Ümit Solak*) yaşamını yitirdiği duyuruldu.

**20 Eylül 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 3 HPG militanının (*Rüstem Gabar kod isimli Devran Kaya, Azad Gabar kod isimli Abdullah Baran, Warger Hêvî kod isimli Emin Demir*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**20 Eylül 2021 tarihinde Siirt** kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Erdal Şoreş kod isimli Mahsum Yasak*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**24 Eylül 2021 tarihinde** Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, “Pençe-Şimşek” operasyonunda, 1 asker (*Piyade Uzman Çavuş Faruk Eser*) yaşamını yitirdiği duyuruldu.

**27 Eylül 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 3 HPG militanının (*Serhat Rojava kod isimli Abdurrahim Hişam, Şerzan Aydın kod isimli Ahmet Akyol, Gelhat Goyî kod isimli Ercan Yıldız*) yaşamını yitirdiği öğrenildi

**? Ekim 2021 tarihinde Şırnak kırsalında** çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Herdem Aras kod isimli Veyssel Akkuş*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**2 Ekim 2021 tarihinde Mardin kırsalında** çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Şoreş Amed kod isimli Ahmet Koç, İsyân Tolhildan kod isimli Songül Özgün*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**2 Ekim 2021 tarihinde Bingöl'ün Genç ilçesinde** bulunan Kavar bölgesi Yolçatı köyü mevkiinde elektrik arızasına giden Fırat Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'ne (FEDAŞ) ait olduğu belirtilen 34 CEE 543 plakalı aracın geçişi sırasında meydana gelen patlamada, FEDAŞ çalışanı oldukları belirtilen 2 işçinin (*Emrullah Anşin, Ömer Faruk Kaya*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**3 Ekim 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının (*Cumali Çorum kod isimli Zeynel Erocağı, Çavrê Kamuran kod isimli Süheyla Kırmızıtaş, Dilvîn Dalaho kod isimli Rêzan Deraferîn, Amara Cûdî kod isimli Rojîn Ramazan, Mahir Kop kod isimli Çetin Çelik*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**8 Ekim 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 10 HPG militanının (*Şilan Goyî kod isimli Taybet Bilen, Hozan Kato kod isimli Agît Biro, Hebûn Kato kod isimli Sümeyye Ataman, Çiya Tendurek kod isimli Mesut Salazer, Hogir Deravî kod isimli Ahmet Duman, Mizgîn Dilbirîn kod isimli Fatma İbrahim, Avesta Cudî kod isimli Esra Toğlık, Adife Kanîreş kod isimli Dîlan Harmancı, Berxwedan Zagros kod isimli Metin Öztürk, Cesur Axîn kod isimli Xebat Bozan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**10 Ekim 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının (*Hêvîdar Tirbespiyê kod isimli Ala Xidir Xelef, Yerîvan Kato kod isimli Makbule Kılıç, Binevş Çiya kod isimli Sema Sûmbül, Adil Gabar kod isimli Yakup Kızılaslan, Têkoşer Zagros kod isimli Erhan Şahin*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**15 Ekim 2021 tarihinde Mardin'in Gabar bölgesinde** çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Amed Fırat Farqîn kod isimli Fırat Gizlenç, Agît Fırat kod isimli Agît Çakmaz*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**21 Ekim 2021 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada,** Dersim'de çıkan çatışmada yaralanan Jandarma Uzman Çavuş Burak Tortumlu'nun kaldırıldığı Erzincan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yaşamını yitirdiği duyuruldu.

**24 Ekim 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Baxtiyar Dijwar kod isimli Serhat Tekin, Xebat Hîmo kod isimli Rewan Ahmet Osman*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**27 Ekim 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Yılmaz Girêsor kod isimli Mikail Şenates*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**28 Ekim 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** sürdürülen askeri operasyon ve çatışmalar sırasında, bir askerin yaşamını yitirdiği öğrenildi. Konu ile ilgili Milli Savunma Bakanlığı (MSB) tarafından yapılan açıklamada, askerin el yapımı patlayıcının patlaması sonucu hayatını kaybettiğini belirtildi.

**30 Ekim 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Çekdar Zilan kod isimli Burhanettin Tasman, Numan Amed kod isimli Said Öztürk*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**31 Ekim 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** sürdürülen askeri operasyon ve çatışmalar sırasında, 1 askerin (*Piyade Sözleşmeli Er İslam Çiftçi*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**18 Kasım 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de** çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Botan Malazgirt kod isimli Lêhat Gören*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**4 Aralık 2021 tarihinde Dersim'in Ovacık ilçesi** kırsalında çıkan çatışmada, 1 askerin (*Astsubay Celil Mutlu*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**5 Aralık 2021 tarihinde Dersim** kırsalında çıkan çatışmalarda, 8 HPG militanının (*Munzur Dersim kod isimli Cihan Söylemez, Veroz Munzur kod isimli Çağla Yeleser, Nûda Karker kod isimli Güler Karaer, Baz Colemêrg kod isimli Nevzat Demir, Jînda Gabar kod isimli Mihriban Ata, Rojîn Xweza kod isimli Hasret Ülger, Şervan Partizan kod isimli Nimet Arşimet, Azad Wan kod isimli Akif Bedir*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**7 Aralık 2021 tarihinde Urfa'nın Bozova ilçesine** bağlı Hacılar köyünde, 1 HPG militanının (*Rûbar Hebûn kod isimli Ferhat Tunç*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**15 Aralık 2021 tarihinde Mardin** kırsalında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Hîra Ulaş kod isimli Deniz Orak*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

## **SİLAHLI ÖRGÜT MİLİTANLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLENLER**

**6 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Şırnak'ın Cizre ilçesinde 4 Aralık 2021 tarihinde AKP Cizre eski İlçe Başkanı Cihan Güven'in ağabeyi Tahir Güven'in silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirmesi ve 17 Kasım 2021 tarihinde korucubaşı Emin Negiz'e yapılan bombalı saldırının, Sivil Savunma Birlikleri (Yekineyên Parastina Sivîl - YPS) tarafından üstlendiği öğrenildi.

### **SINIR HATLARINDA YAŞANAN ÖLÜM VE YARALANMALAR**

**16 Mart 2021 tarihinde** İran sınırındaki **Van'ın Çaldıran ilçesine** bağlı Kaşım Mahallesi'nde mülteci olduğu ve erkeğe ait olduğu belirtilen donmuş bir cenazenin bulunduğu öğrenildi.

**Urfa'nın Ceylanpınar ilçesine** bağlı Bahçelievler Mahallesi'nde 11 yaşındaki H.Ç. isimli çocuğun, **28 Mayıs 2021 tarihinde** nereden açıldığı belirlenemeyen ateş sonucu başından yaralandığı ve kaldırıldığı Harran Üniversitesi Hastanesi'nde yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındığı öğrenildi. H.Ç.'nin babası İbrahim Ç., konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde; *“Nasıl vurulduğuna dair bir şey bilmiyoruz. Kimse bize bir şey söylemedi. İfademiz de alınmadı. Kimse bizi sormadı. Olayla ilgili herhangi bir soruşturma açılmamış. Mermi, halen oğlumun başında, çıkarılmadı”*

**Urfa'nın Ceylanpınar ilçesine** bağlı Bahçelievler Mahallesi'nde 3 yaşındaki T.D. isimli çocuğun, **12 Ağustos 2021 tarihinde** nereden açıldığı belirlenemeyen ateş sonucu başından yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi.

**15 Ağustos 2021 tarihinde** sınır hattında bulunan **Hakkari'nin Şemdinli ilçesine** bağlı Şikevtan köyünde, sınırı ihlal ettiği iddia edilen İran askerleri tarafından açılan ateş sonucu 20 yaşındaki Rustem Çakmak isimli yurttaşın vurularak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olay yerinde yaşamını yitiren Çakmak'ın cenazesinin, ailesi tarafından Şemdinli Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı belirtildi.

### **MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR**

**21 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine** bağlı Yemişli Köyü Yekmal Mezrasında hayvan otlatan 14 yaşındaki Yusuf Ata ve 16 yaşındaki Caner Sak isimli iki çocukların, mayına basarak yaşamını yitirdikleri öğrenildi. Konuya ilişkin Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *“Şırnak İli Uludere İlçesine bağlı Yemişli Köyü Yekmal Mezrasının kuzey kesiminde bulunan merada hayvan olatmakta olan 14 yaşındaki Yusuf Ata ve 16 yaşındaki Caner Sak isimli vatandaşlarımız 21.03.2021 günü saat 15.00 sıralarında arazide bulunan bir mühimmatın patlaması sonucu ağır yaralanmış olup helikopter ile sevk edildikleri Şırnak Devlet Hastanesinde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak vefat etmişlerdir. Bahse konu olay ile ilgili olarak Uludere Cumhuriyet Savcılığı tarafından adli tahkikat başlatılmıştır.”*

**1 Nisan 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine** bağlı Hesena köyünde hayvanlarını otlatan 40 yaşındaki Cemil Kaçar isimli yurttaşın, mayına basması sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**9 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesine** bağlı Feridun Mahallesi askeri alana yakın yerde hayvanlarını otlatan 14 yaşındaki U.B isimli çocuğun, bulduğu cismin patlaması sonucu ağır yaralandığı öğrenildi. Yaralı olarak hastaneye götürülen çocuğun tedavi altına alındığı ve hayati tehlikesinin devam ettiği belirtildi.

**28 Ağustos 2021 tarihinde Ağrı'nın Diyadin ilçesine** bağlı Hacı Halit köyünün Çoban mezrasında bulunan bir evde patlama meydana geldiği, patlama nedeninin dışarda buldukları bir cismi eve getiren çocukların cismi kurcalaması sonucu olduğu öğrenildi. Patlama sonucunda 50 yaşındaki Mehmet Turan isimli yurttaşın yaşamını yitirdiği, aralarında çocuklarında olduğu 1'i ağır 4 kişinin ise yaralandığı öğrenildi.

## **KUŞKULU ÖLÜMLER**

### **a-) Erkek**

**15 Nisan 2021 tarihinde Urfa Kalesi'nin eteklerinde 30 yaşlarında olduğu tahmin edilen bir erkeğe ait cesedin bulunduğu öğrenildi. Olay yerini güvenlik şeridiyle çembere alan polis tarafından soruşturma başlatıldı.**

**4 Mayıs 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesine bağlı Yenimahalle Yazıcı Sokak'ta yanmış bir erkek cesedinin bulundu öğrenildi.**

**4 Mayıs 2021 tarihinde Bingöl'ün Karlıova ilçesine bağlı Sakaören köyünde fosseptikte bir erkeğe ait parçalanmış cesedi bulunduğu öğrenildi.**

Van nüfusuna kayıtlı olan ve görev yaptığı aynı kentte 3 gün önce aniden kayıplara karışan Emre isimli öğretmenin **24 Temmuz 2021 tarihinde Van-Özalp** karayolu kenarında cenazesinin bulunduğu ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

### **b-)Kadın**

**2 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Merkez Bağlar ilçesi Körhat Mahallesi tek başına yaşayan 88 yaşındaki Bahriye Dünder isimli kadının, sabah saatlerinde evinde ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili inceleme başlatıldığı belirtildi.**

**2 Ocak 2021 tarihinde Gaziantep'te 24 yaşındaki Özlem K. isimli kadının 6 aylık bebeği ile yaşadığı evde karnından tabancayla vurulmuş halde bulunduğu öğrenildi. Hastaneye kaldırılan genç kadının tedavi altına alındığı ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı bildirildi.**



**6 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ta** 25 yaşındaki Keser E. isimli kadının, şüpheli bir şekilde hayatını kaybettiği öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**12 Ocak 2021 tarihinde Van'ın Özalp ilçesinde** 69 yaşındaki Hayriye Ak isimli kadının, dengesini kaybederek tandıra düştüğü iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**27 Ocak 2021 tarihinde Van'da** arkadaşının evine giden 21 yaşındaki Aylar Shahnahad isimli kadının, sabaha doğru kaldığı evde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. Evinde kaldığı erkek şahsın şüphe üzerine gözaltına alındığı belirtildi.

**1 Şubat 2021 tarihinde Bingöl'ün** merkez Uydukent Mahallesi'nde 18 yaşındaki Merve A. isimli kadının, yaşadığı evde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiği öğrenildi. *Merve A.'nin daha önce bir uzman çavuş tarafından kaçırıldığı ve bir süre sonra ailesinin yaşadığı eve geri döndüğü öğrenildi. Merve A. ailesinin evine döndükten kısa bir süre sonra intihar ettiği iddia edildi.*

**3 Şubat 2021 tarihinde Ağrı'nın Diyadin ilçesinde** yaşayan 2 çocuk annesi 27 yaşındaki Suna Akakuş isimli kadının, yaşadığı binanın 3 katından aşağıya düştüğü iddia edilerek ağır yaralandığı ve yaralı olarak hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**Bitlis'in Tatvan ilçesine** bağlı Koyunpınar köyünde yaşayan 20 yaşındaki Melek Yamaç isimli kadının, **4 Mart 2021 tarihinde** akşam saatlerinde yaşadığı evde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**14 Mart 2021 tarihinde Urfa-Akçakale** karayolu üzerinde Suriye uyruklu F.A. isimli kadına ait olduğu belirlenen bir cenazenin bulunduğu ve cenazenin otopsi işlemleri için Urfa Adli Tıp Kurumu'na (ATK) kaldırıldığı öğrenildi.

**15 Mart 2021 tarihinde Antep Şahinbey ilçesine** bağlı Akkent Mahallesi'nde, Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde görevli hemşire Dila Yıldırım'ın evinde ateşli silahla vurulmuş olarak bulunduğu ve ailesi tarafından ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdiği öğrenildi Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**17 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde** bulunan Alıpınar Mahallesi'nde yaşayan 35 yaşındaki Gülşen Kaya isimli kadının, evinde yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi.

**3 Nisan 2021 tarihinde Malatya'da** lüks bir otelde 42 yaşındaki Dilek S. isimli kadının ölü olarak bulunduğu ve odada birlikte kaldığı Münir İ. isimli şahsın cinayet şüphelisi olarak tutuklandığı öğrenildi.

**7 Nisan 2021 tarihinde Siirt** kent merkezi Afetevler Mahallesi'nde bulunan Beroce Sitesi'ndeki bir binanın 9'uncu katından şüpheli bir şekilde düşen Ş.E. yaşamını yitirdi. Kadının cansız bedeni Siirt Devlet Hastanesine morguna kaldırılırken, olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.



**12 Nisan 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde** Selahaddin Eyyubi Mahallesi'nde ikamet eden 50 yaşındaki Emine Gökçen isimli kadının, evinin banyosunda yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi.

**28 Nisan 2021 tarihinde Maraş'ın Onikişubat ilçesi** Hürriyet Mahallesi'nde 31 yaşındaki Ayla Y. isimli kadının, yaşadığı apartmanın bahçesinde ölü olarak bulunduğu ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi. 7. kattaki evinde incelemelerde bulunan Ayla Y'nin bir süredir eşinden ayrı yaşadığı belirtildi.

**30 Nisan 2021 tarihinde Van'ın Özalp ilçesine** bağlı Bodurağaç Mahallesi'nde sabah saatlerinde inek sağmaya giden 50 yaşlarında olduğu tahmin edilen Ş. A. isimli kadının, yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**6 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine** bağlı Dağkapı Mahallesi'nde oturan 7 çocuk annesi ve 40 yaşındaki Gurbet Üren isimli kadının, evinde eşine ait silahla vurulmuş ve yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatılırken, kadının eşi tarafından sistematik şiddete maruz kaldığı ve ölüm tehdit edildiği öğrenildi.

**9 Mayıs 2021 tarihinde Batman'ın** Petrol Mahallesi'nde yalnız yaşayan 47 yaşındaki Hayat Demir isimli kadının, evinde ölü olarak bulunduğu belirtildi.

**16 Mayıs 2021 tarihinde Malatya'nın Battalgazi ilçesine** bağlı Nuriye Mahallesi Kerkük Sokak'ta 4 katlı bir apartmanın son katında yalnız yaşayan 61 yaşındaki Zekiye Biri isimli kadının, evinde sandalye üzerinde yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**22 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ilçesine** bağlı Ambar kırsal mahallesinde yaşayan 45 yaşındaki Bedriye Kaynak isimli kadının intihar ettiği iddia edildi. Kimi görgü tanıkları ise Kaynak'ın evinin çatısından düştüğünü ileri sürdü. Olay yerine çağrılan sağlık ekipleri Kaynak'ın hayatını kaybettiğini tespit ederek, cenazeyi Mardin Devlet Hastanesi morguna kaldırdı.

**24 Mayıs 2021 tarihinde Erzurum'da Palandöken ilçesinde** evlilik hazırlıkları yapan 23 yaşındaki M.Ç. isimli kadının, evinin banyosunda boynunda eşarp ve dizlerinin üzerine oturur vaziyette ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**31 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'nın Haliliye ilçesine** bağlı Veysel Karani Mahallesi'nde yaşayan stajyer avukat Berrin Akça'nın yüksekte düştüğü iddia edilerek ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**31 Mayıs 2021 tarihinde Ağrı'nın Diyadin ilçesine** bağlı Davut köyünde yaşayan 65 yaşındaki ve 6 çocuk annesi Fatma Altıntaş isimli kadının, şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**2 Haziran 2021 tarihinde Van'ın Edremit ilçesine** bağlı Şabaniye Mahallesi'nde yaşayan 65 yaşındaki Rabia Bilgin isimli kadının, sabah şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi.

**8 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesi** Bahçelievler Mahallesi'nde ikamet eden 40 yaşında ve 7 çocuk annesi Ayşe T. isimli kadının, sabaha karşı evinde yaşamını

yitirmiş bir şekilde bulunduğu öğrenildi. Şüpheli ölüm olarak değerlendirilen olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**8 Haziran 2021 tarihinde Mardin’de** yaşayan 62 yaşındaki Hamdiye A. isimli kadının evinin balkonunda ölü bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**12 Haziran 2021 tarihinde Urfa'nın Siverek ilçesine** bağlı Aşağı Karabahçe Mahallesi'nde yaşayan 7 çocuk annesi Zine Karakaş isimli kadının, evinde ateşli silah yaralanması sonucunda ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Cenazesi Diyarbakır Adli Tıp Kurumu'na gönderilen Karakaş'ın ölümüyle ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**14 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesine** bağlı Huzurevleri Mahallesi'nde yaşayan 35 yaşındaki Esmâ Y. isimli kadının sabah saatlerinde evinde ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Cenazesi otopsi işlemleri için Diyarbakır Adli Tıp Kurumu'na kaldırılan E.Y.'nin ölümüyle ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

İzmir'in Menemen ilçesinde öğretmen olarak görev yapan 47 yaşındaki Emine Gökkız isimli kadının, tatil için geldiği **Maraş'ta 2 Ağustos 2021 tarihinde** ormanlık alanda ölüm olarak bulunduğu öğrenildi. Yapılan ilk incelemede kadının kendini ağaca asmak suretiyle intihar ettiği ileri sürülürken, olayla ilgili soruşturmanın sürdüğü öğrenildi.

Gaziantep'in İslahiye ilçesi Dervişpaşa Mahallesi'nde annesi ve oğluyla birlikte yaşayan 56 yaşındaki Gülay Dalsuna isimli kadının, **23 Ağustos 2021 tarihinde** evinin banyosunda ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Kadının cesedinin otopsi yapılmak üzere Gaziantep Adli Tıp Kurumu'na götürüldüğü ve olayla ilgili soruşturmanın sürdüğü öğrenildi.

Siirt'te 28 Ağustos 2021 tarihinden beridir kendisinden haber alınamayan 39 yaşındaki Saadet Kazak isimli kadının, **30 Ağustos 2021 tarihinde Siirt** merkeze bağlı Aktaş köyünde boş bir arazide şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**1 Eylül 2021 tarihinde Urfa'nın Haliliye ilçesinde** 21 yaşındaki Raziye Z. isimli kadının, bir apartmanın ikinci katında bulunan evinin penceresinden düştüğü iddia edilerek yaralandığı ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

**2 Eylül 2021 tarihinde Urfa'nın Bozova ilçesi** Argıncık kırsal mahallesinde bulunan sulama kanalında bir kadına ait cenaze bulunduğu öğrenildi. Yapılan araştırmada, cenazenin dünden bu yana kayıp olan 18 yaşındaki Aysel Çelik isimli kadına ait olduğu ve olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**13 Eylül 2021 tarihinde Siirt'in Tillo ilçesinde** yaşayan 49 yaşındaki Ayhan Özden isimli kadının, 3 katlı evden dengesini kaybetmesi sonucunda düştüğü ve yaşamını yitirdiği iddia edildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

**28 Eylül 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesine** bağlı Sınırtepe köyünde evde temizlik yaptığı sırada elektrik akımına katıldığı iddia edilen 32 yaşındaki Nur Aslan isimli kadının, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı öğrenildi.

**13 Kasım 2021 tarihinde Van'ın Muradiye ilçesinde** akşam saatlerinde 40 yaşındaki Fezile A. isimli kadının şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Fezile A.'nın evli olduğu Azamet A.'nın gözetimine alındığı, ancak daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi. İntihar ettiği

öne sürülen Fezile A.'nın daha önce maruz kaldığı şiddet sonucu evden ayrılarak kadın sığınma evine yerleştiği, ancak aile büyüklerinin araya girmesiyle tekrar geri döndüğü belirtildi.

**15 Aralık 2015 tarihinde Urfa/Ceylanpınar ile Mardin/Kızıltepe ilçe sınırlarını ayıran Çırpı Deresi'nde hareketsiz yatan bir kadın gören çobanlar, olayı yetkililere bildirdi. Olay yerine Jandarma ve ambulans sevk edildi. Olay yerine gelen sağlık ekipleri, yaptıkları incelemede kadının yaşamını yitirdiğini belirledi. Kimliği tespit edilemeyen kadının cenazesi, otopsi işlemleri için ATK morguna kaldırıldı. Üzerinden kimlik çıkmayan kadının kimliğini ve ölüm nedenini belirlemek için soruşturma başlatıldı.**

**19 Aralık 2021 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Kayapınar ilçesi 450 Evler Mahallesi'nde elektrik direğinin dibinde gömülü bir kadın cenazesinin bulunduğu öğrenildi. Olay yerine gelen emniyet ekipleri, cenazenin 12 Aralık'tan bu yana haber alınamayan 2 çocuk annesi 23 yaşındaki Şerife Çiçek isimli kadına ait olduğunu belirledi. Çiçek'in vücudunda herhangi darp ve yara izinin bulunmadığını, bu nedenle de elektrik akımına kapılarak yaşamını yitirmiş olabileceği ileri sürdü.**

### **c-) Çocuk**

**1 Ocak 2021 tarihinde Antep'in Şehitkamil ilçesine bağlı Atatürk Mahallesi'nde ailesi ile birlikte yaşayan 17 yaşındaki Feyza Nur Saydam isimli çocuğun, yaşadığı evin teras katından (7.kat) düştüğü iddia edilerek ağır yaralandığı ve götürüldüğü hastanede kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.**

**10 Mart 2021 tarihinde Bitlis'in Hizan ilçesine bağlı Sarpkaya köyünde 17 yaşındaki Z.B. isimli çocuğun ateşli silahla vurulmuş halde bulunduğu ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.**

**31 Mart 2021 tarihinde Antep'te 16 yaşındaki Rümeyza Sena K. isimli kız çocuğunun, apartmanın çatısından düştüğü iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.**

**12 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Midyat ilçesine bağlı Başyurt (Zaxoran) kırsal mahallesine bağlı Darıca (Xirabê Gura) mezrasında 5 yaşındaki E.A. isimli çocuğun, korucu olan babasının silahının ateş alması sonucu yaralandığı iddia edildi. Yaralı olarak hastaneye götürülen çocuğun yapılan tüm müdahalelere rağmen hayatını kaybettiği öğrenildi. Olay ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.**

**14 Mayıs 2021 tarihinde Siirt 3.Komando Tugay Komutanlığı Gazino Ve Lojmanları (Orduevi) çatı katına çıkan 13 yaşındaki O.Ö. isimli çocuğun dengesini kaybetmesi sonucu düştüğü iddia edildi. Olay yerinde yaşamını yitiren O.Ö.'nün cenazesi otopsi işlemleri için Siirt Devlet Hastanesi'ne kaldırılırken, olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.**

**Muş'un Karşıyaka Mahallesi'nde bulunan Heyderiyan Medresesi isimli Kuran kursunda yatılı olarak 3 aydır eğitim gören 12 yaşındaki M.A.Y isimli çocuğunu, 7 Temmuz 2021 tarihinde intihar girişiminde bulunduğu iddia edildi. Elazığ Medikal Park Hastanesi'nde**

yoğun bakım servisinde tutulan MA.Y'nin bitkisel hayatta olduğu belirtildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**17 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre:** Van'ın Edremit ilçesinde 16 yaşındaki R.K. isimli çocuğun önceden tanıdığı Uğur A. isimli kişi ile görüşmek üzere TOKİ konutlarındaki evine gittiği ve bir süre içeride sonra üçüncü katta bulunan dairenin penceresinden aşağı düştüğü öğrenildi. Yaralı olarak hastaneye götürülerek çocuğun yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındığı, vücudunun birçok yerinde kırıklar ve ezilmeler olduğu öğrenildi. **Çocuğun babası Şemsettin K.'nin basında çıkan açıklamaları şöyle:** "Kızım olay yerinde daha bilinci açık iken polise verdiği ifadede kendisini Uğur A.'nın attığını söylemiş. Zaten şahıs şu anda gözaltında. Kızımın hayati tehlikesi devam ediyor. Kızımın canına kastedenlerin en ağır şekilde cezalandırılmasını istiyorum."

**19 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde** 8 katlı bir apartmanın 7'nci katında ailesiyle yaşayan 12 yaşındaki A.D. isimli çocuğun, balkondan düştüğü iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**25 Ekim 2021 tarihinde Siirt'in Baykan ilçesine** bağlı Atabağı beldesinde 15 yaşındaki Haydar Baştuğ isimli çocuğun, evinde ateşli silahla vurulmuş halde bulunduğu ve kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Siirt Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından olaya ilişkin soruşturma başlatıldı.

## **ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN DİĞER İHLALLER**

### **Orman ve Arazi Yakma**

**13-16 Nisan 2021 tarihlerinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine** bağlı Dibek, Arıklı ve Karahasan mahalleleri ve bazı mezralarda başlatılan askeri operasyon sırasında, askerler tarafından çok sayıda mezrada ağaç kesimi yapıldığı ve köylülere "Gelin kesilen ağaçlarınızı götürün" denildiği öğrenildi.

**28 Nisan 2021 tarihinde Dersim'in Ovacık ilçesine** bağlı Büyükköy Aslandolmuş mevkiinde öğle saatlerinde başlatılan askeri operasyon sonrasında ormanlık bölgede yangın çıktığı öğrenildi. Ekipler tarafından yangının kontrol altına alındığı öğrenildi. Büyükköy Muhtarı Cömert Erenlerin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle: "Biraz önce askeri yetkililerle görüştim. Bölgede operasyon olduğunu ifade ettiler. Yangının kısmi bir alanda çıktığını ve kontrol altında olduğunu söylediler. Şuan için operasyon devam ettiği için bölgeye kimsenin giriş, çıkış yapmasını istemiyorlar. Biz de takip ediyoruz. Şimdilik bir sıkıntı görünmüyor."

**Dersim'in Hozat ilçesine** bağlı Amutka mevkiinde **9 Mayıs 2021 tarihinde** başlatılan askeri operasyonun ardından bölgede yer alan ormanlık alanda yangın çıktığı ve yangının 4 gün boyunca sürdüğü öğrenildi.

**19 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine** bağlı Çağlayan (Şax) köyüne bakan Cudi Dağı'nın yüksek eteklerinde, köyün yakınında bulunan askeri taburdan açıldığı iddia edilen ateş sonucunda yangın çıktığı öğrenildi.

**20 Mayıs 2021 tarihinde Dersim'in Ovacık, Hozat, Çemişgezek ilçelerinin arasında yer alan bölgede bulunan Koçkozluca Köyü kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında, ormanlık alanda yangın çıktığı öğrenildi.**

**22 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak kent merkezinin Gabar Dağı eteklerinde bulunan Görmeç köyünün ormanlık alanında yangın çıktığı öğrenilirken ve yangının askerler tarafından çıkarıldığı iddia edildi.**

**29 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'ye bağlı Oğul köyü girişinde nöbet tutan askerler tarafından açıldığı iddia edilen ateş sonucu, kurumuş otlar tutuştuğu ve rüzgarın etkisiyle ormanlık bölgeye sıçramasıyla yangın çıktığı öğrenildi.**

**5 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Bayırlı Mahallesi kırsalında sabah saatlerinde gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında, askeri helikopterlerden açılan ateş sonucu ormanlık alanda yangın çıktığı öğrenildi.**

**6 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Dicle ilçesine bağlı Kurşunlu ve Kayaş köylerinde gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında orman yangını çıktığı öğrenildi. Müdahale edilmeyen yangın, rüzgârın etkisiyle Elazığ'ın Arica ilçesine bağlı Bahçekapı ve Çevrecik köyüne yayıldığı öğrenildi.**

**9 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ın Cudi Dağı'nın çevresinde askeri üsten açılan ateş sonucu ormanlık alanda yangın çıktığı öğrenildi.**

**12 Haziran 2021 tarihinde Bitlis'in Merkez ilçesine bağlı Aşağıbalcılar köyünde bulunan ormanlık alanda, 35 mahallede ilan edilen sokağa çıkma yasağının ardından düzenlenen askeri operasyon sırasında yapılan bombalama sonucu yangın çıktığı öğrenildi.**

***1 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Dersim'in Hozat ilçesinde zırhlı askeri araca yönelik gerçekleşen saldırının ardından başlatılan askeri operasyon sırasında yapılan hava bombardımanı nedeniyle Dereköy, Gedikler, Ormanyalı, Boydaş ve Çakmaklı köyleri kırsalında orman yangını çıktığı ve yangının 3 gündür sürdüğü öğrenildi. Yangını söndürmek isteyen yurttaşların "özel güvenlik alanı" olduğu gerekçesiyle askerler tarafından engellendiği öğrenildi.***

***11 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Hakkari'nin Çukurca ilçesi kırsalında askeri üs bölgesinden açıldığı iddia edilen ateş sonucu ormanlık alan ve ağaçların bulunduğu yaylada yangın çıktığı ve yangının 3 gün sürdüğü öğrenildi. Söz konusu bölgesinin Hakkari Valiliği tarafından 22 Ocak gününden 31 Aralık 2021 tarihine kadar "Özel Güvenlik" bölgesi ilan edildiği ve bölgeye izinler dışında giriş çıkışların yasak olduğu öğrenildi.***

**13 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesine bağlı Setkar köyünde bulunan ormanlık alanda askerler tarafından açıldığı iddia edilen ateş sonucu, orman yangını çıktığı öğrenildi. Yangına müdahale etmek isteyen köylülerin, askerler tarafından engellendiği belirtildi.**

**16 Ağustos 2021 tarihinde Dersim'in Hozat ilçesinde gerçekleştirilen askeri operasyon sonucu orman yangını çıktığı ve yangının 30 Ağustos 2021 tarihinde kadar sürdüğü öğrenildi.**



**25 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak'ın** Besta bölgesi kırsalında yer alan ormanlık alanda, askeri helikopterden yapıldığı iddia edilen bombalama sonucu yangın çıktığı öğrenildi.

**13 Eylül 2021 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesine** bağlı Şapatan köyü civarında bulunan ormanlık alanda, askeri karakoldan açıldığı iddia edilen ateş sonucu yangın çıktığını, çıkan yangına müdahale edilmediği ve kendiliğinden söndüğü öğrenildi.

**13 Eylül 2021 tarihinde Dersim'in Ovacık ilçesine** bağlı Otlubahçe ile Yaylagünü köyleri arasında kalan dağlık bölgede, askeri operasyon kapsamında gerçekleşen hava bombardımanı sonucu orman yangını çıktığı öğrenildi.

**13 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine** bağlı Arıklı Köyü civarında bulunan ormanlık alanda, askeri hareketliliğin ardından yangın çıktığı çıkan yangına müdahale edilmediği ve kendiliğinden söndüğü öğrenildi.

**29 Eylül 2021 tarihinde Dersim'in Hozat ilçesinde** yer alan Tanzi bölgesinde gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında ormanlık alanda yangın çıktığı öğrenildi.

**8 Ekim 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesine** bağlı kırsal ormanlık alanda, askeri üs bölgesinden açıldığı iddia edilen ateş sonucu yangın çıktığı öğrenildi.

### **Özel Güvenlik Bölgesi İlanı ve Arazi Yasağı**

**Şırnak Merkez ile Cizre, Silopi, Uludere, Güçlükönak ve Beytüşşebap ilçelerinde** bulunan 15 bölgenin 15 gün süreyle geçici özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *“Milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla Şırnak İlimiz (Merkez, Cizre, Silopi, Uludere, Güçlükönak ve Beytüşşebap) Cudi Dağı Bölgesi, Bestler Dereler Bölgesi, Kurt Dağı Bölgesi, Kureşin Bölgesi, Karaçalı T. Bölgesi, Kel Mehmet D. Bölgesi, Serin V. Bölgesi, 2088 Rk T. Bölgesi, Küçük Su Y. Bölgesi, Gabar Dağı Bölgesi, Faraşın Y. Bölgesi, Altın Dağ Bölgesi, İncebel Dağ Bölgesi, Oymakaya Bölgesi ve Tanin Tanin Bölgesinde 01 Ocak 2021 (dâhil) – 15 Ocak 2021 (dâhil) tarihleri arasında (15) on beş gün süre ile “Geçici Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edilmiştir. Vatandaşlarımızın bahse konu tarihler arasında can ve mal güvenlikleri bakımından söz konusu bölgeye izinsiz olarak girmeleri yasaktır.”*

**Hakkari Merkez ile Çukurca, Şemdinli, Yüksekova ve Derecik ilçeleri sınırlarında** bulunan 5 bölgenin 15 gün süreyle özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *“İlimiz sınırları içinde faaliyet gösteren bölücü terör örgütü ve diğer terör örgütlerinin son zamanlarda yapmış oldukları terör ve yıldırma eylemleri, İlimizin sosyal ve ekonomik gelişmesini de olumsuz etkilemeye başlamıştır. Bu eylemler neticesinde vatandaşlarımız; ekonomik, sosyal faaliyetlerini yürütme ve seyahat etme haklarını kullanmaktan mahrum kalmıştır. Günlük hayatları olumsuz etkilenen vatandaşlarımız büyük mağduriyet yaşamaktadırlar. Valilik Makamımız, öncelikle vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması, mevcut huzur ve güven ortamının*



devam ettirilmesi, devletimizin ve milletimizin her türlü terörist tehdidi ve saldırıdan korunması amacıyla; bölgesinde emniyet ve asayiş temin etmek için ilgili mevzuat çerçevesinde her türlü tedbiri almaktadır. Bu tedbirler kapsamında, 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince; Merkez, Çukurca, Şemdinli, Yüksekova ve Derecik İlçeleri sınırlarında bulunan; **(5) bölge 01.01.2021 günü saat 00:00:01'den 14.01.2021 günü saat 23:59:59'a kadar, "Özel Güvenlik Bölgesi" ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın yukarıda belirtilen bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır.**"

Hakkari Valiliği tarafından **22 Ocak 2021 tarihinde** yapılan duyuru ile **kent merkezi, Çukurca, Yüksekova ve Şemdinli ilçesindeki** 12 bölgenin 31 Aralık 2021 tarihinde kadar "özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Yasaklanan bölgeler şöyle: "Hakkari merkez-Karanlıkdağ bölgesi, Hakkari merkez-Kırıkdağ/Buzul/Kandil/Alandüzü bölgesi, Hakkari merkez Oğul/Ceylanlı/Çimenli/ Geçimli/Kazan bölgesi, Hakkari merkez-Taşbaşı/İğdeli bölgesi, Hakkari'nin Çukurca ilçesi-Cevizli Köyü Çaldağ Bölgesi, Çukurca-Çıglı/Akkaya Köyü Erdağı bölgesi, Çukurca-Gündeş Köyü Adune Dağı bölgesi, Çukurca-Cevizli/Kayalık Köyü Han Yaylası bölgesi, Çukurca-Gündeş Köyü Kemer Dağı bölgesi, Çukurca-Meşeli Köyü Kasran bölgesi, Şemdinli ilçesi-Kuzeybatı bölgesi, Yüksekova ilçesi-Kamışlı Gire-Özpınar Dağları ve İkiyaka Dağları mevkii."

Bitlis Valiliği tarafından **22 Ocak 2021 tarihinde** yapılan duyuru ile **Bitlis merkez İl merkezi ile Güroymak, Mutki, Hizan ve Tatvan ilçelerine** bağlı 816 bölgenin, Cumhurbaşkanlığı kararıyla 31 Aralık 2021 tarihinde kadar "özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen bölgeler: <http://www.bitlis.gov.tr/bitlis-il-ve-ilcelerinde-bazi-bolgeler-gecici-ozel-guvenlik-bolgeleri-ilan-edildi>

Siirt Valiliği tarafından **23 Ocak 2021 tarihinde** yapılan duyuru ile **Siirt'in Pervari, Erüh ve Baykan ilçelerine** bağlı 8 bölgenin, Cumhurbaşkanlığı kararıyla 31 Aralık 2021 tarihine kadar "özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Siirt Valiliği açıklamasında şöyle denildi: "2565 Sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince; Siirt İli Pervari İlçesi Sağlık Dağı bölgesi, Pervari İlçesi Kör Kandil Dağı bölgesi, Pervari İlçesi Yazlıca Dağı (Herekul) bölgesi, Erüh-Pervari İlçeleri Çizmeli Akmeşe bölgesi, Erüh-Pervari Çaçı Dağı bölgesi, Erüh İlçesi Yassıdağ (Ciraf) bölgesi, Erüh İlçesi Narlıdere bölgesi, Baykan İlçesi Kalemis bölgesi, 3399 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 01 Ocak 2021 - 31 Aralık 2021 tarihleri arasında Geçici Özel Güvenlik Bölgesi ilan edilmiştir."

Batman Valiliği tarafından **23 Ocak 2021 tarihinde** yapılan duyuru ile **Batman'ın Sason, Hasankeyf ve Kozluk ilçelerine** bağlı 58 bölgenin, 31 Aralık 2021 tarihine kadar "özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Yasaklanan bölgelerin isimleri şöyle: "Domuz Tepe, Harabeler kuzeydoğusu, Kilimli Mah. Kuzeyi, İsimsiz Tepe, Göderin Tepe, Acı Tepe 400 metre doğusu, Kevregevr Tepe, Bağnave Tepe, Haleş Tepe, 872 Rk. Tepe arasında kalan arazi kesimi, Montol Tepe güneyi, İsimsiz Tepe, Kuşaklı Dağı kuzeyi, Haramikarakol Gediği, 1864.8 Rk.Tepe, 1977 Rk.Tepe, Şayesir Sr., 1686 Rk.Tepe, Kevni Tepe, Şan Tepe batısı, Gem Tepe batısı, Yamaçlı Tepe doğusu, Aşağı kilimli Mah. kuzey doğusu, Kalemahmuke arasında kalan arazi kesimleri, Çatalı Mah. Guharareziye Sırtlarının 500 metre kuzey doğusu, Çina Tepe, Koyunlu Mahallesi 200 metre batısı, Diyar Tepe, Kubalo Tepe, Verkedavut Tepe, Banikola Sırtı, Güneşli Köyü doğusu, Diyarenesi Tepe, Riliki Tepe, Kelekçi Köyü güneyi, Kelekçi Köyü güney doğusu Montol Tepe güneyi, İsimsiz Tepe, Kuşaklı Dağı kuzeyi, Haramikarakol Gediği, Sevrak Tepe kuzey doğusu, Güverhacı Tepe, Kayıklı

*Köyü güney batısı, Şikeriharciya Tepe kuzey doğusu, Şikeriharciya Tepe kuzey doğusu, Gariavlike Tepe doğusu, Beltaguvar Tepe doğusu, Karakats Tepe uzantısı, Çaymavan Tepe, Poyraz Tepe, Şayesir Sr., 1686 Rk. Tepe, Kevni Tepe, Şan Tepe batısı, Kelemahmuke Sr., Kalemahmuke Sr., Guharamir Tepe, Nöbet Tepe, Çatalsu Mahallesi uzantısı arasında kalan arazi kesimleri.”*

Şırnak Valiliği tarafından **23 Ocak 2021 tarihinde** yapılan duyuru ile **Şırnak’ın merkez ile Silopi, Cizre, Güçlükönak, Beytüşşebap ve Uludere ilçelerine** bağlı 15 bölgenin, 31 Aralık 2021 tarihine kadar "özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Şırnak Valiliği açıklamasında şöyle denildi: *"Milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla Şırnak İlimiz (Merkez, Cizre, Silopi, Uludere, Güçlükönak ve Beytüşşebap) Cudi Dağı Bölgesi, Bestler Dereler Bölgesi, Kurt Dağı Bölgesi, Kureşin Bölgesi, Karaçalı T. Bölgesi, Kel Mehmet D. Bölgesi, Serin V. Bölgesi, 2088 Rk T. Bölgesi, Küçük Su Y. Bölgesi, Gabar Dağı Bölgesi, Faraşin Y. Bölgesi, Altın Dağ Bölgesi, İncebel Dağ Bölgesi, Oymakaya Bölgesi ve Tanin Tanin Bölgesi'nde 01 Ocak 2021 dâhil-31 Aralık 2021 dâhil tarihleri arasında bir yıl süre ile 'Geçici Özel Güvenlik Bölgesi' ilan edilmiştir. Vatandaşlarımızın bahse konu tarihler arasında can ve mal güvenlikleri bakımından yukarıda belirtilen bölgelere izinsiz olarak girmeleri yasaktır."*

### **Sokağa Çıkma Yasağı İlanı**

**Bitlis'in Merkeze** bağlı 10 kırsal mahalle ve bağlı mezralarda askere operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Bitlis İli Merkez İlçesi sınırları içerisinde bulunan; Kayalıbağ, Kaşıklı, Karaca, Aşağıçobansuyu, Çobansuyu, Güllüce, Esenburun, Harmanyeri, Sarıkonak, Konalga köy ve mezraları bölgelerinde Bölücü Terör Örgütü (BTÖ) mensuplarının bulunduğu ve barınma amaçlı sığınak/barınak tesis ettikleri bilgisi alınması neticesinde, bahse konu bölgelerde BTÖ mensuplarının yakalanmaları, halkımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince **11 Ocak 2021 Pazartesi günü saat 21.30'dan itibaren** ikinci bir emre kadar "Sokağa Çıkma Yasağı" ilan edilmiştir." **Yasağın, 27 Ocak 2021 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.***

Mardin'in Nusaybin ilçesinin Bagok Dağı kırsalında askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle 16 yerleşim yerinde ve bağlı mezrada, Mardin Valiliği tarafından yapılan duyuruyla **26 Şubat 2021 tarihinde** sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. *Yasak ilan edilen yerler şöyle: Nusaybin'e bağlı Yakınca (Élîm), Kaleli (Efşê), Güneli (Gelîyê Sora), Günyurdu (Merbab), Mağaracık (Berkurk), Tekağaç (Mişawil), Arpalı (Qudb), Sapanlı (Fisqîn), Güzelsu (Hibab), Dibek (Badîbe), Üçyol (Siderî), Dağıcı (Xirabêmişka), Eskihisar (Marîne) mahalleleri ile Şekrin, Bahmin ve Yol mezraları. **Yasağın, 27 Şubat 2021 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.***

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Mardin'in Artuklu, Nusaybin ve Ömerli ilçesinin** sınırları içinde kalan bölgede askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle 9 kırsal

mahalle ve bağlı 1 mezrada, 7 Şubat 2021 tarihinde Saat 05.00 itibari ile sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Sokağa çıkma yasağının yerler şöyle: *Artuklu ilçesinde Aytepe, Yardere, Oğuz ve Ahmetli kırsal mahalleleri, Nusaybin ilçesi Koruköy, Büyükkardeş, Küçükkardeş, Doğuş kırsal mahalleleri ve Kuşkayası mezrasında, Ömerli ilçesi Sulakdere kırsal mahallesi. Yasağın, 8 Şubat 2021 tarihinde sona erdiği duyuruldu.*

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Mardin'in Derik, Mazıdağı ve Kızıltepe ilçesinin** sınırları içinde kalan bölgede askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle 18 kırsal mahalle, 22 Şubat 2021 tarihinde Saat 06.00 itibari ile sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Sokağa çıkma yasağının yerler şöyle: *Mazıdağı ilçesinin Meşeli, Yalınağaç Ürünli, Yevri, Armağan, Konur ve Kocaköy mahalleleri, Derik'in Çayköy, Bozok, Kelek, Gündik, Harmanlı ve Giriktepe mahalleleri ile Kızıltepe'nin Akçapınar, Gürmeşe, Çimenlik, Örencik ve Doğanlı mahalleleri. Yasağın, aynı gün (22 Şubat 2021 tarihinde) Saat 22.30 itibariyle sona erdiği duyuruldu.*

**Bitlis'in Tatvan ilçesine** bağlı 10 kırsal mahalle ve bağlı mezralarda askere operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Tatvan ilçesi sınırları içerisinde bulunan Kuşluca, Üçtepe, Karaçalı, Çavuşlar, Üzümlü, Sungurlu, Külbastı, Anadere, Ulusoy, Ekindüzü köy ve mezraları bölgelerinde bölücü terör örgütü (BTÖ) mensuplarının bulunduğu ve barınma amaçlı sığınak/barınak tesis ettikleri bilgisi alınması neticesinde, bahse konu bölgelerde BTÖ mensuplarının yakalanmaları, halkımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince 2 Haziran 2021 Çarşamba günü saat 22.00'dan itibaren ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir."* Yasağın 8 Haziran 2021 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.

**Bitlis'in Hizan ilçesine** bağlı 12 kırsal mahalle ve bağlı mezralarda askere operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Bitlis İli Hizan İlçesi sınırları içerisinde bulunan; Koçlu, Keklik, Akbıyık, Gökçe, Karadal, Ölçülü, Bozpinar, Çayır, Köprü, Yelkiran, Aktay, Karal köy ve mezraları bölgelerinde Bölücü Terör Örgütü (BTÖ) mensuplarının bulunduğu ve barınma amaçlı sığınak/barınak tesis ettikleri bilgisi alınması neticesinde, bahse konu bölgelerde BTÖ mensuplarının yakalanmaları, halkımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince 06 Haziran 2021 Pazar günü saat 02.30'dan itibaren ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir."* Yasağın 8 Haziran 2021 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.

**Bitlis merkez ilçesi** sınırları içerisinde bulunan 35 kırsal mahalle ve bağlı mezrada askere operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Bitlis İli Merkez İlçesi sınırları içerisinde bulunan; Aşağıbalcılar, Yukarıbalcılar, Ilıcak, Başmaklı, Üçevler, Kalupat, Oğulcak, Çeltikli, Aşağıölek, Yukarıölek, Doğruyol, Bölük yazı, Arıdağ, Akçalı, İçgeçit, Çalidüzü, Dereağzı, Çadırılı, Karakuş, Aşağıkoçak, Aşağıyolak, Yukarıyolak, Dursun, Yarönü, Beşkaynak, Uçankuş, Kınalı, Bayırlı, Dikme, Yukarıdikme, Aşağıdikme, Kutlu, Akgün, Çobansuyu, Aşağıçobansuyu köy ve mezraları bölgelerinde Bölücü Terör Örgütü (BTÖ) mensuplarının bulunduğu ve barınma amaçlı sığınak/barınak tesis ettikleri bilgisi alınması neticesinde, bahse konu bölgelerde BTÖ mensuplarının yakalanmaları, halkımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince 12 Haziran 2021 Cumartesi günü saat 07.30'dan itibaren ikinci bir emre kadar 'Sokağa Çıkma Yasağı' ilan*

*edilmiştir.” Yasağın 14 Haziran 2021 Pazartesi günü saat 19.00’den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.*

**Bitlis merkez ve Hizan ilçesi** sınırları içerisinde bulunan 19 kırsal mahalle ve bağlı mezrada askere operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “*Bitlis İli Hizan ve Merkez İlçesi sınırları içerisinde bulunan; Ölçülü, Çayır, Yelkıran, Akbıyık, Kaval, Keklik, Karadal, Gökçe, Kaşıklar, Altınoluk, Yemişli, Aktay, Köprü, Bozpinar, Akbırakan, Boztepe, Konaç, Düzce, Yolalan köy ve mezraları bölgelerinde Bölücü Terör Örgütü (BTÖ) mensuplarının bulunduğu ve barınma amaçlı sığınak/barınak tesis ettikleri bilgisi alınması neticesinde, bahse konu bölgelerde BTÖ mensuplarının yakalanmaları, halkımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince 21 Haziran 2021 Pazartesi günü saat 02.00’den itibaren ikinci bir emre kadar 'Sokağa Çıkma Yasağı' ilan edilmiştir.” Yasağın 21 Haziran 2021 Pazartesi günü saat 20.00’den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.*

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklama ile **Mardin’in Nusaybin ilçesine** bağlı 4 mahalle/köy ve bağlı mezralarda askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: “*Vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması, aralarında üst düzey örgüt yöneticilerinde bulunduğu değerlendirilen, Bölücü Terör Örgütü mensuplarını etkisiz hale getirmek, bölgede Bölücü Terör Örgütü mensupları tarafından kullanıldığı değerlendirilen sığınak, barınak ve depo alanlarını tahrip etmek, bölgedeki mahallelerde mevcut aranan şahısları yakalamak amacıyla; 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunun ilgili maddeleri gereğince; 05 Ağustos 2021 Perşembe günü saat: 04:00’ ten itibaren bölgedeki operasyonların sona ermesine kadar (Nusaybin İlçesi; Serinkaya, Eroğlu, Görentepe ve Yavruköy Mahalleleri ve Mezraları) sınırlı olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir. Söz konusu yasağa vatandaşlarımızın uyması kendi can ve mal güvenlikleri açısından önem arz etmektedir.” Yasağın 5 Ağustos 2021 Perşembe günü saat 19:00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.*

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Mardin’in Merkez Artuklu ilçesine** bağlı Yardere Mahallesi ve bağlı mezralarla sınırlı kalmak üzere, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **10 Eylül 2021 tarihinde Saat 05.00** itibari ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. *Yasağın, aynı gün saat 15.00 itibariyle sona erdiği duyuruldu.*

Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Bitlis Merkez ilçesi** sınırlarında bulunan 9 köy/mahallede (*Ağaçpınar, Ayrancılar, Kaşıklı, Kayalıbağ, Karaca, Konalga, Yeşilsirt, Narlıdere, Tanrıyar köy ve mezraları*) askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **11 Eylül 2021 tarihinde Saat 03.30** itibari ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. *Yasağın, 15 Eylül 2021 tarihinde saat 18.00 itibariyle sona erdiği duyuruldu.*

Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Bitlis Merkez ilçesi** sınırlarında bulunan 9 köy/mahallede (*Keçili, Ortakapı, Döşkaya, Güven, Karınca, Sarıkonak, Harmanyeri, Esenburun, Direktaş köy ve mezraları*) askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **11 Eylül 2021 tarihinde Saat 21.30** itibari ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. *Yasağın, 12 Eylül 2021 tarihinde saat 01.00 itibariyle sona erdiği duyuruldu.*



Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Bitlis Merkez ilçesi** sınırlarında bulunan 2 köy/mahallede (*Yenice, Doğanlı*) ve bağlı mezralarda askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **20 Eylül 2021 tarihinde Saat 05.00** itibari ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. *Yasağın, 21 Eylül 2021 tarihinde saat 18.00 itibariyle sona erdiği duyuruldu.*

### **Koruculuk Baskısı**

**Dersim'in Pertek ilçesinin** Yukarı Yakabaşı Köyü'ne (Horik) bağlı Ağacan mezrasında yaşayan Ali Kaplan ve ailesinin, köy korucularının baskısıyla göç etmeye zorlandıkları öğrenildi. **Ali Kaplan'ın 5 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** *"Alevi olduğumuz için. 80'de biz kaçmasaydık bizi evle beraber yakacaklardı. Yine aynı. Göçe zorluyorlar. Karakol çavuşları da koruculara destek veriyor. Gelip karşımda kurt işareti yapıyorlar. Beni bir gün ihbar ettiler, bana küfür ettiler. Devlet bunları görsün. Bu ayrımcılık değil de nedir? Bize gelip kurt işareti yapıyorlar. Devlet bu koruculara sahip olsun. Bizim de artık dayanacak gücümüz kalmadı. Devlete, valiye, alay komutanına sesleniyorum. Biz köyümüzü terk edip nereye gidelim?"* **Ali Kaplan'ın oğlu Tuncay Kaplan'ın 5 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** *"Hafta sonu sürekli korucular sabaha kadar silah atıyorlar. Bizi tehdit ediyorlar. Devlet köylere dönüş projesi çıkarmış, biz köyümüze döndük ama korucular tarafından tehdit ediyoruz. Bir gün oğlakları otlatırken korucular beni tehdit etti. Sürekli bizi göçe zorluyorlar. Bunların elinden silahların alınmasını istiyoruz. Can güvenliğimiz yok. Korucu gelip annemi traktörün arkasına bağlıyorsa, bize hakaret ediyorsa, bu karakol komutanları neden bunlara destek veriyor, neden haklarında işlem yapılmıyor, neden silahları elinden alınmıyor?"* **Tunceli Valiliği tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi:** *"Bazı basın ve yayın organlarında yer alan haberlere göre, Pertek ilçemize bağlı bir köyde ikamet eden bir vatandaşımızın bölgede görev yapan güvenlik korucuları tarafından göçe zorlandığı iddiaları gerçeği yansıtmamaktadır. Göçe zorlandığını iddia eden vatandaşımız Hazine/Orman arazisi üzerine kaçak kalıcı yapı inşa etmiş ve bu durum hakkında kendi köylülerinin şikâyeti üzerine adli ve idari işlem başlatılmıştır. Söz konusu kaçak yapı hakkındaki işlemler, Pertek Kaymakamlığımız ve Pertek Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülmektedir. Ayrıca basın ve sosyal medya yoluyla kahraman güvenlik korucularımıza suç isnadı yapılarak hukuksuzluğun (kaçak yapı, hakkı olmayan yere tecavüz) üzerini örtme gayretleri yakışır bir tutum değildir. İlgilinin basın ve medya üzerinden iddiaları hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunmak yerine, basın ve sosyal medya yoluyla kamuoyunu yönlendirme gayretleri ise manidardır. Ayrıca İlimizde kahraman güvenlik korucularımızın bir kısmının da Alevi-Bektaşî inanca sahip olduğu unutulmamalıdır. Nüfusumuzun büyük çoğunluğunun Alevi-Bektaşî olduğu, hoşgörü kenti olan İlimizde, insanlarımızı inançlar üzerinden ayrıştırma niyetleri kasıt içermekte olup ilgililer hakkında gereği için suç duyurusunda bulunulacaktır."*

**KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK  
İHLALLER**

**-Kadın İntiharları**

**14 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Eğil ilçesi** kırsal Meşeler Mahallesi Biçuk Mezrası'nda yaşayan 20 yaşındaki Hanım Zeyrek isimli kadının, öğle saatlerinde ateşli silahla intihar ettiği iddia edildi. Zeyrek'in olay yerinde yaşamını yitirdiği belirtildi.

**20 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'da** Derman B. isimli kadının, özel bir hastanenin koridorunda silahla intihar ettiği ve olay yerinde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Hastanenin güvenlik kamerasına yansıyan olayla ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**25 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesi** Nurullah Caddesi'nde bulunan bir apartmanda 26 yaşındaki Elvan Yüce isimli kadının, bilinmeyen bir nedenden dolayı evinin balkonundan atlayarak intihar girişiminde bulunduğu öğrenildi. Hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınan kadının, hayati tehlikeyi atlattığı belirtildi.

**10 Nisan 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesine** bağlı Duruca kırsal Mahallesi'nde ailesiyle birlikte yaşayan 32 yaşındaki Firyal Şen isimli kadının sabah saatlerinde intihar ettiği iddia edildi. Olayla ilgili Jandarma ekipleri tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi.



**10 Nisan 2021 tarihinde Siirt'in Baykan ilçesinin** Ziyaret Beldesi'ne bağlı Karakaya (Kelhok) köyünde 27 yaşındaki Saynur Süyüncü isimli kadının yanmış halde bulunduğu ve ağır yaralı olan kaldırıldığı Diyarbakır Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Yanık Ünitesi'ne tedavi gördüğü sırada **11 Nisan 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi. Sürücü'nün şiddete maruz kalması sonucu yaşamına son vermek istediği iddia edilirken, olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**11 Nisan 2021 tarihinde Urfa'da** 1 çocuk annesi F.S. isimli kadının, intihar ederek yaşamına son verdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**20 Nisan 2021 tarihinde Kars'ın Kağızman ilçesinde** yaşayan 19 yaşındaki Hanife Demir isimli kadının, tabancayla intihar ederek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Genç kadının 4 ay önce zorla nişanlandırıldığı iddia edildi.

**21 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesine** bağlı Yeni Mahalle'de yaşayan 3 çocuk annesi 44 yaşındaki Z.Ö. isimli kadının intihar ettiği öğrenildi. Evinde yaşamını yitirmiş halde bulunan kadının cenazesinin, otopsi işlemleri için Erzurum Adli Tıp Kurumu'na (ATK) sevk edildiği belirtildi.

**23 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesine** bağlı Taşpınar Mahallesi'nde yaşayan 18 yaşındaki Semanur Kaplan isimli genç kadının ateşli silahla intihar ettiği öğrenildi. Olay yerine gelen sağlık ekiplerinin yaptığı kalp masajı sonucu ağır yaralı bir şekilde hastaneye kaldırılan genç kadının kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**4 Mayıs 2021 tarihinde Dersim'de** Merkeze bağlı Kanoğlu Mahallesi'nde 40 yaşlarında olduğu tahmin edilen Y.E. isimli bir kadının bilinmeyen bir nedenle suya atlayarak intihar girişiminde bulunduğu ve daha sonra kurtarılan kadının hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**14 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine** bağlı Kırca (Avdika) köyünde yaşayan 20 yaşındaki Leyla D. isimli kadının intihar girişiminde bulunduğu ve götürüldüğü hastanede kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**14 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'nın Siverek ilçesinde** 42 yaşındaki Y.K. isimli kadının ateşli silahla intihar ederek yaşamını son verdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**21 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde** yaşayan 23 yaşındaki Mizgin Şimşek isimli kadının intihar ederek yaşamına son verdiği öğrenildi. **5 Haziran 2021 tarihinde** ise intihar eden Mizgin Şimşek'in ağabeyi 26 yaşındaki Muhammed ve kardeşi 22 yaşındaki Rengin Şimşek'in intihar ettiği öğrenildi. Olay yerine gelen sağlık ekipleri tarafından Silvan Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınan kardeşlerden Rengin Şimşek'in yaşamını yitirdiği, diğer kardeş Muhammet Şimşek'in ise **8 Haziran 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**27 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'nın Karkaaöprü ilçesi** Ali Baba Mahallesi'nde 20 yaşındaki İ.Z.K. isimli kadının, bir inşaatın 6'ncı katından atlayarak intihar ettiği ve sağlık ekipleri tarafından götürüldüğü hastanede kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

İstanbul yaşayan Kader Y. isimli kadının, 2 çocuğuyla birlikte tatil için geldiği **Bingöl'ün Karhova ilçesi** Suçatı köyünde **11 Temmuz 2021 tarihinde** ateşli silahla intihar ettiği iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**Bingöl** kent merkezinde yaşayan 2 çocuk annesi 27 yaşındaki Zehra Sümen isimli kadının, **2 Eylül 2021 tarihinde** intihar ederek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Sümen'in, eşi ve ailesi tarafından psikolojik şiddete maruz kaldığı belirtildi.

**3 Eylül 2021 tarihinde Şırnak'ın Güçlükonak ilçesine** bağlı kırsal mahallede yaşayan ve evli olduğu belirtilen E.K. isimli kadının intihar ettiği iddia edildi. Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırılan kadının durumunun iyi olduğu bildirildi.

**Bingöl'ün Karhova ilçesinde** yaşayan 18 yaşındaki D.Y. isimli kadının **6 Eylül 2021 tarihinde** intihar girişiminde bulunduğu ve kaldırıldığı hastanede yapılan tedavisinin ardından taburcu edildiği öğrenildi.

**17 Eylül 2021 tarihinde Dersim'e Çiçekli köyü** Tosuncu mezrasında yaşayan 54 yaşındaki Selime Uçar isimli kadının, intihar ederek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**21 Eylül 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine** bağlı Akdağ köyünde oturan 25 yaşındaki K.A. isimli kadının intihar girişiminde bulunduğu öğrenildi. Ailesinin fark etmesi üzerine İdil Devlet Hastanesi'ne kaldırılan kadının tedavi altına alındığı öğrenildi.

**22 Eylül 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde** 25 yaşındaki Z.K. isimli kadının intihar girişiminde bulunduğu ve komşularının müdahalesiyle kurtarıldığı öğrenildi.

**8 Ekim 2021 tarihinde Batman'ın Bayındır Mahallesi'nde** yaşayan 7 çocuk annesi Nezahat Bingöl isimli kadının intihar ettiği iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olaya ilişkin Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı ve soruşturma kapsamından Bingöl'ün eşi Sait Bingöl gözaltına alındığı öğrenildi.

**23 Ekim 2021 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine** bağlı Roboski köyünde yaşayan 21 yaşındaki F.Ü. isimli kadının intihar girişiminde bulunduğu ve götürüldüğü hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi.

**10 Kasım 2021 tarihinde Elazığ Gazi Caddesi'nde** ismi öğrenilmeyen bir kadının, bir iş merkezinin 10'uncu katında bulunan kafenin terasından düşerek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Kadının intihar ettiği ileri sürüldü.

**16 Kasım 2021 tarihinde Türkiye Diyanet Vakfı'na bağlı Mardin Kız Öğrenci Yurdu'nda** kalan Artuklu Üniversitesi Ebelik birinci sınıf öğrencisi 22 yaşındaki İrem Zeynep Aygün isimli kadının, yurt binasının 8'inci katından atlayarak iddia edilerek intihar girişiminde bulunduğu ve yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**16 Kasım 2021 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesinde** yaşayan Y. A. isimli kadının, Merkez Mahallesi'nde bulunan sitenin 7'nci katından atlayarak intihar girişiminde bulunduğu ve Şırnak Devlet Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

**17 Kasım 2021 tarihinde Van'ın Erciş ilçesine** bağlı Çataltepe Mahallesi'nde E.Ç.S. isimli genç kadının, yaşadığı evde ateşli silahla intihar girişiminde bulunduğu ve götürüldüğü Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındığı öğrenildi.

**25 Kasım 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine** bağlı Cudi Mahallesi'nde yaşayan 18 yaşındaki Helin K. isimli genç kadının intihar ederek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**27 Kasım 2021 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine** bağlı Roboski köyünde yaşayan 20 yaşındaki R.E. isimli kadının intihar girişiminde bulunduğu ve götürüldüğü hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi.

**1 Aralık 2021 tarihinde Bingöl'ün Kaleönü Mahallesi'nde** bulunan Pir Ali Bey Kız Öğrenci Yurdu'nda B blokta kalan ve soy ismi öğrenilemeyen Şifanur isimli kadın öğrencinin, 4'üncü kattan atladığı iddia edilerek intihar ettiği ve olay yerinde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtili.

### **-Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar**

**7 Ocak 2021 tarihinde Maraş'ta** Aşağı İçmeler Mahallesinde ikamet eden 80 yaşındaki Hasan B. isimli şahsın, 47 yaşındaki eşi Döndü B. isimli kadını pompalı tüfekle vurarak öldürdüğü, daha sonra aynı silahla intihar ettiği öğrenildi.

**16 Ocak 2021 tarihinde Malatya'da** 46 yaşındaki H.Ö. isimli şahsın, 32 yaşındaki dini nikahlı eşi Nergis Beyaz isimli kadının boğazını keserek öldürdüğü, daha sonra aynı kesici aletle kendi boğazını keserek intihar ettiği öğrenildi.

**18 Ocak 2021 tarihinde Ardahan'da** Gelecek Partisi Ardahan İl Başkanı olduğu belirtilen Celil Toprak'ın evli olduğu Z.T. isimli kadına fiziksel şiddet uygulayarak yaraladığı, hakkında yapılan şikâyetin ardından gözaltına alındığı ve tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "kasten yaralama" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**26 Ocak 2021 tarihinde Iğdır** merkeze bağlı Karaağaç Mahallesi'nde yaşayan 2 çocuk annesi Dilan K. isimli kadının, boşanma aşamasında olduğu Maruf K. isimli şahıs tarafından ateşli silahla vurularak öldürüldüğü öğrenildi. Failin olaydan sonra kaçtığı öğrenildi.

**27 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine** bağlı Şenoba beldesinde yaşayan Z.U. isimli kadının, kayıbiraderleri ve oğlu tarafından bilinmeyen bir nedenden kaynaklı silahlarla evi basılarak darp edildiği öğrenildi. Saldırganların olay yerine gelen Jandarma tarafından gözaltına alındığı, saldırıya uğrayan kadının ise kolunun kırıldığı öğrenildi. Köy korucusu olan belirtilen saldırgan 3 kişinin, daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

**27 Ocak 2021 tarihinde Mardin'de** cinayet nedeniyle kaldığı cezaevindeyken infaz yasası değişikliği ile tahliye edilen Ş.A. isimli şahsın, miras konusunda tartıştığı akrabası Esma A. isimli kadını silahla vurarak öldürdüğü, kadının kardeşi T.A. ve annesi F.A.'yı ise yaraladığı öğrenildi.

**28 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesi** Hantepe Mahallesi'nde Mehmet Büyük isimli şahsın, barışma ve taşınma vaadiyle eve götürdüğü eşi Süreyya Büyük'ü av tüfeğiyle vurarak öldürdüğü, 3 çocuğunu (*Azat, Ömer, Enes*), eşinin kız kardeşi Fatma Sever ve bir akrabasını da yaraladığı öğrenildi. Olaydan sonra kaçan şahsın, **4 Şubat 2021 tarihinde** polis tarafında yakalandığı ve çıkarıldığı mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

**Antep'te** şiddet gördüğü eşinden kaçarak Şehitkamil ilçesinde bulunan babası H. Yılmaz'ın evine yerleşen 26 yaşındaki Feride Yılmaz isimli kadının, **28 Ocak 2021 tarihinde** gece geç saatlerde başından tabancayla vurulmuş halde bulunduğu öğrenildi. Hastaneye kaldırılan yaralı kadının tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı öğrenildi. Yılmaz'ın ölümüyle ilgili aile fertlerinden 4 kişi gözaltına alındığı ve baba H. Yılmaz'ın cinayet şüphelisi olarak tutuklandığı öğrenildi.

**28 Ocak 2021 tarihinde Urfa'da** M.C. isimli şahsın, ismi öğrenilemeyen eşine fiziksel şiddet uygulandığı öğrenildi. Kadın şikâyetçi olduğu ve polis tarafından inceleme başlatıldığı belirtildi.

**7 Şubat 2021 tarihinde Ardahan'ın Posof ilçesinde** 33 yaşındaki Cemil Akbulut isimli şahsın, 43 yaşındaki yengesi Gonca Akbulut'u tabancayla göğsünden vurarak öldürdüğü öğrenildi. Gözaltına alınan failin, daha sonra tutuklandığı öğrenildi.

**7 Şubat 2021 tarihinde Şırnak'ta** ismi öğrenilemeyen bir erkek şahsın, A.A. isimli kadına apartmanında cinsel saldırıda bulunduğu öğrenildi. Kadın şikâyetçi olduğu, şahıs tarafından sistematik olarak taciz edildiğini söylediği öğrenildi.

**10 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Haliliye ilçesinde** 28 yaşındaki Halil Kermeli isimli şahsın, dini nikâhlı evli olduğu Meryem Güneş'i pompalı tüfekle ateş ederek öldürdüğü ve daha sonra da intihar ettiği öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Ceylanpınar ilçesi Ulu Cami Mahallesi'nde** ikamet eden ve güvenlik görevlisi olan Mehmet Toğrul isimli şahsın, eşi Hatice Toğrul isimli kadını tabancayla vurularak öldürüldüğü, daha sonra aynı silahla intihar girişimde bulunduğu ve yaralı olarak götürüldüğü hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır Yenişehir ilçesine** bağlı Çamlıca Semti'nde bulunan Lise 4 sokağı başında 20 yaşındaki Gülistan Şaylemez isimli kadının, erkek kardeşi Abdullah Şaylemez tarafından gerçekleşen silahlı saldırıda yaşamını yitirdiği öğrenildi. Gözaltına alınan failin, emniyetteki işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi.

**18 Şubat 2021 tarihinde Antep'in Şahinbey ilçesine** bağlı Beydilli Mahallesi'nde Suriyeli ve 38 yaşındaki Ali Hüseyin isimli şahsın, evli olduğu 35 yaşındaki Nur Cemil Hüseyin isimli kadını bıçaklayarak öldürdüğü öğrenildi. Cinayetten sonra olay yerinden kaçan failin henüz yakalanmadığı öğrenildi.

**23 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Kızıltepe ilçesinde** ismi öğrenilemeyen bir kadının ve 17 yaşındaki çocuğunun, boşanma aşamasında olduğu şahsın işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi. Karakola giden anne ve çocuğun şiddete maruz kaldıklarını beyan etti. Mardin Barosu Kadın ve Çocuk Hakları Merkezi'nin müdahil olması ile birlikte alınan ifadelerinde yaşadıklarını anlatan anne ve çocuğu şikâyetçi oldu. Yapılan şikâyet üzerine gözaltına alınan şahsın, savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

**23 Şubat 2021 tarihinde Ağrı'nın Tutak ilçesine** bağlı Aşağı Köşk köyünde Şakir Ş. isimli şahsın, eşi Selcan ile çocukları İsa (4), Elif (6) ve Dicle T.'ye (7) bıçakla saldırıda bulunduğu öğrenildi. Bıçak darbeleriyle yaralanan anne ve çocukların hastaneye götürülerek tedavi altına alındıkları, şahsın ise jandarma tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

**15 Mart 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde** bağlı Kışla Mahallesi'nde 25 yaşındaki ve 1 çocuk annesi Gülbahar Asabay isimli kadının, erkek kardeşi tarafından silahla vurularak ağır yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdiği öğrenildi. **19 Mart 2021 tarihinde** gözaltına alınan failin, savcılık ifadesinin ardından çıkarıldığı mahkemece tutuklanıp cezaevine gönderildiği öğrenildi.

**17 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Ergani ilçesi** Adnan Menderes Mahallesi'nde bulunan 5 katlı apartmanın 2'nci katında bilinmeyen bir nedenden dolayı çıkan yangında, 70 yaşındaki Havva Yılmaz isimli kadının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yangın sonrası yürütülen soruşturma kapsamında edinilen bilgilere göre, polis ekiplerinin yaptığı çalışma sonucu yangının Yılmaz'ın yeğeni A.G. tarafından çıkarıldığı ve Yılmaz'ın kolundaki hasıraltı bilezi alıp Çermik ilçesindeki bir kuyumcuya sattığı tespit edildi. Gözaltına alınan A.G., işlemlerinin ardından sevk edildiği adli makamlarca "Kasten öldürme" suçundan tutuklandı.

**18 Mart 2021 tarihinde Van'ın Erciş ilçesine** bağlı Alkanat Mahallesi'nde 31 yaşındaki Remzi Yok isimli şahsın, 28 yaşındaki eşi Aysel Yok isimli kadını av tüfeğiyle başından vurarak öldürdüğü öğrenildi. Olayın ardından kaçan failin, başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alındığı ve savcılık ifadesinin ardından çıkarıldığı mahkemece tutuklanıp cezaevine gönderildiği öğrenildi.

**20 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da** C.A. isimli şahsın, 51 yaşındaki eşi Bedia A.'yı öldürdüğü, daha sonra ise evi ateşe verdiği öğrenildi. Kadının boğaz çevresinde morluklar ve vücudunda kesik izleri bulunduğu tespit edilirken, şahsın ise tutuklandığı bildirildi.

**20 Mart 2021 tarihinde Erzurum'un Yakutiye ilçesine** bağlı Murat Paşa Mahallesi'nde 72 yaşındaki M.A. isimli şahsın, 61 yaşındaki eşi M.A. isimli kadını tabancayla göğsünde vurarak ağır yaraladığı, üvey kızına ise fiziksel şiddet uyguladığı öğrenildi. Hastaneye götürülen kadının tedavi altına alındığı, şahsın ise 'kasten adam öldürmeye teşebbüs' suçundan tutuklandığı öğrenildi. Şahsın eşine ve üvey kızına sistematik olarak şiddet uyguladığı bildirildi.

**20 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Kızıltepe ilçesinde** 6 yaşındaki çocuğuna cinsel istismarda bulunan, 60 yaşındaki annesine cinsel saldırıda bulunan, 2 çocuğuna ise sistematik şiddet uygulayan Rıdvan O. isimli şahsın gözaltına alındığı ve sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi. Şiddet ve istismara maruz kalan çocukların koruma altına alındığı belirtildi.

**24 Nisan 2021 tarihinde Van'ın Erciş ilçesine** bağlı Salihye Mahallesi'nde 4 çocuk annesi 31 yaşındaki Mültezim I. isimli kadının, evli olduğu E.I. isimli şahıs tarafından silahla vurularak öldürüldüğü öğrenildi. Kadının sistematik olarak şiddete maruz kaldığı belirtilirken, yakalanan şahsın tutuklandığı öğrenildi.

**15 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesi** Huzurevleri Mahallesi'nde yaşayan 46 yaşındaki Şirvan Dönmez isimli kadının, dini nikahlı olduğu 71 yaşındaki Şeyhmus A. isimli şahsın bıçaklı saldırısı sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olay yerinden kaçan failin daha sonra teslim olduğu ve sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi.

**18 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Dersim'in Hozat ilçesine** bağlı Kilise-Yenidoğdu köyünde bir evde alıkonulan 22 yaşındaki



E.A. isimli kadının, dini nikahlı olduğu 27 yaşındaki Oktay G. isimli şahıs tarafından 7 ay boyunca darp, tehdit ve tecavüze maruz kaldığı öğrenildi. Hastaneden darp raporu alan kadının Hozat Jandarma Komutanlığı'na şikayeti üzerine, failin emniyetteki işlemlerinin ardından çıkarıldığı mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

**31 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Mecit Mahallesi'nde Meral M. isimli kadının, eşi İhsan M. tarafından şiddete maruz kalarak yaralandığı öğrenildi. Sistematik şiddete maruz kaldığı belirtilen yaralı kadının hastanede tedavi altına alındığı, saldırgan şahsın ise gözaltına alındığı öğrenildi.**

**31 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde 40 yaşındaki İhsan Müjdeci isimli şahsın, 38 yaşındaki eşi Meral M. isimli kadına fiziksel şiddet uyguladığı (tavadaki kızgın yağ ve çaydanlıktaki kaynar suyu üzerine döktü) ve kadının yaralı olarak hastaneye kaldırıldığı öğrenildi. Saldırgan şahsın, tutuklandığı belirtildi.**

**17 Temmuz 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Batman'da Zeynep Sevim isimli kadının, evli olduğu Samet Aktaş tarafından sistematik şiddete maruz bırakıldığı öğrenildi. Maruz bırakıldığı şiddetin ardından fail Aktaş'tan kaçarak Kozluk ilçesi Zilan Köyü'ne gelen kadının, burada da tehdit ve hakaretlere maruz kaldığı öğrenildi.**

**23 Temmuz 2021 tarihinde Maraş'ta yaşayan Mehtap Kırlandıç isimli kadının, boşanma aşamasında olduğu Erkan Kırlandıç isimli şahıs tarafından tabancayla vurularak öldürüldüğü öğrenildi. Mehtap Kırlandıç'in önceki ay Erkan Kırlandıç tarafından darp edildiği ve Erkan Kırlandıç hakkında uzaklaştırma kararı verildiği öğrenildi.**

**27 Temmuz 2021 tarihinde Malatya Konak Mahallesi'nde 41 yaşındaki Selma Özen isimli kadının, evli olduğu 56 yaşındaki Mehmet Özen isimli şahıs tarafından bıçaklanarak öldürüldüğü öğrenildi. Failin olay yerinden kaçtığı ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.**

**Malatya'da İ.D. isimli şahsın, 21 Ağustos 2021 tarihinde sokakta boşanma aşamasında olduğu Ö.G.D. isimli kadını darp ettiği öğrenildi. Kadın şikâyetçi olduğu ve olayla ilgili inceleme başlatıldığı belirtildi.**

**28 Ağustos 2021 tarihinde Elazığ'da 22 yaşındaki Bahar T. isimli kadının, dini nikahlı olarak evli olduğu 23 yaşındaki M.O. isimli şahıs ile tartıştığı odada silahla vurularak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Kadının intihar ettiğini iddia eden M.O.'nun "kasten öldürme" suçundan tutuklandığı, çok sayıda suç kaydı bulunduğu ve cezaevinden yakın zamanda çıktığı öğrenildi.**

**30 Ağustos 2021 tarihinde Urfa'nın Eyyübiye ilçesi Selçuklu Mahallesi'nde yaşayan 40 yaşında ve 7 çocuk annesi Hediye Tokay isimli kadının, evli olduğu 46 yaşındaki Ahmet Tokay isimli şahıs tarafından elleri bağladıktan sonra suda boğdurularak öldürüldüğü öğrenildi. Şahsın polis tarafından gözaltına alındığı ve emniyetteki ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede tutuklandı.**

**30 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak'ın merkez Gündoğdu Mahallesi'nde oturan Besna Ceylan isimli kadının, evli olduğu Temer Ceylan tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Vücudunda oluşan yanıklar nedeniyle yaralanan kadının 12 saat boyunca evde tutulduğu,**



daha sonrasında yakınlarının müdahalesiyle hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı, failin ise gözaltına alındığı öğrenildi.

**31 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak'ta** T.C. isimli şahsın, evli olduğu ve ismi öğrenilemeyen kadını darp ettiği öğrenildi. Kadının şikayetçi olduğu şahsın, gözaltına alındığı ve serbest bırakıldığı öğrenildi.

**3 Eylül 2021 tarihinde Mardin'in Savur ilçesinde** 61 yaşındaki Emine Pulent isimli kadının, evli olduğu ve 27 yıl kaldığı hapisneden şartlı tahliye edilen 62 yaşındaki Abdulkadir Pulent isimli şahıs tarafından boğazı kesilerek öldürüldüğü öğrenildi. Failin olay yerinden kaçtığı ve 7 Eylül 2021 tarihinde boş bir arazide ölü olarak bulunduğu ve yanındaki av tüfeği ile intihar ettiği ileri sürüldü.

**16 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi Fis Mahallesi'nde** yaşayan Gurbet Fida isimli kadının, evli olduğu Ali Fida isimli şahıs tarafından öldürüldüğü öğrenildi. Cinayetin ardından jandarmayı arayarak ihbarda bulunan şahsın, çıkarıldığı mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

**11 Ekim 2021 tarihinde Adıyaman'da** Ayten E. isimli kadının, evli olduğu ancak bir süredir ayrı yaşadığı Mesut E. isimli şahsın silahlı saldırısı sonucu ağır yaralandığı ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. Failin kaçtığı belirtildi.

**16 Kasım 2021 tarihinde Batman'ın Çamlıtepe Mahallesi'nde** Doğan Demir isimli şahsın, dini nikahla evli olduğu Müzeyyen Bulut'u ağır yaraladığı ve baldızı Sultan Karabulut ise öldürdüğü öğrenildi. Saldırının ardından kayıplara karışan failin, başlatılan soruşturmanın ardından **30 Kasım 2021 tarihinde** gözaltına alındığı ve tutuklandığı öğrenildi.

**16 Kasım 2021 tarihinde Antep'in Oğuzeli ilçesinde** 31 yaşındaki Meral Mas isimli kadının, evli olduğu Hasan Mas isimli şahıs tarafından gerçekleştirilen silahlı saldırı sonucu öldürüldüğü öğrenildi.

**21 Kasım 2021 tarihinde Van'ın Erciş ilçesine** bağlı Aşağı Çökek Mahallesi'nde 45 yaşındaki Nurcan T. İsimli kadının, evli olduğu B.T. ile kayınpederi H.T. arasında çıkan kavga sırasında ateşli silahla vurularak öldürüldüğü öğrenildi.

**5 Aralık 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesine** bağlı Huzurevleri semtinde bulunan bir apartmanda 40 yaşındaki Mahmut Bozkurt isimle şahsın, bıçakla saldırdığı 18 yaşındaki oğlu M.S.B.'yi öldürdüğü, 39 yaşındaki eşi Sabika B. ve 15 yaşındaki kızı E.B.'yi ağır yaraladığı öğrenildi. Failin polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

**8 Aralık 2021 tarihinde Diyarbakır-Siverek** kara yolundaki kontrol noktasında "dur" ihtarına uymayan bir aracın takibe alındıktan sonra durdurulduğu ve aracın ön yolcu koltuğunda Özgül Z. isimli kadının silahla vurulmuş halde cenazesi bulunduğu öğrenildi. Aracın şoför koltuğunda olan kadının boşandığı Müslüm Abacıoğlu isimli şahsın gözaltına alındığı öğrenildi. Aracın arka koltuğunda kadının 6 yaşındaki çocuğunun da olduğu belirtildi.

**10 Aralık 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesine** bağlı kırsal Bağrıbüütün Mahallesi'nde 32 yaşında ve 4 çocuk annesi Cahide Can isimli kadının, evli olduğu Sabri Can isimli şahıs tarafından pompalı tüfekle vurularak öldürüldüğü öğrenildi. Failin olaydan sonra kaçtığı öğrenildi.

**17 Aralık 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ilçesine** bağlı Yalınköy Mahallesi'nde 29 yaşındaki Seyfettin Değer isimli şahsın, hakkında uzaklaştırma kararı olmasına rağmen baskın yaptığı evde 27 yaşındaki eşi Cemile Değer ve eşinin annesi 54 yaşındaki Kadriye Başçı'yı ateşli silahla vurarak öldürdüğü, daha sonra ise intihar ettiği öğrenildi.

**24 Aralık 2021 tarihinde Urfa Merkez Eyyübiye ilçesinde** 6 aylık bebeği olan Meral Baran isimli kadının, evli olduğu Mehmet Şah Baran isimli şahıs tarafından tabancayla vurularak öldürüldüğü öğrenildi. Failin daha sonra intihar ettiği, bebeğin ise Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nce koruma altına alındığı öğrenildi.

### **-Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar**

**4 Ocak 2021 tarihinde Erzurum'da** 22 yaşındaki M.S. isimli şahsın, annesinin komşusu olan 42 yaşındaki F.O. isimli kadına cinsel saldırıda bulunduğu ve şantaj yaptığı öğrenildi. Kadın şikâyetçi olduğu ve şahsın adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**22 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Van'ın İpekyolu ilçesinde 19 Ocak 2021 tarihinde ismi öğrenilemeyen bir kadın kaçırılmaya çalışıldı. Olayın yaşandığı yerde esnafılık yapan M.B., isteği üzerine kadına yardım ederek gruba engel oldu. Söz konusu grup, bir süre sonra tekrardan geri gelerek kendilerine engel olan M.B.'yi darp etti. Darp edilen M.B., çevredeki yurttaşların yardımıyla hastaneye kaldırıldı. Vücudunun çeşitli yerlerine dikiş atılan esnafın darp edilme anı çevredeki kameralara da yansıdı. M.B., kendisini darp eden kişiler hakkında "Kasten yaralama, tehdit ve hakaret" suçlamasıyla şikâyetçi oldu.

**1 Şubat 2021 tarihinde Urfa'da** 57 yaşındaki K.A. isimli şahsın, sokakta K.O. isimli kadını taciz ettiği ve şikâyet üzerine tutuklandığı öğrenildi.

**5 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar ilçesinde** AKP İl Gençlik Kolları Başkan Yardımcısı ve Gençlik Kolları Kadın Komisyonu Başkanı 21 yaşındaki Aleyna Avcı isimli kadının, Diyarbakır'ın Eğil ilçesinde korucubaşı ve eski JİTEM itirafçısı olan Murat İpek isimli şahıs tarafından tabancayla vurularak ağır yaralandığı öğrenildi. Failin, olay yerinden kaçtığı belirtildi.

**7 Şubat 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine** bağlı konak Mahallesi'nde A.A. isimli kadının, ismi öğrenilemeyen bir şahsın taciz ve saldırısına maruz kaldığı öğrenildi. Kadının çılgınlık atması ile apartmanda oturan komşularının yardımına yetiştiği ve saldırgan şahsın, polislerce gözaltına alındığı öğrenildi. Kadının, saldırgan şahıs tarafından daha önce de tacizi maruz kaldığı ve şahıs hakkında şikâyetçi olduğu öğrenildi.

**10 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** **Batman** kent merkezinde bir kadın, kimliği belirsiz bir erkek tarafından saldırıya uğradı. Saldırı sonrası fail olay yerinden kaçarken, kadın Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. Olay ile ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**11 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** **Mardin'in Derik ilçesinde** AKP Derik İlçe Teşkilatı 9 kadının, teşkilat başkanı S.K. ve A.K. tarafından fiziki ve yazılı tacizlere maruz kaldıkları gerekçesiyle istifa ettiği iddia edildi.

**14 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Hakkari İl Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı Çevik Kuvvet Şube'de görevli Enes T. isimli polisin, emniyette çalışan sivil memur G.A.Ü. isimli kadına cinsel saldırıda bulunduğu ve kadının olaya ilişkin suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi. **Hakkari Valiliği tarafından 15 şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi:** "Bazı basın yayın organları ve sosyal medyada çıkan cinsel saldırı haberleri ile ilgili Valiliğimiz tarafından basın açıklaması gereği duyulmuştur. 28.01.2021 günü İl Emniyet Müdürlüğü kadrosunda görevli Sivil Memur G.A.Ü. görev yaptığı Hakkâri Polisevi'nde kaldığı odasında, Polisevi'nde konakladığı esnada tanıştığı ve bir süredir arkadaşlık ettiği Polis Memuru E.T tarafından cinsel saldırıya uğradığını belirterek davacı/şikayetçi olmuş, konuyla ilgili gerekli olay yeri inceleme çalışmaları ve müşteki şahsa aldırılan doktor raporu hazırlanan tahkikat dosyasına eklenerek adli makamlara sevk edilmiştir. Mağdur Sivil Memur G.A.Ü. şüpheli Polis Memuru E.T. ile ailelerinin de bilgisi dahilinde evlenme kararı almaları üzerine Hakkari Cumhuriyet Başsavcılığı'na 08.02.2021 günü müracaat ederek şikayetinden vazgeçmiştir. Daha sonra şüpheli Polis Memuru E.T'nin evlenmeden vazgeçmesi üzerine Sivil Memur G.A.Ü 10.02.2021 günü tekrar şikayetçi olduğunu bildirmiştir. Şüpheli Polis Memuru derhal görevden uzaklaştırılmış ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğünden Müfettiş talep edilerek gerekli idari soruşturma başlatılmıştır. Konuyla ilgili adli ve idari tahkikat devam etmekte olup; olay bütün yönleriyle araştırılmaktadır."

**16 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 4 Şubat 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesinde** Fırat Ç. isimli şahsın, S.D. isimli kadını kaçırmakla sistematik şiddete maruz bıraktığı öğrenildi. Hastanede tedavi altına alınan şiddet mağduru kadının şikayeti üzerine polis tarafından gözaltına alınan şahsın çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandığı öğrenildi. S.D.'nin ise ölüm tehdidi nedeniyle koruma altına alındığı belirtildi.

**16 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Savur ilçesine** bağlı bir mahallede ismi öğrenilemeyen bir kadının, köy korucusu olan H.B. ile R.Ç. isimli şahısların tacizine maruz kaldığı öğrenildi. Kadının şikayeti üzerine gözaltına alınan korucuların, Jandarmadaki ifadelerinin ardından savcılık talimatı ile serbest bırakıldıkları öğrenildi. Haklarında soruşturma başlatılan korucuların silahlarına el konulduğu belirtildi.

**18 Şubat 2021 tarihinde Antep'te** N.P. isimli kadın ve 17 yaşındaki kızı D.P. ile 4 erkek kardeşinin, bir grubun saldırısı sonucu yaralandığı, kadın ve kızının hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.

**12 Mart 2021 tarihinde Urfa'da** Türkiye vatandaşı olmayan 21 yaşındaki C.B. isimli kadının, kimliği belirsiz bir grubun fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Şahısların olay yerinden kaçtığı ve polis tarafından olayla ilgili soruşturma başlatıldığı bildirildi.

**14 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Siirt'in Şirvan ilçesi** Cevizlik köyünde yaşayan 19 yaşındaki ve zihinsel engelli M.E. isimli kadının, cinsel saldırıya maruz kaldığı öğrenildi. Karın ağrısı şikâyetiyle kaldırıldığı Şirvan Devlet Hastanesi'nde doktorların muayenesi sonucu hamile olduğu ve **13 Mart 2021 tarihinde** doğum yaptığı öğrenildi. Olaya ilişkin Şirvan Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**15 Mart 2021 tarihinde Urfa'da** Suriye vatandaşı 39 yaşındaki Futem Alhamadi isimli kadının cesedinin yol kenarında yakılmış halde bulunduğu öğrenildi. Kadının üzerine benzin dökülerek yakıldığı tespit edilirken, polis soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**26 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Dersim'in Pertek ilçesine** bağlı Akdemir köyünde yaşayan 63 yaşındaki G.G. isimli kadının, evine zorla giren 74 yaşındaki Cafer Kültür isimli şahıs tarafından cinsel saldırıya maruz kaldığı öğrenildi. Yakınları tarafından durumun fark edilmesi üzerine jandarma ekiplerine haber verilmesi ardından şahsın gözaltına alındığı ve çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandığı öğrenildi.

**4 Nisan 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde** iki kişi arasında yaşanan silahlı kavga sırasında o esnada tandırda ekmek pişiren Süreyya Demir isimli kadının vurularak yaralandığı ve hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**8 Nisan 2021 tarihinde Elazığ'da** Salih Yılmaz Coşkun isimli şahsın, 18 yaşındaki Fulya Akçelesi (*Bahar Bal*) isimli kadını merkeze bağlı Aksaray Mahallesi Kuleli Sokak'taki boş bir arazi üzerinde bulunan bir barakada bıçaklayarak öldürdüğü öğrenildi. Şahsın olay yerinden kaçtığı ancak daha sonra yakalanarak tutuklandığı öğrenildi.

**19 Nisan 2021 tarihinde Batman'ın Tilmerç Mahallesi'nde** komşu olan iki aile arasında çıkan kavgada, 42 yaşındaki Leyla Kevser isimli kadının kesici aletle ağır yaralandığı ve hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**24 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde** Kışla Caddesi'nden Elazığ Caddesi yönünde hareket halinde olan araçta bulunan ve ismi öğrenilemeyen bir kadının, darp edildikten sonra araçtan atıldığı öğrenildi. Çevredeki yurttaşların haber vermesi üzerine olay yerine gelen sağlık ekiplerinin ilk müdahalenin ardından kadının, Selahattin Eyyubi Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.

**25 Nisan 2021 tarihinde Van'da** H.D. isimli şahsın, sokakta takip ettiği E.D. isimli kadını ve kızını darp ettiği öğrenildi. Kapkaççı olduğu öğrenilen şahsın tutuklandığı bildirildi.

**25 Nisan 2021 tarihinde Adıyaman'da** ismi öğrenilemeyen bir şahsın, sokakta ismi öğrenilemeyen bir kadını darp ettiği ve kadına yardım etmeye çalışan Y.G. isimli kişiyi ise yaraladığı öğrenildi. Polis tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**27 Nisan 2021 tarihinde Ağrı** merkeze bağlı Hürriyet Mahallesi'nde M.D. isimli polis memurunun, 26 yaşındaki Esra Çelik isimli kadın polis memurunu silahla öldürdüğü öğrenildi. Gözaltına alınan M.D.'nin çıkarıldığı mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

**3 Mayıs 2021 tarihinde Bingöl'ün Karlıova ilçesinde** Turgut Özal TOKİ Evleri'nde Ferhat K. isimli uzman çavuşun, kovaladığı çocuklardan birinin annesi olan R.Ö. isimli kadının tepki göstermesi üzerine kendisine fiziksel şiddet uyguladığı ve ardından tehdit ettiği öğrenildi. Hastaneye kaldırılan R.Ö.'nün darp raporu olarak şikayetçi olduğu belirtildi.

**4 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Urfa'da** Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin Bilgi İşlem biriminde çalışan

C.İ., A.Ç., N.A., F.R. ile K.Ç. isimli şahısların, 30 yaşındaki işitme engelli hasta bir kadına sistematik olarak cinsel saldırıda bulunduğu öğrenildi. Olayın ortaya çıkması sonrası hastane yönetimi personellerden C.İ., A.Ç. ve N.A.. hakkında idari soruşturma başlatıldığını duyurdu.

**18 Mayıs 2021 tarihinde Maraş'ın Pazarcık ilçesi** Ahmet Bozdağ Mahallesi'nde yaşayan 41 yaşındaki Gülendamlar Göz isimli kadının yaşadığı evi basan boşandığı 41 yaşındaki Erdal Bozdere isimli şahsın silahlı saldırısı sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi. Şahsın daha sonra aynı silahla intihar ettiği öğrenildi.

**27 Mayıs 2021 tarihinde Iğdır'ın** Topçular Mahallesi'nde 6 katlı bir apartmanın bodrum katında, 5 yıldır kayıp olarak aranan Nesrişah Yorgun isimli kadına ait cenazenin bulunduğu ve Yorgun'un boşandığı Eyüp Yıldızhan tarafından öldürüldüğü öğrenildi.

**Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde** yaşayın 21 yaşındaki Kübra E. İsimli kadının, evinin yakınındaki bir markete gittiği sırada sokakta tanımadığı bir erkek şahsın saldırısına maruz kaldığı öğrenildi. Olaydan sonra darp raporu olarak şikayette bulunan Kübra E.'nin **1 Haziran 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Giydiği kıyafet nedeniyle saldırıya uğradığını belirten Kübra E., yaşadıklarını şu sözlerle anlattı: “Ekmek almaya indim, dönüşte eve giderken sarıklı, sakallı, siyah gömlek ve şalvar giymiş bir adam bana yumruk attı. Saçıma yapışınca kendime geldim, kendimi korumaya çalıştım, birileri kurtarır diye bekliyorum, kimse kurtarmadı. En son dayanamadım bağırdım. Adam hala gitmedi köşede bekliyordu, 'polisi arayın' dedim kimse aramadı, kendim aramaya çalıştım, elim titriyordu. Bir şekilde polisi arayabildim adam kaçtı, ara sokağa girdi peşinden gittim elimde telefon ile onun görüntüsünü çekmeye çalışıyordum, bir anda sokakta kayboldu.”

**Mardin'in Midyat ilçesine** bağlı kırsal Şenköy Mahallesi'nde Irak nüfusuna kayıtlı Baran Hasan Rasho isimli kadının, **6 Ağustos 2021 tarihinde** 25 yaşındaki Serkan Ö. isimli şahıs tarafından ateş edilerek öldürüldüğü öğrenildi. Olayın ardından kaçan şahsın yakalandığı öğrenildi.

**31 Ağustos 2021 tarihinde Adıyaman'da** 20 yaşındaki H.K. isimli kadının, sokakta kimliği belirlenemeyen bir şahıs tarafından darp edildiği ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

**13 Eylül 2021 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuru bulunan D.K. isimli kadın,** daha önce “görüştüğü bir erkek arkadaşı ile ayrılmak istediğini söyledikten sonra elindeki video ve fotoğrafları, kendi istediğini yapmazsa fotoğraf ve videoları sosyal medya aracılığıyla paylaşma tehdidinde bulunduğunu belirtmiştir.

**7 Ekim 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Ş.D., şu beyanlarda bulundu:** “Bundan bir buçuk yıl önce bağlar tarafında yeni bir eve taşındım. Elektrik sorunu vardı evin, ben bir kadın arkadaşımın rica ettim. Oda maddi durumumu bilerek bir elektrikçi ustası ayarlamaya çalıştı. Bana bir elektrikçi ayarladı. Daha sonra elektrikçi (M.B.) arızayı uzun süre gidermedi. 10 gün boyunca gelip gitmeye başladı. Benim eşimden ayrı olduğumu ve çocuğumun otizmlili olduğu görünce sürekli acıyarak cümleler kurup sohbet etmek istedi. Daha sonra arızayı gidermek için sağlamaya çalışıyordum. Yaklaşık bir ay sonra bana telefonda benimle evlenmek istediğini söyledi. Kabul etmedim tabi ki. Sonrasında bu adam öfkelenip beni arayıp beni ailem ile tehdit etti. Çünkü ben ailemle görüşmüyordum. Tedirgin oldum. Numaralarını arayacağım dedi. Türkcill de çalışan bir arkadaşının verdiğini söyledi. Bundan sonra rahatsızlıklar artmaya başladı. Arkadaşlarımı arayıp onları da rahatsız etmiş. Sık sık



aramaya başladı engelliyordum farklı numaralardan arıyordu. Ailesini araştırdım. Evini araştırdı. Huzurevlerinde ki adrese gidip eşiyle konuşup çözmek istedim. Bu adreste aşağı da çay ocağı vardı. Adamı orada görünce sapık mısın diye tepki gösterdim. Beni çay ocağı içerisine koyup silah çiçekte. Diğer adamlarda vardı. Bir arkadaşına hızlıca konum gönderip polise bu konumu at dedim. Onların dediklerini yapıyor gidi sakinleşmeye çalıştım. Polis geldi. Adam polisi görünce silahı başıma dayadı. Diğer kapıdan kaçtı. Çünkü o dükkanın iki kapısı vardı. Polis beni huzur karakoluna götürdü. Oradan da bağlara götürdüler. Aile içi şiddet bürosuna götürdüler. Orada ifadelerimiz alındı. Bu adam beni rahatsız etmeye devam etti. Hakaretlere, iftiralara başladı. Bana sürekli cinsel tacizde bulunup onunla birlikte olmaya zorluyordu. Sürekli belden aşağı vuruyordu. Telefonda bana çocuğuna tecavüz edip videoya çekeceğini söyledi. Bunların hepsi resmi ifade olarak verdim. Bir arkadaşına demiş ki; “bu kadını bana ayarla ben onunla bir gün yatayım”. Arkadaşımda resmi olarak şahit olup ifade verdi. Adamın ve arkadaşlarının 6-7 kişilik bir grubu var. Bunların ben benden başkalarına da bu yönlü davrandıklarına dair duyularım oldu. Suriyeleri kadınlara yaptıklarını söylediler. Hatta Dedaş’tan kendilerine kart çıkarmışlar. Gözlerine kestirdikleri kadınların evlerine gidip kaçak çıkarıp kadınları farklı şeylere zorluyorlarmış. Bir araç var bu araçla çete gibi her pisliklerini yapıyorlar. Aracın plakası “21EA465”. Kızı ve eşi de beni arayıp kendime dikkat etmemi söylediler. Kendisine bu aileden de ayrı bir ev tutmuş. Hatboyunda bir yerde. Koruma tedbirleri çıkarmama rağmen hepsine devam etti. Savcılıkta tanıdığım var beni tutuklamazlar dedi. Bende bazı yazışmaların ekran görüntüleri var. İfadelerimde de hepsi var. Resmi olarak verdim. Kız kardeşimi de rahatsız etti. Cinsel tacizde bulunan cümleler mesaj atmıştı. Bu olayları çözmek için aile büyüğü olduğumu düşündüğüm baki diye birinin yanına gittim. Onun iş yerine girdim. Meğerse bana tuzak kurmuşlar. Ben içeri girdim adamı gördüm şok oldum. Dükkânı bizim üzerimize kilitledi. Adam orada bana tecavüz etmeye kalktı. Sonra ben direndim boğuşmaya başladık. Bana bıçak çekti. Ben sonrasını pek hatırlamıyorum. Ambulansla hastaneye götürüldüm. Elim falan kırılmıştı. Kolum alçıya alındı. Sonrasında alçıyı değiştirmek için hastaneye gittim. Korona kaptım. 45 gün geçmesini bekledim. Sonrasında ailemle bir şekilde irtibat kurup güvenliğim için orada kalmaya başladık. Kızımın tek kalıyordum. Gelen tebligatta benim yeni adresi öğrenip bana mesaj attı. Uzak dursun diye evlendim beni rahatsız etme dedim sonra adrese gelip gizlice binanın altına kaçak kurup beş gün boyunca çekmişler. Bana sonra 3bin TL para cezası geldi. Bunlardan sonra saray havuz başı diye bir yerden beni arayıp eskort musun dediler. Benim numaramı ondan almışlar. Sedat diye bir çocuk bana pavyonda Kons olarak çalıştırmak istediğini söyledi. Ben durumu izah edince bu defa bana çıkma teklifi etti. Reddettim. Korktum. Seni korurum filan dedi kabul etmedim. Mehmet diye bir arkadaşına da beni vurması için para teklif etmiş. 10 bin TL vereyeyim onu sakat bırak demiş. Gerekirse şahit olurum dedi bana. Bu olaylar bir buçuk yıldır sürekli devam ediyor. Ben sistematik olarak tehditte, cinsel tacize ve saldırılara maruz kalıyorum. Bu zamana kadar tüm uzaklaştırma kararlarını ihlal etti. Hiçbir resmi yaptırım olmadı. Beni sürekli ölümle tehdit ediyor. Kızımın yalnızım. Tek başıma çok zorlanıyorum. Başa çıkamıyorum. Ben derneğinizden bu süreçle ilgili hukuki yardım ve destek talebinde bulunuyorum.”

**8 Ekim 2021 tarihinde Urfa merkez Karaköprü ilçesinde 33 yaşındaki Hasret Tural isimli kadının, Bekir Şervan Gürel isimli şahsın silahlı saldırısı sonucu ağır yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olay yerinde polis tarafından gözaltına alınan failin, mahkemece tutuklanarak cezaevine gönderildiği öğrenildi.**



**4 Kasım 2021 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Sibel Kaçar,** 2 yıl birlikte olduğu Hami Dağtekin'den ayrılmak istediğini, ancak tehdit ve şantaj edildiği belirterek hukuki yardım talebinde bulunmuştur.

**15 Kasım 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Aşiret yapıları üzerine yüksek lisans tezi hazırlamak için Çekya Cumhuriyeti'nden 5 kişilik arkadaş grubuyla Urfa'ya gelen L.A.M. isimli kadının, konakladığı evin sahibi tarafından cinsel saldırıya maruz kaldığı öğrenildi. Suç duyurusu üzerine gözaltına alınan failin tutuklandığı öğrenildi.

**16 Kasım 2021 tarihinde Antep'in Şehitkamil ilçesi Belkıs Mahallesi'nde** boş bir kesici aletle ve işkence edilerek öldürülen ve 41 yaşındaki Neslihan Kaya isimli kadına ait olduğu tespit edilen bir cenazenin bulunduğu öğrenildi.

**13 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Bahçelievler Mahallesi'nde** oturan 32 yaşındaki Özlem Çopur isimli kadının, 6 ay önce boşandığı 35 yaşındaki M.B. isimli şahıs tarafından gerçekleştirilen bıçaklı saldırı sonucu öldürüldüğü öğrenildi.

**13 Aralık 2021 tarihinde Urfa'nın merkez Haliliye ilçesine** bağlı Yeşildirek Mahallesi'nde Suriyeli 22 yaşındaki Selva El Hinedi isimli kadının, kimliği belirsiz şahısların bıçaklı saldırısı sonucu öldürüldüğü öğrenildi.

**16 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde** Fethi M. isimli şahsın, eşi F.M.'nin gittiği ailesinin evine yönelik gerçekleştirdiği silahlı saldırıda, F.M'nin yengesi Cehya Ç.'yi yaraladığı öğrenildi. Failin olay yerinden kaçtığı belirtildi.

### **-Fuhuş Yapmaya Zorlanan Kadınlar**

**27 Ocak 2021 tarihinde Van'da** Türkiye vatandaşı olmayan 6 kadının seks işçiliğine zorlandığı gerekçesiyle, 1'i kadın 8 erkek gözaltına alındığı öğrenildi.

**31 Mayıs 2021 tarihinde Adıyaman'da** 3 şahsın, 3 kadını seks işçiliğine zorladığı gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

**10 Ağustos 2021 tarihinde Batman'da** 2 şahsın, 6 kadını seks işçiliğine zorladıkları gerekçesiyle tutuklandıkları öğrenildi.

## **ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER**

### **-Çocuk İntiharları**

**6 Şubat 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesine** bağlı Yeni Mahalle'de 14 yaşındaki Helin Aslan isimli çocuğun intihar ettiği iddia edildi. Özel bir hastanede tedavi altına alınan çocuğun, **16 Şubat 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği ve Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Aslan'ın ölümüne ilişkin soruşturma başlattığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında Aslan'ın kullandığı telefonunun incelemeye aldığı belirtildi.

**22 Şubat 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine** bağlı Buğdaylı köyünde yaşayan 14 yaşındaki Betül Uçar isimli çocuğun, evinin bahçesinde intihar ettiği iddia edildi. Hastaneye kaldırılan çocuğun, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı öğrenildi.

**Mardin'de** okumak istemesine rağmen ailesi tarafından okula gönderilmediği için evden kaçtığı ancak bir süre sonra yaşadığı eve geri dönmek zorunda kalan 17 yaşındaki ismi öğrenilemeyen kız çocuğunun **8 Mart 2021 tarihinde** babasının silahı ile kendisini vurduğu iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**14 Nisan 2020 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesi** Yeşerdi Mahallesi'nde ikamet eden 17 yaşındaki Ronayi Çerkezoğlu isimli çocuğun, silahla kendini vurarak intihar ettiği öğrenildi. Olayla ilgili geniş çapta inceleme başlatıldığı belirtildi.

**9 Mayıs 2021 tarihinde Muş'un Malazgirt ilçesine** bağlı Kuruca köyünde 16 yaşındaki Fatma Yeler isimli çocuğun, evin çatısına intihar ederek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**9 Haziran 2021 tarihinde Batman'ın Kozluk ilçesinde** yaşayan 15 yaşındaki B.B. isimli çocuğun intihar ettiği ve yaralı olarak kaldırıldığı hastanede tedavi gördüğü sırada **24 Haziran 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**26 Temmuz 2021 tarihinde Diyarbakır'da** 16 yaşındaki Dilan Kırmızı Ç. isimli çocuğun, ateşli silahla intihar ederek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**8 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar ilçesine** bağlı Mevlana Halit Mahallesi'nde yaşayan 14 yaşındaki H.K. isimli çocuğun, odasında ateşli silahla vurulmuş halde bulunduğu öğrenildi. Çocuğun, ailesinin durumu bildirmesi üzerine olay yerine gelen sağlık görevlileri tarafından ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yoğun bakımda ünitesinde tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**8 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesine** bağlı Pîrosa köyünde yaşayan ailesiyle birlikte yaşayan 17 yaşındaki N.Y. isimli çocuğun, yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. N.Y.'nin, intihar ettiği iddia edildi.

**11 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine** bağlı Yeni Mahalle'de ismi öğrenilemeyen 16 yaşındaki bir kız çocuğunun evinde intihar girişiminde bulunduğu öğrenildi. Ailesinin olayı fark etmesi üzerine sağlık ve itfaiye ekiplerine haber verildiği, çocuğun ambulansla İdil Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındığı ve durumunun iyi olduğu belirtildi.

**16 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine** bağlı Turgut Özal Mahallesi'nde yaşayan 17 yaşındaki A.A. isimli kız çocuğunun intihar girişiminde bulunduğu öğrenildi ve kaldırıldığı hastanede yapılan müdahalelere rağmen kurtarılmadığı öğrenildi.

İzmir'den ailesiyle birlikte **Mardin'in Kızıltepe ilçesine** gelen ve kendisinden 5 gündür haber alınamayan 16 yaşındaki Ümüd Can Özden'in, **Artuklu ilçesindeki** bir inşaatta asılı olarak bulunduğu öğrenildi. İntihar olduğu iddia edilen olay ile ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**28 Ekim 2021 tarihinde Van'ın Bahçesaray ilçesinde** 17 yaşındaki E.Y. isimli çocuğun intihar girişiminde bulunduğu, hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı ancak kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**30 Ekim 2021 tarihinde Hakkari** merkezde akşam saatlerinde 17 yaşındaki L.Ö. isimli kız çocuğunun, 4'üncü kattan atlayarak intihar girişiminde bulunduğu ve çevredekilerin yardımıyla hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. Çocuğun polise verdiği ifadede babası, kuzeni ve dayısının cinsel istismarına maruz kaldığını ve hastaneye gelen aile bireylerinin ifade vermemesi için kendisine baskı yaptığı ve daha fazla dayanamayıp intihar ettiğini söylediği belirtildi. Baba A.Ö. ve kuzen B.Ö.'nün "Cinsel istismar" ve "İntihara

sürüklenme” suçlarından tutuklanarak Hakkari Kapalı Cezaevi’ne konulduğu, diğer fail olan V.Ö.’nün ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**3 Kasım 2021 tarihinde Van’ın İpekyolu Caddesi’nde** 14 yaşındaki lise öğrencisi E.E.K. isimli çocuğun, eski emniyet kavşağında bulunan üst geçitten atlayarak intihar girişiminde bulunduğu öğrenildi. Ağır yaralanan çocuğun, çevredeki yurttaşların yardımıyla hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**24 Aralık 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Bismil ilçesine** bağlı Ulutürk Mahallesi’ndeki Fatih Anadolu Lisesi’nde öğrenim gören 16 yaşındaki Reyhan Dilekçi isimli çocuğun, okulda bulunduğu sırada silahla kendini vurarak intihar ettiği ileri sürüldü. Sağlık ekiplerinin yaptığı ilk müdahalenin ardından ambulansla Bismil Devlet Hastanesi’ne kaldırılan çocuğun, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybettiği öğrenildi.

### **-Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar**

**30 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır’da** ismi öğrenilemeyen 12 yaşındaki kız çocuğunun, ağabeyinin cinsel istismarına maruz kaldığı öğrenildi. Karın ağrısı şikâyetiyle kaldırıldığı hastaneye kaldırılan çocuğun, hastanede doğum yaptığı öğrenildi. Savcılık tarafından soruşturma başlatıldığı ve istismarcı şahsın tutuklandığı öğrenildi.

**23 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin’in Kızıltepe ilçesinde** ismi öğrenilemeyen bir kadının ve 17 yaşındaki çocuğunun, boşanma aşamasında olduğu şahsın işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi. Karakola giden anne ve çocuğun şiddete maruz kaldıklarını beyan etti. Mardin Barosu Kadın ve Çocuk Hakları Merkezi’nin müdahil olması ile birlikte alınan ifadelerinde yaşadıklarını anlatan anne ve çocuğu şikayetçi oldu. Yapılan şikayet üzerine gözaltına alınan şahsın, savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

**23 Şubat 2021 tarihinde Ağrı’nın Tutak ilçesine** bağlı Aşağı Köşk köyünde Şakir Ş. isimli şahsın, eşi Selcan ile çocukları İsa (4), Elif (6) ve Dicle T.’ye (7) bıçakla saldırıda bulunduğu öğrenildi. Bıçak darbeleriyle yaralanan anne ve çocukların hastaneye götürülerek tedavi altına alındıkları, şahsın ise jandarma tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

**11 Mart 2021 tarihide Antep’te** Fırat T. isimli şahsın, 3 çocuğunu ve eşini rehin aldığı öğrenildi. Daha sonra olay yerine gelen polis tarafından ikna edilen şahsın, çocuklarının ve eşine serbest bırakmasının ardından gözaltına alındığı öğrenildi.

**9 Nisan 2020 tarihinde Van’ın Erciş ilçesine** bağlı Doluca Mahallesi’nde iddiaya göre psikolojik sorunları olduğu öğrenilen 40 yaşındaki A.T. isimli kadının, evli olduğu erkeğin kardeşinin çocuğu olan 13 yaşındaki Caner T. isimli çocuğu boğarak öldürdüğü öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

**9 Nisan 2020 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesinde** 4 yaşındaki Kemal Mübariz isimli çocuğun, madde bağımlısı olduğu belirtilen babası Hogir Mübariz tarafından Dicle Nehri’ne atıldığı öğrenildi. Çevredekilerin olayı fark etmesi ile birlikte çocuk boğulmaktan kurtarıldığı ve olay yerine çağrılan sağlık ekipleri tarafından hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı, çocuğun babasının ise polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Diyarbakır’da bir

hastanede tedavisine devam edilen çocuğun, **23 Nisan 2021 tarihinde** kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Çocuğun babasının ise olaydan sonra tutuklandığı öğrenildi.

**9 Nisan 2020 tarihinde Antep'te** ismi öğrenilemeyen bir şahsın, 29 yaşındaki eşi L.M. isimli kadına fiziksel şiddet uygulandığı öğrenildi. Kadının sistematik olarak şiddete maruz kaldığı belirtildi.

**20 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Kızıltepe ilçesinde 6 yaşındaki çocuğuna cinsel istismarda bulunan, 60 yaşındaki annesine cinsel saldırıda bulunan, 2 çocuğuna ise sistematik şiddet uygulayan Rıdvan O.** isimli şahsın, gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi. Şiddet ve istismara maruz kalan çocukların koruma altına alındığı belirtildi.

**29 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Maraş'ın Elbistan ilçesinde** kırtasiye sahibi M.D. isimli şahsın, 12 yaşındaki yeğeni olduğu öğrenilen bir çocuğa cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Elbistan Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı, çocuğun ifadesi alındıktan sonra ise M.D. isimli şahsın gözaltına alındığı öğrenildi.

**9 Mayıs 2021 tarihinde Ağrı'da** ismi öğrenilemeyen bir şahsın, yeğeni olan 4 yaşındaki çocuğa cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. Çocuğun annesinin şikayetçi olduğu ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**14 Temmuz 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Urfa'nın Hilvan ilçesine** bağlı bir mahallede babası M.A. isimli şahsın cinsel istismara maruz kalan 17 yaşındaki çocuğun, yakınları tarafından öldürülmeye çalışıldığı iddia edildi. Yapılan ihbar üzerine çocuğun aileden alınarak ilgili kurumlara teslim edildiği ileri sürüldü. Çocuğu öldürmek isteyen akrabalar ve babası M.A. hakkında her hangi bir işlem yapılmadığı belirtildi.

**19 Temmuz 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Iğdır'da** 38 yaşındaki M.B. isimli şahsın 11 yaşındaki kızına yaklaşık bir buçuk yıl cinsel istismarda bulunduğu ortaya çıktı. Şikayet üzerine gözaltına alınan istismarcı failin tutuklanarak cezaevine gönderildiği öğrenildi.

**20 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde** rahatsızlanması üzerine annesi tarafından hastaneye götürülen 16 yaşındaki R.Ş. isimli çocuğun hamile olduğu ve babasının cinsel istismarına maruz kaldığı öğrenildi. Hastane polisine bilgi vermesi üzerine fail baba Ş.Ş'nin gözaltına alındığı ve emniyetteki işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi.

**2 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Şırnak'ta** M.B. isimli şahsın, yeğeni olan 9 yaşındaki N.B. isimli çocuğa cinsel istismarda bulunduğu ve yapılan şikayet üzerine "çocuğun cinsel istismarı" suçundan tutuklandığı öğrenildi.

**3 Eylül 2021 tarihinde Urfa'nın Eyyübiye ilçesinde** Suriye'li ve 13 yaşındaki Amara Dwala isimli kız çocuğunun, babası Mohammad D. tarafından işkence maruz kaldığı ve yanıcı madde ile yakılarak öldürüldüğü öğrenildi. Olayın ardından baba Mohammad Dwala, erkek

kardeşi ve 15 yaşındaki kızı gözaltına alındı. Emniyetteki ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişiden baba Mohammed Dwla tutuklandığı öğrenildi.

**19 Ekim 2021 tarihinde Antep'te** 1 buçuk yaşındaki Elif Hazal Yılmaz isimli bebeğin, babası Mehmet Yılmaz tarafından şiddete maruz kaldığı ve kaldırıldığı hastanede tedavi gördüğü sırada **23 Ekim 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği, failin ise tutuklandığı öğrenildi.

**30 Ekim 2021 tarihinde Hakkari** merkezde akşam saatlerinde 17 yaşındaki L.Ö. isimli kız çocuğunun, 4'üncü kattan atlayarak intihar girişiminde bulunduğu ve çevredekilerin yardımıyla hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. Çocuğun polise verdiği ifade babası, kuzeni ve dayısının cinsel istismarına maruz kaldığını ve hastaneye gelen aile bireylerinin ifade vermemesi için kendisine baskı yaptığı ve daha fazla dayanamayıp intihar ettiğini söylediği belirtildi. Baba A.Ö. ve kuzen B.Ö.'nün "Cinsel istismar" ve "İntihara sürüklenme" suçlarından tutuklanarak Hakkari Kapalı Cezaevi'ne konulduğu, diğer fail olan V.Ö.'nün ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**Antep merkez Şahinbey ilçesi** Kahvelipınar Mahallesi'nde yaşayan Yunus Göç isimli şahsın, **30 Kasım 2021 tarihinde** 3 aylık bebeğine işkence yaparken ki görüntülerinin ortaya çıktığı öğrenildi. Bebeğin, kafa travmasına bağlı yaralanma tanısıyla hastanede tedavi altına alındığı, failin ise tutuklandığı öğrenildi.

### **-Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar Çocuğa Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz**

**Diyarbakır'ın Bismil ilçesine** bağlı Selamet köyünde 7 çocuğu olduğu belirtilen Aslan Karakaş isimli şahsın, kendisiyle evlenmesi için öldürmekle tehdit ettiği 16 yaşındaki Emine Karakaş isimli çocuğu **4 Şubat 2020 tarihinde** silahlı saldırıda bulunarak ağır yaralandığı öğrenildi. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi yoğun bakım ünitesinde tedavisi süren Karakaş'ın **21 Haziran 2021 tarihinde** kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Gerçekleştirdiği saldırı sonrasında kaçan fail Aslan Karakaş'ın ise hala yakalanmadığı belirtildi.

**18 Şubat 2021 tarihinde Antep'te** N.P. isimli kadın ve 17 yaşındaki kızı D.P. ile 4 erkek kardeşinin, bir grubun saldırısı sonucu yaralandığı, kadın ve kızının hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.

**25 Şubat 2020 tarihinde Mardin'in Derik ilçesinde,** Derik Öğretmenevi'nde konaklayan polis memuru Y.Y.'nin 12 yaşındaki bir çocuğa cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. Olay yerine çağrılan Jandarma tarafından gözaltına alınan Y.Y.'nin daha sonra tutuklandığı ve dosya hakkında "gizlilik kararı" alındığı öğrenildi.

**30 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Maraş'ın Elbistan ilçesinde** 16 yaşındaki B.K. isimli kız çocuğunun yaklaşık 2 yıl boyunca sistematik cinsel istismara maruz bırakıldığı ortaya çıktı. B.K.'nin İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne giderek, 19 yaşındaki S.A.'nın yaklaşık 2 yıl önce görüntülerini çekip bunlarla tehdit ederek kendisine cinsel istismarda bulunduğunu söylemesi üzerine polis, isimlerini verdiği şahısların adreslerine sabah saatlerinde eş zamanlı operasyon düzenledi. S.A.'nın da aralarında olduğu 13 kişi gözaltına alındı.



**6 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Nusaybin ilçesinde** kırsal bir mahallede 15 yaşındaki Suriyeli bir kız çocuğunun, 30 yaşında Aziz A. isimli şahsın tacizine maruz kaldığı öğrenildi. Kız çocuğunun yaşadıklarını öğretmenlerine anlatması üzerine olayın ortaya çıktığı ve Jandarmaya haber verilmesi üzerine şahsın gözaltına alındığı daha sonra sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**13 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Maraş'ın Pazarcık ilçesinde** 14 yaşındaki N.A. isimli çocuğun, 5 kişi tarafından şantaj edilerek cinsel istismara maruz bırakıldığı öğrenildi. Çocuğun yaşadıklarını bir yakınına anlatması sonucu olayın ortaya çıktığı ve İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen çocuğun pedagog eşliğinde maruz kaldığı şantaj ve cinsel istismarı anlattığı belirtildi. Çocuğun ifadesinin ardından başlatılan soruşturma kapsamında 4 şahsın gözaltına alındığı ve emniyette işlemlerin ardından sevk edildikleri adliyede tutuklandıkları öğrenildi. Kayıp 1 şahsın ise arandığı açıklandı. Kahramanmaraş Valiliği tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *"İlimiz Çocuk İzleme Merkezi'nde N.A isimli şahısla, pedagoglar eşliğinde yapılan görüşmede; ailesinin yanında bulunduğu sırada farklı şahıslar tarafından kendisine şantaj yapıldığını ve cinsel istismara uğradığı iddiasında bulunmuştur. Söz konusu bu iddia üzerine yapılan araştırmalar neticesinde 4 şahıs tutuklanmış, 1 şahsı arama çalışmaları devam etmektedir. Konuyla ilgili soruşturma titizlikle ve gizlilikle yürütülmektedir. Kamuoyuna saygıyla duyurulur."*

**29 Nisan 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesine** bağlı Abdulkadirpaşa Mahallesi'nde yaşayan 14 yaşındaki bir kız çocuğunun, 27 yaşındaki bir şahıs tarafından cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. Çocuğun ailesinin şikayeti üzerine olay ile ilgili soruşturma başlatıldığı ve şahsın gözaltına alındığı öğrenildi.

**? Mayıs 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesinin** iki aile arasında çıkan kavganın ardından ailelerden birinin diğerinin evine yönelik gerçekleştirdiği silahlı kavgada, 15 yaşındaki Yunus Emre Yücel isimli çocuğun vurularak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Ayrıca olayda, 1 kadın 3 kişinin silahla yaralandığı öğrenildi.

**17 Mayıs 2021 tarihinde Batman'da** İ.D. isimli şahsın, evinin önünde oturan zihinsel engelli kız çocuğunu araçla kaçırdıktan sonra tecavüz ettiği öğrenildi. Ailenin şikayeti üzerine şahsın **19 Mayıs 2021 tarihinde** gözaltına alındığı ve işlemlerin ardından sevk edildiği adliyede "cinsel saldırı" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**18 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'nin Derecik ilçesinde** 5 yaşındaki bir çocuğun, Tacettin G. isimli şahıs tarafından cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. İstismarcı şahsın tutuklandığı bildirildi. Hakkari Barosu tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *"16 Mayıs 2021 tarihinde, Hakkâri'nin Derecik ilçesine bağlı Ortaklar Köyü'nün Örencik mezarası'nda, ailesiyle beraber ikamet eden 5 yaşındaki B.S adlı çocuğun, evlerine misafirlığe geldiği söylenen Tacettin G. adlı erkek tarafından, ikamet adreslerinde cinsel istismar ve cinsel saldırıya maruz kaldığı ortaya çıkmıştır. Zanlı Tacettin G. 17 Mayıs 2021 tarihinde gözaltına alınmış, aynı tarihte de tutuklanmıştır."*

**19 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine** bağlı Küçükçay Mahallesi'nde V.A.Ü. isimli şahsın, 8 yaşındaki bir çocuğa cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. İstismarcı şahsın şikayet üzerine gözaltına alındığı ve **19 Mayıs 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "nitelikli cinsel istismar" gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

**25 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ilçesinde** 13 yaşındaki çocuğa cinsel istismarda bulunan A.Z. isimli cami imamının, çocuğun ailesinin yaptığı suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturma kapsamında "Çocuğun cinsel istismarı" suçuyla tutuklandığı öğrenildi. Mahallede bir gencin olaya tanıklık etmesi ve ardından mahalleliye haber vermesi sonrası aileler cami imamı hakkında şikayette bulundu.

**2 Haziran 2021 tarihinde Mardin'in Derik ilçesine** bağlı Alibey Mahallesi Kurudere mezrasında, husumetli olduğu kişilerce bir otomobilden açılan ateş sonucu 42 yaşındaki Diyadin Acar, 5 yaşındaki oğlu Enes ile 7 yaşındaki yeğeni Nurettin Acar'ın yaralandığı öğrenildi. Çevredekilerin haber vermesi üzerine olay yerine gelen jandarma ve sağlık ekipleri tarafından hastaneye sevk edilen yaralılarından Diyadin Acar'ın yaşamını yitirdiği, oğlu ve yeğenin tedavisine devam edildiği öğrenildi.

**6 Haziran 2021 tarihinde Dersim'in Ovacık ilçesinde** 11 yaşındaki bir çocuğun, Hüseyin Ö. isimli şahsın cinsel istismarına maruz kaldığı öğrenildi. Çocuğun yaşadıklarını ailesine anlatması üzerine İlçe Emniyet Müdürlüğüne şikayette bulunulması üzerine, istismar şüphelisi şahsın adli işlemlerin ardından tutuklandığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturmanın devam ettiği belirtildi.

**8 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Aygün, şu beyanlarda bulundu:** *“27 Mayıs 2020 tarihinde sabah uyandığımızda kızımız Hidayet AYGÜN'ün evde olmadığını fark ettik. Biz bunun üzerine kızımızı aramaya başladık. Kızımızı kaçıran Yusuf DOĞAN'ın babası Şevket DOĞAN beni arayarak kızınızı oğlum kaçırdı; bu işi örf adetle bitirelim, gençleri evlendirelim dedi. Biz de yaşı küçüktür, daha çocuktur ve öğrencidir diyerek bunu kabul etmedik. Aynı gün Eğil ilçesi Sarıca köyündeki Jandarma Karakoluna giderek şikâyetçi olduk. Jandarma karakolunda benim ifademle eşimin ifadesini aldılar. Daha sonra avukatımız aracılığıyla da savcılığa suç duyurusunda bulunduk. Savcılık kızımızın kaçırılmasından bu yana kızımızın ifadesini almadığı gibi kızımızı kaçıran aile ilgili herhangi bir işlem yapmamıştır. Biz bir iki sefer karakol görevlilerinin kızım için ev aramasına gittiğini duyduk ancak kızımız hala bulunamamıştır. Kızım kaçırılmadan önce lisede okuyordu; kaçırılmasından dolayı şu anda öğrenimine de devam etmemektedir. Biz hiçbir şekilde kızımızı kaçırdığından beri görmedik; kendisiyle telefonda dahi görüştürülmüyoruz. Benim bir diğer kızım Firdevs AYGÜN kızımı kaçıran aile ile aynı mahallede kalmaktadır. Yaklaşık 1 ay önce kızım Firdevs AYGÜN'ü, kızımı kaçıran Yusuf DOĞAN'ın annesi çağırarak “gel kardeşinle görüş” dedi. Kızım Firdevs AYGÜN de kaçırılan kızım Hidayet AYGÜN ile görüştü. Hatta Hidayet ile fotoğraf dahi çekti. Kızım Hidayet AYGÜN, ablası Firdevs AYGÜN'e “pişmanım beni zorla tutuyorlar, anne babamla da beni telefonla dahi görüştürmüyorlar” demiş. Avukatımız bu görüşme üzerine hem fotoğrafları savcılığa sundu hem de tanık olarak Firdevs AYGÜN'ü savcılıkta dinletmek istemiş ancak savcılık tanık olarak kızım Firdevs AYGÜN'ü dinlememiştir. Geçen gün eşimin annesini kızımı kaçıran aile ulaşmış. Eşimin annesine “ Hidayet bizimle hiç konuşmuyor, pişmandır; biz onu mahkemeye çıkarmak dahi istemiyoruz. Hidayet anne babasını ister diye hakkımızda dava açılır diye korkuyoruz. Hidayet'in yaşı 18 ve ikna olana kadar onu burada tutacağız” demişler. Biz bu yaşananlardan kaynaklı derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”*

**14 Haziran 2021 tarihinde Bingöl'ün Genç ilçesine** bağlı TOKİ konutlarında 12 yaşındaki bir çocuğun, bir şahıs tarafından cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. Olayın mahalle sakini bir kadın tarafından farkedilmesi üzerine, failin ise olay yerinden kaçarak uzaklaştığını belirtildi.

**1 Temmuz 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'ın Eğil ilçesinde** köy koruculuğundan emekli olan ve Eğil Belediyesinde çalışmayı sürdüren 64 yaşındaki Servet Karakaş isimli şahsın, bir çocuğa cinsel istismarda bulunmaktan tutuklandığı öğrenildi.

**6 Temmuz 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ilçesinde** ismi öğrenilemeyen 4 yaşındaki bir çocuğa cinsel istismarda bulunan R.K. isimli şahsın, olayın çevredekiler tarafından fark edilmesiyle yakalandığı ve polise teslim edildiği öğrenildi. Gözaltına alınan istismarcı şahsın, emniyet işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "Çocuğun cinsel istismarı" ve "Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma" suçlarından tutuklandığı öğrenildi.

**20 Temmuz 2021 tarihinde Diyarbakır'da** 17 yaşındaki lise öğrencisi Aysel K. isimli çocuğun, bindiği taksinin önünü kesen kişilerce araçtan indirilerek kaçırıldığı ve başlatılan soruşturma kapsamında yapılan arama çalışmaları sonucu **18 Ağustos 2021 tarihinde** akşam saatlerinde alıkondduğu adreste bulunduğu öğrenildi. Polis operasyonu ile kurtarılan çocuğun ifadesinin alınması için önce emniyete, ifadesinin ardından da Çocuk Esirgeme Kurumuna yerleştirildiği öğrenildi. Baskında gözaltına alınan 2 şahsın (M.K ve oğlu Ö.K) ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldıkları öğrenildi. Çocuğun ailesinin şahıslar hakkında suç duyusunda bulunacağı belirtildi.

**2 Ağustos 2021 tarihinde Dersim'in** Moğultay Mahallesi'nde akşam saatlerinde asker olduğu belirtilen bir şahsın, 16 yaşındaki çocuğu taciz ettiği ve olayın meydana geldiği mekanda bulunan yurttaşların müdahalede bulunduğu öğrenildi. Şahsın polis tarafından gözaltına alındığı ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**13 Ağustos 2021 tarihinde Malatya'da** bir erkek şahsın, sokakta bir erkek çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

**15 Ağustos 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesine** bağlı Aligor Mahallesi'nde 47 yaşındaki Kadir Altın'ın kullandığı otomobile yönelik düzenlenen silahlı saldırı sonucu, Altın ve araçta bulunan 11 yaşındaki oğlu Yusuf Altın'ın ağır yaralandığı öğrenildi. Olay yerine çağrılan sağlık ekipleri tarafından Suruç Devlet Hastanesi'ne kaldırılan baba Altın aynı gün kurtarılamayarak yaşamını yitirirken, tedavisine devam edilen ağır yaralı Yusuf Altın da 26 Ağustos 2021 tarihinde kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Saldırıyı gerçekleştiren kişi ya da kişiler ise henüz yakalanmadığı bildirildi.

**17 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'de** güvenlik kameralarına yansıyan görüntülerde; M.K. isimli kadın esnafın, dükkanının yanına oturan ve dilenmek zorunda bırakılan ismi öğrenilemeyen bir kız çocuğuna fiziksel şiddet uyguladığı öğrenildi.

**21 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar ilçesine** bağlı Bağcılar Mahallesi'nde akşam saatlerinde annesi ve 3 kardeşiyle birlikte alışverişten dönen M.B. isimli çocuğun, sokakta ateş eden bir şahsın silahından çıkan kurşunla yaralandığı ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

**23 Ağustos 2021 tarihinde Urfa'da** kimliği belirsiz bir kişinin düğünde havaya ateş açması sonucu, 8 yaşındaki Mert Yıldırım isimli çocuğun göğsünden vurularak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Ateş açan kişinin kimliğinin tespiti için çalışma başlatıldığı belirtildi.

**23 Ağustos 2021 tarihinde İHD Maraş Şubesine** mail yoluyla yapılan bildirimde, **Maraş'ın Onikişubat ilçesinde** 2 çocuğun (K.K.-Yaş 7, M.A.Ö.-Yaş 4) komşuları tarafından şiddete maruz bırakıldıkları kaydedildi.

**Urfa'nın Halfeti ilçesinde** terasında kuş besleyen B.A. isimli şahsın **10 Eylül 2021 tarihinde** kuşlarını çalacağı iddiasıyla 11 yaşındaki M.H. isimli çocuğu boş bir binanın bodrum katına alikoyarak darp ettiği öğrenildi.

**26 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yer haberlerden edinilen bilgilere göre; Antep'in Burç ilçesi** Gürpınar kırsal Mahallesi'nde yaşayan 17 yaşındaki D.A. isimli çocuğun, katıldığı bir televizyon programında 12 yaşından 16 yaşına kadar annesi, babası ve ağabeyi tarafından fuhuşa zorlandığını anlattı. 12 yaşından itibaren birçok erkeğin tecavüzüne uğrayan D.A. zorla uyuşturucu madde kullandırıldığını, ailesi ve kendisine tecavüz eden erkeklerin şiddetine uğradığını belirtti.

**Van'ın Başkale ilçesinde** bulunan bir ilköğretim okulunda temizlik görevlisi olan Yavuz K. isimli şahsın, 6 yaşındaki bir kız çocuğuna tecavüz girişiminde bulunduğu ortaya çıktı. Olay sonrası aile Başkale İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne şikayette bulundu. Kaymakamlık tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Bazı basın yayın organları ile sosyal medya paylaşımlarında ilçemizde yaşanan cinsel istismar olayı ile ilgili bazı iddialara yer verilmiştir. Konunun hassasiyeti nedeniyle açıklama yapılması ihtiyacı doğmuştur. 28.09.2021 tarihinde bir ilköğretim okulunda eğitim gören öğrencimizin okulunda görevli bir personel tarafından cinsel istismara uğradığını ailesine bildirmesi üzerine aile tarafından Başkale İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne müracaatta bulunulmuştur. Aynı gün şüpheli şahıs görevinden uzaklaştırılarak hakkında idari soruşturma başlatılmıştır. Ayrıca Cumhuriyet Savcılığı tarafından olayla ilgili adli soruşturma başlatılmış ve şahıs gözaltına alınmıştır. Şüpheli şahıs hakkında yürütülen adli soruşturma kapsamında çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklanarak cezaevine gönderilmiştir. Şüpheli şahsın kaçtığına yönelik iddialar gerçeği yansıtmamaktadır."*

**6 Ekim 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van'da** bir ilköğretim okulunda 62 yaşındaki H.N.C. adlı bir öğretmen sınıfta bulunan 3 çocuğa cinsel tacizde bulundu. Çocukların yaşadıklarını rehber öğretmenlerine anlatması üzerine taciz ortaya çıktı. Olayın ardından çocukların aileleri emniyete giderek H.N.C.'den şikayetçi oldu.

**7 Ekim 2021 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Kadriye Canan,** kızı Nisanur ve üst komşusunun kızı Tuanna'nın Kurtuluş parkı civarında bekledikleri esnada beyaz bir arabanın kız çocuklarına yaklaşarak kendilerini polis olarak tanıtan şahıslar tarafından arabaya alındığını akabinde şahıslar tarafından çocuklarının zorla eve götürüldüğünü ifade etmiştir. Çocukların bağırması üzerine bina sakinleri eve geldiklerinde şahısların kız çocuklarıyla uygunsuz bir şekilde gördüklerini ifade etmiştir. Şahısların işlemiş olduğu Cinsel istismar suçundan dolayı başvuru hukuki destek ve sağlık yardımı talebinde bulunmuştur. **7 Ekim 2021 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Behice Günay,** kızı Tuanna ve üst komşusunun kızı Nisanur'un Kurtuluş parkı civarında bekledikleri esnada beyaz bir arabanın kız çocuklarına yaklaşarak kendilerini polis olarak tanıtan şahıslar tarafından arabaya alındığını akabinde şahıslar tarafından çocuklarının zorla eve götürüldüğünü ifade etmiştir. Çocukların bağırması üzerine bina sakinleri eve



geldiklerinde şahısların kız çocuklarıyla uygunsuz bir şekilde gördüklerini ifade etmiştir. Şahısların işlemiş olduğu Cinsel istismar suçundan dolayı başvuru hukuki destek ve sağlık yardımı talebinde bulunmuştur.

**12 Ekim 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'ın Dicle ilçesine** bağlı bir kırsal mahallede bir ilköğretim okulunda 7 kız öğrencinin, sınıf öğretmenliği yapan D.B. tarafından cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. 4 Ekim 2021 tarihinde olayın ortaya çıkması üzerine 9 yaşındaki 4 kız öğrencinin Dicle Jandarma Karakolu'nda daha sonra da Diyarbakır'da bulunan Çocuk İzlem Merkezi'ne (ÇİM) Pedagog eşliğinde ifadelerinin alındığı öğrenildi. Öğretmen hakkında adli veya idari işlem yapılmazken, görev yerinin değiştirildiği öğrenildi. **Öğrenci velilerinden S.K.'nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** “Öğleye doğruydu haberi duyduk. Eşim hemen okula koştu, kızımı eve getirdi, etkilenmemesi için konuşmamı istemedi. Ben de konuşmadım. Kızım ifade verecekti. Gözleri dolu bir şekilde bana bakarak ‘anne ben gitmek istemiyorum, bize ayıp sorular soruyorlar’ dedi. Bende böyle şeyler yaşayıp yaşamadığımı sordum. Kızım da öğretmenin özel yerlerine dokunduğunu söyledi. Bende kızıma O’na güvendiğimizi ve açıkça ifade vermesi gerektiğini söyledim. Daha sonra aileler Dicle Jandarma Karakolu'na ifade vermeye gitti. İfadeler akşama kadar sürdü, sonrasında ise 4 kız çocuğu pedagog eşliğinde ÇİM’e gönderildi. Fakat pedagog erkek olduğu için kızların hiçbiri anlatamamış, utanmışlar. Kızım o akşam eve geldiğinde hiç konuşmadı.” **Öğrenci velilerinden L.C.'nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** “Kızım ağlıyordu, titriyordu, hiçbir şey demiyordu. Başta anlatılanlara inanmadık. Kızıma doğru olup olmadığını sordum, o da korkudan söyleyemediğini belirtti. Sınıf kapısının arkasına masa koyup, çocuklara cinsel tacizde bulunuyormuş. Bir çocuk yalan söyler, iki çocuk yalan söyler çocukların hepsi aynı şeyi anlatıyor. Çocuklar niye böyle bir yalan söylesin.”

**11 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde** 15 yaşındaki lise öğrencisi bir çocuğun, okuldan döndüğü sırada F.B. isimli şahıs tarafından takip edildiği ve evinin bulunduğu apartmanda cinsel istismara uğradığı öğrenildi. Olayı güvenlik kamerası görüntülerinde fark eden çocuğun babasının müdahalesiyle yakalanan failin gözaltına alındığı ve “çocuğa karşı cinsel taciz” suçlamasıyla mahkemeye sevk edildiği, çocuğa “teması olmadığı” gerekçesiyle adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**19 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Merkez Bağlar ilçesinde** 16 yaşında ve zihinsel engelli olduğu belirtilen D.K. isimli çocuğun, taksi şoförü olan C.Y. isimli şahıs tarafından kaçırılarak bir evde alıkonulduğu ve cinsel istismara maruz bırakıldığı öğrenildi. Çocuğa yönelik gerçekleşen cinsel istismar olayının güvenlik kameralarından tespit edildiği ve istismarcı failin gözaltına alındığı öğrenildi.

**25 Ekim 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van merkezde** lise öğrencisi 2 kız çocuğunun, uzman çavuş olan Talip K. isim şahıs tarafından evine götürüldüğü, alkol içirildiği, şiddete ve cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. Suç duyuru üzerine gözaltına alınan failin, çıkarıldığı mahkemece “Kişiyi hürriyetinden yoksun bırakma” ve “Çocuğa yönelik nitelikli cinsel istismarda bulunma” suçlarından tutuklandığı öğrenildi.

**28 Kasım 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Adıyaman Dumlupınar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde bir kız öğrencinin, müdür yardımcısı Y.U. ve A.K. isimli öğretmen tarafından cinsel istismara maruz bırakıldığı

öğrenildi. Çocuğun yaşadıklarını öğretmenine anlatması üzerine, durumun bildirildiği emniyette ifadesinin alındığı öğrenildi.

**28 Kasım 2021 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Ç.E., 4 yaşındaki kızının amcası tarafından istismara maruz bırakıldığını belirterek hukuki destek talebinde bulunmuştur.**

## **İŞKENCE YASAĞI - İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA**

### **-Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele**

**14 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Şırnak'ın Cizre ilçesi Orhan Doğan Caddesi üzerinde 15 yaşında ki D.E. isimli çocuğun, kaçak sigara sattığı gerekçesiyle 9 Ocak 2021 tarihinde polis tarafından gözaltına alındığı ve götürüldüğü Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğünde İstiklal Marşı'nı ezberlemeye zorlandığı ve gün boyunca İstiklal Marşı okutulduğu öğrenildi. **Çocuğun annesinin (güvenlik gerekçesiyle ismini açıklanmasını istemediği belirtilmiş) konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** "Güvenlik gerekçesiyle isminin açıklanmasını istemeyen D.E.'nin annesi, oğluna bir gün boyunca İstiklal Marşı okutulduğunu belirterek, "İstiklal Marşı'nı o kadar çok okutmuşlar ki oğlum eve geldiğinde ağzı kurumuş ve konuşamıyordu. Ayrıca ona her hafta da bir ödev vereceklerini bu ödevleri yapmazsa, onun sonuçlarına katlanması gerektiğini söylemişler. Biz bunu kabul etmiyoruz."**



**12 Mart 2021 tarihinde** Diyarbakır'ın Merkez Bağlar ilesinde HDP Gençlik Meclisi üyesi Selami Erkiz'in polis tarafından gözaltına alındığı sırada ve götürüldüğü emniyet binasında, işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığı öğrenildi. **Selami Erkiz'in konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Emniyette 3 saat boyunca duvar dibinde ayakta bekletildik. Orada da bizi darp ettiler. Avukatlarımız geldiğinde bize iyi davrandılar, fakat onlar tekrar gittiklerinde, yine hakarete maruz kaldık. Saatler sonra bırakıldıktan sonra bizi hastaneye götürdüler. Orada darp raporu almak istedik ama polisler doktorlarla konuştu ve doktorlar bizi dinlemeden raporu onlara verdi. Hastaneden emniyete kadar polisler bize ‘siz teröristsiniz’ dedi. Bana ‘Bize konuş sana hiçbir şey olmaz’ diyerek ajanlık dayatmasında bulundular. Daha sonra bizi emniyetten bıraktılar.”

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında 5 Nisan 2021 tarihinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında gözaltına alınan 26 kadının, emniyette işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığı öğrenildi. **13 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** HDP Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun, konuya ilişkin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yanıtlaması talebiyle soru önergesi verdi. Kadınların Diyarbakır TEM Şube'de pandemi koşullarında hijyenden yoksun bir ortamda tutuldukları belirtilen önergede, yaşananlar şu şekilde sıralandı: “Kolluk güçleri tarafından temiz battaniyenin verilmediği, yemeklerin çöp kovaların bulunduğu noktada olduğu, havalandırmaların yetersiz olduğu, içme amaçlı su hakkının 0,5 litre olup günde 3 kere olduğu, ekstra su talep edildiğinde lavabo musluğundan ihtiyaçlarının giderilmeye zorlandıkları. 24 saat kesintisiz voltajı yüksek sarı ışık bulunması. Gözaltına alınmış olan Bahar Karakaş Uluğ'un eklem problemlerinden dolayı iki defa ambulans çağrılıp ilaç tedavisine başlaması nezarethanelerde uygulanan sistematik işkencenin somut göstergesidir. Nezarethanelerin kapılarının sürekli kapalı olması dini vecibelerini yerine getirmek isteyen veya rahatsızlıklarından dolayı lavabo ihtiyaçlarını karşılamak isteyen kadınların zorlanmasına sebep olmuştur. Gözaltına alınan 2 kadının vejetaryen olup yemeklerinin buna uygun getirilmemesi. Nezarethanede toplam 26 kadının 24 saat boyunca erkek kolluk güçleri tarafından izlenmesi, aralarında mütedeyyin kadınlarında bulunduğu yurttaşların taciz edildiği hissi yaratmıştır.”

HDP İzmir İl Binasına yönelik gerçekleştirilen saldırıda parti çalışanı Deniz Poyraz'ın katledilmesi olayına tepki göstermek amacıyla **27 Haziran 2021 tarihinde Van'da** akşam saatlerinde bir grup genç yurttaş tarafından “Deniz Poyraz Ölümsüzdür” sloganları eşliğinde düzenlenen yürüyüşün polis tarafından durdurularak izin verilmediği ve 10 genç yurttaşın “örgüt propagandası yapmak” gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Gençlerin, gözaltında kötü muameleyle maruz kaldığı belirtildi.

**27 Temmuz 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde** askeri personel taşıyan zırhlı aracın geçişi esnasında meydana gelen patlamanın ardından 7 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **2 Ağustos 2021 tarihinde** İlçe Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 kişinin “Devletin Birliğini ve Ülke Bütünlüğünü Bozmak” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. Tutuklananların isimleri şöyle: *Levent Dere, Harun Ortaş adli çobanlar, Davut Sarıtaş, Abbas Kırmızıtaş, Rifat Ekici, Menderes Ekici, Memduh Akbaş.* Tutuklananların, gözaltında işkence ve kötü muameleyle maruz kaldıkları belirtildi.

İstanbul İli Ataşehir İlçesinde **24.08.2021 tarihinde** gözaltına alınıp **Bingöl** İline getirilen Sonuç GÜRDEĞİR'e gözaltı süresi boyunca kolluk güçleri tarafından işkence ve kötü

muamelede bulunduğu öğrenilmiştir. Konuya ilişkin İHD Diyarbakır Şubesi'nin inceleme ve tespit raporuna <https://bit.ly/3pJ52nC> linkinden ulaşabilirsiniz.

Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı'nda yürütülen bir soruşturma kapsamında **14 Kasım 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4'ü çocuk olmak üzere 5 kişinin (M.A.-Yaş 16, F.A.-Yaş 17, A.A.-Yaş 15, H.E.-Yaş 13, Hakan E.-Yaş 19) gözaltına alınarak Mardin İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesi'ne götürüldüğü öğrenildi. 15 Kasım 2021 tarihinde emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 2 çocuk serbest bırakılırken, adliyeye sevk edilen 2'si çocuk 3 kişinin de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. Gözaltında darp edildikleri öğrenilen çocukların, suç duyurusunda bulunduğu belirtildi. **Çocuklardan A.A.'nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** "Karakolda bizi bir odaya koyup, dövdüler. Sabaha kadar bodrumda bulunan bir odada yerde yattık. Polisler, bize küfür edip, fotoğraflar gösterdi, arkadaşlarımızın üzerine ifade vermemizi istedi. Tanımadığımızı belirtince polisler bizi tekme tokatla dövdü. Karakola torpil attığımızı belirtiyor. Torpil atmadığımızı belirtince de polisler bize tekrar şiddet uyguladı. Polisler, 'Seni bu masanın altına koyar sabaha kadar döveriz' diyordu. Savcılığa çıkarıldığımızda yaşanan şiddeti anlattı. İfademiz alındıktan sonra serbest bırakıldık." **Çocuklardan F.E.'nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** "Polisler, 6 yaşındaki kız kardeşimin başına silah dayadı. Anneme de başlarını indirmelerini, kaldırmamalarını söylediler. Daha önce düştüğüm için sırtımda kırık vardı, kırık sırtıma basmamalarını istedim, ama dinlemediler. Kolumdan tutup, iki üç defa duvara vurdular. 5-6 kişiydiler. Polislerden biri sağdan biri soldan tokat attı. Gözümün altına, ayaklarıma vurdular." **Çocuklardan H.E.'nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** "Polisler kafamı masaya yatırdı. Polisler masada bulunan copu işaret ederek, 'Bu copla seni mi dövüyüm yoksa arkadaşını mı' diye sordu. 'Kimi tanıyorsun' sorusuna kimseyi tanımadığımı belirttiğimde beni darp ettiler. Arkadaşımız H., 'neden dövüyorsunuz' diye sorunca kafasını kırdılar. Sonra bizi ikişerli odalara koydular. İfade işlemleri sırasında da darp edildik. Polisler hakkında şikayetçiyiz. Mahkemede de bizzat polislerin uyguladığı şiddeti anlattık. 'Karakolun yakınlarına bomba patlatınız, PKK'ye yardım ediyorsunuz, teröristsiniz' deyip duruyorlardı."

**25 Kasım 2021 tarihinde Van'da** adli kontrol kapsamında karakola imza vermek amacıyla giden HDP Gençlik Meclisi üyesi Çetin Temel'in, sohbet adı altında kendisiyle konuşmak isteyen polislerin talebini geri çevirdiği için fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Savcılık talimatıyla "polise mukavemet" ve "örgüt propagandası" suçlamasıyla gözaltına alınan ve **26 Kasım 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Çetin'in adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

### **-Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele**

9 Ocak 2021 tarihinde **Diyarbakır'ın Lice ilçesi** kırsalında çıkan çatışmada, 1 askerin yaşamını yitirdiği ve 2 askerin de yaralandığı öğrenildi. Çatışmanın yaşandığı bölgedeki kırsal mahallelerde askerler tarafından **10 Ocak 2021 tarihinde** düzenlenen ev baskınlarında, Bağlan köyünde 2 yurttaşın (Azize Bozkuş ve eşi Mehmet Şah Bozkuş) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan Azize Bozkuş'un Lice ilçe Emniyeti'ndeki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı, adliye sevk edilen eşi Mehmet Şah Bozkuş'un ise "örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. Baskın esnasında aile fertlerinin kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi. **Aile fertlerinden Seçil Bozkuş'un konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** "İlk gün köy askerler tarafından ablukaya alındı ve evimizin bahçesi arandı. Daha sonra askerler bizden çay istediler. Biz de korktuğumuz için

*onlara çay verdik. Askerler çaylarını içtikten sonra bize 'Bugün çayınızı içtik, yarın da sizi almaya geleceğiz' dedi. Ertesi gün gece saatlerinde eve baskın düzenleyerek 'burası örgüt evdir' dediler ve sonra evde annemi (Azize Bozkuş) zırlı araca bindirdiler, bizi; tüm aileyi evin girişinde bulunan beton salonda el ense yaptırarak oturtular. Babam ağır hasta olduğu için fenalaştı ve bayıldı. Daha sonra askerler, çatışma alanından birine yardım ettiğini ileri sürerek babamı ve arabasını karakola götürdüler. Babam karakolda olay yerinde araçla geçtiğini, bunun nedenin de çatışma alanına yakın olan karakola imzası olduğu için gittiğini söylüyor. Askerler bunun gerçek olduğunu, karakol ile yapılan görüşme sonrasında öğreniyor. Bu sefer askerler babama başka bir dosyasından dolayı alınacağını söyleyerek gözaltına alıyor. Babam daha sonra çıkartıldığı mahkemede tutuklandı."*

**12 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde** sabah saatlerinde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, kardeş olan 2 yurttaşın (*Mehmet İkincisoy, Faruk İkincisoy*) darp edilerek ve sivil araca bindirilerek gözaltına alındıkları öğrenildi. Baskında yapılan aramada, evdeki eşyaların dağıtıldığı belirtildi.

**10 Şubat 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi Çağlayan Mahallesi'nde** sabah saatlerinde yapılan polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın yurttaşın (*65 yaşındaki Ahmet Yılmaz*) gözaltına alınarak, Tatvan İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Gözaltı esnasında evdeki eşyaların dağıtıldığı ve aile bireylerinin tamamına hakaret edilerek kötü muamelede bulunulduğu belirtildi.

**Ağrı'nın Patnos ilçesinde** yaşayan Murat Uygur isimli yurttaşın, **21 Şubat 2021 tarihinde** evine baskın düzenleyen kolluk kuvvetleri tarafından işkenceye ve kötü muameleye maruz kaldığını anlattı. Yaşadığı mağduriyet ile ilgili İHD Van Şubesi ve TİHV'e başvuruda bulunan *Uygur'ın 10 Mart 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde: "Onlarca askerle evim basıldı. Çocuklarımı ve eşimi dışarıda karın içinde yarı çıplak yatırdılar. Eşim yüzde 45 engelli raporlu. Yarı çıplak karın üstünde bekletiliyordu. Oğlum müdahale etmeye çalıştı ancak sırtına tekme vurarak, yere yatırıp kafasına silah dayadılar. Beni de canlı kalkan yaptılar. Beni de o kalkanların önüne alıp, kafama silah dayayıp odaların hepsini aradılar. O esnada evimde herhangi bir ses gelmiş olsaydı, sabaha kadar çatışma alanına dönerdi. O gece yarısı senin çocuklarının başına silah dayıyorlar ama sen hiçbir şekilde müdahale edemiyorsun. Bunun sorumlusu kim ve bunun hesabını kim verecek? Çocuklarımın yaşadığı bu travmayı kim tedavi edecek? Bunu yapanların bir an önce cezalandırılmasını istiyorum."*

**21 Şubat 2021 tarihinde Batman'ın Belde Mahallesi'nde** 15-16 yaşında olduğu belirtilen ve ismi öğrenilemeyen bir çocuğun, sokağa çıkma yasağını ihlal ettiği gerekçesiyle devriye gezen polisler tarafından fiziksel şiddet kullanılarak ve ters kelepçe takılarak gözaltına alındığı öğrenildi.

**27 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Siverek ilçesine** bağlı Karacadağ kırsal mahallesinde yaşayan ve hakkında yakalama kararı bulunan bir kişiyi gözaltına almak isteyen jandarma ile bu kişinin yakınları arasında çıkan tartışmada, Z. A. isimli bir kadının jandarmanın fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

**1 Mart 2021 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Murat Uygur, şu beyanlarda bulundu: "22 Şubat 2021 tarihinde sabah Saat 04.00 sularında beş kirpi polis aracı ile evim gelen 30-35 civarında özel hareket polisi, beni ve çocuklarımı dışarı çıkardılar. Çocuklarımı yere yatırarak sırtlarına basıp kafalarına silah dayadılar. Benim kafama silah**

*dayayıp, beni canlı kalkan gibi yapıp arama yaptılar. Evimi aradılar. Daha sonra tiyatronun ikinci kısmına başladılar. Patnos Emniyetinden gelenler kamerayı açıp haklarımı okuyarak arama yapacaklarını söylediler. Önceki grup haklarımı çiğneyerek arama yaptılar. Olay bittikten sonra muhtarı aradılar. Bana ve çocuklarıma işkence ettiler. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.”*

**8 Mart 2021 tarihinde Adıyaman’da** yol kontrolü sırasında polis tarafından durdurulan bir araçta bulunan Mehmet Mithat Arıkçı ve Mehpere Sahan isimli yurttaşların, polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve yüzleri ile vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandıkları öğrenildi. Konuyla ilgili olarak Adıyaman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**7 Mart 2021 tarihinde Şırnak’ın Silopi ilçesinde** bulunan Habur Sınır Kapısı’nda 1 yurttaşın, gümrük görevlileri ile yaşadığı tartışmanın ardından polis tarafından kelepçelendiği, fiziksel şiddete maruz kaldığı ve ardından da gözaltına alındığı öğrenildi.

Hakkari’nin Yüksekova ilçesinde yaşayan 34 yaşındaki Fethiye Çakmak isimli kadının, **5 Mart 2021 tarihinde Hakkari’den Batman’a** yaptığı yolculuk sırasında otobüsün durdurulduğu Van’ın Gevaş ilçesindeki Balaban Jandarma Karakolu önünde kurulan kontrol noktasında çıplak aramaya maruz kaldığı öğrenildi. **Feride Çakmak’ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Otobüsten indirdikten sonra çantamı göstermemi istediler. Ben de ‘özel eşyalarım var, çantamı açamam’ dedim. Israr ettiklerinde çantamdaki bütün eşyaları yere fırlatıp, alın bakım dedim. Çantama baktıktan sonra kadın korucu çağırdılar. Gelen kadın korucu beni bir odaya götürüp, çırılçıplak soyup aradı. İtiraz etmeme rağmen zorla çıplak aramaya maruz kaldım. Hukuki dayanak talebinde bulunduğumda ise ‘Kes sesini’ diyerek bana bağırdılar. Orada askerlerin bana yaptıklarının herkesin bilmesini istiyorum. Kadınların ne türlü zorluklarla karşı karşıya kaldığını bilsinler.”

**12 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Hazro ilçesinde** CHP İlçe Başkanı Turğut İncel’in evine sabah saatlerinde polis tarafından baskın düzenlendiği, baskında İncel’in evinin kapısının koçbaşıyla kırıldığı, İncel ve ailesinin bir buçuk saat boyunca yüz üstü yere yatırılarak darp edildiği, evde yapılan aramada eşyaların dağıtıldığı ve ardından da “yanlış ihbar” diyerek evden ayrıldığı öğrenildi.

**19 Mart 2021 tarihinde Hakkari’de** evlerine gittikleri sırada 14 yaşındaki çocuklarının maske takmadığı gerekçesiyle polis tarafından durdurulan kişilerin, daha sonra evlerini basan polislerin fiziksel şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi. 2 kişinin polis tarafından gözaltına alındıkları bildirildi.

**Bingöl’ün Karhova ilçesine** bağlı Karahamzan (Yorgançayır) köyüne Newroz kutlaması sonrası **24 ve 25 Mart 2021 tarihlerinde** askerler tarafından baskın düzenlendiği, yakılan Newroz ateşi gerekçe gösterilerek köylülerin köy meydanında toplatılarak küfür ve hakaretlere maruz bırakıldığı öğrenildi. Köy sakinlerinden 11 yaşındaki S.Ö. isimli çocuğun ise askerlerin fiziksel şiddetine maruz bırakıldığı belirtildi. Baskın anını cep telefonları ile görüntüleyen 3 köylünün (*Gülbahar Öge, Mehmet Üzen, Tahir Üzen*) gözaltına alındığı ve telefonlarda bulunan kayıtların silinmesinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**6 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Bismil ilçesinde** polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, evi tadilatı olduğu için Dumlupınar Mahallesi’nde bir akrabasında misafir kalan 30 yaşındaki İbrahim Halil Ercan’ın gözaltına alındığı, gözaltına alındığı sırada



polislerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Ercan'ın gözaltında tutulduğu sırada çekilen bir fotoğrafında yüzünde ve başında işkence izleri görüldüğü fotoğraflar haber organlarında yayımlandı.

**7 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 1 yurttaşın (*İbrahim Halil Ercan*) gözaltına alındığı öğrenildi. Baskın sırasında evin kapısının koçbaşı ile kırıldığı, eşyaların dağıtıldığı ve aile fertlerine özel hareket polisleri tarafından hakaret edildiği belirtildi.

**9 Nisan 2021 tarihinde Urfa'nın Akçakale ilçesi** Mehmet Akif Ersoy Caddesi'nde sivil polis oldukları iddia edilen kişiler ile sivil yurttaşlar arasında yol verme tartışmasında, 2 yurttaşın sivil polisler tarafında darp edildiği öğrenildi. Çevrede yurttaşlarca telefonla kaydedilen olay anına ait görüntülerde, ellerinde silah görülen iki kişinin araçlarıyla önünü kestikleri araçta bulunan iki kişiyi indirip darp ettikleri görülüyor. Darp edilen yurttaşların daha sonra gözaltına alındığı öğrenildi.

**9 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Ağrı'da** 2 Nisan 2021 tarihinde Cuma günü iddiaya göre Cumhuriyet Caddesi'nde esnaf olan bir yurttaş, işyeri önüne araç park eden bir Özel hareket polisinin aracını kaldırmasını istemesi üzerine ikili arasında sözlü tartışma çıktı. Yaşanan sözlü tartışma ardından kavgaya dönüştü. Çevredeki yurttaşların araya girdiği olayda çekilen görüntülerde "*Ben polisim ulan*" diyen Özel hareket polisi, vatandaşlar tarafından uzaklaştırılmaya çalışıldı. Olay sonrası esnaf ve avukatı Ağrı Kent Merkezi'nde bulunan Murat Şehit Halis Çınar Polis Merkezi'ne giderek, Özel hareket polisi hakkında suç duyurusunda bulundu. Esnafın ifadesi alındığı sırada iddiaya göre polis merkezine gelen 14 Özel hareket polisi, önce esnafı daha sonra ise araya giren 3 polis memurunu darp etti. Yaşanan olayları telefon kamerasıyla çekmeye çalışan avukatın telefonundan çektiği videolarda Özel hareket polisleri tarafından silindi. Olaya ilişkin soruşturma başlatılırken, hastaneye giderek darp raporu alan yurttaş, 14 Özel Hareket Polisi hakkında ayrı ayrı suç duyurusunda bulundu.

**13 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mahsum Açıkgöz, şu beyanlarda bulundu:** "*6 Şubat tarihinde evde oğlumla ve ailemle yaşadığımız kavga sonucunda eşim polisi aradı. Eşim ihbarda bulunurken eşim rahat durmuyor. Oğlumla bana şiddet uyguluyor gibi bir beyanda bulunmuş. Oğlumla benim kavga büyümesin diye böyle yaptığını söyledi. Polisler eve geldikten sonra tartışma yaşandı. Daha sonra evin içerisinde kelepçe takmaya çalışıp kolumu büktüler, kolum daha önce kırıkta itiraz ettim. İtiraz edince tartışma hararetlendi. Bana biber gazı sıkıp ters kelepçe taktılar. Beni zırhlının içerisinde attılar. Kafamı zırhın içine çarptım. Ayağım biraz dışarıda kaldı. Üzerine zırhlı aracın kapısını hızla kapattılar, ayağımdan yaralandım. Sözlü tartışma yaşadık. Sizi her yere şikayet edeceğim dedim. İstediyin yere şikayet et deyip küfür ettiler. Bana çok ağır küfür ettiler bende karşılık veriyordum. Boynuma bastı Amerika'da polis gibi boğazıma çöktü. Bende sonra bağırdım Amerika'da ki polislere mi özeniyorsunuz dedim. Daha sonra hastaneye oradan karakola götürüldüm. Sabaha kadar karakolda bekletildim. Sabah adliye nezaretine götürdüler. O gün mahkemeye çıkartıldım. Savcı önceki dosyalarımı bakarak tutuklamaya sevk etti. Hakimlik serbest bıraktı. Ayağımda çok ciddi sorun var. İltihap enfeksiyon birikip sıvı birikimi olduğunu söylediler. Eylem kaybı oldu yürümekte zorlanıyorum, her yerimde yaralar var. Hastaneye tedaviye gidiyorum sürekli iğne vuruluyorum. Darp sonrası ortaya çıkan sorunlarımın hepsi size verdiğim hastane raporlarında detaylı olarak yazıyor. Bana olaydan yaklaşık bir ay sonra Uyaptan mesaj geldi bana darp uygulayan polisler bana dava açmışlar. Gidip ona ifade verip elimde ki belgeleri*

*sundum. İşkence gören benim ama onlar mağdur gibi bana dava açmışlar. Ben bu olaydan dolayı bu polislerden şikayetçiyim. İşkenceye uğradım. Derneğinizden gerekli işlemlerin yapılmasını talep ediyorum.”*

**14 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır’ın merkez Sur ilçesine** bağlı Zorova köyüne askerler tarafından baskın düzenlendiği ve köyde bulunan 10 gencin araçlara bindirilerek ilçe merkezine götürüldüğü, yol boyunca kendilerine hakaretlerde bulunularak darp edildikleri, daha sonra ise köye geri getirilerek serbest bırakıldıkları öğrenildi. Baskının nedeninin bir duvara yazılı olan “Yaşamı uğruna ölecek kadar çok seviyoruz” yazısı nedeniyle yapıldığı belirtildi.

**Diyarbakır’ın Lice ilçesine** bağlı Dibek (Dêrxus), Arıklı (Huseynik) ve Karahasan mahalleleri ve bazı mezralarda başlatılan askeri operasyon sırasında, **15 Nisan 2021 tarihinde** askerler tarafından gerçekleştirilen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*Berat Akgeyik, Eyüp Özkan, ismi öğrenilemeyen 3 kişi*) gözaltın alındığı ve gözaltına alındıkları sırada fiziksel şiddete maruz kaldıkları öğrenildi. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 yurttaşın, savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**27 Nisan 2021 tarihinde Bingöl’ün Karlıova ilçesi** Fatih Caddesi’nde Mücahit Karabulak isimli bir genç yurttaşın, bekçi ve polisler tarafından gözaltına alınmak istendiği sırada fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi.

**3 Mayıs 2021 tarihinde Bingöl’ün Karlıova ilçesinde** Turgut Özal TOKİ Evleri’nde Ferhat K. isimli uzman çavuşun, kovaladığı çocuklardan birinin annesi olan R.Ö. isimli kadının tepki göstermesi üzerine kendisine fiziksel şiddet uyguladığı ve ardından tehdit ettiği öğrenildi. Hastaneye kaldırılan R.Ö.’nün darp raporu alarak şikayetçi olduğu belirtildi.

**12 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesinde** geç kapatıldığı gerekçesiyle polis tarafından basılan bir dükkanın sahibi A. T. ile oğlu ve yeğeninin polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. A. T.’nin yeğeninin başından yaralandığı, diğer 2 kişinin ise gözaltına alındığı bildirildi.

**13 Mayıs 2021 tarihinde Batman’da** bulunan 15 yaşındaki V. Ş. isimli bir çocuğun, sokağa çıkma kısıtlamasını ihlal ettiği gerekçesiyle polis ve bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Çocuğun ‘Görevli memura mukavemet etme’ iddiasıyla gözaltına alındığı ve emniyetteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**20 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır’ın Kulp ilçesine bağlı Yaylak mahallesi kırsal alanında **13 Mayıs 2021 tarihinde** başlatılan askeri operasyon sırasında yaralı olarak yakalandığı ve HPG militanı olduğu bildirilen bir kişinin askerler tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız’ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar’ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar’ın **20 Mayıs 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine HDP heyetinin ziyareti öncesinde müdahale eden polisin Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar’ı darp ederek gözaltına aldığı öğrenildi.



**19 Mayıs 2021 tarihinde Iğdır** merkeze bağlı Söğütlü Mahallesi'nde gece saatlerinde dışarıda olan 1'i çocuk 2 kişinin (19 yaşındaki Emre Sabur, 16 yaşındaki K.E.) bekçiler tarafından durdurularak GBT sorgularının yapıldığı, bu sırada bekçilerin kötü muamelede bulunmasına tepki gösterdikleri, çıkan tartışma üzerine 1'i çocuk 2 kişinin bekçiler ve olay yerine gelen polisler tarafından fiziksel şiddete maruz kaldıkları öğrenildi. Gözaltına alınan daha sonra serbest bırakılan 1'i çocuk 2 kişi aileleri ile birlikte hastaneye giderek darp raporu aldığı ve suç duyurusunda bulunduğu bildirildi.

**20 Mayıs 2021 tarihinde Dersim'in** merkeze bağlı Palavra Meydanı'nda polis tarafından şüpheli sıfatıyla ismi öğrenilmeyen bir kadına kimlik kontrolü yapıldığı, kadının yere yatırılarak başına silah dayandığı, kadının çılgınlıkları üzerine duruma tepki gösteren topluluğa biber gazı sıkılarak ve havaya ateş edilerek müdahalede bulunduğu öğrenildi. Valilik tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *"İlimiz Merkezi Cumhuriyet Caddesi üzerinde kolluk kuvvetlerimize mensup 2 görevli, daha önce kendilerine bildirilen şüpheli kişilerin eşkaline benzer bir kadın vatandaşımızla karşılaşmış ve ilgiliye kimlik sormak istemişlerdir. Olay üzerine kadın vatandaşımızla kolluk mensubu 2 görevli arasında yaşanan sözlü tartışma etrafta bulunan vatandaşlarımızca taciz olayı olarak algılanmış ve vatandaşlarımız da tepkiye sebebiyet vermiştir. İlgili görevliler hakkında gerekli adli ve idari soruşturma başlatılmış olup söz konusu 2 kolluk personeli görevden uzaklaştırılmıştır."*

**26 Mayıs 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kevser Demir, şu beyanlarda bulundu:** *"Ben 18 Mayıs 2021 tarihinde saat 17.00 sıralarında işten yukarıda belirttiğim adresteki evime geldim. Evde yemek yerken saat 18.00 sıralarında bir bağırma sesi duydum. Bunun üzerine ne olduğunu anlamak için merdivenlere çıktım; merdivenlerden indim ve o anda oğlum Süleyman DEMİR'in "anne öldürdüler beni, kurtar beni" dediğini duydum. Oğlumun sesini duymakla oğlumun yanına indim. Oğlumun yanına geldiğimde 3 polis memuru oğlumu darp ediyordu. Bende "Allah için oğluma karışmayın, suçu neyse karakola götürün" dedim. Bunu söylememle bir polis memuru saçımdan tutarak beni yere attı. Polis memuru beni yere attıktan sonra yerde de tekmelemeye başladı. Bu sırada kızım Fatma DEMİR yanıma gelerek beni korumaya çalıştı. Kızım beni yerden kaldırarak eve götürmeye çalıştı ancak kızım da bu polis memuru tarafından darp edildi. Kızımın kollarında da morluklar vardı. Bu polis memuru kızım ve bana ağza alınmayacak küfürler etti. Kızım beni yukarı katta bulunan eve götürmeye çalıştı. Ancak bu polis memuru peşimizden yukarıya geldi. Bizim peşimizden gelen polis memuru dairemizin kapısında yumrukla karnıma vurdu. Ben bu sırada sırt üstü yere düştüm. Bu esnada diğer polis memuru, beni darp eden polis memurunu engellemeye çalışıyordu. Beni darp eden polis memurunu engellemeye çalışan diğer polis memuru bana dönerek "anne, ben senin bir evladınım şikâyetçi ve davacı olma" dedi. Polis memuru, beni darp eden polis memurunu kastederek "eğer o benim üstüm olmasaydı, ben onu şimdi gözaltına alırdım" dedi. Beni döven polis memuru sürekli olarak "ben eski boksörüm, vurdum mu yıkardım" gibi sözler söyledi. Bu yaşadıklarım yaklaşık bir buçuk saat sürdü. Oğlumu polisler karakola götürdükten sonra; vücudumda ağrılar hissettim. Saat 19.30 gibi Diyarbakır Selahaddin Eyyübi Devlet Hastanesi aciline gittim. Acilde muayene edildim ve tetkiklerim yapıldı. Kolumda kırık olduğu tespit edildi. Kolum doktorlar tarafından alçıya alındı. Hastane polisleri, Bağlar Karakolunu arayarak adli vaka olduğunu bildirdiler. Bağlar Karakolundan polis memurları gelerek beni karakola götürdüler. Karakolda bana bazı polis memurlarının fotoğraflarını gösterdiler. Ben fotoğraftan yaptığım teşhiste beni darp eden polis memurunu tanıdım. Karakolda bu yaşadıklarım ile ilgili ifade verdim ve beni darp eden polis memurundan şikâyetçi oldum. 24.05.2021 tarihinde beni darp eden polis memuru plakasını hatırlayamadığım bir sivil araçla evimizin önüne tekrar geldi. Evimizin önüne gelen polis memuru, biz balkonda otururken bize hitaben araç camından*

kafasını çıkartarak “ eroinciler, eroinciler sizden üç kişi daha götüreceğim” dedi. Ben, yukarıda belirttiğim gibi beni darp eden ve daha sonra evimizin önüne gelerek ailemizi tehdit eden polis memurundan şikâyetçiyim. Derneğinizden bu konuda hukuki destek talep ediyorum.”

**4 Haziran 2021 tarihinde Batman** merkez Bayındır Mahallesi’nde ismi öğrenilmeyen ve cezaevinde denetimli serbestlikle tahliye olan bir gencin, karakola gidip imza atmadığı gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alınmak istendiği sırada fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Konuya ilişkin basın organlarınca yayınlanan görüntülerde, ellerinde silah bulunan iki polisten birinin bir el ateş ettiği, ardından da silah doğrulttuğu genci arkadan tekmeleyerek ve silahın dipçığıyle kafasına vurduğu görüldü. Fiziksel şiddete maruz kalarak yaralanan gencin, daha sonra gözaltına alınarak Batman İl Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüğü öğrenildi.

**28 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Nuri Özdemir, şu beyanlarda bulundu:** “Ben DTK dosyaları kapsamında 2018 yılında gözaltına alındım. Daha sonra bu konuyla ilgili dava açıldı ve dava sonucunda ceza verildi. Bu ceza ile ilgili hukuki süreç devam etmemdir. Dosyada karar çıkmasına rağmen son üç yıldır aynı iddia ile üç kez evim basılarak ailemin gözü önünde darp edilerek gözaltına alındım. Gözaltına alınma gerekçem ve gözaltında sorulan sorular dahil hep aynı içeriğe sahiptir. Sistematikleşen bu gözaltına alınmayı ve şahsıma ve aileme yapılan işkence ve kötü muamelenin derneğiniz tarafından kayıt altına alınmasını istiyorum.”

**5 Temmuz 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesine** bağlı Kavaklı köyünün Çaltepe mezrasında kaybolan hayvanlarını aramaya çıkan Hamit Kaya, Kemal Kurt ve Mehmet Duman isimli yurttaşların üzerine ateş açıldığı, daha sonrasında ise darp, küfür ve hakaretlere maruz kaldıkları öğrenildi. Valiliğe şikâyet dilekçesinde bulunan yurttaşların şu beyanlarda bulundu: “Bizler Kavaklı Köyüne bağlı Çaltepe mezrasında ikamet etmekte ve burada hayatımızı sürdürmekteyiz. İkamet ettiğimiz bu mevrada geçimimizi hayvancılıkla sağlamaktayız. Küçükbaş hayvanlarımızdan bir kısmı sürüden ayrılmış ve kaybolmuştur. Bu durum üzerine bahse konu hayvanların sahipleri olan bizler hayvanlarımızı bulmak için hemen aramaya koyulduk. Fakat o mevkide bulunan güvenlik güçleri tarafından çok kötü ve bizleri rencide edici, küçük düşürücü muamele ile karşı karşıya kaldık. Üzerimize silahlarla ateş edip yanlarımıza geldiklerinde bizi darp ettiler. Bize karşı cebir, tehdit ve küfür gibi birtakım eylemlerde bulundular. Kaybolan hayvanlarımızı aramak için bizlere hiçbir şekilde izin verilmeyip, aksine yukarıda bahsettiğimiz insanlık dışı eylemlerde bulunmuşlardır. Bizleri silahla tarayıp adeta öldürmek istediler, canımıza kast ettiler. İkamet ettiğimiz alan yıllardır bizim olan ve bizler tarafından kullanılan, geçimimizi sağlamak amacıyla yurt edindiğimiz, barındığımız topraklarımızdır. Hala koyunlarımızın büyük bir kısmı kayıp, güvenlik güçlerinin söz konusu tavır ve davranışlarından dolayı arayamıyoruz. Koyunlar günlerdir susuz. Bizlere karşı yapılanlar kamu görevlisinin görevini kötüye kullanma, darp, cebir, tehdit gibi birçok suçun unsurlarını oluşturmaktadır. “Bize yapılanlar konusunda gerekli tahkikat ve incelemelerin yapılması, kayıp olan koyunlarımızı bulmak için gerekli izinlerin tarafımıza verilmesi, küçük düşürülmemize sebep olan güvenlik kuvvetlerinin bu tutumlarından dolayı gereğinin yapılmasını istiyoruz.”

**16 Temmuz 2021 tarihinde Şırnak’ın İdil ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından Ömer Baykara isimli yurttaşın evine gerçekleştirilen baskında ise 8 aylık hamile eşi Hatice Baykara’nın silah dipçikleriyle darp edildiği ileri sürüldü. **Hatice Baykara’nın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** “Kapıya vurdukları gibi aynı anda camları da kırdılar.

*Polislere kapıyı açar açmaz saçlarımdan tutup beni kırılan camların üzerine attılar” dedi. Polislere ne olduğunu sorması üzerine, “Sus konuşma” diye bağırdıklarını belirten Baykara, ayağa kalkmaya çalıştığı esnada da silahın dipçığıyle sırtına vurulduğunu söyledi. Baykara, “Çocuklar seslerden sonra bağırma başladı. Polislere, ‘Bana zarar verip çocukları neden korkutuyorsunuz’ dedim. Hem beni dövdüler hem de korkuttular. 4 çocuğumu da uyandırıp korkuttular. Ev araması bitene kadar polisler başıma silah dayadı. Arama bitene kadar silahın namlusu kafamdaydı. Hastaneye gittiğimde çok sayıda hemşire ve doktor etrafımda toplanarak benle ilgilendi. Hastaneye gittiğimde durumumdan kaynaklı doktorlar, ‘Nasıl düşük yapmadın, seni çok mu darp ettiler?’ diye sordu. Doktorlara, polisler hakkında şikayetçi olacağımı söyledim ve o nedenle darp raporu hazırladılar.”*

**Van’da** yaşayan Rabia Behçet isimli kadının, **7 Temmuz 2021 tarihinde** boşanma işlemleri için annesiyle birlikte gittiği adliyede polis tarafından darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi. Savcılıkla görüşme talebinin reddedilmesini tepki gösterdiği gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındığı öğrenilen Rabia Behçet’in konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle: *“Hakaret ettiler, kötü oldum, baygınlık geçirdim. Kendime gelince annemin polisler tarafından darp edildiğini gördüm. Annemi dövmesinler diye yalvarmaya başladım ancak beni dinlemediler. Sonra hastaneye götürmek üzere araca bindirdiler. Araçta atak geçirmeye başladım. Atak geçirmeme rağmen müdahale edilmedi. Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi’ne götürüldükten sonra doktorlar, bizi polislerin bulunduğu bir odada muayene etti. Kollarımda morluklar olmasına rağmen bu izler rapora ‘kelepçe izi’ olarak geçirildi. Herhangi bir darp raporu verilmeden karakola götürüldük, ifademiz alındıktan sonra bırakıldık.”*

Kuzey ve Doğu Suriye’nin Qamişlo kentinden **7 Ağustos 2021 tarihinde** saat 00.00 sıralarında **Mardin’in Nusaybin ilçesine** geçmeye çalışan 2 kişinin (Ê.Ê.-Yaş 34, N.H.-Yaş 14) askerler tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edildi. Maruz kaldığı iddia edilen işkence ve kötü muamele olayına ilişkin yayınlanan basın organlarında yayınlanan fotoğraflarda, 2 kişinin vücutlarında darp ve yaralanma izlerinin olduğu görüldü. **Mağdurlardan Ê.Ê.’nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** *“Sınırı geçtikten sonra biraz yürüdük. Bize ateş attılar, bize doğru gelince yere yattık. İlk olarak 3-4 kişi bizi botlarla darp etti. Daha sonra bizi araca bindirip, karakola götürdüler. En az 10 asker etrafımızda toplandı, botlarla, hortumlarla, sopalarla, demir çubuklarla, 3 saat bizi darp ettiler. Her soru sorduklarında darp ediyorlardı. ‘Kürt’üm’ dedim, vurdular, arkadaşım ‘Arap’ım’ dedi, vurdular. İki kez baygınlık geçirdim. Kafamdan darbe yedim. Üstüme su dökerek uyandırdılar. Kolumda, sırtımda ağır yaralar aldım. Daha sonra 4-5 metre olan sınır duvarından attılar bizi.”*

**18 Ağustos 2021 tarihinde Urfa’nın Ceylanpınar ilçesinde** evlere internet bağlama işinde çalışan Mustafa Bektaş isimli yurttaşın, ilçe merkezi 15 Temmuz Mahallesi’nde bulunan bir apartmanda internet sağlayıcısında sorun oluşması üzerine tamir için gittiği ve apartmanda tartıştığı F.Ç. isimli polis memuru tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Polis memurunun kapısının ziline yanlışlıkla basılması üzerine çıktığı belirtilen tartışmada Bektaş’ın *“Ben polisim kafana sıkırım”* şeklinde hakaret ve tehditlere maruz kaldığı belirtildi. Ayağı kırılan Bektaş’ın hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı, hastaneye gelen Bektaş’ın 2 yakınının polislerle tartışmaları üzerine *“Polise mukavemet”* gerekçesiyle gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü öğrenildi. Bektaş’ın ameliyat olacağı, sonrasında Ç. hakkında suç duyurusunda bulunacağı belirtildi.

**19 Ağustos 2021 tarihinde Hakkari’de** 15 yıldır özel bir kargo şirketinde çalışan Eyüp E. isimli işçinin, öğle saatlerinde gelen kargoyu teslim etmek üzere kent merkezindeki polis lojmanlarındaki adrese gittiği, kargoyu teslim alan polisin eşinin sözlü taciz şikayeti üzerine emniyete çağrılarak ifadesinin alındığı ve suçlamayı reddettiği, ifadesinin ardından polis otosuyla evine yakın bir noktaya bırakıldığı, Fiat Doblo marka bir araçla önünün kesilerek kar maskeli dört kişi tarafından zorla araca bindirildi ve araç içerisinde dakikalarca darp edildiği öğrenildi. Kendisini darp eden polisler hakkında şikayetçi olan **Eyüp E.’nin basın çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Yaklaşık 15 yıldır kargo firmasında çalışıyorum. Özel hareket polisine ait bir kargo vardı. Adrese gittim, birkaç kez kapıyı çaldım. Kimse kapıyı açmadı. Ben de kargo sahibinin numarasını aradım. Telefona Aybüke isimli bir kadın çıktı. Ben de ‘evde misiniz, bir kargonuz var size teslim edeceğim hanımefendi’ dedim. Sonrasında kapıyı açtı kargoyu teslim edip, oradan ayrıldım. Kısa bir süre sonra çalıştığım kargo şirketi beni aradı ve emniyete ifade vermeye gitmem gerektiğini söyledi. İfadeye gittiğimde, kargoyu teslim ettiğim kadına laf attığım söylendi. Benden şikayetçi olduğumu öğrendim. Emniyetteki ifade işlemlerinin ardından polis aracıyla evime yüz metre mesafe kala araçtan indiğimde bizi takip eden beyaz Fiat Doblo marka bir araçtan sivil giyimli, yüzleri kar maskeli dört polis indi ve beni darp ederek zorla araca bindirdiler. Araçta darp edildiğimi gören oğlum yaşananları gördü ve ‘babamı bırakın’ dedi. Araçta darp edildiğimi gören oğlum bağırarak mahallelilerden yardım istedi. Mahallelilerin toplanması üzerine polisler beni araçtan atarak bölgeden uzaklaştı. Araçta dakikalarca darp edildim. Ağzım burnum kan içinde kaldı, sırtımda halen ağrılar var. Arkadaşlarım ve akrabalarımın yardımıyla hastaneye götürüldüm. 4 saat müşahede altında tutulduktan sonra darp raporunu alarak taburcu edildim. Bunların hepsi doktor raporunda mevcut. Yaşananları hak etmedim. O yüzden doktorların burnumdaki kanı pansuman yapmalarını istemedim. Bu zulmü kamera karşısında herkesin görmesini istedim. Beni darp eden polislerden ve iftira atan polis ve eşinden şikayetçi oldum. Polisin eşi olan kadına ismiyle hitap edip ‘hanımefendi’ diye seslendim. Kesinlikle kadına laf atmadım.”

ÖHD Hakkari Üyesi avukat Harika Günay Karataş’ın **20 Ağustos 2020 tarihinde** gözaltına alınan müvekkilleri ile görüşmek için gittiği Yüksekova Jandarma İlçe Komutanlığı’nda askerler tarafından darp edildiği öğrenildi. Konuya ilişkin ÖHD Hakkari Şubesi tarafından yapılan yazılı açıklamada, Karataş’ın askerler tarafından ağır hakaretlere maruz bırakıldığı, kaba kuvvet ve şiddetle karakol dışına çıkarıldığı belirtildi.

**26 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Kocaköy ilçesine** bağlı Yazı (Hewre) köyüne askerler tarafından düzenlenen baskında, 8 köylünün (*Saliha Narin, Rojda Narin, Ubeydullah Narin, Veysi Narin ile isimleri öğrenilemeyen 4 kişi*) gözaltına alındığı öğrenildi. 3 buçuk saat süren aramaların ardından gözaltına alınan 8 köylünün, hakaret, tehdit ve fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi.

**1 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Merkez Bağlar ilçesi** 5 Nisan Mahallesi’ne zırhlı araçlarla gelen kolluk güçlerinin, çevredeki yurttaşlara yönelik küfür ve tehditlerde bulunduğu, ellerindeki sopalarla yurttaşları kovaladığı ve apartman balkonlarında bulunun yurttaşlara hakaret ettikleri öğrenildi. Olayın neden çıktığına dair ise bilgi edinilemedi.

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) ekiplerinin **4 Eylül 2021 tarihinde Urfa’nın Viranşehir ilçesine** bağlı Cinaz (Alakonak) Mahallesi’nde ismi öğrenilemeyen bir çiftçinin tarımsal sulamada kullandığı trafosunu sökmek istemesi üzerine çıkan tartışmada, çiftçi ve çocuklarının askerler tarafından darp edildiği öğrenildi. Sosyal medyada yayınlanan darp görüntülerinde telefonla çekim yapan bir kişinin askerler tarafından engellendiği görülüyor.



**14 Eylül 2021 tarihinde Bingöl'ün merkez ilçesine** bağlı Kerpiksuyu köyünde düzenlenen ev baskınlarında, aynı aileye mensup 3 yurttaşın (*Ahmet Gürdeğir, Bermal Gürdeğir, Azad Gürdeğir*) gözaltında alındığı öğrenildi. 18 Eylül 2021 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişiden 2'sinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, 1 kişinin ise (*Ahmet Gürdeğir*) "örgüte yardım etmek" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. Gözaltına alınan yurttaşların, gözaltına alındıkları sırada fiziksel şiddete maruz kaldıkları belirtildi. Konuya ilişkin İHD Diyarbakır Şubesi'nin inceleme ve tespit raporuna <https://bit.ly/3pJ52nC> linkinden ulaşabilirsiniz.

**26 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesine** bağlı Huzurevleri Mahallesi'nde akşam saat 23.00 sıralarında GBT yapan polislerin, ismi öğrenilemeyen bir grup genci darp ettiği öğrenildi.

**2 Ekim 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesinde** ismi öğrenilemeyen bir gencin, polise taş attığı iddiasıyla gözaltına alındığı ve gözaltına alındığı sırada ters kelepçelenerek darp edildiği öğrenildi.

**6 Ekim 2021 tarihinde Hakkari'de** akşam saatlerinde seyir halinde ilerleyen Remzi ve Sibel Duman çiftinin, kornaya bastıkları arkalarından gelen sivil polisler tarafından önleri kesilerek hakaret ve tehditlerde maruz kaldığı öğrenildi. ***Sibel Duman'ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:*** "Eşim Remzi Duman'la birlikte okula giden çocuğumu almak için yola çıktık. Hastane kavşağında iki çocuk birden bire yola fırladı. Eşim çocuklara çarpmamak için acil fren yapıp tepki amaçlı kornaya bastı. O esnada arkamızda sivil polis aracı geliyordu. Sivil polis aracı önümüzü kesip eşime bağırıp çağırıp hakarete bulundular. Kornaya basıp trafik kurallarını ihlal ettiğimizi söylediler o esnada biz olay büyümesin diye eve doğru giderken onlar da arkamızdan evimizin kapısına kadar geldiler. Kapımıza kadar gelen polisler, üzerimize yürüyerek silahı çıkarttılar. Bunun üzerine etrafta bulunan halk toplanarak engel oldu. Bizler ve araya giren halk polisler bağırıp silahları indirmesini söylüyoruz, ama bir türlü ikna edemiyoruz. Silahı çıkarıp eşimi veya halktan birini vuracak diye çok korktum. Halkın da yardımımıza gelmesi üzerine bulduğumuz yere çok sayıda polis ekipleri geldi. Gelen her ekiple birlikte tartışmalar daha fazla büyüyordu. Ailelere çevrede bulunan halka coplar, silahlarla ve gaz bombalarıyla saldırdılar. Üstelik 16 -17 yaşlarında Ümit Duman isimli gencimize onlarca polis saldırdı. Annesi Perişan Duman oğlu darp edilmemesi için araya girdi ama bu sefer annesini de darp ettiler. Yaşı ilerlemiş kadına da saldırdılar. Konu hakkında gerekli yerlere şikayetçi olacağız. Özellikle sivil bir polisin memurunun kalkıp mahalle içinde silah çıkarması yanlış bir tutumdur. Kesinlikle kabul etmiyoruz. Trafik polisi de olay yarattı ve polisler bile birbirine girdi. Ruhsatımıza da el koydular. Bu eşime yapılan ikinci saldırı oldu." ***Perişan Duman'ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:*** "Kavga seslerini duydum dışarı baktım polisler Ahmet'e saldırıyordu. Oğlum Ümit herkes gibi olayı ayırmak için müdahalede bulundu ama oğluma da vurmaya başladılar. Oğlumun üstünden tutarak kavganın içinden çıkardım ama polisler vurmaya devam ediyordu. Bana da vurdular. Polislerden biri göğsüme öyle bir yumruk attı ve hala acısını hissediyorum. Evladımı ellerinden çekip kurtarmasaydım daha çok dövceklerdi" ***Mehmet Tahir Duman'ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:*** "Polisler olay yerine gelen çoluk, çocuk, esnaf kim varsa yakasından tutup dövüyordu. Coplar ve silahlarla üzerimize saldırdılar. Bu halka yaşattıkları rezalettir, Allah bunu nasıl kabul etsin. Sahipsiziz, kimin ne olduğu belli olmadığı bir yer, ne hak ne hukuk kalmadı. Ülkede yetkililer yok mu bunlardan hesap sorsun ve halkın yakasından ellerini çekmelerini söylesin. Komisere bize bu yaşatan polisi gösterdim. Komiser, polise ellerine sağlık dedi. Resmen bizi darp edenleri tebrik ediyordu."

**22 Ekim 2021 tarihinde Mardin'in** Ömeryan bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında Yardere kırsal Mahallesi'nde yaşayan 73 yaşındaki İbrahim ve 72 yaşındaki Faize Dinler çiftinin darpedilerek gözaltına alındığı öğrenildi. **2 Kasım 2021 tarihinde** emniyet ifadelerinin ardından adliyeye sevk edilen Dinler çiftinin, "Örgüt Üyesi Olmak" suçlamasıyla alınan ifadelerinin ardından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**23 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesine** bağlı Artuk Mahallesi'nde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 60 yaşındaki Bekir Nadiroğlu ve 60 yaşındaki eşi Birsen Nadiroğlu'nun kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. Baskın sırasında evin kapısının koçbaşıyla kırılarak içeri girildiği ve Nadiroğlu çiftinin fiziksel şiddet maruz kaldığı öğrenildi.

**23 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi Sise köyünde** MEBYA-DER tarafından yapılan etkinliğe ilişkin haber takibinde bulunan JinNews Muhabiri Derya Ren ve Mezopotamya Ajansı muhabiri Eylem Akdağ'ın kolluk güçleri tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. **26 Kasım 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Derya Ren, şu beyanlarda bulundu:** "23 Kasım 2021 tarihinde 25 Kasım Kadına Şiddetle Mücadele Günü programı kapsamında Barış Anneleri ve Medya-Der beraber Sise mezarlıklarını ziyarete gidecekti. Bende haber takibi için oradaydım. Mezarlığa giden yolun tamamı kolluk kuvvetleri tarafından ablukaya alınmıştı. Bende işim gereği görüntü almak için fotoğraf makinemi çıkardım. O esnada polisin biri koşmaya başladı ben bu polisin benim için geldiğini tahmin edemedim. Ne olduğunu anlamadan boynumdaki makinenin kemerini tutup boğmaya çalıştı. Bende direndim o esnada birkaç polis daha geldi. Bende dokunmayın diye bağırınca kadın bir polis geldi. Kadın polis beni itmeye başladı ve o esnada "senin bu görüntüleri kime gönderdiğini biliyorum teröristlere göndereceksin" dedi. Daha sonra makineme zorla el koydular istememe rağmen vermediler ve içinde ki görüntüleri sildiler. Darpedildiğim esnada Remziye TOSUN araya girdi. Polisler Remziye TOSUN'u da darpedti. Hatta kendisi de darped raporu olup şikayetçi oldu. Ben ve polisler arasında yaşanan arbedeyi gazeteci Eylem AKDAĞ çekiyordu ancak polisler onunda makinesini zorla alıp görüntüleri sildiler. Polislerden biri bana yönelik gözaltına alın bunu dedi ancak sonra vazgeçtiler ve gözaltına alınmadım. O esnada annelerden biri mezarlığa gitmelerine engel olmasınlar diye polise dönüp "ben bir annemim senin de annen var bize acı" deyince poliste "benim annem senin gibi değil. Benim gibi vatana hayırlı evlat doğurdu sen ise terörist doğurup dağa gönderiyorsun" dedi. Milletvekili Remziye TOSUN'un girişimleri ile makinemizi bize geri verdiler. Gelen kişilerin basın açıklaması yapmasına ve mezarlığa gitmesine izin verilmedi. Darpedildiğime dair rapor aldım. Beni darped edenlerden şikayetçi oldum. Derneğinizde darpedildiğime başvurum bulunsun istiyorum." **3 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Eylem Akdağ, şu beyanlarda bulundu:** "23 Kasım 2021 tarihinde, 25 Kasım Kadına Şiddetle Mücadele Günü programı kapsamında Barış Anneleri İnişiyatifi ve MEBYA-DER Diyarbakır'ın Lice ilçesinde bulunan Sise adlı mezarlığı ziyaret edeceklendi. Ben de ajansım adına bu etkinliği haberleştirmek için yukarıda belirttiğim yere gidecektim. Ancak mezarlığa giden yolun tamamı kolluk kuvvetleri tarafından ablukaya alınmıştı. Biz de yolun kolluk tarafından kapatıldığını görünce araçlarımızdan indik. Benimle birlikte haber takibi yapan muhabir arkadaşım Derya REN, o sırada fotoğraf makinasını çıkartınca polislerden biri fotoğraf makinasının kemeri ile arkadaşımıza saldırmaya başladı. Ayrıca fotoğraf makinasının kemeri ile Derya REN'i boğmaya çalıştı. Ben de bu durumu belgelemek için fotoğraf makinamı çıkartarak olayı çekmeye başladım. O esnada bir kadın askeri personel bana doğru koşarak geldi. Kadın askeri personel elimdeki fotoğraf makinası aldı ve "çekim yapamazsınız, askeri çekmenize izin vermeyiz" dedi. Biz de haber takibi için burada bulunduğumuzu söyledik. Ayrıca çekim yapmamızı engelleyemeyeceklerini belirttik. Ben



*makinamı almak için çaba sarf ettim; bu sırada aynı kadın askeri personel silahıyla beni iterek uzaklaştırdı. Sonrasında ben makinam elimden alındığından telefon ile çekim yapmaya başladım. Bu sefer de erkek askeri personeller bize doğru koşarak “çekim yapamazsınız, devletin askerini çekmenize izin vermeyiz; böyle davranırsanız telefonunuzu da alır gözaltı işlemi yaparız” dediler. Bu sırada HDP Diyarbakır Milletvekili Remziye TOSUN da olay yerinde bulunuyordu. Milletvekili Remziye TOSUN yaşadığımız duruma tepki gösterince; askerler tarafından darp edildi. Daha sonra fotoğraf makinalarımızdaki görüntüler silinerek bize teslim edildi. Gelen kişilerin basın açıklaması yapmasına ve mezarlığa gitmesine izin verilmedi. Derneğinizden haber yapma hakkımın elimden alınması nedeniyle yaşadığım bu haksız duruma ilişkin gerekli hukuki girişimlerde bulunulmasını talep ediyorum.”*

**18 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Sur ilçesinde** bulunan Melik Ahmet Mahallesi’nde gençler arasında yaşanan tartışma sonrası olay yerine gelen polis tarafından, Tacettin Aslan isimli gencin fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Darp edilerek gözaltına alınan Aslan’ın sevk edildiği adliyede “polise mukavemet” suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**27 Kasım 2021 tarihinde Batman’ın Cudi Mahallesi’nde** yaşayan gazeteci Dilbirin Turgut’un evine sabah saatlerinde polisler tarafından yapılan baskında, kapıların koçbaşıyla kırıldığı, evde bulunan 4 çocuğun başına silah dayandığı, yataklara çamurlu ayakkabılarla basıldığı, evde bulunan çocuklar dahil tüm erkeklerin yüzüstü yere yatırılarak ters kelepçe takıldığı ve “vatan hainisiniz”, “Hepiniz teröristsiniz” denilerek darp edildiği öğrenildi.

*3 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin merkez ve ilçelerinde 27 Kasım 2021 tarihinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 45 kişiden Vesile Yüksel isimli yurttaşın evinde çıplak arama dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi. **Vesile Yüksel’in konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** “Çıplak arama yapmadan seni çıkarmayacağız dediler. Çıplak arama yaptılar. İnsanlık dışı bir şekilde yaptılar. Şüphelendiklerini söylediler. Ardından ise, dışarıya götürerek, herkesin göreceği bir şekilde kelepçe taktılar.”*

### **Köy Korucuları Tarafından Yapılan İşkence ve Kötü Muamele**

**14 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** 40 yıl önce ayrılmak zorunda kaldığı **Mardin’in Midyat ilçesindeki** bağlı Kfernas (Çayırılı) köyüne dönmek isteyen 63 yaşındaki ve Êzidî olan Süleyman Özmen isimli yurttaşın, köy korucularının tehdit ve baskısına maruz kaldığı öğrenildi. 1 hafta önce köyde ikamet edeceği evi onardığı sırada, aralarında korucuların da olduğu 6 kişilik bir grubun köyü terk etmesini istediği, karşı çıkması üzerine ise "Devlet biziz" denilerek hakaretlere maruz kaldığı, kafasına silah dayandığı ve darp edildiği, inşa edilen evin duvarının ise kelepçe ile yıkıldığı öğrenildi. Olayın ardından Midyat Devlet Hastanesi'ne giderek darp raporu alan Özmen'in saldırganlar hakkında suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi. **Özmen'in konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** "Yıllardır köyüme yerleşmek için mücadele ediyorum ancak kendilerinin ağa çocukları olduğunu söyleyen kişiler, korucuları da yanlarına alarak, köye girmeme izin vermiyor. Köyde yerimiz olmadığını söylüyorlar. Tapularımız var. Evlerimiz harabe durumda. Evlerimizi onarıp yerleşmek istiyoruz ama izin vermiyorlar."

### **-Cezaevlerinde İşkence**

**12 Ocak 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Resul Birkan, şu beyanlarda bulundu:** “9 Ocak 2021 tarihinde Afyon 1 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumu’nda

*bulunan kardeşimle haftalık telefon görüşmesi yaptım. Telefon görüşmesi sırasında, infaz koruma memurları tarafından tehdit edildiğini söyledi. Kardeşim 1 yıldır bu hapisanede ve tek kişilik bir hücrede tutuluyor. 3 arkadaşı daha aynı şekilde tek hücrede tutuluyor. Bana, tutulduğu hapisanede bir mahpusun infaz koruma memurları tarafından darp edildiğini ve kendisinin bu konuya ilişkin şikayet dilekçesi yazdığını söyledi. Ancak dilekçesine infaz koruma memurları tarafından el konularak gönderilmediğini ve kendi aralarındaki konuşmalarda ve kardeşim de duyabileceği bir şekilde “Yusuf’un da sırası” gelecek şeklinde dolaylı olarak tehdit edildiğini söyledi. Kardeşim, infaz koruma memurlarının son dönemlerde keyfi davranışlarında bulunduğu da söyledi. Kardeşimin anlatımları beni ve ailemi tedirgin etmektedir. Yaşadığı tehdit nedeniyle can güvenliğinin tehlikede olduğunu düşünüyorum. Ayrıca şikayet dilekçesine, infaz koruma memurlara tarafından el konularak gönderilmemesi de bir hak ihlalidir. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”*

**14 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerden edinilen bilgilere göre; Maraş Türkoğlu 1 No’lu L Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutuklu Baran Gül isimli mahpusun, ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde kendisiyle birlikte 4 mahpusun infaz koruma memurları tarafından darp edildiklerin söylediği öğrenildi. Mahpusun, 6 ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinde şunları aktardığı belirtildi:** “C-5 koğuşuna gelen gardiyanlarca feci şekilde darp edildik. Benim kolum çıktı, diğer arkadaşlarımın vücudunda darp izi var. Bir arkadaşımızın el ve ayaklarında bulunan platinler kırıldı. Darp edilerek, tehdit edildik.”

**1 Şubat 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fehmi Ak, şu beyanlarda bulundu:** “Kardeşim İskender AK 10 yıla yakındır Türkiye’nin çeşitli hapisanelerinde kalmıştır. Kardeşim en son İzmir’de bulunan Şakran 3 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan yaklaşık 20 gündür Antalya’da bulunan Elmalı T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edilmiştir. Kardeşim geçen hafta Çarşamba günü öğle saatlerinde hapisaneden beni aradı. Kardeşim bana; getirildiği hapisanede kendisine baskı yapıldığını söyledi. Ayrıca kardeşim hapisanede darp edildiğini, elinin kırık olduğunu ve elmacık kemiğinin de kırıldığını söyledi. Kardeşim bunun dışında çenesinin de kırıldığını telefonda söyledi. Kardeşim bu kırıklar nedeniyle hastanede yatıp yatmadığını ve tedavisinin yapılıp yapılmadığını söyleyemedi. Ben kardeşimin durumundan endişeliyim. Kardeşimi darp eden kişiler hakkında gerekli işlemlerin yapılmasını ve derneğinizin bu olayın takipçisi olmasını istiyorum.”

**Maraş Türkoğlu L Tipi Kapalı Cezaevi A-17 odasında tutuklu bulunan 5 mahpusun, odaya giren 30-40 civarındaki infaz koruma memurları tarafından fiziksel şiddete maruz maruz kaldıkları öğrenildi. Mahpuslardan Sedat Karak’ın ailesi aracılığıyla 5 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “30-40 gardiyan kaldığımız A-17 odasına girdi. Gardiyanlar beni, Veysi Altan, Servan Sertkaya, Orhan Doru ve İhsan Oran’ı darp etti. Benim elimde, arkadaşlarımın ise kafa ve ayaklarında kırıklar oluştu. 2 arkadaşın kırıkları ciddi olmasına rağmen hastaneye götürülmedi.” **12 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** olay ile ilgili 4 mahpus hakkında (Sedat Karak, Veysi Altan, Servan Sertkaya, Orhan Doru, İhsan Oran) hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. **5 Şubat 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Dağ, şu beyanlarda bulundu:** “Benim öz oğlum olan Veysi ALTAN yaklaşık 3,5 yıl önce Diyarbakır’da gözaltına alınarak tutuklandı. Yerel mahkeme oğluma müebbet hapis cezası verdi. Dosyası şuan da istinaf mahkemesindedir. Oğlum tutuklandığı zaman Tarsus Cezaevine gönderildi orda belli bir süre kaldıktan sonra kendisini Maraş TÜRKÖĞLU cezaevine gönderdiler. Oğlum ile dün yaptığımız ( 04/02/2021) telefon

*görüşmesinde kendisiyle birlikte aynı koğuştaki kalan arkadaşlarının infaz koruma memurları tarafından çok yoğun bir şekilde darp edildiğini söyledi. 2020 yılı haziran ya da temmuz ayında da yine oğlum ve diğer mahpuslar cezaevi infaz koruma memurları tarafından yoğun bir şekilde darp edilmiştiler. O zaman olayın duyulması üzerine bir heyet mahpuslarla görüşmek üzere Maraş cezaevine gitmişti ve oğlum ile diğer mahpuslar hakkında muayene raporları düzenlenmişti. Ben oğlumun sürekli bir şekilde cezaevi personeli tarafında darp edilmesi nedeniyle çok tedirginim. Yaşanılan bu hukuksuzluğun sona ermesi için derneğinizden hukuki destek talep ediyorum.”*

Hakkari 3'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen dava duruşmasına katılmak üzere Ankara Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nden Van T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen DBP Hakkari eski Belediye Eşbaşkanı Dilek Hatipoğlu'nun darp edilerek çıplak aramaya maruz kaldığı öğrenildi. Hatipoğlu'nun sol gözünün çerçevesinde darbe etkisi ile ekimoz olduğu, bunun sonucunda da sol gözaltı torbasının şiştiği, sağ ve sol diz kapaklarında da darbe etkisiyle ekimoz olduğunu öğrenildi. Hatipoğlu hakkında disiplin soruşturması ve şikayeti üzerine infaz koruma memurları hakkında idari soruşturma başlatıldığı belirtildi. **18 Şubat 2021 tarihinde** duruşmada hazır bulunan Eşbaşkan Hatipoğlu'nun duruşmada söz alarak, darp edilmesinden kaynaklı sağlık durumunun iyi olmadığını ve bu nedenle savunma için süre talep ettiği ve mahkemenin ise duruşmayı 25 Şubat 2021 tarihine ertelediği öğrenildi.

**25 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Urfa T Tipi Kapalı Cezaevi'nde** “Türkiye genelinde cezaevlerinde arama yapılacak” denilerek, tutukluların kaldıkları odada köpekli arama yapıldığı öğrenildi. Urfa Cezaevi'nde kalan Mahmut Tural isimli mahpusun, ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinde pandemiye rağmen kalabalık gardiyan grubu tarafından kaldıkları odaların arandığını ve köpeklerin odaların içine alınarak arama yapıldığını aktardığı öğrenildi.

Kayseri Bünyan 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan 5 mahpusun (*Mahmut Yamalak, Mahmut Sait Kulu, Mesut Pehlivan, İbrahim Ataş ve ismi öğrenilemeyen bir kişi*) 20 Şubat 2021 tarihinde keyfi bir şekilde sevk edildikleri Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi girişinde çıplak aramaya dayatmasına maruz kaldıkları ve darp edildikleri öğrenildi. Mahpuslardan Mesut Pehlivan'ın telefonla aradığı ailesine konu hakkında yaptığı bilgilendirme ve basında çıkan açıklamaları şu şekilde; *“Cuma (19 Şubat) günü sevk edileceğimizi söylediler ancak nereye sevk edeceklerini söylemediler. Cumartesi (20 Şubat) günü sabah saat 08.00'de bizi ring aracına bindirip, araçta bizlere hakaret ettiler. Sevk edildiğimiz yerin Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi olduğunu, cezaevi kapısına getirildiğimizde öğrendik. Cezaevi girişinde bizlere çıplak arama dayatıldı, bizler çıplak aramayı kabul etmedik, bu yüzden darp edildik. Şu an 4 arkadaşla birlikte karantinadayız. 12 Eylül'de izlenen politika üstümüzde uygulanıyor. Havalandırmaya çıkardıklarında, duvar diplerinden yürümemizi istiyorlar ancak bizler bu uygulamaları kabul etmiyoruz. Bu yüzden her gece koğuşlarımızda arama yapıyorlar ve psikolojik şiddet uyguluyorlar. Kalem, kitap, defter ve elbiselerimizin hiçbirini vermediler.”*

**3 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden,** Batman Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde koğuştaki mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

**4 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden,** Maraş Türkoğlu Cezaevi'nde bulunan mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı, PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle başlayan süresiz dönüşümlü açlık grevine katılan mahpusların tek kişilik hücrelere konulduğu ve su verilmediği öğrenildi.

**9 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zeynep Boz, şu beyanlarda bulundu:** “Kardeşim Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Kardeşim bugün telefonla annemi aradı. Önceki gün koğuşlarına baskın yapıldığını, oradaki mahpuslara yönelik darp yapıldığını, kitap ve birçok şahsi eşyalarına el konulduğunu belirtti. Uzun süredir cezaevi yönetimi tarafından kendilerine uygulanan bir baskı olduğunu, bu baskının son dönemlerde artarak süregeldiğini, son günlerde ise ciddi biçimde arttığını, geçen gün ise belirttiği durumun gerçekleştiğini belirtti. Kardeşim normalde sıkıntılarını annemle paylaşmaz, eğer anneme bile anlatmışsa durumun çok ciddi olduğunu düşünmekteyiz. Kardeşimin durumu ile alakalı endişe duymaktayız. Derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyiz.”

**10 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fatma Yakışır, şu beyanlarda bulundu:** “Benim öz abim olan Orhan YAKIŞIR yaklaşık 1,5 yıldır Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde tutulmaktadır. Kendisi ile 08/03/2021 günü yapmış olduğumuz telefon konuşmasında infaz koruma memurları ve askerlerin birlikte arama adı altında koğuşlarını bastıklarını, tüm özel eşyalarını yere attıklarını, not defterleri ile kitaplarına el konulduğunu, tahrik edici söz ve davranışlarda bulduklarını belirtti. Bugün kendisi ile yaptığımız 2. Görüşmede ise yaşanan bu olaydan sonra infaz koruma memurlarının kendisi ile birlikte kalan mahpuslara hitaben hepinizi sürgün edeceğiz hazırlığınızı yapın şeklinde konuştuklarını söyledi. Biz aile olarak abimin tabi tutulduğu bu muamele nedeniyle tedirginiz ve derneğinizden hukuksal destek talep ediyoruz.”

**11 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mustafa Gökalp, şu beyanlarda bulundu:** “Benim öz kardeşim olan Cihan GÖKALP 2016 yılından beri tutuklu bulunmakta olup ilk tutuklandığı zaman Van Cezaevine konuldu, son 4 yıldır ise Elazığ 2 nolu yüksek güvenlikli cezaevinde tutulmaktadır. Kendisi ile son olarak bugün yapmış olduğumuz telefon görüşmesinde, Hüseyin isimli bir mahpusun karantina koğuşunda bulunduğu sırasında infaz koruma memurları tarafından darp edildiğini, pandemi koşulları bahane edilerek mahpusların bütün sosyal etkinliklerin askıya alındığını, mahpuslara gazete ve kitap alma konusunda sürekli engeller çıkarıldığını, mektup gönderme ve alma haklarının keyfi bir şekilde engellendiğini, son 3 gündür odalarının infaz koruma memurları tarafından basılarak arandığını, aramalar sırasında sosyal mesafe kurallarına uyulmadığını, cezaevi idaresinin kendilerine maske temin etmediğini, bir maskeyi bazen 1 ay boyunca kullanmak zorunda kaldıklarını belirtmiştir. Biz kardeşim ve diğer mahpusların tabi tutulduğu bu uygulamaların ortadan kalkması için derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyiz.”

**12 Mart 2021 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Cahfer Kaya, şu beyanlarda bulundu:** “Van T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan oğlum Mehmet Şirin Kaya’yı bugün hapishanede ziyaret ettim. Hapishanede bir gardiyanın onu rahatsız ettiğini, hakaretler ettiğini, psikoloji üzerinde oynadığını söyledi. Çocuğumun yaşamından endişeliyim. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.”

**25 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi’nde mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları, bu duruma tepki gösteren 2 mahpusun (Hemdüsena Ada, soyadı öğrenilemeyen Mirxan) fiziksel şiddete maruz kaldıkları ve tek kişilik hücrelere konuldukları öğrenildi.**



**29 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mazlum Ürün, şu beyanlarda bulundu:** “Abim Firaz Ürün Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz kurumunda hükümlüdür. 25.03.2021 tarihinde abimle telefonla yaptığımız görüşmede bize 12.03.2021 tarihinden itibaren cezaevi yönetimi tarafından kendilerine yönelik baskının arttığını belirtmiştir. Abim beyanlarında, cezaevi yönetimi ve personeli tarafından provokasyon yapıldığını, genelgeyeye göre ayda bir kez yapılması gereken aramaların haftada bir-iki kez yapıldığını, tahrik edildiklerini, kendilerine küfredilip kendileri küfretmiş gibi göstererek haklarında soruşturma açılmak istendiğini, kameranın görüş açısında olmalarına rağmen içtikleri çayın bile içinin kontrol edildiğini ve daha bir çok konuda fiziki ve psikolojik baskıya maruz kaldıklarını belirtmiştir. Abimin durumundan kaynaklı endişe içerisindeyiz. Abimin başına bir şey gelmesi durumunda bundan cezaevi yönetimi sorumludur. Derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyiz.”

25 Mart 2021 tarihinde Batman’da gözaltına alınan ve **31 Mart 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede ‘örgüt üyeliği’ iddiasıyla tutuklanan TJA aktivisti Seyhan Başak’ın, götürüldüğü Hakkari Kapalı Cezaevi girişinde çıplak aramaya maruz kaldığı ve fiziksel şiddet gördüğü öğrenildi. Kollarında darp izleri oluşun Başak’ın suç duyurusunda bulunacağı belirtildi.

**1 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Baran Geylani, şu beyanlarda bulundu:** “Benim Öz abim olan Mustafa GEYLANI yaklaşık 22 yıldır cezaevinde tutulmakta olup son 3 yıldır Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. Abim ile en son bugün yapmış olduğumuz telefon görüşmesinde dün akşam infaz koruma memurları tarafından odaların basıldığını ve mahpusların odalarının dağıtılarak darp edildiklerini söyledi. Biz aile olarak abimin tabi tutulduğu bu muamele nedeniyle tedirginiz ve derneğinizden hukuksal destek talep ediyoruz.”

**5 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mevlüde Maral, şu beyanlarda bulundu:** “Kardeşim daha önce Diyarbakır D Tipi kapalı cezaevindeydi. Kardeşim 15 gün önce kaldığı hapishaneden aynı kampüsteki 1 No’lu Yüksek Güvenlikli hapishaneye nakledildi. Daha önce yaptığı şikayetlerden bugün kendisiyle yaptığımız görüşmede de bahsetti. Tuvalet ve lavabolara kamera yerleştirildiğini, sayımların askeri usulle yapılmasının dayatıldığını, aynı koridora FETÖ ve DAİŞ ten yargılanan mahpusların yerleştirildiğini, cezaevi müdürünün kendi odasında bir arkadaşlarının burnunu kırdığını, yiyeceklerin yetersiz verildiğini belirtti. Derneğinizden kardeşimin durumuyla alakalı ivedilikle hukuki yardım talep etmekteyiz.”

**6 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde bulunan 3 mahpusun (Mahmut Çakmak ve ismi öğrenilemeyen 2 mahpus) bulunduğu koşullara baskında bulunan infaz koruma memurları tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi.**

**7 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Eyüp İşıktaş, şu beyanlarda bulundu:** “Oğlum Mehmet İŞİKTAŞ, 18 Şubat 2021 tarihinde gözaltına alındı. Daha sonra 25 Şubat 2021 tarihinde tutuklanarak Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’na konuldu. Oğlum tutuklandıktan sonra 26 Şubat 2021 tarihinde cezaevine gittim ve oğlumun elbiseleri ile diğer eşyalarını teslim ettim. Oğlum 3 gün sonra beni arayarak elbiselerin ve diğer eşyaların kendisine verilmediğini söyledi. Daha sonra oğlum tekrar 2 gün sonra beni arayarak elbiselerin yeni kendisine verildiğini söyledi. Oğlum, cezaevine ilk girişte elbiselerinin çıkarıldığını, kapüşonlu ve renkli olduğu gerekçesinin kendisine söylendiğini



belirtti. Oğlumla dün telefon görüşü yaptım. Oğlum telefonda bana; koğuş araması sırasında kendisine gardiyanlar tarafından hakaret edildiğini, kişisel eşyalarına el konulduğunu söyledi. Oğlum; arama sırasında defterlere, kitaplara ve kalemlere el konulduğunu belirtti. Oğlum telefonda konuşurken burada sürekli baskıların olduğunu ve bu konuda yardım istedi. Anlattığım konularla ilgili derneğinizden hukuki destek talep ediyorum. Gerekli girişimlerde bulunulmasını istiyorum.”

**7 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Jinda Özer, şu beyanlarda bulundu:** “Abim Mazlum ÖZER, 5 yılı aşkın bir süredir hapishanededir. Abimle bugün telefon görüşmesi gerçekleştirdik. Abim bana, hapishanede sürekli arama adı altında koğuşlara gelindiğini ve infaz koruma memurları tarafından kendisine hakaret edildiğini belirtti. Ayrıca el yazılı defterlere, kitaplara ve diğer eşyalara sürekli el konulduğunu söyledi. Abim, bir mahpusun kürtçe şarkıyı deftere yazdığı için disiplin soruşturmasına maruz kaldığını aktardı. Abim ayrıca kantinde satılan ürünlerin fiyatlarının çok yüksek olduğunu söyledi. Derneğinizden bu konularla ilgili girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz. Derneğinizden hukuki destek talep ediyoruz.”

**8 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ömer Atlan, şu beyanlarda bulundu:** “Oğlum Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı ceza infaz kurumunda hükümlüdür. Dün (07.04.2021) cezaevine gidip kendisiyle görüştük. Bize “30 Mart tarihinde cezaevi personeli akşam saat 19.00 da koğuşa aramaya geldiler. Koğuşta üç kişiyiz. Aramaya gelenlerin bir kısmı maskesiz ve eldivensizdi. Arama yaparlarken koğuştaki eşyalarımızı, kitaplarımızı filan dağıttılar. Arama bitince personellerden biri bana tokat attı. Daha sonra koğuştaki diğer arkadaşım Mahmut Çakmak bu duruma itiraz edince cezaevi personelleri üçümüze de saldırdılar. Üçümüzü de darp ettiler. Bizi darp edip üstüne hakkımızda disiplin soruşturması başlatıldı.” Dedi. Oğlumun durumuyla alakalı endişe içerisindeyiz. Oğlumun darp eden görevlilerden şikayetçiyiz. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

**8 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Ada, şu beyanlarda bulundu:** “Kardeşim Hamdusena Ada, Diyarbakır 1 no’lu Yüksek Güvenlikli kapalı ceza infaz kurumunda hükümlü olarak kalmaktadır. Ablamla yeğenim 29.03.2021 tarihinde kardeşimle görüşmeye cezaevine gittiler. Kardeşim onlara 10-15 cezaevi personeli tarafından saldırıya uğradığını, feci şekilde darp edildiğini, küfür, tehdit ve hakarete maruz kaldığını belirtmiştir. 10 gün yerde kaldığını yeni yeni kendine gelmekte olduğunu ifade etmiştir. Kardeşimin beyanlarına göre kolunu kaldıramamakta, yürümekte sıkıntı çekmekte, birçok ihtiyacını gidermekte zorluk yaşamaktadır. Öte yandan psikolojik baskı da gördüklerini belirtmiştir. Görüş esnasında kardeşim, kendisine üç ay görüş yasağı verildiğini belirtmiştir. Dolayısıyla sonrasında kendisiyle görüşe gitme imkanımız olamamıştır. Kardeşimin durumundan kaynaklı endişe içerisindeyiz. Derneğinizden ivedi olarak hukuki yardım talep ediyoruz.”

**8 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Umut Çakmak, şu beyanlarda bulundu:** “Dedem Mahmut Çakmak Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Amcam Muhlis Çakmak dün (07.04.2021) cezaevine dedemi ziyarete gitti. Belirttiğine göre dedemin yüzünün çeşitli yerlerinde ve bir gözünde şişlik varmış. Amcam bu durumun sebebini dedeme sorunca dedem, 30.03.2021 tarihinde akşam saatlerinde cezaevi personeli tarafından koğuşta arama yapıldığını aramadan sonra koğuştaki diğer iki arkadaşıyla beraber darp edildiğini belirtmiştir. Dedemi darp eden görevlilerden şikayetçiyiz. Derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyiz.”

**10 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan Hamdusena Ada isimli mahpusun infaz koruma memurları tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Mahpusla 5 Nisan 2021 tarihinde telefonla yapılan görüşmeyi anlatan abla **Reşhat Adan'ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Kardeşim bizimle görüşmek için kapalı görüşe geldi, ancak elini telefona uzatamıyordu, elini kaldıramıyordu. Kolunda ve elinde morluklar vardı. Neler olup bittiği ile ilgili sorular sorduk, ancak hiçbir şekilde bilgi vermedi. Görüşme bittikten sonra cezaevi çıkışında bir annenin ağladığını gördüm. Gidip konuştuğumuzda anne, ‘20 tane gardiyan oğlum ve bazı tutuklulara saldırmışlar’ dedi. Daha sonra bu durumu avukata aktardık ve avukat kardeşimle görüşerek olayı doğruladı. Darptan sonra hastaneye götürmüşler ve hastane kendilerine darp raporu vermiş.”

**4 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Selma Er, şu beyanlarda bulundu:** “Yeğenlerim Uğur ER ve Abdulhalim ER Diyarbakır 3 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu olarak kalmaktadırlar. Hapishanede yeğenlerimle dün yani 04.06.2021 tarihinde görüştüm. Yeğenlerim yargılandıkları dosyayla ilgili olarak mahkemeye çıkartılmışlardı. Daha sonra mahkemedен dönüşte yeğenlerim karantina koşusuna alınmışlardır. Karantina süresi geçtikten sonra 01.06.2021 tarihinde kurum personelleri yeğenlerime sizi başka koşuılara koyacağız demişler. Ancak Uğur’un bacağında platin bulunduğundan kurum personellerine Abdulhalim ile beraber kalmak istediğini ve bakımını kardeşinin üstlendiğini söylediler. Ayrıca yeğenlerimin yargılandığı dosyada husumetli olduğu kişilerin de hapishanede olduğunu yeğenlerim bana söylediler. Koşu değişikliği durumunda yeğenlerim husumetli oldukları kişiler tarafından kendilerine yönelik bir durum gelişeceğinden kaygılıydılar. Yeğenlerim anlattığım koşu değişikliği ile ilgili kurum personelleriyle ilgili konuşurken yaklaşık 15-20 kurum personeli tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını bana anlattılar. Yeğenlerimle de görüşürken Uğur’un kollarında morluk ve elbiselerinin üzerinde de tekme izleri bulunuyordu. Bir diğer yeğenim Abdulhalim’in ise yüzünde ve kafasında şişlik vardı. Ayrıca Abdulhalim’in yanağında da şişlik olduğunu fark ettim. İkisi de yürüyemiyorlardı. Uğur, yaşanan olaydan sonra psikolojisinin bozulduğunu, psikoloğa gittiğini belirtti. Görüştüğümüzde, gardiyanların kendilerini darp ettikten sonra tehdit de ettiklerini söylediler. “Eğer bizden şikayetçi olursanız sizi farklı şehirlere sürgün ederiz” diye tehdit etmişlerdir. Zaten olaydan sonra ikisinin de koşuılarının değiştirildiğini öğrendik. Yeğenlerimin cezaevinde husumetli oldukları kişiler de vardır. Can güvenliklerinden endişe ediyoruz. Derneğinizden tarafımıza hukuki destek sunmasını talep ediyoruz.”

**4 Haziran 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır 3 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan Kurbanı Özcan isimli adli mahpusun, 7 Mayıs 2021 tarihinde infaz koruma memurları tarafından darp edildiği ve el parmaklarının kırıldığı öğrenildi. Mahpusun, 65 yaşındaki annesi Gülan Ateş ile yaptığı telefon görüşmesinde şunları aktardığı belirtildi. “Can güvenliğim yok, gardiyanlar sürekli beni darp ederek, işkence yapıyorlar. Sürekli hakaret ve küfürlere maruz kalıyorum. Böyle giderse gardiyanlar birgün beni öldürecek.”

Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'nde adli suçtan hükümlü Şükriye Gezgin isimli mahpusun, işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. **Diyarbakır Barosu Kadın Hakları Merkezi ve Cezaevi Komisyonu, İnsan Hakları Derneği (İHD) Şubesi Kadın Komisyonu, Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD) Şubesi Kadın Komisyonu ve Cezaevi Komisyonu ile Rosa Kadın Derneği** tarafından 5 Haziran 2021 tarihinde konuya ilişkin bir rapor yayınlandı. Raporda şöyle denildi: “Mağdur; 31.05.2021 günü saat 20.00 civarında,

cezaevi memurlarından bir sigara istediğini, memurların kendisine sigara vermemesi üzerine battaniesini yaktığını bunun üzerine kısa saçlı bir memurun, tek olarak kaldığı odaya gelip yangına müdahale ederek kendisini avluya çıkardığını, ters kelepçelediğini ve kafasını beton zemine vurup darp ettiğini, daha sonra 3 memurun daha avluya gelerek yine kendisini dövüklerini ve sürekli çok ağır hakaret ettiklerini ifade etmiştir. Mağdur; dumandan etkilenmesi sebebiyle Cezaevi İdaresi tarafından ismini bilmediği bir hastaneye elleri kelepçeli bir halde götürüldüğünü, hastane koridorunda beklerken birden bağırdığını, 'Mahkuma işkence ediyorlar' diyerek bağırdığını ve kendisini hastaneye götüren memurlardan birine saldırdığını, bunun üzerine muayene olmadan apar topar tekrar cezaevine getirildiğini, ortalama 15 dk cezaevinde kaldıktan sonra tekrar hastaneye götürüldüğünü, muayene olduğunu ve tekrar saat 24.00 civarında cezaevine getirildiğini belirtmiştir. Mağdur; hastane dönüşü tek kişilik hücreye konulduğunu ve bütün ısrarlarına rağmen kendisine kıyafetlerinin, kişisel hiçbir eşyasının (havlu, tarak, diş fırçası vb) verilmediğini; temizlik malzemesi, battaniye, nevresim, yastık verilmediğini beyan etmiştir. Mağdur, ayrıca memurlar tarafından kendisine yangın sırasında kıyafetlerinin ve tüm eşyalarının yandığı bilgisinin verildiğini beyan etmiştir. Mağdur; yangın ve hastane sonrası konulduğu tek kişilik hücrenin camlarının kırık olduğunu; kıyafetlerine, kişisel eşyalarına, ihtiyaçlarına dönük ısrarlı taleplerinin hiçbir şekilde yerine getirilmemesi sebebiyle ve uğradığı işkence sebebiyle çok etkilendiğini bu sebeple de kırık olan cam parçası ile sol kolunu birçok yerinden kendisini yaraladığını ifade etmiştir. Yukarıda belirttiğimiz, sol kolda el bileğinden dirseğe kadar olan bölgede henüz yeni olduğunu gözlemlediğimiz çizgisel halde yara kesiklerinin bu sebeple oluştuğunu ifade etmiştir.”

**16 Haziran 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'ndan mahkemeye katılmak üzere Batman T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edilen 2 mahpusun (Salih İlmin ve ismi öğrenilemeyen bir kişi) sayım sırasında ayağa kalkmadıkları gerekçesiyle darp edildiği öğrenildi. **Salih İlmin'in kızkardeşi Gülçin İlmin'in konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Sadece ikisi, bir koğuşa yerleştiriliyor. Sayım esnasında ayağa kalkmalarını istiyorlar. Onlarda zaten iki kişi olduklarını ve ayağa kalkmayacaklarını söylüyorlar. Bu esnada gardiyanlar onları zorla ayağa kaldırmak istiyor. Onlar da kalkmayacaklarını söyleyerek direniyorlar. Üstünde oturdukları sandalye ile beraber onları koğuşun dışına atıyorlar. Bu esnada zorla fiziki müdahalede bulunuyorlar. 'Herkes ayağa kalkıyor, siz niye kalkmıyorsunuz?' diyerek tehdit ediyorlar. Bu durum her sayım esnasında tekrarlanıyor.” **15 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Musa Şahin, şu beyanlarda bulundu:** “Arkadaşım olan Salih İlmin ve onun ismini öğrenemediğimiz bir arkadaşı Elazığ cezaevinden Batman cezaevine götürülüyor. İkisi aynı koğuştaki kalmalarına rağmen sayıma maruz kalıyorlar. İtiraz ettikleri için darp ediliyorlar. Yakın tarihte infaz koruma memurları Salih'e arkadaşının geldiğini söyleyerek onu koğuştan çıkarıyorlar. Dışarı çıkan Salih götürüldüğü bölümde polislerle karşılaşılıyor ve polisler tarafından kendisine ajanlık dayatılıyor. Olaydan Pazartesi günü haberimiz oldu, öğrendiğimiz kadarıyla Salih İlmin ve arkadaşı süresiz dönüşümsüz açlık grevine girmişlerdir. Salih İLMİN'in kızkardeşi Gülçin İLMİN ile 05418101308 numaralı telefon üzerinden iletişime geçip daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz. Derneğinizden kendileriyle görüşmelerini ve onlara hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.” **15 Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Meyrema İlmin, şu beyanlarda bulundu:** “Amcam Salih İlmin Beşiri Cezaevinde tutuklu olarak bulunmaktadır. Eylül 2018 tarihinden beri tutukludur. Batman'da tutuklandıktan sonra 3 ay Batman M Tipi Cezaevinde tutuklu kaldı, daha Batman Cezaevinde açlık grevlerine katıldığı gerekçesiyle Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumuna sürgün edildi. Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz

*Kurumunda iken Batman'da yargılaması devam etmekteydi. Duruşmalarda mahkeme huzurunda savunmasını yapmak istemesine rağmen sevki yapılmamış ve SEGBİS üzerinden savunma yapması istenmiştir. Amcam Salih İLMİN 3 yıl boyunca SEGBİS vasıtasıyla savunma yapmayı reddetmiştir. 28 Mayıs 2021 tarihinde tutuklu bulunduğu Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumundan duruşma için geçici olarak Beşiri T Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumuna getirildi. Getirildiği cezaevinde sabah ve akşam olmak üzere günde 2 defa ayakta sayım yapılmaktadır. Amcam ayakta dayatmasını kabul etmediği için gardiyanlar tarafından darp edilmiştir. Avukatı Eyyüp Şahin tarafından ayakta dayatma sebebiyle açlık grevine girdiği bize söylendi. Ailesi olarak biz en son 2 ay önce Elazığ cezaevinde kendisiyle pandemiden dolayı kapalı görüş yaptık. Ondan sonra kendisiyle görüşemedik. Beşiri Ceza İnfaz Kurumuna getirildikten sonra kendisiyle görüşmek üzere cezaevine gittim ancak karantinada olduğu belirtilerek görüşmeme izin verilmedi. Elazığ'dan Beşiri Cezaevine getirildiğinde üzerinde bulunan kıyafetler dışında yanında elbise getirmesine izin verilmedi. Bunu üzerine biz kendisine kıyafet götürdük. Ancak götürdüğümüz elbiseler elden alınmadı. Kargo yoluyla göndermemiz istendi. Ancak kargo yoluyla gönderilen mektup ve eşyalar uzun süre bekletilmektedir. Bu yüzden kargo yoluyla eşya göndermemizin amcamın mevcut ve acil ihtiyaç durumuna bir faydası olmayacaktır. Ayrıca duyduğumuz kadarıyla farklı illerden söz konusu cezaevine nakledilen tutuklulara çıplak arama dayatması da yapılmaktadır. Hukuki destek ve iletişim kurmanızı talep etmekteyim.”*

**17 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hayrettin Altun, şu beyanlarda bulundu:** *“Ben yaklaşık 3 aydır Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) İl Eş Başkanlığı görevini sürdürmekteyim. İl Eş Başkanımız Seval GÜLMEZ yaklaşık 3 aya yakındır Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesinde tutuklu bulunmaktadır. Ailesi tarafından partimize gelinmiş ve eş başkanımızın hapishanede yaşadığı sorunlar aktarılmıştır. Ailesinin beyanına göre; 5 infaz koruma memurunun koğuş araması yaptığını ve arama sırasında eşyaların dağıtıldığını söylemiştir. Ayrıca infaz koruma memurlarının mahpuslara hakaret ve tehdit içerikli söylemlerde bulunulduğunu belirttiler. Partimize yaklaşık 10 gün önce bazı mahpus yakınlarının da aktardığına göre hapishanelerde aynı yönlü şikâyetlerin olduğu belirtilmiştir.”*

**21 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İzzetin Gökalp, şu beyanlarda bulundu:** *“Oğlum yaklaşık 9 yıla yakın bir süredir Türkiye'nin çeşitli hapishanelerinde kalmıştır. Oğlum en son Diyarbakır 1 Nolu T Tipi Hapishanesinden yaklaşık 1 ay önce Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edilmiştir. Oğlumla en son yaklaşık 15 gün önce telefon görüşmesi yaptım. Telefonda oğlum bize; Hapishanede Kürtçe konuştuğu için Cihan ÜNAL adlı bir gardiyan tarafından Kürtçenin yasak olduğunun, Kürtçe konuşmalarını gerektiğinin kendisine söylendiğini belirtti. Oğlum da Kürtçenin yasak olmadığını ve arkadaşlarıyla Kürtçe konuşabileceğini söylemiştir. Oğlumun belirttiğine göre bu yukarıda belirtilen gardiyanla birlikte yaklaşık 30 gardiyan kendisiyle birlikte birkaç mahpusu bodrum olarak tabir edilen bir yere götürmüştür. Oğlumun belirttiğine göre, bu gardiyanlar kendisini ve diğer mahpuslara işkence ve kötü muamelede bulunmuştur. Oğlum kendilerinin hastaneye götürülmediğini de söyledi. Oğlumun yaşamından endişeliyim bu nedenle derneğinizden hukuki destek talep ediyoruz.”*

**25 Haziran 2021 tarihinde İHD Ağrı Şubesine başvuruda bulunan Evin Delal Kayıtbey, Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan yakını Mizgin Kayıtbey'in infaz koruma memurları tarafından işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığı beyanında bulunmuştur.** Başvuru üzerine İHD Ağrı Şube Başkanı Av. Vural Kaya'nın Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna mağdur Mizgin Kayıtbey ile görüşmede bulunmuştur.



Görüşmede Mizgin Kayıtbey, SEGBİS üzerinden duruşmaya çıkarılacağı 23.06.2021 günü, cezaevi görevlileri tarafından kendisiyle birlikte koğuştaki diğer mahpuslara "eşyalarınızı toplayın, yarım saat içinde çıkıyorsunuz" denildiğini; nereye götürüleceklerini sorduğunda yanıt alamadığını; yetkili biriyle görüşmek istediklerini belirtmesi üzerine gelen görevlinin hiçbir şey sorulmamasını ve sadece orada verilen talimatlara uyulmasını istediğini belirtmiştir. Kendilerine makul bir açıklama yapılmadığı takdirde herhangi bir yere gitmeyeceklerini söylediklerinde, ne olduğunu anlamadan bir anda 30 civarında erkek gardiyanın cop ve kalkanlarla kaldıkları koğuşa girerek kendisine ve koğuştaki diğer mahpuslara son derece ağır fiziki saldırıda bulunduğunu dile getirmiştir. Aldığı yoğun darbelerin etkisiyle bedeninde çok sayıda darp izi oluştuğunu (bunların doktor raporuna yansıdığını) ve yaralanmanın etkisiyle vücudunda kanama gerçekleştiğini, bundan dolayı kendisini kaybederek bayıldığını söyleyen mahpus, gözünü açtığı anda hastanede olduğunu belirtmiştir. Hastanede gerekli tıbbi müdahaleler yapıldıktan sonra savcılığın talimatına rağmen ifadesi alınmadan cezaevine geri getirildiğini belirten mahpus, yaşadıkları olayın, mahpusların daha önce uğradıkları hak ihlallerinden sadece biri olduğunu; Patnos Cezaevinin daha önce de çeşitli hak ihlalleriyle sık sık gündeme geldiğini belirtmiştir.

**? Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Orhan Gezici, şu beyanlarda bulundu:** "Ben yakın zamanda sigara içmeyi bıraktığım için sigara içilen ortamlarda kalamıyorum. 15.06.2021 tarihinde sigara içmeyen bir koğuşa geçmek için talepte bulunmam üzerine öğleden sonra gardiyanlar beni başgardiyanın odasına götürüp beni darp ettiler. Gardiyanlar tarafından tekme, tokat ve yumruklarla dövüldüm. Daha sonra beni tekrardan koğuşuma geri getirdiler. Ben de bunun üzerine kendime zarar verdim. Kolumdan ellerime kadar, göğüs ve karın bölgesine jiletle çizdim. Bunun üzerine hastaneye kaldırıldım ve vücudumda jiletle çizdiğim tüm yaralara dikişi atıldı. Hastane dönüşü karantina koğuşu yerine eski koğuşuma getirildim. Bana bu konuda psikolojik baskı uygulanıyor. Bulduğum koğuştan çıkmak istememe rağmen bu taleplerim sürekli reddediliyor. Vücudumu çizdiğim için hakkımda soruşturma başlatıldı. İki günde bir revire götürülüp pansuman yapılması gerekiyor. Başka bir koğuşa geçmek istiyorum. Batman Barosu ve İnsan Hakları Derneği'ne bilgi verilmesini ve yardım talep ediyorum."

Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nden Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne **1 Temmuz 2021 tarihinde** sevk edilen tutuklu Kendal Barut isimli mahpusun, cezaevine giriş sırasında kendisine çıplak aramayı dayatmasında bulunduğu ve bunu reddetmesi sonucunda infaz koruma memurları tarafından darp edildiği öğrenildi.

**14 Temmuz 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Maraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Baran Gül isimli mahpusun ailesi yaptığı haftalık telefon görüşmesinde şu bilgileri aktardığı öğrenildi. "Açlık grevinde olduğumuz için gardiyanlarca darp edilerek, kötü muameleye maruz kalıyoruz. Hakkımızda disiplin soruşturmaları açılarak, hücrelere atılıyor. Ben de bir haftadır, hücredeyim. Benim gibi birçok arkadaşım bu uygulamaya maruz kalıyor. Böbrek hastası olduğum için idrarımda kanamalar oluyor. Hastaneye götürülmüyoruz. Tecrit ve hak ihlalleri sona erinceye kadar eylemlerimizi sürdüreceğiz."

**26 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Edip Demir şu beyanlarda bulundu:** "Kardeşim (Mehmet Demir) yaklaşık bir ay önce Diyarbakır'da kaldığı cezaevinden Malatya Akçadağ T Tipi Kapalı Ceza İnfaz kurumuna gönderilmiştir. Kardeşim hükümlü olarak kalmaktadır. Geçen hafta Çarşamba günü (21.07.2021) annem



kendisiyle telefon görüşmesi gerçekleştirmiştir. Annem kendisine bir önceki hafta neden kendilerini aramadığını sorunca cevaben, cezaevinde bazı sorunlar yaşadıklarından dolayı koğuştaki diğer mahpuslarla telefon aramaları yapmamaları şeklinde greve gittiklerini belirtmiştir. Kardeşim, infaz koruma memurlarının kendilerine hakaretler ettiğini, üzerlerine yüksek sesle bağırdıklarını, kendileriyle alay ettiklerini, çok küçük bir olayda neredeyse yüz kadar memurun mahpusların üzerine yürüdüklerini belirtmiştir. Kardeşimin durumuyla alakalı endişelerimiz mevcuttur. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

**26 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Mehmet Turmak, şu beyanlarda bulundu:** “Oğlum (Hüseyin Turmak) yaklaşık 4 yıldır Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulmaktadır. Oğlumla dün telefon görüşmesi yaptım. Oğlum telefonda bana, sürekli olarak gardiyanlar tarafından koğuş araması yapıldığını; bu sırada sürekli olarak tehdit edildiklerini söyledi. Ayrıca gardiyanlar oğluma, istediğimiz zaman arama yaparız şeklinde söylemlerde bulunmuşlar. Oğlum bana, İnsan Hakları Derneğine başvuru yapmamı ve hapisanedeki hak ihlallerinin tespiti için bir heyetin gelmesi gerektiğini söyledi. Oğlumun durumundan endişeliyim. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum. Oluşturulacak heyetin hapisanede oğlumu ziyaret ederek; bu hak ihlallerinin ortadan kaldırılması için girişimde bulunulmasını istiyorum.”

**26 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Garip Pehlivan, şu beyanlarda bulundu:** Oğlum Mesut PEHLİVAN yaklaşık 11 yıldır Türkiye'nin çeşitli hapisanelerinde kalmıştır. Oğlum en son Kayseri Bünyan Hapishanesinden 20 Şubat 2021 tarihinde Malatya İlinde bulunan Akçadağ T Tipi Kapalı Hapishanesine gönderildi. Oğlum bizi her hafta telefonla arıyordu; ancak 2 hafta önce bizi aramadı. Biz de bunun üzerine hapisaneyi aradık ve oğlumun durumunu öğrenmeye çalıştık. Hapishane idaresi bize, “oğlum kendi isteğiyle telefona çıkmıyor” dedi. Oğlum ile 21 Temmuz 2021 tarihinde telefonla görüşme gerçekleştirdim. Oğlum idare tarafından 2 hafta önce telefon hakkının keyfi olarak kullandırılmadığını söyledi. Ayrıca oğlum, koğuşunda bulunan diğer mahpusların da idare tarafından telefon görüşüne çıkartılmadığını söyledi. Oğlum, başgardiyan ve hapisanedeki bir grup gardiyanın sürekli olarak kendisini ve koğuşunda bulunan diğer mahpusları tehdit ettiğini belirtti. Oğlum, baş gardiyanın “buradan sizin cenazeniz çıkacak; siz buradan sağ çıkmayacaksınız” dediğini aktardı. Oğlum, hapisanede başına bir şey gelmesi durumunda bundan hapisanedeki baş gardiyan ve onunla birlikte hareket edip kendisini ve koğuştaki mahpusları tehdit eden gardiyanların sorumlu olacağını belirtti. Oğlum, koğuş aramalarının gece geç saatlerde ve kalabalık bir gardiyan ekibi tarafından gerçekleştirildiğini söyledi. Oğlum, koğuş aramaları sırasında kişisel birçok eşyasına keyfi olarak el konulduğunu belirtti. Oğlum, gönderdikleri dilekçelerin gönderilip gönderilmediğini bilmediğini söyledi. Oğlum, telefon görüşlerine çıkıldığı zaman gardiyanların kendisine “kimseyle konuşma” diyerek kafasını eğip görüşe çıkarttıklarını belirtti. Oğlum, ayrıca hasta olup işitme cihazı takmaktadır. Oğlum, İnsan Hakları Derneğine başvuru yapmamı ve bir heyetin hapisanede inceleme yapması gerektiğini de özellikle aktardı. Oğlumun durumundan endişeliyiz ve derneğinizden bu konuda hukuki yardım talep ediyorum. Oğlumun hapisanede başına bir şey gelmesi durumunda bundan hapisane idaresi sorumludur.”

**3 Ağustos 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Kenan Canpolat, şu beyanlarda bulundu:** “31.07.2021 günü saat 17.56 sıralarında Ekinciler caddesi AZC Plaza önün de HDP gurup başkanvekili olan aynı zaman da HDP Milletvekili olan Meral Danış Beştaş a danışman olarak eşlik ediyordum. Vekile dönük bir müdahale olduğu esnada ben kendisini korumaya yönelik bir hamlede bulunduğum için gözaltı işlemi uygulandı. Ben bu olay esnasında kesinlikle bir memura mukavemette bulunmadım. Kendilerinin görevlerini

yapmalarına engel olmadım. Orada bulunma amacım sadece danışmanlık yapmak ve vekillere eşlik etmek. Bu eşlik sırasında zorla gözaltı ve darp edildim. Gözaltı işlemi sırasında, polis otosundan ve Yenişehir ilçe emniyet müdürlüğüne kadar yoğun bir darp ve şiddete maruz kaldım. Darp edildiğime dair Selahattin Eyyübi Devlet hastanesinden aldığım Doktor darp raporum ek de yer almaktadır. Gözaltı işlemi sırasında darp edilmemden dolayı güvenlik memurlarından şikayetçiyim. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum.”

**9 Ağustos 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Abdurrahman Güven, şu beyanlarda bulundu:** “Benim öz oğlum olan Abdullah GÜVEN yaklaşık 23 yıldır hapisanede tutulmakta olup şu an da Karaman M Tipi Kapalı Hapishanesinde bulunmaktadır. Oğlum ile en son dün (08/08/2021) yaptığımız telefon görüşmesinde 27 Temmuz 2021 günü cezaevinden hastaneye covid aşısı olmaya götürüldükleri sırada askerlerin kendisine ve diğer mahpuslara yönelik ağızlarını açmalarını istediklerini, mahpusların bu durumun haksız olduğunu, ağızlarının içine ancak sağlık personelinin bakacağını söylemeleri üzerine, cezaevinde görevli bulunan askeri personelin kendisine ve diğer mahpuslara ağır hakaretlerde bulunduğunu söyledi. Biz ailesi olarak oğlumun tabi tutulduğu bu uygulamayı kabul etmiyoruz ve derneğinizden bu vb. olayların yaşanmaması için hukuki destek talep ediyoruz.”

**Urfa T Tipi Kapalı Cezaevi’nde bulunan 6 mahpusun 11 Ağustos 2021 tarihinde Trabzon Beşikdüzü, Giresun Espiye, Erzincan ve Rize Kalkandere hapishanelerine istemleri dışında sevk edildiği öğrenildi.** Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı Cezaevi’ne Sevk edilen mahpuslardan Celal Babacan isimli mahpusun, ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinde işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. **Celal Babacan’ın kardeşi Hakan Babacan’ın konuya ilişkin 20 Ağustos 2021 tarihinde basında çıkan açıklamaları şöyle:** “Bizi aradığında koğuştan idare ile görüşeceği bahanesi ile çağrıldığını, yanına elbise, kitap hiçbir şey almadan sürgün edildiğini söyledi. Yolda çeşitli işkencelere maruz kalmış. Sevk esnasında yemek verilmemiş, tuvalete dahi gitmelerine izin verilmemiş. Ters kelepçeli bir şekilde götürülmüşler. Sadece sevk esnasında değil cezaevi girişinde de işkenceye maruz kalmışlar. Cezaevi girişinde x-ray cihazlarından geçmelerine rağmen çıplak aramaya maruz kalmışlar. Çıplak aramayı ‘insan onuruna aykırı’ olduğu için kabul etmemişler. Bunun hiçbir yerde olmadığını belirten tutuklular darp edilerek üstleri yırtılarak çıplak aramaya zorlanmış. Şimdi tutuklular tek kişilik hücrelerde tutuluyor. Onlara doğru dürüst yemek verilmiyor. Bir haftadır tek kişilik hücrede.”

**12 Ağustos 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Bilgen Aycan, şu beyanlarda bulundu:** “Dayım (Hasan Yılmaz) yaklaşık 2 yıldır hapisanede tutulmaktadır. Dayım daha önce Diyarbakır Kampüs Hapishanesindeydi; şu anda Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundadır. Dayımla en son 28 Temmuz 2021 tarihinde telefonla görüşme gerçekleştirdim. Dayım telefonda bana “27 Temmuz 2021 tarihinde gardiyanlar tarafından fiziksel şiddete ve hakarete maruz kaldığını belirtti. Ayrıca dayım tek kişilik hücreye konulduğunu; tek kişilik hücrede de şiddetin devam ettiğini söyledi.” Dayımın durumundan endişeliyiz, derneğinizden hukuki destek talep ediyoruz.”

**14 Eylül 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Orhan Öztep, şu beyanlarda bulundu:** “Abim Azad ÖZTEP yaklaşık 4 yıldır Diyarbakır 1 nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olarak kalmaktadır. Ayrıca abim başka bir yargılama dosyası nedeniyle tutuklu statüsündedir. Abim 20 gün önce koğuşlarında arama yapıldığını, gardiyanlar tarafından fazla eşyaların dışarı çıkartılması gerektiğinin kendilerine söylendiğini belirtti. Bu sırada koğuşta bulunan koğuş mesulü Aydın adında bir mahpusun bu

*duruma itiraz ettiğini abim aktardı. Bunun üzerine Aydın adındaki mahpus gardiyanlar tarafından koğuştan çıkartılmak istenmiş; abim de bu duruma itiraz etmiştir. Abimin itirazı üzerine yaklaşık 10 gardiyan abime koğuş içerisinde kameraların önünde şiddet uygulamıştır. Koğuş içerisinde gerçekleşen şiddet daha sonra kameraların olmadığı yerde devam etmiştir. Kameraların olmadığı yerde şiddet faili gardiyanlar tarafından abim tekrar darp edilmiştir. Abim şiddet görürken bazı gardiyanlar “ bel altına vurun, yüziine vurmayın, iz kalmasın” şeklinde konuşmuşlardır. Abim uğradığı şiddet nedeniyle revire çıkmak ve darp raporu almak istemiş ancak idare tarafından buna izin verilmemiştir. Yaşanan bu olay nedeniyle abime 3 gün hücre cezası ve 6 ay disiplin cezası verilmiştir. Abim 10 gün önce telefonla bizi aradı. Telefonda abim bana “psikolojim bozuk; burada bana baskı uyguluyorlar; intihar edeceğim. Bunun sorumlusu da cezaevi idaresidir.” Dedi. Yaşanan bu şiddet olayı nedeniyle abimin can güvenliğinden endişeliyiz; derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”*

**7 Ekim 2021 tarihinde Urfa 2 No’lu T Tipi Kapalı Cezaevi’nde** bulunan mahpusların, infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi. **Mahpuslardan İbrahim Ethem Göktürk’ün ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinde konuya ilişkin yaptığı ve basında çıkan aktarımları şu şekilde:** “Odalar değişecek denildi. Gereğesini resmi olarak istedik. Bunun üzerine yaşanan tartışma sonrası 80 kadar gardiyan B. isimli müdür eşliğinde arkadaşlarımıza saldırdı. Bir arkadaşımızın başı kırıldı diğer arkadaşımız bacak ve kollarında yaralandı. Kırıklar olabilir ama reva götürmediler. 12 arkadaşı C 3 koğuşuna götürdüler. Sağlık durumları iyi değil ve revir talepleri kabul edilmiyor. Kafasından yaralanan bir arkadaşımızın revir ve darp raporu alma isteği reddedildi. Diğer 60 arkadaşlarının nereye götürüldüğü ve durumlarının ne olduğu hakkında bilimiz yok.”

**23 Ekim 2021 tarihinde Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevinde** 2 ayrı koğuşta bulunan 35 mahpusun infaz koruma memurlar tarafından darp edildiği öğrenildi. Suç duyurunda bulunan mahpusların olaya ilişkin anlatımları şu şekilde: “23/10/2021 tarihinde koğuşta bulunan mahpusların alt katta bulunduğu esnada koğuşa çok sayıda gardiyan girerek, bizim kendi imkanlarımız ile halı ile döşediğimiz ve günlük olarak temizliğini yaptığımız, yatakhane ve namaz kılmak için kullandığımız oda terliği dışında ayakkabı ile girdiğimiz alana ayakkabı ve botlarla girmek istediler. Bizler de bu alanda mahpusların namaz kıldığını ve bu nedenle ayakkabı ile basılmaması gerektiğini uygun bir üslupla dile getirdik ve bu şekilde yatakhaneye girmelerini istemediğimizi bildirdik. Bu talebimiz üzerine gardiyanlar tarafından hepimiz yerlerde sürüklenerek darp ve küfürler eşliğinde kameraların 24 saat kayıta bulunduğu koridora çıkartıldık ve bu koridorda her bir mahpusa 3-4 gardiyan düşecek şeklinde üzerimize saldırdılar. Job ve robokaplarla yere yatırarak vurmaya başladılar”

**17 Ekim 2021 tarihine basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** **Van F Tipi Kapalı Cezaevi’nde** bulunan 3 mahpusun (Adem Özbey ve ismi öğrenilemeyen 2 mahpus) isimli mahpusun, odalarının zorla değiştirilmek istenmesine karşı çıktıkları için gardiyanlarca darp edildikleri öğrenildi.

**Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi’nde** tutulan 7 mahpusun, **19 Ekim 2021 tarihinde** farklı hapisanelere sevk edildikleri ve sevk sırasında darp edildikleri öğrenildi. Garip Kaya ve İsmail Aslan, Antalya S Tipi Kapalı Cezaevi’ne; Mehmet Ayaz, Tokat T Tipi Kapalı Cezaevi’ne; Mehmet Işıktaş, Konya Ereğli T Tipi Kapalı Cezaevi’ne; Muhammed Peksoy, Konya Seydişehir T Tipi Kapalı Cezaevi’ne; Nihat Aktaş, Kayseri Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi’ne; Şaban Kaygusuz ise Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi’ne gönderildiği öğrenildi.

**26 Ekim 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde 16 siyasi mahpusun, koğuş baskınında bulunan infaz koruma memurları tarafından darp edildiği öğrenildi. Darp mağduru mahpusların kol ve bacaklarında kırıklar oluşması suretiyle yaralandıkları, yine Mehmet Ali Çevik isimli mahpusun Şırnak Devlet Hastanesi'nde kaldırılarak yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındığı öğrenildi.

**27 Ekim 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde bulunan Veysi Bayat isimli mahpusun, ailesiyle yaptığı haftalık telefon görüşmesinde şiddete maruz kaldıklarını aktardığı öğrenildi. Veysi Bayat'ın babası Abdullah Bayat'ın konu ile ilgili basında çıkan açıklamaları şöyle: "Oğlum, gardiyanların saldırısına maruz kalmış. Oturmakta ve ayağa kalkmakta zorluk çekiyor. Her akşam saat 20.00 civarında gardiyanlar tarafından koğuşları basılarak şiddete maruz bırakılıyorlar. Oğlum 'Ölümüne işkence ettiler. Böyle devam ederse bizi öldürecekler' dedi. Artık bir ölü olduğunu söyledi. Haftalardır aralıksız şiddete maruz kalıyorlar ve her akşam bir odaya götürülüp işkenceye maruz bırakılıyorlar."

**31 Ekim 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Batman T Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde bulunan Mehmet Ali Doğan isimli mahpusun, 26 Ekim 2021 tarihinde ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde maruz kaldıkları hak ihlallerini anlattı. Doğan'ın kızı Gurbet Doğan'ın basında çıkan açıklamaları şöyle: "Cezaevinde askeri disiplin getirilmek isteniyor, bunun için tekmil ve ayakta sayımı dayatması yapılıyor. Bu dayatmaya karşı direnenler yerlerde sürüklenerek koğuştan çıkarılıyor. Bu sürükleme esnasında vücutlarında yaralar oluşuyor. Bunu her seferinde ağırlaştırarak devam ettiriyorlar. Ancak tutuklular bunu kabul etmiyorlar. Koğuş basıp eşyalarını dağıtıyorlar. Sürekli koğuşları değiştiriyorlar. Sürgünler sürekli bir hal almış durumda."

**9 Kasım 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Birgül Gümüş, şu beyanlarda bulundu:** "Benim öz kardeşim olan Ahmet Gümüş yaklaşık 26 yıldır Türkiye'nin değişik hapisanelerinde tutulmakta olup son 5 yıldır Bolu F tipi yüksek güvenlikli hapisanesinde kalmaktadır. Kendisi ile en son geçtiğimiz hafta yapılan telefon görüşmesinde; infaz koruma memurlarının son dönemlerde gece geç saatlerde koğuşlarına arama adı altında girdiğini, kişisel eşyalarının dağıtıldığını, aramaya katılan memurların kendisine ve diğer mahpuslara hakaretlerde bulunduğunu ve psikolojik baskı yaptığını, koğuş arkadaşlarının bir kısmının herhangi bir gerekçe olmadan yerlerinin değiştirildiğini ve kendilerinden haber alamadıklarını, hapisane idaresi tarafından verilen yemeklerin çok az ve besin değerinin az olduğunu belirtti. Biz kardeşimin yaşadığı bu durumdan dolayı çok endişeliyiz ve derneğinizden hukuki destek talep ediyoruz."

**24 Kasım 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Mensur Ekdemir, şu beyanlarda bulundu:** "Oğlum (Mehmet Ekdemir), 4 yıldır Elazığ T Tipi kapalı Ceza İnfaz kurumunda hükümlü olarak bulunmaktadır. Geçen sene de cezaevi idaresi tarafından kendisine karşı kötü muameleler olmuş ben konu ile alakalı çeşitli yerlere dilekçeler vermiştim. 3-4 gün önce telefonla eşini arayan oğlum, cezaevi idaresi tarafından kendisine baskı uygulandığını, tehdit edildiğini, kendisiyle alakalı savcılığa ve yetkili diğer kurumlara başvurularında bulunmasını istemiştir. Ben savcılığa bugün bir dilekçe verdim. Oğlumla alakalı endişeliyim, konu hakkında derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum."



**28 Kasım 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Maraş Türkoğlu 1 No'lu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Baran Gül, ailesiyle yaptığı haftalık telefon görüşmesinde, gardiyanlar tarafından darp edildiklerini söyledi. Gül'ün yaşadıklarını ailesine "Bir haftadır yoğun baskı ve şiddete maruz kalıyoruz. Gardiyanlarca darp ediliyor. İnsanlık onurunu ayaklar altına alacak her türlü baskıyı reddediyoruz ve şiddetle kınıyoruz" şeklinde aktardığı öğrenildi.

**30 Kasım 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Behiye Sevim, şu beyanlarda bulundu:** "Oğlum (Özgür Sevim) yaklaşık 6 yıldır hapishanededir. Oğlum şu anda Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundadır. Oğlum prostat hastası; aynı zamanda sol gözü iyi görmüyor. Oğluma yaklaşık 15 gün önce kışlık elbiseler gönderdik. Oğlumla dün telefon görüşmesi gerçekleştirdik. Oğlum telefonda bana " eski elbiselerini depoya verdiğini ve yeni gelen elbiseleri idareden istediğini ancak idare tarafından yeni elbiselerin kendisine verilmediğini; ayrıca eski elbiselerini de idareden istediğinde, idarenin bu elbiseleri teslim etmedin" dediğini aktardı. Ayrıca oğlum bana " Elbiselerini istediğinde Selçuk adında bir gardiyanla ismini bilmediği birkaç gardiyanın kendisine saldırdığını" da söyledi. Oğlum ile ilgili daha önce de derneğimize başvuru yapmıştım. Oğlumun durumundan endişeliyiz. Derneğiniz avukatlarının Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna giderek oğlumla görüşmesini ve hak ihlallerinin giderilmesi için girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz."

**4 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Urfa 2 No'lu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde, 7 Ekim 2021 tarihinde koğuşlara robokop giyimli 80 gardiyan tarafından baskın yapıldığı ve 20 tutuklu darp edildi. Ardından 20 tutuklu hakkında "kurumda korku, kaygı veya panik yaratabilecek söz veya davranışta bulunmak" iddiasıyla daha önce disiplin soruşturması açıldığı öğrenildi. Ayrıca Mehmet Binici isimli mahpus hakkında "oda değişimi sırasında direndiği" ve "Kürtçe halay" çektiği gerekçesiyle soruşturma başlatıldığı ve 3 ay görüş cezası verildiği öğrenildi.

**9 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde 23 Ekim 2021 tarihinde bazı tutuklularla birlikte Erzurum E Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen Kadri Katar isimli mahpusun darp edildiği ve hakkında bir aylık iletişim ve görüş yasağı verildiği öğrenildi. **Katar'ın babası İdris Katar'ın konuya dair basında çıkan açıklamaları şöyle:** "Kapalı görüşte çok ciddi işkenceye maruz kaldıklarını ve yürümekte zorlandığını belirtmişti. Erzurum'a getirildikten sonra 30 Kasım'da bir telefon görüşmemiz oldu. Daha sonra haber alamadık ve aramadı. Dün cezaevi yönetimini aradık. Cezaevi yönetimi 'Bir aylık telefon ve kapalı görüş yasağı var' deyip telefonu kapattı."

**17 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** 8 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde gözaltına alınan ve 15 Aralık 2021 tarihinde çıkarıldığı mahkemece tutuklanan TJA aktivisti Sümeyye Gök, gözaltında ve götürüldüğü hapishanede işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. **Gök'ün avukatı Haşim Toğurlu'nun Konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** "Görüşmede polis tarafından tehdit edildiğini ve polis onlara 'Senin gibi bir çok kadın geldi, sonu ya cezaevi ya da toprak oldu. Senin de sonun böyle olacak' dediğini aktardı. Çıplak aramayı kabul etmediği için erkek polisler tarafından cinsiyetçi tehditlere maruz kalmış. Ayrıca çıplak aramayı kabul etmediği için polise direnmekten hakkında tutanak tutmuşlar. Gardiyanlar saçlarından sert bir şekilde ve yarım saat boyunca çektiği için saçları kökünden koparılmış. Kökünden koparılan saçlarını bana verdi. Başını duvara vurmuşlar ve sonunda zorla çıplak arama yapmışlar."



*Sümeyye de bu duruma tepki olarak çıplak ayakla karantina kopuşuna gitmiş. Tek başına koğuştta kalmasına rağmen sayım dayatılmış.”*

**27 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Şeyhmus Başkan, şu beyanlarda bulundu:** “Oğlum Davut BAŞKAN 12 yıla yakın bir süredir hapishanededir. Oğlum bu süre içerisinde Türkiye'nin birçok hapishanesinde kalmıştır. Oğlum en son Kayseri Bünyan Kapalı Ceza İnfaz Kurumundaydı. Oğlum geçen hafta Kayseri Bünyan Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan, Afyon ilinde bulunan Bolvadin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kendi isteği dışında sürgün edilmiştir. Oğlumla bugün sabah saat 10.30 sıralarında bir telefon görüşmesi gerçekleştirdim. Oğlum telefonda bana “Ben Afyon ilinde bulunan Bolvadin T Tipi Hapishanesine getirildiğimde bir gardiyan bana hakaretlerde ve tehditlerde bulundu. Bu hapishaneye sürgün edilmemin sebebi Kayseri’de bulunduğum hapishanede ayakta ve askeri sayımı kabul etmememdir.” Dedi. Oğlumla ilgili daha önce derneğimize başvuruda bulunmuştuk; ayrıca HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU da meclis gündeminde oğlumla ilgili hak ihlallerini paylaşmıştı. Oğlum bana, yaşadığım bu sorunlarla ilgili kamuoyu oluşturulmasını istediğini ve derneğinizden avukatların kendisiyle görüşmesi gerektiğini aktardı. Derneğinizden bu konuda hukuki destek talep ediyor; oğlumun hapishanede ziyaret edilmesini istiyorum.”

**29 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi’nden Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevi’ne sevk edilen Hogir Batu isimli mahpusun, cezaevi girişinde maruz kaldığı çıplak arama dayatmasına itiraz ettiği için yerlerde sürüklendiği, darp edildiği ve yemek verilmediği öğrenildi. Mahpusun darp edilmeden önce, el ve ayaklarının gardiyanlar tarafından bağlandığı ve bu çıplak arama yapıldığı belirtildi.

### **-Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi**

HDP Van İl Örgütü Basın ve Bilgi İşlem Birimi çalışanı Sezer Tartan’ın, 12 Mart 2021 tarihinde kendilerini “polis” olarak tanıtan kişilerce zorla bir araca bindirildiği ve araç içerisinde darp ve tehditlere maruz kaldığı öğrenildi. **Sezer Tartan’ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Onları tanımadığımı ve konuşacak bir şeyimin olmadığını söyledim. Zorla araca bindirmek istediler. Yardım çağırmak için bağırınca beni yumruklamaya başladılar. Araca bindirir bindirmez de kapıları kilitlediler. Telefonumu zorla elimden alıp kapattılar. Olay Kanal Yolu üzerinden yaşandı. Belediye Garajı’na kadar götürdüler. İsim yazan yeri kapatarak üzerinde 'polis' yazılı kart gösterdiler. 'Biz seni tanıyoruz, biz devletiz, biz polisiz' dediler. Yaptıklarının suç olduğunu ve derhal serbest bırakmalarını söylemem üzerine yine hırpalamaya ve tehdit etmeye başladılar. ‘İstersen sana her türlü imkanı sağlarız. Seni memur yaparız’ şeklinde sözler verildi. Hiçbir şey istemediğimi söyledim. Beni bir daha rahatsız etmemelerini söyledim. Bir süre sonra mahalleye yakın bir yerde bıraktılar. Bu sırada Pazartesi gününe kadar bana 'süre' verdiklerini söylediler. ‘Ya isteklerimizi kabul edersen ya da senin başına her türlü kötülüğü getirebiliriz. Seni nasıl kaçırdığımız gördün. Biz devletiz, her türlü sana ulaşıyoruz. Ya bizimle çalışırsın ya da seni hep böyle rahatsız ederiz’ dediler”

**Diyarbakır’da** Munzur Üniversitesi öğrencisi ve HDP Gençlik Meclisi üyesi Ömer Faruk Karahan’ın **16 Mart 2021 tarihinde** Dağkapı Meydanı’nda polisler tarafından kaçırılarak alıkonulduğu ve kendisine ajanlık dayatmasında bulunulduğu öğrenildi. **Ömer Faruk Karahan’ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Dersim’de bazı siyasi davalarım vardı. Beni durduran bu kişiler, hakkımda savcılığın gözaltı kararı verdiğini

söyledi. Bende kararı görmek istedim fakat bana ‘arabada kararı gösteririz’ dediler. Avukatıma haber vermeden kendilerine gelmeyeceğimi, dava ile ilgili de daha önce ifade verdiğimi söyledim. Bunun üzerine arabada duran bir kişi araçtan inerek elimdeki telefonu almaya çalıştı. Bunun üzerine diğer bir kişi ‘Tamam sakin ol zaten kaçırmıyoruz, remi olarak gözaltına alacağız’ dedi. Avukatıma gözaltına alınacağımı söyledim, o da tamam ben de adliyeye geçiyorum dedi. Ben bu kişilerden kimliklerini de istedim ama bana göremeyeceğim bir şekilde uzatıp geri çekti. İsmi bile göremedim. Bu sırada aramızda biraz arbede çıkınca insanlar etrafımıza toplandı. Tartışmayla beraber arabanın yanına kadar gelmiştik. Daha sonra arabaya bindirdiler beni... ‘Ne polisi ne emniyeti, biz devletiz. Devletin gerçek sahibi olan istihbarattanız’ dediler. Bana sorular sormaya başladılar. Ben de cevap vermedim. Şu an dava aşamasında olan dosyalarım üzerinden tehdit ettiler. ‘Burada da dosyaların olabilir, istersen dosyalarını iki dakikada silebiliriz. Üniversiten var, seni istersen hemen mezun edebiliriz. Maddi ve manevi her türlü destek olabiliriz. Devlet olarak çok yetkimiz var. İstedüğümüz kişiyi yaşatabiliriz’ dediler.”

**25 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Azat Polat, şu beyanlarda bulundu:** “18.03.2021 tarihinde gündüz saat 13.00-14.00 arasında Cizreden Silopiye gidiyorduk. Araçta arkadaşım ile seyahat ediyorduk. Cizre ilçesi çıkışında polis aracımızı durdurdu. Daha önce aracımıza binip inen, benim şahsen tanımadığım bir kadını sordular. “Nerde indirdiniz?” diye sordular. Ben, tanımadığımı söyledim. Aracı kullanan arkadaşım, arkadaşı olduğunu ziyarete geldiğini, az önce araçtan indiğini söyledi. Daha sonra polisler kimliklerimizi aldılar. Bir süre sonra polislerden biri bana “ifaden var, emniyete gideceğiz” dedi. O esnada benden telefon şifremi istediler. Vermeyeceğimi söyledim. Neden vermediğimi sorduklarında, içinde özel bilgilerimin olduğunu, dolayısıyla vermek istemediğimi belirttim. Arkadaşım ile alakalı bir şey demediler. Önce hastaneye götürdüler beni. Ardından beni Cizre TEM şubeye götürdüler. Beni ilk aldıkları andan itibaren ellerim önden kelepçelendi. Beni binanın giriş kapısının önünde indirdiler. Yaklaşık on polis vardı orada. İçeride telefonumu tekrar getirdiler. Şifremi girmemi istediler. İçinde özel fotoğraflarım var açmam dedim. Bunun üzerine muhatap olan polis bana hakaret edip yüzüme tokat attı. Dizlerimin üstüne zorla çöktürdüler. Ben çöktükten sonra polisler bana tekme, tokat, kafamı duvara vurma şeklinde şiddet uyguladılar. Bunu oradaki tüm polisler yaptı. Sıra sıyla vuruyorlardı bana. Yaklaşık 25 dakika boyunca bu şekilde dövdüler beni. Burnum kanamıştı. Burnum ve kafamın şiştiğini farketmiştim. Kendi aralarına, “bunu Ağa’ya götüreceğiz, bu işi Ağa çözecek” diyorlardı. Aşağıda 45 dakika gibi bir süre kaldıktan sonra beni, hatırladığım kadarıyla 2 veya 3 kat yukarı çıkardılar. Orada da neden telefon şifremi vermediğimi sordular. Aynı cevabı verince, içlerinden biri “Onu aşağı götürün tecavüz edin” dedi. Ardından beni bir kat aşağı götürdüler. Orada beni odaya koydukları gibi yere attılar. 5-6 dakika boyunca şifremi istediler, ben her ret ettiğimde yüzüme vurdular. Telefonla örgütlerle konuştuğumu söylüyorlardı ama ben kesinlikle ret ettim bu ithamları. Sonrasında biri bana soyunmamı söyledi. Ellerim kelepçeli olduğu için onlar beni soydu. Pantolonumu ve iç çamaşırlarımı ayakkabıma kadar indirdiler. Gömleği de kafama kadar kaldırdılar. Beni soyduktan sonra pet şişedeki suyu üstüme boşalttılar. Beni dizlerimin üstüne çöktürüp polislerden biri ayağını sırtıma bastırıyordu, doğrulamıyordum. İçlerinden biri “elektriği getirin” dedi. Kulağıma fişin prize takıldığı ses geldi. Çok kısa bir süre çok az etkili bir elektrik akımı hissettim vücudumda. Ardından elektriği kapatıp kabloyu vücudumda dolaştırıyorlardı. İçlerinden biri “soda şişesini getirin, şişeyi sokacağız ona” dedi, başkası “krem getirin” diyordu. Krem bulamadıklarını söylediklerini duydum. “Fotoğraf çekeceğiz, twittera atacağız, adını şişeci koyacağız” diye konuşuyorlardı. Yüzüm yere dönüktü. Gömleğimle de yüzümü kapatmışlardı. Şişeyi anüsüme temas ettirdiler, 10 saniyeden daha fazla süre orada kaldı. Fotoğraf çektiklerini zannediyorum. Sonra tekrardan bana vurmaya

*başladılar. Ardından hepsi odadan çıktı. Ardından biri gelip “kalk ulan üstünü giy” dedi. Giyindikten sonra beni nezarete koydular. Dört gün boyunca gözaltında kaldım. Her gün Cizre Doktor Selahattin Cizrelioğlu Devlet Hastanesine rapor için beni götürdüler. İlk gün gittiğim doktora ağrılarımı söyledim, yaralarımı gösterdim. Doktor rapora yazmadı. İki ve üçüncü gün de gittiğim farklı doktorların tavırları aynı oldu. Son gün savcılığa çıkmadan önce götürüldüğüm doktor, benimle ilgilendi, şikayetin ve yaran varsa yazacağım dedi. Bu doktor şikayet, ağrı, darp izi ve yaralarımı rapora yazdı. Kaburgamda hala ağrı vardır. Sol omzum, sağ diz kapağımda ağrı vardır. Başımda şişlik oluşmuştu şu an inmiş durumda, sol kalçamda morluk da vardı. Sağ ve sol el bileklerimde yaralar oluştu. Ve vücudumun birçok yerinde maruz kaldığım işkenceden dolayı hala ağrı ve yaralar mevcuttur. 22.03.2021 tarihinde hakimlikçe serbest bırakıldım. Bana işkence uygulayan polislerden şikayetçiyim. Bu hususta derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim.”*

**25 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde tutuklu bulunan Kemal Hüseyin isimli mahpusun, müdürle görüşüleceği gerekçesiyle gardiyanlar tarafından bir odaya götürüldüğü ve burada kendilerini istihbaratçı olarak tanıtan 3 kişi tarafından ajanlık dayatmasına maruz bırakıldığı öğrenildi. Söz konusu 3 kişinin, kendilerine yardım etmesi halinde tutuklu Kemal Hüseyin’e “Bizde sana yardımcı oluruz” şeklinde beyanlarda bulunduğu ifade edildi. Ajanlık dayatmasını kabul etmeyen Kemal Hüseyin’in odayı terk ettiği ve Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi.**

**29 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır’da HDP Gençlik Meclisi Üyesi Çektar Aksucu’nun polisler tarafından alıkonulduğu ve ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi. Konuya ilişkin 30 Mart 2021 tarihinde HDP Gençlik Meclisi tarafından yapılan basın açıklamasında şöyle denildi:** “Son olarak dün saat 12.00’da Gençlik Meclisi üyemiz Çektar Aksucu’ya Yenışehir ilçe örgütümüzden çıktığı sırada GBT yapılmış ardından zorla siyah Renault Fluence arabaya bindirilmiş, yarım saat boyunca sözlü psikolojik işkenceye maruz bırakılmış, ajanlık teklif edilmiştir.”

**27 Nisan 2020 tarihinde Diyarbakır’ın merkez Kayapınar ilçesinde Yeni Yaşam Gazetesi dağıtıcısı Mehmet Bağırtaın isimli yurttaşın, sivil giyimli polisler tarafından tehdit ve ajanlık dayatmalarına maruz kaldığı öğrenildi. Bağlar ilçesinde bulunan bir alışveriş merkezinin otoparkına götürülen Mehmet Bağırtaın’ın basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Otoparkta polisler bana ‘neden gazete dağıtıyorsun? Kim sana bu gazeteleri veriyor? Nereden ve kimlerden temin ediyorsun?’ dedi. Ben de yasal bir gazete, işe ihtiyacım var ve dağıtımı da ekonomik kaygılarla yaptığımı söyledim. Bu söylemim ardından başka yollardan da iş yapabilirsin, bize çalışabilirsin dediler.”

HDP eski Dersim il yöneticisi Kamer Demir’in 12 Şubat 2021 tarihinde Dersim il merkezine bağlı Kültür köyünde sivil polislerce ajanlık dayatmasına maruz bırakıldığı öğrenildi. **Kamer Demir’in konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Kültür köyünde arabadan inen üç sivil polis ‘Gel bizimle çalış’ dedi. Tepki vermem nedeniyle geri adım attılar. Daha sonra vefat eden annemin mezarını yapmak için 18 Mayıs’ta köye gittim. Drone köy üzerinde sabaha kadar gezindi. Amaçları bizi köyümüzden göndermektir. Köyde drone ile merkezde ise beni nerede görseler kornaya basıp gidiyorlar. Başıma bir şey gelecek olursa devlet sorumludur.”

**2 Ağustos 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Gulistan Azak, şu beyanlarda bulundu:** “Ben Jin News adlı ajansta muhabir olarak çalışmaktayım. 28

Temmuz 2021 tarihinde saat 16.30'da Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde bulunan Mavi Köşe durağı olarak bilinen yerde polislerce beyaz renkli bir araca bindirildim. Araca bindirildikten sonra araçta bulunan iki erkek şahıs bana kendilerini istihbarattan olduklarını söyleyerek " HDP'nin içinde örgüte yakın isimler hakkında bilgi almak istiyoruz" dediler. Beni aracın arka tarafına oturtular; bu şahıslar ise ön tarafta oturuyorlardı. Kendisini polis olarak tanıtan iki kişiden birinin sakalları kıvılcıktı. Araçta arkada oturduğum için tam olarak tarif edemiyorum. Ben, kendilerine bu soruyu doğru ve ahlaki bulmadığımı nedenleriyle söyledim. Ardından bana "Peki asker ve polislerin özellikle belirli bölgelere gönderilerek orada bulunan kadınlara tecavüz ettiği yönünde propaganda yapılıyor. Nedeni nedir?" diye soruldu. Ben de kendilerine karşılık olarak bu soruyu, bahse konu kişilere yönetilmesi gerektiğini belirttikten sonra eleştirilmek istenilen şeyin" kadın katliamlarının, taciz ve tecavüzlerin artmasına neden olarak işaret edilen İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesi" olabileceğini belirttim. Verdiğim bu cevaplar sonrasında bana "Anlaşıldı sorularınızın amacını anlamıyorsun. O vakit bugünlük böyle olsun. Güven sağlayabiliriz umarım" dediler. Bunun üzerine kendilerine tekrar durumu doğru, ahlaki bulmadığımı ve bir daha bu ve benzer konularla görüşmeye çağrılmak istenmediğimi belirttim. Yaptığımız görüşmeler araç içinde Diyarbakır'ın Bağlar, Tesisler ve Ofis yollarında geçmiştir. Ben kendilerini istihbaratçı olarak tanıtan ve beni belli bir süre özgürlüğümün yoksun bırakarak tehdit ve taciz eden kişilerden şikâyetçiyim. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum."

**19 Eylül 2021 tarihinde İHD Dersim Şubesine başvuru yapan Sefkan Kazan, şu beyanda bulundu:** "16.09.2021 tarihinde 0538 883 99 78 numaralı telefondan aranarak orman yangınlarıyla ilgili birkaç soru soracaklarını ve polis merkezine gelmem istendi. Polis Merkezine gittim. 2 polis memuru tarafından 62 AE 781 plakalı Duster marka arabaya bindirildim. Pülümür vadisinde Kutu Dere Mevkiine doğru giderken bana siyasi parti üyeliğim olup olmadığı soruldu, bazı isimlerin telefonumda kayıtlı olup olmadığını öğrenmek için telefonuma bakmak istediler. Daha sonra bana ajanlık teklif ettiler. Yaptıklarından rahatsız olduğumu söyledim. Onlarda devletin bu görevi onlara verdiğini söylediler. Merkeze doğru geri dönerken konuşulanları kimseye anlatmamam gerektiğini söylediler. Araçtan inerken 'daha gençsin gençliğini yakma' gibi ifadeler kullandılar. Derneğimiz konuyla ilgili basın toplantısı yapmıştır."

**23 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Batman'da HDP İl Örgütü çalışanı Yaşar Yalçın ile Batman Belediyesi Meclis Üyesi Sebahat Acar'ın kendilerini Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) elemanı olarak tanıtan kişiler tarafından ajanlık dayatmasında maruz kaldıkları öğrenildi. Yaşar Yalçın'ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** "... Orada beni görünce isimle seslenerek Baran'ın kendisi olduğunu söyledi. 55 yaşlarında top sakallı biriydi. Daha sonra oturduk. Oturduğumuzda ona kim olduğunu, benimle neden görüşmek istediğini sordum. 'Benim adım Baran, MİT adına çalışıyorum' dedi. Bunu duyunca şok oldum... HDP'yi sordu. 'Ne çalışmalar yapılıyor? Nasıl yapılıyor?' diye sordu. Cezaevlerini de sordu. Bu konularda onlara yardımcı olmamı istedi. Bir daha beni aramamaları ve rahatsız etmemelerini söyledim. Aksi halde suç duyurusunda bulunacağımı söyledim. Bunun üzerine bir daha ne aradı ne de sordu." dedi. **Sebahat Acar'ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** "Tek başına buluşamayacağımı söylediğimde, 'güvenliğin için tek görüşelim' dedi. Ben avukatsız görüşmem dedim. 'Bu sefer kimsenin bilmemesi gereken şeyler var, tek görüşelim' dedi. Kabul etmedim ve telefonu kapattım... Sürekli Batmanpark AVM karşısında bulunan çay ocağını çağırırdı beni (16-17 Eylül). Onlara küçük küçük bilgiler vermeme istedi... Ona avukatın yanına gittiğimi, ne konuşacaksa avukatın yanında konuşmasını söyledim. O da, 'senin gönül işlerin var, açığa çıkaracağım' diye tehdit etti. Ben de neyim varsa çıkartmazsan



*namertsin, dedim. Bunların çoğunu mesaj olarak attı. Tehditle istediğini alamayınca Maldin'e geçeceğini söyledi. Son olarak dosyayı HDP İl Örgütüne vermekle tehdit etti. Bu tehditle de sonuç alamayınca daha sonra hiç aramadı. Attığı mesajların bazılarının ekran görüntüsünü aldım, bazıları ise hala duruyor.”*

25 Eylül 2021 tarihinde İHD Dersim Şubesi tarafından gerçekleştirilen basın toplantısında, orman yangınlarına dikkati çekmek amacıyla merkezde esnafları gezerek bilinçlendirme çalışması yapan Sefkan Kazan isimli yurttaşın ajanlık dayatmasına maruz kaldığı duyuruldu. Toplantıda açıklamada bulunan Kazan, **16 Ekim 2021 tarihinde** 0538 883 99 78 numaralı cep telefonundan kendisini arayanların Tunceli İl Emniyet Müdürlüğü'ne çağırdıklarını, emniyete gittiğinde 2 polisin kendisini beyaz renkli 62 AE 781 plakalı dustır marka arabaya bindirerek Pülümür Vadisi'nde bulunan Kuttu Dere mevkiine götürdükleri söyledi. **Sefkan Kazan'ın konuya ilişkin şunları belirtti:** “Herhangi bir siyasi parti üyeliğimin olup olmadığını sordular ama onlara herhangi bir siyasi partiye üye olmadığını söyledim. Daha sonra bana ajanlık dayatmasında bulundular ama reddedince bana karşısında ki insanı yüzde seksen çözdüğünü ve psikoloji eğitimi aldığını söyledi. Daha sonra ‘bir daha çay içmeye çağırırsam gelir misin’ diye sordu ve beni arayacaklarını söylediler.”

**4 Ekim 2021 tarihinde Malatya'nın merkez Battalgazi ilçesinde** 18 yaşındaki HDP Üyesi Barış Özcan'ın kendilerini polis olarak tanıtan 3 kişi tarafından ajanlık dayatmalarına maruz kaldığı öğrenildi. İnsan Hakları Derneği (İHD) Malatya Şubesi'ne başvuruda bulunan ve sözkonusu şahıslar hakkında Malatya Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda **Barış Özcan'ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** “Bir çay bahçesine gittim görüşmeye, 3 polis geldi. Bana ‘ajanlık’ yapmamı teklif ettiler. Ben kabul etmedim, ısrar ettiler. Kabul etmem karşılığında maddi destekte bulunacaklarını belirttiler. Hayır dememe rağmen ‘Yapacaksın, bize her şeyi aktaracaksın’ dediler. Kabul etmezsem, masadan kalkamayacağımı söylemeleri üzerine bende başımdan salmak için tamam dedim. Onların yanından ayrılınca iş yerine gittim ve beni arayan polise mesaj attım. Kabul etmeyeceğimi söyledim. Mesajla bana ‘kabul edeceksin’ dedi. Dün işe gitmedim, iş yerine gelerek beni sormuşlar. Bize bunu dayatanlar bilsin ki hiçbir zaman dediklerini yapmayacağım. HDP üyesi olduğum için benden HDP'ye gidip orada neler yapıldığını öğrenmemi istediler. Ben kabul etmediğim için beni tehdit ettiler. Dediklerini yapmayacağım.”

**9 Kasım 2021 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Vahdettin Ertaş,** Kırkgeçit karakol komutanı Alparslan ve sivil kişiler tarafından kendisine ajanlık dayatmasında bulunulduğunu, yapmadığı takdirde cezaevine gönderilmekle tehdit edildiğini, başvurudan 2 gün önce (7 Kasım 2021) evinin önünde aracının kurşunlandığını belirterek hukuki yardım talebinde bulunmuştur.

**14 Kasım 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Van Yüzüncüyıl Üniversitesinde okuyan Berfin Hanalp isimli kadın öğrencinin, çağrıldığı üniversite kampüsü içerisinde bulunan polis karakolunda ajanlık dayatılmasına maruz kaldığı öğrenildi. B.H.'nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle: “Beni buraya iyi niyetle çağırdıklarını söyleyip arkadaş olursam yurttan atılmayacağımı, okulda bir sorun yaşarsam çözebileceklerini ve notlarıma yardımcı olabileceklerini söylediler. Benden istedikleri ajanlık yapmamdı. Kabul etmediğimi belirtmememe rağmen sık sık arkadaşlık kurmak istediklerini söylediler. Bunun yasal olmadığını, suç duyurusunda bulunacağımı söylediğimde, istersen bulun diyerek rahat bir tavır sergilediler. Kapalı bir odada polis olduğunu iddia eden 3 erkek, resmi olmayan bir şekilde beni sorguya aldılar. İddiaları akademisyenlerle ve yurt idaresiyle iş birliği yaptıklarıydı. Eğer bu kişiler polis ise Yüzüncüyıl Üniversitesi yönetimi nasıl bir



*cevap verecek? Yurt idaresi nasıl bir cevap verecek? Polis değillerse kampüste dolaşan bu kişiler kimler? Öğrencileri nasıl hukuksuz bir şekilde sorguya alıyorlar?” Mağdur, 13 Kasım 2021 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunarak hukuki yardım talebinde bulunmuştur.*

*3 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin merkez ve ilçelerinde 27 Kasım 2021 tarihinde yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 45 kişiden Abdullah Ayav, Kudret Uçuk ve Ruken Aslan isimli yurttaşların, gözaltında “ajanlık dayatmasına” maruz kaldığı öğrenildi.*

### **-Tehdit Edilenler**

**14 Ocak 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Şakir Can, şu beyanlarda bulundu:** *“Ben ve arkadaşlarım 13.01.2021 tarihinde akşam saat 18:00 civarında kültür mahallesinde yeni yıl kutlama etkinlikleri kapsamında “sersal” ritüeli yaparken bizleri takip eden 3 tane sivil araç, 2 tane panzer ve bir tane ranger araç bizi Diyarbakır çevre yolu üzerinde bulunan ümran oto ekspertizin önünde durdurdu. Bize GBT yaptıktan sonra sosyal mesafeden idari para cezası kestiler. Ardından aracımızı ararken araca zarar verdiler. Bu esnada panzerden inen resmi özel hareket giyimli bir polis yanıma gelerek “senin ne yaptığını biliyoruz, seni tenhada yakaladığımızda kafana sıkacak.” diyerek beni tehdit etti. O esnada yanımda Yakup Orak, M. Emin Salman, Harun Aydın, Serhat Salman, Mazlum Sili, Turan Başçı vardı. Onlar da bu tehdidi duydular. Bana karşı tehdit savuran özel hareket polisinden şikayetçi olmak istiyorum. Hayatımdan endişe etmekteyim. Tarafınızca hukuki destek talep etmekteyim.”*

**10 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Erol, şu beyanlarda bulundu:** *“Mezopotarnya Ajansı’nda Muhabir/Kameraman olarak çalışmaktayım. Son dönemde cezaevlerinde başlayan açlık grevleriyle alakalı her hafta Çarşamba günü koşuyolunda yapılan basın açıklamasına gazetecilik faaliyetleri dolayısıyla gitmekteyim. Bugün yine Koşuyolu Parkı’nda yapılan basın açıklaması için, açıklamanın yapılacağı yere ben ve basın çevresinden başka basın çalışanları gelmişti. Konuşmayı yapan grubun çevresi kolluk görevlilerince dairesel biçimde sarılmıştı. Basın çalışanları olarak polis çemberinin dışında, konuşanlara yaklaşık 10 metre mesafeden görüntü çekmeye çalışmaktaydık. Saat 12.30 civarında Milletvekili Remziye TOSUN konuşurken, polisler yanımıza gelip bölgeden uzaklaşmamızı istediler. Bölgeden daha fazla geriye gitmemiz durumunda çekim yapmamız mümkün değildi. Zaten polislerin amacı da çekim yapmamızı engellemektir. Bizimle konuşan polisler fiziki temas kurarak bize “Uzaklaşın, geriye çekilin, daha geriye çekilin” şeklinde baskı uyguladılar. Biz geri çekildikçe daha fazla uzaklaşmamızı istiyorlardı. Biz yeterince uzaklaştığımızı söyleyince “ne kadar uzaklaşacağını sen karar veremezsin” şeklinde konuştular. “Çekim yapmamızı engelleyemezsiniz” şeklinde itiraz ettiğimizde ise “Sarı basın kartınız yok, çekim yapamazsınız” dediler. Polisin olduğu yerde sarı basın kartının mecburi olduğunu söyleyip, kendilerini çektiğimizi iddia ederek “polisleri çekemezsiniz” dediler. Biz de zaten polisleri çekmediğimizi, gazeteci olarak kamu işi yaptığımızı belirttik. Polisler ise fiziki temasla bizi daha fazla uzaklaştırmaya çalışıyorlardı. Konuşan polis bize karşı bağırarak “daha fazla uzaklaşın, kaldırımın karşı tarafına geçin, bir daha söylemeyeceğim” diyerek tehdit etti. Polislerin tavrı başından itibaren tehditkardı. Bizimle konuşan bir polis vardı, fakat onunla beraber bizi zorla uzaklaştırmaya çalışan başka polisler de mevcuttu. Geriye çekilmeyeceğimiz takdirde, ciddi fiziki müdahaleye maruz kalacağımız belliydi, polis zoru altında çekim yapamayacağımız bir bölgeye kadar geri çekilmeye mecbur kaldık. Biz çekildikten sonra polisler ilk çemberin dışında daha büyük bir*

*çember daha oluşturdular. Polislerce, gazetecilik faaliyetlerimiz engellenerek hak ihlaline sebep olunmuştur. Gazetecilik faaliyetlerimizi engelleyen polislerden şikayetçiyim, derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim.”*

Emek Partisi (EMEP) Malatya İl Başkanlığı tarafından yapılan açıklamada, partinin Battalgazi ilçe yöneticisi Berfin Güler’in **29 Nisan 2021 tarihinde** katıldığı 1 Mayıs çalışmaları sırasında tehdit edildiği duyuruldu. Açıklamada, polisler tarafından Güler’e “EMEP’ te seni en önde koşturuyorlar. Başına çok iş gelir. Böyle şeylerde Valiliğe izin yaz. Geçenlerde de Şerif beyle beraberken sana ceza yazmadık. Faaliyet yürütürken yanında başka kimler vardı” denildiği belirtildi.

**9 Haziran 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin’in Kızıltepe ilçesinde** HDP Gençlik Meclisi üyesi Mehmet Sait Sırdaş’ın isimli gencin, kendilerini Mardin Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube polisleri olarak tanıtan kişilerce telefonla aranarak ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi. 2 Haziran 2021 tarihinde Çarşamba günü akşam saatlerinde yarım saat arayla 2 farklı numaradan signal uygulaması üzerinden aranan Sırdaş’ın emniyete çağrıldığı, ancak ifade için değil ‘sohbet etmek’ amacıyla çağrıldığı, daveti kabul etmemesi üzerine ise “Kendine dikkat et başına iyi şeyler gelmez” “iyi bir şey yapmadın” şeklinde tehdit edildiği öğrenildi.

**17 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şirin Human, şu beyanlarda bulundu:** “Ben Diyarbakır’ın Lice ilçesinde ikamet etmekteyim. Bundan yaklaşık 2 ay önce 2 kişi Diyarbakır’ın Lice ilçesi merkezine gelerek beni arayarak Lice Emniyet Müdürlüğü’ne gelmemi söylediler. Bende Lice Emniyet Müdürlüğüne gittim. Bana emniyet müdürlüğünde hapis hane olan oğlum Remzi HUMAN’ı sordular. Bana nerde kaldığımı ne yiyip içtiğimi emniyette sordular. Ailemle aramda sorunlar olduğunu bildiklerinden; ailemle barışıp barışmadığımı da sordular. Bana bir polis memuru 05362739895 telefon numarasını verdi. Herhangi bir şekilde benden ifade almadan emniyet müdürlüğünden serbest bırakıldım. Bundan 1 ay önce kadar Irak ülkesinde çalışıyordum. Türkiye’ye 1 ay önce dönüş yaptıktan sonra bayramın 3. Günü yukarıda belirttiğim polis memurları tarafından bana verilen telefon numarasından arandım. Bana telefonda, “nasılsın, ne yapıyorsun, ailen ile barıştın barışmadın mı” gibi sorular sordular. 1 hafta önce de Diyarbakır’da daha önce beni Lice Emniyet Müdürlüğü’nde benimle görüşen polis memurları benimle görüştüler. Bana örgüt ile ilgili bilgin var mı yok mu? diye sorular sordular. Bende herhangi bir örgüt ile ilişkim yoktur; kimseyi de örgüt içinde tanımam dedim. Bunun üzerine görüşmeyi sonlandırıp yanımdan ayrıldılar. Ben sürekli beni tehdit eden ve benimle herhangi bir ifade işlemi olmadan emniyete çağırarak kendilerini polis olarak tanıtan kişilerden şikayetçiyim. Gerekli yasal işlemlerin başlatılmasını derneğinizden talep ediyorum.”

**5 Temmuz 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Urfa’nın Birecik ilçesinde HDP Birecik İlçe Eşbaşkanı Ömer Karadağ’ın ilçe binasının önünde bekleyen polisler tarafından tehdit edildiği öğrenildi. Karadağ’ın konuya ilişkin açıklamaları şöyle: “Fotoğrafım çekildi, tepki gösterdim. ‘Ben ilçe eşbaşkanıyım beni tanıyorsunuz, fotoğrafımı çekerek beni kime öldüreceksiniz?’ diye sordum. Polisler ilçe binasının içine kadar gelerek beni tehdit etti. Gelen polisler ‘Buraya kim geliyor, gidiyor ne yapıyorsunuz hepsini bize bildireceksin’ diyerek ajanlık dayatmasında bulundu. Buna karşı çıktığımda ‘sana nefes aldirtmayacağız, biz olmadan rahat hareket edemezsin’ tehdidinde bulundular.”

**16 Temmuz 2021 tarihinde** HDP Elazığ İl Örgütü'ne öğlen saatlerinde gelen kimliği belirsiz bir şahsın, parti yöneticilerini 'Orta Asya'dan gelenleri, Kürtleri keseceğim. Ben Zazayım, sizin ne yaptığınızı biliyorum' şeklinde tehdit ettiği öğrenildi. Olay yerine gelen polis çağrıldığı öğrenildi.

**Batman'da** 2015 yılından bu yana yayın yapan Jiyan Haber Gazetesi'nin İmtiyaz Sahibi İdris Yayla'nın, 3 Eylül 2021 tarihinde saat 01.45'te Yunanistan'a ait telefon koduyla aranarak öldürülmekle tehdit edildiği öğrenildi. **İdris Yayla'nın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** "Önce mesaj attılar. Daha sonra Whatsapp üzerinden aradılar. 'Aradıklarında eleştiriniz nedir?' diye sordum. Ama kendilerini hakaret ve tehdit için hazırlamışlardı. Haberlere son vermemizi istediler. Sonrasında tehdit yağdırmaya başladılar. 'Kulaklarını kesip. Seni öldüreceğiz. Leşini de sokağa atacağız. Gazeteyi kapat, kendine sıradan bir iş yap, otur oturduğun yerde' diye tehdit ettiler."

**4 Ekim 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Hamit İhlamur, şu beyanlarda bulundu:** "Oğlum (Mahsun İhlamur) uzun yıllardır bizimle birlikte yaşamıyor. Bundan dolayı oğlumu görmüyorum. 2006-2007 yıllarında çeşitli sürelerle cezaevine girdi ve çıktı. Sonrasında haber alamadım. Özellikle 2015 yılından itibaren hiç görmedim. Arada telefonla arıyordu. En son aradığında yani birkaç gün önce Avrupa'da olduğunu ifade etti. Oğlumun siyasi nedenlerden dolayı yurtdışına çıkmıştır. Bu nedenlerden dolayı da polisler beni ve ailemi sürekli rahatsız etmektedir. Özellikle bu yıl içerisinde 4-5 kez ev baskını yaptılar. Sürekli bana oğlun nerede diye soruyorlar. Bilmediğimi ifade ettiğimde de tehdit içerikli sözler sarf ediyorlar. Aynı taciz etme yöntemi telefon ile de gerçekleşiyor. En son 1 ay önce ev baskını yapıldı. Sonra beni ifadeye çağırdılar. İfadede yine oğlumu sordular, bilmediğimi söyledim. Bu sistematik tacizden oldukça rahatsızım. Şimdilik hukuki bir işlem yapılmamasını ama derneğinizin kayıtlarına geçmesini ve basına verilmesini talep ediyorum."

**4 Ekim 2021 tarihinde İHD Dersim Şubesine başvuru yapan Hanım Solmaz, şu beyanda bulundu:** "16.10.2020 tarihinde oğlum İlhan SOLMAZ 'ben İstanbul'a gidiyorum' diyerek evden çıktı ve uzun süre kendisinden haber alamadık. Polisler sık sık eve gelerek İlhan'ı soruyorlar, mahkemesi olduğunu ve arandığını söylüyorlar. Oğlum İlhan'ın nerde olduğunu bilmediğimi söylememe rağmen çalıştığım işyerine gelip 'seni de alacağız' diyerek tehdit ediyorlar. Bu durum işten atılmama sebep olmuştur. Derneğinizce bunların kayıt altına alınmasını talep ediyorum."

**13 Ekim 2021 tarihinde İHD Mardin Şubesine başvuran Seyithan Ay, parti üyeliğinden kaynaklı kimliği belirsiz kişiler tarafından ayakkabısına mermi çekirdeği ve bir not bırakılarak tehdit edildiğini, bunu kolluk kuvvetlerine bildirdiğinde ilgilenmediklerini, sürekli takip edildiğini, takip eden kişilerin kolluk kuvvetleri olmasından şüphelendiğini ve bundan dolayı da kolluk kuvvetleri kendisiyle fazla ilgilenmediklerini ve endişe duyduğunu belirtmiştir.**

#### **-Okulda Şiddet**

**10 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yer haberlerden edinilen bilgilere göre; Şırnak'ın İdil ilçesinde** İmam Hatip Ortaokulu'nda 8'inci sınıf öğrencisi K.S. isimli çocuğun, İstiklal Marşı okunduğu sırada güldüğü gerekçesiyle öğretmen S. K. tarafından tokat atılarak fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Çocuğun "Sen kim oluyorsun da benim şerefli marşıma gülüyorsun? Senin bir marşın bile yok. Siz Kürtler ancak halay çekersiniz" şeklinde

hakaretlere maruz kaldığı ve çocuğun ailesinin öğretmen hakkında İdil Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi.

## **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER**

### **Gözetim Alınanlar – Tutuklananlar- Ev Baskınları**

**6 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunan 1 kadın yurttaşın (*Bahar Magi*) gözetim altına alındığı öğrenildi.

**8 Ocak 2021 tarihinde Van'ın Gürpınar ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 10 yurttaşın gözetim altına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **11 Ocak 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 7'sinin (*İpekyolu Belediye Eşbaşkanı Beritan Tayan, Harun Mamuk, Mehmet Sertkal, Şerafettin Kural, Bayram Ogun, Cahit Hezer, Süleyman Kuş*)

“Örgüt üyeliği” iddiasıyla tutuklandığı, 3 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

9 Ocak 2021 tarihinde **Diyarbakır’ın Lice ilçesi** kırsalında çıkan çatışmada, 1 askerin yaşamını yitirdiği ve 2 askerin de yaralandığı öğrenildi. Çatışmanın yaşandığı bölgedeki kırsal mahallelerde askerler tarafından **10 Ocak 2021 tarihinde** düzenlenen ev baskınlarında, Bağlan köyünde 2 yurttaşın (*Azize Bozkuş ve eşi Mehmet Şah Bozkuş*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan Azize Bozkuş’un Lice ilçe Emniyeti’ndeki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı, adliye sevk edilen eşi Mehmet Şah Bozkuş’un ise “örgüt üyesi olma” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

9 Ocak 2021 tarihinde **Diyarbakır’ın Lice ilçesi** kırsalında çıkan çatışmada, 1 askerin yaşamını yitirdiği ve 2 askerin de yaralandığı öğrenildi. Çatışmanın yaşandığı bölgedeki kırsal mahallelerde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Dibek mahallesinde 7 kişinin (*Siddık Özkan-Yaş 63, Ferzende Özkan, Ömer Yıldırım ve isimleri öğrenilemeyen 4 kişi*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gizli tanık beyanlarıyla gözaltına alınan 7 kişinin **15 Ocak 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklandıkları öğrenildi.

**11 Ocak 2021 tarihinde Mardin’in Dargeçit ilçesine** bağlı Kılavuz Mahallesi’nde sabah saatlerinde Jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, haklarında açılan soruşturma gerekçe gösterilerek 22 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alındığı öğrenilenler şunlar: *Emine Gevcan-Yaş 66 ile oğlu Hakim Gevcan-Yaş 33 ve kızı Arjin Gevcan-Yaş 24, Nezir Duman-Yaş 55, Fihriye Ercan-Yaş 74.* **14 Ocak 2021 tarihinde** jandarmada tamamlanan ifade işlemlerinin ardından gözaltına bulunan 22 kişiden 17’sinin serbest bırakıldığı öğrenildi. **18 Ocak 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişinin de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**12 Ocak 2021 tarihinde Hakkari’de** sabah saatlerinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (*Beyaz Coşkun-Yaş 50 ile oğlu Yaşar Coşkun ve Süleyman Durmaz*) gözaltına alındığı öğrenildi. Çukurca Jandarma Karakol Komutanlığı’nda alınan ifadelerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişinin, savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**12 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Silvan ilçesinde** sabah saatlerinde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, kardeş olan 2 yurttaşın (*Mehmet İkinçisoğ, Faruk İkinçisoğ*) darp edilerek ve sivil araca bindirilerek gözaltına alındıkları öğrenildi. Baskında yapılan aramada, evdeki eşyaların dağıtıldığı belirtildi.

Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından DTK’ye yönelik yürütülen soruşturma kapsamında hakkında yakalama kararı çıkartılan HDP PM Üyesi Resul Sadak’ın **13 Ocak 2021 tarihinde** ifade vermek için gittiği Şırnak İl Emniyet Müdürlüğü’nde ifadesi alındıktan sonra sevk edildiği adliyede "Örgüt üyesi" olmak iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**19 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Lice ilçesi** Merkezi ile bağlı Dibek, Budak ve Yolçatı kırsal mahallelerinde askerler tarafından yapılan ev baskınlarında, 35 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **25 Ocak 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 35 kişiden 19’unun tutuklandığı, 7’sinin ise adli kontrol şartıyla olmak üzere 16 kişi serbest bırakıldığı öğrenildi.



DTK yönelik başlatılan soruşturma kapsamında HDP Siirt eski Milletvekili Hatice Kocaman hakkında “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla açılan ve **20 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır 9’uncu Ağır Ceza Mahkemesi’**nde görülen davanın duruşmasında, Kocaman hakkında tutuklama kararı verildi. Duruşmanın ardından gözaltına alınan Kocaman, işlemlerin ardından Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi’ne gönderildi.

**23 Ocak 2021 tarihinde Van’da** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 kadın yurttaşın (*Perihan Karaman*) gözaltına alındığı öğrenildi.

**25 Ocak 2021 tarihinde Urfa’nın Halfeti ilçesine** bağlı Sütveren Mahallesi’nde sabah saatlerinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınında, 2 kişinin (*Kamil Yalçınkaya ve oğlu Mehmet Yalçınkaya*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen baba ve oğlunun jandarma tarafından polise teslim edildiği ve İl Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldükleri öğrenildi.

HDP Urfa İl Örgütü’nün cezaevlerinde devam eden süresiz- dönüşümlü açlık grevine dikkat çekmek amacıyla il binasına astıkları "Tecrit insanlık suçudur açlık grevine ses ol, cezaevlerinden haberin var mı?" yazılı pankartın **25 Ocak 2021 tarihinde** polisler tarafından indirilmek istenmesi üzerine, bu durumun hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle karşı çıkan 3 partilinin (*İl Eşbaşkanı Emine Çetiner, il yöneticisi Ahmet İstek, Mehmet Ferit Tamğa*) gözaltına alındığı öğrenildi. Partililerin, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında **25 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır’da kent merkezi ve Silvan ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 2 kişinin (*HDP MYK Üyesi Sevim Akdağ, Narin Dönmez*) gözaltına alındığı öğrenildi.

Mardin’in Nusaybin ilçesinin Bağok Dağı kırsalında askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle 16 yerleşim yerinde ve bağlı mezrada, Mardin Valiliği tarafından yapılan duyuruyla **26 Şubat 2021 tarihinde** sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak sırasında, Gülperi Aslan isimli yurttaşın gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır 9’uncu Ağır Ceza Mahkemesi’nde “örgüt yöneticisi olmak” ve “örgüt üyeliği” iddiasıyla açılan davanın duruşmasında tutuklanmasına yönelik yakalama kararı verilen TJA aktivisti Ayşe Gökkan’ın **27 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar ilçesinde** bulunan evinde gözaltına alındığı öğrenildi.

**28 Ocak 2021 tarihinde Batman’da** polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 7 kişinin (*HDP Batman Merkez İlçe örgütü yöneticisi Ayşe Adlığ, HDP Gençlik meclisi üyesi Harun Aydın, Zeki Çınar, Emin Okan, Özcan Okan, Mehmet Şah Çetin, Mehmet Tahir Kaygusuz*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçelerinin 2015 yılında Kobanê’ye ilişkin yaptıkları sosyal medya paylaşımları olduğu öğrenilen 7 kişinin Batman İl Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüğü belirtildi.

**28 Ocak 2021 tarihinde Van’da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 10 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **3 Şubat 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 7’sinin (*Abdülkerim Alkan, Ayhan Koç, Kerem*

*Atsak, Kasım Tekin, Faris Bal, Nedim Ataman, Emin Aykut*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı, 3 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**29 Ocak 2021 tarihinde Van'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 1 yurttaşın (*Muhammed Orhan*) isimli yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **1 Şubat 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Orhan'ın "Örgüt adına suç işlemek" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. *Orhan'ın Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) tarafından kentte 8 Ocak tarihinde "Şimdi ulusal birlik ve özgürlüğü sağlama zamanı" şiarıyla gerçekleştirdiği eylemde polise taş attığı iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.*

**29 Ocak 2021 tarihinde Van'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçeleri öğrenilemeyen kişilerin İl Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü belirtildi.

**29 Ocak 2021 tarihinde Batman'da** DTK, TJA, DBP ve HDP tarafından ortak organize edilen "ulusal birlik" yürüyüşüne polis tarafından müdahale edildiği ve 6'sı çocuk 23 kişi yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **1 Şubat 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 23 kişiden 2 çocuğun savcılık ifade ardından, 4'ü çocuk 21 kişinin ise adli kontrol tedbirleri uygulanarak serbest bırakıldığı öğrenildi.

**Urfa'nın Siverek ilçesinde** ikamet eden Şehriban Mimkara isimli kadının, "örgüt üyesi olmak" iddiası ile tutuksuz yargılandığı davanın, **2 Şubat 2021 tarihinde 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görülen ilk duruşmasında tutuklandığı öğrenildi.

**5 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi** kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında köylere yönelik düzenlenen baskınlarda, aralarında Yönlüce Mahallesi Muhtarı Mekin Yalçın'ın da bulunduğu 13 köylünün "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan 4'ünün (*Ramazan Aslan, Mehmet Budak, Abdullah Alan, Mehmet Kaya*) sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**9 Şubat 2021 tarihinde Bitlis'in Güroymak ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP'li Bitlis Güroymak Belediyesi Meclis üyesi Ekrem Yalçın'ın gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. **12 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Yalçın'ın "örgüt propagandası" ve "örgüt üyeliği" suçlamalarıyla alınan ifadelerinin ardından mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **20 Şubat 2021 tarihinde** savcılığın itirazı üzerine yeniden gözaltına alınan Yalçın'ın sevk edildiği Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği tarafından "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**10 Şubat 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi Çağlayan Mahallesi'nde** sabah saatlerinde yapılan polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın yurttaşın (*65 yaşındaki Ahmet Yılmaz*) gözaltına alınarak, Tatvan İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Gözaltı esnasında evdeki eşyaların dağıtıldığı ve aile bireylerinin tamamına hakaret edilerek kötü muamelede bulunduğu belirtildi.

**10 Şubat 2021 tarihinde Bitlis Merkez ve ilçeleri ile Diyarbakır'da** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında 9 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **12 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 9 kişiden 7'sinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, 2'sinin ise (*BDP Bitlis eski İl Başkanı Salih Çoban ve ismi öğrenilemeyen 1 kişi*) "örgüt propagandası" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**10 Şubat 2021 tarihinde Tunceli'nin Pülümür ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 1 yurttaşın (65 yaşındaki *Veli Yıldız*) gözaltına alındığı öğrenildi. Hakkında gizli tanık ifadesi olduğu belirtilen ve "örgüt üyeliği" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenilen Yıldız'ın **11 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi.

**12 Şubat 2021 tarihinde Kars'ta** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP İl Eşbaşkanı Sevda Subaşı ile il yöneticilerinin de bulunduğu 6 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **15 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişiden aralarında HDP İl Eşbaşkanı Sevda Subaşı'nın da bulunduğu 3 kişinin "Örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklandığı, diğer 3 kişinin ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

**12 Şubat 2021 tarihinde Malatya'nın Akçadağ ilçesinde** jandarma tarafından düzenlenen ev baskınında, EMEP Malatya il yöneticisi Nejdet Bali'nin gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı'nca Urfa merkezli Adana, Osmaniye, Hatay, Çorum, Diyarbakır, Siirt, Mardin, Uşak ve İzmir'de **11 Şubat 2021 tarihinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 10 kişinin gözaltına alınarak, Urfa Emniyet İl Müdürlüğü'ne götürüldükleri öğrenildi. **19 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişi (*Mehmet İdikuş, Mehmet Resul Demir, Serhat Kotluk, Kazım Birdal Tüfekçi, Kerem Gezer, Kenan Karataş, Semir Oral, Hıdır Yıldızhan, Diyar Saraç ve ismi öğrenilemeyen bir kişi*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

Antep Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen ve 60 kişi hakkında yakalama kararı olduğu öğrenilen soruşturma kapsamında **13 Şubat 2021 tarihinde Antep'te** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP ve DBP il yöneticilerinin de olduğu 45 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. 45 kişiden 11'inin **13 ve 14 Şubat 2021 tarihlerinde**, 34 kişinin ise **15 Şubat 2021 tarihinde** emniyette alınan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**14 Şubat 2021 tarihinde Batman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından HDP'li yöneticilerinde bulunduğu 8 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Bekirhan Belde Jandarma Karakolunda ifadesi alınan 8 kişiden 4'ünün (*Bekirhan Belde Belediye Eşbaşkanı Gülistan Sönük, Kozluk Belediye Meclis üyeleri Şükran Çotak, İdris Yalçın, Suat Öztekin*) serbest bırakıldığı öğrenildi. **15 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişinin (*HDP Batman il yöneticisi Murat Kılıç, Merkez İlçe Yöneticisi Tayfun Güney, Gençlik Meclisi üyesi Mehmet Emin Salman*) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**14 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 kişinin (*Ahmet Alpaslan, Behçet Ekinci, Hacı Baş, Mazlum Burur, Şivan Erdal, Ahmet Celil Önen, Burhan Gizlenmiş*) sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan Burhan Gizlenmiş'in kanser hastalığı nedeniyle emniyetteki ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**14 Şubat 2021 tarihinde Van merkez ve ilçelerinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP eski Van İl Eşbaşkanı Ökkeş Kava'nın da aralarında

bulduğu 28 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. 28 kişinin **16 Şubat 2021 tarihinde** emniyet ve savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP'li yöneticilerinde bulunduğu 6'sı çocuk 40 kişinin "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltında bulunan 6 çocuğun **16 Şubat 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. **17 Şubat 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 34 kişiden 2'sinin "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı, diğerlerinin ise serbest bırakıldığı öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 kişinin (*Mikail Yaman, Aynur Bilgiç, Şiyar Akpolat*) gözaltına alındığı öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Şırnak ve ilçelerinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 10 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *HDP yöneticisi Agit Yiğit, Fatma Acet, Fırat Akyol, Cami Bilik, Nihat Küçük, Mahsum Kurami, Serhat Çatuk, Mustafa Dal, Ömer Karaviş, Abdullah Yaman.*

**15 Şubat 2021 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesinde** sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 4 kişinin (*Merhas Gündüz, Devrim Gündüz, Necati Bülbül, Cengiz Çetin*) gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Elazığ'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Karakoçan İlçe Eşbaşkanı Veysi Sarıtağ'ın gözaltına alınarak Elazığ Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 kişinin (*Abdi Binici*) gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 kişinin gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Siirt ve ilçelerinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 kişinin (*HDP İl Genel Meclis Üyesi Mehmet Kaysi, HDP'li Belediye Meclis üyeleri Hasret Aslan ve Haydar Çağlı ile Abdulgaffur Kubulay, Elif Esmer, Devran Acar, Tamer Kılınç*) "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **17 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından 7 kişiden 6'sının adliyeye sevk edildiği ve 6 kişinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Hakkari'de** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 kişinin (*Aydın Alpsar, Serdar Bor, Murat Taş, Berkan Çiftçi, Emirkan Çiftçi, Uğur Akmaz, Aydın Alpsar, Turgut Yılmaz*) gözaltına alındığı öğrenildi.

HDP Gençlik Meclisi Üyesi Cesur Yılmaz'ın **15 Şubat 2021 tarihinde Bismil'den Diyarbakır'a** geldiği sırada, polis kontrol noktasında yapılan GBT sorgusu ardından gözaltına alındığı öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Batman'da** HDP Batman il ve merkez ilçe binalarına polis tarafından baskın düzenlendi. "İhbar" olduğu gerekçesiyle yapılan baskında binalarda arama yapıldığı ve ardında parti eş başkanlarının (*HDP Batman İl Eşbaşkanı Fatma Ablay ve Ömer Kulpu, HDP Merkez İlçe Eşbaşkanı Gurbet Doğan*) gözaltına alındığı öğrenildi. HDP Merkez ilçe Eşbaşkanı Azat Esin hakkında da gözaltı kararı olduğu belirtildi. **17 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 HDP'li Eşbaşkanın adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Şırnak'ta kent merkezi ile Cizre, İdil ve Uludere ilçelerinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP'li yöneticilerinde bulunduğu 34 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **17 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından 34 kişiden 27'sinin adliyeye sevk edildiği ve 27 kişiden 25'inin mahkemece serbest bırakıldığı, 2 kişinin ise "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Mardin'in merkez Artuklu, Kızıltepe ve Nusaybin ilçelerinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 kişinin gözaltına alındığı belirtildi. Nusaybin'de 10 kişi hakkında gözaltı kararı olduğu öğrenildi. Kızıltepe ilçesinde de yapılan ev baskınlarında 65 yaşındaki Barış Annesi Ferhan Akbulut'un gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar Mardin Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından dosyaya 24 saat kısıtlılık kararı konulurken, soruşturmaya dair aile ve avukatlara bilgi verilmedi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 kişinin gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

**15 Şubat 2021 tarihinde Muş'un Varto ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 9 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **16 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından 9 kişiden 3'ünün adliyeye sevk edildiği ve 3 kişiden 2'sinin (*Bilgin Kaya, Belkis Taş*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı, 1 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**16 Şubat 2021 tarihinde Siirt Kurtalan ilçesinde** 27 yıldır cezaevinde olan babası Selman Esmer'e para gönderdiği için Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığınca hakkında "örgüte finans sağlamak" iddiasıyla açılan soruşturma kapsamında gözaltına alınan Elif Esmer'in, emniyetteki ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol tedbiriyile serbest bırakıldığı öğrenildi. *Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından cezaevinde bulunan PKK'li tutuklulara finans sağladıkları iddiasıyla 46 kişi hakkında gözaltı kararı verildiği ve soruşturma kapsamında 16 Şubat 2021 tarihinde Adana, Ağrı, Batman, Bilecik, Bitlis, Çorum, Diyarbakır, Eskişehir, Iğdır, İstanbul, Kocaeli, Mardin, Mersin, Muş, Siirt, Urfa, Şırnak, Dersim ve Van'da sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 37 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.*

15 Şubat 2021 tarihinde **Mardin'de** gözaltına alınan HDP Dargeçit eski İlçe Eşbaşkanı Mehmet Selim Kılıç'ın **18 Şubat 2021 tarihinde** "Örgüt üyesi" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.



Şırnak'ın Cizre ilçesinde gözaltına alınan 7 kişinin **19 Şubat 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede, 5 kişinin savcılık ifadesi ardından serbest bırakıldığı, 2 kişinin ise (G. V., *Birhat Kılıç*) "örgüt propagandası yapmak" ve "örgüte üye olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**23 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde** sabah saatlerinde, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 1 HDP Üyesinin (*Zozan Doğru*) polis tarafından baskın düzenlendiği, baskında Doğru'nun evde bulunmadığı ve yapılan aramadan sonra babası Nasır Doğru'nun gözaltına aldığı öğrenildi. Polislerin, daha sonra Gaziler semtinde oturan Doğru'nun ablasının evine de baskın düzenlediği öğrenildi. Aynı gün, Bismil Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Nasır Doğru'nun "patlayıcı madde bulundurmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**26 Şubat 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesi** Toruntepe kırsal mahallesinde Jandarma tarafından düzenlenen ev baskımında, 1 kadın yurttaşın (*Berivan Ado*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi hakkında bilgi edinilemedi.

**27 Şubat 2021 tarihinde** Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP, DBP ve MEBYA-DER Başkan ve yöneticilerinin aralarında bulunduğu 14 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Operasyon sırasında MEBYA-DER binasına da kapısı kırılarak girildiği ve dernek avukatları eşliğinde 7 saat boyunca yapıldığı, aramalar sırasında bilgisayara kayıtlı aile başvuru formlarına el konulduğu belirtildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *MEBYA-DER Eşbaşkanları Şeyhmus Karadağ ve Yüksel Almas, yönetici ve üyeler Zeki Dağ, Meyrem Soylu, Hatun Aslan ve Ayşe Çelikkilek, DBP Diyarbakır İl Yöneticisi Hatice Güneş, DBP Bağlar İlçe Yöneticisi Tahir Gül, HDP Kayapınar İlçe Eşbaşkanı Hanım Altındağ, HDP Bağlar ilçe yöneticisi Fetullah Işıktaş, HDP Sur İlçe Örgütü eski yöneticisi Murat Üzgün, HDP il eski yöneticisi Hafız Işık, Muzaffer Ulaş ile ismi öğrenilemeyen bir kişi.* **2 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 14 kişiden 3'ünün adliyeye sevk edildiği ve 2 kişinin (*79 yaşındaki Meryem Soylu ve 71 yaşındaki Hatun Aslan*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı ve 1 kişinin (*Fetullah Işık*) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında **3 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 16 kişinin daha gözaltına alındığı öğrenildi. **4 Mart 2021 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin ardından 3 kişinin daha adliyeye sevk edildiği ve 2 kişinin (*Hacice Güneş, Muzaffer Ulaş*) "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandığı, 1 kişinin ise (*Tahir Gül*) adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi. **5 Mart 2021 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin adliyeye sevk edilen 4 kişiden 3'ünün (*HDP Kayapınar İlçe Eşbaşkanı Hanım Altındağ, Zeki Dağ, Hafız Işık*) "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandığı, 1 kişinin ise (*MEBYA-DER üyesi Mevlüde Gündüz*) adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi. **8 Mart 2021 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin adliyeye sevk edilen 5 kişinin (*Aziz Ölçen, Hidayet Arslanoğlu, Halime Topuz, Yıldız Damla, Aysel Pehlivan*) adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi. **9 Mart 2021 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin adliyeye sevk edilen 14 kişiden 5'inin (*MEBYA-DER Eşbaşkanları Şeyhmus Karadağ ve Yüksel Almas ile birlikte Mustafa Karahan, Mustafa Uyguner, Fehim Azak*) tutuklandığı, diğerlerinin ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

HDP PM üyesi Abdullah İdiğ'in de aralarında 5 kişinin **28 Şubat 2021 tarihinde Mardin'de** gözaltına alındığı öğrenildi. 5 kişinin, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri Mardin Adliyesi'nde adli kontrol şartıyla serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**28 Şubat 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ve Nusaybin ilçelerinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 kişinin (*HDP Nusaybin İlçe Eşbaşkanı Hevidar Dinç, Mezopotamya Kültür Sanat Derneği üyesi Abdullah Ayav, HDP Gençlik Meclisi üyesi Mehmet Sait Sırdaş, Nesrin Çeçen*) gözaltına alındığı öğrenildi. 4 kişinin, aynı gün emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**2 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, TJA aktivisti Beritan Önen'in Mersin'de yürütülen bir soruşturma kapsamında gözaltına alındığı öğrenildi.

HDP yönetimindeki bulunan **Erzurum/Karaçoban Belediyesi'ne 2 Mart 2021 tarihinde** sabah saatlerinde polisler tarafından baskın düzenlendiği ve arama yapıldığı, Belediye Eşbaşkanı Halit Uğun'un da yapılan ev baskını sonucunda gözaltına alındığı öğrenildi. **2 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "örgüte yardım etmek" iddiasıyla gözaltına alınan Uğun'un "adli kontrol" şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**2 Mart 2021 tarihinde Ağrı'da** HDP Doğubayazıt İlçe Eşbaşkanı Gönül Öztürk ile HDP Ağrı İl Örgütü yöneticisi Hamide Turan'ın, HDP Ağrı İl Örgütü binasından çıktıkları sırada gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü ve burada alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**3 Mart 2021 tarihinde** Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan bir soruşturma kapsamında **Diyarbakır'da** bulunan 1 kişinin (*Mezopotamya Kültür Derneği çalışanı Emine Aksu*) gözaltına alındığı ve ifade işlemleri için Mardin'e götürüldüğü öğrenildi. **4 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Aksu'nun serbest bırakıldığı öğrenildi.

**4 Mart 2021 tarihinde Hakkari'de** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 genç yurttaşın (*Murat Yaşar, Hikmet Namoğlu, Barış Kiskan, İsmail Korkmaz, Sedat Deniz, Hüseyin Orhan*) gözaltına alınarak Hakkari İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Gözaltı gerekçeleri hakkında bilgi edinilemedi. **10 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 6 kişiden 4'ünün serbest bırakıldığı, 2 kişinin ise (*Barış Kiskan, Emin Akın*) sevk edildiği adliyede "Örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

Hakkında açılan bir soruşturma kapsamında ifadesi alınmak üzere HDP Genç Kadın Meclisi üyesi Berfin Can'ın **5 Mart 2021 tarihinde** Mardin İl Örgütü binasında düzenlenen bir etkinliğin ardından gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede, savcılık ifadesi ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Gazeteci Zekeriya Güzüpek'in **10 Mart 2021 tarihinde** Diyarbakır'dan Van'a giderken **Sürt'in Baykan ilçesine** bağlı Veysel Karani Beldesi'nde yol kontrolünde gözaltına alındığı ve alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**11 Mart 2021 tarihinde Urfa'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 kişinin (*HDP Haliliye İlçe Eşbaşkanı Hatice Göktepe, Emine Evcen, Hamza Avcı, Ferit Avcı*) "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **12 Mart 2021 tarihinde**

emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişinin savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Kürdistan Komünist Partisi'nin (KKP) internet sitesinden yapılan açıklamaya göre, Malatya İl Başkanı Halil Göktaş'ın **11 Mart 2021 tarihinde** sabah saatlerinde yapılan ev baskınında gözaltına alındığı belirtildi.

**12 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Hazro ilçesinde** CHP İlçe Başkanı Turğut İncel'in evine sabah saatlerinde polis tarafından baskın düzenlendiği, baskında İncel'in evinin kapısının koçbaşıyla kırıldığı, İncel ve ailesinin bir buçuk saat boyunca yüz üstü yere yatırılarak darp edildiği, evde yapılan aramada eşyaların dağıtıldığı ve ardından da "yanlış ihbar" diyerek evden ayrıldığı öğrenildi.

**15 Mart 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesinde** DBP Van İl Örgütü yöneticisi Sulhattin Kenco'nun polis tarafından gözaltına alındığı ve İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar'ın **Urfa Adliyesi** önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eyleminin sırasında **15 Mart 2021 tarihinde** gözaltına alındığı ve emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**17 Mart 2021 tarihinde Van'da** 1 kişinin (*Halime Kaval*) gözaltına alınarak Van İl Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.

**18 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde** 7 kişinin (*HDP PM üyesi Azad Polat, TJA aktivisti Hediye Yayık, HDP Gençlik Meclisi Üyesi Berfin Can, Ruşen Sansak, Gıyasettin Polat, Resul Sadak, Beşir Gürel*) gözaltına alınarak ilçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **22 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

**19 Mart 2021 tarihinde Batman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 12 kişinin "Örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **25 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye 12 kişiden 4'ünün serbest bırakıldığı, diğer 4 kişinin ise (*Rıdvan İmir, Mehmet Faruk Ekin, Mehmet Öztekin, Suat Keskin*) tutuklandığı öğrenildi.

**20 Mart 2021 tarihinde Mardin ve ilçelerinde** sabah saatlerinde yapılan polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 26 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **22 Mart 2021 tarihinde** 26 kişiden 16'sının emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede savcılık sorgusunun ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi. **25 Mart 2021 tarihinde** 10 kişiden 5'inin emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildiği, 5 kişiden 1'inin savcılık sorgusunun ardından serbest bırakıldığı ve diğer 4'ünün de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. Serbest bırakılan 5 kişinin isimleri şöyle: *Emira Er, Mehmet Selim Aydoğdu, Fırat Küçükcaslan, Behram Atalan, Fehmi Kılıç*. **26 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 1 kişi (*Cihan Arslan*) serbest bırakılırken, adliye sevk edilen 4 kişiden 1'inin (*Adil Başaran*) "örgüt üyesi olmak" iddiası tutuklandığı, diğer 3 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**20 Mart 2021 tarihinde Hakkari'de** sabah saatlerinde yapılan polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 kişinin (*HDP İl Örgütü yöneticisi Kadir Şahin, Yılmaz Temel*) gözaltına alındığı öğrenildi. 2 kişiden Şahin'in emniyetteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**20 Mart 2021 tarihinde Batman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aynı aileden olduğu öğrenilen 4 kişinin (*Harun, Abdulsamed, Ayfer ve Yasemin Oğuz*) gözaltına alınarak Batman İl Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü öğrenildi. 4 kişinin, yaşamını yitiren ve yakınları olan HPG militanı Medeni Oğuz'un 11 Mart 2021 tarihinde düzenlenen cenaze törenine katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alındıkları öğrenildi. **25 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişinin, savcılık sorgusunun ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**20 Mart 2021 tarihinde Malatya'da** yapılan Newroz kutlamasında, İkbal Yalçınkaya isimli kadın ve 2 çocuğunun, 12 yaşındaki çocuklarından birinin taktığı şal gerekçe gösterilerek gözaltına alındıkları öğrenildi. 3 kişinin, aynı gün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı belirtildi.

**21 Mart 2021 tarihinde Hakkari** merkezde sabah saatlerinde özel hareket polisleri tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 4 kişinin (*45 yaşındaki Gülizar Demir, 50 yaşındaki Halime Arslan ile eşi Nihat Arslan, Ömer Kaplan*) gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

**21 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da** gerçekleştirilen Newroz kutlaması sırasında 2'si çocuk olmak üzere 100'ü aşkın kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gün boyu gözaltına alınanlardan 35'i akşam saatlerinde ve 52 kişinin ise gece saatlerinde emniyetteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı, 13 kişinin ise Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nde tutulduğu belirtildi.

**21 Mart 2021 tarihinde Urfa'da** gerçekleştirilen Newroz kutlaması sırasında "Toplantı gösteri ve yürüyüş kanununa muhalefet" gerekçesiyle 1'i çocuk 8 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **24 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 kişinin savcılık ifadeleri ardından yurt dışına çıkış yasağı ve adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **25 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen M.T.Ç, ifade işlemlerinin ardından yurt dışına çıkma yasağı şartıyla serbest bırakıldı.

Diyarbakır'da gerçekleştirilen Newroz kutlaması sırasında "Örgüt propagandası" yapıldığı iddiasıyla Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında, **23 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 21 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. 36 kişi hakkında yakalama kararı olduğu öğrenilen soruşturmada, 15 kişinin ise arandığı ifade edildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **25 Mart 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine polis tarafından izin verilmediği öğrenildi. '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' edildiği gerekçesiyle gözaltına Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın aynı gün içerisinde emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**Bingöl'ün Karhova ilçesine** bağlı Karahamzan (Yorgançayır) köyüne Newroz kutlaması sonrası **24 ve 25 Mart 2021 tarihlerinde** askerler tarafından baskın düzenlendiği, yakılan Newroz ateşi gerekçe gösterilerek köylülerin köy meydanında toplatılarak küfür ve hakaretlere maruz bırakıldığı öğrenildi. Köy sakinlerinden 11 yaşındaki S.Ö. isimli çocuğun ise askerlerin fiziksel şiddetine maruz bırakıldığı belirtildi. Baskın anını cep telefonları ile görüntüleyen 3 köylünün (*Gülbahar Öge, Mehmet Üzen, Tahir Üzen*) gözaltına alındığı ve telefonlarda bulunan kayıtların silinmesinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

Emek Partisi Malatya İl Disiplin Kurulu üyesi Hasan Bali'nin **25 Mart 2021 tarihinde** sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı ve aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Hakkari Cumhuriyet Savcılığı tarafından hakkında başlatılan bir soruşturma kapsamında **25 Mart 2021 tarihinde Batman'da** gözaltına alınan TJA aktivisti Seyhan Başak'ın **31 Mart 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede 'örgüt üyeliği' iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**26 Mart 2021 tarihinde Antep'te** Emek Partisi üyesi Nail Ulutaş'ın sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı ve **27 Mart 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede yurtdışına çıkış yasağı şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**31 Mart 2021 tarihinde Dersim'de** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, avukat Zafer Çellik önce evinde daha sonra ise götürüldüğü bürosunda yapılan aramanın ardından "örgüt üyeliği" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi.

**4 Nisan 2020 tarihinde Urfa'nın Birecik ilçesinde** HDP Haliliye İlçe Eş Başkanı Müslüm Arslan'ın polis tarafından gözaltına alındığı ve **5 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na yürütülen bir soruşturma kapsamında kadın örgütleri ve siyasi parti temsilcilerinin aralarında bulunduğu 33 kişi hakkında yakalama kararı çıkarıldığı ve **5 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından HDP, DBP TJA üye ve aktivistlerinin de bulunduğu 26 kadının gözaltına alındığı öğrenildi. **8 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 22 kişiden 16'sının adliyeye sevk edildiği, 16 kişiden 6'sının "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla (*Satiye Ok, Leyla Akgül, Ayşen Kanuş, Nurşen Akbal, Şehriban Zuğurlu, Figen Aras*) tutuklandığı öğrenildi. 1 kişiye (*Barış Anneleri Meclisi Üyesi Nezahat Teke*) ev hapsi verildiği ve diğerlerinin ise adli kontrol tedbiriyle serbest bırakıldığı öğrenildi. **9 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kadından 2'sinin (*Çınar Belediye Eşbaşkanı Necla Tamriş, DBP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Seval Gülmez*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı, diğer kadınların ise adli kontrol tedbiriyle serbest bırakıldığı öğrenildi. **9 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kadının (*TJA aktivisti Zelal Bilgin, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyeleri Bahar Karakaş Uluğ ve Rabia Tekas*) "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.



**5 Nisan 2021 tarihinde Tunceli'nin Ovacık ilçesinde** sabah saatlerinde askerlerce yapılan ev baskınlarında 3 kişinin (*HDP üyeleri İbrahim Yalvaç, Bülent Süzgül, Murat Duman*) gözaltına alınarak Tunceli İl Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.

**6 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde** polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, evi tadilatla olduğu için Dumlupınar Mahallesi'nde bir akrabasında misafir kalan 30 yaşındaki İbrahim Halil Ercan'ın gözaltına alındığı, gözaltına alındığı sırada polislerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Ercan'ın gözaltında tutulduğu sırada çekilen bir fotoğrafında yüzünde ve başında işkence izleri görüldüğü fotoğraflar haber organlarında yayınlandı. **14 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Ercan'ın 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**7 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 1 yurttaşın (*İbrahim Halil Ercan*) gözaltına alındığı öğrenildi. Baskın sırasında evin kapısının koçbaşı ile kırıldığı, eşyaların dağıtıldığı ve aile fertlerine özel hareket polisleri tarafından hakaret edildiği belirtildi.

**8 Nisan 2021 tarihinde Dersim Pertek ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Pertek İlçe Eşbaşkanı Aydın Köse'nin gözaltına alındığı öğrenildi. Eş zamanlı olarak HDP Pertek İlçe Örgütü'ne polis tarafından baskın düzenlendiği ve arama yapıldığı öğrenildi.

**8 Nisan 2021 tarihinde Artvin'de** Sol Parti Artvin İl Örgütü binasına "İstanbul Sözleşmesi bizimdir. Tek adamın kararnameleleri hükümsüzdür" pankartı asılması nedeniyle İl Başkanı Sercan Dede ve Borçka İlçe Başkanı Ömer Çatan'ın gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. **9 Nisan 2021 tarihinde** Artvin Cumhuriyet Savcılığı'nın talimatı ile parti binasında arama yapmak üzere gelen polislerin, İl Başkanı Sercan Dede ile İl Yöneticisi Ünal Demir ve iki parti üyesini gözaltına aldığı öğrenildi. 4 kişinin, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**8 Nisan 2021 tarihinde** Van merkezli operasyon kapsamında Van, Hakkari ve İstanbul'da 5 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **9 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişinin 3'ünün (*Sabri Ecer ile oğlu Abdulcebbar Ecer, ismi öğrenilemeyen bir kadın*) "Örgüte yardım etmek" iddiasıyla tutuklandığı, diğer 2 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Hülya Alökmen'in 2012 yılında SES Diyarbakır Şube Eşbaşkanı olduğu sırada hakkında açılan davanın **14 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görülen karar duruşmasında, "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla 10 yıl 6 ay hapis cezası verildi. Hakkında yakalama kararı çıkartılan Alökmen Uyanık'ın tutuklandığı öğrenildi.

Mardin'in Yeşilli ilçesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Yeşilli Belediyesi tarafından yapılmak istenen kentsel dönüşüm projesine karşı çıkan yurttaşların 6 Nisan 2021 tarihinde yaptıkları protesto eylemi nedeniyle haklarında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında **15 Nisan 2021 tarihinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın gözaltına alındığı ve emniyette alınan ifadenin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**15 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice İlçesi** kırsal mahallelerinde başlatılan askeri operasyon sırasında askerler tarafından gerçekleştirilen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*Berat*

*Akgeyik, Eyüp Özkan, ismi öğrenilemeyen 2 kişi*) gözaltın alındığı ve gözaltına alındıkları sırada fiziksel şiddete maruz kaldıkları öğrenildi.

**15 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaşın (*Ramazan Dayan, Murat Erdemir, Kazım Tekinalp, Dildar Kara, Ahmet Yıldız, Eshat Duman*) gözaltına alındığı ve götürüldükleri İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

Batman Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Newroz kutlamalarında “örgüt propagandası” yapıldığı gerekçesiyle yürütmüş olduğu soruşturma kapsamında **19 Nisan 2021 tarihinde Batman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 13 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **23 Nisan 2021 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 13 kişiden serbest bırakıldığı öğrenildi.

**20 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 kişinin (*Önceki dönem Belediye Eşbaşkanı Servet Tunç, Barış ve BDP eski Belediye Başkanı Mehmet Kanar, HDP İl Genel Meclis üyesi Faris Çetinkaya, Hacı Yanar*) gözaltına alındığı öğrenildi. 4 kişinin, İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**20 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 kişinin (*HDP önceki dönem İl Genel Meclis Üyeleri Kerem Ayar ve Tahsin Çetin, önceki dönem belediye başkan yardımcısı Rızgar Demiroğlu, önceki dönem belediye meclis üyesi Nimet Akar, Ali Saraç, Cuma Ertunç*) gözaltına alındığı öğrenildi. 6 kişinin, **24 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, **26 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, haklarında arama kararı bulunan 13 kişiden 12'sinin gözaltına alındığı öğrenildi. **29 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 12 kişinin sosyal medya paylaşımları ve gizli tanık ifadeleri gerekçe gösterilerek ve “örgüt propagandası yapmak” yapmak iddiasıyla tutukladığı öğrenildi. Tutuklananların isimleri şöyle: *HDP yöneticileri Ramazan Karakaya, Hamit Onur, Murat Öndeş, Sadık Tosun, HDP Kayapınar eski İlçe Eşbaşkanı Kadri Akkaya, DBP Diyarbakır eski İl Eşbaşkanı Mehmet Bakır, MED-DER Eşbaşkanı Rıfat Roni, Yenişehir Belediye Meclis üyesi Mehmet Zeki Bağcı, Bağlar Belediyesi Meclis Üyesi Nurettin Bakan, Kayapınar Belediyesi Meclis Üyesi Songül Dağ Kapancı, HDP Sur eski İlçe Eşbaşkanı Zülfikar Odabaşı, HDP İl Yöneticisi Naşit Bat.*

**28 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. 5 kişinin (*HDP üyesi 82 yaşındaki Süleyman Demir, emekli memur 79 yaşındaki Hüseyin Ertunç, Rıfat Karanfil, Çukurca Belediyesi işçileri Fuat Yılmaz ve Zero Koç*) emniyet ve savcılık sorgularının ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**1 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde** yaşayan 14 yaşındaki S.T. isimli çocuğun sosyal medya paylaşımlarında “Cumhurbaşkanına hakaret” ettiği suçlamasıyla gözaltına alındığı ve aynı gün serbest bırakıldığı öğrenildi.

**4 Mayıs 2021 tarihinde Batman'ın Sason ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın (*Ekoloji aktivisti Hüseyin Akıl, Mehmet Akıl, Ramazan Akıl, İbrahim Onar, Bilgin Onar*) gözaltına alındığı öğrenildi. **6 Mayıs 2021 tarihinde** İlçe Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

**4 Mayıs 2021 tarihinde Ağrı'da** bir okulun bahçesine yazılan yazılar gerekçe gösterilerek yaşları 14-15 arasında değişen 2 çocuğun (*C.Y., B.A.*) evlerine giden polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Emniyetteki ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 çocuğun savcılık sorgusu ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

12 Mayıs 2021 tarihinde **Diyarbakır'ın Silvan ilçesi** Mescit Mahallesi'nde bulunan özel harekât polis noktasında akşam saatlerinde el yapımı patlayıcı ile saldırıda bulunduğu öğrenildi. Başlatılan soruşturma kapsamında **13 Mayıs 2021 tarihinde** polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında 4 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltındaki yurttaşların **17 Mayıs 2021 tarihinde** Silvan İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**17 Mayıs 2021 tarihinde Batman'da** İbrahim Ethem Tüzer isimli müzisyenin "Pandemide 102 müzisyen intihar etti" dövizleriyle Valilik önünde gerçekleştirdiği protesto eylemine polis tarafından müdahalede bulunduğu ve müdahale sonucu gözaltına alınan Tezer'i emniyette ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

**18 Mayıs 2021 tarihinde Mardin merkez ve ilçelerinden** askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında iş insanları ve siyasetçilerinde bulunduğu 25 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Cezaevlerinde bulunan yakınlarına para gönderdikleri gerekçesiyle gözaltına alındıkları belirtilen 25 kişinin, **20 Mayıs 2021 tarihinde** Mardin İl Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**18 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Merkez Bağlar ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Hacı Karakuzu*) gözaltına alındığı öğrenildi.

**18 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'nın Halfeti ilçesinde** HDP Birecik eski ilçe Esbaskani Yusuf Yeşiltepe'nin, "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla hakkında kesinleşmiş hapis cezası bulunduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

**19 Mayıs 2021 tarihinde Van'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 18 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. MEBYA-DER'e yönelik soruşturma kapsamında gözaltına alınanların **28 Mayıs 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edildiği öğrenildi. Adliyeye sevk edilenlerden 6'sının (*MEBYA-DER Eşbaşkanı Gülistan Önver, dernek üyeleri Cihat Aksu, Ceyda Dindar, Azize Öner, Şevket Kaplan, Seracettin Bayhar*) tutuklandığı, diğerlerinin ise adliye kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. Savcılığın itirazı üzerine serbest bırakılan 5 kişinin (*Cevdet Bilekçi, Halil Karakoç, Kamuran Çiftçi, Mahmut Dindar, Savaş Encü*) **3 Haziran 2021 tarihinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınıyla yeniden gözaltına alındığı ve sevk edildikleri adliyede tutuklandığı öğrenildi.

**19 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 2 kişinin (*SES Diyarbakır Şubesi eski Eşbaşkanı Ramazan Kaval ve oğlu Velat Kaval*) gözaltına alındığı öğrenildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **20 Mayıs 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine HDP heyetinin ziyareti öncesinde müdahale eden polislin Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar'ı darp ederek gözaltına aldığı öğrenildi.

**21 Mayıs 2021 tarihinde Van'da** sabah saatlerinde Akköprü Mahallesi'nde ev ve öğrenci yurduna yapılan polis baskınında, 2 yurttaşın (*Bilal A., Eda T.*) gözaltına alındığı, aynı soruşturma kapsamında **Hakkari'de** 1 yurttaşın (*Rahmi A.*) gözaltına alındığı öğrenildi. 3 kişinin de "örgüt üyeliği" ve "örgüte yardım yataklık" yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alındığı belirtildi. 3 kişinin, **24 Mayıs 2021 tarihinde** Hakkari İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

19 Mayıs 2021 tarihinde gece saatlerinde 8'inci Ana Jet Üssü Komutanlığı'na yapılan hava saldırısıyla ilgili sosyal medya hesabından paylaşımda bulunan bir kişinin **21 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'da** gözaltına alındığı öğrenildi. **24 Mayıs 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen yurttaşın serbest bırakıldığı öğrenildi.

**22 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, BDP eski İlçe Eşbaşkanı Bengin Karaviş'in gözaltına alındığı ve emniyetteki ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma kapsamında **24 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır merkez ile Kulp ve Silvan ilçelerinde** aralarında ESP Eş Genel Başkan Yardımcısı Beycan Taşkıran ile HDP ve DBP'li yöneticilerin içinde bulunduğu 30 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alındığı tespit edilen 24 kişinin isimleri şöyle: "HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı İrfan Söner ve il yöneticileri Abdullah Arkan, Ramazan Kızıltepe, Arif Bulut, Abdulbari Mavlay, HDP Bağlar ilçe yöneticisi Kemal Baran, HDP Yenişehir İlçe Eşbaşkanı Kasım Kaya, HDP eski il yöneticisi Ali İhsan Karahan, HDP Kayapınar ilçe yöneticisi Şahin Eroğlu, HDP Diyarbakır eski il eşbaşkanı Cebbar Leygara, HDP Kayapınar eski ilçe yöneticisi Newroz Reşitoğlu, HDP Bağlar eski ilçe eşbaşkanı Mehmet Atlıhan, HDP Bağlar eski yöneticisi Özlem Noyan, Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Kayapınar eski ilçe eşbaşkanı Mehmet Doğan Ünal, DBP yöneticisi Şahin Tanrıverdi, Yenişehir Belediye Meclis Üyeleri Alattin Zuğurlu ve Yusuf Sözmen, Bağlar Belediyesi Meclis Üyesi Hüsnü Kaya, Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) Eş Genel Başkan Yardımcısı Beycan Taşkıran, KHK ile ihraç edilen öğretmen Fırat Akdeniz, Genel-İş eski yöneticisi Selvi Ok, TUAY-DER yöneticisi Mehmet Özel, 81 yaşındaki Kadri Atlı ve Velat Şeker." **31 Mayıs 2021 tarihine** kadar gruplar halinde emniyetteki işlemlerin ardından adliyeyi sevk edilen 30 kişiden 15'inin "Örgüt üyesi olmak"la suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi. Tutuklananların isimleri şöyle: *Abdulbari Mavlay, Beycan Taşkıran, Mehmet Atlıhan, Alaattin Zuğurlu, Özlem Noyan, Selvi Ok, Ramazan Kızıltepe, İrfan Söner, Kemal Baran, Yusuf Sekmen, Ali İhsan Karahan, Abdullah Arkan, Şahin Tanrıverdi, Fırat Akdeniz, Engin İhlamur,*

**27 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'da** sabah saatlerinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*Mehmet İkinci, Murat Kengiş ve ismi öğrenilemeyen 2 kişi*) "Örgüt propagandası yapmak" iddiası ile gözaltına alındığı öğrenildi. **28 Mayıs 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 4 kişinin adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.



**27 Mayıs 2021 tarihinde Adıyaman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın (*Hasan Tunç, Sabri Sel, Aziz Yıldız, Ali Süngü, Hasan Süngü*) gözaltına alınarak Adıyaman İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldükleri öğrenildi.

**2 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde** 12 yaşındaki İ.K. isimli çocuğun, HDP İlçe Örgütü binasının fotoğrafını çektiği gerekçesiyle gözaltına alındı. Zırhlı araçla İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen çocuğun, telefonun polislerce incelenmesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında, **3 Haziran 2021 tarihinde Batman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 3 kişinin (*Yusuf Akyıldız, ismi öğrenilemeyen 2 kişi*) sosyal medya hesaplarında “Örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **4 Haziran 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, **4 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 18 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. 22 kişi hakkında gözaltı kararı çıkartıldığı, dosyaya gizlilik kararı konulduğu ve 24 saatlik avukat kısıtlılığı da getirildiği öğrenildi. **7 Haziran 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 18 kişiden 5'nin “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklandığı, 13 kişinin ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

Muş Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, **4 Haziran 2021 tarihinde Maraş'ın Göksun ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Mehmet Şeker*) gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında Muş'ta da 2 yurttaşın (*Kasım Sığıncı, Ali Erol*) gözaltına alındığı öğrenildi.

**8 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 kadın yurttaşın (*Dilşa Kocakaya*) gözaltına alındığı öğrenildi. Evde yapılan aramanın ardından gözaltına alınan Kocakaya'nın gözaltı gerekçesi ise öğrenilemedi.

**9 Haziran 2021 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesinde** düğün töreni düzenleyen damat Safet Polat'ın yöresel kıyafet giydiği gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Karayazı Emniyet Müdürlüğüne götürülen Polat'ın gözaltı gerekçesine dair şu ifadeler yer aldı: “*Karayazı ilçe sınırları içerisinde bulunan Anter Düğün salonu içerisinde yapılan tespitte örgütün üniforması olarak kullandığı askeri kıyafeti ve mekap ayakkabı ile görüldüğü tespit edilen kişi gözaltına alınmıştır.*” İfadesinde elbiselerin yöresel olduğuna dikkat çeken Polat'ın bunun suç teşkil etmediğini söylediği ve alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**9 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **10 Haziran 2021 tarihinde** İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişiden 1'inin (*Hüseyin Ögen*) serbest bırakıldığı, 4 kişinin ise (*Serhat İnanç, Mustafa Ekren, Erdal Çağınni, Ramazan Türel*) “Devletin birliğini ve ülkenin bütünlüğünü bozmak” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.



Hakkari Cumhuriyet Başsavcılığı'na yürütülen soruşturma kapsamında **11 Haziran 2021 tarihinde Hakkari** kent merkezi ve **Şemdinli ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP'li 4 kadının (*HDP eski İl Eşbaşkanı Sipan Turan, Merkez İlçe Eşbaşkanı Sinem Seven, Şemdinli İlçe Eşbaşkanı Sozdar Atilla, Zeynep Kaya*) gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **14 Haziran 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kadının adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. Yürütülen soruşturma kapsamında HDP'li 19 kişinin de ifadeye çağrıldığı belirtildi.

**11 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından yapılan ev baskınında, 1 kişinin (*HDP Üyesi Zindan Mola*) gözaltına alındığı öğrenildi. **7 Haziran 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Mola'nın savcılık ifadesi ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**14 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar, Kayapınar ve Ergani ilçelerinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 10 kişinin (*V.B., A.B., O.B., M.R.T., A.K., H.K., R.O., A.O., S.Y. ve ismi öğrenilemeyen bir kişi*) gözaltına alındığı öğrenildi. "Örgüte yardım etmek" iddiasıyla yürütülen soruşturma kapsamında gözaltına alınanların Jandarma İl Komutanlığına götürüldüğü ve **17 Haziran 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 2 kişinin serbest bırakıldığı, adliyeye sevk edilen 8 kişiden 7'sinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, 1 kişinin ise tutuklandığı öğrenildi.

**16 Haziran 2021 tarihinde Van'da** Koronavirüs (Kovid-19) aşısını yapmak üzere sabah saatlerinde hastaneye giden gazeteci Lokman Gezgin, hastane çıkışı polisler tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Hakkında kesinleşmiş hapis cezası bulunduğu gerekçesiyle gözaltına alınan Gezgin'in aynı gün emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi.

**18 Haziran 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesine** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*65 yaşındaki Abdullah Basiyan ve ismi öğrenilemeyen 3 kişi*) gözaltına alınarak Suruç İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

HDP İzmir İl Binasına yönelik gerçekleştirilen saldırıda parti çalışanı Deniz Poyraz'ın katledilmesi olayına tepki göstermek amacıyla **19 Haziran 2021 tarihinde Batman'da** Barış Anneleri Meclisi üyeleri tarafından düzenlenmek istenen basın açıklamasına polis tarafından müdahalede bulunuldu. Müdahalede HDP Milletvekillerinin de aralarından bulunduğu çok sayıda kişinin darp edildiği ve 16 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Batman İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 16 kişinin, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler şöyle: *Yerine kayyım atanmış Batman Belediyesi Eşbaşkanları Mehmet Demir ve Songül Korkmaz, TJA Batman Sözcüsü Gülistan Sönük, HDP İl Eşbaşkanı Fatma Ablay, HDP, Kozluk İlçe Eş Başkanı Ömer Emen, HDP il yöneticileri Emin Şahin, Mecit Çeken, Hüseyin Akman, HDP Gençlik Meclisi Üyeleri Ümit Akbıyık, Şakir Can, Belediye Encümeni Şirin Şen, Kozluk İlçe Yöneticisi Halide Altuboğa, HDP Batman Merkez İlçe yöneticileri Mehmet Eren, Eşref Büyüktop, HDP üyesi Halise Kaya, Tufan Ekinci.*

**20 Haziran 2020 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesinde** sabah saatlerinde düzenlenen ev baskınlarında, 6 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **22 Haziran 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişiden 2'si (*Şirin Kurt, Resul*

*Kurt*) serbest bırakılırken, 4 kişinin ise (*Abdullah Kurt, Coşkun Çetres, İsmet Gürel, İslam Acar*) “örgüt üyeliği” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**22 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Lice, Hazro ve Kocaköy ilçelerinde** bulunan kırsal mahallelerde askerler tarafından gerçekleştirilen ev baskınlarında, 14 kişinin (*Hasıl Tekin, Cevdet Tekin, Yahya Tekin, Önder Yıldırım, Yusuf Yıldırım, Mustafa Toprak, Metin Çakır, Nevzet Demirhan, Vedat Çakır, Sedat Çakır, Vedat Çakır, Metin Çakır, Fesih Tekin, Şemsettin Çakır*) darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların Diyarbakır İl Jandarma Komutanlığı’na götürüldüğü belirtildi.

**23 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, DTK Eşbaşkanlık Divanı Üyesi Mehmet Nuri Özdemir’in gözaltına alınarak Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüğü öğrenildi.

Van Cumhuriyet Başsavcılığı’nın yürütmüş olduğu bir soruşturma kapsamında **23 Haziran 2021 tarihinde Şırnak’ın Beytüşşebap ilçesinde** bu sabah saatlerinde düzenlenen ev baskınlarında, 3 kişinin (*Rahmi Aykut, Osman Bal, İhsan Ediş*) gözaltına alındığı öğrenildi.

Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında **15 ile 25 Haziran tarihleri arasında Urfa’nın Suruç ve Viranşehir ilçeleri ile Antep merkezde** yapılan ev baskınlarında 25 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Farklı tarihlerde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 25 kişiden 14’ünün (*Hamdullah Özkıran, Mahmut Parsak, İbrahim Basiyan, Mahsum Temel, Mahsum Demir, Mehmet Salih Eliş, Mürşit Arslan, Osman Başkut, Şahin Basiyan, Mikail Akgöbek, Abdullah Basiyan, Abdurrahman Mutlu, Mustafa Başkut ve Orhan Demircan*) "örgüt üyesi olmak" ve "örgüte yardım ve yataklık etmek" iddiası tutuklandığı öğrenildi.

**26 Haziran 2021 tarihinde Mardin’in Kızıltepe ilçesinde** Hamdullah Ozan isimli kişinin, akşam saatlerinde polisler tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Urfa’da yürütülen soruşturma kapsamında gözaltına alındığı belirtilen Ozan’ın Urfa’ya götürüldüğü öğrenildi.

**30 Haziran 2021 tarihinde Ağrı’nın Doğubayazıt ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*Halis Yarıcı, Mehmet Yarıcı, Ayhan Cengiz, Faruk Safkan*) “örgüt üyeliği” ve “örgüte yardım etmek” iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **3 Temmuz 2021 tarihinde** Doğubayazıt İlçe Emniyet Müdürlüğü’nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 yurttaşın adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**6 Temmuz 2021 tarihinde Mardin ve ilçelerinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 29 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan 12’sinin emniyette alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**6 Temmuz 2021 tarihinde Mardin Nusaybin ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından barış annelerinin de bulunduğu 7’si kadın 11 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **9 Temmuz 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan işlemlerinin ardından 11 kişiden 6’sının serbest bırakıldığı, adliyeye sevk edilen 5 kişiden 3’ünün adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, diğer 2 kişinin ise (*Ayla Kaya-Yaş 56, Atiye Yılmaz-Yaş 59*) "örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**6 Temmuz 2021 tarihinde Mardin ve ilçelerinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından barış annelerinin de bulunduğu 29 yurttaşın

gözüne alındığı öğrenildi. Gözüne alınlardan 2'sinin emniyette alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**7 Temmuz 2021 tarihinde Iğdır merkezde ve Aralık ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*Yaşar Torzluk, Halil Sanan, Mehmet Kaya, Yaşar İmdat*) gözüne alındı. **9 Temmuz 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişinin, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**8 Temmuz 2021 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesinde** jandarma ve özel hareket polisleri tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 yurttaşın (*Salih Altay, Eset Kaplan, Ali Rıza Kaplan, Metin Kara, Bahattin Sümbül, Ali Sümbül, Faruk Sümbül*) gözüne alınarak Karayazı Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi. 7 kişinin daha önceki davalardan aldıkları hapis cezalarının üst mahkeme tarafından onanması sonucunda gözüne alındığı belirtildi.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın "yetki belgesi" almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapmayı yasaklanmasına karşı Adıyaman ve ilçelerinde düzenlenen protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle, **9 Temmuz 2021 tarihinde Adıyaman Merkez ve ilçelerinde** sabah saatlerinde jandarma ve polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 50 yurttaşın gözüne alınarak Adıyaman İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığı'na götürüldükleri öğrenildi.

**10 Temmuz 2021 tarihinde Batman kent girişindeki** polis kontrol noktasında durdurulan yapılan GBT sorgulamasının ardından, HDP Gençlik Meclisi üyesi Gülistan Yılmaz hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözüne alındığı ve Batman Adliyesi'ne götürüldüğü öğrenildi.

HDP Hakkari İl Eşbaşkanı Lokman Özdemir'in **11 Temmuz 2021 tarihinde Hakkari** çarşı merkezinde TEM ekipleri tarafından gözüne alındığı öğrenildi. Örgüt propagandası yaptığı gerekçesiyle gözüne alınan Özdemir'in emniyette alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**11 Temmuz 2021 tarihinde Urfa** İl Jandarma Komutanlığı'na ifadesi alınmak üzere çağrılan HDP Haliliye İlçe Eşbaşkanı Müslüm Arslan'ın gözüne alındığı öğrenildi. 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde yapmak istedikleri basın açıklaması sırasında tartıştığı polislerin şikayetçi olduğu Arslan hakkında "polise mukavemet ettiği" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı ve Urfa 2'nci Asliye Ceza Mahkemesi'nde dava açıldığı öğrenildi. Davanın görülen ilk duruşmasına katılmadığı için hakkında yakalama kararı çıkarılan Arslan'ın Sulh Ceza Hakimliği'nce alınan ifadesinden ardında serbest bırakıldığı öğrenildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının 14 Haziran 2018 tarihinde iş yerlerinde başlayan, Suruç Devlet Hastanesi'nde devam eden saldırılarında eşi ve iki oğlu katledilen Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar, **14 Temmuz 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde sürdürdüğü adalet nöbeti eylemine gittikleri sırada polis tarafından "Kamu görevlisine hakaret" ettiği iddiasıyla gözüne alındıkları öğrenildi.

HDP Van Tuşba İlçe Eşbaşkanı Hanım Akkuş'un hakkında yürütülen soruşturma gerekçe gösterilerek **16 Temmuz 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi girişinde** bulunan polis

kontrol noktasında gözaltına alındığı ve götürüldüğü İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**16 Temmuz 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesi merkez** ve köylerinde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (*Aydın Baykara, Sait Tatlı, Hacı Derviş Abay*) darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

**27 Temmuz 2021 tarihinde Adıyaman'da** sabah saatlerinde jandarma tarafından yapılan ev baskınlarında, 2 kişinin (*DBP Adıyaman eski il yöneticisi Yusuf Bağırıcı, KHK ile ihraç edilen öğretmen Erdal Çıtrık*) gözaltına alındığı öğrenildi. **29 Temmuz 2021 tarihinde** Adıyaman İl Emniyet Müdürlüğü'ne tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 kişinin "Örgüte yardım ve yataklık etmek" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**27 Temmuz 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde** askeri personel taşıyan zırhlı minibüsün geçişi esnasında meydana gelen patlamada, 11'i ağır olmak üzere 19 askerin yaralandığı öğrenildi. Patlamanın ardından askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 10 kişi ve 2 çobanın (*Levent Dere, Harun Ortaş*) gözaltına alındığı öğrenildi. 10 köylünün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. Davut Sarıtaş ile Abbas Kırmızıtaş'ın da aynı soruşturma kapsamında gözaltına alındığı belirtildi. Yine aynı soruşturma kapsamında yapılan ev baskınlarında Rıfat Ekici, Menderes Ekici ve Memduh Akbaş gözaltına alındığı öğrenildi.

**31 Temmuz 2021 tarihinde Van'da** bulunan Sanat Sokağı'nda HDP, CHP, EMEP, ESP ve 23 STÖ tarafından, Konya'da aynı aileden 7 kişinin ırkçı saldırı sonrasında katledilmesine tepki göstermek amacıyla basın açıklaması yapıldı. Açıklamanın ardından sloganlar atarak dağılan kitleye polis gaz bombası ve tazyikli su ile müdahale bulundu. Müdahale sırasında 5 kişi darp edilerek gözaltına alındı.

**27 Temmuz 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde** askeri personel taşıyan zırhlı aracın geçişi esnasında meydana gelen patlamanın ardından 7 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **2 Ağustos 2021 tarihinde** İlçe Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 kişinin "Devletin Birliğini ve Ülke Bütünlüğünü Bozmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. Tutuklananların isimleri şöyle: *Levent Dere, Harun Ortaş adlı çobanlar, Davut Sarıtaş, Abbas Kırmızıtaş, Rıfat Ekici, Menderes Ekici, Memduh Akbaş.*

**1 Ağustos 2021 tarihinde Van'da** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 9 kişinin (*HDP PM Üyesi Hazal Karabey ile HDP Van Gençlik Meclisi üyeleri Ferhat Azan ve Arjin Tuncer, Mesut Bor, Çetin Temel, Rojhat Duman, Rojin Varhan, Nurullah Pekbay ve Dilovan Duru*) gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında 4 Ağustos 2021 tarihinde HDP Milletvekili Muazzez Orhan'ın Danışmanı Sinan Ok'un evine düzenlenen polis baskınıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **5 Ağustos 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 3'ünün (*Rojhat Duman, Dilovan Duru, Nurullah Pekbay*) "Görevi yaptırmamak için direnme" ile "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu'na Muhalefet etmek" iddiasıyla tutuklandığı, diğerlerinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Konya'nın Meram ilçesinde Dedeoğulları ailesine yönelik silahlı saldırı sonucu 7 Kürt yurttaşın katledilmesine ilişkin **1 Ağustos 2021 tarihinde Antep'te** HDP Antep İl Örgütü önünde yapılan basın açıklamasının ardından HDP Gençlik Meclisi Üyesi 7 kişinin polis



tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *Ahmet Yıldız, Eray Üçer, Hasan Emre Çelik, Müslüm Şahinsoy, Serhat Karahan, Mustafa Yaşodun ve Alper Kulaz*. “Meşaleli yürüyüş yapacakları” ihbarı üzerine “Önleyici gözaltı” gerekçesiyle gözaltına alınan yurttaşların, götürüldükleri Antep Emniyet Müdürlüğü’nde ifadelerinin alınması ardından gecenin geç saatlerinde serbest bırakıldığı öğrenildi.

**2 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'da** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, haklarında ihbar olduğu gerekçesiyle 4 yurttaşın (*Mehmet Yalçın, Muhsin Acar ile ismi öğrenilemeyen 2 genç yurttaş*) gözaltına alındığı öğrenildi. 4 kişinin, **6 Ağustos 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**6 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Osman Şakar, Metin Demir*) gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüğü ve aynı gün emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**10 Ağustos 2021 tarihinde Kars ve ilçelerinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 yurttaşın (*Güven Çelik, Şahin İli, Mühendis Katanalp, Adnan Çağdavul ve ismi öğrenilemeyen 3 kişi*) "Örgüt üyeliği" suçlamasıyla gözaltına alınarak Kars İl Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüğü öğrenildi. **12 Ağustos 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 yurttaşın, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**11 Ağustos 2021 tarihinde Muş'ta** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Muş İl Eşbaşkanı Belma Nergiz’in gözaltına alındığı öğrenildi. Polis Nergiz’in evinde ve HDP İl Örgütü binasında arama yaptığı öğrenildi. **13 Ağustos 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Nergiz’in “örgüt üyeliği” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin (DEDAŞ) kesintilerine karşı **10 Ağustos 2021 tarihinde Urfa'nın Haliliye ilçesine** bağlı Çobanderesi mevkinde Urfa-Mardin karayolunu traktör ve araçlarıyla trafiğe kapatarak protesto gösterisinde bulunan çiftçilere, jandarma tarafından gaz bombalarıyla müdahalede bulunduğu öğrenildi. **12 Ağustos 2021 tarihinde** ifade vermek üzere çağrıldıkları Şanlıurfa İl Jandarma Karakolu'na giden 18 çiftçinin gözaltına alındığı öğrenildi. **13 Ağustos 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 5 çiftçinin serbest bırakıldığı, diğer 13 çiftçinin ise sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında **13 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır ve ilçelerinde** sabah saatlerinde polis tarafından 104 adrese düzenlenen baskınlarda, aralarında Jinnews muhabiri Beritan Canözer’in de bulunduğu 3’ü çocuk 58 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında 88 kişi hakkında “örgüt propagandası” ve “örgüt adına eylem ve faaliyetlerde bulunma” iddiasıyla gözaltı kararı olduğu, dosyada gizlilik kararı olduğu ve avukat kısıtlaması getirildiği öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *JinNews muhabiri Beritan Canözer, gazeteci Kadir Bayram, HDP Gençlik Meclis üyeleri Ferhat Azan, Gülistan Yılmaz, Ümit Akbıyık, Çetin Temel, Rojin Varhan, Serhat Sönmez, Kadri Şimşek ile SES üyesi Aytaç Eles, Sohbet Yıldız, Dicle Ayaz, Mustafa Kurt, Osman Karaaslan, Baver Önerarı, Ümit Akpınar, Mehmet Ali Tekmir, Mehmet Noyan, Özlem Öncel, Zilan Dağ, Mehmet Emin Firak, Mehmet Emin Gürcü, Abdullah Çapraz, Hacı Tahir Fazıloğlu, Zemirhan Yılmaz, Mehmet Kurt, Osman Karaaslan, Yusuf*



*Ateş, Mazlum Çiçek, Metin Şengül, Yakup Malçok, Mustafa Kolakan, Mehmet Atık, Mehmet Selam Balta, İsa Uzunboy, Nadir Karakoç, Erkan Eren, Eyüp Orak, Kerem Çetin, Süleyman Varlu, Mazlum Kardaş, Süleyman Bayram, Şirin Aslan, Muhammed Bozkır, Sedat Aydın, Berat Oturmak, Kemal Güneş, Serhat Ataş, Fırat Uluişik, Ahmet Aladağ, Rehber Demir, Mehmet Aydın, Cahit İganli, Umut Tursun, Diyar Orak. 18 Ağustos 2021 tarihinde* emniyetteki ifade işlemlerinin ardından 56 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

Van Cumhuriyet Başsavcılığı, tarafından yürütülen soruşturma kapsamında **13 Ağustos 2021 tarihinde Van'da** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 15 yurttaşın gözaltına alındığı ve İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesi'ne götürüldüğü öğrenildi. **16 Ağustos 2021 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 15 kişiden 3'ünün (*HDP Gençlik Meclisi üyeleri Ferhat Azan, Çetin Temel ve Rojin Varhan*) tutuklandığı, diğer 12 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

HDP Gençlik Meclis Üyesi Çektar Ermiş'in **13 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe İlçe** Otogarı'nda "örgüt propagandası" iddiasıyla gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Aynı gün emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Ermiş'in adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**14 Ağustos 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ve Silopi ilçelerinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 yurttaşın (*Abdullah Özkan, Cemal İneç, Kasım Uca, Ziver Elçi, Abdulhakki Erol, Nurettin Üçkaç, Nihat Acar, Berivan Sönmez*) gözaltına alınarak Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Cizre Cumhuriyet Başsavcısı'nın yürütmüş olduğu "silahlı Örgüt kurma, yönetme veya üye olma" soruşturması kapsamında gözaltına alınan 8 kişinin, **15 Ağustos 2021 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin (DEDAŞ) kesintilerine karşı **14 Ağustos 2021 tarihinde Urfa'nın Akçakale ilçesi** Pekmezler Mahallesi'nde Akçakele-Ceylanpınar yolunu trafiğe kapatarak protesto gösterisinde bulunan çiftçilere, jandarma tarafından TOMA ve gaz bombaları ile müdahalede bulunduğu öğrenildi. Müdahale sırasında 2 kişinin yaralandığı, 7 kişinin de gözaltına alındığı ve alınan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. **18 Ağustos 2021 tarihinde** ise jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 11 çiftçinin gözaltına alındığı ve aynı gün emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**15 Ağustos 2021 tarihinde Batman ve ilçelerinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP'lilerin de bulunduğu 7 yurttaşın sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *HDP Kozluk İlçe Eşbaşkanı Berjin Altan, Kozluk Belediyesi Meclis Üyesi İmadeddin Dinler, HDP Beşiri İlçe yöneticisi Hüseyin Kurhan ve kent merkezinde Abuzer Alay, Cengiz Yalçın, Fadıl Doğmuş, Merve Ömeroğlu. 16 Ağustos 2021 tarihinde* emniyetteki ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı'nca DTK faaliyetleri nedeniyle yürütülen bir soruşturma kapsamında **15 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe, Midyat, Derik, Mazıdağı ve Ömerli ilçelerinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından HDP'li yöneticilerinde bulunduğu 6 kişinin "örgüt propagandası" iddiası ile gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *HDP Derik İlçe Eşbaşkanı*

*Selma Özcan, parti yöneticileri Şenol Şan, Teyfik Kilkaya, Nurettin Altun, Ruken Çalıştıran Karabat, Süryani Birliği Derneği Başkanı Yuhanna Aktaş. 16 Ağustos 2021 tarihinde* emniyetteki ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişinin, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**15 Ağustos 2021 tarihinde Hakkari'nin** Talê (Oğul) köyünde askerler tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Ömer Işık*) gözaltına alındığı öğrenildi. Oğlunun düğün gününde ve "Örgüt üyesi" olmak iddiasıyla gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen yurttaşın, **17 Ağustos 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**19 Ağustos 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesine** bağlı kırsal mahallede jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 yurttaşın (*HDP İl Örgütü yöneticisi Evliya Alkan, Cevdet Bülbün, Erdem Eraydın, Mehmet Reşat Özdemir, Cengiz Özdemir, Seyhan Özdemir, Casım Kılıçak, Bahattin Geylani*) "Örgüte finans desteği" sağladıkları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi. **22 Ağustos 2021 tarihinde** Kısıklı Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişinin, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından açılan soruşturma kapsamında **20 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, DBP eski Şırnak Belediye Eşbaşkanı Serhat Kadirhan'ın gözaltına alınarak Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **23 Ağustos 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından Şırnak Adliyesi'ne SEGBİS ile bağlanan Kadirhan'ın "Örgüt üyeliği" ve "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**24 Ağustos 2021 tarihinde Urfa'nın Eyyübiye ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 kadın yurttaşın (*Melek Başkale*) gözaltına alındığı öğrenildi. **27 Ağustos 2021 tarihinde** Urfa TEM Şube'de tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen yurttaşın "Örgüt üyesi olma" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**26 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Kocaköy ilçesine** bağlı Yazı (Hewre) köyüne askerler tarafından düzenlenen baskında, 8 köylünün (*Saliha Narin, Fatma Narin, Ubeydullah Narin, Veysi Narin, M.S.D. ve ismi öğrenilemeyen 3 kişi*) "örgüte yardım etme" ve "örgüt adına eylem ve faaliyette bulunma" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. 3 buçuk saat süren aramaların ardından gözaltına alınan 8 köylünün, hakaret, tehdit ve fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 8 kişiden 2'sinin (*Ubeydullah Narin, Saliha Narin*) **31 Ağustos 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. **3 Eylül 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişiden 3'ünün (*Veysi Narin, Fatma Narin, Hatun Dağtaş*) tutuklandığı, diğer 3'ünün ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Şırnak'ın Cizre ilçesinde 15 Şubat 2008'de çıkan olaylarda gözaltına alınan ve haklarında "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" iddiası ile Cizre 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan dava kapsamında 3 yıl 1 ay 15'er günlük hapis cezası verilen 12 kişinin cezaları Yargıtay tarafından onandığı öğrenildi. **27 Ağustos 2021 tarihinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınıyla 9 kişinin gözaltına alındığı ve ardından da Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildiği öğrenildi. Tutuklananlardan ismi öğrenilenler şöyle: *Edip Yağarcık, Remzi Dadak, Hüsnü Dadak, Çetin Dayar, Tahsin Mendes ve Yusuf Uykur.*

Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "gizli" yürütülen soruşturma kapsamında **3 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskında, 1 yurttaşın (*Müzik eğitmeni Neşet Güçmen*) gözaltına alındığı öğrenildi.

HDP Bulanık İlçe Eşbaşkanı Eray Can hakkında daha önce açılan bir dava dosyasında "örgüt üyeliği" suçlamasıyla verilen 7 yıllık hapis cezasının Yargıtay tarafından onanması üzerine, **3 Eylül 2021 tarihinde** tutuklanarak Patnos L Tipi Cezaevi'ne gönderildiği öğrenildi.

**6 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Hani ilçesine** bağlı Yukarıturalı köyüne askerler tarafından düzenlenen baskın sonucunda, 4 yurttaşın (*Gökhan Yıldız, Berzan Yıldız, Ercan Yıldız, Cevat Yıldız*) gözaltına alındığı öğrenildi.

Maraş Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında, **7 Eylül 2021 tarihinde** Mersin'de birçok adrese asker ve polislerce baskın düzenlendi. Kentin merkez Toroslar ilçesinde yaşayan Tuba Salman ile Tarsus'ta oturan TUAYDER eski yöneticisi Cengiz Dere, evlerine yapılan baskınla gözaltına alındı. Cezaevine para gönderdikleri nedeniyle gözaltına alınan Salman ve Dere'nin, soruşturmanın yürütüldüğü Maraş'a götürüleceği öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında Maraş'ta ismi öğrenilemeyen bir kişinin daha gözaltına alındığı bildirildi.

**8 Eylül 2021 tarihinde Van'da** HDP Van il yöneticisi Herdem Acar'ın gözaltına alındığı ve **14 Eylül 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**9 Eylül 2021 tarihinde Van'da** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (*Yeni Yaşam Gazetesi dağıtımcısı Ejder Sarı, üniversite öğrencileri Yunus Küçükçelebi ve Vedat Fidan*) gözaltına alınarak Van İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü, dosyada gizlilik kararı alındığı ve 24 saat avukat kısıtlılığı getirildiği öğrenildi. **10 Eylül 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişiden Vedat Fidan'ın "örgüte üye kazandırmak" iddiasıyla tutuklandığı, diğer 2 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**9 Eylül 2021 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesine** bağlı kırsal mahallelerde (*Ayvalık, Taşarası ve Bolağaç köyleri*) sabah saatlerinde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 yurttaşın (*Kemal Adıyaman, Fevzi Temel, Emin Berk, Müdür Ecer, İdris Uca, İbrahim Kılıç ve ismi öğrenilemeyen 2 kişi*) "örgütüyesi olmak" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **10 Eylül 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 5 kişinin serbest bırakıldığı, adliyeye sevk edilen 3 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**9 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Dicle ilçesine** kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında, Kurşunla Mahallesinde 4 yurttaşın (*Mahalle Muhtarı H.Y. ve eşi A.Y. ile E.A. ve E.A.*) "örgüte yardım" ettikleri iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **14 Eylül 2021 tarihinde** Jandarma karakolunda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişiden 2'sinin (H.Y. ve eşi A.Y.) serbest bırakıldığı, diğer 2 kişinin ise (E.A. ve E.A.) tutuklanarak Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'ne gönderildiği öğrenildi.

**14 Eylül 2021 tarihinde Bingöl'ün merkez ilçesine** bağlı Kerpiksuyu köyünde düzenlenen ev baskınlarında, aynı aileye mensup 3 yurttaşın (*Ahmet Gürdeğir, Bermal Gürdeğir, Azad Gürdeğir*) gözaltında alındığı öğrenildi. 18 Eylül 2021 tarihinde tamamlanan ifade

işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişiden 2'sinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, 1 kişinin ise (*Ahmet Gürdeğir*) “örgüte yardım etmek” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. Gözaltına alınan yurttaşların, gözaltına alındıkları sırada fiziksel şiddete maruz kaldıkları belirtildi.

**15 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi Yenişehir Mahallesi'nde DEDAŞ ekiplerinin elektrik sayaçlarını direklerle taşımalarını protesto eden yurttaşlara, polis tarafından tazyikli su ve gaz bombalarıyla müdahalede bulunulduğu öğrenildi. 16 Eylül 2021 tarihinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 yurttaşın (*Bayram Aygürt, Ferit Doman, Ferdi Erdiç, Reşat Taşdemir, Arif Bozkuş, Kadir Doster, Yılmaz Şanlı*) protesto gösterisine katılmaları gerekçe gösterilerek gözaltında alındıklarının ve gözaltına alındıkları sırada polis şiddetine maruz kaldıkları belirtildi. 18 Eylül 2021 tarihinde Lice Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Kanuna muhalefet etmek”, “Kamu malına zarar vermek” ve “Görevi yaptırmamak” ile suçlamasıyla adliyeye sevk edilen 7 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.**

**15 Eylül 2021 tarihinde Antep merkez Şehitkamil ilçesi polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Vedat Aydın Altuğ*) gözaltına alındığı ve tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede, 2014 yılında hakkında açılan “Örgüt propagandası” davasında bir yıl kesinleşmiş hapis cezası olduğu gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.**

Adıyaman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, **Adıyaman Merkeze bağlı Gökçay ve Çatalağaç köylerine yapılan ev baskınlarında 3 yurttaşın (*Medet Akar, Cihan Çıtrık, Ali Turak*) gözaltına alındığı ve 18 Eylül 2021 tarihinde İl Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede “örgüt üyeliği” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.**

Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başlattığı soruşturma kapsamında **30 Eylül 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı 8 Mart Mahallesi'nde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 1 yurttaşın (*Azat Süllüm*) gözaltına alınarak Mardin İl Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.**

Diyarbakır merkezli yürütülen soruşturma kapsamında **1 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır ve bazı illerde (*İstanbul, Hakkari, Bursa ve Konya*) düzenlenen ev baskınlarında, 12 kişinin gözaltına alınarak Diyarbakır Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü öğrenildi. 11 Ekim 2021 tarihinde emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 12 kişiden 6'sının “PKK'ye kuryelik” yapmak suçlamasıyla (*Hasan Bakır, Ali Osman Nadiroğlu, Ozan Oral, Nizamettin İpek, Mustafa Yaprak, Mehmet Arif Budak*) "örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklandığı, diğer 6 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.**

**2 Ekim 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesinde ismi öğrenilemeyen bir gencin, polise taş attığı iddiasıyla gözaltına alındığı ve gözaltına alındığı sırada ters kelepçelenerek darp edildiği öğrenildi.**

**5 Ekim 2021 tarihinde Bitlis'te polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 kişinin (*HDP Belediyesi Meclis üyesi Aziz Başboğa, HDP Norşin eski ilçe Eşbaşkanı İhsan Deniz ve ismi öğrenilemeyen 6 kişi*) gözaltına alınarak İl Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.**



**5 Ekim 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 12 kişi gözaltına alınarak Silopi Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldükleri öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *Guman Çavlak, Celal Durak, Ayaz Kültür, Abdülcelil Konur, Mehmet Tan, Doğan Sekman, Züleyha Bayar, Veysi Çelik, Süleyman Acar, Şahin Sekman, Bişeng Acar* ve ismi öğrenilemeyen 1 kişi. **8 Ekim 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 12 kişinin, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**6 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez ve Silvan ilçesinde** sabah saatlerinde polisler tarafından yapılan ev baskınlarında, 13 yurttaşın “6-8 Ekim Kobanê eylemlerinin yıl dönümünde eylem yapacakları” şüphesiyle gözaltına alındıkları öğrenildi. Gözaltına alınanların bir kısmının emniyet ifadelerinin ardından, bir kısmının da sevk edildikleri adliyede serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**6 Ekim 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde** bu sabah saatlerinde eş zamanlı birçok mahallede düzenlenen ev baskınlarında, 14 yurttaşın gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü ve **8 Ekim 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

HDP Suruç ilçe Eşbaşkanı Yaşar Gündüzalp'in **8 Ekim 2021 tarihinde** ifade vermek için gittiği karakolda, sosyal medya hesabından “Örgüt propagandası” yaptığı gerekçesiyle hakkında kesinleşmiş hapis cezası olduğu gerekçesiyle çıkarıldığı adliyede tutuklandığı öğrenildi.

Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında **8 Ekim 2021 tarihinde Batman'da** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 kişinin (*MEBYA-DER eski yöneticisi Taybet Çetinkaya, Batman İl Genel Meclisi üyesi Semra Güneş, Çiğdem Soner, Ayhan Sevim, Cevat Değirmenci*) gözaltına alınarak Batman Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **11 Ekim 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüt üyeliği" ile "Örgüt adına eylem ve faaliyet bulunma" iddiasıyla adliyeye sevk edilen 5 kişinin, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında **15 Ekim 2021 tarihinde İstanbul'da** polis operasyonlarında 8 kişinin (*Ümit Mercan, Necat Alphan, Abdullah Aydemir, Bilal İyisoğlu, Mehmet Özer Dündar, İsmet Demirsaban, Bülent Aslan, Mehmet Çiftçi*) gözaltına alındığı öğrenildi. Diyarbakır'a getirilen ve 27 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 8 kişiden 6'sının “örgüt üyeliği” suçlamasıyla tutuklandığı, diğer 2 kişinin ise (*İsmet Demirsaban, Bilal İyisoğlu*) serbest bırakıldığı öğrenildi.

Adıyaman Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen bir soruşturma kapsamında **21 Ekim 2021 tarihinde Adıyaman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) İl Eşbaşkanı Mehmet Varol'un gözaltına alındığı öğrenildi.

**22 Ekim 2021 tarihinde** Diyarbakır'ın Lice ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*Yavuz Çelik, Behçet Bayhan, Hakan Mercan, Nuvar Kaymaz*) gözaltına alındığı öğrenildi. Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 4 yurttaştan 1'inin **23 Ekim 2021 tarihinde** emniyet ifadesinin ardından serbest bırakıldığı, **2 Kasım 2021 tarihinde** adliyeye sevk edilen 3 kişinin ise “Örgüt Üyesi Olmak” suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.



**22 Ekim 2021 tarihinde Mardin'in** Ömeryan bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında Yardere kırsal Mahallesi'nde yaşayan 73 yaşındaki İbrahim ve 72 yaşındaki Faize Dinler çiftinin darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi. **2 Kasım 2021 tarihinde** emniyet ifadelerinin ardından adliyeye sevk edilen Dinler çiftinin, "Örgüt Üyesi Olmak" suçlamasıyla alınan ifadelerinin ardından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Ankara'nın Çankaya ilçesinde 36 saat süren nöbetin ardından evine giderken meydana gelen trafik kazasında yaşamını yitiren Doktor Rümeysa Berin Şen'in ölümüne ilişkin **25 Ekim 201 tarihinde Van** Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaşı Hastanesi önünde yapılmak istenen basın açıklamasına, Valilik yasağı gerekçe gösterilerek müdahalede bulunulduğu ve müdahale sırasında Van-Hakkari Tabip Odası Başkanı Hüseyin Yaviç ile TİHV Van Temsilcisi Sevim Çiçek'in gözaltına alındığı öğrenildi. Van İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Yaviç ve Çiçek'in, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener'in **29 Ekim 2021 tarihinde Siirt'in Kurtalan ilçesindeki** ziyaretinde, "Bulduğunuz yer 'Kürdistan'dır" diyen esnaf Cemil Taşkesen'in gözaltına alındığı öğrenildi. Hakkında "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alınan yurttaşın, emniyette tamamlanan işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**29 Ekim 2021 tarihinde Şırnak'ın** Bahçelievler Mahallesi'nde sabah saatlerinde özel hareket polisleri tarafından yapılan ev baskınında, 1 yurttaşın (*Hüsnü Kaydı*) gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

**31 Ekim 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine** bağlı Yukarı Çeşme köyüne sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, kardeş olan 3 yurttaşın (*Refik, Faik ve Mehmet Tünçay*) gözaltına alındığı, **1 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**31 Ekim 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine** bağlı Yukarı Çeşme Mahallesi'nde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen yapılan ev baskınlarında, kardeş olan 3 yurttaşın (*Faik, Refik ve Mehmet Tuncay*) gözaltına alınarak Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

**2 Kasım 2021 tarihinde Şırnak'ın Yeşilyurt Mahallesi'nde** sabah saatlerinde polis tarafından yapılan ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Zeki İdin, Musa İdin*) gözaltına alındığı öğrenildi. **5 Kasım 2021 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 kişinin "Örgüte yardım etmek" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**2 Kasım 2021 tarihinde** Adıyaman'da öğlen saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün danışmanı Mustafa Yüksel'in gözaltına alındığı öğrenildi.

**2 Kasım 2021 tarihinde Bitlis** merkeze bağlı kırsal mahallede saatlerinde yapılan ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Yakup Elmas-73 yaş, Hüseyin Elmas-82 yaş*) gözaltına alındığı öğrenildi. **3 Kasım 2021 tarihinde** Bitlis İl Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 kişiden Yakup Elmas'ın "örgüte yardım" ettiği iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**3 Kasım 2021 tarihinde Adıyaman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Adıyaman eski Milletvekili Behçet Yıldırım'ın "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. Adıyaman İl Jandarma Komutanlığı'ndan TEM Şubesine götürülen Yıldırım hakkında, 24 saat boyunca avukatla görüşme kısıtlılığı ve dosyada gizlilik kararı verildiği öğrenildi. **12 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Yıldırım'ın "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**4 Kasım 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Emine Özçelik, Ömer Örcin*) gözaltına alınarak Suruç İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **6 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Özçelik'in "Örgüt Üyeliği" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**4 Kasım 2021 tarihinde HDP Ağrı İl Örgütü** tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından biber gazlı müdahalede bulunduğu, müdahale sonrasında 11 HDP'linin (*Ağrı İl Örgütü Eşbaşkanları Semra Özden ile Cemal Akar'ın da aralarında olduğu parti yöneticileri Semih Oğur, Ali Çarboğa, Erol Berke, Resul Dursun, Erdal Aslan, Maşuk Arpaç, HDP Patnos İlçe Eşbaşkanı Ahmet Ege, Rifat Bedir, Fahrettin Coşkun*) gözaltına alındığı ve Ağrı İl Emniyet Müdürlüğü'nde alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**Elazığ Fırat Üniversitesi İktisat ve İdari Bilimler Maliye Bölümü Araştırma Görevlisi** olan Hifzullah Kutum'un sosyal medya hesabından "*Şoreşa İlonê hemû Kurdistan pîroz be, Bijî Kurdistan*" (*Eylül Devrimi tüm Kürtlere kutlu olsun. Yaşasın Kurdistan*) şeklinde paylaşım yaptığı gerekçesiyle **5 Kasım 2021 tarihinde** görevden alındığı öğrenildi. Konu ile ilgili Fırat Üniversitesi Rektörlüğü tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: "*Sosyal medyadaki paylaşımları ile terör örgütü propagandası yaptığı değerlendirilen araştırma görevlisi, Rektörlüğümüzce açığa alınmış ve hakkında soruşturma başlatılmıştır. Bahse konu kişi ile ilgili ayrıca adli makamlara da suç duyurusunda bulunulmuştur.*" Kutum'un görevden alınmasının ardından gözaltına alındığı ve üniversitedeki odasının kapısına Türk bayrağı asıldığı öğrenildi. **6 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Kutum'un "Örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

**7 Kasım 2021 tarihinde Lice ilçesinden Diyarbakır'a** giderken Kocaköy askeri kontrol noktasında aracı durdurulan Mehmet Filizcan isimli yurttaşın, hakkında "örgüte finans sağlamak" iddiasıyla açılan soruşturma kapsamında gözaltına alındığı öğrenildi. Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan Filizcan'ın tamamlanan ifadesinin ardından sevk edildiği adliyede serbest bırakıldığı öğrenildi.

**8 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır'da** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında siyasetçi ve sendikacıların da bulunduğu 19 kişinin gözaltına alınarak Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldükleri öğrenildi. **15 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 19 kişiden 14'ünün "Örgüt Üyesi" olmak suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi. Tutuklananların isimleri şöyle: *HDP Diyarbakır İl Yöneticisi Mehmet Asana, HDP Bağlar İlçe Eşbaşkanı Nasır Yentar ve İlçe Yöneticisi Mehmet Hüseyin Baran, HDP Bismil İlçe Eşbaşkanı Mehmet Şakir Demir, HDP Yerel Yönetimler Kurulu üyesi Ömer Filitoğlu, DBP Diyarbakır İl Yöneticileri Yasemin Akengin, Mehmet Ali Alkan, Mehmet Süslü ve Abdullah Dengiz, PSK Genel Başkan Yardımcısı Bayram Bozyel, PSAKD Genel Merkez Yöneticisi Erkan Keskin, SES Diyarbakır*

*Şube Yöneticisi Gülhan Tekin, Eğitim Sen Genel Merkez Denetleme Kurulu Üyesi Arzu Koç ve Barış Anneleri Meclisi üyesi Nezife Yiğit.*

**9 Kasım 2021 tarihinde Siirt'te** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 kişinin (TUAY-DER Eşbaşkanı Haydar Çağlı, Siirt Belediyesi Meclis Üyesi Musa Kurhan, HDP Siirt eski il yöneticileri Zeki Çalapkolu, Halil Akın, Fırat Çakar) “Örgüt propagandası” yaptıkları iddiasıyla gözaltına alındığı ve Siirt İl Emniyet Müdürlüğü’nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**12 Kasım 2021 tarihinde Şırnak’ın** kırsal mahallelerinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (Ferhan Katar, Muhittin Barınç, Emin Çavlak, ismi öğrenilemeyen 1 kişi) gözaltına alınarak Şırnak İl Jandarma Komutanlığı’na götürüldüğü öğrenildi. **15 Kasım 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 4 kişinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**12 Kasım 2021 tarihinde Urfa’nın Halfeti ilçesi** Kurugöl Mahallesi saati 03.00 sıralarında “Örgüt üyesi var” ihbarı iddiasıyla polis tarafından 15 eve düzenlenen baskınlarda, evlerin kapı ve pencerelerinin fünüye ile patlatarak içeri girildiği, eşyaları dağıtıldığı ve yurttaşların yüzüstü yere yatırılmak suretiyle kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi.

Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı’nda yürütülen bir soruşturma kapsamında **14 Kasım 2021 tarihinde Mardin’in Nusaybin ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4’ü çocuk olmak üzere 5 kişinin (M.A.-Yaş 16, F.A.-Yaş 17, A.A.-Yaş 15, H.E.-Yaş 13, Hakan E.-Yaş 19) gözaltına alınarak Mardin İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesi’ne götürüldüğü öğrenildi. 15 Kasım 2021 tarihinde emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 2 çocuk serbest bırakılırken, adliye sevk edilen 2’si çocuk 3 kişinin de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**17 Kasım 2021 tarihinde Şırnak, Cizre ve Silopi ilçesinde** özel harekat polisleri tarafından sabah saatlerinde düzenlenen ev baskınlarında, 35 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **19 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 3 kişiden 2’sinin (Abdullah Eren ve ismi öğrenilemeyen bir kişi) “Örgüte finansman destek” sağladıkları iddiasıyla tutuklandığı, 1 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **22 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 7 kişiden 5’inin (Fahrettin Adıgüzel, Aziz Bağdur, Muaz İke, İbrahim Çavlak, Ömer Kayar) “Örgüte finansman desteği sağladıkları” iddiasıyla tutuklandığı, 2 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **24 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 27 kişiden 10’unun (İdris Deniz, Fahrettin Adıgüzel, Muas İke, Siddık Kılınç, Enes Külter, İbrahim Çavlak, Temer Uluğ, Levent Ercan, Abdullah Eren ve Aziz Bağdur) “Örgüte finansman destek” sağladıkları iddiasıyla tutuklandığı, 17 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **26 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 7 kişiden 5’inin (Osman Coşkun, Reşit Salgucak, Nezir Yılmaz, Osman Kunur, Süleyman Onuk) “Örgüte finansman destek” sağladıkları iddiasıyla tutuklandığı, 2 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**18 Kasım 2021 tarihinde Van’ın Edremit ilçesinde** Van Cumhuriyet Başsavcılığı’nın “silah ve bomba” ihbarı olduğu gerekçesi Jin News Van Muhabiri Hikmet Tunç’un evine polis tarafından baskın düzenlendiği, evde arama yapıldığı ve kimsenin gözaltına alınmadığı öğrenildi.

Malatya Cumhuriyet Savcılığı tarafından “örgüt üyeliği” iddiasıyla yürütülen bir soruşturma kapsamında **19 Kasım 2021 tarihinde Urfa’da** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, Mezopotamya Ajansı (MA) Muhabiri Emrullah Acar’ın gözaltına alındığı öğrenildi.

Malatya Cumhuriyet Savcılığı tarafından “örgüt üyeliği” iddiasıyla yürütülen bir soruşturma kapsamında **19 Kasım 2021 tarihinde Bingöl’de** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Hivda Sarılmaz*) gözaltına alındığı öğrenildi.

**22 Kasım 2021 tarihinde Van’da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*Beşir Aksu, Tefik Peyan, Hasan Tekbulak ve Bilal Babat*) gözaltına alındığı öğrenildi.

**23 Kasım 2021 tarihinde Van’da** Türkiye Değişim Partisi (TDP) Genel Başkanı Mustafa Sarıgül’ün esnaf ziyareti sırasında “Burası Kürdistan’dır” diyen Hacı Tunç isimli yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **25 Kasım 2021 tarihinde** “Örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla emniyette alınan ifadesinin ardından adliyeye sevk edilen Tunç’un serbest bırakıldığı öğrenildi.

**25 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır’ın merkez Kayapınar ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 yurttaşın (*Ferit Gül, Şirin Sarı ve isimleri öğrenilemeyen 6 kişi*) gözaltına alındı.

**25 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Silvan ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 9 yurttaşın (*Aydın, Barış, Agit Nakçi ile Eyüp Bakıcı, Hebun Erenfik, Veysi Solmaz ve ismi öğrenilemeyen 3 kişi*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların **28 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**25 Kasım 2021 tarihinde Urfa’nın Viranşehir ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 1 yurttaşın (*Eyüp Aslan*) gözaltına alındığı öğrenildi.

**25 Kasım 2021 tarihinde Van’da** adli kontrol kapsamında karakola imza vermek amacıyla giden HDP Gençlik Meclisi üyesi Çetin Temel’in, sohbet adı altında kendisiyle konuşmak isteyen polislerin talebini geri çevirdiği için fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Savcılık talimatıyla “polise mukavemet” ve “örgüt propagandası” suçlamasıyla gözaltına alınan ve **26 Kasım 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Çetin’in adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

**27 Kasım 2021 tarihinde Mardin ve ilçelerinde** polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 45 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **28 ve 30 Kasım 2021 tarihlerinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 26 kişinin serbest bırakıldığı, **29 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 9 kişiden 5’inin (*Barış Annesi Hevlet Öncü, Burhan Abiç, Hamit Güngör, Fahri Doğan, Mehmet Fatih Öztürk*) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **1 Aralık 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişinin de (*Hasip Özdemir, Adile Zengin, Çetin Elik, Abdullatif Zengin*) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**27 Kasım 2021 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesinde** merkez mahalle ve köylerde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 21 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **29 Kasım**



**2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 kişinin "Örgüt üyesi" oldukları gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi. 14 kişiden 11'inin **3 Aralık 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade ve işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldıkları öğrenildi.

**27 Kasım 2021 tarihinde Kars'ta** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 kişinin (*HDP eski İl Eşbaşkanı Ayhan Gezici, Onur Mengüloğlu, Ekrem Bingöl, Osman Ayağ*) gözaltına alındığı öğrenildi. 30 Kasım 2021 tarihinde emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişiden 2'sinin (*Ayhan Gezici, Ekrem Bingöl*) tutuklandığı, diğer 2 kişinin ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan bir soruşturma kapsamında **27 Kasım 2021 tarihinde Batman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 kişinin (*TJA Aktivisti Sedef Özdemir, Batman Belediyesi Meclis üyesi Vahibe Çelik, HDP Batman İl Örgütü Yöneticisi Sedat Yıldız, HDP eski il yöneticisi Mahir Bekleviş, HDP merkez ilçe eski yöneticisi Sevcan Öz ile Berivan Altun*) "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **30 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişiden 5'inin adli kontrol şartıyla serbest bırakılmasına, 1 kişinin ise (*Mahir Bekleviş*) tutuklandığı öğrenildi.

**27 Kasım 2021 tarihinde Batman'ın Cudi Mahallesi'nde** yaşayan gazeteci Dilbirin Turgut'un evine sabah saatlerinde polisler tarafından yapılan baskında, kapıların koçbaşıyla kırıldığı, evde bulunan 4 çocuğun başına silah dayandığı, yataklara çamurlu ayakkabılarla basıldığı, evde bulunan çocuklar dahil tüm erkeklerin yüzüstü yere yatırılarak ters kelepçe takıldığı ve "vatan hainisiniz", "Hepiniz teröristsiniz" denilerek darp edildiği öğrenildi.

**5 Aralık 2021 tarihinde Hakkari'de** Colemêrghaber İmtiyaz Sahibi Mimar Kaya'nın haber takibi yaptığı sırada gözaltına alındığı öğrenildi.

**5 Aralık 2021 tarihinde Van'ın Merkez İpekyolu ilçesinde** gazete dağıtımcılığı yapan Özgür Ali Ağaoğlu'nun gözaltına alındığı ve götürüldüğü emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Şırnak'ta 2016 yılında ilan edilen sokağa çıkma yasaklarında gözaltına alınan ve ardından serbest bırakılan 23 yaşındaki Mehmet Atak'ın, "örgüte üye olmak" iddiasıyla hakkında açılan davanın karar duruşması, **9 Aralık 2021 tarihinde Şırnak 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Savcı, duruşmada hazır bulunan Atak'ın cezalandırılmasını istedi. Mahkeme, "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla Atak'a 56 yıl ceza isteyerek tutuklanmasına karar verdi. Tutuklanan Atak, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi.

**11 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ve Silopi ilçelerinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 30 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

**14 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** 27 kişiden Emin Kalkan ve Abdullah Kaçmaz isim yurttaşların tutumlandığı, 6 yurttaşın ise (*Rıdvan Türel, Botan Em, Asya Arslan, Diyar Ölmez, Faruk Ögen, Abdulah İğdi*) Şırnak İl Emniyet Müdürlüğü'ndeki ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldıkları öğrenildi. **15 Aralık 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 2'sinin serbest bırakıldığı, diğer 8 kişinin ise (*HDP Gençlik Meclisi Üyeleri Mehmet Miraç Dinç, Delil Ürek, TJA Aktivisti*



*Sümeyye Gök, HDP Silopi İlçe yöneticisi Tuncay İnal, Meya-Der üyesi Mela Kasım Yiğit, Ercan Yiğit, Mikail Bayık, Ercan Akkuş*) tutuklandığı öğrenildi. **16 Aralık 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 kişiden 4'ünün adli kontrol şartıyla serbest bırakıldıkları, 3 kişinin ise (*Gabar Vesek, Aziz Uygur ve Mazlum Şerifoğlu*) tutuklandığı öğrenildi. **17 Aralık 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 9 kişiden 3'ünün adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, 6 kişinin ise (*Serhat Küçük, Renas Onuk, Kerem Satan, Özgür Kurami, Agit Malgaz, Gökhan Erkul*) tutuklandığı öğrenildi.

**9 Aralık 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde** bir çevik kuvvet polisinin özel aracının altına "el yapımı patlayıcı yerleştirildiği" başlatılan soruşturma kapsamında 1'i çocuk 3 kişinin (*Ş.A.-Yaş 22, A.A.-Yaş 17, A.D.-Yaş 24*) gözaltına alındığı öğrenildi. Mardin İl Emniyet Müdürlüğü'ne sevk edildi. **10 Aralık 2021 tarihinde** emniyette tamamlana ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 1'i çocuk 3 kişinin tutuklandığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "örgüt adına eylem ve etkinliklere katılma" gerekçesiyle yürütülen soruşturma kapsamında **16 Aralık 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 kişinin (*MED TUHAD-FED Emine Kaya, Selma Tanrıkkulu*) gözaltına alındığı öğrenildi.

**16 Aralık 2021 tarihinde** akşam saatlerinde 2 kişinin (*Cizre Birca Belek Dil ve Kültür Derneği Eşbaşkanı Mirza Ronî (Kurt), MEBYA-DER Cizre Üyesi Osman Aksoy*) gözaltına alınarak **Şırnak** İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **20 Aralık 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 kişiden 1'inin (*Osman Aksoy*) tutuklandığı, diğerinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

**Diyarbakır'ın Lice ilçesinde** yaşayan ve **16 Aralık 2021 tarihinde** gözaltına alınan Nazan Zengir isimli kadının, 2014 yılında yargılandığı bir dosyadan aldığı cezanın kesinleşmesi nedeniyle tutuklandığı öğrenildi. Zengir'in hamile olduğu ve 2 yaşındaki çocuğuyla tutuklandığı belirtildi.

**17 Aralık 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, DBP Mardin İl yöneticisi Celal Ata'nın gözaltına alındığı öğrenildi. Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan bir soruşturma kapsamında gözaltına alındığı öğrenilen Ata'nın İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü belirtildi.

**20 Aralık 2021 tarihinde** ifade vermek için gittiği **Şırnak** İl Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alınan HDP Yöneticisi Zozan Aksu'nun, **23 Aralık 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi.

**24 Aralık 2021 tarihinde Van merkez ve Özalp ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, aralarında HDP'li yöneticilerinde bulunduğu 20 kişinin (*HDP Özalp İlçe Eşbaşkanı Sakine Kutpınar, ilçe yöneticisi Kenan Özmaya, HDP Gençlik Meclisi üyeleri; Derviş Hazır, Şakir Tosun, Zana İşler, HDP eski ilçe yöneticisi Cevdet Güçlü, Aslan Ayaz, Şemsettin Akyol, Kudret Akyol, Ayhan Kılınç, Ali Bağcı, Übeyt Öranlı, Bori Şanlı ve ismi öğrenilemeyen 7 kişi*) gözaltına alınarak Van Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **26 Aralık 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 20 kişiden 18'i adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, 2 kişinin ise (*Sebiha Ayaz, Savaş Hazır*) "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

HDP Gençlik Meclisi tarafından **26 Aralık 2021 tarihinde Diyarbakır'da** gerçekleştirilen 3'üncü Olağan Kongresi ardından 11 genç yurttaşın polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınan 11 kişinin, **27 Aralık 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldıkları öğrenildi. Serbest bırakılanların isimleri şöyle: "*Hilal Ada, Hüsamettin Tanrıkulu, Selahattin Sipek, Ferman Dar, Kamuran Kılıç, Azad Taş, Abdulkadir Atal, Baver Yardımcı, Fırat Aslan, Metin Sesigüzel, Bedirhan Akyıldız.*"

**28 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Güçlükönak ilçesine** bağlı Ormaniçi köyünde yapılan ev baskınında, 1 kadın yurttaşın (*Hediye Savgun*) gözaltına alınarak Güçlükönak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

## **İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER**

### **Yasaklanan Etkinlikler**

**20 Mart 2021 tarihinde** HDP'nin Newroz el ilanlarının dağıtımının, Mardin'in Derik İlçesi Kaymakamlığı tarafından yasakladığı duyuruldu. Kaymakam Hicabi Aytemür imzasıyla HDP Derik İlçe Başkanlığı'na gönderilen yazıda şöyle denildi: "*Derik İlçe Emniyet Müdürlüğü*

*Terör-Güvenlik Büro Amirliği tarafından yapılan incelemede; dağıtımının yapılması için izin istenilen El İlanında suç unsuru bulunmadığı ancak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından Halkların Demokratik Partisi'nin kapatılması istemi ile Anayasa Mahkemesine dava açmasına müteakip müzahir basın ve PKK/KCK terör örgütünün sözde yöneticileri tarafından halkın Nevruz etkinliklerinde yapılacak eylemlere katılmaya davet edilmesi, Nevruz etkinliklerinin bahane edilerek kitlesel eylem çağrısı göz önünde bulundurulduğunda bu süreçte bahse konu El İlanının dağıtımının Kaymakamlığımızca uyum görülmediği."*

**7 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** HDP Urfa Gençlik Meclisi'nin, "Bağımlılığı kuralım, yeni yaşamı kuralım" kampanyası kapsamında Urfa'da bildiri dağıtmak istemesi engellendi. HDP Urfa İl Örgütü, 18 Ekim 2021'de valiliğe başvurarak, kent merkezi ve ilçelerde bildiri dağıtmak istedi. Valiliğin cevap vermemesi üzerine ikinci kez başvuru yapıldı. Valilik tarafından ikinci başvuruya verilen cevapta, bildiri dağıtımının yasaklandığı belirtildi. 4 Aralık'ta İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığı'na tebliğ edilen karar, 6 Aralık'ta ise HDP'ye tebliğ edildi.

**8 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Amed Şehir Tiyatrosu tarafından 5 Aralık 2021 tarihinde **Mardin'de** sahnelenmesi planlanan "Tartuffe" oyununun "eylem etkinlik yasağı" gerekçe gösterilerek engellendiği öğrenildi. Mardin Valiliği tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: "*Sanatsal ve kültürel etkinliklerin şehrimiz ve hemşerilerimiz içinde önemli olduğu, buradaki amacın bu etkinliklerin engellenmesi gibi bir durumun söz konusu olmadığı, fakat tüm dünyada ve ülkemizde istemeyerek de olsa pandemi sebebiyle bu tür toplu etkinliklere halkın sağlığı gözetilerek bir takım kısıtlama tedbirleri alınmak zorunda kalınmıştır. 17.12.2021 tarihinde yasaklama kararının sona ermesi ile birlikte tekrar müracaat edilmesi durumunda değerlendirilecektir.*

### **- Anadilde Savunma Yasağı**

DTK Eşbaşkanı Leyla Güven ve HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Hülya Alökmen, Kürtçe şarkı söyleyip halay çekmekten haklarından verilen iletişim ve görüş yasağı kararına karşı tutuklu buldukları Elazığ İnfaz Hakimliğine itirazda bulundu. **Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi** idaresinin kararına karşı yapılan itiraz, **15 Eylül 2021** tarihinde duruşmalı olarak incelendi. Katıldıkları duruşmalı incelemede Güven ve Alökmen, Kürtçe savunma yapma talebinde bulundu. Ancak hakim, Güven ve Alökmen'in Türkçe bildiğini ve tercüman ücretinin kendileri tarafından karşılanması koşuluyla Kürtçe savunma yapabileceğini belirtti. Güven ve Alökmen ise tercüman ücretini ödemeyi kabul etmedi. Hakim, tercüman ücreti ödemeyi kabul etmeyen Güven ve Alökmen'in "susma hakkını kullandığını" kabul ederek, bunu tutanak altına aldı. Kürtçe tercüman talebinin karşılanmaması nedeniyle Güven ve Alökmen'in "susma hakkını kullandığı kabul edilmesi" karar tutanağına şu şekilde geçti: "*Hükümlü savunmasında: 'Kürtçe ifade vermek istiyorum, tarafıma tercüman atanmasını istiyorum, ancak tercüman ücretini karşılamak istemiyorum' dedi. Hükümlüye tercüman ücretini ödemesi halinde CMK 202. maddesi gereğince Hakimliğimize tercüman getirileceği, tercüman ücretini ödemek istememesi ve Kürtçe konuşmak istemesi halinde susma hakkını kullanmış sayılacağı konusunda ihtar yapıldı. Hükümlünün infaz hakiminin Türkçe olarak sorduğu soruları anladığı ve dosya içerisindeki dilekçelerinden de görüleceği üzere resmi dil olan Türkçeyi bildiği görüldü. Hükümlü Türkçe bildiği, sorulan sorulara Türkçe olarak cevap verdiği, disiplin soruşturması esnasında alınan savunması ve Hakimliğimize hitaben yazmış olduğu dilekçesinin Türkçe olduğu anlaşıldığından tercüman ücretini karşılamak istememesi nedeniyle susma hakkını kullandığı kabul edildi."*

## **Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan Soruşturmalar**

8 Ocak 2021 tarihinde **Van'da** “Şimdi ulusal birliği ve özgürlüğü sağlama zamanı” sloganıyla yapılan açıklama ve kitlesel yürüyüşe ilişkin, Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı ve soruşturma kapsamında DBP Van İl Örgütü Eşbaşkanları Gülderen Varlı ve Çetin Uyar'ın **10 Ocak 2021 tarihinde** ifadeye çağrıldığı öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında Gazeteci Ruşen Takva'nın da Van Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şubesi'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) Eşbaşkanı Dicle Müftüoğlu hakkında sosyal medya hesaplarında yapılan paylaşımlar gerekçe gösterilerek, Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı tarafından "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi. **13 Ocak 2021 tarihinde** avukatıyla birlikte Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade veren Müftüoğlu, yapılan paylaşımlarının kendisine ait olduğunu, gazeteci kimliğiyle bu paylaşımları yaptığını ve haberlerin paylaşılmasının suç teşkil etmediğini söylediği öğrenildi.

**21 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, HDP Diyarbakır İl binası önünde oturma eyleminde bulunan ailelere yönelik zafer işaret yaparak “örgüt propagandası” yapmak iddiasıyla HDP İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu hakkında "örgüt propagandası" yapmak suçlamasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

29 Ocak 2021 tarihinde Batman'da DTK, TJA, DBP ve HDP tarafından ortak organize edilen “ulusal birlik” yürüyüşüne **30 Ocak 2021 tarihinde** Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme, yönetme" gerekçesiyle DTK Eşbaşkanı Berdan Öztürk, DBP Eş Genel Başkanları Saliha Aydeniz, HDP milletvekilleri Şevin Coşkun, Abdullah Koç, Dilan Dirayet Taşdemir, Muazzez Orhan, Mehmet Rüştü Tiryaki, Habip Eksik ve Hüseyin Kaçmaz hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturma dosyası "görevsizlik" kararı ile Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Parlamenter Suçları Soruşturma Bürosu'na gönderildiği öğrenildi.

**4 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** **Batman'ın Bağlar** Mahallesi'nde 28 Şubat 2021 tarihinde İl Emniyet Müdürlüğü'ne ait zırhlı aracın çocukların bulunduğu alana hızla girerek kovaladığı ve çocukların ezilmemek için kaçtığı görüntülerin, sosyal medyada paylaşıldıktan sonra haber konusu olduğu ve bu görüntüleri paylaşan HDP İl Örgütü hakkında “Halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek” iddiasıyla soruşturma açıldığı öğrenildi.

**9 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından MEBYA-DER'e yönelik yürütülen soruşturma kapsamında, dernek yönetici ve üyelerinin vekalet verdiği 18 avukat hakkında Adalet Bakanlığı'ndan izin alınmaksızın resen soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturmada gizlilik kararı olduğu bildirildi. Haklarında soruşturma başlatılan avukatlardan isimleri öğrenilenler şöyle: *Muhittin Muhuç, Gulan Çağın Kaleli, Serhat Eren, Baver Mızrak, Şilan Çelik, Berdan Acun, Osman Çelik, Deniz Yıldız, Fettah Keleş, Ramazan Kurt, Harika Karataş, Hüseyin Boğatekin, Emrah Baran, Fırat İke, Elif Taşdöğen, Serhat Çakmak.*

Başlattığı Ölüm Orucu eyleminin 288'inci gününde hayatını kaybeden Grup Yorum Üyesi Helin Bölek için, sosyal medya paylaşımında bulunan kayyım atanmış Cizre Belediyesi

Eşbaşkanı Berivan Kutlu hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Kutlu'nun **10 Mart 2021 tarihinde** Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından "Suçu ve suçluyu övme" iddiasıyla ifadeye çağrıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından HDP Eş Genel Başkanı Mithat Sancar hakkında, 21 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Bağlar ilçesinde bulunan Newroz Parkı'nda gerçekleştirilen Newroz'da yaptığı konuşma gerekçe gösterilerek ve "örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla, **22 Mart 2021 tarihinde** soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**6 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** **Mardin'in Kızıltepe ilçesinde** 21 Mart'ta gerçekleştirilen Newroz kutlaması nedeniyle Tertip Komitesi üyesi 7 kişi hakkında "2911 Sayılı Gösteri ve Yürüyüş Kanununa Muhalefet" iddiasıyla soruşturma açıldığı ve çağrıldıkları Kızıltepe Emniyet Müdürlüğü'nde ifadelerinin alındığı öğrenildi.

**14 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır'ın Sur ilçesinde Demir Otel'de 18, 19, 20 Ocak 2020 tarihinde kapalı gerçekleşen "Ulusal Birlik Çalıştayı" nedeniyle Leyla Güven hakkında "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında ifadesine başvurulmuş Güven'in şu beyanlarda bulunduğu belirtildi. "*Bana sormuş olduğunuz tarihte ve yerdeki toplantı ile ilgili şu an hatırladığım bir şey yoktur. Ancak ulusal birlik çalışmalarını daha önceden katıldığımı hatırlıyorum. Ama sormuş olduğunuz toplantıyı hatırlamıyorum. Bana sormuş olduğunuz dönem DTK Eşbaşkanı olarak faaliyet yürütmekteydim. Aynı zamanda Hakkari Milletvekili idim. Farklı coğrafyalardaki Kürtler adına söz söyleyen oluşumlar olarak bazen bu gibi toplantılar düzenleyerek görüş alışverişinde bulunmaktaydık. Bizim çalışmalarımız yereldeki sorunların çözümünü sağlamak içindi. Hiçbir örgüt propagandası yapmadım.*"

**9 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Mardin'in Yeşilli ilçesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Yeşilli Belediyesi tarafından yapılmak istenen kentsel dönüşüm projesine karşı çıkan yurttaşlar, 6 Nisan 2021 tarihinde protesto eyleminde bulundu. Protesto eylemini organize ettiği iddiasıyla, Gül Mahallesi Muhtarı Çağdaş Araz'ın Yeşilli Kaymakamlığı tarafından bir ay süreyle görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi. **15 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Sosyal medyadan ve yaptıkları eylemlerle kentsel dönüşüme tepki gösteren 10 yurttaş hakkında, Yeşilli Belediye Başkanı Hayrettin Demir'e "hakaret" ve "2911 Sayılı Kanuna Muhalefet" ettikleri iddiasıyla haklarında soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, "Büyük felaketin acısını paylaşıyoruz" başlığı altında 24 Nisan'da Ermeni Soykırımı'na ilişkin yayımladıkları bildiriyle ilgili Diyarbakır Baro Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri hakkında, "Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama" suçlamasıyla **26 Nisan 2021 tarihinde** soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**27 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Diyarbakır Barosu bir önceki dönem başkanı Cihan Aydın hakkında, Diyarbakır Barosu Kadın Hakları Merkezinin 11.10.2019 tarihli "Savaşa Hayır Barış Hemen Şimdi" basın açıklaması nedeniyle "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.



Hakkari Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen soruşturma kapsamında **11 Haziran 2021 tarihinde Hakkari** kent merkezi ve **Şemdinli ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP'li 4 kadının (*HDP eski İl Eşbaşkanı Sipan Turan, Merkez İlçe Eşbaşkanı Sinem Seven, Şemdinli İlçe Eşbaşkanı Sozdar Atilla, Zeynep Kaya*) gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **14 Haziran 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kadının adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. Yürütülen soruşturma kapsamında HDP'li 19 kişinin de ifadeye çağrıldığı belirtildi. İfadeye çağrılan partililerin isimleri şu şöyle: *Parti Meclis üyesi Erol Cengiz, HDP önceki dönem Eşbaşkanı Sinan Kaya, HDP Merkez İlçe Eşbaşkanı, İsmail Seven, Yüksekova İlçe Eşbaşkanları Şadiye Kırmızıgül ve Abdulkerim Akdoğan, HDP Çukurca İlçe Eşbaşkanları, Lahice Yaşlı, Ebubekir Kanar, Parti üyeleri, Derya Özdemir, Selcan Saygı, Öznur Evin, Aliye Timur, Sinem Duran, Emine Armut, Selim Güler, Emin Ertuş, Hasan Engin, İbrahim İnci, Orhan Gür ve Özgürlük için Hukukçular Derneği avukatlarından Harika Günay Karataş.*

**Van'da** Star Kadın Derneği'nin kurucularından olan Rojbin Bor hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek soruşturma başlatıldığı öğrenildi. **4 Temmuz 2021 tarihinde** Van Emniyet Müdürlüğü'nde soruşturma kapsamında ifade veren Bor'un suçlamaları kabul etmediği öğrenildi. Söz konusu paylaşım şu şekilde: *"AKP-MHP darbeci ve mafya ittifakı HDP'li yöneticiyi parti binasında öldürttü. AKP-MHP darbeci ve mafya ittifakı HDP'li yöneticiyi parti binasında öldürttü. AKP-MHP darbeci ve mafya ittifakı HDP'li yöneticiyi parti binasında öldürttü."*

1 Temmuz 2021 tarihinde **Şırnak'ın Cizre ilçesinde** HDP İlçe Örgütü'nün düzenlediği anmayı takip eden Mezopotamya Ajansı muhabiri Zeynep Durgut hakkında, "suç ve suçluyu övmek" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi. **6 Temmuz 2021 tarihinde** Savcılık talimatıyla Cizre Emniyet Müdürlüğü'nce ifadesi alınan Durgut'un gazetecilik faaliyetleriyle suçlandığını belirterek suçlamaları reddettiği öğrenildi.

**8 Temmuz 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** HDP Batman İl Eşbaşkanı Ömer Kulpu hakkında, DİCLE EPSAŞ'ın su sağlayan dinamoların enerjilerini kesmesinin ardından Kozluk ilçesinin birçok köyünde 16 gündür devam eden su sorununu katıldığı bir televizyon programında anlattığı gerekçesiyle soruşturma açıldı. Batman Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, 4 Temmuz'daki programda "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme ve aşağılama" iddiasıyla açılan soruşturma nedeniyle Kulpu, telefon ile aranarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne ifadeye çağrıldı.

**7 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Konya'nın Meram ilçesinde Dedeoğulları ailesine yönelik silahlı saldırı sonucu 7 Kürt yurttaşın katledilmesine ilişkin **31 Temmuz 2021 tarihinde Van/Tatvan'da** HDP ilçe binası önünde açıklama yapan Bitlis İl Eşbaşkanı Rümet Dursun hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. *"Türk milletini, Cumhuriyetini, devletin kurum ve organlarını aşağılama", "Halkı kin ve nefrete tahrik veya aşağılama" ve " Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanuna muhalefet"* suçlamaları gerekçe gösterilerek hakkın soruşturma başlatılan Dursun'un Bitlis Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

**25 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Mezopotamya Ajansı Muhabiri Ahmet Kanbal hakkında yaptığı bir haberden dolayı "terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterme" iddiasıyla Nusaybin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı ve çağrıldığı Mardin İl Emniyet

Müdürlüğü'nde ifadesi alındığı öğrenildi. *MA'da 19 Kasım 2020'de "16 yaşındaki çocuğa 3 yılda 30 gözaltı: Anneye darp" başlığı ile yayınlanan haber nedeniyle soruşturma başlatıldığı öğrenildi.*

Konya'da Dedeoğulları ailesinden 4'ü kadın 7 kişinin öldürülmesiyle ilgili sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Gerger Fırat Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Özgür Boğatekin hakkında **31 Temmuz 2021 tarihinde** "Halkı kin ve düşmanlığa sevk etmek" iddiasıyla **Adıyaman/Gerger** Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldı. Söz konusu paylaşım şekilde: "*Geçen gün Konya'da Kürt aileye saldıran ve tutuklanarak hapishaneye gönderilen saldırganların tahliye edildikleri gün aynı aileye yeniden saldırı düzenlendi. Meydana gelen saldırıda aynı aileden 7 kişi hunharca katledildi. Aynı vicdansız katiller evi de ateşe vererek bölgeden uzaklaştı. Bir haftada iki defa saldırıya uğrayan Kürt ailenin güvenliğini sağlayamayan ve onlara koruma vermeyen devlet, saldırıyı düzenleyen böylesi katilleri yıllarca koruma hizmeti verdiğini hepimiz biliyoruz. Yazıklar olsun."* **9 Eylül 2021 tarihinde** soruşturmanın tamamlandığı ve "kamu güvenliğini tehdit eden bir tehlikenin ve iddia edilen suçun yasal unsurlarının oluşmadığına kanaat" getirilerek soruşturmada takipsizlik kararı verildi.

Jinnews Muhabiri Öznur Değer hakkında, Konya'da Dedeoğulları ailesinden 4'ü kadın 7 kişinin öldürülmesiyle ilgili yaptığı haberler ve sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek Mardin Kızıltepe Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik' iddiasıyla soruşturma başlatıldığı ve bu soruşturma kapsamında Öznur Değer'in **1 Eylül 2021 tarihinde** ifade verdiği öğrenildi.

**15 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** 14 Ağustos 2021 tarihinde **Batman'da** düzenlenen mitingde çalan Şivan Perwer'e ait "Serhildan Jiyane" şarkısı eşliğinde halay çeken 13 kişi hakkında "örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla, Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Aralarında HDP Batman İl Eşbaşkanları Fatma Ablay ve Ömer Kulpu'nun da bulunduğu 13 kişinin, ifadeleri alınmak üzere çağrıldıkları İl Emniyet Müdürlüğü'nde ifadelerinin alındığı belirtildi.

**27 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;**HDP Batman İl Eşbaşkanı Ömer Kulpu hakkında, Newroz kutlaması ve 14 Ağustos 2021 tarihinde katıldığı mitingde kullandığı "Kürdistan" ve "Sayın Öcalan" ifadeleri gerekçe gösterilerek "örgüt propagandası yapmak" ve "suç ve suçluyu övmek" iddiasıyla 2 ayrı soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Batman Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başlattığı soruşturma kapsamında emniyet müdürlüğüne çağrılan Kulpu'nun ifadesi alındı.

**8 Ekim 2021 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Batman Cumhuriyet Başsavcılığı, görevden alınarak yerine kayyım atanan Batman Belediyesi Eşbaşkanı Mehmet Demir ile gazeteci İdris Yayla hakkında 30 Haziran 2021 tarihinde Jiyan Haber adlı sitenin Youtube kanalı üzerinde yapılan programda "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama" iddiasıyla soruşturma başlattı. Programın konusu Demir ile program sunucusu Yayla, çağrıldıkları İl Emniyet Müdürlüğü'nde ifade verdi.

**12 Ekim 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** **Şırnak'ın İdil ilçesine** bağlı Turgut Özal Mahallesi'nde **3 Eylül 2021 tarihinde** polis zırhlı aracın çarpması sonucu yaşamını yitiren 7 yaşındaki Miraç Miroğlu için HDP İdil ilçe örgütünün olay yerinde yaptığı kitlesel anma hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

Anma esnasında açıklamayı okuyan HDP İl Genel Meclis Üyesi (*görevinden uzaklaştırılan*) Elfesya Nas ve ağıt seslendiren MKM sanatçısı Abdullah Ayav hakkında "Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik veya Aşağılama Suçu" iddiasıyla İdil Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

### **Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan davalar**

**20 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Hakkâri eski Milletvekili Leyla Güven'e 22 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırılarak tutuklanmasını protesto etmek amacıyla 23 Aralık 2020 tarihinde yapılan basın açıklaması nedeniyle HDP Bitlis İl Eşbaşkanı Rümet Dursun hakkında, Tatvan Asliye Ceza Mahkemesi tarafından bir aydan 2 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldığı öğrenildi.

**16 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Van'ın Çatak ilçesinde operasyona çıkan askerlerin gözaltına aldığı Osman Şiban ve yaşamını yitiren Servet Turgut'un işkence ve kötü muameleye maruz kalmasını haberleştirdikten sonra 9 Ekim 2020 tarihinde tutuklanan MA muhabirleri Adnan Bilen ve Cemil Uğur, Jinnews muhabiri Şehriban Abi ile gazeteci Nazan Sala ile tutuksuz yargılanan MA muhabiri Zeynep Durgut hakkında başlatılan soruşturma tamamlandı. Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nın soruşturmaya dair hazırladığı iddianame, Van 5'inci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. 14 sayfadan oluşan iddianamede, 4 gazeteci ile 17 Aralık'ta gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan Zeynep Durgut hakkında "örgüt üyesi olmak" suçlaması yöneltildi. Tutuklu gazetecilerden Nazan Sala'nın ayrıca "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla cezalandırılması istendi. İddianamede, aynı soruşturma kapsamında daha önce gözaltına alınan eski gazete dağıtımçıları Ramazan Çınar, Ferdi Sertkal, Mikail Tunçdemir, Fehim Çetiner ve Şükran Erdem hakkında ise "kovuşturmaya yer yoktur" kararı verildi.

**30 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** HDP Urfa İl Örgütü'nün 1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla kent merkezinde gerçekleştirdiği yürüyüşe katılan 29 siyasetçiye hakkında, "Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme, yönetme bunların hareketlerine katılma" iddiasıyla Urfa 2'nci Asliye Ceza Mahkemesi tarafından dava açıldı. Haklarında dava açılan 29 siyasetçinin isimleri şöyle: *DBP Eş Genel Başkanı Keskin Bayındır, HDP Urfa İl Eşbaşkanı Nergiz Çiğdem Karakeçili, Abdullah Polat, Ahmet İstek, Ali Çoban, Bekir Karakeçili, Beritan Sayan, Cahide Udum, Emine Çetiner, Fayık Taşkaya, Hasan Yıldız, Hatice Göktepe, İsmail Kaplan, İsmail Karadağlı, Kelime Bali, Leyla Akgül, Lütfü Hazer, Muhammet Bektaş, Mahmut Binici, Mahmut Dağtekin, Mehmet Koştı, Mehmet Oğur, Mehmet Ferit Tamga, Mikail Gözek, Nurullah Kakız, Ömer Yıldırım, Selma Ateş Yılmaz, Sıtkı Dursun ve Ulaş Çoban.*

**13 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 2020 yılının Ekim ayında "Gizli tanık ifadeleri" doğrultusunda başlatılan soruşturma kapsamında gazeteci Cihan Ölmez hakkında "Örgüt propagandası yapmak" Diyarbakır 5'inci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından dava açıldığı öğrenildi. Hazırlanan iddianamede 2015 ve 2016 yıllarında Şırnak'ın Cizre ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasakları ve yaşanan çatışmalar sırasında kentte bulunan Ölmez'in basın yayın organlarına verdiği demeçler ve sosyal medya hesaplarından yapmış olduğu paylaşımları suçlama konusu olarak gösterildiği belirtildi.

**1 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, Diyarbakır eski Milletvekili Farisoğulları

hakkında "örgüt üyesi olmak", "örgüt propagandası yapmak", "halkı yasadışı toplantı ve gösteri yürüyüşlerine kışkırtma", "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama" suçlamasıyla yürüttüğü iki ayrı soruşturmayı tamamlayarak birleştirme talepli 2 iddianame hazırladı. **Diyarbakır 10'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'**ne sunulan birleştirme talepli iddianameler, kabul edildi. Birleştirme talebi kabul edilen iddianamelerde, Farisoğulları'nın "örgüt üyesi olmak" suçlamasından 7 yıl 6 aydan 15 yıla kadar, "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla 1 yıl 6 aydan ile 5 yıla kadar, "halkı yasadışı toplantı ve gösteri yürüyüşlerine kışkırtma" suçlamasıyla 1 yıl 6 aydan 3 yıla kadar, "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama" suçlamasıyla 1 yıl 6 aydan 3 yıla kadar hapsi istendi.

**26 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre:** DTK Eşbaşkanı Leyla Güven hakkında Şırnak Asliye Ceza Mahkemesi tarafından "suç ve suçluyu övmek" iddiası dava açıldığı öğrenildi. İddianamede, Güven'in 17 Aralık 2020 tarihinde HDP Şırnak İl Örgütü'nde yaptığı konuşmada kullandığı "*Kürt halkı üzerinde, Sayın Abdullah Öcalan üzerinde yirmi iki yıldır tecrit var*" ifadeleri suçlamaya gerekçe yapıldığı belirtildi.

**2 Haziran 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** DTK'ya yönelik yürütülen soruşturma kapsamında 26 Haziran 2020'de gözüne alınarak adli kontrol şartıyla serbest bırakılan gazeteci Ayşe Kara hakkında, "örgüt üyeliği" iddiasıyla hazırlanan iddianame, Diyarbakır 5'inci Ağır Ceza Mahkemesince kabul edildi. İddianamede, Kara'nın Özgür Kadın Kongresi (KJA) ve Özgür Gazeteciler Derneği'ne üye olduğu, DTK içerisinde faaliyet yürüttüğü ileri sürülürken, Kara'nın, Barış ve Demokrasi Partisi'nin (BDP) 2016'da Mardin'de düzenlediği yürüyüşü sırasında yaptığı haber takibi de suçlama konusu yapıldı. İddianamede, gazeteci Kara hakkında "örgüt üyeliği" iddiasıyla 7 buçuk yıldan 15 yıla kadar hapis istendi.

**11 Temmuz 2021 tarihinde Urfa İl Jandarma Komutanlığı'na ifadesi alınmak üzere çağrılan HDP Haliliye İlçe Eşbaşkanı Müslüm Arslan'ın gözüne alındığı öğrenildi.** 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde yapmak istedikleri basın açıklaması sırasında tartıştığı polislerin şikayetçi olduğu Arslan hakkında "polise mukavemet ettiği" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı ve Urfa 2'nci Asliye Ceza Mahkemesi'nde dava açıldığı öğrenildi. Davanın görülen ilk duruşmasına katılmadığı için hakkında yakalama kararı çıkarılan Arslan'ın Sulh Ceza Hakimliği'nce alınan ifadesinden ardında serbest bırakıldığı öğrenildi.

**28 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Şırnak'ın Silopi ilçesinde 16 Temmuz 2020'de Sanat Sokağı'nda düzenlenen kadına yönelik şiddet, taciz ve istismara karşı yapılan basın açıklamasını okuyan HDP Şırnak İl Eşbaşkanı Sabuha Akdağ hakkında bir yıldan 3 yıla kadar hapis cezası istemiyle Silopi 1'inci Asliye Ceza Mahkemesi'nde dava açıldığı öğrenildi.

**9 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının 14 Haziran 2018 tarihinde iş yerlerinde başlayan, Suruç Devlet Hastanesi'nde devam eden saldırılarında eşi ve iki oğlu katledilen Emine Şenyaşar hakkında, Urfa Adliyesi önünde sürdürdüğü adalet nöbeti eylemi sırasındaki yaptığı konuşmalar gerekçe gösterilerek ve "Kamu görevlisine hakaret" ettiği iddiasıyla dava açıldı.



**21 Ekim 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Van'da Medeniyetler Beşğinde Yakınlarını Kaybedenlerle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'ne (MEBYA-DER) yönelik soruşturma kapsamında 19 Mayıs 2021 tarihinde yapılan ev baskınlarında 18 kişi gözaltına alındı. 28 Mayıs'ta adliyeye sevk edilen 18 kişiden MEBYA-DER Eşbaşkanı Gülistan Önver, dernek üyeleri Cihat Aksu, Ceyda Dindar, Azize Öner, Şevket Kaplan, Seracettin Bayhar, Cevdet Bilekçi, Halil Karakoç, Kamuran Çiftçi, Mahmut Dindar ve Savaş Encu tutuklanırken, İsa Demirağaç, Süreyya Azbağ, Nuhi Alici, Nebi Kaçak, Halime Süslü, Emine Şaybak ve Muhsin Demir ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Van Cumhuriyet Savcısının yürüttüğü soruşmayı tamamlayarak hazırladığı iddianame, Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi. İddianamede, 18 kişi hakkında ayrı ayrı "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 7 buçuk yıldan 15 yıla kadar hapis cezası istendi. 18 kişi hakkında açılan davanın ilk duruşması da 3 Aralık'ta Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.

**2 Kasım 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** **Urfa'nın Siverek ilçesi** Selimpınar Mahallesi'nde yaşayan ve 96 yaşında olduğu öğrenilen Aliye Yabansu isimli yurttaş hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" davası açıldığı öğrenildi.

**31 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** İçişleri Bakanlığı tarafından 15 Mayıs 2020'de görevden alınarak yerlerine kayyım atanan ve haklarında ev hapsi kararı verilen Siirt Belediye Eşbaşkanı Berivan Helen Işık, Başkan Belediye Eşbaşkanları Ramazan Sarsılmaz ve Özlem Gülmez ile Kurtalan Belediye Eşbaşkanı Baran Akgül hakkında Siirt Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturmanın tamamladığı ve kabul edilen iddianamede "örgüt üyeliği" iddiası yöneltilen belediye başkanlarının 7,5 yıldan 15 yıla kadar hapsi istendiği ve davanın ilk duruşmasının 12 Mayıs 2022'de görüleceği öğrenildi.

### **Düşüncelerini ifade Edenlere Verilen Cezalar**

Hakkari'de 15 Ekim 2019 tarihinde yapılan ev baskınıyla gözaltına alındıktan 2 gün sonra tutuklanan ve yerine kayyım atanan Hakkari Belediye Eşbaşkanı Cihan Karaman hakkında açılan davanın karar duruşması, **12 Ocak 2021 tarihinde Hakkari 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Bir önceki duruşmada tahliye edilen Karaman ve avukatları duruşmada hazır bulundu. Karaman ve Karaman'ın avukatı beraat talep etti. Mahkeme heyeti, Karaman hakkında "Örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" iddiasıyla 2 yıl 1 ay ceza verdi.

Diyarbakır Barosu eski Başkanı Mehmet Emin Aktar hakkında 2018 Demokratik Toplum Kongresi (DTK) etkinliklerine katıldığı gerekçesiyle "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" iddialarıyla açılan davanın duruşması, **14 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır 4'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmaya Aktar katılmazken, avukatları hazır bulundu. Koronavirüs gerekçesiyle duruşmaya izleyici alınmadı. Aktar'ın avukatları, müvekkilinin cezalandırılmasına ilişkin dosyadaki delillerin usulüne uygun toplanmadığını, yapmış olduğu konuşma kayıtları ve mail yazışmaların tamamen mesleği ve Baro Başkanlığı görevleri nedeniyle yapıldığını ve herhangi bir örgütsel yanının bulunmadığını, dinlenme ve teknik takibi sürecinde usulsüzlük belirterek beraat talebinde bulundu. İddia makamı, bir önceki celsede verdiği mütalaayı yineleyerek, Aktar'ın "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandasını yapmak" suçundan cezalandırılmasını istedi. Mahkeme, Aktar'a "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verirken, "örgüt



propagandası” yapmaktan da beraatine karar verdi. Mahkeme ayrıca, Aktar’ın TCK’nın 53. Maddesinde düzenlenen hak yoksunluklarından da yoksun bırakılmasına hükmetti.

Gazeteci Zeynel Abidin Bulut hakkında “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla açılan davanın ilk duruşması **20 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır 4’üncü Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Duruşmada Bulut ve avukatı hazır bulundu. Hakkındaki suçlamalara karşı söz verilen Bulut, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini belirtti. Mahkeme heyeti, Bulut’a “Örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla 10 ay hapis cezası vererek, cezanın ertelenmesine ve Hükümün Geriye Bırakılması (HGB) şartına yer olmadığına karar verdi.

TJA aktivisti Fatma Gül hakkında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın duruşması, **22 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır 10’uncu Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Gül, duruşmaya tutuklu bulunduğu Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi’nden SEGBİS üzerinden katılırken, avukatları duruşmada hazır bulundu. Esas hakkındaki mütalaasını yenileyen iddia makamı, Gül’ün gizli ve açık tanık beyanları, DTK, TJA ve KJA faaliyetleri gerekçesiyle "örgüt üyesi" olduğu iddiasında bulunarak ve alt sınırdan uzaklaşarak cezalandırılmasını talep etti. Tercüman aracılığıyla Kürtçe savunma yapan Fatma Gül, savcının mütalaasına katılmadığını belirterek, üzerine atılı suçlamaları reddetti. Gizli ve açık tanık beyanlarının kabul etmediğini, iftiradan ibaret olduğunu dile getiren Gül, kadın aktivisti olduğunu ve bundan kaynaklı da DTK, TJA ve KJA içerisinde kadın mücadelesi çalışmaları yürüttüğünü söyledi. Gül, sağlık durumunun ve tutukluluk süresinin göz önünde bulundurulmasını isteyerek, tahliye talebinde bulundu. Esas hakkındaki mütalaaya karşı savunma yapan avukatlar da, suçlama konusu yapılan KJA ve TJA’nın da kadın derneği olduğunu, müvekkillerinin bu derneklerde kadın aktivisti olarak çalışma yürüttüğünü, müvekkilleri hakkında “örgüt üyesi olmak” suçunun unsurlarının oluşmadığını belirterek beraat talebinde bulundu. Mahkeme heyeti, Gül’e "örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle 7 yıl 6 ay hapis cezası vererek, tutukluluğunun devamına karar verdi.

Kanun Hükümünde Kararname (KHK) ile kapatılan Van TV çalışanları hakkında “örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla açılan davanın karar duruşması **29 Ocak 2021 tarihinde Van 4’üncü Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Tutuksuz yargılanan gazeteciler Sibel Eres, Kadir Cesur, Nahide Aslan, Gülsüm Altan, Serdar Altan, Koçali Özipek ve Van TV ortaklarından Gürcan Bayrakçı ile Nedim Dalga duruşmaya katılmadı. Avukatlar duruşmada hazır bulundu. Avukatlar, yaptıkları savunmalarda haberlerin ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesine gerektiğini vurgulayarak, beraat istedi. Mahkeme, gazeteciler Serdar Altan, Gülsüm Altan, Kadir Cesur ve Sibel Erez hakkında beraat kararı verdi. Mahkeme, Nahide Aslan'a “Örgüt propandası yapmak” iddiasıyla 1 yıl 6 ay ceza verirken, tutuksuz Nedim Dalga, Koçali Özipek ve Gürcan Bayrakçı’nın dosyasının düşmesine karar verdi.

Mezopotamya Ajansı Muhabiri İdris Sayılğan hakkında “Zincirleme bir şekilde örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **1 Şubat 2021 tarihinde Muş 2’inci Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Sayılğan katılmadığı duruşmada, kararı açıklayan mahkeme heyeti, Sayılğan’a “Zincirleme bir şekilde örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla 4 yıl hapis cezası verdi.

Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Diyarbakır eski İl Eşbaşkanı Garip Kandemir hakkında görev yaptığı 2018 ile 2020 yılları arasında partisinin düzenlediği etkinlik-faaliyetler nedeniyle "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **3 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Duruşmada, iddia makamı

cezalandırma istemiyle verdiği esas hakkındaki mütalaasını yineledi. Kandemir'in avukatı, mütalaaya karşı ve müvekkilinin bir sonraki celsede hazır edilmesi için süre talebinde bulundu. Taleplerinin ret edilmesi üzerine esas hakkındaki mütalaaya karşı savunma yapan avukat, müvekkilinin DBP'nin il eşbaşkanlık görevini yürüttüğünü ve eşbaşkanlık döneminde yapılan etkinliklerin ise örgütsel bir amaç taşımadığının belirterek beraat talebinde bulundu. Verilen kısa aranın ardından mahkeme heyeti, Kandemir'e "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

HDP Diyarbakır Merkez Bağlar İlçe eski Eşbaşkanı Arzu Karaman'ın "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla yargılandığı davanın karar duruşması, **10 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. İddia makamı önceki celsede ceza istemiyle verdiği mütalaasını tekrarladı. Mütalaaya karşı Karaman'ın avukatı, mütalaaya katılmadıklarını ve müvekkilinin katıldığı yürüyüşlerin, taziyeler ve açıklamalarına örgüt çağrısıyla değil, faaliyet yürüttüğü siyasi partinin çalışmaları kapsamında katıldığını söyleyerek, beraat talebinde bulundu. Verilen kısa aranın ardından mahkeme heyeti, Karaman'ın "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla 9 yıl hapisle cezalandırılmasına ve var olan adli kontrol tedbirinin de devam etmesine karar verdi.

Hakkında yürütülen bir soruşturma nedeniyle İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alınarak yerine kayyım atanan Diyarbakır'ın Sur Belediyesi Eşbaşkanı Filiz Buluttekin'in "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla yargılandığı davanın karar duruşması, **22 Şubat 2020 tarihinde Diyarbakır 11'inci Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Önceki celsede ceza istemiyle verdiği mütalaasını tekrarlayan iddia makamı, Buluttekin'in 2017 ve 2019 tarihleri arasında 42 eyleme katılarak "örgüte üye olmak" suçunu işlediğini ileri sürdü. Mütalaaya katılmadıklarını belirten avukatlar, müvekkilinin 2017 ve 2018 yılları arasında HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı olduğunu, daha sonrada Sur Belediyesi Eşbaşkanı olduğunu, belirlenen süreler içerisinde siyasi faaliyetler yürüttüğünü ve ardından seçim çalışmalarında bulunduğu, iddianamenin delillere dayanaktan yoksun olduğunu belirterek beraat talebinde bulundu. Verilen kısa aranın ardından mahkeme heyeti, Buluttekin'e "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezası verdi.

Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından haklarında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla dava açılan Erciş Belediyesi Eşbaşkanı Bayram Çiçek, Belediye Meclis üyeleri Erhan Akbaş ve Abdulkerim Akbaş'ın yargılandığı davanın karar duruşması, **24 Şubat 2020 tarihinde Van 7'nci Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Duruşmaya tutuksuz yargılanan Eşbaşkan Çiçek ve avukatları hazır bulundu. Duruşmada savunma yapan Çiçek "Ben herhangi bir talimatı kimseden almadım. Partinin tüzüğünde Eşbaşkanlık var. İdari soruşturmaya konu olmayan eşbaşkanlığın adli soruşturmaya konu olmasını kabul etmiyorum. Eşbaşkanlık HDP'nin radikal demokrasi ve eşit temsiliyet anlayışı gereğince partinin kurulduğu günden bugüne savunduğu bir ilkedir. Bu hususun örgüt üyeliğine delil sayılması hukuka aykırıdır. Beraatımı talep ediyorum" dedi. Kararını açıklayan mahkeme "örgüt üyeliği'nden cezalandırılmaya yer olmadığını fakat deliller kapsamında "örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek suçunu" sabit görerek Bayram Çiçek ve Abdulkerim Akbaş'a 1'er yıl 13'er ay hapis cezası verdi. Mahkeme meclis üyesi Erhan Akbaş'ın ise beraatına karar verdi.

Med Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuki ve Dayanışma Dernekleri Federasyonu (MED TUHAD-FED) Eşbaşkanı Elif Haran hakkında yürütülen iki ayrı soruşturmanın birleştirilmesiyle "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **26 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır 10'uncu Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Duruşmaya, Haran katılmazken, avukatı hazır bulundu. Esas hakkındaki mütalaasını yineleyen iddia

makamı, Haran'ın DTK, TJA ve Rosa Kadın Derneği içerisindeki faaliyetlerini gerekçe göstererek cezalandırılmasını istedi. Esas hakkındaki mütalaaya karşı savunma yapan Haran'ın avukatı, müvekkilinin suçlama konusu yapılan söz konusu derneklere aktif üyeliğinin bulunmadığını, açık tanık Ekrem Demir'in müvekkilinin "örgüt içerisinde faaliyet yürüttüğüne" dair beyanın soyut bir iddiadan ibaret olduğunu, müvekkilinin katıldığı eylemlerde suç teşkil eden bir unsurunun olmadığını belirterek beraatini talep etti. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, Haran'a "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

29 Ocak 2021 tarihinde **Batman'da** DTK, TJA, DBP ve HDP tarafından ortak organize edilen "ulusal birlik" yürüyüşüne polis tarafından müdahale edildiği ve 6'sı çocuk 23 kişi yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **6 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** koronavirüs tedbirlerine kapsamında "fiziki mesafe" kuralına uymadıkları gerekçesiyle yürüyüşe katılan 46 kişiye ayrı ayrı 900 TL para cezası verildiği öğrenildi.

Diyarbakır'da HDP Sur İlçe Eşbaşkanı Hatun Yıldız hakkında telefon dinlemeleri, katıldığı taziyeler, basın açıklamaları, gizli ve açık tanıkların beyanları gerekçesiyle "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **2 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır 8'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Yıldız'ın katılmadığı duruşmada, avukatı hazır bulundu. İddia makamı, önceki celsede 7 buçuk yıldan 15 yıla kadar hapis istemiyle mahkemeye sunduğu mütalaayı tekrarladı. Esas hakkındaki mütalaaya karşı savunma yapan avukat, gizli tanığı "iftiracı" olarak tanımlayarak, tanık beyanlarının çelişkili olduğuna dikkat çekti. Müvekkilinin siyasetçi kimliğiyle çalışmalar yürüttüğünü dile getirerek beraat talebinde bulundu. Verilen kısa aranın ardından mahkeme heyeti, sanık Yıldız'ın "örgüt propagandası yapmak" suçundan beraatına, "örgüt üyesi olmak" suçundan ise 6 yıl 3 ay hapisle cezalandırılmasına karar verdi.

**3 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Yerine kayyım atanan Yüksekova Belediye Eşbaşkanı İrfan Sarı hakkında "örgüt propagandası" ve "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın 9 Mart 2020 tarihinde görülen karar duruşmasında Hakkari 3'ncü Ağır Ceza Mahkemesi "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 1 yıl 3 ay ceza verirken, "Örgüt üyeliği" iddiasından ise beraat kararı verildi. Hakkari 3'ncü Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği bu karar, Van Bölge Adliye Mahkemesi'ne taşındı. Van Bölge Adliye Mahkemesi Eşbaşkanı Sarı'ya verilen 1 yıl 3 aylık "örgüt propagandası" cezasını yerinde bulurken, "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla savcılığın verdiği beraat kararını bozarak 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi. Sarı'ya böylece toplam 7 yıl 6 ay hapis cezası verilmiş oldu. İstinaf Mahkemesi'nin kararına karşı Yargıtay'a başvurulacağı belirtildi.

**5 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** 17 Mart 2019 tarihinde yaşamına son veren Zülküf Gezen isimli mahpusun cenaze törenine katıldığı gerekçesiyle TUAY-DER yöneticisi Müşehher Ülker hakkında "örgüt üyesi olmak" ve "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet etmek" suçlamasıyla dava açıldığı ve çılan davanın 22 Şubat 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında, Ülker hakkında "örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" suçlamasıyla 3 yıl 1 ay 5 gün, "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet etmekten" ise 5 ay hapis cezası verildiği öğrenildi.

Görevden uzaklaştırılarak yerine kayyım atanan HDP'li Muş/Varto Belediyesi Eşbaşkanı Ülkü Karaaslan hakkında, "örgüt üyesi olmak", "toplantı ve gösteri yürüyüş kanununa muhalefet etmek" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davanın 4'ncü duruşması, **10 Mart 2021 tarihinde Muş 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Karaaslan ve avukatı, duruşmaya İzmir'den SEGBİS ile katıldı. Karaaslan, yapılan operasyon ve isnat edilen suçların kayyım atanmasına yönelik olduğunu belirterek, "Mevcut suçlamalarla örgüt üyesi çıkarılamaz. Sosyal medyada yaptığım paylaşımlar bana ait değildir" diyerek, beraat talebinde bulundu. Mahkeme, "Zincirleme şekilde propaganda yapmak" iddiasıyla Karaaslan hakkında 2 yıl 3 ay ceza verdi. Mahkeme, diğer maddelerden ise beraat kararı verdi.

HDP Karayazı İlçe Eşbaşkanı Dinçer Polat hakkında "Örgüte yardım etmek" iddiasıyla açılan davanın 5'inci duruşması, **10 Mart 2021 tarihinde Erzurum 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Polat, tutuklu bulunduğu Erzurum H Tipi Kapalı Cezaevi'nden Ses SEGBİS) ile katılırken, avukatları da duruşmada hazır bulundu. Duruşmada savunma yapan Polat, hakkında tek bir somut delil olmadığı halde 9 aya aşkın süredir tutuklu olduğunu belirterek davanın hukuki değil siyasi olduğunu ifade etti. Mahkeme heyeti Polat hakkında "Örgüte yardım etmek" iddiasıyla 3 yıl 45 gün ceza vererek tahliyesine karar verdi.

HDP Diyarbakır İl Örgütü Yöneticisi Murat Öndeş hakkında 2017 Aralık ve 2019 Mayıs ayları arasında partisinin düzenlediği eylem ve etkinliklere katılması nedeniyle "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın duruşması, **15 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır 11'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmaya Öndeş, koronavirüs karantinasında olduğu için katılmazken avukatı hazır bulundu. Cumhuriyet savcısı önceki celsede ceza istemiyle verdiği mütalaasını tekrarlarken, Öndeş'in avukatı müvekkilinin bir siyasi parti üyesi olduğunu, katıldığı eylem ve etkinliklerin suç unsurunu taşımadığını, eylem ve etkinliklerin demokratik yaşamın vazgeçilmezi olan siyasi parti faaliyeti olduğunu, eylem ve etkinliklerde herhangi bir şiddet olayının yaşanmadığına söyleyerek müvekkilinin beraatını talep etti. Verdiği aranın ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Öndeş'e "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

DTK'nin 26 Mart 2016 tarihindeki Olağanüstü Kongresi'ni yayımlayan ve KHK ile kapatılan Özgür Gün TV'nin eski Sorumlu Müdürü Barış Barıştıran, DTK Eşbaşkanlık Divan Üyesi Hilmi Aydoğdu ve Sur'daki sokağa çıkma yasağı sırasında öldürülen 16 yaşındaki Rozerin Çukur'un babası Mustafa Çukur hakkında "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davanın duruşması, **16 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır 8'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Mustafa Çukur'un kongredeki canlı yayın sırasında "Kızımı keskin nişancılar vurdu" ve "Böyle giderse Türkiye Suriye gibi olur" sözlerinin "örgüt propagandası" içerdiği iddiasıyla açılan davanın karar duruşmasına sanıklar katılmazken, avukatları katıldı. Savcı, Çukur ve Barıştıran'ın hapis ile cezalandırılması, Aydoğdu'nun ise beraatine yönelik bir önceki celsede verdiği mütalaayı tekrarladi. Çukur'un sarf ettiği sözlerinin kızının cesedine 5 ay boyunca ulaşamaması sonucu sarf ettiğini ve sözlerin bu bağlamda değerlendirilmesi gerektiğini dile getiren Avukat Abdullah Zeytun, sözlerin bir eleştiri olduğunu, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesinin gerektiğini ifade ederek, müvekkilinin beraatini istedi. Yapılan diğer savunmaların ardından mahkeme heyeti verdiği aranın ardından, Barıştıran ve Aydoğdu'nun beraatine, Çukur'a ise "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 1 yıl 6 ay 22 hapis cezası vererek, cezayı erteledi.

Görevden uzaklaştırılarak yerine kayyım atanan HDP'li Bulanık Belediye Eşbaşkanı Adnan Topçu hakkında "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" iddialarıyla açılan davanın karar duruşması, **17 Mart 2021 tarihinde Muş 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde**

görüldü. Duruşmaya Topçu ve avukatı katıldı. Hakkındaki iddiaların siyasi faaliyetler olduğunu belirten Topçu, beraat istedi. Topçu'nun avukatı da müvekkiline istinat edilen iddiaları reddetti. Mahkeme, Topçu'ya "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 6 yıl 10 ay 15 gün, "örgüt propagandası" yapmak iddiasıyla 1 yıl 3 ay ceza verdi.

Şırnak'ın Silopi ilçesinde Kürt siyasetçilere yönelik 2011'de açılan davanın karar duruşması **26 Mart 2021 tarihinde Elazığ 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Aralarında görevden uzaklaştırılan Cizre Belediye Eşbaşkanı Berivan Kutlu'nun da bulunduğu 30 kişinin yargılandığı duruşmaya sanıklar katılmadı. Bazı avukatlar mahkemede hazır bulunurken, bazıları avukatlar ise SEGBİS ile duruşmaya katıldı. Savcılık, sanıklar hakkında "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla ceza istedi. Mahkeme, 30 kişi hakkında 7 yıl 6 ay ile 8 yıl arasında değişen hapis cezaları verdi. Mahkeme heyeti toplamda 12 kişiye, 99 yıl hapis cezası verirken 18 kişi ise beraat etti. Cizre Belediye Eşbaşkanı Kutlu'ya ise 7 yıl 3 ay hapis cezası verildi.

Urfa Emek ve Demokrasi Platformu tarafından Ankara Gar Meydanı'ndaki bombalı saldırıda yaşamını yitirenleri anmak için 11 Ekim 2015 tarihinde yapılan etkinliğe katıldıkları için 19 kişi hakkında açılan davanın karar duruşması **26 Mart 2021 tarihinde Urfa 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Mahkeme 19 kişinin 'Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' suçundan ayrı ayrı 5 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

TJA aktivisti Gülcihan Şimşek hakkında, katıldığı eylem, etkinlikler ve gizli tanık beyanlarından dolayı "örgüt üyeliği" iddiasıyla açılan davanın duruşması, **31 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır 11'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Şimşek'in katılmadığı duruşmada, avukatları hazır bulundu. İddia makamı, bir önceki celsede Şimşek'in "örgüt üyesi olmaktan" hapis cezasıyla cezalandırılması istemiyle verdiği mütalaasını yineledi. Şimşek'in avukatları, tanık beyanlarının gerçeği yansıtmadığını, hukuka uygun olmadığını, davaya konu olan eylem ve etkinliklerin düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirterek, beraat talebinde bulundu. Şimşek'e "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 5 yıl hapis cezası veren mahkeme, cezayı yarı oranında artırarak 7 yıl 6 aya çıkardı. Mahkeme, Şimşek'in "suça eğilimli bir kişiliği olduğu" değerlendirmesi yaparak, ceza indirim hükümlerinin uygulanmasına yer olmadığına karar verdi.

**21 Mart 2021 tarihinde Tunceli'de (Dersim)** gerçekleştirilen Newroz kutlamalarına katılarak halay çeken 35 kişiye "Koronavirüs tedbirleri kapsamında sosyal mesafe kuralını ihlal ettikleri" gerekçesiyle 427'er TL idari para cezası verildiği öğrenildi.

Kars Belediyesi'ne kayyım atanması sonrası tutuklanan Kars Belediye Eşbaşkanı Şevin Alacanın yargılandığı davanın duruşması, **6 Nisan 2021 tarihinde Kars 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Alaca hakkında atılı suçu işlemediğini, HDP tüzüğüne bağlı olarak belediye faaliyetlerini yürüttüğünü, yapılanların siyasi çalışmalar olduğunu belirterek tahliyesini istedi. Atılı suçun unsurlarının oluşmadığını söyleyen Alaca'nın avukatları da müvekkilinin beraat ve tahliyesini istedi. Savunmaların ardından ara veren mahkeme "Örgüt üyeliği" iddiasıyla Alaca'ya 6 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası vererek, tahliyesine karar verdi.

HDP PM Üyesi Halide Türkoğlu'nun, "örgüt üyeliği" iddiasıyla yargılandığı davanın duruşması **7 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmada Türkoğlu ve avukatı hazır bulundu. Önceki celsede verdiği mütalaasını tekrarlayan iddia makamı, Türkoğlu'nun KHK ile kapatılan KURDÎ DER ve KJA üyeliği gerekçesiyle cezalandırılmasını talep etti. Türkoğlu'nun avukatı, müvekkilinin katıldığı eylem



ve etkinliklerin tek başına suç kapsamında değerlendirilemeyeceğini ve dernek üyeliği ile eylem ve etkinliklerinin suç teşkil etmediğini belirterek beraat kararı verilmesini istedi. Mahkeme heyeti, verdiği kısa aranın ardından açıkladığı kararında, Türkoğlu'na 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

DBP Diyarbakır İl Örgütü basın çalışanı İsmail Bardakçı hakkında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **7 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır 11'inci Ağır Ceza Mahkemesi'**nde görüldü. Duruşmada Bardakçı ve avukatı hazır bulundu. Cumhuriyet Savcısı, Bardakçı'nın üzerine atılı "örgüt üyesi olmak" suçunu işlediğinin sabit olduğunu savunarak, bundan cezalandırılmasını talep etti. Bardakçı'nın avukatı, müvekkilinin hiçbir siyasi faaliyette katılmadığını, işi nedeniyle o eylemlerde bulunduğunu kaydederek, beraatını talep etti. Mahkeme, Bardakçı'ya "örgüt üyesi olmak" iddiasından 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Hülya Alökmen Uyanık'ın 2012 yılında SES Diyarbakır Şube Eşbaşkanı olduğu sırada hakkında açılan davanın karar duruşması, **14 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'**nde görüldü. Alökmen'in katılmadığı duruşmada avukatı hazır bulundu. Cumhuriyet savcısı, önceki celsede alt sınırdan uzaklaşarak hapis cezası istemiyle verdiği mütalaasını yineledi. Esas hakkında savunma yapan Alökmen'in avukatı, dosyadaki delillerin "örgüt üyesi olmak" suçlamasına delil olamayacağını, suçlama konusu yapılan eylem ve etkinliklerin sendikal faaliyetler kapsamında kaldığını dile getirerek, müvekkilinin beraatını istedi. Mahkeme, "örgüt üyesi olmak" suçunun cezasının 7 yıl 6 ay olan alt sınırından uzaklaşarak, Alökmen'e 10 yıl 6 ay hapis cezası verdi. Mahkeme, Alökmen hakkında yakalama kararı çıkarttı. Çıkarılan yakalama kararının ardından Alökmen, Mardin'in Savur ilçesinde aile ziyaretinde olduğu sırada polisler tarafından gözaltına alındı.

Hakkari'de 17 Eylül 2020 tarihinde DTK Eşbaşkanı Leyla Güven'in katılımıyla yapılan açıklamada yaptığı konuşma gerekçe gösterilerek "Halkı kin ve nefrete alenen tahrik" ve "Suç ve suçluyu övme" iddialarıyla Barış Annesi Fatma Turan hakkında açılan davanın duruşması, **26 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari 2'nci Asliye Ceza Mahkemesi'**nde görüldü. Duruşmaya Turan ve avukatları katıldı. Savunmaların ardından kararını açıklayan mahkeme, "Halkı kin ve nefrete alenen tahrik"ten 1 yıl 3 ay, "Suç ve suçluyu övmek" iddiasıyla da 1 ay hapis cezası verdi. Mahkeme, 1 yıl 3 aylık cezayı 10 aya, 1 aylık cezayı ise 25 güne indirdi. Toplam 10 ay 25 günlük hapis cezası ertelendi.

İçişleri Bakanlığı tarafından yerine kayyım atanan ve daha sonra "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklanan Iğdır Belediye Eşbaşkanı Yaşar Akkuş hakkında açılan davanın 8'inci duruşması **26 Mayıs 2021 tarihinde Iğdır 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'**nde görüldü. Eşbaşkan Akkuş, tutuklu bulunduğu Erzurum H Tipi Kapalı Cezaevi'nde duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı. Avukatlarının hazır bulunduğu duruşmada Eşbaşkan Akkuş hakkında gizli tanık beyanları ve yürüttüğü siyasi faaliyetler nedeniyle "örgüt üyesi" olmak iddiasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezası verildi.

Urfa Barosu avukatlarından Sevda Çelik Özbıngöl'ün, "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuksuz yargılandığı davanın 7'nci duruşması, **7 Haziran 2021 tarihinde Urfa 6'ncı Ağır Ceza Mahkemesi'**nde görüldü. Duruşmada iddia makamının mütalaasına karşı söz alan Sevda Ç1+ *genel tanımlar kullanılmış. Katıldığım etkinliklerde şu kanunu ihlal ediyor diyen somut deliller yok. Hakkımda iddia edilen soyut iddialara karşı savunma yapamıyorum. Benim katıldığım hiçbir etkinlik yasa dışı değil. Eğer yasa dışı etkinlikler ise tespit edilmesini talep ediyorum. İstinatların hiç biri suç işlediğimi göstermiyor*" diyerek,

beraat talebinde bulundu. Avukatların savunmaları sonrası verilen aranın ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Özbıngöl hakkında “örgüt üyeliği” iddiasıyla 6 yıl 6 ay, 2911’e muhalefetten katıldığı 3 farklı etkinlikten toplam 3 yıl 9 ay, “örgüt propagandası yapma” iddiasıyla 1 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

DTK’ya yönelik başlatılan soruşturma kapsamında 30 Ekim 2020’de gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan ve yerine kayyım atanan Eğil Belediyesi Eşbaşkanı Gülistan Ensarioğlu hakkında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın duruşması, **2 Temmuz 2021 tarihinde Diyarbakır 9’uncu Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Ensarioğlu ile avukatları duruşmada hazır bulundu. İddia makamı, “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla Ensarioğlu’nun cezalandırılmasını istedi. Ensarioğlu’nun avukatları, müvekkillerinin üzerine atılı suçun unsurlarının oluşmadığını, siyasi parti yöneticisi olduğunu ve mütalaaya iştirak etmediklerini söyledi. Elde edilen dijital materyallerin kime ait olduğunu bilmediklerini belirten avukatlar, müvekkilleri hakkında herhangi bir gizli tanık beyanının da olmadığını, benzer dosyalarda beraat kararı aldıklarını söyledi. Avukatlar, beraat talebinde bulundu. Mahkeme, Ensarioğlu’na "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

HDP Midyat önceki dönem İlçe Eşbaşkanı Filiz Işık’ın yargılandığı davanın karar duruşması **6 Temmuz 2021 tarihinde Mardin 2’nci Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Işık, tutuklu bulunduğu Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi’nden SEGBİS aracılığıyla katıldığı duruşmada, avukatı hazır bulundu. Kimlik tespitinin ardından geçilen duruşmada savcılık Işık’a "örgüt üyeliği" iddiası ile ceza verilmesi yönündeki mütalaasını tekrarladı. Işık, savunmasında üzerine atılı suçlamayı reddederek, siyasi faaliyetlerinin ve HDP’de yönetici olmasının dışında dosyada bir delil olmadığını belirterek, beraatına karar verilmesini istedi. Avukatı ise, müvekkilinin üzerine atılı iddianın tamamen gizli tanık beyanları üzerinden kurulduğunu, dosyanın soyut iddialardan ibaret olduğunu, suçlamanın unsurlarının oluşmadığını belirterek beraat kararı verilmesini istedi. Mahkeme heyeti açıkladığı kararında Işık’a 6 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası vererek, tutukluluk halinin devamı yönünde karar verdi.

**12 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** “4 milyon 500 bin TL karşılığında peşkeş çektiği Muradiye Şelalesi kaderine terk edildi” başlıklı haber nedeniyle Jinnews muhabiri Hikmet Tunç ve görevden alınarak yerine kayyım atanan Muradiye Belediyesi Eş Başkanı Leyla Balkan hakkında açılan dava karara bağlandı. Muradiye Belediyesi’ne atanan kayyım Harun Yücel’e “hakaret” ettiği iddiasıyla açılan davanın daha önce görülen duruşmasında, tarafların beyanı bildirmesi üzerine kararı yazılı olarak iletceğini bildirildi. Muradiye Asliye Ceza Mahkemesi’nde açıklanan kararda; Tunç’a 1 yıl 2 ay ceza verildiği, cezanın 8 ay 22 güne indirildiği ve hükmün açıklanmasını geri bırakılmasına karar verildiği, Balkan’a ise 8 ay 22 gün ceza verildiği ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına yer olmadığına karar verildiği öğrenildi. Davanın “*Basit yargılama usulü*” şeklinde görüldüğü belirtildi.

DTK’ya yönelik soruşturma kapsamında hakkında dava açılan İHD MYK Üyesi ve derneğin Diyarbakır Şubesi eski Başkanı Raci Bilici’ye “örgüt üyeliği” iddiasıyla verilen 6 yıl 3 ay hapis cezasının İstinaf Mahkemesi’nce bozulması üzerine dava yeniden görüldü. İstinaf Mahkemesi’nin bozma kararının ardından dava **17 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır 5’inci Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Cumhuriyet Savcısı, duruşmada Bilici’nin "Kürdistan’ın bir nevi kurucu meclisi olarak kabul edilen DTK içerisinde üye olarak aktif şekilde bulunduğunu, örgütün hiyerarşisi içinde bulunduğunu, örgütün gayesi doğrultusunda bilerek isteyerek süreklilik, çeşitlilik ve yoğunluk arz eden eylemlerde bulunduğunu, bu şekilde

üzerine atılı suçu işlediğini" savunarak, "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla cezalandırılmasını istedi. Raci Bilici ise yaptığı savunmada herhangi bir illegal yapı ile bağlantısının olmadığını belirterek, beraatını talep etti. Bilici'nin avukatları da İstinaf Mahkemesi'nin bozma kararına işaret ederek mütalaa ile karar arasında çelişki olduğunu, müvekkillerinin DTK ile bağlantısı olmadığını belirterek beraat talebinde bulundu. Mahkeme heyeti, oy çokluğu ile Bilici'ye "örgüt üyeliği" suçlamasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi. Mahkeme başkanı ise aleyhe oy kullanarak, karara şerh koydu.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine kayyım atanmasını protesto eylemini takip ederken yapılan müdahalede gözaltına alınan gazeteci Yelda Çiçek hakkında, 2911 Sayılı "toplantı ve gösteri yürüyüşüne kanununa muhalefet etme" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **22 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır 4'üncü Sulh Ceza Hakimliği'nde** görüldü. Çiçek'in katılmadığı duruşmada hazır bulunan avukatı, müvekkilinin gazeteci olduğunu, gözaltına alınırken de söz konusu protestoyu haberleştirmek için orada bulunduğunu belirterek, beraatını istedi. Mahkeme heyeti, Çiçek'e "toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet" etmekten 1 yıl 8 ay hapis cezası verdi. Mahkeme, verilen hapis cezasının hükmünün açıklamasının geri bırakılmasına karar vererek, cezayı erteledi.

İHD Merkez Yürütme Kurulu üyesi Sait Çağlayan hakkında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın 7'nci duruşması **23 Eylül 2021 tarihinde Hakkari 3'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmaya Ankara'dan SEGBİS ile katılan Çağlayan, "2012 yılında Hakkari İl Emniyet Müdürlüğü tarafından sahte bir mail hesabı üzerinden gözaltına alınıp Van Özel Yetkili Savcılığı tarafından serbest bırakılmıştım. 2020 yılına kadar hakkımda hiçbir iddianame veya soruşturma yapılmadı. Ancak 8 yıl sonra gizli tanık beyanı esas alınarak iddianame hazırlandı ve hakkımda yargılama başlatıldı. İddia makamının, hiçbir delil araştırması yapmadan sadece gizli tanık beyanlarını esas alarak iddianame hazırlayıp mütalaaasını vermesi hukuki değildir. İnsan hakları savunucuları, temel hak ve özgürlükler kapsamındaki faaliyetlerinden dolayı yargılanmamalıdır. Tüm faaliyetlerim insan hakları çalışmalarıdır. Bunlar kesinlikle dava konusu olmamalıdır. İnsan hakları savunucuları hiçbir zaman insan temel hak ve özgürlüklerinden vazgeçemez" şeklinde beyanlarda bulundu. Mahkeme, Çağlayan'a üzerine atılı suçtan 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

DTK ve TJA içerisinde yürüttüğü çalışmaları nedeniyle TJA aktivisti Zelal Bilgin hakkında "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davanın duruşması, **23 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır 4'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Bilgin'in tutuklu bulunduğu Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'nden SEGBİS ile katıldığı duruşmada avukatları hazır bulundu. İddia makamı, önceki duruşmada ceza istemiyle verdiği mütalaaasını yineledi. Kürtçe savunma yapan Bilgin, ayrıca savunmasını yazılı olarak mahkemeye sunduğunu söyledi. Hakkındaki diğer davaların görülmekte olan dava dosyasıyla birleştirildiğini dile getiren Bilgin, reddettiği suçlamaların polisin art niyeti olduğunu belirtti. Bilgin'in avukatları ise, davanın esasını yakından ilgilendirdiğini söyledikleri tevsii tahkikat taleplerini yineleyerek, müvekkillerine yönelik suçlamaların araştırılmadığını dile getirdi. Tevsii tahkikata dair ara kuran mahkeme heyeti, talebi reddetti. Gizli tanık ifadelerinin tamamen gerçeğe aykırı olduğunu dile getiren avukatlar, beraat talebinde bulundu. İddia makamı, daha önce ceza istemiyle verdiği mütalaaasını tekrarlayarak, Bilgin'in tutukluluk halinin devamı yönünde karar verilmesini istedi. Mahkeme, Bilgin'e "örgüt üyeliği" iddiasıyla 9 yıl hapis cezası, "örgüt propagandası yapmak" iddiasından ise beraat kararı verdi. İndirim hükümlerini uygulamayan mahkeme, tutukluluğunun devamı yönünde karar verdi. Oy çokluğuyla alınan karara, üyelerden biri muhalefet şerhi düştü. Heyet üyesi, şerhinde, Bilgin'in görülen davasının "örgüt üyeliği" suçlamasının 3 dosyanın birleştirilmesinden

oluşturduğunu hatırlatarak, "örgüt üyesi olma" suçunun temadi suçlardan olduğunu, sanığın 3 kez "örgüt üyesi olma" suçundan cezalandırılmasını gerektiğini savundu.

**27 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Almanya'nın Axel Springer Yayın Grubuna bağlı en yüksek tirajlı gazetesi Bild'in, 5 Kasım 2016 tarihli "Diktatör Erdoğan? Sırada Daha Ne Var?" manşetini, "Alman Bild gazetesi: Türkiye iç savaşa sürükleniyor" başlığıyla veren Diken'in haberini sanal medya hesabında paylaştığı iddiasıyla, 62 yaşındaki Mehmet Şah Tekiner'e "Cumhurbaşkanına hakaretten" hapis cezası verildi. Diken'in yanı sıra birçok sitenin kullandığı, herhangi bir erişim engelinin bulunmadığı ve hala yayında olan haber nedeniyle hakkında açılan soruşturma kapsamında Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne ifadeye çağrılan Tekiner, sanal medya platformlarını kullanmasını bilmediğini ve kendisine ait bir hesabın bulunmadığını belirtti. Söz konusu Mehmet Şah Tekiner adlı Facebook hesabının kendisine ait olmadığını, ilk defa burada tanık olduğunu söyledi. "Suçtan kurtulmaya yönelik olduğu" değerlendirilerek, Tekiner'in ifadesine itibar edilmedi. Adalet Bakanlığı, "Cumhurbaşkanına alenen hakaret etmek" suçunun kovuşturulmasına 26 Haziran 2019'da izin verdi. Bakanlığın oluruyla Tekiner hakkında 4 yıla kadar hapis istemiyle hazırlanan iddianamenin **Diyarbakır 4'üncü Asliye Ceza Mahkemesince** kabulüyle yargılanma başladı. Savcının ceza istemiyle verdiği mütalaaya karşı son savunmasını yapan Tekiner, yargılama sırasında kendisinin sanal medya hesabının bulunmadığını, söz konusu hesabın çocukları ya da torunları tarafından açılmış olabileceğini dile getirdi. Mahkeme, Tekiner'in beyanlarının "suçtan kurtulamaya yönelik" olduğunu savunarak, Tekiner'e 1 yıl 3 ay 16 gün hapis cezası verdi. Mahkeme, cezanın hükmünün açıklanmasını geri bıraktı. Mahkemenin kararına karşı Bölge Adliye Mahkemesi'ne temyiz başvurusunda bulunuldu.

2014-2020 yılları arası attığı tweetlerde "örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla Avukat Nurcan Kaya hakkında açılan davanın karar duruşması, **27 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmada, Kaya ve avukatları katıldı. Duruşmada, Cumhuriyet Savcısı bir önceki celsede ceza istemiyle verdiği mütalaasını tekrarladı. Duruşmada savunma yapan Kaya, kendisinin cezalandırılması için Türk Ceza Kanunu'nun farklı maddelerinin sırayla denendiğini ifade ederek "Bu yapılan yargı aracılığıyla taciz edilmektir. Tüm bunlar, iktidarın bazı politikalarını eleştirmem için, susmam için bir yerlerde bir karar, talimat ve ısrar olduğu izlenimi yaratmaktadır" dedi. Kendisinin bir insan hakları savunucusu olduğunu ve barış aktivisti olduğunu dile getiren Kaya, herhangi bir siyasal veya toplumsal meselenin şiddet içeren yöntemlerle çözülebileceğine inanmadığını vurguladı. Kayanın avukatları ise, iddianamenin polis fezlekesinden oluştuğunu belirterek beraat talebinde bulundu. Verdiği kısa aranın ardından kararını açıklayan mahkeme, Kaya'ya 1 yıl 3 ay hapis cezası verdi. Mahkeme, cezanın hükmünün açıklanmasını geri bırakılmasına karar verdi.

Diyarbakır/Yenişehir Belediyesi Eşbaşkan Yardımcısı Nevriye Çur hakkında "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla açılan davanın karar duruşması, **6 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır 10'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. İçişleri Bakanlığının kararıyla görevden uzaklaştırılan ve tutuksuz yargılanan Çur ve avukatı katıldı. Mütalaasını mahkemeye sunan iddia makamı Çur'un canlı kalkan eylemine katıldığı sırada yakalandığını ve eylem sırasında "Lice'de katliam yapılmasına izin vermeyeceğiz" ifadelerini kullandığını belirterek, Halkların Demokratik Partisi (HDP) üyesi olan Çur'un HDP'nin aday tanıtım toplantısına katıldığını, KHK ile kapatılan Fatih Mahallesi Eşit Özgür Yurttaş Derneği üyesi olduğunu ifade etti. Çur'un PKK propagandasına dönüşün çok sayıda eyleme katıldığını savunan savcı, elde edilen tape kayıtları, gizli tanık ifadeleri, eylemlerindeki süreklilik, çeşitlilik ve yoğunluk ve



eylemlerini örgüt üyesi boyutuna ulaştığı ve üzerine atılı “örgüte üye olma” suçunu işlediğini ileri sürerek, ceza talebinde bulundu. Mütalaaya karşı savunma yapmak için süre talebinde bulunan Çur, gizli tanık beyanlarını kabul etmediğini, örgüt üyesi olmadığını dile getirerek beratını talep etti. Avukatı ise mütalaaya katılmadıklarını, müvekkilinin HDP üyesi olduğunu belirterek beraat talebinde bulundu. Mahkeme verdiği kısa aranın ardından Çur'a, “örgüt üyesi” olduğu gerekçesiyle 6 yıl 3 ay hapis cezası ve 2911 Sayılı Kanun'a muhalefet suçunu işlediği iddiasıyla 5 ay hapis cezası verdi. 2911 Sayılı Kanun'a muhalefet suçunu işlediği iddiasıyla 5 ay hapis cezasını ertelenmesi yoluna giden mahkeme, yargılama kesinleşinceye kadar Çur'a uygulanan adli kontrol tedbirinin devamı yönünde karar aldı.

“Nû Jîn / Yeni Yaşam” belgeselinin gösterimi dolayısıyla “örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla 2 yıl 6 ay hapis cezası verilen yönetmen Veysi Altay ve belgeselin gösterimini yapan Batman Belediyesi Yılmaz Güney Sineması Müdürü olan ve daha sonra KHK ile görevinden ihraç edilen Dicle Anter'in davası, İstinaf Mahkemesi'nin bozması ardından yeniden görülmeye başlandı. **7 Ekim 2021 tarihinde Batman 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görülen davanın duruşmasına Altay ve Anter katılırken, avukatları da bulundu. Müvekkillerine yönelik suçlamaların asılsız olduğunu belirterek, yurtdışı yasağının kaldırılmasını talep eden avukatlarının ardından konuşan Altay, propaganda yapmadıklarını ve film afişiyle ilgili polis tarafından suç üretildiğini ve bu dava açıldığını söyledi. Anter ise, herhangi bir şekilde suç teşkil etmeyen belgeselin talimat ile suç unsuru haline getirilmeye çalışıldığını belirterek, birçok yerde yayınlanan belgeselin Batman'da illegalize edilmeye çalışıldığını söyledi. Yapılan savunmaların ardından mahkeme heyeti, Anter'e 10 ay ceza verirken, bu cezayı 6 bin TL'lik para cezasına çevirdi. Altay'a ise 1 yıl 15 gün hapis cezası veren mahkeme, cezayı erteledi. Anter ve Altay hakkında daha önce verilen yurt dışı yasağı da kaldırıldı.

Van'ın Özalp Belediyesi Eşbaşkanı Yakup Almaç hakkında “örgüt üyesi olma” iddiasıyla açılan davanın 4'üncü duruşması **12 Ekim 2021 tarihinde Van 4'üncü Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Tutuksuz yargılanan Almaç ve avukatının hazır bulunduğu duruşmada mahkeme heyeti, savcılık mütalaasına karşı savunma yapan Almaç'ın ve avukatının savunmalarını dinledi. Mahkeme heyeti karar vermek üzere duruşmaya ara verdi. Aradan sonra mahkeme heyeti, Almaç hakkında “örgüt propagandası” iddiasıyla 1 yıl 8 ay “örgüt üyesi olma” iddiasıyla da 6 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırılmasına karar verdi.

Bitlis Gazeteciler Cemiyeti Başkanı ve Bitlis News Genel Yayın Yönetmeni Sinan Aygül hakkında "Örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla açılan davanın karar duruşması, **14 Ekim 2021 tarihinde Bitlis 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Mahkemede Sinan Aygül hazır bulundu. Duruşmada savunma yapan Aygül, suçlamaya gerekçe gösterilen röportajın yapıldığı dönemde bitlishaber.com.tr adlı bir sitesi olduğunu ve Dicle Haber Ajansı abonesi olduğunu, bu haberin otomatik çekildiğini ve sitede kontrol gerektirmeden yayınlandığını belirtti. Mahkeme Aygül hakkında, "örgüt propagandası yapmak" suçundan 16 bin 660 TL adli para cezasına karar verdi.

HDP önceki dönem Eş Başkan Yardımcısı ve Van eski Milletvekili Aysel Tuğluk hakkında 2012 ve 2013'te 2 kez “örgüt propagandası yaptığı” iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **15 Ekim 2021 tarihinde Van 4'üncü Ağır Ceza Mahkemesi**'ndeki görüldü. Başka bir dava nedeniyle Kocaeli Kandıra F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Tuğluk, duruşmaya SEGBİS ile katıldı. Tuğluk, suçlamayı reddederken, mahkeme, “örgüt propagandası” gerekçesiyle 1 yıl 8 ay hapis cezası verdi.



HDP PM Üyesi Mehmet Eşref Mamedoğlu hakkında “örgüt üyeliği” suçlamasıyla açılan ve tutuksuz yargılandığı dava duruşması, **18 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Mamedoğlu’nun katılmadığı duruşmada avukatı hazır bulundu. İddia makamı önceki celse sunduğu mütalaasını tekrarladı ve “örgüt üyeliği”nden cezalandırılması talebinde bulundu. Mütalaaya karşı söz verilen Mamedoğlu’nun avukatı, müvekkiline yöneltilen suçlama delilleri arasında gösterilen gizli tanık beyanlarını kabul etmediklerini, zor durumda olan bir tanığın veya itirafçı tanığın vermiş olduğu beyanların objektif olmayacağını, kendisini kurtarmak için vermiş olabileceğinin Yargıtay içtihatlarında ayrıntılı açıklandığını hatırlattı, müvekkilinin beraatını talep etti. Mahkeme heyeti, Mehmet Eşref Mamedoğlu’na “örgüt üyeliği” suçlamasıyla 7 yıl 6 ay hapsine karar verdi.

TJA Dönem Sözcüsü Ayşe Gökkan’ın “örgüt yöneticisi olmak” ve “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla yargılandığı davanın duruşması **20 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır 9’uncu Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Gökkan ve avukatları duruşmada hazır bulundu. İddia makamı, bir önceki duruşmada Gökkan’ın 2 kez “örgüt üyesi olmak” ve bir kez de “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla ayrı ayrı hapis cezasıyla cezalandırılmasını istemiyle verdiği mütalaasını tekrarlayarak, tutukluluk halinin devamını talep etti. Kürtçe konuşması tercüman aracılığıyla Türkçeye çevrilen Gökkan, savunma yapmayacağını belirterek, “Bu mahkemede ilk günden beri adil savunma hakkım ihlal edilmiştir. Kadın avukatlarım, baro başkanımız ve bütün avukatlara karşı da hak ihlalleri yapılmıştır. 9’uncu Ağır Ceza Mahkemesi başkanı ve heyeti bu saldırıyı bütün dünyaya karşı yapmıştır. Bu sebeple yapabileceğim bir savunma yoktur” dedi. Gökkan’ın avukatları da savuma yapmayacaklarını belirtti. Mahkeme, Gökkan’ın alt sınırdan uzaklaşarak “örgüt üyesi olmak” suçlamasıyla 12 yıl, yine “örgüt üyesi olmak” suçlamasıyla 7 yıl 6 ay, “örgüte bilerek isteyerek yardım etmek” suçlamasından 7 yıl 6 ay, “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla 3 yıl hapis cezası verildi. Gökkan’a toplamda 30 yıl hapis cezası veren mahkeme heyeti, Gökkan’ın tutukluluk halinin devamına karar verdi.

DBP Diyarbakır eski İl Eşbaşkanı Emine Ruken Akça’nın "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla hakkında açılan davanın karar duruşması **26 Ekim 2021 tarihinde Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Akça’nın katılmadığı duruşmada avukatları hazır bulundu. İddia makamı, önceki celsede sunduğu mütalaasını tekrarladı. Akça’nın, DBP İl Eşbaşkanı sıfatı taşıdığı dönemde çeşitli eylem ve etkinliklere, örgüt mensuplarının cenaze töreni ve taziyelerine yine örgüt talimatı ile katıldığını öne süren iddia makamı, 2017 yılında partilerinin Sur İlçe Örgütü kongresinde yaptığı konuşma ile KHK ile kapatılan Kongreye Jinên Azad (KJA) üyesi olmasıyla kendisine yöneltilen "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası" suçlarını işlediğini savundu. İddia makamı 'Ezel' ve 'Hafız' isimli gizli tanıkların beyanlarını da suçlamalarına delil olarak gösterdi. Savcılığın mütalaasına karşı savunma yapan Akça’nın avukatları, Akça’nın hakkındaki suçlama konusunun siyasi faaliyetleri ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirterek beraat talep etti. Taleplerin alınmasının ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, sanık Emine Ruken Akça’ya "örgüt üyeliği" iddiasıyla 6 yıl 3 ay, "örgüt propagandası yapmak"tan ise 1 yıl 3 ay hapis cezası verdi. Mahkeme, "örgüt propagandası"ndan verilen cezanın iki yıldan az olması, yine sanığın yargılama boyunca sergilediği tutum ve davranışlarını dikkate alarak bu cezasının ertelenmesine ve denetimli serbestlik uygulanmasına karar verdi.

HDP Batman İl Örgütü binasına "yasadışı poster ve afiş asıldığı" gerekçesiyle ve “Örgüt propagandası” iddiasıyla il eşbaşkanları Fatma Ablay ile Ömer Kulpu hakkında açılan davanın 4’üncü duruşması **28 Ekim 2021 tarihinde Batman 2’nci Ağır Ceza**

**Mahkemesi**'nde görüldü. İl eşbaşkanları ve avukatların katıldığı duruşmada söz alan eşbaşkanlar, suç işlemediklerini belirterek beraat talebinde bulundu. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, "Örgüt propagandası" yaptıkları gerekçesiyle her iki eşbaşkana 1 yıl 8 ay hapis cezası verdi. Verilen cezalar ertelendi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın MEBYA-DER'e yönelik yürüttüğü soruşturma kapsamında 27 Şubat ve 3 Mart tarihlerinde yapılan operasyonlarda gözaltına alınan 29 dernek yöneticisi ve üyesi arasında yer alan MEBYA-DER Eşbaşkanı Karadağ, 11 kişiyle birlikte tutuklandı. Karadağ hakkında "örgüt üyeliği" suçlamasıyla açılan davanın karar duruşması **5 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır 10'uncu Ağır Ceza Mahkemesinde** görüldü. Karadağ, hakkındaki suçlamaya ilişkin yaptığı savunmada, yaşamını yitiren oğlunun cenazesini alma konusunda yaşadığı zorlukları ve aynı durumdaki diğer ailelerin karşılaştığı engelleri anlattı. Evlatlarını yitiren ailelerin zorluk çekmemesi, çocuklarının mezarlıksız kalmaması için hukuki çerçevede kurdukları derneklerinin çatısı altında çalışma yürüttüklerini söyleyen Karadağ, bu faaliyetlerinin illegalize edilmek istendiğini ifade etti. Duruşmada esas hakkındaki mütalaasını mahkemeye sunan Cumhuriyet Savcısı ise, Karadağ'ın "örgüt üyesi olmak" suçundan cezalandırılmasını istedi. Mahkeme, görülen duruşmada savcılık mütalaası doğrultusunda Karadağ'ı 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

DBP PM Üyesi Nazım Kök hakkında, 2016 yılında sosyal medya hesabı üzerinden yaptığı paylaşımlar gerekçesiyle "Erdoğan'a hakaret" gerekçesiyle açılan davanın ilk duruşması **18 Kasım 2021 tarihinde Mardin'de Nusaybin 1'inci Asliye Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Mahkeme, paylaşımının Erdoğan'ın "Onur, şeref ve saygınlığını rencide edici boyutta olduğunu" savunarak, 11 ay 20 gün hapis cezası verdi.

Gazeteci Nurcan Yalçın hakkında "örgüte üyeliği" ve "örgüt propagandası yapmak" iddialarıyla açılan davanın 6'ncı duruşması **22 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Yalçın katılmadığı duruşmada, avukatı hazır bulundu. Duruşmada mahkeme heyetine sunulan mütalaada, Yalçın'ın "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası yapmak" tan cezalandırılmasını talep edildi. Yapılan savunmaların ve alınan taleplerin ardından kararını açıklayan mahkeme, Yalçın hakkında "örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek" ten 2 yıl 1 ay, "örgüt propagandası yapmak" tan 1 yıl 6 ay 22 gün olmak üzere toplam 3 yıl 7 ay 22 gün hapis cezası verdi. Hükmün açıklanmasının geriye bırakılmasına karar kılan mahkeme, Yalçın'a yurtdışına çıkış yasağı da getirdi.

DTK Eşbaşkanı ve eski Hakkari Milletvekili Leyla Güven hakkında, Yüksekova'da 15 Şubat günü 2020 yılında katıldığı panel etkinliğinde yaptığı konuşma nedeniyle açılan davanın 4'ncü karar duruşması, **26 Kasım 2021 tarihinde Hakkari 2'nci Asliye Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Konuşmasında "Sayın Öcalan'ın söylediği barış çağrısı çok önemlidir. Tecridi kaldırın. Öcalan'ın sağlık ve güvenliğini sağlayın. Ortadoğu'ya barış gelsin" sözlerini sarf eden Güven'e, hakkında hazırlanan iddianamede "devleti itibarsızlaştırma", "halkı kin ve düşmanlığa sürükleme" ve "suç ve suçluyu övme" suçlamaları yöneltildi. Güven, duruşmaya tutuklu bulunduğu Elazığ E Tipi Kadın Kapalı Cezaevi'nden, avukatı ise Diyarbakır Adliyesi'nde SEGBİS ile katıldı. Savcılık dava kapsamında mütalaasını sundu. Mütalaada Güven için "örgüt propagandasını yapmak ve atılı suçu basın ve yayın yolu ile işlediği" gerekçesiyle üst sınırdan ceza verilmesini talep etti. Mütalaaya karşı Güven'in avukatı, savunma yapma gerekçesiyle ek süre istedi. Ek süre talebini kabul etmeyen mahkeme heyeti Güven'in ve avukatının savunma yapmasını istedi. Savunmalar sonrası mahkeme kararını açıkladı. Mahkeme heyeti, Güven'e "örgüt propagandası" yaptığı gerekçesiyle 5 yıl hapis cezası verdi.

72 yaşındaki Barış Annesi Makbule Özbek'e hakkında "örgüt üyeliği" iddiasıyla açılan davanın duruşması, **2 Aralık 2021 tarihinde Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Demokratik Toplum Kongresi'ne (DTK) yönelik yürüttüğü soruşturma kapsamında 29 Haziran 2020'de tutuklanan Özbek, cezaevinde kalp krizi geçirmesinin ardından avukatlarının başvurusu üzerine 5 Eylül 2020'de tahliye edilmişti. Duruşmaya Özbek katılmazken, avukatı hazır bulundu. İddia makamı önceki duruşmada esas hakkındaki mütalaasını tekrarladı. Mütalaaya karşı savunma yapan Özbek'in avukatı, DTK'de faaliyet yürüttüğü iddia edilen müvekkilinin yaşının ve pozisyonunun böyle bir şeye uygun olmadığını, örgüt üyeliği için hiyerarşik bir yapıya dahil olması gerektiğini ancak yaşı itibarıyla müvekkilinin böylesi bir yapıya dahil olmasının mümkün olmadığını belirterek beraat talebinde bulundu. Duruşmaya verilen kısa aranın ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Özbek'e "örgüte üyeliği" iddiasıyla 5 yıl hapis cezası verdi. Bu cezada da yarı oranda artırımı giden mahkeme heyeti, Özbek'e toplam 7 yıl 6 ay hapis cezası verdi.

Kapatılan Demokratik Toplum Partisi'nin (DTP) Şırnak İl Başkanlığı görevini yürüten Halil İrmez, hakkında "örgüte üye olmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **3 Aralık 2021 tarihinde Şırnak 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Savcı, duruşmada hazır bulunan İrmez'in cezalandırılmasını istedi. Mahkeme, "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla İrmez'e 9 yıl ceza ve tutuklanmasına karar verdi. İrmez, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi.

MEBYA-DER Eşbaşkanı Yüksel Almas hakkında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla hakkında açılan davanın karar duruşması **13 Aralık 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Almas, tutuklu bulunduğu Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'nden SEGBİS ile katılırken, Elmas'ın avukatları da duruşmada hazır bulundu. İddia makamı, önceki duruşmada verdiği mütalaasını tekrarlayarak, Almas'ın tutukluluk halinin devamını ve ceza verilmesini istedi. Mütalaaya karşı söz verilen Almas, bir yıla yakın bir süredir tutuklu olduğuna işaret ederek, katıldığı tüm eylem ve etkinliklerin yasal olduğuna vurgu yaparak beraatını talep etti. Avukatlar ise, daha önceki duruşmalarda ayrıntılı beyanlarda bulduklarını, müvekkilinin kalp hastası ve astım rahatsızlığı olduğunu belirtti. Avukatlar tahliye talep etti. Mahkeme heyeti, kısa bir aranın ardından açıkladığı kararda Almas'a "örgüt üyesi olmak" iddiasından üst sınırdan 10 yıl hapis cezası verildi. Mahkeme, Almas'ın tutukluluk halinin devam etmesine karar verdi.

DTK'ya yönelik başlatılan soruşturma kapsamında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuksuz yargılanan GÖÇ-DER Diyarbakır Şubesi eski Eşbaşkanı Yılmaz Kan'a **13 Aralık 2021 tarihinde** görülen dava duruşmasında hapis cezası verildi. Mahkeme verdiği kararda, Kan hakkında "örgüt üyeliği" suçlamayla 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

Dersim Belediye Eşbaşkanı seçilen ve 2019'da görevden alınarak yerine kayyım atanan Nurhayat Altun'a verilen cezanın Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi tarafından bozulması nedeniyle dava yeniden görüldü. **21 Aralık 2021 tarihinde Tunceli 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görülen dava duruşmasına Altun, tutuklu bulunduğu Kandıra 1 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nden SEGBİS ile katılırken avukatları da hazır bulundu. İddia makamının aynı örgüt üyeliğinden ceza verilmesi yönünde verdiği mütalaaya karşı savunma yapan Altun, katıldığı eylem ve etkinliklerin anayasal hakkı olduğunu, yasal haklarını kullandığından dolayı yargılandığını ifade etti. 5 yıldır tutuklu yargılandığını ve tutukluluğuna ilişkin AİHM'e başvurduğunu ve bu davanın devam ettiğini ifade eden Altun, Dersim Belediyesi diğer Eşbaşkanı Mehmet Ali Bul hakkında AİHM'in "demokratik haklarını

kullanmaktan dolayı tutuklanmasında” ihlal kararı verdiğini hatırlatarak, kendisi için de bu yönde karar verileceğinin altını çizdi. Hakkında kesinleşmemiş hüküm nedeniyle 5 yıldır tutuklu kaldığını vurgulayan Altun, tahliyesini talep etti. Altun’un avukatları da müvekkillerinin cezaevinde 5 yılını geçirdiğini tutuklamanın artık bir tedbir olmaktan çıktığını ve bir cezaya dönüştüğünü belirterek, müvekkillerinin tahliyesini talep etti. Mahkeme, cezanın alt sınırından uzaklaşarak Altun’a “örgüt üyesi olmak” iddiasından 10 yıl hapis cezası verdi.

**ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER**

**Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek ve Kültür Kurumu**

**- Siyasi Parti**

**15 Şubat 2021 tarihinde Batman'da** HDP Batman il ve merkez ilçe binalarına polis tarafından baskın düzenlendi. "İhbar" olduğu gerekçesiyle yapılan baskında binalarda arama yapıldığı ve ardında parti eş başkanlarının (*HDP Batman İl Eşbaşkanıları Fatma Ablay ve Ömer Kulpu, HDP Merkez İlçe Eşbaşkanı Gurbet Doğan*) gözaltına alındığı öğrenildi. HDP Merkez ilçe Eşbaşkanı Azat Esin hakkında da gözaltı kararı olduğu belirtildi.

**5 Nisan 2021 tarihinde Adıyaman'da** HDP Adıyaman il binasına ihbar olduğu gerekçesiyle polis tarafından baskın düzenlendiği, baskında dijital materyallere el konulduğu ve 3 HDP'linin (*HDP Adıyaman İl Eşbaşkanı Mehmet Ali Alataş, il yöneticisi Bekir Gürbüz ve merkez ilçe Eşbaşkanı Hasari Oğuz*) gözaltına alındığı öğrenildi. 3 kişinin İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**8 Nisan 2021 tarihinde Dersim Pertek ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Pertek İlçe Eşbaşkanı Aydın Köse'nin gözaltına alındığı öğrenildi. Eş zamanlı olarak HDP Pertek İlçe Örgütü'ne polis tarafından baskın düzenlendiği ve arama yapıldığı öğrenildi.

**8 Nisan 2021 tarihinde Artvin'de** Sol Parti Artvin İl Örgütü binasına "*İstanbul Sözleşmesi bizimdir. Tek adamın kararnameleeri hükümsüzdür*" pankartı asılması nedeniyle İl Başkanı Sercan Dede ve Borçka İlçe Başkanı Ömer Çatan'ın gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. **9 Nisan 2021 tarihinde Artvin Cumhuriyet Savcılığı'nın talimatı ile parti binasında arama yapmak üzere gelen polislerin, İl Başkanı Sercan Dede ile İl Yöneticisi Ünal Demir ve iki parti üyesini gözaltına aldığı** öğrenildi. 4 kişinin, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

**15 Nisan 2021 tarihinde Van'da** çocuklarının dağa kaçırıldığını iddia ederek HDP İl Örgütü binası önünde eylem yapmak isteyen bir grubun, binanın bahçesinde bulunan partililere taş ve kırık cam parçaları fırlatarak saldırıda bulunduğu öğrenildi. Saldırı esnasında 2 polis memurunun yaralandığı belirtildi.

**18 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Hani ilçesinde** akşam saatlerinde AKP İlçe Teşkilatı binasına yönelik molotof kokteylli saldırı düzenlendiği, saldırı sırasında içeride parti çalışanları bulunduğu, ölen ya da yaralanan olmadığı öğrenildi. Olayla ilgili yapılan soruşturmada, güvenlik kamerasından tespit edilen 2 kişinin polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

**11 Ağustos 2021 tarihinde Muş'ta** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Muş İl Eşbaşkanı Belma Nergiz'in gözaltına alındığı öğrenildi. Polisin Nergiz'in evinde ve HDP İl Örgütü binasında arama yaptığı öğrenildi.

**8 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar İlçesinde** bulunan HDP Kayapınar İlçe Örgütü'ne kimliği belirsiz kişi veya kişilerce molotof kokteylli saldırıda bulunduğu öğrenildi.

HDP **Urfa** il Örgütü binasına, **14 Kasım 2021 tarihinde** gece saat 02.30-02.36 saatleri arasında, 3 kişi tarafından bina kapısına çarpı işareti koymak ve spreyle boyayla Ülkü Ocakları'nın amblemini çizmek suretiyle saldırıda bulunduğu öğrenildi. Saldırının sabah saat 07.30'da il binasını açan parti çalışanı tarafından fark edildiği belirtildi.



**11 Aralık 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde** sabah saatlerinde HDP Cizre İlçe Örgütü binasına polis tarafından baskın yapıldığı öğrenildi.

**- Dernek**

**27 Şubat 2021 tarihinde** Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP, DBP ve MEBYA-DER Başkan ve yöneticilerinin aralarında bulunduğu 14 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Operasyon sırasında MEBYA-DER binasına da kapısı kırılarak girildiği ve dernek avukatları eşliğinde 7 saat boyunca yapıldığı, aramalar sırasında bilgisayara kayıtlı aile başvuru formlarına el konulduğu belirtildi.

**5 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar ilçesinde** bulunan Rosa Kadın Derneği'ne polis tarafından baskın düzenlendiği ve dernek binasında arama yapıldığı öğrenildi.

**-Belediye Binası**

HDP yönetimindeki bulunan **Erzurum/Karaçoban** Belediyesi'ne **2 Mart 2021 tarihinde** sabah saatlerinde polisler tarafından baskın düzenlendiği ve arama yapıldığı öğrenildi.

***TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER***

**Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler**

**29 Ocak 2021 tarihinde Batman'da** DTK, TJA, DBP ve HDP tarafından ortak organize edilen “ulusal birlik” yürüyüşüne polis tarafından müdahalede edildiği ve 6'sı çocuk 23 kişi yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun milletvekilliğinin düşürülmesi ve HDP'ye kapatma davası açılmasına ilişkin **19 Mart 2021 tarihinde Iğdır'da** HDP Iğdır il örgütü tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından müdahalede bulunuldu. Müdahalede HDP milletvekili Habip Eksik ile açıklamaya katılan yurttaşların polisin fiziksel müdahalesine maruz kaldığı öğrenildi.

**21 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde** gerçekleştirilen Newroz kutlamaları sırasında, kutlama alanında bulunan yurttaşlara polis tarafından biber gazı ile müdahalede bulunulduğu öğrenildi.

İmralı hapisanesinde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle cezaevlerinde devam etmekte olan süresiz dönüşümlü açlık grevine dikkat çekmek amacıyla **31 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da** yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmediği, izin verilmemesi üzerine basın açıklaması için oturma eyleminde bulunulduğu öğrenildi. Polisin açıklamayı takip eden gazetecileri de engellediği belirtildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **1 Nisan 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine polis tarafından izin verilmediği ve müdahalede bulunulduğu öğrenildi. Polisler tarafından yerde sürüklenerek darp edilen ve baygınlık geçiren Ferit Şenyaşar'ın kaldırıldığı Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yapılan tedavinin ardından taburcu edildiği öğrenildi. Şenyaşar'ın avukatlarıyla birlikte kendisini darp eden polisler hakkında Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunduğu bildirildi.

**17 Mayıs 2021 tarihinde Batman'da** İbrahim Ethem Tüzer isimli müzisyenin “Pandemide 102 müzisyen intihar etti” dövizleriyle Valilik önünde gerçekleştirdiği protesto eylemine polis tarafından müdahalede bulunulduğu ve müdahale sonucu gözaltına alınan Tezer'i emniyette ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

14 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) milletvekili adayları İbrahim Halil Yıldız ve korumaları ile esnaf arasında yaşanan tartışma sonrasında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile oğulları Adil ve Celal Şenyaşar öldürülen Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar, Urfa Adliyesi önünde yaptıkları adalet nöbeti eylemine

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **20 Mayıs 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine HDP heyetinin ziyareti öncesinde müdahale eden polisin Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar'ı darp ederek gözaltına aldığı öğrenildi.

Kürt Dil ve Kültür Ağı tarafından **7 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'da** İstasyon Meydanı'nda gerçekleştirmek istenen mitingün Valilik tarafından pandemi gerekçe gösterilerek yasaklanmasını, Sanat Sokağında yürüyüşle protesto etmek isteyen ve aralarında HDP'li milletvekillerinin de bulunduğu gruba polis tarafından izin verilmedi. Sanat

Sokağı'nda bekleyen gruba dahil olmak isteyen yurttaşlara polisler cop ve kalkanlarıyla müdahalede bulundu.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarının son verilmesini talep etmek amacıyla **17 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır Bağlar İlçesi** Ofis Semtinde bulunan Sanat Sokağı'nda yapılmak istenen basın açıklamasına izin verilmedi. DTK, TJA, DBP, HDP tarafından organize edilen ve bölge milletvekillerinin katıldığı basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine oturma eylemi yapıldı. Açıklamaya katılmak isteyen bir gruba Gevran Caddesi üzerinde polis tarafından müdahalede bulunuldu. Müdahalede yere düşen Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un kolundan yaralandığı, bazı milletvekillerinin ise polis tarafından darp edildiği öğrenildi.

HDP İzmir İl Binasına yönelik gerçekleştirilen saldırıda parti çalışanı Deniz Poyraz'ın katledilmesi olayına tepki göstermek amacıyla **19 Haziran 2021 tarihinde Batman'da** Barış Anneleri Meclisi üyeleri tarafından düzenlenmek istenen basın açıklamasına polis tarafından müdahalede bulunuldu. Müdahalede HDP Milletvekillerinin de aralarından bulunduğu çok sayıda kişinin darp edildiği ve 16 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Batman İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 16 kişinin, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler şöyle: *Yerine kayyım atanan Batman Belediyesi Eşbaşkanları Mehmet Demir ve Songül Korkmaz, TJA Batman Sözcüsü Gülistan Sönük, HDP İl Eşbaşkanı Fatma Abla, HDP, Kozluk İlçe Eş Başkanı Ömer Emen, HDP il yöneticileri Emin Şahin, Mecit Çeken, Hüseyin Akman, HDP Gençlik Meclisi Üyeleri Ümit Akbıyık, Şakir Can, Belediye Encümeni Şirin Şen, Kozluk İlçe Yöneticisi Halide Altuboğa, HDP Batman Merkez İlçe yöneticileri Mehmet Eren, Eşref Büyüktop, HDP üyesi Halise Kaya, Tufan Ekinci.*

HDP İzmir İl Binasına yönelik gerçekleştirilen saldırıda parti çalışanı Deniz Poyraz'ın katledilmesi olayına tepki göstermek amacıyla **27 Haziran 2021 tarihinde Van'da** akşam saatlerinde bir grup genç yurttaş tarafından "Deniz Poyraz Ölümsüzdür" sloganları eşliğinde düzenlenen yürüyüşün polis tarafından durdurularak izin verilmediği ve 10 genç yurttaşın "örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Gençlerin, gözaltında kötü muameleyle maruz kaldığı belirtildi.

**31 Temmuz 2021 tarihinde Van'da** bulunan Sanat Sokağı'nda HDP, CHP, EMEP, ESP ve 23 STÖ tarafından, Konya'da aynı aileden 7 kişinin ırkçı saldırı sonrasında katledilmesine tepki göstermek amacıyla basın açıklaması yapıldı. Açıklamanın ardından sloganlar atarak dağılan kitleye polis gaz bombası ve tazyikli su ile müdahale bulundu. Müdahale sırasında 5 kişi darp edilerek gözaltına alındı.

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin (DEDAŞ) kesintilerine karşı **10 Ağustos 2021 tarihinde Urfa'nın Haliliye ilçesine** bağlı Çobanderesi mevkinde Urfa-Mardin karayolunu traktör ve araçlarıyla trafiğe kapatarak protesto gösterisinde bulunan çiftçilere, jandarma tarafından gaz bombalarıyla müdahalede bulunulduğu öğrenildi.

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin (DEDAŞ) kesintilerine karşı **14 Ağustos 2021 tarihinde Urfa'nın Akçakale ilçesi** Pekmezler Mahallesi'nde Akçakele-Ceylanpınar yolunu trafiğe kapatarak protesto gösterisinde bulunan çiftçilere, jandarma tarafından TOMA ve gaz bombaları ile müdahalede bulunulduğu öğrenildi. Müdahale sırasında 2 kişinin yaralandığı ve 7 kişinin de gözaltına alındığı öğrenildi.

Diyarbakır Emek ve Demokrasi Platformu'nun 1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla 4 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Yenişehir ilçesinde bulunan İstasyon Meydanında yapmak istediği 'Barış Mitingi'ne Diyarbakır Valiliği tarafından 'polis sayısının azlığı' ve "güvenliğin sağlanamayacağı" gerekçeleriyle izin verilmediği öğrenildi. Bu karara ilişkin **4 Eylül 2021 tarihinde Merkez Yenişehir ilçesi** Ofis semtinde bulunan AZC Plaza önünde kitlesel basın açıklaması yapmak isteyen Platform üyelerine polis tarafından izin verilmediği ve müdahalede bulunduğu öğrenildi.

**15 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi** Yenişehir Mahallesi'nde DEDAŞ ekiplerinin elektrik sayaçlarını direklerle taşımalarını protesto eden yurttaşlara, polis tarafından tazyikli su ve gaz bombalarıyla müdahalede bulunduğu öğrenildi.

**4 Kasım 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde sürdürdükleri Adalet Nöbeti'nin 241'inci gününde sağlık problemleri yaşayan Emine Şenyaşar'ın polis müdahalesiyle zorla hastaneye götürülmeye çalışıldığı öğrenildi. Hastaneye gitmeyi reddeden anne Şenyaşar, oğlu Ferit Şenyaşar ile birlikte savcıyla görüşmek amacıyla adliye binasına girdiği bildirildi.

**27 Kasım 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine** bağlı Sulak köyünde sabah saatlerinde giden Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) ekipleri tarafından direklerle taşınan elektrik sayaçlarını kontrol etmelerini protesto etmek isteyen köylülere, jandarma tarafından biber gazlarıyla müdahalede bulunuldu.

Ankara'nın Çankaya ilçesinde 36 saat süren nöbetin ardından evine giderken meydana gelen trafik kazasında yaşamını yitiren Doktor Rümeyza Berin Şen'in ölümüne ilişkin **25 Ekim 201 tarihinde Van** Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaşı Hastanesi önünde yapılmak istenen basın açıklamasına, Valilik yasağı gerekçe gösterilerek müdahalede bulunduğu ve müdahale sırasında Van-Hakkari Tabip Odası Başkanı Hüseyin Yaviç ile TİHV Van Temsilcisi Sevim Çiçek'in gözaltına alındığı öğrenildi. Van İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Yaviç ve Çiçek'in, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

### **Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler**

Fransa'nın başkenti Paris'te 9 Ocak 2013 tarihinde uğradıkları suikast sonucu katledilen kadın siyasetçilerden Sakine Cansız'ın **Dersim'de** bulunan mezarı başında **7 Ocak 2021 tarihinde** anma törenine yapmak isteyen ve aralarında HDP'li milletvekillerinin de bulunduğu gruba polis tarafından izin verilmediği öğrenildi.

PKK Lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle cezaevlerinde 62 gündür devam eden açlık grevlerine ilişkin **27 Ocak 2021 tarihinde** HDP Bingöl İl Örgütü tarafından parti binası önünde yapılmak istenen basın açıklaması, polisin pandemi tedbirleri kapsamında Valiliğin aldığı yasak kararını gerekçe gösterip izin verilmedi. Partililer, açıklamayı parti binasının penceresinden yaptı.

**15 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'da** HDP'nin düzenlemek istediği "Tecride son, yaşam için adalet" yürüyüşüne, polis tarafından izin verilmedi.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarını protesto etmek üzere hapisanelerde başlatılan süresiz dönüşümlü açlık grevlerine ilişkin **24 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır Bağlar İlçesi**

Koşuyolu Parkı İnsan Hakları Anıtı önünde yapılmak istenen basın açıklamasına izin verilmedi. HDP ve DBP'nin üye ve yöneticileri ile çok sayıda yurttaşın katıldığı basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine oturma eylemi yapıldı.

Şırnak'ın Cizre ilçesinde sokağa çıkma yasakları sürecinde yaşamını yitiren Azadiya Welat Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Rohat Aktaş ve DBP PM Üyesi Mehmet Yavuzel için **26 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde** bulunan Suruç Aile Mezarlığı'nda anma etkinliği yapmak isteyen gruba Valiliğin yasak kararını gerekçe gösterilerek izin verilmedi.

14 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde AKP Milletvekili adayı İbrahim Halil Yıldız ve korumaları ile esnaf arasında yaşanan tartışma sonrasında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile oğulları Adil ve Celal Şenyaşar öldürülen Emine Şenyaşar'ın **18 Mart 2021 tarihinde Urfa Adliyesi'nin önünde** yapmak istediği adalet nöbeti eylemine polis tarafından "araç ve yaya geçişini engellediği" gerekçesiyle izin verilmediği öğrenildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **25 Mart 2021 tarihinde Urfa Adliyesi önünde** "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine polis tarafından izin verilmediği öğrenildi. '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' edildiği gerekçesiyle gözaltına Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın aynı gün içerisinde emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **30 Mart 2021 tarihinde Urfa Adliyesi önünde** "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine polis tarafından izin verilmediği öğrenildi. '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' edildiği gerekçesiyle gözaltına Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın aynı gün içerisinde emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın yaş günü kutlaması için doğduğu köy olan **Urfa'nın Halfeti ilçesine bağlı Ömerli köyüne 4 Nisan 2021 tarihinde** gitmek isteyen DTK, TJA, DBP ve HDP'den oluşan heyete izin verilmediği öğrenildi. 15 araçlık konvoy halinde hareket halinde olan heyetin, asker ve polisler durdurularak ve valilik yasağı gerekçe gösterilerek ilçeye girmesine izin verilmediği öğrenildi.

**10 Nisan 2021 tarihinde** TJA ve HDP Kadın Meclisi tarafından "İstanbul Sözleşmesi'ni sokaklarda kazandık, sokaklarda savunacağız" şiarıyla Diyarbakır Kayapınar ilçesi Dünya Kavşağı'nda yapmak istediği yürüyüşe polis tarafından izin verilmediği öğrenildi.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarını protesto etmek üzere hapishanelerde başlatılan ve 139 gündür devam eden süresiz dönüşümlü açlık grevlerine ilişkin **14 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır Bağlar İlçesi** Koşuyolu Parkı İnsan Hakları Anıtı önünde yapılmak istenen basın açıklamasına izin verilmedi. . HDP, DBP, TJA, TUAY-DER üye ve yöneticileri ile çok sayıda yurttaşın katıldığı basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine oturma eylemi yapıldı.



Koronavirüs salgını nedeniyle yaşamını yitiren SES Diyarbakır Şube eski yöneticilerinden Cuma Kurt için **15 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır** İl Sağlık Müdürlüğü binası önünde Amed Sağlık Platformu tarafından yapılmak istenen anma etkinliğine, "Kurum içi" olduğu gerekçe gösterilerek polis tarafından izin verilmediği öğrenildi. Kaldırımın üzerinde anma etkinliğine izin verileceğinin belirtilmesi üzerine platform üyelerinin duruma tepki göstererek anma törenini gerçekleştirmediği öğrenildi.

**Batman'da** koronavirüs nedeniyle yaşamını yitiren Barış Anneleri Meclisi Üyesi Muhlise Kına'nın Akça köyünde bulunan mezarına, aralarında HDP'li milletvekili ve görevden alınan kent belediyesi eşbaşkanlarının da bulunduğu grup tarafından **19 Nisan 2021 tarihinde** yapılmak istenen ziyarete, "Örgüt propagandası yapılacak" yönünde yapılan ihbar gerekçe gösterilerek polis tarafından izin verilmediği öğrenildi.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarını protesto etmek üzere hapishanelerde başlatılan ve 146 gündür devam eden süresiz dönüşümlü açlık grevlerine ilişkin **21 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır Bağlar İlçesi** Koşuyolu Parkı İnsan Hakları Anıtı önünde yapılmak istenen basın açıklamasına izin verilmedi. HDP, DBP, TJA, TUAY-DER üye ve yöneticileri ile çok sayıda yurttaşın katıldığı basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine oturma eylemi yapıldı.

**29 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'de** HDP İl binasının sürekli kolluk gücü ablukası altında bulunmasını protesto etmek amacıyla, Valilik binası önünde açıklama yapmak isteyen HDP'li gruba polis tarafından eylem ve etkinlik yasağı gerekçe gösterilerek izin verilmedi.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarının son verilmesini talep etmek amacıyla **17 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır Bağlar İlçesi** Ofis Semağinde bulunan Sanat Sokağı'nda yapılmak istenen basın açıklamasına izin verilmedi. DTK, TJA, DBP, HDP tarafından organize edilen ve bölge milletvekillerinin katıldığı basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine oturma eylemi yapıldı.

Diyarbakır Emek ve Demokrasi Platformu'nun 1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla **4 Eylül 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Yenişehir ilçesinde bulunan İstasyon Meydanında** yapmak istediği 'Barış Mitingi'ne Diyarbakır Valiliği tarafından 'polis sayısının azlığı' ve "güvenliğin sağlanamayacağı" gerekçeleriyle izin verilmediği öğrenildi.

**2 Eylül 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde** Emek ve Demokrasi Platformu tarafından yapılmak istenen yürüyüşe polis tarafından izin verilmediği ve yürüyüşe izin verilmemesi üzerine grubun bulunduğu yerde basın açıklaması yaptığı öğrenildi.

**2 Eylül 2021 tarihinde Urfa'da** Emek ve Demokrasi Platformu tarafından yapılmak istenen yürüyüşe polis tarafından izin verilmediği ve yürüyüşe izin verilmemesi üzerine grubun bulunduğu yerde basın açıklaması yaptığı öğrenildi.

**25 Aralık 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde** Mardin Şahmaran Kadın Platformu üyeleri tarafından, bir lisede öğrencilerin cinsel tacizde bulunması olayına ilişkin yapılmak istenen basın açıklamasına, Mardin Valiliği tarafından alınan eylem ve etkinlik yasağı kararı gerekçe gösterilerek polis tarafından izin verilmediği öğrenildi.

## **Valilik ve Kaymakamlıklarca Alınan (Sürelî-Süresiz) Toplantı ve Gösteri Yasağı**

**Urfa** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 19. maddesine istinaden İlimiz sınırları içerisinde bulunan Ceza İnfaz Kurumlarının kampüsünde, eklentilerinde ve tel örgü sınırlarına bir kilometre mesafe içerisinde; yapılacak her türlü "Toplanma, gösteri ve yürüyüş, basın açıklaması, röportaj, kamera çekimi, pankart açma ve taşıma, slogan atma, yazılı veya üzerinde sembol bulunan kıyafetlerle cezaevine girme, cep telefonu ile fotoğraf ve video çekimi yapma, stant açma, eylemsel davranışlarda bulunma” gibi etkinlikler **12 Ocak 2021 - 28 Ocak 2021 tarihleri arasında yasaklanmıştır.**”

**Batman** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Batman Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamındaki her türlü miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşlerinin, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1. maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin, ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişilerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere el ilanı dağıtılmasının ve pankart/afiş asılmasının mülki idare amirinin iznine bağlanmasını, İlimizde bulunan Batman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu çevresindeki alanlarda açık/ kapalı yer toplantısı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, el ilanı vb. eylem etkinliklerin **14 Ocak-28 Ocak tarihleri arasında 15 gün süreyle yasaklanmasını, gerçekleştirilmesi izin şartına bağlanılan her türlü toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesini ve kamera vb. araçlarla kayıt altına alınabilmesi kararı alınmıştır.**”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) 16.01.2021 tarihi saat:00:01'den 30.01.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma,

*sticker yapıştırma türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır.”*

**Van** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi ve Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren, Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulunun önerileri, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **19/01/2021 tarihinden geçerli 02/02/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanununun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının ise, yukarıda açıklandığı üzere Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu önerileri doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyon temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızının kontrol altında tutulması amacıyla 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır.”

**Urfa** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 30 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Valilik ile Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinlikleri, ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 19. maddesine istinaden yapılması muhtemel tüm açık alan etkinlikleri toplanma, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, miting, stant açma, çadır kurma, bildiri/broşür dağıtma, afiş/pankart asma diğer illerden katılımlarla birlikte, **27 Ocak 2021 saat 00.01'den 25 Şubat 2021 saat 23.59'a kadar 30 gün süreyle** il merkezi ve ilçelerimiz dahil olmak üzere Şanlıurfa coğrafi sınırları içerisinde yasaklanmıştır.”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 30 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve

*Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) 31.01.2021 tarihi saat:00:01'den 14.02.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır.”*

**Van** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi ve Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren, Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulunun önerileri, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **03/02/2021 tarihinden geçerli 17/02/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanununun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının ise, yukarıda açıklandığı üzere Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu önerileri doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyon temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızının kontrol altında tutulması amacıyla 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **15.02.2021 tarihi saat:00:01'den 01.03.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi**



*umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”*

**Van** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi ve Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren, Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulunun önerileri, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **18/02/2021 tarihinden geçerli 04/03/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarının 2911 Sayılı Kanununun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının ise, yukarıda açıklandığı üzere Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu önerileri doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyon temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızının kontrol altında tutulması amacıyla 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır.”*

**Mardin** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *“... İlimiz genelinde gerçekleştirilebilecek, açık ve kapalı yer toplantıları, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, bildiri dağıtma, protesto eylemi vb. eylem/etkinlikler ile bu eyleme destek vermek amacıyla eylem ve etkinlik düzenlemek için gelen araçların ve şahısların ilimiz sınırlarına girişlerinin, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince engellenmesi, ayrıca 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 7. ve 17. Maddeleri hükmü gereğince belirtilen konuların devam niteliğindeki her türlü eylem/etkinliklerin Mardin İl sınırları içerisinde **21.02.2021 Pazar günü saat 00.01'den itibaren 07.03.2021 Pazar günü saat 24.00'a kadar 15 ( On Beş ) gün süre ile YASAKLANMASI,** karara uymayanlar hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile diğer ilgili kanun hükümleri kapsamında gerekli işlemler yapılacaktır.”*



**Urfa** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “*Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinlikleri ve ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 19. maddesine istinaden yapılması muhtemel tüm açık alan etkinlikleri (toplama, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, miting, stant açma, çadır kurma, bildiri/broşür dağıtma, afiş/pankart asma, vb.) diğer illerden katılımlarla birlikte, 26.02.2021 saat:00.01'den 27.03.2021 saat:23.59'a kadar 30 gün süreyle il merkezi ve ilçelerimiz dahil olmak üzere Şanlıurfa coğrafi sınırları içerisinde yasaklanmıştır.*”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “*Cumhuriyetin temel nitelikleri, devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, korona virüs (covid-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu'nun 17. Ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı il idaresi kanunu'nun 11.maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, polis ve jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) 02.03.2021 tarihi saat:00:01'den 16.03.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. Araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. Her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. Faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. Türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.*”

**Şırnak** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *Milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması, genel trafik ve yolcu güvenliğinin sağlanması, şiddet olaylarının meydana gelmesinin önlenmesi ve yaşanabilecek her türlü olumsuz bir durumun önüne geçilebilmesi amacıyla; Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemlerin gerçekleştirilmesi durumunda meydana gelebilecek istenmeyen olayların engellenebilmesi, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesine ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. Maddesine istinaden Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler ile kamu kurum ve kuruluşlarının düzenleyeceği programlar, resmi bayram, resmi anma günleri, resmi tören ve kutlamalar ile bu kurumların*

gelenek ve göreneklere göre yapacakları programlar, spor faaliyetleri hariç olmak üzere, yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda yapılması muhtemel her türlü açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, toplu olarak karşılama ve uğurlama merasimleri, kurum ve kuruluşların kendi binası dışında yapacakları basın açıklaması, oturma eylemi, miting, çadır kurma, imza kampanyası, stant açma, kitlesel cenaze merasimi, anma töreni, şenlik, konser, eğlence, oyun temsili, gösteri vb. türdeki tüm eylem ve etkinlikler ile ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişilerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere; el ilanı, broşür vb. dağıtılması, afiş ve pankart asılması vb. etkinliklerin Şırnak il merkezi ve ilçeler dâhil olmak üzere, tüm İl sınırları içerisinde (Coğrafi Alan) **02.03.2021 günü saat 00.01'den 16.03.2021 günü saat 23.59'a kadar 15 (on beş) gün süreyle yasaklanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.**"

**Van** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: "Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devaminin temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi ve koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren, sağlık bakanlığı ve bilim kurulunun önerileri, sayın cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla; van ili coğrafi sınırları içerisinde **05/03/2021 tarihinden geçerli 19/03/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarının 2911 sayılı kanununun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının ise, yukarıda açıklandığı üzere koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren sağlık bakanlığı ve bilim kurulu önerileri doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızının kontrol altında tutulması amacıyla 5442 sayılı il idaresi kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur."

**Batman** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Batman Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: "İlimizde milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi, halk sağlığının korunması amacıyla ilimiz merkezinde **07.03.2021 günü saat: 00:01' dan 21.03.2021 günü saat: 24:00' a kadar 15 ( on beş ) gün süre ile resmi kamu kurum ve kuruluşlarının yapacağı resmi toplantı, tören, şenlik, karşılama, stant açma, uğurlama gibi etkinlikler hariç olmak üzere; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamındaki her türlü miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşlerinin, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1. maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin, ticari kimliği bulunan**

özel hukuk tüzel kişilerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere el ilanı dağıtılmasının ve pankart/afiş asılmasının mülki idare amirinin İZİNİNE BAĞLANMASINI, İlimizde bulunan Batman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu çevresindeki alanlarda “açık/ kapalı yer toplantısı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, el ilanı vb.” eylem etkinliklerin, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamındaki 17. ve 22. Maddesine istinaden **07.03.2021 günü saat: 00:01’ dan 21.03.2021 günü saat: 24:00’ a kadar 15 (on beş) gün süre ile** yasaklanmasını, Gerçekleştirilmesi izin şartına bağlanılan her türlü toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesini ve kamera vb. araçlarla kayıt altına alınabilmesi kararlaştırılmıştır. Kamuoyunu saygı ile duyurulur.”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **17.03.2021 tarihi saat:00:01’den 31.03.2021 tarihi saat:23:59’a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”

**Tunceli** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Tunceli Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Dünya Sağlık Örgütü tarafından “Pandemi ” olarak ilan edilen Covid-19 salgını ile ilgili olarak Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu'nun önerileri, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda salgının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutmak amacıyla yeni kısıtlama ve tedbir kararları alınarak uygulamaya geçirildiği, Tunceli il sınırları içerisinde vatandaşlarımızın temel hak ve hürriyetlerine dair Uluslararası Sözleşmeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kanunlar kapsamında, genel sağlığın korunması, kamu düzeni ve kamu güvenliğinin sağlanması, suç işlenmesinin ve şiddet olaylarının önlenmesi, temel hak ve hürriyetlerin korunması amacıyla; 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu 17. ve 19. maddeleri, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu 11/A ve 11/C maddeleri, 1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu hükümleri ile İl Hıfzıssıhha Meclisi’nce alınan kararlar kapsamında, Valilik ve Kaymakamlık Makamının uygun göreceği etkinlikler, basın açıklamaları, kamu kurum ve kuruluşlarının düzenleyeceği resmi bayram, resmi anma günleri, resmi tören ve kutlamalar ile bu

*kurumların gelenek ve göreneklere göre yapacakları programlar, spor faaliyetleri, bilimsel, ticari ve ekonomik amaçlarla yapılan etkinlik ve toplantılar hariç olmak üzere, her türlü basın açıklaması, toplantı ve gösteri yürüyüşü, miting, açık hava toplantısı, protesto eylemi, oturma eylemi, açlık grevi, stant açmak, imza kampanyası, konser, şenlik, el ilanı bildiri, broşür dağıtmak, afiş, poster açmak, meşale yakma ve taşıma, konferans vb. tüm eylem ve etkinliklerin 28/03/2021 günü saat 00.01 ile 26/04/2021 günü saat 23.59 'a kadar 30 (otuz) gün süreyle YASAKLANMIŞTIR. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”*

**Urfa** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Valilik ile Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinlikleri ve ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 19. maddesine istinaden yapılması muhtemel tüm açık alan etkinlikleri (toplama, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, miting, stant açma, çadır kurma, bildiri/broşür dağıtma, afiş/pankart asma, vb.) diğer illerden katılımlarla birlikte, **28.03.2021 saat:00.01'den 11.04.2021 saat 23.59'a kadar 15 gün süreyle** il merkezi ve ilçelerimiz dahil olmak üzere Şanlıurfa coğrafi sınırları içerisinde yasaklanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **01.04.2021 tarihi saat:00:01'den 15.04.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek potesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”

**Siirt** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması



muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; İlimiz genelinde milli güvenliğin, kamu düzeni ve esenliğinin sağlanması, dünya genelinde salgın olarak yayılan virüsün toplum geneline yayılmasının önüne geçilebilmesi, suç işlenmesinin önlenmesi, olası yağma ve infial yaratabilecek olayların önüne geçilebilmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması kapsamında, Mülki Amirliklerin uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere; “miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, imza kampanyası, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler” ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki “oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin” ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere “el ilanı dağıtılmasının, pankart/afiş asma etkinliğinin”; 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11’ inci maddesi hükümleri ile 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17’nci - 19’uncu maddeleri, gereğince; ilimiz sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler ve jandarma sorumluluk bölgeleri dâhil) **05.04.2021 - 19.04.2021 tarihleri arasında (15) gün süre ile yasaklanmıştır.** Yukarıda belirtilen emir ve yasalara uymayanlar hakkında 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17’nci ile 28’inci maddeleri, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11/C (11/C Ek Paragraf:25.07.2018-7145/1) ile 66’ncı maddeleri, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu gereğince yasal işlem yapılacaktır. Gerçekleştirilmesi muhtemel izinli ve izinsiz her türlü toplantı ve etkinliğin 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi (c) bendine istinaden huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesini ve teknik ses alma cihazları, fotoğraf ve video kayıt makineleri gibi araçlarla kayıt altına alınacaktır. Kamuoyuna Saygıyla Duyurulur.”

**Muş** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Muş Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Güvenlik güçlerimizin gerek ülkemiz genelinde gerekse sınırlarımız dışındaki terör örgütlerine karşı başarılı operasyonları devam etmektedir. Bu terör örgütlerine müzahir kesimler tarafından söz konusu operasyonlar gerekçe gösterilerek toplantı ve gösteri yürüyüşleri yapılabileceği, bu etkinliklerin provoke edilerek şiddet hareketlerine ve terör örgütlerinin propagandasına dönüşebileceği, halkın yoğun olarak yaşadığı yerlerin hedef seçilebileceği, sansasyonel eylemler gerçekleştirilerek kamu düzeni ile halkın can ve mal güvenliğinin tehlikeye düşürülebileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca önümüzdeki günler için yasa dışı örgütler ve uzantıları tarafından çeşitli sosyal medya platformlarında ülke genelinde eylem çağrıları yapılmaktadır. Belirtilen olayların kamu düzenini etkileyecek şekilde ilimizde yaşanmaması ve olması muhtemel olayların önüne geçilebilmesi, tesis olunan huzur ve güven ortamı ile milli güvenlik ve kamu düzeninin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlüklerin ve genel asayişin korunması ile şiddet olaylarının önlenmesi ve terör örgütlerinin planlarının bertaraf edilmesi amacıyla; 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 19’uncu ve 22’nci maddeleri ile 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu 11’ inci maddesi (A) fıkrası hükümleri kapsamında; Valilik Makamının uygun göreceği etkinlikler ile kamu kurum ve kuruluşlarının düzenleyeceği, resmi bayram, resmi anma günleri, resmi tören ve kutlamalar ile bu kurumların gelenek ve göreneklere göre yapacakları programlar, spor faaliyetleri ile bilimsel, ticari ve ekonomik amaçlarla yapılan etkinlik ve toplantılar hariç olmak üzere ilimiz mülki sınırları içerisinde (Polis ve Jandarma Sorumluluk Alanının Tamamı) meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantısı, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açık grevi,



*çadır kurma, stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon, drone ve paramotor/planör uçurtmak, anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim, meşale yakma ve taşıma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma, basın açıklaması, kapalı yer toplantıları vb. tüm etkinlikler 03.04.2021 günü saat 00.01 ile 17.04.2021 günü saat 23.59'a kadar 15 (onbeş) gün süreyle yasaklanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”*

**Mardin** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Devletin milletiyle bölünmez bütünlüğünü zedeleyen kanunsuz/korsan eylemlerin başlatılması için sosyal medyada çağrılar yapıldığı, bu itibarla eylemlerin terör örgütlerine müzahir grup ve şahıslarca amacından saptırılarak terör örgütlerinin propagandasına dönüştürülebileceği, vatandaşların günlük yaşamını aşırı katlanılamaz ölçüde zora sokacağı, kamu düzenini zedeleyici görüntülerin topluma yansıtılarak karşıt görüşlü gruplar arasında çatışma zemini oluşturmaya dönük provokatif olaylara sebebiyet verilebileceği, yine çağrılardan ve daha önceki dönemlerde yaşanan menfur saldırılardan da görüleceği üzere açık alanlarda gerçekleşecek her türlü eylemin terör örgütlerince hedef seçilebileceği, toplumsal olaylarda görev alan kolluk mensuplarına ve halkın yoğun olarak bulunduğu (metro, havaalanı, tren garları, eğlence mekanları vb.) yerlerin hedef seçilerek buralarda bombalı/silahlı saldırılar gerçekleştirilebileceği değerlendirilmektedir. Tokat/Kızıldere'de 30 Mart 1972'de THKP/C terör örgütünün kurucusu Mahir Çayan'ın da aralarında bulunduğu (10) örgüt mensubu ve İstanbul'da 16 - 17 Nisan 1992'de aralarında DHKP/C terör örgütü elebaşı Dursun Karataş'ın eşinin de bulunduğu (11) üst düzey örgüt mensubu güvenlik güçlerimizle girdikleri çatışmada etkisiz hale getirildiği; DHKP/C terör örgütü tarafından; 30 Mart - 17 Nisan tarihleri " DHKP/C'nin Kuruluşu ve sözde Devrim Şehitleri Haftası ” olarak ilan edilmiş ve özel önem atfedilmiş, geçtiğimiz yıllarda ülkemiz genelinde bahse konu dönemin öncesinde/sonrasında silahlı/bombalı sansasyonel eylemler gerçekleştirilmeye çalışıldığı; Yine PKK/KCK terör örgütü ve yanlısı oluşumlar tarafından önem atfedilen günler arasında bulunan 4 Nisan terörist başı A.ÖCALAN'ın doğum günü olması sebebiyle her yıl İlimiz Halfeti İlçesi Ömerli Köyü yakınlarına gidilerek, terörist başının doğum gününü kutlama bahanesiyle sözde "Amara Yürüyüşü” adı altında terör örgütü propagandasına dönüştürülen kitlesel eylemler yapma girişimlerinin olabileceği; PKK/KCK terör örgütü ve yanlısı oluşumlar ile sol tandanslı gruplar tarafından; Son dönemde gerçekleştirilen başarılı operasyonlar sonucu ağır kayıplara uğrayan ve bu nedenle yandaşlarına ve silahlı unsurlarına moral verme çabası içerisinde bulunan PKK/KCK terör örgütü başta olmak üzere, her fırsatı sansasyonel eylem düzenlemek için değerlendirmeye çalışan sol tandanslı terör örgütleri ve bu örgütlere müzahir şahıslar ile marjinal grupların, eylem (silahlı/bombalı saldırı, korsan gösteri, oturma eylemi, molotof atma vb.) arayışı içerisinde olabilecekleri; Son günlerde bazı marjinal sol gruplar ve terör örgütlerine müzahir çevrelerce; İstanbul ilinde bulunan Boğaziçi Üniversitesine yeni atanan rektörün istifa etmesine yönelik düzenlenen protesto gösterilerinin her geçen gün büyütülerek diğer şehirlere yayılması amacıyla sosyal medya paylaşımlarının yapıldığı ve bu paylaşımlar doğrultusunda bir çok ilimizde konuyla ilgili eylemler gerçekleştirildiği/gerçekleştirilmek istenildiği, bu eylemler sonucunda kamuoyunda Gezi Parkı Eylemleri olarak bilinen ve ülke genelinde birçok şehrimizde gerçekleşen ve kamu düzenini, kamu güvenliğini, kamu asayişini bozan, vatandaşlarımızın hayatını katlanılmayacak derecede zorlaştıracak ölçüde etkileyen eylemlere dönüştürülmesinin amaçlandığı değerlendirilmektedir. Fiziksel temas, solunum vb. yollarla hızlı bulaşabilen ve enfekte olan insan sayısının tüm dünyada hızlı şekilde yükselten Koronavirüs (COVID-19) salgınının halk sağlığı açısından oluşturduğu riski yönetebilmek adına sosyal hareketliliği ve

*kişiler arası teması azaltarak sosyal izolasyonun mutlak şekilde sağlanması hayati öneme haizdir. Aksi hallerde virüsün yayılımı hızlanarak vaka sayısı ile tedavi gereksinimi artacak, vatandaşların hayatını kaybetme riskini yükselterek toplum sağlığı ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına sebep olacaktır. Milli birlik ve beraberliğimizi zedeleyici provokatif eylemlerin önüne geçilebilmesi, milli güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, müessif olayların yaşanmaması amacıyla; Yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda: İlimiz genelinde düzenlenecek eylem ve etkinlikler nedeniyle Koronavirüs salgınının başka kişilere de bulaşma riski taşıdığı değerlendirildiğinden, mevcut kamu düzeninin korunması, kamu sağlığının tehlikeye atılmaması ve salgının yayılmasının önlenmesi amacıyla; Anayasamızın 34. Maddesindeki "Herkes önceden izin almadan silahsız ve saldırısız toplama ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir. " hükmü gereğince; 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu 11/A maddesinde yer alan " Vali, il sınırları içerisinde bulunan genel ve bütün özel kolluk kuvvet ve teşkilatının amiridir. Suç işlenmesini önlemek, kamu düzen ve güvenini korumak için gereken tedbirleri alır. Bu maksatla devletin genel ve özel kolluk kuvvetlerini istihdam eder, bu teşkilat amir ve memurları vali tarafından verilen emirleri derhal yerine getirmekle yükümlüdür. " Hükümleri ile 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. Maddesinde belirtilen; " Bölge Valisi veya kaymakam, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla belirli bir toplantıyı bir ayı aşmamak üzere erteleyebilir veya suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması halinde yasaklayabilir. " hükümleri doğrultusunda; İlimiz genelinde ( Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinde ) İl Merkezinde Valilik Makamına ( Hukuk İşleri Şube Müdürlüğüne ) ve İlçe Merkezinde Kaymakamlık Makamına (48) saat ( 2 iş günü ) öncesinde yapılan müracaatlarda Mülki Amirlerin uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere; İlimiz genelinde gerçekleştirilebilecek, açık ve kapalı yer toplantıları, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, bildiri dağıtma, protesto eylemi vb. eylem/etkinlikler 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/A maddesi gereğince engellenmesi, ayrıca 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 7. ve 17. Maddeleri hükmü gereğince belirtilen konuların devam niteliğindeki her türlü eylem/etkinliklerin Mardin İl sınırları içerisinde **06.04.2021 Salı günü saat 24.00'den itibaren 06.05.2021 Perşembe günü saat 24.00 kadar (30) gün süre ile yasaklanması**, her türlü toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik kolluk tarafından izletilmesini, ses ve görüntü kaydının yapılarak kayıt altına alınması, karara uymayanlar ve yapılan ikazlara rağmen kararı ihlal etmeye devam edenler hakkında kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşü olarak değerlendirilerek 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu ile diğer ilgili kanun hükümleri kapsamında gerekli işlemlerin yapılacaktır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur."*

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: "Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletinin bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği

*etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) 16.04.2021 tarihi saat:00:01'den 30.04.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”*

**Van** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **19/04/2021 tarihinden geçerli 03/05/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanununun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının, 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”

**Siirt** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; İlimiz genelinde milli güvenliğin, kamu düzeni ve esenliğinin sağlanması, dünya genelinde salgın olarak yayılan virüsün toplum geneline yayılmasının önüne geçilebilmesi, suç işlenmesinin önlenmesi, olası yağma ve infial yaratabilecek olayların önüne geçilebilmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması kapsamında, Mülki Amirliklerin uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere; “miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, imza kampanyası, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler” ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki “oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin” ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere “el ilanı dağıtılmasının, pankart/afiş asma etkinliğinin”; 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11’ inci maddesi hükümleri ile 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri



*Yürüyüşleri Kanununun 17'nci - 19'uncu maddeleri, gereğince; ilimiz sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler ve jandarma sorumluluk bölgeleri dâhil) **20.04.2021 - 04.05.2021 tarihleri arasında (15) gün süre ile yasaklanmıştır. Yukarıda belirtilen emir ve yasaklara uymayanlar hakkında 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17'nci ile 28'inci maddeleri, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/C (11/C Ek Parağraf:25.07.2018-7145/1) ile 66'ncı maddeleri, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu gereğince yasal işlem yapılacaktır. Gerçekleştirilmesi muhtemel izinli ve izinsiz her türlü toplantı ve etkinliğin 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi (c) bendine istinaden huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesini ve teknik ses alma cihazları, fotoğraf ve video kayıt makineleri gibi araçlarla kayıt altına alınacaktır. Kamuoyuna Saygıyla Duyurulur."***

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: "Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **17.05.2021 tarihi saat 05:01'den 31.05.2021 tarihi saat 23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır."

**Van** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: "*Van ili coğrafi sınırları içerisinde **19 Mayıs'tan geçerli 2 Haziran tarihi de dahil olmak üzere 15 gün süre ile** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 sayılı kanunun 17'nci maddesine istinaden yasaklanmıştır. Basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılması, çadır ve stant kurulması, imza kampanyası düzenlenmesi, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılması da 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11'inci maddesinin A ve C fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır."*

**Van** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: "*Van ili coğrafi sınırları içerisinde **3 Haziran'dan geçerli 17 Haziran tarihi de dahil olmak üzere 15 gün süre ile** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava*

*toplantıları 2911 sayılı kanununun 17'inci maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının, 5442 sayılı İl idaresi Kanunu'nun 11. maddesinin A ve C fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır.”*

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **01.06.2021 tarihi saat:00:01'den 15.06.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır.”

**Siirt** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; İlimiz genelinde milli güvenliğin, kamu düzeni ve esenliğinin sağlanması, dünya genelinde salgın olarak yayılan virüsün toplum geneline yayılmasının önüne geçilebilmesi, suç işlenmesinin önlenmesi, olası yağma ve infial yaratabilecek olayların önüne geçilebilmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması kapsamında, Mülki Amirliklerin uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere; “miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, imza kampanyası, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler” ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki “oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin” ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere “el ilanı dağıtılmasının, pankart/afiş asma etkinliğinin”; 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11' inci maddesi hükümleri ile 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17'nci - 19'uncu maddeleri, gereğince; ilimiz sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler ve jandarma sorumluluk bölgeleri dâhil) **04.06.2021 - 18.06.2021 tarihleri arasında (15) gün süre ile** yasaklanmıştır. Yukarıda belirtilen emir ve yasalara uymayanlar hakkında 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17'nci ile 28'inci



maddeleri, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/C (11/C Ek Parağraf:25.07.2018-7145/1) ile 66'ncı maddeleri, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu gereğince yasal işlem yapılacaktır. Gerçekleştirilmesi muhtemel izinli ve izinsiz her türlü toplantı ve etkinliğin 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi (c) bendine istinaden huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesini ve teknik ses alma cihazları, fotoğraf ve video kayıt makineleri gibi araçlarla kayıt altına alınacaktır.”

**Bitlis** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Bitlis il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **16.06.2021 tarih saat 00:01'den 30.06.2021 tarih saat 23:59'a kadar on beş (15) gün** süre ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılması Mülki idare amirliğine en az kırk sekiz saat önceden (etkinliğin yapılacağı yer, tarih, başlayış ve bitiş saatleri, program bilgisi, idarece talep edilen sair belgeler vb.) bildirimde bulunmak şartıyla tüm toplantı ve etkinliklerin **mülki idare amirinin iznine bağlanmasına karar**

**Van** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **18/06/2021 tarihinden geçerli 02/07/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanunun 17. Maddesine istinaden **yasaklanmıştır**. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının, 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında **mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır**.”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVİD-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **16.06.2021 tarihi saat:00:01’den 30.06.2021 tarihi saat:23:59’a kadar on beş (15) gün süre** ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır.”

**Van** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: "Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **03/07/2021 tarihinden geçerli 17/07/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanununun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılması, çadır ve stant kurulması/açılması, imza kampanyası düzenlenmesi, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılması, 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkrası hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır.”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVİD-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve

*Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) 16.07.2021 tarihi saat: 00:01'den 30.07.2021 tarihi saat: 23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır.”*

**Siirt** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; İlimiz genelinde milli güvenliğin, kamu düzeni ve esenliğinin sağlanması, dünya genelinde salgın olarak yayılan virüsün toplum geneline yayılmasının önüne geçilebilmesi, suç işlenmesinin önlenmesi, olası yağma ve infial yaratabilecek olayların önüne geçilebilmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması kapsamında, Mülki Amirliklerin uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere; “miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, imza kampanyası, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler” ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki “oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin” ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere “el ilanı dağıtılmasının, pankart/afiş asma etkinliğinin”; 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11’ inci maddesi hükümleri ile 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17’nci – 19’uncu maddeleri, gereğince; ilimiz sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler ve jandarma sorumluluk bölgeleri dâhil) **19.07.2021 – 02.08.2021 tarihleri arasında (15) gün süre ile yasaklanmıştır.** Yukarıda belirtilen emir ve yasalara uymayanlar hakkında 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17’nci ile 28’inci maddeleri, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11/C (11/C Ek Parağraf:25.07.2018-7145/1) ile 66’ncı maddeleri, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu gereğince yasal işlem yapılacaktır.”

**Van** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **18/07/2021 tarihinden geçerli 01/08/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanunun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır.”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVİD-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **31.07.2021 tarihi saat 00.01’den 14.08.2021 tarihi saat 23.59’a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır.”

**Mardin** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “... Mardin ili coğrafi sınırları içerisinde 05.08.2021 Perşembe günü saat 00.01’den itibaren 19.08.2021 Perşembe günü saat 24.00’a kadar 15 ( On Beş ) gün süre ile; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarının 2911 Sayılı Kanununun 17. maddesine istinaden yasaklanmıştır; İlimizde düzenlenecek olan, ticari reklamlar hariç olmak üzere, basın açıklaması, el ilanı bildiri, broşür dağıtmak, afiş, poster asmak ve açmak, meşale yakma ve taşıma, anket yapılmasının, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, protesto eylemi vb. eylem/etkinliklerin 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. maddesinin (a) ve (c) fıkrası hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır; Ayrıca her türlü izinli/izinsiz toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik kolluk tarafından izletilmesini, ses ve görüntü kaydının yapılarak kayıt altına alınması, karara uymayanlar ve yapılan ikazlara rağmen kararı ihlal etmeye devam edenler hakkında kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşü olarak değerlendirilerek 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu ile diğer ilgili kanun hükümleri kapsamında gerekli işlemler yapılacaktır.”

**Van** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **17/08/2021**



**tarihinden geçerli 31/08/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanununun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılması, imza kampanyası düzenlenmesi, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılması, 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkrası hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır.”

**Mardin** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “... Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devaminin temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; Mardin ili coğrafi sınırları içerisinde **04.09.2021 Cumartesi günü saat 00.01’den itibaren 18.09.2021 Cumartesi günü saat 24.00’a kadar 15 ( On Beş ) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarının 2911 Sayılı Kanununun 17. maddesine istinaden yasaklanmıştır; İlimizde düzenlenecek olan, ticari reklamlar hariç olmak üzere, basın açıklaması, el ilanı bildiri, broşür dağıtmak, afiş, poster asmak ve açmak, meşale yakma ve taşıma, anket yapılmasının, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, protesto eylemi vb. eylem/etkinliklerin 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. maddesinin (a) ve (c) fıkrası hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır; Ayrıca her türlü izinli/izinsiz toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik kolluk tarafından izletilmesini, ses ve görüntü kaydının yapılarak kayıt altına alınması, karara uymayanlar ve yapılan ikazlara rağmen kararı ihlal etmeye devam edenler hakkında kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşü olarak değerlendirilerek 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu ile diğer ilgili kanun hükümleri kapsamında gerekli işlemler yapılacaktır.”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **14.09.2021 tarihi saat 00.01’den 28.09.2021 tarihi saat 23.59’a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları



*hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”*

**Mardin** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “... Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; Mardin ili coğrafi sınırları içerisinde **19.09.2021 Pazar günü saat 00.01’den itibaren 03.10.2021 Pazar günü saat 24.00’a kadar 15 ( On Beş) gün süreyle ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarının 2911 Sayılı Kanununun 17. maddesine istinaden yasaklanmasını; İlimizde düzenlenecek olan, ticari reklamlar hariç olmak üzere, basın açıklaması, el ilanı bildiri, broşür dağıtmak, afiş, poster asmak ve açmak, meşale yakma ve taşıma, anket yapılmasının, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, protesto eylemi vb. eylem/etkinliklerin 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesinin (a) ve (c) fıkrası hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanması; Ayrıca her türlü izinli/izinsiz toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik kolluk tarafından izletilmesini, ses ve görüntü kaydının yapılarak kayıt altına alınması, karara uymayanlar ve yapılan ikazlara rağmen kararı ihlal etmeye devam edenler hakkında kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşü olarak değerlendirilerek 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu ile diğer ilgili kanun hükümleri kapsamında gerekli işlemler yapılacaktır.”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, genel sağlığın korunması, korona virüs salgınının yayılmasının önlenmesi, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11. Maddesi hükümleri gereğince; valilik ve kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere Hakkari il sınırları içerisinde **29 Eylül 2021 tarihi saat 00.01’den 13 Ekim 2021 tarihi saat 23.59’a kadar 15 gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma,

*sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır."*

**Dersim** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Dersim Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Dünya Sağlık Örgütü tarafından 'Pandemi' olarak ilan edilen Kovid-19 salgını ile ilgili, salgının yeni varyantları sonrasında artan bulaşıcılığıyla birlikte vaka sayılarının ilimiz genelinde artışının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve kamu güvenliğinin sağlanması, temel hak ve hürriyetlerin korunması amacıyla, Tunceli İl sınırları içerisinde, Umumi Hıfzıssıhha Kanunu hükümleri ile İl Hıfzıssıhha Meclisi'nce alınan kararlar kapsamında, Valilik ve Kaymakamlık Makamına en az 48 saat önce mesai saatleri içerisinde yapılacak müracaat sonucu uygun görülecek basın açıklaması ve etkinlikler, kamu kurum ve kuruluşlarının düzenleyeceği resmi bayram, resmi anma günleri, resmi tören ve kutlamalar ile bu kurumların spor faaliyetleri, bilimsel, ticari ve ekonomik amaçlarla yapılan etkinlik ve toplantılar ile pandemi kuralları çerçevesinde düzenlenecek kapalı yer toplantıları hariç olmak üzere, insanların toplu halde bir araya gelmelerini sağlayacak her türlü basın açıklaması 29/09/2021 günü saat 00.01 ile 13/10/2021 günü saat 23.59 'a kadar 15 gün süreyle mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır. Toplantı ve gösteri yürüyüşü, miting, açık yer toplantısı, protesto eylemi, oturma eylemi, açlık grevi, stant açmak, imza kampanyası, konser, şenlik, el ilanı bildiri, broşür dağıtmak, afiş, poster açmak, meşale yakma ve taşıma, konferans, panel, sinevizyon gösterimi vb. tüm eylem ve etkinlikler **29/09/2021 günü saat 00.01 ile 13/10/2021 günü saat 23.59 'a kadar 15 gün süreyle yasaklanmıştır."***

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentteki eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Valilik tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Cumhuriyetin temel nitelikleri, devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, genel sağlığın korunması, Koronavirüs salgınının yayılmasının önlenmesi, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **14.10.2021 tarihi saat 00.01'den 28.10.2021 tarihi saat 23.59'a kadar on beş (15) gün süre ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır."***

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentteki tüm eylem ve etkinliklerin yasaklandığı duyuruldu. Mardin Valiliği açıklamasında şöyle denildi: *"... Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal*

güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; Mardin ili coğrafi sınırları içerisinde **03.11.2021 Çarşamba günü saat 00.01'den itibaren 17.11.2021 Çarşamba günü saat 24.00'a kadar 15 ( On Beş ) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarının 2911 Sayılı Kanununun 17. maddesine istinaden yasaklanmıştır; İlimizde düzenlenecek olan, ticari reklamlar hariç olmak üzere, basın açıklaması, el ilanı bildiri, broşür dağıtmak, afiş, poster asmak ve açmak, meşale yakma ve taşıma, anket yapılmasının, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, protesto eylemi vb. eylem/etkinliklerin 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır; Ayrıca her türlü izinli/izinsiz toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik kolluk tarafından izletilmesini, ses ve görüntü kaydının yapılarak kayıt altına alınması, karara uymayanlar ve yapılan ikazlara rağmen kararı ihlal etmeye devam edenler hakkında kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşü olarak değerlendirilerek 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu ile diğer ilgili kanun hükümleri kapsamında gerekli işlemler yapılacaktır.”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentteki eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Valilik tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, genel sağlığın korunması, Koronavirüs salgınının yayılmasının önlenmesi, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **13.11.2021 tarihi saat 00.01'den 27.11.2021 tarihi saat 23.59'a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının Yasaklanması kararı alınmıştır.”

**Hakkari** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentteki eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Valilik tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, genel sağlığın korunması, Koronavirüs salgınının yayılmasının önlenmesi, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık

makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **28.11.2021 tarihi saat 00.01'den 12.12.2021 tarihi saat 23.59'a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır.”

**Mardin** Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentteki tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; Mardin ili coğrafi sınırları içerisinde **03.12.2021 Cuma günü saat 00.01'den itibaren 17.12.2021 Cuma günü saat 24.00'a kadar 15 (On Beş) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarının 2911 Sayılı Kanun'un 17. maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan, ticari reklamlar hariç olmak üzere, basın açıklaması, el ilanı bildiri, broşür dağıtmak, afiş, poster asmak ve açmak, meşale yakma ve taşıma, anket yapılmasının, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, protesto eylemi vb. eylem/etkinliklerin 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır. Ayrıca her türlü izinli/izinsiz toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik kolluk tarafından izletilmesini, ses ve görüntü kaydının yapılarak kayıt altına alınması, karara uymayanlar ve yapılan ikazlara rağmen kararı ihlal etmeye devam edenler hakkında kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşü olarak değerlendirilerek 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu ile diğer ilgili kanun hükümleri kapsamında gerekli işlemler yapılacaktır.”*

## **CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER**



### Sevk Uygulamaları

**8 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 19 Şubat 2021 tarihinde** Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 13 siyasi mahpusun farklı cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi. Sevk edilen 13 mahpustan 9'unun Diyarbakır T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildiği ve bunlardan 6'sının (*İlhan Dayan, Ali Aslan ve ismi öğrenilemeyen 4 mahpus*) siyasi mahpusların bulunmadığı T-3 ve T-4 Nolu cezaevlerine götürüldüğü öğrenildi.

**8 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde bulunan 50 mahpusun, aynı kampüs içerisinde yer alan Diyarbakır 1 ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne sevk edildikleri öğrenildi. Sevk edilen mahpuslardan isimleri öğrenilenler şunlar: *Murat Balcı, Ömer Durmaz, Salih Mert, Çeçan Kilkaya, Recep Ergünlü, Abdullah Dursun, Fesih Turhan, Mahsun Kahraman, Mazlum Teke, Cebrail Kurt, Abdulmüttalip Tektaş, Hüseyin Karahan, Mehmet Can Alpaydancı, Serdar Avuzlu, Murat Dişli, Celalettin Elçiçek, Agit Yıldız, Aydın Çalışkan, Abdullah Daldelen, Mahmut Okkan, Halil Kaya, Mehmet Şirin Polat, Neşet Kaçmaz, İhsan Akgül, Ertan Çadır, Tarık Aslan, İrfan Dallı, Mustafa Yayık, Ömer Üre, Ahmet Yoldaş, Mehmet Varol, Recep Bal, Cevdet Şendik, Ferhat Çiçek, Zınar Amer Ölmez, Nurullah Çiftçi, Abdullah Koç, Bahri Fidan, Velat Kaya, Erkut Kaçan, Süleyman Aslan, Ali Fırat Demir, Abdullah Zoraslan, Ziver Kinur, Urfi Pasin, Botan İverendi, Veysel Akkurt.*

**10 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde** bulunan 3 mahpusun (Resul Sadak ve ismi öğrenilemeyen 2 mahpus) istemleri dışında farklı cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi.

**23 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 3 mahpusun istemleri dışında farklı cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi. Mahpuslardan *Sezgin Özkaya*'nın Diyarbakır 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği, *Kerim Sevinç* ve *Osman Fidan* isimli mahpusların ise hangi cezaevine sevk edildiği öğrenilemedi.

Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'nce 10 yıl 6 ay hapis cezası verilen HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Hülya Alökmen Uyanık'ın **4 Haziran 2021 tarihinde** tutuklu bulunduğu Mardin E Tipi Cezaevi'nden Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

**30 Haziran ve 1 Temmuz 2021 tarihinde Diyarbakır D Tipi kapalı ve 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumlarında** bulunun 8 mahpusun, Adana, Kırıkkale ve Elazığ cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi. Sevk edilen mahpusların isimleri şöyle: *Ferhat Kaya, Abdulsittar Özer, Ahmet Topkaya, Emrah Durmaz, Tarık Aslan, Kendal Barut, Cengiz Kazıcı ve soy ismi öğrenilemeyen Fırat isimli mahpus.*

**Antep H Tipi Cezaevi'nde** bulunan 2 mahpusun gerekçe gösterilmeden **5 Ağustos 2021 tarihinde** farklı hapishanelere sevk edildikleri öğrenildi. Mahpuslardan İsmail Tüzün'ün Adana F Tipi Cezaevi'ne ve diğer mahpus Hasan Atalay'ın ise Osmaniye T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

**Van T Tipi Cezaevi'nde** bulunan 2 mahpusun (*Aysel Dalar, Berivan Tibelik*) **11 Ağustos 2021 tarihinde** Tarsus T Tipi Kadın Kapalı Cezaevi'ne istemleri dışında sevk edildi.



**11 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Urfa T Tipi 1 Nolu Kapalı Cezaevi'nde bulunan 8 mahpusun (*Sezer Duruk, Celal Babacan, Mehmet Binici, Emin Binici ile ismi öğrenilemeyen 4 mahpus*) Karadeniz bölgesinde bulunan hapisanelere istemleri dışında sevk edildikleri öğrenildi.

Urfa T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 6 mahpusun **11 Ağustos 2021 tarihinde** Trabzon Beşikdüzü, Giresun Espiye, Erzincan ve Rize Kalkandere hapisanelerine istemleri dışında sevk edildiği öğrenildi.

**Antep L Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 1 mahpusun (*Berfin Doğan*) 12 Ağustos 2021 tarihinde** Gebze Kadın Kapalı Cezaevi'ne istemi dışında sevk edildiği öğrenildi.

**Muş'ta** gözaltına alındıktan sonra 13 Ağustos 2021 tarihinde çıkartıldığı mahkemece tutuklanan HDP Muş İl Eşbaşkanı Belma Nergiz'in **27 Ağustos 2021 tarihinde** bulunduğu Muş Cezaevi'nden Kayseri Bünyan Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

**Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan 4 mahpusun (*Uğur Boztaş, Serdar Güzel, Nimettullah Cinkılıç, Abdulhalık Kaplan*) 23 Eylül 2021 tarihinde** gerekçe gösterilmeden farklı hapisanelere sevk edildikleri öğrenildi.

**24 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 1 mahpusun (*Nezir Katar*) isteği dışında Rize L Tipi kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

**Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan 7 mahpusun, 19 Ekim 2021 tarihinde** farklı hapisanelere sevk edildikleri ve sevk sırasında darp edildikleri öğrenildi. *Garip Kaya ve İsmail Aslan, Antalya S Tipi Kapalı Cezaevi'ne; Mehmet Ayaz, Tokat T Tipi Kapalı Cezaevi'ne; Mehmet Işıktaş, Konya Ereğli T Tipi Kapalı Cezaevi'ne; Muhammed Peksoy, Konya Seydişehir T Tipi Kapalı Cezaevi'ne; Nihat Aktaş, Kayseri Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'ne; Şaban Kaygusuz ise Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'ne* gönderildiği öğrenildi.

**Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan HDP eski İl Eşbaşkanı Yadişen Karabulak'ın 24 Ekim 2021 tarihinde** Tarsus Kadın Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği belirtildi.

**Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 35 siyasi mahpusun, 30 Ekim 2021 tarihinde** sabah saatlerinde farklı hapisanelere sevk edildikleri öğrenildi. Edinilen bilgilere göre sevk edilen mahpusların, sevk edilmeden önce (*23-26 Ekim tarihleri arasında*) gardiyanların fiziki saldırısına maruz kaldığı ve yaralandıkları öğrenildi.

**8 Kasım 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Mehmet Şerif Kaya isimli mahpusun, 1 Kasım 2021 tarihinde ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde başka bir cezaevine sevk edileceğini aktardı. Durumu öğrenmek için defalarca cezaevini arayan aileye sevkten 6 gün sonra bilgi verildi.

**Van F Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki 7 mahpusun, 15 Kasım 2021 tarihinde** farklı bir cezaevine sevk edildiği öğrenildi. Hangi cezaevine sevk edildikleri öğrenilemeyen mahpusların isimleri şöyle: *Hüseyin Ulaş Elter, Sezai Bulu, Diyadin Sezgin, Aslan Kaplan, Hakkari Aydoğdu, Metin Uyar ve İbrahim Tekin.*

**Şırnak** T Tipi Kapalı Cezaevi'ne bulunan 3 mahpusun (*Sümeyye Gök, Mehmet Miraç Dinç, Abdullah Kaçmaz*) **31 Aralık 2021 tarihinde** farklı hapisanelere sevk edildiği öğrenildi.

**Van** Yüksek Güvenlikli ve F Tipi Kapalı Cezaevi'nde 4 mahpusun (*Barış Kahraman, Metin Gelni, Ferhat Ertunç, Sedat Karabalık*) **31 Aralık 2021 tarihinde** farklı hapisanelere sevk edildiği öğrenildi.

### Sağlık Hakkı İhlali

**21 Ocak 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşe Güler, şu beyanlarda bulundu:** “*Babam Sıddık GÜLER yaklaşık 24 yıldır hapishanededir. Babam şu anda İskenderun T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Babamın birçok kronik rahatsızlığı bulunmaktadır. Babam 81 yaşında olup 2 defa anjiyo ameliyatı geçirdi. Ayrıca babamın iltihaplı eklem romatizması ve yüksek tansiyon hastalığı bulunmaktadır. Babam tek başına cezaevinde hayatını idame ettirecek durumda değildir. Babamın birçok hastalığı bulunmasına rağmen hastaneye değil; hapishanede bulunan revire götürülmektedir. Babamın bu nedenle tedavileri gerektiği gibi yapılmamaktadır. Babamla en son bugün (21.01.2021) saat 14.30-15.00 saatleri arasında telefonla görüştim. Babam telefonda bana; “nefesinin çıkmadığını, durumunun çok kötü olduğunu, hastaneye götürülmediğini ve cezaevinde bulunan revire götürüldüğünü” söyledi. Babam ayrıca nefes darlığından dolayı geceleri uyuyamadığını da söyledi. Babamla telefonda görüşürken, babam sürekli öksürüyordu. Babam sürekli öksürükten dolayı konuşmakta zorlanıyordu. Babamın yaşı ve hastalıkları nedeniyle tedavisinin gerektiği gibi yapılması için ailesi olarak infazının tedavi süresince ertelenmesini istiyoruz. Ayrıca Annem Hasina Güler’in 71 yaşında olması ve mide rahatsızlığı ile birlikte dizlerinin ağrısından kaynaklı babamı ziyaret edememektedir. Bizler de babamın bulunduğu cezaevine Diyarbakır’da ikamet ettiğimizden gidememekteyiz. Babamın durumu hakkında ancak bize telefon ettiğinde haberdar olmaktadır. Babamla en son geçen sene cezaevinde görüştüğümüzde tekerlekli sandalye ile yanımıza getirdiler. 1 yıldan bu yana ancak telefon görüşü yapabiliyoruz. Pandemi salgını nedeniyle de annem hasta ve yaşlı olduğu için İskenderun’a gidememektedir. Babamın infazının hastalığının tedavisi süresince ertelenmesi ve ailemizin ikamet ettiği Diyarbakır ilinde bulunan kampüs cezaevine sevkinin sağlanmasını istiyoruz. Derneğinizden bu nedenlerle hukuki yardım talep ediyoruz.”*

**28 Ocak 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şafi Hayme, şu beyanlarda bulundu:** “*Derneğinize daha önce de vasisi olduğum hasta mahpus Soydan Akay’ın durumu için defalarca başvuru yapmıştım. Sizler de biz de defalarca başvuru yapmamıza rağmen kendisi tedavi edilmedi. Vasisi olduğum Soydan Akay çok ağır hastalıkları ile tek hücrede tutulmaya devam edilmektedir. Böylesi ağır hastalıkları olan bir mahpusun cezaevinde kalması vasisi olarak beni ve ailesini endişelendiriyor. Kendisinin yaşamı risk altındadır derhal tam teşekküllü bir hastanede tedavisinin yapılması gerekiyor. Daha önce size, Soydan’ın hastalıkları ile ilgili detaylı bilgi vermiştim. Ki bu hastalıkları ağırlaşarak devam ediyor. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”*

**10 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şerif Karaş, şu beyanlarda bulundu:** “*Benim öz babam olan Ahmet KARAŞ yaklaşık 10 ay önce Diyarbakır 2. Ağır ceza mahkemesinin hakkında vermiş olduğu hapis cezasının infazı nedeniyle tutuklanarak Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevine konulmuştur. Babam tutuklanmadan önce kalp kapakçığını değişimi nedeniyle bypass ameliyatı geçirmişti ve ayrıca yüksek şeker, koa, akciğer rahatsızlığı ve midesinde kötü huylu olduğu tespit edilen polipler mevcuttur. Babamın bu rahatsızlığına ilişkin tüm sağlık raporları cezaevi idaresine sunulmuştur. Babam en son*

*dün Diyarbakır Araştırma Hastanesine götürüldü. Yolda yürüyebilecek halde değilken bile iki asker koluna girerek kendisini muayene yerine götürdü. Askerlere babamı tekerlekli sandalyeye neden bindirmediklerini sorduğumda bana tekerlekli sandalyenin olmadığını söylediler. Halbuki hastane girişinde birden fazla boş tekerlekli sandalye mevcuttu. Bu anları kendime ait cep telefonu ile kayda aldım. Babam dün muayene olduktan sonra tekrar cezaevine götürüldü. Babamın cezaevinde sağlık koşulları her geçen gün kötüye gitmektedir. Öyle ki oksijen tüpü olmadan nefes alamaz hale gelmiştir. Biz dışarıdan kendisine oksijen tüpü alarak cezaevine verdik. Derneğinizden babamın tabi tutulduğu bu durumun sonlanması için hukuki destek talep ediyorum.”*

**10 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sinan Erbağa, şu beyanlarda bulundu:** *“Benim öz kardeşim olan Semire ERBAĞA yaklaşık 3 yıl önce tutuklanarak Van Kapalı Cezaevine konuldu. Son 1 yıldır Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde olan kardeşimin Diyarbakır’a sevk edilmesinin sebebi yüksek tansiyon hastalığının tedavi edilmesidir. Kardeşim ile son olarak bugün yapmış olduğumuz kapalı görüşte bize çok sık aralıklarla hastaneye götürüldüğünü, bu nedenle sürekli bir şekilde karantina koğuşu olarak tabir edilen tek kişilik kısımda kaldığını ve bu durumun rahatsızlığını arttırdığını, hatta yeni rahatsızlıklarının ortaya çıktığını söyledi. Kardeşim bize yüksek tansiyon rahatsızlığının yanında kalp atar damarında daralma meydana geldiğini ve bu rahatsızlığı ile ilgili kendisine her hangi bir tedavi uygulanmadığını belirtmiştir. Biz ailesi olarak kardeşimin sağlık problemlerinin daha uygun koşullarda yapılabilmesi için derneğinizden hukuki destek talep ediyoruz.”*

**29 Mart 2021 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Abdullah Tamboğa, şu beyanlarda bulundu:** *“Çocuğın (İsmail Tamboğa) 5 yıldır tutuklu. Şuan İskenderun T Tipi Kapalı Hapishanesinde tutuluyor. Çocuğum hastadır. Mide kanseri şüphesi var. Hekim reçete ile mama yazmış, sadece 1-2 gün vermişler. Şu an yemek yiyemiyor. Büsküvi yiyebiliyor. 4 gün hastanede kalmış. Tedavi hakkı engelleniyor. Daha önce 1 yıl Adan Adli Tıpta tedavi aldı. Şu an bulunduğu oda 6 kişilik, ama 9 kişi kalıyorlar. Yerde yatacak durumda değil. Tedavi hakkı kapsamında hastanede tedavisinin yapılmasını istiyorum. Ailesi olarak yaşam hakkında çok endişeliyiz. Sürekli kusması oluyor. 1 yıldan fazladır görüşüne gidemiyoruz. Sizlerin desteğiyle çocuğumun insan onuruna yakışan bir ortamda tedavisinin sağlanmasını istiyorum.”*

**17 Nisan 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Nejat Ekinci, şu beyanlarda bulundu:** *“Batman Kapalı Ceza İnfaz kurumunda 4 yıldır bulunmaktayım. Benim kalp, bel fıtığı ve tansiyon gibi hastalıklarım var. Tedavim cezaevi revirinde yapılmaktadır. Tek kişilik hücrede kaldığımdan dolayı kendi bakımımı yapamayacak durumdayım. 3 kişilik koğuşlardan birine gitmek için yaptığım tüm başvurular reddedilmektedir. Hastalığım nedeniyle infaz erteleme veya hastalığının tedavisi için yasal yollara başvurmama rağmen başvurularımın hepsi gerekçe belirtilmeden reddedilmektedir. Tek kişilik hücrede kaldığım için diğer mahpuslarla herhangi bir iletişimim yok. Sosyal kültürel haklardan faydalanamıyoruz. Spor yapma olanağı tanınmamaktadır. Sohbet veya diğer etkinliklerden hiçbirinden yararlanamıyoruz. Temizlik malzemesi satın alma yoluyla bizim tarafımızdan yapılmaktadır. Cezaevi idaresinin temizlik noktasında bir katkısı olmamıştır. Sağlıklı ve temiz suya erişimimiz yoktur. Musluk suyu içilmiyor. Satın alarak suya erişim sağlıyoruz. Yıkama açısından 60 litre sıcak ve soğuk su bulunmaktadır. Aile ile kapalı görüşleri sadece 20 dakika yapabiliyorum. Telefonların dinlenmede olmasından kaynaklı büyük sorun yaşıyoruz. Kişisel verilerimiz açısından dinlemeyi kabuk etmek mümkün değil. İstedğimiz dergi, kitap ve gazeteyi alamıyoruz. Bu konuda kısıtlama mevcuttur. Siyasi*

saiklerle vermediklerini düşünüyorum. Koşuş aramaları sırasında gardiyanlar, müdür ve başgardiyanlar gelmektedir. Koşuş aramaları haftada bir yapılıyor. Ayakta sayım dayatması var. Genel olarak yaşadığımız sorunları iletteceğimiz bir muhatap bulamıyoruz.”

**17 Nisan 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan İbrahim Halil Karataş, şu beyanlarda bulundu:** “Batman Kapalı Ceza İnfaz Kurumu AteK 13 koşuşunda yaklaşık 5 yıldır bulunmaktayım. Herhangi bir hastalığım yok. Ama Ö.P isimli mahpus yaralı bir şekilde cezaevinde kalmaya devam etmektedir. Tek kişilik koşuşta kalmaktadır. Onun dışında da hasta mahpuslar cezaevinde bulunmaktadır. Bunlar E.C ve V.D gözlemlediğim sorunlar ise şunlardır; keyfi dayatmalar, telefon ve iletişim esnasında idare tarafından problemler yaşatılıyor, sayım esnasında ayakta sayım dayatması vardır. İdare tarafından işkence, darp ve kötü muameleye maruz kaldım. Tek kişilik hücrede kalıyorum. Daha önce de İnsan Hakları Derneği’ne başvuruda bulundum. Çıplak aramaya maruz kaldım. Üstümü zorla çıkardılar. Direnme sonucu sadece alt iç çamaşırlarımız kalacak şekilde bir önlük verildi. Sosyal kültürel haklardan faydalanamıyoruz. Spor, sohbet ve diğer haklardan yararlanamıyoruz. Sadece bir radyodan faydalanmama izin veriliyor onda bile sadece 2-3 kanal çalışıyor. Bu konuda da kısıtlama mevcuttur. Televizyon var ama idarenin belirlediği kanalları tek izleyebiliyoruz. Temizlik ve hijyen malzemesi çok sınırlı veriliyor onu dışında geri kalanları biz kendimiz satın alıyoruz. Görüş süreleri ve telefonla konuşma hakkımızı kullanırken sürelerle ilgili aksaklıklar yaşanıyor. Telefonla Kürtçe konuşma hakkımız engelleniyor. Bize “ Türkçe konuşun Türkçe bilmiyorsanız dilekçe verin idareye.” diyorlar. Bu konuda da dayatma var. Kapalı görüşlerde TC kimlik numaraları ve kişisel bilgilerimizin söylenmesi gerektiği dayatmasında bulunuyorlar. Daha önce yazdığım mektuplara sakıncalı bilgi gerekçesiyle el konuldu. İstedğimiz dergi, kitap ve gazeteyi alamıyoruz. Evrensel Gazetesi vb. gazetelerin bayilerinin olmadığı söylendi. Aramalar sırasında gardiyanlar ve başgardiyanlar gelmektedir. Bizi dışarı çıkarıp kaba üst araması yapıyorlar. Odayı dağıtıp çıkıyorlar. Ayakta sayım dayatması var.”

**17 Nisan 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan İbrahim Biçecek, şu beyanlarda bulundu:** “Batman T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu A-2 koşuşunda 14 aydır bulunmaktayım. Şeker hastalığım ve prostatım var. Hastalıklarım ciddi seviyede olmadığı için hastalıklarımın tedavisi için yeterli imkânlardan faydalanmaktayım ama cezaevinde şeker, kalp, tansiyon hastaları var bildiğim kadarıyla 65 yaşlarında oldukları için yaşlarından dolayı problemler yaşamaktadırlar. A.İ isimli mahpusta şeker, tansiyon ve kalp rahatsızlığı, H.A isimli mahpusta ise kalp ve tansiyon rahatsızlığı var. 30 Ekim 2021 tarihinde Beşiri cezaevine nakledilirken benimle birlikte 5 mahpus ile ilgili çıplak arama yapılmaya çalışıldı. Bizim karşı çıkmamız üzerine bazı kıyafetlerimizi çıkartarak arama yaptılar. Ayrıca Siirt cezaevinden nakledilen mahpusların hepsine çıplak arama yapmışlar ve hepsi darp edilmiş. Hapishaneye giriş çıkışlarda çıplak aramaya maruz kalıyorum. Cezaevine girişte çıplak arama dayatıldı. Mahpuslardan C. A bunu kabul etmediği için başgardiyanından dayak yedi. İdarenin belirlediği 20 kanal dışında televizyondan faydalanamıyoruz. Diğer mahpuslarla sohbet edemiyoruz. Yaklaşık 1 aya yakın süredir spor için izin veriliyor. Öncesinde spordan faydalanamıyorduk.(ayda 2 kez). Cezaevinde birçok eksiklik mevcuttur. 30 Ekim 2021 tarihinden beri Beşiri cezaevinde herhangi bir temizlik malzemesi verilmemiştir. Açık görüşler 14 aya yakın süredir yok. Kapalı görüşler ayda 3 kez 30’ar dakika 2 kişi ile sınırlıdır. Yapılan kapalı görüşlerde, gardiyanlar yanımızdan ayrılmamaktadır. Cezaevinde bulunan diğer mahpuslarla yaptığımız iç mektuplaşmaların akibeti ile ilgili bilgi verilmemektedir. Kitap, gazete veya dergi konusunda kısıtlamalar var. Yeni Yaşam, bir gün ve evrensel gazetelerini almamıza izin verilmiyor. Aylık yapılan koşuş aramalarına başgardiyan ya da müdürler katılıyor. Sayım sırasında büyük sıkıntılar yaşamaktayız. Ayakta sayım



dayatması yapılıyor. Biz kabul etmediğimiz halde zorla ayağa kaldırılıyor. Ayakta sayım dayatmalarına karşı çıktığımız için 1 ay görüş cezası verildi bize. İnfaz hâkimliğine yaptığımız itiraz başvurusu reddedildi ve dosya şuan Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde bulunmaktadır. Ayakta sayım esnasında havalandırmaya götürülüp, sesli tek sıra halinde sayım dayatılıyor. Koğuşumuzda bulunan arkadaşlarımızdan bazıları herhangi bir gerekçe gösterilmeden bağımsız koğuşunda 10 gün tutuldu. Bir arkadaşımız bağımsız koğuşundan çıkarılmaması halinde açlık grevine gireceğini söylemesi üzerine bizim koğuşa tekrardan getirildi. Cezaevinde bulunan diğer mahpuslarla görüşmemiz engelleniyor. Birlikte sosyal etkinliklerden faydalanamıyoruz. Yeni gelen mahpuslar karantina adı altında 20 gün ile 1 ay arası tek kişilik hücrede kalıyor.”

**26 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasan Arslan, şu beyanlarda bulundu:** “Oğlum Tarik ARSLAN bulunduğu Diyarbakır 1 Nolu yüksek Güvenlik Ceza ve İnfaz Kurumunda kalmaktadır. 26.04.2021 tarihinde beni telefonla arayıp kaldığı bölümde Gardiyanların kendilerine kötü davrandığını, temizliğin olmadığı, tıraş olamadıklarını, duş aldıkları zaman kameralarla kendilerinin görüntülediklerini, yemeklerin kötü olduğunu söyledi. O nedenle bende oğlumun kaldığı cezaevinde koşulların düzeltilmesi için İnsan Hakları Derneğine hukuki yardım talep ediyorum, gereğinin yapılmasını talep ediyorum.”

**27 Nisan 2021 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Recep Yıldız, şu beyanlarda bulundu:** “Babam Naif Yıldız, 4 yıldır hapisanede tutuklu olarak bulunuyor. 1 yıl Diyarbakır'da kaldıktan sonra, Şırnak T Tipi hapishanesine gönderdiler. 3 yıldır babam, Şırnak T Tipi hapishanesinde. 20 gün önce babam spor yaparken, ayağı iki yerden kırılıyor. Babamı hastaneye götürüp, ameliyat edip (ayağına platin takılmış) hapishaneye geri gönderiyorlar. En son bugün saat 12.30'da telefon yoluyla babamla görüştim. Halen tek kişilik koğuşta kaldığını, ayağında şişme olduğunu, revire çıkarılmadığını, tek başına temel ihtiyaçlarını sağlayamadığını dile getirdi. Durumu gittikçe kötüleşiyor. Babamın sağlığından ciddi şekilde endişe duyuyoruz. Tarafınızdan ailemiz ve babam adına tüm ilgili kurumlarla görüşmenizi istiyorum.”

**18 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nafiye Yiğit, şu beyanlarda bulundu:** “Oğlum Fethullah YİĞİT yaklaşık 10 yıldır Türkiye'nin çeşitli hapisanelerinde kalmıştır. Şu anda oğlum Bandırma T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Oğlumla dün bir telefon görüşmesi gerçekleştirdim. Oğlum hastadır; basur rahatsızlığı bulunmaktadır. Oğlum telefonda bana, hastaneye sevk istediklerini ancak idare tarafından sürekli olarak reddedildiğini söyledi. Hapisanede kendiyile kalan mahpusların da hastane sevklerinin kabul edilmediğini belirtti. Oğlum sürekli olarak gardiyanlar tarafından hakaretlere maruz kaldıklarını aktardı. Derneğinizden bu konuda hukuki destek talep ediyoruz.”

**25 Haziran 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 83 yaşındaki ağır hasta mahpus Mehmet Emin Özkan, sağlık sorunlarının kötüye gitmesi üzerine son bir ayda en az 7 kez hastaneye sevk edildiği ve elleri kelepçeli bir şekilde asker ablukasında hastaneye götürüldüğü öğrenildi. 25 yıldır hapisanede bulunan Özkan'ın sağlık raporu için Elazığ'daki bir hastaneye sevk edildiği ve kendisine psikiyatrist tedavi önerilerek “Cezaevinde kalabilir” raporu verildiği öğrenildi.



**05 Temmuz 2021 tarihinde İHD Van Şubesinde başvuruda bulunan Narin DİREK,** *Van Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumunda kalan eşi Ahmet direk' in kilosunun 40-45 kg kadar indiğini, sürekli olarak hastaneye götürüldüğünü bu sebeplerle sağlığından endişe duyduğunu ve konuya ilişkin bir bilgi alamadığını belirtmiştir.*

**14 Temmuz 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** *Maraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Baran Gül isimli mahpusun ailesi yaptığı haftalık telefon görüşmesinde şu bilgileri aktardığı öğrenildi. "Açlık grevinde olduğumuz için gardiyanlarca darp edilerek, kötü muameleye maruz kalıyoruz. Hakkımızda disiplin soruşturmaları açılarak, hücrelere atılıyor. Ben de bir haftadır, hücredeyim. Benim gibi birçok arkadaşım bu uygulamaya maruz kalıyor. Böbrek hastası olduğum için idrarımda kanamalar oluyor. Hastaneye götürülmüyoruz. Tecrit ve hak ihlalleri sona erinceye kadar eylemlerimizi sürdüreceğiz."*

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Hedayet Ay, şu beyanlarda bulundu:** *"Oğlum Ayetullah AY yaklaşık 17 yıldır Türkiye'nin çeşitli hapisanelerinde kalmıştır. Şu anda da oğlu Kırıkkale F Tipi Hapishanesindedir. Oğlumla telefonda Çarşamba günü telefon görüşmesi gerçekleştirdim. Oğlum telefonda bana " hasta olduğumu ve yaklaşık bir buçuk yıldır ilaçlarının kendisine verilmediğini, hapishanede bir çok sorun olduğumu; hapishaneye bir heyetin gelerek incelemeler yapmasının gerektiğini" söyledi. Ben yaklaşık bir buçuk yıldır oğlumun hapishanede ziyaretine gidemedim. Ben ve ailem Diyarbakır ilinde yaşadığımızdan hem pandemi hem de yaşım ve hastalıklarım nedeniyle hapishane ziyareti için Kırıkkale'ye gidemiyorum. Oğlumun durumundan endişeliyiz, bir heyetin oğlumun bulunduğu hapishaneye ziyaret gerçekleştirmesini talep ediyorum."*

**4 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır İHD Şubesine başvuran Nazime Yürek, şu beyanlarda bulunmuştur:** *"Oğlum Kenan YÜREK yaklaşık 23 yıl, diğer oğlum Ertan YÜREK ise yaklaşık 10 yıldır hapishanededir. Oğlum Kenan YÜREK Kocaeli ilinde bulunan Kandıra Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde; diğer oğlum Ertan YÜREK ise Malatya ilinde bulunan Akçadağ Hapishanesindedir. Büyük oğlum Kenan YÜREK kalp hastası ve eklem romatizması hastalığı bulunmaktadır. Diğer oğlum Ertan YÜREK ise şeker hastasıdır. Şu anda Türkiye hapishanelerinde açlık grevi eylemleri vardır. Oğullarım bu süreçte hapishanelerdeki hak ihlallerinin ortadan kaldırılması ve tecridin sonlandırılması için açlık girevine girmişlerdir. Oğullarımın hastalıkları bulunmaktadır. Çocuklarımla taleplerinin dikkate alınmasını talep ediyorum. Derneğinizden hukuki destek talep ediyorum."*

**Mardin E Tipi Kapalı Cezaevinde tutulan 35 yaşındaki Abdulcelil Dağtekin isimli mahpusun, 30 ve 31 Ekim 2021 tarihlerinde** *ayağındaki bir damarın tıkanması sonucu kalp krizi riski geçirdiği ve Mardin Devlet Hastanesi'ne sevk edildiği, ambulansa bindirilmeden önce jandarma tarafından ince arama ve ağız içi araması dayatıldığı, ancak bu dayatmayı kabul etmediği için hastane sevki yapılamayarak tekrar koğuşa götürüldüğü öğrenildi. Mardin Barosu İnsan Hakları Komisyonu tarafından konuya ilişkin suç duyurusunda bulunulduğu öğrenildi: Dilekçede şu ifadelere yer verildi: "Mardin Barosu İnsan Hakları Komisyonuna sözlü olarak yapılan bildirim, bir tutuklunun kalp krizi riski yaşadığı, kalp krizi riski nedeniyle kurum hekimi tarafından hastaneye sevkini yapılması gerektiğinin belirtildiği, ancak askeri personelce ağız içi arama yapma işleminin tutuklu tarafından kabul edilmemesi üzerine yaşam tehlikesi altında olan tutuklunun hastaneye sevkini sırf bu yüzden yapılmadığı şeklindedir."*

**12 Ağustos 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Ayşe Güler, şu beyanlarda bulundu:** “Babam (Sıddık Güler) İskenderun T Tipi Kapalı ceza infaz kurumunda hükümlü olarak kalmaktadır. Geçen Perşembe günü babamdan telefon bekledik. O gün bizi aramadı. Cuma günü(06.08.2021) bizi aradı. Ateşinin ve tansiyonunun yükseldiğini vücudunda su kaybı olduğunu bu sebeple hastane acil servisine götürüldüğünü, dönüşte karantinaya alındığını belirtti. Aynı gün daha önce de babamın durumuyla ilgilenen, İnsan Hakları Derneği İskenderun şubesinden bir avukatla konuştuk. Durumla ilgilenen avukat daha sonra bize dönüş yaptığında, babamla beraber kalan mahpuslardan öğrendiği kadarıyla babamın unutkanlığının arttığını, basit rutin işlerini unuttuğunu, bazen yemeğini yedikten sonra yemek yediğini veya su içtikten sonra su içtiğini unuttuğunu belirtmiştir. Avukat kendisi de babamla yaptığı görüşmelerde babamın konuşmalarda verdiği cevapların alakasız olması, unutkanlıklarının normalden fazla olması hususlarının Alzheimer başlangıcı olabileceğini düşündüğünü bize söylemiştir. Babam cezaevine yaptığımız ziyaretlerde çoğu kez tekerlekli sandalye ile görüşe çıkmaktadır. Babamda kalp hastalığı, iltihaplı eklem romatizması, yüksek tansiyon hastalıkları mevcuttur. Babamda zaten birçok sağlık sorunu mevcut olup Alzheimer hastalığı belirtileri sebebiyle ciddi endişe içerisindeyiz. Babamın hastaneye sevkinin ivedilikle yapılarak özellikle şüphelendiğimiz Alzheimer hastalığıyla alakalı tedavisine başlanmasını istemekteyiz. Bu hususta derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

**13 Ağustos 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Velat Kaya, şu beyanlarda bulundu:** “Abim Bülent KAYA 10 yıldır Türkiye'nin çeşitli hapishanelerinde kalmıştır. Abim şu anda Kocaeli 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesindedir. Annem abimle 08.08.2021 tarihinde telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Abim hapishaneden hastaneye gittiğinde aşadığı sorunları anneme anlatmıştır. Abim, 28.07.2021 tarihinde Kocaeli ilinde bulunan SEKA adlı hastaneye bel ve ayağındaki rahatsızlık nedeniyle götürüldüğünü; hastaneye giderken kelepçeli olduğunu belirtmiştir. Abim, hastanede rahatsızlığı nedeniyle doktora görünürken; Uzman Doktor Bilge EFE adlı kişi muayene sırasında kelepçeli olarak sedyeye uzanmasını istemiştir. Abim de bu şekilde tedaviyi kabul etmeyeceğini; bu uygulamanın insanlık dışı bir uygulama olduğunu belirtmiştir. Bunun üzerine tedaviyi gerçekleştirecek ismi yukarıda belirtilen uzman doktor, abime “ hesabına gelirse” şeklinde yanıt vermiştir. Abim bunun üzerine tedavi olmayı reddetmiştir. Abim hastaneden hapishaneye tedavi olmadan geri getirilmiştir. Abimin yaşadığı sorunlarla ilgili derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

**29 Eylül 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Hatice Yakışır, şu beyanlarda bulundu:** “Benim eşim olan Talip YAKIŞIR yaklaşık 4 yıldır cezaevinde tutulmakta olup şu anda da İzmir Menemen kapalı cezaevinde bulunmaktadır. Kendisi dün (28/09/2021) tarihinde annesi ile yapmış olduğu telefon görüşmesinde dış rahatsızlığı için hastaneye götürüldüğünü; muayenesi bitip cezaevine dönerken ellerinin arkadan ters kelepçe yaptırıldığını, ring aracı içindeki bütün havalandırma pencerelerinin ve klimanın kapatıldığını, müziğin sesini de çok yüksek açıldığını bu duruma itiraz etmesi üzerine ring aracında bulunan jandarma görevlilerinin aracı durdurduğunu ve kendisini araçtan indirerek yoğun bir şekilde darp ettiklerini anlatmış. Daha sonra aynı koşullarda aracın içine bindirerek cezaevine götürmüşler. Biz eşimin sağlık durumundan endişe etmekteyiz. Bir avukatın ivedi bir şekilde kendisini ziyaret etmesini ve derneğinizin bize hukuksal destek sunması talep ediyoruz.”

**10 Kasım 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Kadri Arslanoğlu, şu beyanlarda bulundu:** “Abim Murat ARSLANOĞLU 29 yıldır Türkiye'nin çeşitli

*hapishanelerinde kalmıştır. Abim yaklaşık 4 yıldır Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Abim 3 defa bel fıtığı operasyonu geçirdi ve belinde vidalar var. Ayrıca abim kronik bronşit hastası ve görmek problemi yaşamaktadır. Abimle dün bir telefon görüşmesi yaptım; abim bana “Belinde ağrılar olduğunu; revire çıkartılmak için talepte bulunduğunu ancak revire çıkartılmadığını. Alması gereken ilaçların kendisine verilmediğini aktardı” Abim bu rahatsızlığından dolayı yürümekte güçlük çekiyor ve geceleri uyuyamıyor. Derneğinizden bir heyet oluşturularak hapishanede abimle görüşülmesini ve hukuki girişimlerde bulunulmasını talep ediyorum.”*

**17 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Edip Alicioğlu, şu beyanlarda bulundu:** “Benim öz oğlum olan Yusuf ALİCİOĞLU yaklaşık 5 yıldır Elazığ hapishanesinde tutulmakta olup ilk tutuklandığında yaşı küçük olması nedeniyle çocuk koğuşunda tutuluyorken, son 3 yıldır Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde bulunmaktadır. Oğlum ile 2 hafta önce yapmış olduğumuz telefon görüşmesinde bize nefes darlığı ve ateş rahatsızlığı yaşadığını, bu rahatsızlığı nedeniyle hapishane idaresinin kendisini akşam saatinde acil servise götürdüklerini, acil doktorunun kendisine uzman doktor tarafından muayene ve tedavi önerdiğini, bu nedenle aynı gün hapishaneye geri götürüldüğünü, ertesi gün infaz koruma memurlarına hastaneye ne zaman gideceklerini sorduğunda memurların kendisine hitaben seni hastaneye götürmemiz için bir şartımız var dediğini, şartlarının ne olduğunu sorduğunda infaz koruma memurlarının kendisine bağımsız koğuşa geçersen seni hastaneye götürürüz dediklerini, infaz koruma memurlarına bu yaptıkları şeyin hukuksuz olduğunu ve dilekçe vermek istediğini söylediğini belirtti. Oğlumun bu duruma ilişkin yazmış olduğu dilekçe infaz koruma memurları tarafından yırtılarak çöpe atıldığını ve işleme alınmadığı tarafımıza bildirilmiştir. İnfaz koruma memurları birkaç gün geçtikten sonra oğlumun elleri kelepçeli ve ağız içi arama yapmak suretiyle hastaneye götürmek istemişler, oğlum bu uygulamayı kabul etmediği için kendisini hastaneye götürmemişler. Biz ailesi olarak oğlumun sağlık durumundan endişe ediyoruz ve sağlık durumunu daha da kötüleşmesinden korkuyoruz. Oğlumun bu süreçte başına bir şey gelmesi halinde hapishane yönetimi sorumludur. Bu durumun sona ermesi için derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

### **Aile Görüşü Engellenenler**

**30 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi’nde bulunan oğlu Emrullah Demir isimli mahpusla 28 Nisan 2021 tarihinde kapalı görüş yapan 53 yaşındaki anne Fatime Demir’in bekleme yaptığı sırada yan kabinde ailesiyle görüşen tutuklu Cüneyt Aslan’a “Çawanî başî (Nasılsın, iyi misin)” dediği gerekçesiyle, hakkında Cezaevi Disiplin Kurulu tarafından 6 ay görüş yasağı cezası verildiği öğrenildi. **1 Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Bahattin Demir, şu beyanlarda bulundu:** “28.04.2021 tarihinde eşimle birlikte Diyarbakır 1 nolu (F tipi) Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunan oğlumuz Emrullah Demir’in aylık kapalı görüşüne gittik. Görüş kabininde oğlumuzla konuşurken o esnada başka tutuklunun el işaretleriyle selam vermesi üzerine yan taraftaki kabinde selam veren tutukluyu ziyarete gelen kadının telefonu eşime uzatması üzerine eşim selam veren tutukluya sadece Kürtçe “çawani, başî (nasılsın, iyi misin?)“ demesi üzerine eşimin yanına gelen gardiyan durumu tutanak altına alacağını söyledi. Bunun üzerine eşim tutukluyla konuşmayı bırakıp tekrardan oğlumla konuştuğumuz kabine geldi. Görüşün bitmesi üzerine eve geldik. Oğlum haftalık telefon görüşmesinde kendisine tutanağın ve cezaevi yönetimi tarafından alınan kararın tebliğ edildiğini, annesinin başka tutukluyla konuştuğu gerekçesiyle 6 aylık görüş

*yasağı aldığı bize bildirmiştir. Ancak daha tarafımıza cezaevi tarafından alınan karar tebliğ edilmemiştir.”*

**14 Temmuz 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde bulunan 38 yaşındaki Recep Bal isimli mahpusa, beş ayda 6 kez bana disiplin cezası verildi ve görüş yasağı konulduğu öğrenildi.

**9 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi’nde 23 Ekim 2021 tarihinde bazı tutuklularla birlikte Erzurum E Tipi Kapalı Cezaevi’ne sevk edilen Kadri Katar isimli mahpusun darp edildiği ve hakkında bir aylık iletişim ve görüş yasağı verildiği öğrenildi. **Katar’ın babası İdris Katar’ın konuya dair basında çıkan açıklamaları şöyle:** *"Kapalı görüşte çok ciddi işkenceye maruz kaldıklarını ve yürümekte zorlandığını belirtmişti. Erzurum'a getirildikten sonra 30 Kasım'da bir telefon görüşmemiz oldu. Daha sonra haber alamadık ve aramadı. Dün cezaevi yönetimini aradık. Cezaevi yönetimi 'Bir aylık telefon ve kapalı görüş yasağı var' deyip telefonu kapattı."*

### **Haberleşme vb. Hakları Engellenenler**

**9 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi’nde mahpusların talebi olmasına rağmen cezaevi idaresi tarafından Yeni Yaşam, Kürtçe yayın yapan Xwebûn ve Evrensel Gazetesi’nin 3 haftadır kendilerine *"Temin edemiyoruz"* gerekçesiyle verilmediği öğrenildi.

**3 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi’nde tutulan Mezopotamya Ajansı (MA) muhabiri Cemil Uğur’un, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü dolayısıyla Evrensel Gazetesi’ne gönderdiği mektubun cezaevi idaresi tarafından "tamamen sakıncalı" bulunduğu ve kendisine iade edilmeyerek el konulduğu öğrenildi. Müdürlük kararında şöyle denildi: *"Gazeteci Metin Göktepe’nin ölüm olaylarından bizzat iktidarın sorumlu tutulduğu, ülkemizde basının özgür olmaması ve yargıda adaletsizliğin olduğu, gazetecilerin gerçek olayları yayımladıkları için baskı ile gözaltına alınıp bu şekilde susturulmaya çalışıldıkları gibi asılsız iddialara yer verildiği, ayrıca Evrensel Gazetesi’nin de gerçekleri yansıttığı için Ceza İnfaz Kurumları’na alınmadığı yönünde yalan yanlış beyanlarda bulunarak toplumun galeyana getirilmeye çalışıldığı ve ilgili içeriklerin mektubun geneline hüküm sürdüğü anlaşılmıştır."* Gazeteci Uğur’un karara karşı Van İnfaz Hakimliği’ne itirazda bulunduğu öğrenildi.

**26 Şubat 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulgaffur Ateş, şu beyanlarda bulundu:** *"Kardeşim İbrahim Ateş 1995 yılından beri tutukludur. En son diğer kardeşim ve amcamın oğluyla beraber Kayseri 2 Nolu T Tipi cezaevinde cezasını infaz ediyordu. İbrahim ve amcamın oğlu Ramazan ATEŞ aynı koşu da kalıyordu. Diğer kardeşim Mehmet Ateş ise farklı koşu da kalıyordu. Kayseri Cezaevindeyken İbrahim açlık grevindeydi. Daha sonra İbrahim’in 20 Şubat cumartesi akşamı Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevine getirilmiş olduğunu aynı koşu da amcamın oğlunun haber göndermesiyle öğrendim. Cezaevindeki diğer kardeşimin bile haberi olmamış bu sürgünden. Sonra ben Malatya cezaevini arayınca durumu doğruladılar. Bana Perşembe günü telefon görüşmesi olacağını söylediler. Perşembe günü arayan olmayınca tekrar ben aradım. Telefon arızası olduğu için görüşme olmadığını bugün yani Cuma günü sabah 09.00’da görüşmenin olacağı söylendi. Ancak bugünde arama olmayınca tekrar aradığımda telefonda ki görevli bana "belki kendi görüşmek istemiyordur belki telefon arızalıdır" diye cevap verip görüşmeyi*



*sonlandırdı. Ayın 20 sinden beridir kardeşimden haber alamıyoruz. Hayatından endişeliyiz. Gerekli yasal işlemler için derneğinizden hukuki destek istiyorum.”*

**1 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Akkan, şu beyanlarda bulundu:** *“Kardeşim Yakup Akkan, 4 yılı aşkın bir süredir Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde tutulmaktadır. Daha önce derneğimize kardeşimin hapishanede yaşadığı sorunlarla ilgili başvuru yapmıştım. Kardeşimle ilgili verilen ceza şu anda istinaf incelemesindedir. Kardeşim Elazığ Hapishanesinde sürekli tek kişilik odada tutuluyor. Kardeşimle geçen hafta Çarşamba günü telefon görüşmesi gerçekleştirdim. Kardeşim telefonda bana, yazdığı mektupların idare tarafından gönderilmediğini söyledi. Kardeşim bu mektupların neden gönderilmediğini sorduğunda kendisine mektuplar kayboldu gibi cevaplar verilmiş. Bu konuyla ilgili kardeşim şikayette bulundu ancak bir sonuç alamadı. Kardeşim geçen sene bir yazarın yazısını kendi defterine yazdığı için disiplin cezası almıştır. Bu konuyla ilgili de gerekli itirazları yaptı ve dosya şu anda Anayasa Mahkemesindedir. Kardeşim telefon görüşmesinde Yeni Yaşam gibi gazetelerin cezaevi idaresi tarafından kendisine verilmediğini söyledi. Kardeşim bunun dışında hapishanede birçok sorunun olduğunu söyledi. Kardeşim çenesinden rahatsızdır; diş tedavisi görmektedir. Pandemiden dolayı kardeşimin tedavisi gerçekleştirilemiyor. Derneğinizden bir heyetin Elazığ Hapishanesine gitmesini ve bu hak ihlalleri ile ilgilenmesini talep ediyoruz.”*

**26 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Garip Pehlivan, şu beyanlarda bulundu:** *Oğlum Mesut PEHLİVAN yaklaşık 11 yıldır Türkiye'nin çeşitli hapishanelerinde kalmıştır. Oğlum en son Kayseri Bünyan Hapishanesinden 20 Şubat 2021 tarihinde Malatya İlinde bulunan Akçadağ T Tipi Kapalı Hapishanesine gönderildi. Oğlum bizi her hafta telefonla arıyordu; ancak 2 hafta önce bizi aramadı. Biz de bunun üzerine hapishaneyi aradık ve oğlumun durumunu öğrenmeye çalıştık. Hapishane idaresi bize, “oğlum kendi isteğiyle telefona çıkmıyor” dedi. Oğlum ile 21 Temmuz 2021 tarihinde telefonla görüşme gerçekleştirdim. Oğlum idare tarafından 2 hafta önce telefon hakkının keyfi olarak kullandırılmadığını söyledi. Ayrıca oğlum, koğuşunda bulunan diğer mahpusların da idare tarafından telefon görüşüne çıkartılmadığını söyledi. Oğlum, başgardiyen ve hapishanedeki bir grup gardiyanın sürekli olarak kendisini ve koğuşunda bulunan diğer mahpusları tehdit ettiğini belirtti. Oğlum, baş gardiyanın “buradan sizin cenazeniz çıkacak; siz buradan sağ çıkmayacaksınız” dediğini aktardı. Oğlum, hapishanede başına bir şey gelmesi durumunda bundan hapishanedeki baş gardiyan ve onunla birlikte hareket edip kendisini ve koğuştaki mahpusları tehdit eden gardiyanların sorumlu olacağını belirtti. Oğlum, koğuş aramalarının gece geç saatlerde ve kalabalık bir gardiyan ekibi tarafından gerçekleştirildiğini söyledi. Oğlum, koğuş aramaları sırasında kişisel birçok eşyasına keyfi olarak el konulduğunu belirtti. Oğlum, gönderdikleri dilekçelerin gönderilip gönderilmediğini bilmediğini söyledi. Oğlum, telefon görüşlerine çıkıldığı zaman gardiyanların kendisine “kimseyle konuşma” diyerek kafasını eğip görüşe çıkarttıklarını belirtti. Oğlum, ayrıca hasta olup işitme cihazı takmaktadır. Oğlum, İnsan Hakları Derneğine başvuru yapmamı ve bir heyetin hapishanede inceleme yapması gerektiğini de özellikle aktardı. Oğlumun durumundan endişeliyiz ve derneğinizden bu konuda hukuki yardım talep ediyorum. Oğlumun hapishanede başına bir şey gelmesi durumunda bundan hapishane idaresi sorumludur.”*

**9 Aralık 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde 23 Ekim 2021 tarihinde bazı tutuklularla birlikte Erzurum E Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen Kadri Katar isimli mahpusun darp edildiği ve hakkında bir aylık iletişim ve görüş yasağı verildiği öğrenildi. **Katar'ın babası İdris Katar'ın konuya dair basında çıkan açıklamaları şöyle:** *“Kapalı görüşte çok ciddi işkenceye maruz kaldıklarını ve*



yürümekte zorlandığını belirtmişti. Erzurum'a getirildikten sonra 30 Kasım'da bir telefon görüşmemiz oldu. Daha sonra haber alamadık ve aramadı. Dün cezaevi yönetimini aradık. Cezaevi yönetimi 'Bir aylık telefon ve kapalı görüş yasağı var' deyip telefonu kapattı."

**13 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Zübeyde Demir, şu beyanlarda bulundu:**“Oğlum (Mehmet Demir) yaklaşık 4 yıldır hapishanededir. Oğlum şu anda Malatya Akçadağ T Tipi Kapalı Ceza İnfaz kurumundadır. Oğlumla iki hafta önce hapishanede görüş gerçekleştirdim. Oğlum bana “ bize hapishanede kimlik uygulaması dayatılıyor; bu durumu kabul etmediğimizde bizi infazımızın yakılmasıyla tehdit ediyorlar. Bize telefon görüşüne çıkarsanız da kimliği kabul edeceksiniz diyorlar. Eğer telefon görüşüne çıkmazsam bu nedenledir” dedi. Oğlumla iki hafta önce de telefon görüşmesi gerçekleştirdim ve oğlum bana “ kimlik dayatması hala devam ediyor” dedi. Derneğinizden bir heyetin oğlumun ziyaret etmesini ve gerekli hukuki girişimlerde bulunmasını talep ediyoruz.”

**13 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Garip Pehlivan, şu beyanlarda bulundu:**“Oğlum Mesut PEHLİVAN yaklaşık 11 yılı aşkın bir süredir Türkiye'nin çeşitli hapisanelerinde kalmıştır. Oğlum en son Kayseri Bünyan Hapishanesinden 20 Şubat 2021 tarihinde Malatya İlinde bulunan Akçadağ T Tipi Kapalı Hapishanesine gönderildi. Oğlumla ilgili daha önce de hapishanede yaşadığı sorunlara ilişkin başvuruda bulunmuştum. Oğlum ile 7 Kasım 2021 tarihinde hapishanede görüş gerçekleştirdim. Oğlum bana hapishanede kendilerine “kimlik” dayatıldığını; bu nedenle telefon görüşüne çıkmazsa bunun nedeni hapishanede mahpuslara dayatılan kimliktir dedi. Daha sonra oğlum iki hafta önce beni arayarak telefonda da aynı şikâyetini dile getirdi. Ayrıca oğlum normalde bizi telefon görüşü için saat 13.00 sıralarında arıyordu ancak telefon görüşüne akşam saatlerinde çıkartılıyorlar. Oğluma bunu sorduğumda, bana biz telefon görüş saatinin geldiğini defalarca belirtmemize rağmen sürekli olarak bizi geç çıkartıyorlar ve bu durumla ilgili bir bilgi tarafımıza verilmiyor dedi. Oğlum bana telefonda “gardiyanların kimliği kabul etmezseniz infazını yakarız” dediğini aktardı. Ayrıca biz hapishanede görüş yaparken tanıdığımız ailelerin yakınları olan mahpuslara selam verdiğimizde gardiyanlar tarafından telefonlar elimizden alınarak; bize görüş yasağı verilmesiyle tehdit ediyoruz. Oğlumla bir heyetin görüşmesini talep ediyoruz. Bu sorunlarla ilgili hukuki girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz.”

### **Haklarında Soruşturma Açılanlar**

**Maraş Türkoğlu L Tipi Kapalı Cezaevi A-17 odasında tutuklu bulunan 5 mahpusun, odaya giren 30-40 civarındaki infaz koruma memurları tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi. Mahpuslardan Sedat Karak'ın ailesi aracılığıyla 5 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “30-40 gardiyan kaldığımız A-17 odasına girdi. Gardiyanlar beni, Veysi Altan, Servan Sertkaya, Orhan Doru ve İhsan Oran'ı darp etti. Benim elimde, arkadaşlarımla ise kafa ve ayaklarında kırıklar oluştu. 2 arkadaşın kırıkları ciddi olmasına rağmen hastaneye götürülmedi.” **12 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** olay ile ilgili 4 mahpus hakkında (Sedat Karak, Veysi Altan, Servan Sertkaya, Orhan Doru, İhsan Oran) hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

**6 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan DBP eski Hizan Belediyesi Eşbaşkanı İhsan Uğur'a açlık grevlerine katıldığı gerekçesiyle cezaevi yönetimi tarafından**

“bir ay sosyal etkinliklere katılmama” cezası verildiği ve slogan atma iddiasıyla hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

**8 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ömer Atlan, şu beyanlarda bulundu:** “*Oğlum Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı ceza infaz kurumunda hükümlüdür. Dün (07.04.2021) cezaevine gidip kendisiyle görüştük. Bize “30 Mart tarihinde cezaevi personeli akşam saat 19.00 da koğuşa aramaya geldiler. Koğušta üç kişiyiz. Aramaya gelenlerin bir kısmı maskesiz ve eldivensizdi. Arama yaparlarken koğuştaki eşyalarımızı, kitaplarımızı filan dağıttılar. Arama bitince personellerden biri bana tokat attı. Daha sonra koğuştaki diğer arkadaşım Mahmut Çakmak bu duruma itiraz edince cezaevi personelleri üçümüze de saldırdılar. Üçümüze de darp ettiler. Bizi darp edip üstüne hakkımızda disiplin soruşturması başlatıldı.” Dedi. Oğlumun durumuyla alakalı endişe içerisindeyiz. Oğlumun darp eden görevlilerden şikayetçiyiz. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”*

**22 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi’nde bulunan 9 kadın mahpus hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi. Mahpuslara tebliğ edilen tutanak şu şekilde: “*Hülya Alökmen Uyanık, Beritan Anahtar, Emine Erkan, Nuray Çelik, Dicle Bozan, Fethiye Ok Çiçek, Leyla Güven, Mihriban Şorli, Remziye Yaşar, Ceza İnfaz Kurumumuzda 15.08.2021 tarihi saat 19,30’da Sol Üst D Bloktan gelen sesler üzerine görevli memurlar tarafından blok kapılarına gelindiği, koğušta bulunan hükümlü/tutukluların zılgıt çekerek anlaşılmayan bir dilde sözlü halay çektikleri, ‘gerilla ve Apo’ sloganları attıkları, ‘Yanarız alev alev, dağların kokusundan, bilmeyenler bilsin bizi, duymayanlar duysun bizi’ sözleriyle marş okuduklarının tespit edildiği, saat 19.45’te Kurum sıralı amirlerin bilgisi dahilinde Covid-19, güvenlik ve asayiş tedbirleri alınarak Sağ Üst Bloğa gidilerek sözlü uyarıda bulunulduğu ancak sözlü ve davranışsal eylemlerinin devam etmesi üzerine Kurum Müdürünün bilgilendirildiği, Kurum Müdürünün kuruma intikal ettiği, sloganları ve zılgıtların yükselerek devam etmesi, Alt Sağ Blok tekli odaların (B-15,B-14, B-13,B-11,B-10) da olaylara dahil olması üzerine saat 19.59’da Kurum Müdürü, Vardiya Sorumlusu Başmemuru ve görevli İnfaz Koruma memurları ile birlikte Sol Üst D Bloğa girildiği ve odada bulunan tüm hükümlü/tutukluların gürültülü bir şekilde halay çektikleri ve anlaşılmayan bir dilde marş okuduklarının görüldüğü belirtilerek iddiaların tespiti için hakkınızda disiplin soruşturması başlatılmıştır. Bu husustaki savunmalarınızı tebliğ tarihinden 3 gün içinde nedenleriyle birlikte yazılı veya sözlü vermeniz gerekmektedir. Belirtilen süre içinde savunmanızı vermediğiniz takdirde bu hakkınızdan vazgeçmiş sayılacağınız hususu tebliğ olunur.”* **30 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** soruşturmada tamamlandığı ve mahpuslara 1 aylık iletişim, haberleşme ve görüş cezası verildiği öğrenildi.

**22 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan TJA Dönem Sözcüsü Ayşe Gökkan hakkında, cezaevindeki sorunlara ilişkin Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı’na yazdığı dilekçe gerekçe gösterilerek disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

**7 Ekim 2021 tarihinde Urfa 2 No’lu T Tipi Kapalı Cezaevi’nde bulunan mahpusların, infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları** öğrenildi. **Mahpuslardan İbrahim Ethem Göktürk’ün ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinde konuya ilişkin yaptığı ve basında çıkan aktarımları şu şekilde:** “*Odalar değişecek denildi. Gereğesini resmi olarak istedik. Bunun üzerine yaşanan tartışma sonrası 80 kadar gardiyan B. isimli müdür eşliğinde arkadaşlarımıza saldırdı. Bir arkadaşımızın başı kırıldı diğer arkadaşımız bacak ve kollarında yaralandı. Kırıklar olabilir ama reva götürmediler. 12 arkadaşı C 3 koğuşuna*

götürdüler. Sağlık durumları iyi değil ve revir talepleri kabul edilmiyor. Kafasından yaralanan bir arkadaşımızın revir ve darp raporu alma isteği reddedildi. Diğer 60 arkadaşlarının nereye götürüldüğü ve durumlarının ne olduğu hakkında bilimiz yok.” **16 Kasım 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** 20 mahpus hakkında “kurumda korku, kaygı veya panik yaratabilecek söz veya davranışta bulunmak” gerekçesiyle soruşturma başlatıldığı ve soruşturma kapsamında 3 aya kadar ziyaretçi görüşüne çıkarılmaması talep edildiği öğrenildi.

**7 Kasım 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Muş E Tipi Kapalı Cezaevinde 17 Şubat 2017 tarihinde kadın mahpusların bulunduğu odaya gardiyanlar tarafından baskın yapıldı. Askerlerinde katıldığı baskın sonucu çok sayıda kadın mahpus yaralandı. Ardından gardiyanlar darp edilen 19 kadın hakkında suç duyurusunda bulundu. Muş Asliye Ceza Hakimliği tarafından kabul edilen iddianamede, tutuklulara “İnfaz Kurumuna veya Tutukevine yasak eşya sokma” ve “Görevi yaptırmamak için direnme” suçlamaları yönetildi.

### **Disiplin Cezası Verilenler**

**5 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Batman Beşiri T Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutuklu bulunan Özcan Sönmez isimli mahpusun, “ayakta teknil” vermediği için gerekçe gösterilerek hakkında hücre cezası verildiği öğrenildi. Aldığı hapis cezasını tamamlaması nedeniyle 31 Ocak 2021 tarihinde cezaevinden tahliye olması gereken Sönmez’in hakkından verilen hücre cezası nedeniyle tahliye edilmediği öğrenildi.

**25 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** **Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi’nde** mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları, bu duruma tepki gösteren 2 mahpusun (*Hemdüsenâ Ada, soyadı öğrenilemeyen Mirxan*) fiziksel şiddete maruz kaldıkları ve tek kişilik hücrelere konuldukları öğrenildi.

**25 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** 100’ü aşkın mahpusun Diyarbakır D Tipi Cezaevi’nden Diyarbakır 1 ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli cezaevlerine istek ve iradeleri dışında sevk edildikleri, Sevk edilen mahpusların kişisel eşyalarına el konulduğu ve 11 günlük hücre cezası verildiği öğrenildi.

**6 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** **Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde** bulunan DBP eski Hizan Belediyesi Eşbaşkanı İhsan Uğur’a açlık grevlerine katıldığı gerekçesiyle cezaevi yönetimi tarafından “bir ay sosyal etkinliklere katılmama” cezası verildiği ve slogan atma iddiasıyla hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

**15 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Malatya Akçadağ T Tipi Kapalı Cezaevi’nde 6 aydır tutuklu bulunan Serdar Köse’ye cezaevi idaresi tarafından iletişim cezası verildiği öğrenildi. **Serdar Köse’nin eşi Bahar Köse’nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Eşimin iletişim cezası aldığını koğuş arkadaşlarının yakınlarından öğrendim. Eşim geçen hafta konuştuğumuzda bana ‘Cezaevinde yoğun bir baskı var, bize askeri nizami kuralları dayatılıyor’ dedi. Eşimin neden ceza aldığını da bilmiyorum.”

**14 Temmuz 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan 38 yaşındaki Recep Bal isimli mahpusa, beş ayda 6 kez bana disiplin cezası verildi ve görüş yasağı konulduğu öğrenildi.

**22 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi'nde bulunan 9 kadın mahpus hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi. Mahpuslara tebliğ edilen tutanak şu şekilde: “*Hülya Alökmen Uyanık, Beritan Anahtar, Emine Erkan, Nuray Çelik, Dicle Bozan, Fethiye Ok Çiçek, Leyla Güven, Mihriban Şorli, Remziye Yaşar, Ceza İnfaz Kurumumuzda 15.08.2021 tarihi saat 19,30'da Sol Üst D Bloktan gelen sesler üzerine görevli memurlar tarafından blok kapılarına gelindiği, koşu tahtasında bulunan hükümlü/tutukluların zılgıt çekerek anlaşılmayan bir dilde sözlü halay çektikleri, 'gerilla ve Apo' sloganları attıkları, 'Yanarız alev alev, dağların kokusundan, bilmeyenler bilsin bizi, duymayanlar duysun bizi' sözleriyle marş okuduklarının tespit edildiği, saat 19.45'te Kurum sıralı amirlerin bilgisi dahilinde Covid-19, güvenlik ve asayiş tedbirleri alınarak Sağ Üst Bloğa gidilerek sözlü uyarıda bulunulduğu ancak sözlü ve davranışsal eylemlerinin devam etmesi üzerine Kurum Müdürünün bilgilendirildiği, Kurum Müdürünün kuruma intikal ettiği, sloganları ve zılgıtların yükselerek devam etmesi, Alt Sağ Blok tekli odaların (B-15,B-14, B-13,B-11,B-10) da olaylara dahil olması üzerine saat 19.59'da Kurum Müdürü, Vardiya Sorumlusu Başmemuru ve görevli İnfaz Koruma memurları ile birlikte Sol Üst D Bloğa girildiği ve odada bulunan tüm hükümlü/tutukluların gürültülü bir şekilde halay çektikleri ve anlaşılmayan bir dilde marş okuduklarının görüldüğü belirtilerek iddiaların tespiti için hakkınızda disiplin soruşturması başlatılmıştır. Bu husustaki savunmalarınızı tebliğ tarihinden 3 gün içinde nedenleriyle birlikte yazılı veya sözlü vermeniz gerekmektedir. Belirtilen süre içinde savunmanızı vermediğiniz takdirde bu hakkınızdan vazgeçmiş sayılacağınız hususu tebliğ olunur.” **30 Ağustos 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** soruşturmada tamamlandığı ve mahpuslara 1 aylık iletişim ve görüş cezası verildiği öğrenildi.*

### **Tecrit ve İzolasyon**

**3 Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Esra Cengiz şu beyanlarda bulundu:** “*Abim (Enez Cengiz) 4 yıl önce tutuklanıp Siirt E tipi kapalı ceza infaz kurumuna gönderildi. 8 ay önce Batman Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildi. Buradaki ikinci ayından sonra herhangi bir gerekçe belirtilmeden tek kişilik koşu tahtasına alındı ve yaklaşık 6 aydır tek kişilik koşu tahtasında kalmaktadır. İlk iki ayda 3 kişilik koşu tahtasında 3 arkadaşı ile birlikte kalmaktaydı. Yaklaşık bir ay önce abim haftalık telefon görüşmesi esnasında Covid-19 testi yaptırdığını ve test sonucunun pozitif çıktığını ilettili. Bu bilgi üzerine cezaevi idaresi ile iletişime geçip abimin durumunu sormamız üzerine, idare; abimin herhangi bir sıkıntısının olmadığını, hasta olmadığını, sağlık durumunun iyi olduğunu, hastaneye gidip gelmesi üzerine karantinaya alındığını test sonucunun pozitif olmadığını söylemiştir. Hastaneyi aradığımızda hastane de abimin söylediklerini doğruladı ve covid-19 test sonucunun aramızdan 5 gün önce pozitif çıktığını söylediler. Cezaevi idaresi tarafından abimin sağlık durumuyla ilgili bize yanlış bilgi verildi. Ayrıca koşu aramaları sırasında ağız içi arama gibi onur kırıcı davranışlar sergileniyor. Normal şartlarda ayda 1-2 kez yapılan koşu aramaları; abim tek kişilik koşu tahtasında tek başına kalmasına rağmen haftada en az 3-4 kez yapılmaktadır. Bu koşu aramaları tedbirsiz yapıldığı için abim covid-19 virüsüne yakalandı. Cezaevi idaresinin keyfi uygulamaları sonucu virüse yakalandığı halde bu hukuk dışı uygulamalar halen devam etmektedir. Abim Koşu tahtalarının hijyen koşullarının çok kötü olduğunu ve temizlik malzemesinin covid-19 virüsüne rağmen yeterince sağlanmadığını, tek başına kaldığı koşu tahtasının hijyenik koşullarının kötü olması sebebiyle 2-3 kez hastaneye*



sevk edildiğini dile getirmiştir. Abim geçen sene bir ameliyat geçirdi. Bunun yanı sıra bel fitiği, boyun fitiği, varis, topuk diken, KOAH hastalığı var ve covid-19 bu hastalığı tetikliyor. Tekrar covid olmayacağını garanti yok ve birden çok kronik rahatsızlığı bulunmaktadır. Yine abimin haftalık telefonla konuşma hakkı keyfi olarak engellenmektedir. Normalde 20 dakikalık telefonla konuşma hakkı olmasına rağmen telefon hakkını kullanırken tekmil vermediği için 30 saniye sonra cezaevi idaresince telefon konuşması kapatılıyor. Covid-19 virüsüne yakalandığı zaman da telefonu açar açmaz tekmil vermeden covid-19 test sonucunun pozitif olduğunu söyledikten hemen sonra telefon konuşması idare tarafından tekrardan kesildi. Birkaç dakika sonra endişelenmememiz için tekrardan telefon açarak tekmil (karşılıklı isim-soyismin söylenmesi) verdikten sonra sağlık durumu ve cezaevi koşulları hakkında bilgi vermiştir. Bu durum 5 aya yakın süredir devam etmektedir. Disiplin cezaları adı altında abime keyfi cezalar verilip ailesiyle olan bağının koparılması amaçlanmaktadır. Bu şekilde abim üzerinde hem sistematik hem de psikolojik işkence uygulanmaktadır. Abimin hayatından endişelenmekteyiz. Tekrardan covid-19 virüsüne yakalanmasından korkuyoruz. Bu sebepten dolayı İnsan Hakları Derneği'nden hukuki destek talebinde bulunmaktayız. Yaşanan ağır hak ihlallerinin ve insan hayatına kast eden uygulamaların son bulması için ilgili mercilere başvurup hak ihlallerinin ortadan kaldırılmasını talep etmekteyiz.”

**1 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuruda bulunan Recep Bal, şu beyanlarda bulundu:** “Ben şu an Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunmaktayım. 28.06.2021 tarihinden bu yana açlık grevine girmiş bulunmaktayım. Açlık greviden dolayı idare tarafından koğuşumdan alınıp; tekli hücre odasına alındım. İdare tarafından bana refakatçi dahi verilmemektedir. Normalde tüm cezaevlerinde açlık grevine girenlere büyük bir sorumlulukla yaklaşmak gerekmektedir. Açlık grevine giren kişilere refakatçi verilip daha iyi, güvenli ve sağlıklı koşullar içinde kalması sağlanır. Ama bu cezaevinde maalesef bu yönde bir uygulama olmadı. Cezaevi idaresi tarafından adeta ölüme terk edilmiş bulunmaktayım. Cezaevi açlık grevine girdiğim için bana refakatçi sağlamayarak ve beni tek başına hücreye alarak adeta cezalandırmaktadır. Açlık grevinde tek başına olmak sağlık açısından hayati tehlikeler oluşturmaktadır. Şuan açlık grevinde tek başınayım, kendi ihtiyaçlarımı belli bir süreden sonra karşılayamayacağım. Yine bulunduğum hücre odalarında hava sıcak olmaktadır. Klima ve buzdolabının olmaması açlık grevinde olan bir insanın sağlığını daha da kötüleştirmektedir. Ben açlık grevi süresi boyunca üçlü odada kalmak istiyorum. Aynı zamanda bana refakatçi de verilmesini istiyorum. Şuan kaldığım bu tekli odada can güvenliğim bulunmamaktadır. İdarenin bu yanlış yöntemiyle can güvenliğimin tehlikede olduğunu belirtmek istiyorum. Bu saatten itibaren bulunduğum bu tekli hücre odasında bana bir şey olursa bundan birinci derecede cezaevi idaresi sorumludur. Yaşadığımız bu kötü koşulların düzeltilmesi için bizzat sizlerin ilgilenmesini istiyorum.”

**14 Temmuz 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Maraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Baran Gül isimli mahpusun ailesi yaptığı haftalık telefon görüşmesinde şu bilgileri aktardığı öğrenildi. “Açlık grevinde olduğumuz için gardiyanlarca darp edilerek, kötü muameleye maruz kalıyoruz. Hakkımızda disiplin soruşturmaları açılarak, hücrelere atılıyor. Ben de bir haftadır, hücredeyim. Benim gibi birçok arkadaşım bu uygulamaya maruz kalıyor. Böbrek hastası olduğum için idrarımda kanamalar oluyor. Hastaneye götürülmüyoruz. Tecrit ve hak ihlalleri sona erinceye kadar eylemlerimizi sürdüreceğiz.”

**30 Eylül 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Ümit Özkan, şu beyanlarda**



**bulundu:** “1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu’na yaklaşık 1 aydır sevk oldum. Sevk olduğum günden bugüne birçok sorunla karşı karşıya kaldım. Bu sorunlardan birisi 15 günlük süreli açlık grevine girdim. Bu sürede üç kişilik odalarda kalıyordum. Açlık grevine girdiğim için bu odadan çıkartılıp tekli odaya alındım. Refakat edecek kimse bulunmuyor. Daha önce böyle bir uygulama yoktu. Gerekli itirazları yaptım. Kurumunuzun da bu durumları raporlarına yansıtmasını istiyorum.”

### **Cezaevlerinde Diğer İhlaller**

**3 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Urfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi’nde kalan Mehmet Binici isimli mahpusun, ailesi ile gerçekleştirdiği kapalı görüşte, kaldıkları odaların iki günde bir arandığını ve yapılan son aramada giyim eşyasına (şalvar) "yasak" denilerek el konulduğunu aktardığı öğrenildi.**

**3 Şubat 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Aysel Ateş, şu beyanlarda bulundu:** “Oğlum şu anda Diyarbakır D Tipi Hapishanesinde bulunmaktadır. Oğlum Mehmet Veysel ATEŞ yaklaşık 6 yıldır cezaevindedir. Oğlumun aldığı cezasının infazı bitmesine rağmen tahliye edilmemiştir. Oğlumla aynı koğuşta bulunan mahpuslardan biri ailesine oğlumla ilgili tahliyesi gelmesine rağmen İdari ve Gözlem Kurulu Kararıyla infazının gerçekleştirilmediğini söyledi. Oğlumun infazının bitmesine rağmen tahliye edilmemesi keyfi bir uygulamadır. Ben annesi olarak bu uygulamayı kabul etmiyorum. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

**1 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Evin Kaya, şu beyanlarda bulundu:** “1- Ayda yalnızca iki sefer kapalı görüş yapabildiğimiz cezaevinde bulunduğumuz koğuşun görüş saati uymadığı için kimi tutukluların ailesi veya aile fertleri görüşe yetişemiyor. Bu gerekçe ile koğuş değişikliği talep eden tutukluların, koğuş değiştirme talebi idari gözlem kurulunun değişim kriterine uymadığı gerekçesiyle reddediliyor. Bakanlığın pandemi sürecinde zorunlu hallerde koğuş değişimi yapılabilir kararına rağmen tutukluların zorunlu gerekçeleri görmezden geliniyor. Sırf bu yüzden çok kısmi olan kapalı görüşe bile çıkamayan veya bu nedenden dolayı aile bireylerini uzun zamandır göremeyen tutuklular var. Adalet Bakanlığı’nın görüş haklarının saklı kalacağına ilişkin yaptığı değerlendirme, pandemi sürecinin kısıtlı sayıdaki görüşüne bile çıkamayan dolayısıyla bu haktan yararlanamayan tutuklular için inandırıcı gelmemekte bunun aksine sürekli hak gaspıyla karşı karşıya kalınmaktadır. 2- Annelerin çocuklarını yanına alma istemi dışarıdan gelecek çocuğun 14 gün karantinada kalma koşulu ile engellenmektedir. Ayrıca anne tutuklular, uzun süredir açık görüş olmadığından çocuklarından uzaktalar; kapalı görüş ise ayda iki sefer yapılan görüşlerde 2 kişilik kota uygulaması nedeniyle çocuklarını hiç görememekteyler. 3- Uzun zamandır bazı gazeteler tarafımıza verilmemektedir. Ayrıca dergiler de infaz kanunu gereke gösterilerek tarafımıza verilmemektedir. Keza kitaplarımız da 2 ayda bir tarafımıza verilmektedir. Kitapların tarafımıza verilmemesi yönetmeliklerin keyfi bir şekilde yorumlanması suretiyle gerçekleştirilmektedir. 4- Cezaevindeki bir çok uygulama ile tutuklular sosyal izolasyona tabi tutulmaktadır. Dolayısıyla pandemi gerekçesiyle tecrit hali tarafımıza uygulanmaktadır. Bu nedenlerle 27 Kasım 2020 tarihinden bu yana demokratik hakkımızı kullanmak için 5 günlük süresiz dönüşümsüz açlık grevine bir çok mahpus girmiştir. 5- Hapishane dışına çıktığımızda ellerimize takılan kelepçeye 1 kelepçe daha takılarak jandarmanın koluna bağlanarak uygulanan çift kelepçe uygulamasından dolayı uzun süredir ağır kalp, böbrek, tansiyon, mide, bağırsak v.b hastalıkları olan mahpuslar hastaneye gidemiyor bu nedenle de sağlık imkanlarına ulaşamıyor. Çift kelepçe uygulaması nedeniyle

*Başsavcılık ve Cezaevi savcılığına defalarca yazmamıza rağmen bir cevap alamadık. Rozerin SÖYLER adlı mahpusun dilekçesine verilen cevapta; bu konunun cezaevi savcılığının görev alanına girmediği, bundan kolluk kuvvetlerinin sorumlu olduğu yanıtı verilmiştir. Çift kelepçe uygulamasının ortadan kaldırılması için muhatap bulamamaktayız. 6- Yeni eklenen yasalarla kimi değişikliğe uğrayan infaz kanunu ile bağlantılı uygulanan 1 ve 2 yargı paketleri ile birçok adli suç gruplarının tahliyesi sağlanırken bizlerin tahliyesi ile ilgili uygulamaların bu kapsamı alınmadığı anlaşıldığı gibi 1 Ocak 2021 tarihinden bu yana, aksine mahpusun aldığı cezanın tamamını yatması ile ilgili bir uygulama devreye sokulmuştur. Devreye konulan uygulama koşullu salıverilme tarihi geçmesine rağmen tahliyeye ilişkin kararın cezaevi idare gözlem kurulunun inisiyatifine bırakıldığı bir uygulamadır. 6 ayda bir yapılan kurul değerlendirmesinin şu andaki kıstası “ toplumla bütünleşmeye hazır olup olmama” adı altında tutukluların pişman olup olmaması yine “ tarafsıza” geçip geçmemek isteğine ilişkin bir beyan verip vermediğidir. Örneğin 3 Şubatta tahliye olması gereken Muazzez ALPHAN arkadaşımız; 3 çocuk annesidir. Örgüte üye olmamakla beraber örgüt adına suç işlemek maddesinden aldı 5 yıl olan cezasının yatarını (4 Yıl) bitirmiştir. Ancak bu uygulamadan dolayı tahliye olamıyor.”*

**8 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Bedran Erbağa, şu beyanlarda bulundu:** *“Ablam Semira ERBAĞA yaklaşık 3 yıldır hapishanededir. Ablam daha önce Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktaydı. Ablam, yaklaşık 1 yıl önce Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesine sevk edildi. Cezaevi idaresi bizlere ablamın tedavi amacıyla Diyarbakır’daki hapishaneye götürüleceğini söyledi. Ablam Semiran ERBAĞA, hipertansiyon hastasıdır; bizler de yaklaşık 2 yıl önce bu hastalığını öğrendik. Hapishaneye girmeden önce herhangi bir sağlık sorunu yoktu. Ablamla aile bireylerimiz sürekli telefonla görüşmektedir. Ablam bizlere hastalığı ile ilgili kendisine gerekli bilgilerin verilmediğini; tedavi süreci ile ilgili yeterince bilgi sahibi olmadığını söyledi. Ablam sürekli hastaneye götürülüp getirilmekte ancak tedavisinin ne aşamada olduğu ile ilgili tarafımıza bir bilgi verilmemektedir. Ablam bize, kendisine rapor v.b belgelerin de verilmediğini söyledi. Ablamın durumuyla ilgili net bir bilgi alamamaktayız. Ablamın durumundan endişeliyiz. Derneğinizden ablamın tedavisinin gerçekleştirilmesi için gerekli girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz.”*

**9 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ronda Bat, şu beyanlarda bulundu:** *“Kardeşim Rojhat Bat, 4 yıl önce örgüt üyeliği iddiasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezası aldı. 4 yıl 2 aydır hükümlü olarak Diyarbakır D Tipi Ceza İnfaz Kurumu’nda kalmaktadır. Bugün annem ile birlikte onun görüşüne gittik. Kardeşim görüş sırasında son bir haftadır ciddi baskılara maruz kaldıklarını anlattı. Kardeşimin dediğine göre, bir hafta önce Ankara’dan gelen Robokop tarzı bir ekip, gelişi güzel şekilde koğuşları basıyor. Baskınlar sırasında koğuşlarda ‘ince’ arama yapılıyor. Aramalarda kitap, dergi, onlara ait özel ajandalara el konuluyor. Tehditvari ve rencide edici davranışlar uygulanıyor. Bu davranışlara karşı tutuklu ve hükümlüler slogan atıyor. Bunun üzerine slogan atıldığı gerekçesi ile disiplin soruşturmaları açılıyor. Soruşturmalardan dolayı hükümlülerin infazının yanması söz konusu. Son bir hafta içerisinde Diyarbakır D Tipi Cezaevi’nden Diyarbakır F Tipi Cezaevi’ne 50 tutuklu sürgün edildi. Bu sürgünlerin devam edeceği söyleniyor. Biz aileler olarak bu baskılardan dolayı kaygılıyız. Sevk ve sürgünler sırasında darp ve kötü muameleye maruz kalıyorlar. Derneğinizden bu konuda hukuki destek istiyoruz.”*

**12 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutulan Nezir Katar isimli mahpusun ailesiyle yaptığı haftalık telefon görüşmesinde, koğuşlarının gardiyanlar tarafından basıldığını ve Kürtçe

kitaplara el konulduğunu aktardığı öğrenildi. Nezir Katar eşi Cihan Katar, basında çıkan açıklamaları şöyle: “Pazartesi günü Nezir ile yaptığımız telefon görüşmesinde koğuşlarının gardiyanlar tarafından basılarak Kürtçe kitaplarına el koyduğunu söyledi. Ayrıca cezaevi yönetimi geri kalan kitapların da ailelere gönderileceğini belirtmiş...”

**25 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Van F Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutulan Botan Timur isimli mahpusa ailesi tarafından gönderilen kıyafetlerin ‘yasak’ olduğu gerekçesiyle cezaevi idaresi tarafından verilmediği öğrenildi.

**13 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan İhsan Uğur, şu beyanlarda bulundu:** “*Bulduğumuz cezaevine yemekler Açık Cezaevinden gelmektedir. Gelen yemekler kalitesiz olmakla birlikte hijyen kurallarına da hiç dikkat edilmemektedir. Yine ihale edilirken şartnamede belirlenen vitamin, protein v.b gıdalara da hiç dikkat edilmediği gibi oldukça da az dağıtılmaktadır. Ben ve benim gibi olan bazı mahpuslar kantinden alışveriş yapabilmekte ancak ekonomik olarak çok zor durumda olan arkadaşlarımız maalesef bundan da faydalanamamaktadır. Diğer ihlaller ve sıkıntılar ile beraber yemekte yaşanan bu büyük hırsızlığı da gündeminize alırsanız çok seviniriz.*”

**15 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Turgut Çelik, şu beyanlarda bulundu:** “*19.03.2021 tarihinde Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesinden, Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan sürgün edildim. Sürgün edildim diyorum çünkü; benim herhangi bir sevk için ne talebim ne de isteğim oldu. Sürgünden önceki gün gelip sevkimin çıktığı ve sonraki günde beni 2 Nolu’ya götürdüler. Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde daha bir haftam dolmadan, daha karantinadayken tarafıma Cezaevi Müdürlüğü tarafından disiplin soruşturmasının açıldığı tebliğ edildi. Gerekçe de “Baskılar bizi yıldıramaz”, “ İnsanlık onuru işkenceyi yenecek” sloganlarını attığım gerekçe gösterilmiştir. Vermiş olduğum hukuki savunmamda da “ baskılar bizi yıldıramaz” sloganını attığımı, atma gerekçem de idarenin keyfi yaklaşımlarıdır diye belirttim. Sudan bahane ve gerekçeler üretilerek sürekli disiplin soruşturmaları açılıp, cezalar verilmektedir. Diyarbakır D Tipi Hapishanesinden geldiğimiz dolaylı yollardan ima edilerek, D Tipi devri kapandı burası yüksek güvenlidir söylemleri kafamda soru işaretleri oluşturmaktadır. D Tipi bir devlet kurumu değil mi? Ya da bu söylenenlerle kendinize akıllı olun burada bizim keyfi yaklaşımlarımızın borusu öter mesajı mı verilmek isteniyor? Eğer hukuk ve cezaevi yönetmeliği esaslarına göre bir yaklaşım varsa her iki cezaevindeki hukuk kanunları aynı değil mi? Bildiğim kadarıyla aynıdır. Çünkü bir ülkede 2 anayasa ya da iki hukuk sistemi olamaz. Aynı zamanda cezaevinde bulunduğum süreçten bu yana “kadın üzerine” yaptığım okumalardan aldığım not defterim, “örgütsel doküman” olduğu gerekçesiyle tarafıma verilmemektedir. Fatmagül BERKTAY’ın, Micheal Focuault’un vb yazarların kitapları ne kadar yasaksa örgütsel içeriklidir? Aynı not defteri D Tipi Cezaevi idaresi tarafından incelenip buraya gönderilmiştir. Biri görmediği kararı alırken bulunduğum cezaevi idaresi örgütsel içerikli şekilde karar vermektedir. Dört haftadır bu cezaevindeyim ve tarafıma bir tane maske verilmiştir. Geldiğim ikinci hafta görüşe çıktığımız gün verildi. Defalarca maske istememize rağmen sudan gerekçelerle tarafımıza verilmedi. Her maske istediğimizde, bize ya ambarcı verecek denildi, ya da gündüz vardiyası veriyor ya da revirden isteyin denildi. Kimse söylediysek her birimiz farklı bir birime yönlendirildik. Sonuç olarak 1 aydır tek maskeyleyiz. Bu hafta Salı günü (13 Nisan) olan kapalı aile görüşüne maskesiz çıktık. Pandemi koşullarında temizlik kurallarına dikkat edilmemektedir. Yine kitaplarla ilgili*

sürekli sıkıntı çıkartılmaktadır. Yöresel kıyafetlerimiz cezaevinde yasaklanmaktadır. Farklı örgüt dosyalarından yargılanan insanlarla aynı koridorlara yerleştirildik. Bu da güvenlik zafiyetine yol açmaktadır. Bir yılı aşkın süredir cezaevlerinde ne bir sosyal-spor etkinliği yapılmaktadır. Açık görüşlerde yapılmamaktadır. Ayda 4 kapalı görüş var iken Mart ayı ile 3 görüşe çıkabiliyoruz. Bu durumda da COVID-19 gerekçe gösterilmektedir. Fakat pandemi ile ilgili hiçbir tedbir alınmaz iken bir maske dahi doğru dürüst verilmez iken bunun ileri sürülmesi kabul edilemez. Cezaevi personeli hijyen kurallarına uygun davranmamaktadır. Ailelerimiz görüşe gelirken arama adı altında ince aramaya maruz kalmaktadır. Ailelerimiz bilinçli bir şekilde sürekli olarak bekletilmektedir. Bu nedenle görüş yapamamaktayız. Son olarak da çok ince sistemli bir şekilde personeller tutuklu hükümlülerle konuşurken seslerini yükseltmektedirler. Ellerini cebinden çıkar v.b yaklaşımlar olmaktadır. Yine akşam kapılar kapatılırken, sabah açılırken, sayım esnasında büyük bir ses ve gümbürtüyle kapılar açılıp kapatılıyor. Gereğinin yapılmasını talep ediyorum”

**16 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Abdullah Tamboğa, şu beyanlarda bulundu:** “Cezaevindeki her tutuklu ve hükümlünün kurum bünyesindeki aktivitelere çıkma hakkı vardır. Ne yazık ki bu cezaevinde aktivitelere çıkartılmıyoruz. Bölgemizde yöresel olarak giyilen elbiseler (şalvar) yasaklanmakta ve giyenlere de zorla çıkartılmaktadır. Görüşümüze gelen ailelerimize dönük ince arama dayatılıp; onur kırıcı yaklaşımlar gösterilmektedir. Görüşe gelen aileler uzun süre dışarıda bekletilmekte; daha sonra geç kalındı denilerek aileler geri gönderilmekte ve çocuklarıyla görüştürülmemektedirler. Dışarıdaki ekonomik kriz, cezaevinde iki kat yaşatılmaktadır. Kantinde satılan ürünler çok pahalı ve kalitesizdir. Depoda bize ait olan eşyalar verilmemektedir. Cezaevinde en anlamlı aktivite olan kitap okumaya kota getirilmektedir ve kitap sayısı 7 tane ile sınırlandırılmaktadır. FETÖ ve İŞİD’den tutulanlar bilinçli olarak kaldığımız koridorlara bırakılarak provokasyonlara zemin yaratılmaktadır. Sürekli disiplin soruşturması tehdidi altındayız. Yaşadığımız sorunları gerekli mercilere ulaştırmanızı bekliyoruz.”

**16 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Burhan Taş, şu beyanlarda bulundu:** “Bulduğumuz 1 ve 2 nolu yüksek güvenlikli hapishanelerinde de yaşanan kimi hususları başlık halinde geçmek istiyorum. DAİŞ, FETÖ gibi gruplarla beraber tutulmaktayız. Aile görüşüne de bu gruplarla beraber çıkartılmaktayız. Bu konudaki rahatsızlıklarımızı kurum müdürlüğünden, savcılık ve bakanlığa kadar bildirmemize rağmen hiçbir karşılık bulmadı. Bunun provokasyona açık bir durum olduğu, ailelerimizin rahatsızlık ve tedirginlik duyduğu birçok kez tarafımıza iletilmiştir. Görüşe gelen ailelerimiz ince aramaya tabi tutulup birkaç dakikalık gecikmeyle dahi görüştürülmemektedir. Yöresel kıyafetlerimizin şartlı olarak giyilmesine müsaade edilmektedir. Geldiğimizden bu yana (7 ay) birkaç kez ( oda içindekilerle 3 kişi) spor dışında herhangi bir sosyal, kültürel, eğitsel faaliyete çıkartılmadık. Tecrit içinde tecrit olarak nitelendirebiliriz bu durumu.. Telefon, görüş saatlerimizin uygun olmaması nedeniyle oda değişim taleplerimiz karşılık bulmuyor veya keyfi olarak talepler göz ardı edilerek yapılıyor. Birçok mahpusun birden fazla disiplin soruşturması vardır. Her konuda neredeyse disiplin soruşturması açılmaktadır. İletişim, görüş, hücre gibi cezalar veriliyor. Bunların yanı sıra verilen yemekler iase bedelini karşılamayıp hem sağlıksız hem iyi yapılmıyor hem de az veriliyor. Kabaca sıraladığımız bu durumlara başkaca şeyler eklenebilir. Kurumumuzun bu sorunlarımızla ilgilenmesine, mahpuslarla görüşmelerini talep ediyoruz.”



**16 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Devran Şeflek, şu beyanlarda bulundu:** “Ailelerimiz görüşe gelirken girişte ailelerimiz adeta onur kırıcı bir yaklaşım tarzıyla ince arama yapılmaktadır. Bizler ve ailelerimiz her ne kadar bu duruma itiraz etsek de kurum bu durumu bir çözüme kavuşturmayarak keyfi uygulamalarda ısrar ediyor. Bulduğumuz kurumda yöresel kıyafetler yasaktır. Şu ana kadar birçok keyfi disiplin soruşturmasıyla karşı karşıya kalmaktayız. Kürtçe şarkı bile söylediğimiz için bize soruşturma açıldı. Soruşturma sonuçlarında birçok mahpusa iletişim-görüş cezası verilmiştir. Bu da keyfi soruşturmaların sonucudur. Ailelerimiz bu korona sürecinde görüşümüze gelmelerine rağmen sadece 45 dakika görüş yapabiliyoruz. Birçok ailemiz de il dışında geliyor. Yediğimiz yemekler yeterince kaliteli değildir. Besin kaynağı yok denecek kadar azdır. Birçok defa bu durumu sözlü ve yazılı olarak dile getirdik. Ancak bir çözüme kavuşturulamadı. Birçoğumuzun ailesi şehir dışında olduğu için ve bazen ailelerimizin özgün durumları olduğu için geç gelebiliyorlar. Ancak kurum ailelerimizi içeri almamaktadır. Hatta ailemiz 5 dakika geç geldiği için geri gönderdiği bile olmuştur. Bu katı uygulama ailelerimizi zor duruma sokmaktadır. Bulduğumuz kurum salgın sürecini fırsat yaparak hapishanede bize adeta tecrit uygulanmaktadır. Sosyal aktivitelere çıkarabilecekleri halde bizi çıkartmıyorlar. 7/24 saat bizleri daracık odalarda tutmaktadırlar. Oysaki her hükümlü ve tutuklunun sosyal aktivitelere katılma hakları vardır. Ancak bu hak şu an kurumda çiğnenmektedir. Bulduğumuz kuruma geldiğimizde kendimizle birlikte eşyalarımızı da getirdik. Ancak birçok eşyamıza yasak denilip verilmedi. Yasak denilen eşyalarımız spor elbisesi, şort, kışlık yelek, terlik, tıraş bıçağı ve benzeridir. Oysa bunlar hiçbir yerde yasak değildir. Bizler siyasi nedenler burada bulunduğumuzda diğer örgütlerle ilgili olduğu söylenen mahpuslar bizlerle yan yana olmamalıdır. Ancak yan odalarımıza hemen birkaç metrelik yakınlarımızda FETÖ ve İŞİD'den mahpuslar bulunmaktadır. Bu durumu idareye bildirdik ancak bir sonuç çıkmadı. Kurum kitaplarımıza kısıtlama getirmektedir. Kurum kantininde bulunan şeylerin fiyatları çok pahalıdır. Derneğinizden bu konularda destek talep ediyoruz.”

**16 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Sercan Gümüş, şu beyanlarda bulundu:** “Cezaevindeki sorunların iyileştirilmesi için 7 ayı aşkın bir süredir hem sözlü hem de yazılı olarak taleplerimizi idareye, savcılığa ve bakanlığa dilekçe yoluyla aktardık. Ancak bu taleplerimiz idare tarafından dikkate alınmadığı gibi keyfi uygulamalar normalleştirilmeye çalışılıyor. Savcılığa ve bakanlığa yazdığımız dilekçelerimize olumlu veya olumsuz bir cevap verilmemiştir. Bilinçli bir şekilde dilekçelerimiz cezaevinde tutulup gönderilmiyor. Bu nedenle burada yaşanan hak ihlalleri, keyfi yaklaşım ve sorunları sizlerle de paylaşıyoruz. Geldiğimiz günden (15 Eylül 2020) bu yana disiplin cezası adı altında hiçbir hukuki dayanağı olmayan keyfi yaklaşımlardan dolayı hemen hemen her birimize şimdiye kadar 6-7 tane disiplin soruşturması açılarak; hücre cezası, iletişim haklarımızın kaldırılması gibi ağır disiplin cezaları verilmektedir. Kaldığımız koridorlarda yan odalarımıza FETÖ ve İŞİD'den insanlar yerleştirilmiştir. Bu durum her türlü provokasyona açıktır. Bu durumu idareye iletmemize rağmen herhangi bir işlem yapılmamıştır. Sosyal ve kültürel aktivitelere çıkartılmıyoruz. Görüşe gelen ailelerimiz kapıda bekletilerek sonra geç kalındı denilerek geri gönderiliyorlar. Yine görüşe gelen ailelerimize arama adı altında insan onurunu kırıcı yaklaşımlar olmaktadır. Yöresel kıyafetlerimiz üzerinde kısıtlayıcı ve yasaklı uygulamalar var. Kantinde satılan ürünler hem çok pahalı hem de hasta olan mahpuslar için ihtiyaç duyulan ürünler bulunmamaktadır. Verilen yemekler kalitesiz ve hijyen konusuna çok dikkat edilmiyor. Normalde tüm cezaevlerinde 10 ve üzeri sayıda kitap verilirken burada 7 kitap verilmektedir. Hatta set halinde olan kitapların her bir parçası 1 sayılmaktadır. Dolayısıyla bazen bir set tek



*alabiliyoruz. Kitapların güvenlik açısından herhangi bir sorun teşkil etmediği bilinmesine rağmen yöresel elbiseler gibi kitapların sayısına ilişkin de keyfi bir uygulama var. Kısaca şimdilik bunları paylaşıyoruz.” Gereğinin yapılmasını talep ediyoruz.”*

**16 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Süleyman Aslan, şu beyanlarda bulundu:** *“Yaklaşık 2 aya yakındır bu cezaevinde bulunuyoruz. Yeni cezaevi olduğundan birçok sorun ve sıkıntı ile karşı karşıyayız. Covid-19 bahane edilerek sosyal aktivitelerden mahrum bırakılmaktayız. Korona sürecinde bu cezaevine getirildik. Cezaevinde herhangi bir spor faaliyeti de gerçekleştirilmiyor. Hapishanede yöresel kıyafet giymemize izin verilmemektedir. Elbiselerimize yeşil, mavi veya haki renkler bahane edilerek tarafımıza verilmiyor. Ailelerimiz görüşe gelince saatlerce kapı önünde bekletilmektedir. Bu bekletmeden sonra ailelerimiz geç kaldınız denilerek içeri alınmamaktadır. Yaşlı, çocuk ve kadınlar saatlerce kapıda bekletilmektedir. Bu sorunlara idare bir çözüm üretmemektedir. Ailelerimiz arama sırasında ince arama adı altında aramaya maruz bırakılmaktadırlar. X-Ray cihazı güvenlik seviyesi artırılarak onu kırıcı aramaya maruz bırakılmaktadırlar. Özellikle bu uygulama kadınlara yönelik gerçekleştirilmektedir. Kantin fiyatları burada çok fahiştir. Kalitesiz ürünlerin satılması bizlerde de sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Birçok arkadaşımız sağlık sorunu yaşamaktadır. Cezaevindeki yemekler yenilecek durumda değildir. Yemek menüleri güncellenmemekte ve aynı yemekler sürekli verilmektedir. Ayrıca bulunduğumuz koridorda kaldığımız her odanın yanında ya FETÖ’den ya da IŞİD’den olanlar var. Cezaevi idaresi bizim güvenliğimizi tehlikeye atmaktadır. Yaşanan baskılara ilişkin ise herhangi gibi bir şey söylenince hukuki dayanağı olmayan disiplin soruşturmaları açılmaktadır. Telefon, Fax ve mektup cezası verilmektedir. 3 ay ya da 6 ay iletişim cezası verilmektedir. Görüş hakkımızı elimizden alan disiplin cezaları da verilmektedir. Derneğinizden bu konularda hukuki destek talep ediyoruz.”*

**2 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi’nde tutulan Şaban Kanat isimli mahpusun, 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren “Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu”nda yapılan değişiklik nedeniyle tahliye edilmediği öğrenildi. "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası alan ve 4 yıl 8 ayı aşkın bir süredir tutuklu bulunan Kanat'ın şartlı tahliyesine "iyi halli olmadığı" gerekçe gösterilerek serbest bırakılmadığı öğrenildi.

**20 Mayıs 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Evin Kaya, şu beyanlarda bulundu:** *“Hak ihlallerinin sürekli arttığı bu süreçte güncelde yaşadığımız sorunları detaylandıracağız. Her ne kadar koşullarımızda banyo ve tuvaleti gören kameraların varlığı, hastane ve mahkeme gidişlerindeki çift kelepçe uygulaması ve ortak alana çıkmama gibi sorunlarımız devam etse de bunları tekrara girmemek adına detaylandırmayacağız. Bilindiği gibi koşullu salıverme tarihi gelen tutukluları tahliye etmeme uygulaması yılbaşından beri devreye konuldu. Koşullu salıverme tarihi gelen ve anne olan Muazzez ALPHAN koşuştan “avukatın var” denilerek çağrılıp cezaevi savcısı tarafından kendisine “tarafsız” koşuştuna geçmesi teklif edilmiştir. Muazzez ALPHAN bunu kabul etmediği hala cezaevinde tutulmaktadır. Bir diğer örnek Pınar IŞIK kurula çağrılıp kendisi beyan etmemesine rağmen “cezaevinde kaldığım için pişman hissediyorum” şeklinde beyanları kurul değerlendirmesine eklenmiştir. Bu beyanın değiştirilmesini talep ettiği için daha önce tahliyesine karar veren kurul; beyanları çıkardıktan sonra disiplin soruşturması bahanesiyle hukuksuzca cezaevinde tutuluyor. Bu pişmanlık gösterin dayatmasına karşın kadın mahpuslar olarak yakın zamanda*

“pişman olmayacağız” şeklinde tepkimizi gösterdik. Yaklaşık 60 kişiye mazgala zarar verdiği iddiasıyla “ kamu malına zarar” vermekten soruşturma açılmıştır. Cezaevinde kurum personelleri kürtçe konuşmayın, konuşacaksınız Türkçe konuşun, kendi aranızda da Türkçe konuşun şeklinde yaklaşımlarda bulunuyorlar. Yine cezaevinin merkezi anons sisteminden 10 Kasım Atatürk’ü anma, 23 Nisan ve Cumhuriyet Bayramı gibi günlerde anons yapılarak tüm koğuşların saygı duruşuna geçmesi söylenmektedir. Konu ile ilgili idare ile görüşmemize rağmen bu uygulama devam etmektedir. Bu konuda bir heyetle hapishaneyi ziyaret etmenizi talep ediyoruz. Yaşadığımız bir diğer sorun da hastaneye gidişlerimizde yaşanan sorunlardır. Çift kelepçe ile gitmek insanlık onuruna aykırı olduğundan kolay kolay hastaneye gitmeyi tercih etmemize rağmen gidildiği vakit ise jandarma veya personelin kötü muamelesine maruz kalabiliyoruz. Geçen gün Azime BALİ jandarma tarafından kötü muameleye maruz kalmıştır. Bu esnada “terör, ringe bin görürsün” şeklinde hakaretlere maruz kalmıştır. Bu sebeple hastaneye gitmeyip koğuşa geri dönen arkadaşımıza bir de tutanak tutulup soruşturma başlatıldığını öğrendik. 1 yılı aşkın bir süredir pandemi bahanesiyle ortak alana çıkamamaktayız. Bununla birlikte birçok hak ihlali pandemi bahanesiyle meşrulaştırılmaktadır. Karantinada kalma süresi cezaevlerinde hala 14 gündür. Bu sürenin artık kısaltılmasını istiyoruz. Ayrıca koğuş değişim taleplerimiz pandemi gerekçesiyle zorunlu nedenler olmasına rağmen reddediliyor. Yine ekonomik krizin faturasını tutuklulara ödetildiğini sizlerle paylaşmak istiyoruz. Kantin fiyatları çok pahalı olup fahiş fiyatlar uygulanmaktadır. Elektrik faturaları yüksek olup, henüz cezaevine yeni gelmiş karantina koğuşunda kalanlara da fatura kesilmesi doğru değildir. Özellikle kamera ve dergi konusunda gerekli hassasiyeti göstermenizi bekliyoruz.”

**27 Mayıs 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sadiye Kaya, şu beyanlarda bulundu:** “Abim Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Abimle 25 Mayıs 2021 tarihinde kapalı görüş gerçekleştirdik. Kardeşimin kronik rahatsızlıkları vardır. Ağabeyimle yaptığımız görüşmelerde cezaevinde son dönemlerde baskıların arttığını, ani baskınlarla sıklıkla aramalar yapıldığını, eşyalarının dağıtıldığını, kitap-kalem gibi eşyalarına el konulduğunu, aramaların elle yapıldığını, fiziksel temasın çok fazla arttığını pandemiden dolayı bu şekilde temasın kendilerini rahatsız ettiğini belirtti. Ağabeyim ayrıca yemeklerin günde 2 öğün verildiğini ve yemeklerin yenilebilecek durumda olmadığını belirtti. Ağabeyim cezaevinde keyfi uygulamalara ve hukuk dışı muamelelere maruz kaldıklarını ifade etmiştir. Abim örneğin telefon görüşmesine gittiğinde diğer mahpuslarla selamlaştığında veya muhatap olduğunda infaz koruma memurlarının sert tepkileriyle karşılaştıklarını söyledi. Abim bu sorunlarla ilgili müdürle görüşmemiz gerektiğini söyledi. Biz abimle kapalı görüş yaptıktan sonra müdürle görüşmek istediğimizi oradaki infaz koruma memurlarını söyledik. Müdürle kısa bir süre görüştük. Müdür bize, yemekler ile ilgili problemin muhatabı açık cezaevi infaz kurumudur dedi. Bu problemle ilgili açık cezaevi infaz kurumu müdürle görüşün dedi. Abimin anlattıkları durumlarla ilgili derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

**2 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Evindar Nergiz, Kumri Tokay, Rojin Durmaz, Gülli Daşçı, Perihan Karaman, Aliye Süer, Songül Aşıla, Sinem Ateş, Seval Gülmez, Ayşan Konuş Zengin, Hividar Aydın, Emine Kaya, Hanım Altındağ, Hacice Güneş şu beyanlarda bulundu:** “Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesinde hükümlü ve tutuklu olarak bulunmaktayız. Diğer hapishanelerde olduğu gibi bulunduğumuz hapishanede de birçok hak ihlali yaşamaktayız. 1. Koşullu salıverme her hükümlününün hakkı olup kanunca düzenlenmiştir. Ceza kanununda belirtilen “lehe kanun geçmişe yürümez” ilkesi gereğince yeni yürürlüğe giren düzenlemenin eski tarihte suç olarak değerlendirilmiştir.

2. Pandemi adı altında cezaevinde kimi tedbirler uygulandı; iddia edilse de bunlar pandemi tedbirleri olmaktan ziyade tecrit uygulamalarıdır. Birçok yaklaşım pandemiye atlatmaktan ziyade arttırmaya yöneliktir. Örneğin cezaevi dışına hastaneye gidildiğinde de giden hastanın etrafı askerlerle sarılıdır. Bir de çift kelepçe ile başka bir askerle yakın temas kurma dayatılmaktadır. Yine odalara arama adı altında gelinmektedir. Odamız dışında kimseyle ile temasımız olmamasına rağmen odalara aramaya gelmesi eşyaların didik didik edilmesinin bir mantığı bulunmamaktadır. Odalar geçişte kıyafet, maske ve eldiven değişiminde özen gösterilmemektedir. Bu nedenle virüs bulaştığı takdirde de bu sefer tedaviler yapılmamaktadır. Bağışıklığı arttırıcı gıda verilmesi gerekirken özensiz yiyecekler verilmektedir. Ayrıca olası durumlarda sağlık personeline ulaşmak ise imkânsızdır. Zira Covid-19 sebebiyle dahi nöbetçi sağlıkçı bulunmamaktadır. 3. Covid-19 durumu dışında da bu kadar kalabalık bir cezaevi olmasına rağmen nöbetçi hemşire bulunmamaktadır. Bu sağlık hakkı açısından ciddi bir ihlaldir. Mesai dışında rahatsızlandığımız takdirde ya ambulans ile hastaneye gidip 15 günlük karantinayı göze alacağız. Ya da mesai saatine gününe kadar bize bir şey olmasın diye temennide bulunmalıyız. Sağlığın bu şekilde kadere bağlandığı bir durum kabul edilemez. Onarılamaz sonuçlara yol açabilir. 4. Güvenliği gerekçesi ile hem havalandırma hem de ortak alanda kameralar mevcuttur. Bu güvenlik olmayıp özel hayatın gizliliğini ihlal ve psikolojik saldırıdır. Bu sebeple özellikle ortak alanda ağda v.b ihtiyaçlarımızı da gideremediğimizden kameraların kaldırılmasını talep ediyoruz. 5. Pandemi koşullarının dışında da çift kelepçe uygulaması doğru değildir. Adeta hayvan gibi bağlanarak asker tarafından çekiştirilmek insanlık onuruna aykırıdır. 6. Pandemi nedeniyle tedavi yapılmamaktadır. Kritik rahatsızlıkları olan arkadaşlarımızın sevki pandemi sebebiyle yapılmamaktadır. Adeta ya pandemi ya da hastalıktan ölüm dayatılmaktadır. 7. Yillardır açık cezaevine dilekçe yazmamıza rağmen yemeklerde bir iyileşme yapılmamaktadır. İaşe bazen eksik olmakta bazen de yenilemeyecek durumda olduğundan kokmaktadır. Bu sebeple geldiği gibi pirinç ve bulgur dökülmektedir. 8. Bizler hükümlü ve tutuklu olarak zamanımızın çoğunu kitap, gazete ve dergi okumakla geçirmekteyiz. Ancak bu konuda ciddi sıkıntılar ve kısıtlamalarla karşılaşmaktayız. Başta kitap sayısının kotalı olması ve 2 ayda 1 olup değiştirebilmemiz ayrı bir sıkıntıdır. Aynı zamanda dergi, kitap ve gazete gibi yasaklı olan bazı şeyleri de alamamaktayız. Derneğinizden bu konularla ilgili çalışma yürütmenizi istiyoruz.”

**2 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Elif Atdemir, Evrim Tokmak, Nubahar Özdemir, Semiran Erbağa, Ronahi Sırdaş, Pınar Işık, Selma Yılmaz, Özlem Seyhan şu beyanlarda bulundu:** “Bulduğumuz cezaevinde pandemi ile mücadele adı altında bizlere tecrit boyutuna varan kısıtlamalar getirildi. Açık görüş, spor, hobi ve kurs gibi tüm etkinlikler ortadan kaldırıldı. Avukat görüşleri uzun zaman kapalı görüş alanında yaptırılıp dinlemeye tabi tutuldu. Personeller her fırsatta sosyal mesafe uyarıları yaparken hastane gidişlerinde sosyal mesafeyi hiçe sayan çift kelepçe uygulaması ile karşı karşıya kaldık. Koğuş aramaları çok sayıda personelin katılımıyla devam etti. En son 5 gün içinde iki defa üst üste arama yapıldı ve sonrasında tüm cezaevinde Covid-19 virüsü patlak verdi. Öncelikle B-11 koğuşunda 8 kişi virüse yakalandı. B-11 koğuşundan testi negatif çıkıp Perihan KARAMAN ile beraber temaslı olarak karantinaya alınan Semiran ERBAĞA ve Nubahar ÖZDEMİR arkadaşlarımız semptom göstermelerine ve test talep etmelerine rağmen ancak 5 gün sonra test yapıldı; ikisinin de pozitif olduğu anlaşıldı. Testlerdeki yanılma payının göz ardı edilmesinden kaynaklı Perihan KARAMAN 5 gün boyunca risk altında bırakıldı. B-11 koğuşunun virüs çıktığı gün bile başka koğuşlarda arama yapıldı. Yine B-12 koğuşunda semptomlar olmasına ve test talep edilmesine rağmen 5 gün sonra test yapıldı. İlk etapta 3 kişinin testi pozitif çıktı. (Elif ATDEMİR, Evrim TOKMAK ve Ronahi SIRDAŞ) Halen



de bu koğuştta pozitif vakalar görölmektedir. Cezaevinde A-2 koğuştta pozitif vaka koğuştta dönüşürölmüş durumdadır. Bizlerin de bulunduğu bu koğuştta bazı arkadaşlarda iyileşme belirtisi olmasına ve karantinamızın üzerinden 1 hafta geçmiş olmasına rağmen testi yeni pozitif çıkan Pınar IŞIK ve Selma YILMAZ arkadaşlarımız da yanımıza verildi. Arkadaşlarımız sözde hastaneye götürölmek için koğuştta alındı. Ancak Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi girişinde ringden bile indirilmeden hiçbir şikayetleri, kronik rahatsızlıkları sorulmadan ellerine askerin getirdiği favimal (favipiravir) ilacı verilerek geri getirildiler. Hastane doktoru pozitif vakaların sağlık durumunu bilmeden yüzeysel bir yaklaşımla ilaç yazmaktadır Cezaevinde hafta içi sadece 1, tatil günleri ve hafta sonu ise hiçbir şekilde sağlık personeli bulunmamaktadır. Semptomlarımız, sağlık durumumuz düzenli takip edilmiyor, hem pozitif vakalarda hem temaslılarda hem de hastaneye gittiği için karantinaya alınanlarda aynı cihazlar kullanılıyor. Bizimle birebir temas halinde olan işçi mahpuslar için koruyucu kıyafet v.b hiçbir önlem alınmamaktadır. Böylelikle onlar da Covid-19'a yakalandı. Cezaevinde personeller Covid pozitif olduğunda hiçbir bilgi verilmediği gibi adeta saklanıyor. Kurum doktorunun temaslı olduğunu da ancak Covid-19 yayılmaya başlayınca öğrendik. Testi pozitif çıkan ve temaslı olup karantinaya alınan mahpuslara hiçbir meyve veya ek gıda verilmemektedir. Kantin imkanları da oldukça kısıtlıdır. Vitamine en çok ihtiyaç duyduğumuz dönemde yeterli şekilde beslenemiyoruz. 12 gün boyunca bize sebze meyve kantini ne de iç kantin de verilmedi. Özellikle hipertansiyon, kalp damarlarında daralma, kemik erimesi, mide bağırsak problemi gibi birçok kronik rahatsızlığı bulunan Semiran ERBAĞA arkadaşımızın durumu gittikçe kötüleşti. 21.05.2021'de yapılan Covid-19 testinde her ne kadar negatif çıksa da semptomları devam etmektedir. Aynı gün arkadaşımız boğaz ağrısı, nefes darlığı, halsizlik ve kalp ağrısı şikayetleri ile hastaneye kaldırıldı. Bunun yanında cezaevi genelinde karantina koğuşlarının hijyenine dikkat edilmediği için birçok sorun yaşanmaktadır. Çok kirli bırakılan koğuşlara konulan mahpuslar hasta halleriyle bu koğuşları temizleme mecburiyetinde bırakılıyor. Bütün bu belirttiklerimiz cezaevinde virüsün çok bilinçli bir şekilde yayıldığını düşündürüyor. Bu anlamda da cezaevlerinde mahpusların sağlık güvencesinin olmadığı ortadadır. Bizler Covid-19 bahane edilerek tecrit edilirken kurumdaki bu ihmallerin, dikkatsizliğin, toplum ve bireyin sağlığını tehlikeye attığını, yaşam hakkının ihlal edildiğini düşünüyoruz. Sizlerden talebimiz sağlık konusunda yaşadığımız bu hak ihlallerini kamuoyunda gündemleştirerek giderilmesi için girişimde bulunmanızdır.”

**17 Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan İdris İşleyen, şu beyanlarda bulundu:** “Kırklareli'nden 2 gün önce sevk edildim. Yaklaşık olarak 2 yıl 6 aydır cezaevindeyim. Cezaevi girişinde çıplak aramaya maruz kaldım. Ayakta sayım dayatılıyor, kabul etmememiz halinde oturduğumuz sandalyelerle birlikte dışarı atılıyor. Kollarımdaki morlukların sebebi de bu esnada yaşanan arbededir. Telefon görüşmelerine giderken askeri askeri nizam yürüyüş dayatılıyor. Kırklareli cezaevinden getirdiğim eşyalarım; radyo, saat vb. Eşyalarım halen verilmemiş. Kantin ihtiyaçlarımız verilmediği için 31.05.2021 tarihinde Salih İrmin ile birlikte açlık grevine başladık. Salih İrmin'i Elazığ cezaevine yolladılar. Açlık grevinde olduğumuz süre boyunca dilekçelerimiz alınıyordu ancak işleme konulmuyordu. Bu sebeple günlük tuz, sıvı ve şeker ihtiyacımız karşılanmıyordu. Bu sebeple sadece su içmek zorunda kalıyorduk. Kantinden meyve suyu, şeker ve tuz istememize rağmen verilmedi. Toplamda 11 gün açlık grevinde kaldık. Savcılığa ve psikoloğa yollamış olduğumuz dilekçeler iletilmiyordu. Koğuştta ayakta sayım hala dayatılıyor. Emanette bulunan eşyalarım hala verilmedi. Bağlamamı istememe rağmen bağlamam verilmiyor. Bağlama için herkesin imzasının alınması gerekçe gösteriliyor. Kitap kısıtlaması var. Kişi başına en fazla 7 kitap kotası var. İdare ile görüşmek istememize rağmen bizimle görüşmüyorlar. Gazete olarak da istediğimiz gazetelerden sadece Cumhuriyet Gazetesi veriliyor. Telefon görüşmesinde telefon kabinine asılan yazıda tekmil verilmesi gerektiği yazılıyor. Tekmil vermeyenin telefon

*görüŖmesi kesiliyor. Sayımlarda en az 20 gardiyan kođuŖa giriyor. Bu durumda covid-19'un bulaŖ riski artıyor. 15 günde bir yarım saatle sınırlı kalmak Ŗartıyla sosyal etkinlik adı altında topla oynayabiliyoruz. Kapalı görüŖler sadece 30 dakika sürmektedir ve gardiyanlar baŖımızda bekliyor. Karantina bahanesiyle kođuŖa hiçbir Ŗey alınmıyor: radyo, saat, çay seti vb."*

**21 Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Ŗubesine baŖvuruda bulunan Murat Öngörür, Ŗu beyanlarda bulundu:** *"Ben Ŗu an Batman T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda cezamı infaz etmekteyim. Burada cezaevi yönetimi tarafından biz mahkumlara çok ciddi haksızlıklar yapılmaktadır. Psikolojik baskı, haksız ve keyfi uygulamalara maruz kalıyoruz. Ben yaklaşık 7 ay önce Siirt'te yaŖanan deprem sonrasında Siirt Kapalı Cezaevinden bu kuruma zorunlu sevk geldim. Burada yasak olduğu veya çeŖitli bahanelerle üstümde bulunan Ŗahsi eŖyalarım çöpe atıldı bir kısmı da kurumun emanet eŖya birimine alındı. Daha sonra bu benden alınan eŖyalarımın aynılardan burada kurum kantininde satıldığını gördüm ve ihtiyacım gereği bu eŖyaları bir daha burada kantinden satın almak zorunda kaldım. Zaten bu benden alınan eŖyalarımı da diğer cezaevleri kantininden satın almıŖtım. Bu durumu cezaevi müdürü ile görüŖtüm ancak müdür bey bana -bu kurumun sistemi farklıdır, diğer cezaevlerine benzemez ve her Ŗey inisiyatifimize bağlıdır ve istediğimiz uygulamayı yapabiliriz- dedi. Ayrıca kurumun emanet eŖya biriminde bulunan eŖyalarımız çalınıyor veya kayıp ediliyor ve bu durumda hiçbir Ŗey kanıtlayamıyoruz ve bir hak iddia edemiyoruz. Hava sıcaklarının baŖlamasıyla vantilatör kullanma ihtiyacımız dođmuŖtur. Ben de diğer mahkumlar gibi kurum emanetinde bulunan Ŗahsıma ait olan vantilatörümün tarafıma verilmesi talebinde bulundum. Ancak kurum yönetimi bunların bazı parçalarının demir olduğu gerekçesi öne sürülerek bizlere veremeyeceğini söyledi ve yine diğer eŖyalarımızda olduğu gibi kurum kantininden satın almamız gerektiği söylendi. Dediğim gibi bu vantilatörleri de diğer eŖyalarımızda olduğu gibi diğer cezaevleri kantinlerinden satın almıŖız. Ben 11 yılı aŖkındır cezaevinde bulunuyorum ve Türkiye'nin birçok farklı cezaevlerinde ceza infaz ettim tüm bu cezaevlerinde bu vantilatörler kullanılmakta ve satılmaktadır. Bu gibi eŖyalarımız bizlerden çeŖitli bahaneler ile alınıp ve kurum kantininden satın almaya mecbur bırakılıyor. Kurumun döner sermayesi daha fazla kar etsin veya yükselsin diye bu tür uygulamaların yapıldığını düşünüyörz, çünkü cezaevlerinin döner sermayelerinin kurumda belirli kiŖiler arasında paylaŖıldıđını biliyoruz. Değerlendirmeyi sizlere bırakıyorum. Ailelerimizin bu zorlu dönemde bin bir zorluklarla kazanıp da bizlere gönderdiği bu 3 kuruŖ paramız bu tür keyfi ve haksız uygulamalara harcatılıyor. Ayrıca dedikleri gibi bu vantilatörleri yeniden kantinde satın alsak bile yatakhaneye sadece bir adet alabileceğimizi ve eğer kurum uygun görürse yemekhaneye de bir adet alabileceğimiz söyleniyor. Güneydoğunun iklim Ŗartları sizlerin de bildiği gibi yaz ayları çok sıcak ve kavurucu oluyor. Ŗu an, 10 kiŖilik bir kođuŖta 21 kiŖi yaŖam mücadelesi veriyoruz ve birçok kiŖi yerde yatıyor. Düşününün bu kavurucu sıcakta küçük bir oda içerisindeki 21 insanın vücut ısıları da eklenince dayanılmaz hal alıyor ve cehenneme dönüŖüyor. Bir vantilatörden ancak 3-5 kiŖi faydalanabilir herkesin faydalanması imkansızdır. Bunu kimse paylaŖamaz ve bundan dolayı her gün biz mahkumlar arasında kavga ve kaos yaŖanacaktır. Hatırlayacak olursanız bundan yaklaşık 7-8 yıl önce aynı bu sebepten dolayı Ŗanlıurfa cezaevinde mahkumlar kendilerini ateŖe verdiler. Eğer burada da böyle bir Ŗey amaçlanıyorsa o zaman bir kerede hepimizi yakınlara. Her gün yanmaktan iyidir. Bu kuruma geldiğimden beri dönem dönem sürekli farklı keyfi uygulamalara maruz kalıyoruz. Kurum yöneticilerinin bilgisi dahilinde bazı personeller üzerimizde bazı uygulamalar deneyerek adeta egolarını tatmin edercesine hareket ediyorlar. İlk önce sayımlarda bizler askeri düzene alınarak esas duruŖta bizlere sağ baŖtan saydırılıyorduk. Bizler sürekli bunun keyfi bir uygulama olduğu Ŗeklinde bu duruma itiraz ettik. Bunun üzerine kısmen bu uygulamadan vazgeçildi. Bir süre sonra bu sefer ailelerimiz ile telefon görüŖü*



yaptığımız esnada telefonda bizlere tekml verdirilmeye başladılar. Bu durum bir süre devam etti ve yoğun tepkiler üzerine bu uygulamadan da vazgeçildi. Son zamanlarda giyim tarzlarımıza müdahale edilmeye başlandı ve daha sırada hangi uygulamaların olduğunu çok merak ediyoruz. Ailem il dışında yani Mardin ilinde ikamet ediyor ve şu an bulunduğum koğuşun ziyaret saati sabahın erken saatlerinde olduğu için ve normalde ziyaretçilerin bir saat önceden ziyaret kabulde olmaları gerektiği için ailem sıkıntı çekiyordu ve bu durumda çoğu zaman ziyaretçilerimin gelmesini istemiyordum. Bu mağduriyetimin giderilmesi için ziyaret saatimin ileri bir saatte olan ve kurumun uygun gördüğü bir koğuşa geçme gibi basit bir talepte bulundum ancak bu durumu defalarca hem yazılı hem de sözlü olarak kurum yöneticileri ile görüşmeme rağmen bu talebi karşılanmadı ve mağduriyetim giderilmedi. Bu ve buna benzer sıkıntılar yaşayıp koğuş değişikliği yapmak isteyen çok sayıda mahkum var ve bu mağduriyetler giderilmiyor. Hal böyle olunca bilindiği gibi hastaneye götürülen mahkumlar hastane dönüşü belirli bir süre karantina koğuşlarına alınıyor ve bu durumda bazı mahkumlar hayatlarını tehlikeye atarak kendilerine bir şekilde zarar vererek hastaneye götürülüyorlar ve bu karantina sürecinden sonra eğer başarabilirlerse kendilerini bu şekilde başka koğuşa atıyorlar. Maalesef burada mahkumlara bu tür yollara başvurmaktan başka bir çare bırakmamışlar. Bu durumda jandarma ve sağlık çalışanları meşgul ediyor ve devlet zarara uğrattılıyor. Ayrıca cezaevine bu şekilde koronavirüs taşıma riski artıyor. Bundan yaklaşık 2 ay önce bulunduğum A-10 koğuşunda Murat Özyılmaz isminde bir hükümlüyü başka bir koğuşta bir koğuş arkadaşı ile kavga ettiği gerekçesiyle kurum yöneticileri bilgisi dahilinde kurum personelleri tarafından çok feci bir şekilde darp edildikten hemen sonra darp raporu aldirılmadan bulunduğum koğuşa verdiler. Bu kişinin vücudunun belirli yerlerinde ve özellikle sırtında cop darbelerinden morarmış olduğunu gördük ve buna koğuşta bulunan herkes şahit olduk. Eğer o gün darp edildikten sonra aramıza verilen bu mahkum iç kanaması geçirip hayatını kaybetseydi bu koğuşta bulunan hepimiz şuan cinayetten yargılanıyor olacaktık ve suçsuz olduğumuzu kanıtlayamazdık. Yine koğuşumuzda bulunan Firat Özdemir ve Muhammed Gezen isimli hükümlüler darp edildiler ve cezaevi genelinde daha birçok mahkum bu uygulamaya maruz kalmıştır. Sürekli darp edilen mahkumların çığlık seslerini duyuyoruz. Korkutuldukları için çoğu mahkum bu durumu şikayet edemiyor. Zaten şikayet edenlerin şikayet dilekçelerinin çıkışı yapılmıyor. Bu cezaevi henüz yeni açılmış olmasına rağmen daha şimdiden burası suç ve uyuşturucu bataklığına dönüştürülmüş durumda. En son 11.06.2021 tarihinde bir koğuşta uyuşturucu madde yakalandı. Peki bu uyuşturucuyu kimler temin ediyor. Mahkumların bu uyuşturucuyu kendi imkanlarıyla temin etmesi mümkün değildir. Çünkü bu pandemi nedeniyle yaklaşık olarak 2 yıldır cezaevlerinde hiçbir sosyal faaliyet yoktur ve bu sürede açık ziyaret de yoktur. Ayrıca mahkumların cezaevlerine girişi sırasında zaten burada çıplak arama uygulaması uygulanıyor. Dediğim gibi mahkumların kendi imkanlarıyla bu uyuşturucuyu temin etmesi kesinlikle imkansızdır. Belli ki bu uyuşturucu kurumda birileri tarafından mahkumlara temin ediliyor. Ayrıca burada intihar vakaları da oluyor. Bir süre önce genç bir tutuklunun kendini asarak intihar ettiğini biliyoruz ve daha birçok intihara teşebbüs olaylarını duyuyoruz. Burada idare tarafından halledilebilecek en basit sorunlarımız bile halledilmiyor ve bazı personeller tarafından hakarete ve kötü muameleye maruz kalıyoruz. Adeta kaderlerimize terk edilmiş durumdayız. Bu gibi sorunlarımız burada giderilmediği için bu şikayetlerimizi devletin değer ilgili kurumlarına yazıyoruz ancak bu şikayet dilekçelerimizin çıkışı yapılmıyor. Ben 14.06.2021 tarihinde kurum aracılığı ile Adalet Bakanlığına ve Meclis Cezaevleri İzleme Komisyonuna şikayet dilekçeleri yazdım. Ancak bu dilekçelerimin çıkışları yapılmadı ve bu dilekçelerime kurum müdürlüğü tarafından el konuldu. Bu şekilde en doğal hakkım olan devlet kurumlarına dilekçe yazma hakkımdan yoksun bırakıldım ve bunun çok ciddi bir suç olduğunu düşünüyorum. Bu şekilde cezaevi yönetimi kendilerini kanunların üstünde görmektedirler. Biz hükümlüler belirli suçları işlediğimiz için veya bütün suçları işlediğimize kanaat getirilme

sonucunda bizlere kanunlarda belirtilen gerekli cezalar verilmiştir. Bizler bu cezaları infaz ederken aynı zamanda devletin resmi kurumunda bizlere karşı bu tür suçlar işleniyor ve cezasız kalıyor. Örneğin kimi mahkum uyuşturucu ticareti suçu işlediği için burada yatıyor. Aynı zamanda burada bu mahkumlara uyuşturucu madde satılıyor veya temin edilerek aynı suç işleniyor. Kimi mahkum hırsızlık suçundan yatıyor burada bize karşı hırsızlık suçu işleniyor. Kimi mahkum işkence, darp veya yaralama suçundan yatıyor ve burada kurum yönetimi tarafından bizlere karşı darp ve işkence suçu işleniyor. Kimi mahkum kişiyi özgürlüğünden veya belirli haklarından yoksun bırakmaktan yatıyor ve burada en doğal hakkımız olan resmi kurumlara dilekçe yazma hakkımızdan yoksun bırakılıyor ve aynı suç bizlere karşı işleniyor. Kimi mahkum halkı kin ve nefrete sürüklemekten ve halkı devlete karşı düşmanlaştırmaktan yatıyor. Yine burada kurum yönetimi tarafından aynı suçun işlendiğini düşünüyorum. Bu tür uygulamaların halkı devlete karşı düşmanlaştırma politikası olduğunu düşünüyorum. Eğer amaç bu ise burada yönetim görevlerini başarılı bir şekilde yürütüyorlar. Çünkü burada bu uygulamalarla ilgili kimin ağzını açarsanız -devlet bize bu zulmü ediyor-cevabını alırsınız. Burada bana yaşatılan mağduriyetlerim için defalarca kurum müdürü ve yöneticileri ile görüşmeme rağmen bir sonuç alamadım ve bu yüzden açlık grevine girmekten başka bana bir çare bırakılmamıştır ve şu an açlık grevinde bulunmaktayım. Başıma gelen olası bir durumdan kurum yönetimi sorumludur. Dediğim gibi devlet kurumlarına yazdığım şikayet dilekçelerime yönetim el koyduğu için bu şikayetlerimi kendi imkanlarımla elden sizlere ulaştırmaya çalışıyorum, umarım ulaşır. Gereğini arz ederim.”

**2 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Orhan Yakışır, şu beyanlarda bulundu:** “Arkadaşlarımızın bulunduğu oda havalandırmasına mermi kovana atılarak anlamı belli bir mesaj verilmiştir. Cezaevi idaresinden inceleme ve tutanak tutulması talebinde bulunan arkadaşlarımıza verilen cevap; odalarına baskın düzenlenmesi olmuştur. Daha önce bu zindanda can güvenliğimizin olmadığını sizlere bildirmiş ve duyarlılık çağrısında bulunmuştuk. Daha önce dile getirdiğimiz hak ihlalleri ve keyfilikler halen devam etmekte, yenileriyle artmaktadır. Aylaradır tecrit şartlarında tutulmaktayız. Yemek, su ihtiyacı, sağlık güvenliği vb. sorunlar devam etmektedir. Pandemi gerekçesiyle birkaç metre ötemizdeki arkadaşlarımızla görüşmemize izin verilmeyorken arkadaşlarımız yüzlerce kilometre ötelere sürgün ediliyorlar. Tüm ülkede normalleşme adımları atılırken, bulunduğumuz cezaevi kendine has kurullarla yönetilmeye devam ediyor. Sorunlarımızı ifade edecek herhangi bir muhatap bulamıyoruz. Mahkemelere yaptığımız başvurular, cezaevi idaresinin taleplerimizi ret gerekçelerinin noktası-virgüli bile değişmemiş cümlelerle ret ediliyor. Yakın zamanda yaşanan bir örnek, durumun daha iyi anlaşılmasına ve görülmesine katkı sunacaktır. Bir arkadaşımızın Cumhuriyet Başsavcılığına yazdığı suç duyurusu dilekçesi buradaki infaz birimince yanlışlıkla İnfaz Hakimliği’ne gönderilmiş, İnfaz Hâkimliği, büyük ihtimalle bilgisayarında kayıtlı bulunan ve cezaevi idaresince ortak kullandıkları “ret cevabını” gönderdi. Hâkimlerin dilekçelerimizin içeriğine göre değil de siyasi kimliğimize göre kararlar verdiğini biliyorduk. Ancak dilekçelerimizin başlığına bile bakma gereği duymadıklarını öğrenmiş olduk. Sizlerden bugün yaşananların bir tanığı olmanızı ve duyduğunuz sorumluluk ölçüsünde harekete geçmenizi istiyoruz. Bu zindanda yaşanan ve yaşanacak olan her şey başta cezaevi birinci ve ikinci müdürleri olmak üzere bütünen cezaevi idaresini sorumluluğu olacaktır. Sesimizi duymanızı ve hukuki destek sunmanızı bekliyoruz.”

**2 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Cüneyt Aslan, şu beyanlarda bulundu:** “Uzun bir süredir Diyarbakır 1 nolu yüksek güvenlikli cezaevinde hüküm özlü olarak kalmaktayım. Bu cezaevine sevkim olduğu günden bu güne bir takım

sorunlar yaşamaktayım. Sevk sırasında yaşanan hak ihlalleri ve kötü muameleye dair ilgili resmi kurum ve kuruluşlara dilekçe ve mektuplarla başvuruda bulundum. Mevcut durumda yaşadığım sorunlar cezaevi idaresinin kimi yaklaşımlarından kaynaklı halen sürmektedir. Sorunların giderilmesi için yaptığımız girişimler sonuçsuz kalıyor ve sorunlar mevcudiyetini koruyor. Cezaevi idaresine günaşırı istek, talep ve sorunları içeren dilekçeler yazıyoruz. Ayrıca dilekçelerle görüşme talebinde bulunuyoruz. Farklı cezaevlerinde de kaldım. Tutuklu ve hükümlüler taleplerini dilekçelerle, görüşmelerle kurum idaresine aktarır. Kurum idareleri de ilgili toplantılarla sorunları çözer. Bulduğum cezaevinde dilekçelerimize çözüm odaklı cevap verilmiyor. Görüşme talebini içeren dilekçelere cevap verilmiyor. Farklı gerekçelerle sorunlar erteleniyor, zamana bırakılıyor. Bu durum da beraberinde yaşamı olumsuz etkiliyor ve tıkanmalara yol açıyor. Cezaevi idaresi çözüm odaklı yaklaşmadığından İnfaz Hâkimliğine, Cumhuriyet Başsavcılığına, Ağır ceza Mahkemesine, Anayasa Mahkemesine onlarca başvuruda bulundum. Adalet Bakanlığı ve TBMM Cezaevi İzleme Komisyonuna da dilekçelerle sorunlarımı yazdım. Sorunlarımızı başlıklar halinde açıkladığımızda da görülecektir ki cezaevi idaresi, bu durumdan memnundur. Ve sorunların çözümünü istememektedir. Bu durumun hak ihlallerine ve mağduriyete yol açtığı kesindir. Eğer sorunların çözümü için adım atılsaydı yüzlerce tutuklu ve hükümlünün berber sorunu aylardır olmazdı. Bu cezaevine girdiğim günden beri berber sorunu vardır. Tüm dilekçelerimize rağmen halen çözülmemiştir. D tipinden sevk olurken kantinden aldığımız ve kendimizle getirdiğimiz klimaları tutuklu veya hükümlülere verilmiyor. Klimalar daha önce cezaevi kantininden alınmış ve cezaevinde kullanılmıştır. Hiçbir güvenlik zafiyeti de yaşanmamıştır. Her nedense bu cezaevinde klima sorun oluyor. Diyarbakır sıcaklıkları da göz önünde bulundurulduğunda klimanın verilmemesi yaşamı olumsuz etkilemektedir. İnfaz Hâkimliği “Klimanın verilmesi uygundur” demesine rağmen klima odalara verilmiyor. Açıktır ki bu durum cezaevi yönetiminin yaklaşımından kaynaklıdır. İnfaz Hâkimliği tutuklu-hükümlü ve cezaevi idaresi arasındaki sorunların çözümünde rol oynuyor. İnfaz Hâkimliği kararlarının bağlayıcı olması gerekirken kararlar uygulanmıyor. Pandemi gerekçesiyle sosyal aktiviteler yoktur. Hobi, elişi, spor etkinlikleri virüs var denilerek engelleniyor. Tecrit içerisinde tecrit uyguluyor. Tutuklu-hükümlülerin cezaevinde kimi hakları kısıtlansa da Anayasa ve kanundan gelen hakları vardır. Etkinlikler de bu haklardan bazılarıdır. Aynı odada bulunan üç kişi ayda bir sefer spora çıkarılıyor. Bunun adına da sosyal aktivite deniliyor. Dışarıda tüm kurum ve kuruluşlar, alışveriş merkezleri, işyerleri ve farklı sektörler açıktır. Dışarıda normalleşme adımları atılıyor. Fakat cezaevinde tecrit uyguluyor. Açıktır ki maske ve dezenfektan tedbiri alınarak sosyal etkinlikler yapılabilir. Bunun olmaması sosyal yaşam hakkının ihlalidir. İnsan sosyal ve psikolojik bir varlıktır. Cezaevi gibi bir yerde sosyal etkinliklerin olmaması, farklı gerekçelerle engellenmesi sosyal ve psikolojik baskıdır. Baskı salt sözlü veya fiziki güç kullanımı ile olmaz. Bu konu ile bağlantılı tutuklu ve hükümlülerin odalar arası değişimi yapılmamakta, keyfi yaklaşım ve kısıtlamalarla istek ve talepler geri çevrilmektedir. Görüş günü ve saati, telefon günü ve saati veya farklı bir nedenle oda değiştirmek istendiğinde engelleniyor. Bu çoğu kez ailelerimizi mağdur ediyor. Çalışan aileler görüşe gelemiyor. Bu yetmezmiş gibi görüşlerde dışardan gelen ailelerimizin aynı odada kaldığımız arkadaşlarımıza selam vermeleri dahi yasaktır. Yine bizlerin farklı bir aileye selam vermesi veya konuşması da yasaktır. Selam verilince de tutanak tutulup disiplin soruşturması başlatılıyor. Görüşte bir anne sadece selam verdiği için altı ay görüşe gelmeme cezası aldı. Bu kadim coğrafyada selam köklü bir kültürdür. Haliyle yasaklanan kültürümüz olmaktadır. Yine Adalet Bakanlığı pandemi süreci için ek telefon hakkı verdi. Bu hak dahi idarenin tasarrufunda kullanılmaktadır. Tek numara ile görüşebilirsiniz denilip farklı bir numarayı arama engelleniyor. Normalde on dakika dolunca telefon kendiliğinden kapanıyor. İkinci on dakikada da aynı numarayı aramak zorunda bırakıyoruz. Bu konudaki taleplerimize de olumsuz yanıt verilmektedir. Tecrit politikalarının son bulması için süresiz



dönüşümlü açlık grevine girdiğimizde de üçlü odadan çıkarılıyoruz ve tekli odaya konuluyoruz. Bir refakatçi sağlanmıyor. Odada buzdolabı bulunmamaktadır. Ayrıca grev ve tecridin son bulması için adım atılmazken greve girdiğimizde disiplin soruşturması açılıyor ve ceza veriliyor. Bunun dışında en ufak bir sorunda dahi farklı gerekçelerle haberleşme, görüşe çıkmama, etkinlik ve hücre cezası veriliyor. Mesela sözde aramaya karşı çıkmaktan bir ay görüş yasağını cezaevi idaresi veriliyor. Aynı olaydan soruşturma açılıp hapis cezası da isteniyor. Tutuklu veya hükümlülerin tüm başvuruları ise kovuşturmaya yer yok gerekçesiyle ret ediliyor. Tutuklu ve hükümlülere fiziki müdahaleye dönük etkin bir soruşturma yürütülmemektedir. Bulduğumuz oda ve havalandırmalarda kamera vardır. Havalandırma kamerası yatma yerini ve lavaboları da görmektedir. Mutfak kamerası da lavabo kapısını görmektedir. Açıktır ki bu özel yaşam hakkının ihlali demektir. Kitap kargoları ve kapalı görüşte kitap verme sorun haline getirilmektedir. Gelen kitap kargoları PTT'ye iade ediliyor. Aramalarda fiziki müdahale oluyor. Musluk vb. bozulunca parası tutuklu veya hükümlüden isteniyor. Bir giderin veya bozulan bir butonun tamiri aylar alıyor. Sivrisinek ve böcekler için yeterli ilaçlama yapılmıyor. Dezenfektan yeterli düzeyde verilmiyor. Yerel gazete hafta sonu verilmiyor. Evrensel Gazetesi içeriye verilmiyor. Depoda bulunan eşyalarımız verilmiyor. Kurumda terzi yoktur. Farklı dosyalardan tutuklu olanlarla aynı koridorda tutuluyoruz. Son olarak aynı dosyadan tutuklu-hükümlü olan arkadaşlarımızın havalandırmalarında mermi çekirdeği bulunmuştur. Dışarıdaki siyasal konjonktürün yarattığı etkiler aynen cezaevine de yansımaktadır. Provokasyon ve tahrik zemini mevcuttur. Talep ve isteklerim gayet makuldür. Bu konuda sizlerin de gerekli sorumluluk ve duyarlılıkla yaklaşmasını istiyorum. İlgili kurum ve kuruluşlar nezdinde girişimde bulunmanızı istiyorum.”

**2 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Mustafa Argın, şu beyanlarda bulundu:** “15.09.2020 tarihinde Diyarbakır D Tipi kapalı C.İ.K.'dan Diyarbakır 1. Nolu Yüksek Güvenlikli C.İ.K.'na nakledildim. Şuan tutuklu olarak bu ceza evindeyim. Diyarbakır 1. Nolu Yüksek Güvenlikli C.İ.K.'na getirildiğimden bu yana birçok hukuksuzluk ve sorunlarla karşılaştım. Şuan daha büyük sorunlarla karşı karşıyayım Sorunlarımı yazılı ve sözlü olarak defalarca dile getirmeme rağmen tarafıma olumlu veya olumsuz herhangi bir cevap verilmedi. Talep ve isteklerimin cevapsız kalması yaşanan bunca sorunun giderek daha büyük bir sorunlar yığınına dönüştürmüştür. İnfaz Hakimliği'ne 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne vb. kurumlara yazdığım dilekçeler ya yerlerine ulaşmıyor ya da ulaştığı zaman 6-7 ay süre geçtikten sonra cevap veriliyor ya da hiç cevap verilmiyor. Geldiğim günden bu yana hakkımda birçok disiplin soruşturması açılmıştır. Açılan disiplin soruşturmalarının tamamı keyfi, gerçeklikten uzak soruşturmalardır. Cezaevi idaresinin sorunlara çözüm olması gerekirken sorunları daha da derinleştirmektedir. Güvenliğimizden sorumlu ve görevli iken güvenliğimizi tehlikeye atmaktadır. Bulduğum cezaevinde açık bir keyfi yaklaşımla karşı karşıyayız. Yaşadığım sorunları açıklarsam; Yaşadığım bunca sorunla ilgili olarak dilekçe veya sözlü olarak kurum müdürü ile görüşme talebime ilişkin olumlu ya da olumsuz bilgi verilmedi. Pandemiden dolayı sosyal izolasyon yaşıyorum. Ülke genelinde başlayan normalleşme sürecinden bizler halen yoksun bırakılmaktayız. Sosyal aktivitelerden yararlanamıyoruz. (hobi, turnuva, eliş vs.) Pandemiden dolayı aşılama yapıyor. (Covid 19 aşısı) 37 yaşında olmama rağmen ben hala aşılama yapmadım. Yaklaşık 7 aydır saç tıraşı olamıyorum. Kantinden parayla almak islediğimiz temel ihtiyaçlarımız keyfi bir şekilde getirmiyorlar. Traş bıçağı, iç çamaşırı, kırtasiye malzemeleri, beslenme ürünleri vb. gibi. Havalanın sıcak olmasından dolayı kurum kantininden kendi paramla aldığım klimam tarafıma verilmiyor. Kültürel bir kıyafetimiz olan şalvarın da giyilmesine izin verilmiyor. Bu da açıkça keyfi uygulama olduğunun göstergesidir. Kültüre bir saldırıdır. İnsan haklarına ve eşitliğe aykırılık teşkil eden bir durumdur. Halay çektiğimiz ve Kürtçe şarkı söylediğimiz anda

*bile hemen hakkımızda disiplin soruşturması açılmaktadır. Ailemizle telefon görüşü sırasında cezaevindeki sorunları dile getirdiğimiz zaman hakkımızda disiplin soruşturması açılıyor. Görüşe gelen yakınlarımız aynı dosyada yargılandığımız arkadaşlarımıza selam verdiği için görüş yasağına maruz kalıyor. Koridorda aynı davada yargılandığımız arkadaşımıza selam vermemiz bile engelleniyor. Eşyalarımız İdari Gözlem Kurulu ve ilgili birimler tarafından incelenip tamamı değil bir kısmı bize verilmiştir. Genel arama ve kısmi armalarda da eşyalarımıza el konuyor ve eşyalar gerekçe gösterilerek arkadaşlarımız darp ediliyor. Ailelerimiz görüşe geç geldiğinde, geç kaldığından dolayı içeri alınmamakta ve çok geç saatlere kadar bekletilip görüşme saati de kısaltılmaktadır. Ailemizin şehir dışından geldiği göz ardı edilerek yaklaşılmakta ve ailemiz mağdur edilmektedir. En son aynı davada yargılandığım arkadaşlarımın kaldığı koğuş havalandırmasında mermi çekirdeği bulunmuştur. Bunun ne anlama geldiği aşikârdır. Açık bir tehdittir. Büyük bir provokatif yaklaşımdır. Bizim İnsan Hakları Derneğinden istediğimiz yukarıda dile getirdiğim mağduriyetlerimizin giderilmesi, sorunlarımızın çözülmesi, yapılan provokatif yaklaşımlara karşı çözüm bulmak için duyarlı davranmanız, sorumlu kurum ve kuruluşlara yaşadığımız mağduriyetleri iletilip çözüm gücü olmanızdır. İnaniyoruz ki dile getirdiğimiz talepler tamamen insanidir. Yaşanan sorunların araştırılıp incelenmesi ve sorunlar daha da büyümeden gerekli incelemelerin yapılmasını talep ediyorum.”*

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Afişin Musazade şu beyanlarda bulundu:** *“Yaklaşık 4 ay önce D Tipi Kapalı Cezaevinden bulunduğum 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevine getirildim. Geldiğimiz günden beri bu kurumda yaşadığımız sorunlar ve hak ihlalleri her geçen gün artmaktadır. Bunun için defalarca ilgili kurumlara sorunlarımızı yazdık. Lakin hiçbir pratik adım göremedik. Yazılı ve sözlü herhangi bir dönüş de olmadı. Kurum idaresi de sorunları çözmek bir yana yaşanan bu sorunlardan memnunmuş gibi bir tavır içerisinde. Ve bu durum sorunları her geçen gün arttırıyor. Her şeye disiplin soruşturmaları ile hukuksuz cezalar veriliyor. İnfaza yaptığımız itirazlar Kürtçe tercüman yok denilerek reddediliyor. Ve ifade alınmadan onaylanıyor. 1. Ağır Ceza'dan ise aylarca cevap alamıyoruz. Her şey keyfi ve bizim aleyhimize olacak şekilde işletiliyor. Bu cezaevine geldiğimizden beri tıraş olamıyoruz. Tanımadığımız bir tutuklu veya hükümlü tarafından tıraş olmamız dayatılıyor. Tanımadığımız biri tarafından tıraş olmak güvenli değildir. Bu kadar güvenliğe dikkat ettiğini belirten, bunun için bize olmadık soruşturmalar açıp ceza veren idare bu hususta bir güvenlik tehlikesi görmeye biliyor. Havalanın ısınmasıyla beraber uzun süreli tıraş olmama sağlık sorunlarına yol açabilir. Bu kuruma gelirken kendimizle beraber D tipinden; kullandığımız klimaları getirdik. Defalarca istememize rağmen, hiçbir gerekçe gösterilmeden bu klimalar bize verilmiyor. Odalar küçük ve havasız olduğundan sıcaklık dışarıdan 3-4 derece daha fazla hissediliyor. Birçok arkadaşımız uzun süredir cezaevindedir ve kalp ve tansiyon gibi sağlık sorunları bulunmaktadır. Yani hayati anlamda da tehlike yaratma ihtimali vardır. Bu klimaların tarafımıza verilmemesinin yönetmelikte de bir alakası yok. Tamamen keyfi bir yaklaşımla mağduriyet yaratılıyor. Kantin ihtiyaçlarımızın karşılanmamasından da aynı yaklaşımlar söz konusudur. Fiyatlar çok yüksek olmasına rağmen ürün kalitesi bununla orantılı değildir. Dışarısının 2-3 katı fiyatına satılıyor. Örneğin dışarıda 700-900 TL aralığında olan bir TV burada 1750,00 TL'ye satılıyor. Diğer malzemelerde bu şekildedir. Yine temel ihtiyaçları almakta sorun yaşıyoruz. Her şey sınırlandırılıyor. Her tutuklu ve hükümlünün kitap, dergi v.b haklardan yararlanma hakkı vardır. Lakin buna da burada 12 kitap gibi bir sınırlama getiriliyor. Bu da yetmiyor; bu da ancak 2 ayda bir kitap alabilirsiniz denilerek sınırlandırılıyor. Bu da yetmiyor şimdi ise tarafımıza gelen kargolara da sınırlama getirilmek isteniyor. İdare kütüphanesinin kendisi de ihtiyacı karşılayacak kapasiteden uzaktır. Tüm bunlar en doğal hakkımız olan kitap alma-*



*okuma önünde engel yaratıyor. Bu, idarenin tutumu ile alakalıdır. İnsani gerekçelerle istediğimiz oda değişimleri kabul edilmiyor. Örneğin aileleri aynı şehirde oturan veya aileleri görüşe beraber gelen arkadaşlarımız var. Aileler zorlanmasın diye aynı odaya gelmek istiyorlar. Bu durumda bile kabul edilmiyor ve aileler mağdur ediliyor. Güvenlikten dem vuruluyor ama aramıza farklı gruplar yerleştiriliyor. Pandemi kısıtlamalarına ilişkin her yerde normalleşme başladı. 1 Temmuz'da kısıtlamaların hemen hemen tümü kalkıyor ama henüz cezaevleri ile ilgili bir gelişme yok. Bulduğumuz kurumda da bu yüzden faaliyetlerden faydalanamıyoruz. Yalnızca 2 haftada 1 topa çıkartılıyor o da yalnızca odayla sınırlı tutuluyor. Odamızın içinde bile kamera var. Havalandırmada olan kamera da banyo ve tuvalet olarak kullandığımız yerin içini görüyor. Pencereyi kapattığımızda da sorun çıkarılıyor. Son olarak kısa bir süre önce havalandırmamıza boş mermi kovana atıldı. Arkadaşlarımız görüp idareye vermelerine rağmen odalarımıza baskın yapıp; defterlerimiz alındı. Boş kovan atılması tesadüfi bir olay değildir. İHD olarak bu sorunlarımızın üzerinde durmanızı ve gerekli girişimlerde bulunmanızı istiyoruz.”*

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Abulselem Susin, şu beyanlarda bulundu:** *“Bizim durumumuza gelince, açıkçası virüs en fazla biz içerdekileri etkiledi ve adeta bu virüs bize ikinci zindanı yarattı. Çünkü virüsle birlikte bizim bütün sosyal aktiviteler askıya alındı. Daha önce çıktığımız; spor, sohbet, atölye, kütüphane v.b aktiviteler durduruldu. Yine bu süreçte ailelerimizle de bağlarımız sınırlandırıldı. Açık ziyaretlerin ortadan kaldırıldığı gibi, kapalı görüşler de bir iki seferle sadece iki kişiyle sınırlandırıldı. Bu durum hala da devam ediyor. Tüm bunlarla birlikte genel sorunların yanında şu an da kaldığımız cezaevinde de bizim temel sosyal ve haklarımız ihtiyaçlarımız konusunda da bazı ciddi sorun ve sıkıntılar yaşıyoruz. Bu sıkıntı ve sıkıntılarımızı şöyle sıralayabiliriz; Diyarbakır'ın yaz mevsiminin kavurucu ve çekilmez sıcakları biliniyor. Ama daha önce kampüs içinde kullandığımız ve kantinde aldığımız klimaları buraya gelirken de kendimizle birlikte getirmiştik. Ancak bu klimalarımız hala depoda bekletilmekte ve tarafımıza verilmiyor. Kaldı ki bu konuda infaz hakimliğinin verilebilir kararı da var. Klimalarımız verilmediği için geceleri uyuyamaz haldeyiz. Sekiz aydan fazladır buradayız ama hala bir berber sorunlarının çözüme kavuşmuş değil. Bu durum bizi fiziki anlamda çok rahatsız ediyor. Ben 29 yıldır cezaevindeyim. Bugüne kadar hemen hemen bütün bölge cezaevlerinde kaldım. Bugüne kadar hiçbir cezaevinde sıkıntı ve sorun haline gelmeyen oda değişikliği burada bir sorun olarak karşımıza çıktı ve önümüze geldi. Buraya getirilirken karantina sürecinden sonra rastgele odalara dağıtıldık. Oysa bir çoğumuzun ailesi birlikte ziyarete geliyorlardı. Yıllardır birlikte geliyorlardı ama burada bu durum ortadan kaldırıldı. Kapalı görüşte yaşlı bir annenin çok insani bir şey yapıp bir başkasına merhaba dediği için o anaya altı ay görüşten men cezası verildi. Bir diğer konu da bizim ailemizin getirdikleri kitaplar alınmıyor ve kargoyla gönderin deniyor. Bu durum ekonomik olarak aileleri zor durumda bırakmaktadır. Yukarıdaki sorunlara bakıldığında çok büyük ve çözülemeyecek sorunlar değil. Bu cezaevinde 9 aydan bu yana bu sorunlar çözülmüş değil. Bu sorunların çözümünü için yardımcı olmanıza ihtiyacımız var.”*

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuruda bulunan A. Halık Kaplan, şu beyanlarda bulundu:** *“Yaklaşık 10 aydır bu cezaevine gelmiş bulunmaktayız. Daha önce de yaşadığımız cezaevleri kısıtlamaların olduğu mekânlardır. Son üç dört yıldır hak ihlalleri ve baskıların arttığı da malumunuz. Özellikle pandemi ile beraber bu baskı ve ihlaller de olabildiğince arttırılmıştır. Pandemi baskı ve ihlallerin meşrulaştırıcısı olmuş durumdadır. Bu cezaevinde de yeni açılmış olmasına rağmen baskı ve ihlalleri günden güne*

artmaktadır. Son olarak bir koğuşumuza “mermi çekirdeği” atılarak, anlamı gayet açık olan mesaj verilmiştir. Bu durumun öğrenilmesinden sonra tüm koğuşlar basılmış ve aranmıştır. Yaşanan olayın HDP il binasındaki katliamdan sonra yaşanması da manidar olup bizce provokatif eylemden kopuk değildir. Bunun yanı sıra sudan sebeplerle disiplin soruşturmaları açılarak arkadaşlarımız birçok haktan alıkonulduğu gibi bir baskı ve yıldırma olarak da uygulanmaktadır. Zaruri bir ihtiyaç olan oda değişikliği talebi keyfi gerekçelerle reddedilmektedir. İlgin olan hak arama mercii olan infaz hakimlikleri de bu baskı ve ihlallerin onay mercii haline gelmiştir. Cezaevlerinin aldığı haksız ve yersiz kararları düzeltmeye; adalet ve hukuku tesis edeceğine tersi bir yaklaşım ile yaklaşmaktadır. Kararların aylarca tebliğ edilmemesi de cabası; iki numara ile konuşabileceğimiz telefon hakkımız, gerekçe gösterilmeden tamamiyle keyfi ve kolaycı bir yaklaşım sonucunda bir numara ile sınırlandırılmıştır. Elektrik faturaları bize ödetildiği gibi her ay birim fiyata zam yapılmaktadır. İç ve dış kantin fiyatları hem fahiş hem de ürünleri kalitesizdir. Yaşadığımız sorunlara dair kurum müdürü ile görüşme taleplerimiz cevapsız kalmaktadır, mevzuat böyledir denip geçiştirilmektedir. 8 aydan uzun bir süredir 100’den fazla tutuklu ve hükümlü saç tıraşı olamamıştır. Aileler görüş günlerinde yasada 1 saat olarak tanımlansa da ve son düzenlemede 1,5 saat olaran yeniden düzenlenen görüş saati en alt sürede tutulmuş 45 dakikadan fazla görüş yaptırılmamıştır. Bu esnada ailelerin farklı bir hükümlüye verdiği bir selam aylarca görüş yasağına vesile edilmiştir. Daha da çoğaltabileceğimiz bu yönlü hak gaspları mevcuttur. Bu yönlü sorunlarımızı yakından izlemeniz için gerekli çalışmalarını başlatmanızı bekliyoruz.”

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuruda bulunan Diyaeddin Yakut, şu beyanlarda bulundu:** “9 aydan fazla bir süredir Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanede bulunmaktayım. Kaldığım hapishaneden yığınla sorun yaşamaktayım. Ancak hapishane idaresi sorunlarımın hiçbirisini çözmekte, görmezden gelmektedir. Sadece ben değil, kurumda bulunan yüzden fazla tutuklu hükümlü de bu durumdan müzdariptir. Dokuz aydır saç tıraşı olmadık. Paramızla satın aldığımız klimalarımızı bu yaz sıcakta verilmiyor, depoda tutuluyor. Yine görüşümüz sebepsizce asgariye indiriliyor. Telefon hakkımız üzerinde keyfi tasarruflarda bulunuluyor. Her gün kısmi arama adı altında odalarımız basılıyor. Olur olmadık sebeplerle görüşte selam verme, odada şarkı söyleme, aşağıda uyuma v.b disiplin soruşturmaları açılıyor. Sorunlarla ilgili ceza mahkemesine yazdığımız dilekçelere aylarca cevap verilmiyor. Kararlar tebliğ edilmiyor, idarece bekletiliyor; uyaş kayıtları bu cezaevi ile ilgili yüzlerce şikayetle doludur. Ancak bir tıkanma mevcuttur. İdare işleyişi akamete uğratılmıştır. Kaldığım diğer cezaevinde talepler haftalık idare toplantılarında ele alınır, kısa bir süre sonra da kararlar tebliğ edilirdi. Ancak bu cezaevinde işler böyle yürümüyor. Uygulamalar fiili veya gerekçeli kararlara dayanmıyor. Cezaevi idaresi yığınla sorunun üstünü örtmek için provokasyon peşindedir. Aynı dosya kapsamında yargılandığım arkadaşlarımın havalandırmasında tehdit amacı açık olan mermi kovani buldular ve ilgililere teslim ettiler. Bu olayın ertesinde 22.06.2021 tarihinde idare cezaevi genelinde baskı ve tehdidi turandırma amaçlı aramalar yapıldı. Yüksek güvenlikli cezaevi olmasına rağmen böyle bir olay vakia buluyorsa bu durum idareden bağımsız ele alınamaz. Bu durumlar hakkında kamuoyu oluşturacağınıza ve duyarlı olacağınıza inanıyorum.”

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuruda bulunan Ersin Biç, şu beyanlarda bulundu.** “Sekiz aydan fazla bir süredir 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunmaktayım. Kaldığım cezaevinde yoğunla sorun yaşamaktayım. Ancak cezaevi idaresi

sorunlarımızın hiçbirisini çözmemektedir. Sekiz aydır saç tıraşı olmadık. Paramızla satın aldığımız klimalarımızı bu yaz sıcağında vermiyorlar, depoda tutuyorlar. Bir yıldan fazla bir süredir izole durumdayız. Yine görüş sürelerimiz sebepsizce asgariye indiriliyor. Telefon haklarımız üzerinde keyfi tasarruflarda bulunuluyor. Her gün kısmi arama adı altında odalarımız basılıyor. Olur olmadık sebeplerle görüşte selam verme, şarkı söyleme, aşağıda uyuma v.b disiplin soruşturmaları açılıyor. Sorunlarla ilgili görüşme taleplerimizi cezaevi idaresi kabul etmiyor. İnfaz hakimliğine yazdığımız dilekçelere aylarca cevap verilmiyor. Kararlar tebliğ edilmiyor ve bekletiliyor. UYAP kayıtları bu cezaevi ile ilgili yüzlerce şikayetle doludur. Ancak bir tıkanma mevcuttur. Kaldığım diğer cezaevlerinde talepler haftalık idare toplantısında ele alınır ve kısa bir süre sonra kararlar tebliğ edilirdi. Ancak bu cezaevinde işler böyle yürümüyor. Fiili uygulamalar gerekçeli karara dayanmıyor. Dün aynı dosya kapsamında yargılandığım arkadaşlarım, havalandırmada tehdit amacı açık olan mermi kovani bulundu; ertesinde baskıyı arttırmak için aramalar yapıldı. Durumun vahameti göz önünde bulundurularak derhal tedbir alınması gerekmektedir.”

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Avni Uçar şu beyanlarda bulundu;** “9 aydır kampüs içinde açılan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevine D Tipinden nakledildik. O gün bugündür çözülmeyen sorunlarımız var. Dilekçelerle başvurmadığımız kurum kalmadı ama sorunlar azalacağına daha da artmakta maalesef.. Oda değişim taleplerimiz kabul edilmiyor. Diyarbakır sıcağı şu anda 40-45 derece arası ama diğer cezaevi kantininden aldığımız sulu klimalarımız verilmemekte; infaz hakimliği verilmesi yönünde karar vermesine rağmen, bu karar uygulanmıyor. Pek çok benzer konuda infaz hakimliğinin olumlu kararına cezaevi idaresi karşı itirazda bulunuyor ve aleyhe kararlara dönüştürülüyor. Yağmur gibi disiplin cezaları verilmekte, soruşturmalara açılmaktadır. En akıl almaz olanlarından biri, bir odada arkadaşlar sıcaklar nedeniyle alt kat daha serin diye gece orda yatmak istemişler; onlara disiplin soruşturması açılmıştı. Hem klimalarımız verilmiyor; hem aynı odada daha serin yerde yatmaya izin verilmiyor. Disiplin cezalarına itirazlar 1. Ağır Ceza Mahkemesinde 7-8 ay bekliyor; sonuçlandırılmıyor. Cezaevi idaresiyle görüşme taleplerimiz karşılıksız bırakılıyor.”

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Cezaevinden mektupla başvuruda bulunan Emrullah Demir şu beyanlarda bulundu:** “Yaklaşık on aydır şu an bulunduğum 1 No’lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevine Adalet Bakanlığınca herhangi bir açıklama yapılmaksızın sevk edildim. Geldiğim tarihten bugüne fazladan da fazla sorunla karşılaştım. Ve bu sorunların çoğu halen devam etmektedir. Aşağıda belirttiğim üzere; Bildiğiniz gibi Mart 2020’den beri açık görüşe çıkmamış bulunuyoruz. Karar her ne kadar Adalet Bakanlığınca pandeminin önünü almak için verilmiş olsa da biz bugün kapalı görüşleri yalnız iki kişi ve sadece 45 dakika olarak yapabiliyoruz. Ayrıca görüş sırasında görüşümüze gelen ailelerimize, akrabalarımıza, arkadaşlarımıza yaklaşımlarda epey keyfi ve kötü niyetlidir. Örneğin başıma gelen bir olayı belirtmek isterim. Ramazan ayında çıkmış olduğum kapalı görüşte annem bir mahpusa selam verdiği için altı ay görüş yasağı aldı. Adalet Bakanlığının almış olduğu karar doğrultusunda pandemiden ötürü ek telefon hakkı bulunduğum cezaevinde sadece bir numarayla yirmi dakikayla görüşme yaptırılarak keyfi bir şekilde engelleniyor. Yine başıma gelen bir örnek vermek isterim; karar alındıktan sonra çıktığım bir telefon görüşmesinde aradığım numara (kız kardeşim) sadece “üç dört” için cevap verebildiği için kalan sürem yandığı için telefon hakkım dört dakika oldu. Hâlihazırda el işi, hobi, sohbet, bilgisayara, kurs, kütüphane gibi birçok sosyal aktiviteden faydalanamıyorum. Sadece ayda bir defa odamdaki arkadaşlarımla spora çıkıyoruz. Spor salonu onlarca kişiyi alabilecek kapasitede ama biz üç kişi çıkıyoruz ki bizim oda

mevcudumuz şu an ikidir. Bu konuda aktivite anlayışı odadan spor salonuna geçiş şeklinde oluyor. Yine cezaevinin iç yönetmeliğinde geçen “tutuklu ve hükümlünün oda değiştirme hakkı” kabul görmüyor. On aydır aynı odadayım. Bulduğumuz koridorda farklı örgütlere mensup kişiler bulunuyor; bu konuda yer yer koridorda veya görüş yerinde karşı karşıya gelmemek için güvenlik kaygılarımızı idareye bildirmemize rağmen idare bu konuda çözüm üretmemiştir. Geldiğimiz cezaevlerinden aldığımız kantin eşyaları burada hiçbir gerekçe sunulmadan tarafımıza verilmiyor. Sıcakların artması üzere diğer cezaevi kantinlerinden aldığımız klimalar infaz hakimliğinin lehimize aldığı karar almasına rağmen tarafımıza verilmiyor. Daha hijyenik koşullarda tıraş olma istemim reddedilip kendi imkanlarımızla tıraş olun denilip aylardır tıraş edilmiyoruz. Ve budurum bakımsızlıktan dolayı sağlık sorunlarına neden oluyor. Bilindiği gibi pandemiden kaynaklı hijyen kuralları belirlenip uygulanması gerektiği vurgulandı. Ama şu an bulunduğum cezaevinde ilaçlamaların düzenli olarak yapılmamasından tutalım, maskesiz personellerden sayımlarda onlarca personelle odalara girmeye kadar dezenfektan temizliği gibi durumlarla bu durumda ihlal edilip tutuklu ve hükümlüler sağlık riskiyle karşı karşıya bırakılıyor. Yine sözde yüksek güvenlikli denilip her şey tıkırında işletilmeye çalışılırken bir aydır bozuk olan acil durumlar için konulan buton tuşu çalışmıyor ve halen de belirtmemize rağmen arıza çözülmemiştir. Şu an için olayın Abdullah ÖCALAN üzerinde devam ettirilen tecride karşı girmiş olduğum açlık grevinde birçok mahpus odalarından alınıp tek kişilik hücrelere(odalara) alınıyoruz. Giyim kuşamımızdan tutalım (şalvarla koridorda dolaşmak yasak) koridorda aynı dosyadan yargılandığımız arkadaşlarımıza selam vermemize kadar bu cezaevinde her şey keyfi engelleniyor. Sizlerde biliyorsunuz cezaevinde tutulan bireyler fazlasıyla kitap okurlar, bu cezaevinde kitap sınırlaması pandemi süreci olmasına rağmen sadece 12 adettir. Ayrıca burada kendilerince aldıkları kararlar doğrultusunda tutuklu ve hükümlüler iki ayda bir kargo alabilirler ve bu süre zarfında depoda kitap tutmak olmazmış. Tüm bunlarla birlikte yaptığımız en ufak bir şey de disiplin soruşturması başlatılıyor. Son olarak eğer sizler de takip etmişseniz geçen haftalarda dosyamızdan yargılanan bir mahpusun odasında mermi çekirdeği bulunmuştur. Artık bundan sonrasını derinlemesine düşünmek lazım. Adeta güvenli bir hapishanede endişe içerisindeyiz. Can güvenliğimiz tehdit altındadır. Evet bitirirken bu yaşadıklarımız kısa kısa aklımıza gelenler şayet konuyu yakından takip edip; cezaevi idaresince yaşadıklarımızı konuşursanız daha farklı ve geniş sorunları duyacaksınız. Tüm bunların ışığında sizden ricam konunun yani yaşadığımız sorunların çözüme kavuşması için; ahlaki görev ve sorumluluğumuz temelinde haklarımızı gasp edilmemesi için gerekli adımların atılmasıdır.”

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuruda bulunan Mehmet Polat, şu beyanlarda bulundu:** “İnsan hak ve hukuku gibi son derece kutsal bir çalışma alanında emek ve çaba üretmek, bunu anlamlı kılmak, bilhassa bunu ayırım gözetmeden her insan için yapmak en anlamlı hizmet olsa gerek. Sanırım yaşadığımız bu koşullarda bu yardım ve desteğe ihtiyaç duymayan yoktur. Tabi ki olsa olsa bunun sadece öncelik sırası değişebilir. Bildiğiniz üzere bizler de uzun yıllardır cezaevinde bulunuyor olmamız itibarıyla hak ve hukuk ile alakalı birçok sorunla karşılaşmaktayız. Bununla birlikte yaşadığımız sağlık sorunları gibi ciddi sorunlar da söz konusu olunca mevcut sorunlarımızın düzeyi daha da ağırlaşmaktadır. Uzun süredir cezaevinde bulunuyorum ve mevcut sağlık sorunlarımdan dolayı hasta tutsaklar listesinde bulunmaktayım. Sizlerden bu gibi sorunlarımızla daha yakından ilgilenmenizi, yaşadığımız sağlık sorunlarını raporlarımız üzerinden takip ederek pratik adımlara vesile yapmanızı bekliyorum.”



**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Hamdullah Salman, şu beyanlarda bulundu:** “Ben yaklaşık 23 yıldır PKK davasından cezaevinde bulunmaktayım. Zamanla cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri; kötü muamele v.b nedenlerden ben ve benim gibi arkadaşlarım buna karşı tepkimizi açlık grevi v.b eylemlerde ortaya koyuyoruz. Sizlerin ve Türkiye’deki tüm demokratik kamuoyunun da bildiği gibi yıllardır İmralı Cezaevinde Sayın Abdullah ÖCALAN tek başına tutularak yoğun bir tecritte maruz kalmaktadır. Her tutuklu ve hükümlünün sahip olduğu hiçbir yasal- Aile ve Avukatlarıyla görüşebilme sağlık imkânlarından yararlanma, telefon, FAX ve mektup gibi iletişim araçları – haklarını kullanmasının önüne geçilmektedir. Yanı sıra bu hak ihlallerinden kaynaklı CPT, AK, AİHM ve AİHS gibi kurumların yayınladıkları raporlar mevcut ve bu zaman zaman basına ve kamuoyuna da yansımaktadır. İçerde veya dışarıda olsun her duyarlı yurttaş gibi ben de bu hak ihlaline karşı vicdanımın sesini dinleyerek 15 günlük süresiz ve dönüşümlü açlık grevine girdim. Buna karşı zaten bulunduğum infaz kurumu hakkımda disiplin soruşturması başlattı ancak burada önemli olan sizin derneğinizin de kabul ettiği ilkelere göre açlık grevine giren bir insanın yanında mutlaka refakatçisi bulunmalıdır. Ama maalesef bulunduğum infaz kurumu bu evrensel düzeyde kabul gören ilkeleri görmezden gelerek, beni bulunduğum odadan alarak tek başına tekli bir odaya aldı. Yani odamdaki arkadaşımın bana refakatçi olmasına mani oldu. Bu da oluşabilecek sağlık sorunlarından tutalım, birçok şeye davetiye çıkarma anlamına gelir. Normalde açlık grevine giren bir insan yalnız bırakılmamalı. Bunun için kurumunuzun ve kurum aracılığıyla demokratik kamuoyunu bu uygulamalara karşı duyarlı olmaya çağırıyoruz.”

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Mehmet Kasım Arslan, şu beyanlarda bulundu;** “Bilindiği gibi 22 yıldır imralı cezaevinde tutuklu olarak bulunan Abdullah ÖCALAN’ın üzerinde ağır, mutlak bir tecrit uygulanmaktadır. Yaşanılan bu ağır mutlak tecrit Türkiye’deki krizi daha da derinleştirmektedir. Ayrıca, İmralı’da yaşanan tecritin devamı bulunduğum kurumda da yaşamaktayız. 22 yıldır imralı cezaevinde ağır, mutlak tecrit altında bulunan Sayın ÖCALAN’ın üzerindeki tecridin son bulması ve bir hükümlü/tutuklunun yasal hakları ne ise, bunun Sayın ÖCALAN’a da tanıtılması için 10 günlük açlık grevi eylemini başlatmış oldum. Açlık grevine girmiş olduğumdan dolayı, bulunduğum kurum beni tekli bir odaya getirdi ve refakatçi olmadan yalnız başıma kalmaktayım. Kaldığım bu tekli odada da; sağlık açısından sorun yaşarsam, sesimi kimseye duyuramam ve herhangi bir sağlık müdahalesi de yapılamaz. Bun dolayı grev sürecinde koğuşumda kalmak istiyorum veya yanıma refakatçinin verilmesini talep ediyorum.”

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran A. Melik Akın, şu beyanlarda bulundu:** “1 Nolu Y.G.C.İ.K’nda yaklaşık 9 aydır kalıyorum. Sevk olduğum günden bugüne birçok sorunla karşı karşıya kaldım bu sorunları sıralayacak olursam; 9 aydır saç tıraşı olamıyorum. Kendi paramızla aldığımız klimalar bize verilmedi. Bir yıldan fazladır izole durumdayız, görüş sürelerimiz sebepsizce asgariye indirildi. Cezaevi müdürlüğüyle görüşme isteğime cevap verilmiyor. Telefon görüşmelerimiz kısıtlanıyor. Sorunlarla ilgili görüşme taleplerimiz cezaevi idaresi tarafından kabul edilmiyor. Çoğu zaman dilekçelerime cevap alamıyorum. İdari işleyiş çok yavaş ilerliyor. Belirttiğim hususlar yaşanan sorunların sadece bir kısmıdır. Sorunları yerinde gözlemediğinizde durumun ve vahameti daha iyi görülecektir. Bu temelde kurum olarak gerekli girişimlerde bulunmanızı istiyorum”

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Mustafa Ürek, şu beyanlarda bulundu:** “Uzun zamandır şu anda bulunduğum 1 nolu cezaevinde çeşitli sorunlar yaşamaktayız. Sorunlarımız öyle halledilmeyecek, çözülmeyecek ya da uç olan hiçbir talebimizde yok. Buna rağmen görüşme talebimize hiçbir olumlu yanıt verilmemekte, dilekçelerimize bile doğru dürüst cevap verilmiyor. Özellikle havaların ısınmasıyla klima ihtiyacımız; infaz hâkimliğinin verilmesi uygundur görüşüne rağmen keyfi bir biçimde karşılanmıyor. Yine kurum bünyesinde halen berber salonu açılmadığı gibi bu sıcaklarda uzayan saçlarımız ayrı bir mağduriyet yaratmaktadır. Yine görüş yerinde bir yaşlı annenin sadece diğer hükümlü tutukluya selam vermesi nedeniyle 6 ay görüşten men cezası veriliyor. Bir de ailelerimizin elden ziyarete getirdikleri kitapları iade edip “ postayla yollayın” gibi daha da mağduriyet yaratan durumlar ortaya çıkmaktadır. Hiçbir aktivitemizin olmadığı bu cezaevinde günlük beş saat olan aktivitenin hiçbir alternatifi yoktur. Tüm bu sorunların çözümüne katkı adına bir ses vermenizi ve gerekli duyarlılığı göstermenizi önemle belirtiyor tüm çalışmalarınızda başarı dileklerimi yolluyorum.”

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Ramazan Çelik, şu beyanlarda bulundu:** “Yaklaşık 3 aylık bir süredir bu hapishanede bulunuyorum. Bu süre zarfında Cezaevi idaresinin taleplerimiz ve sorunlarımızın çözümlenmesine ilişkin ciddi sıkıntılar yaşadığımızı belirtmek istiyorum. Yaşanan bazı sorunlara değinecek olursam; cezaevine sevk edildiğimden bu yana berber ihtiyacım karşılanmamaktadır. Bu durum sağlık açısından gün geçtikçe beni etkilemekte ve hastalık açısından endişelendirmektedir. Yine pandemi nedeniyle dezenfektan ihtiyacının düzenli olarak verilmemesi, oda sıcaklığı nedeniyle klimaların verilmemesi, revire geç çıkarılma, telefon görüş hakkının tek numara ile sınırlandırılması, ilaçlamanın düzenli yapılmaması, mektupların zamanında verilmemesi, ertelenmesi, iç postadan ücret alınması, oda değişikliği sebepleri gözönüne alınmaması bunlardan bazılarıdır. Yine ülke genelinde normalleşmeye, cezaevlerinde aşılama sürecine girilmişken haftalık görüşlerin düzenli olarak verilmemesi, hobi- turnuva gibi etkinliklerin sınırlandırılması ve kısıtlanması bu sorunların bir parçasıdır. Her ne kadar bur sorunları başta Adalet Bakanlığına, Cumhuriyet Başsavcılığına ve Cezaevi müdürlüğüne defalarca yazılı olarak iletsek de çözüm bulunamamış aksine büyümüştür. Bende şahsım adına sizleri bu konular hakkında bilgilendirmek istedim. Sizlerden talepler ve sorunlarımızın üzerinde durmanızı, çözüm olmanızı ve gereğini yapmanızı talep ediyorum.”

**30 Temmuz 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Ruhut Esmer, şu beyanlarda bulundu:** “1 Nolu Y.G.C.İ.K’na yaklaşık 3 aydır sevk oldum. Sevk olduğum günden bugüne birçok sorunla karşı karşıya kaldım ve gün yok ki soruşturma açılmayan keyfi tutum gelişmesin. Yaşanan sorunların çözümü için Cumhuriyet Başsavcılığı’na, Adalet Bakanlığı’na, TBMM Cezaevi İzleme Komisyonuna v.b birçok kuruluşa suç duyurusunda bulundum. Ancak herhangi bir çözüme kavuşturulamamış sorunlar gün geçtikçe ağırlaşmaktadır. Hukukun işlevselliği olması için kurum olarak gerekli girişimde bulunup yaşanan sorunları yerinde incelemenizi istiyorum. 3 ayı aşkındır berbere çıkamıyorum. Bu nedenle yaz süresince ciddi zorluk çekiyorum. Yine havaların aşırı sıcak olmasına karşın oda içinde üst katta priz temini yapılmıyor. Haliyle vantilatör işlevsiz kalıyor ve sıcaklıklar işkence gibi geliyor. Bize satılan ürünler çok pahalı ve tutuklu olduğum için de çalışmıyorum. O nedenle herhangi bir kazancım yok. Ailenin zor bela hesabıma yatırdığı para da ihtiyaçlarımı karşılamıyor. Ayrıca gelen yemek içinde bulaşık teli v.b yabancı maddeler çıkıyor. Sağlıksız yiyeceğe, insan sağlığını tehdit eden maddeler konulunca sağlık

*açısından kaygılandırıyor. İdarenin sorunu çözmeye dönük girişimlerini görmüyorum. Cezaevi müdürlüğüyle görüşme isteğime cevap verilmiyor. Arkadaşlarımızın havalandırmasına mermi çekirdeği atılıyor. Arkadaşıma gözümüzün önünde hakaret ediliyor. Üstüne de disiplin cezası veriliyor. Oluşan provokasyon zemininde yaşamımdan endişe ediyorum. Ailelerimiz sadece görüşte selam verdiği için 6 ay disiplin cezası alıyor ve bunun karşısında hukuken farklı gerekçeler sunuluyor. Pandemi vesilesiyle dezenfektan, temizlik malzemesi kısıtlanıyor. Sadece sıvı sabun veriliyor. Spor, hobi, el işi, kurs, atölye gibi etkinliklere çıkamıyoruz. Sadece spor faaliyetine çıkıyoruz o da ayda bir kereye mahsus oluyor. Tutuklulardan elektrik parası alınmadığı halde bizden yüksek maliyet çıkartılıyor. Mektuplar elimize geç ulaşıyor. Kurum içinde arkadaşlarımıza yazdığımız mektuplardan ücret alınıyor. Belirttiğim hususlar yaşanan sorunların sadece bir kısmıdır. Sorunları yerinde gözlemlediğinizde durumun ve vahameti daha iyi görülecektir. Bu temelde kurum olarak gerekli girişimlerde bulunmanızı istiyorum”*

**4 Ağustos 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan Mektupla başvuran Erkut Açı ve Doğan Erkol şu beyanlarda bulundu:** *“Yaklaşık olarak 4 aydır bulunduğumuz cezaevine getirildik. Burada oldukça hak ihlalleriyle karşılaştık ve çokça sorunla karşı karşıya kaldık ve bazı sorunlar ayrıca devam etmektedir. Bunlardan bir tanesi: bilindiği üzere içerisinde bulunduğumuz mevsim aşırı sıcakların olduğu bir mevsim. Öyle ki hava sıcaklıklarından dolayı her gün insanlar yaşamını yitirmektedir. Biz de hükümlü ve tutuklular olarak bu aşırı sıcaklığa maruz kalmaktayız. Çünkü cezaevi idaresi tarafından bizlere soğutucu bir araç (klima vb.) verilmiyor. Kendi imkânlarımızla aldığımız soğutucular Cezaevinin ilk girişinde bizden alındı ve tarafımıza verilmemekte, yasak denilip talebimiz kestirilip atılıyor. Dışardaki insanlar tüm imkânlarla rağmen (klima, serin alanlar vb.) havanın sıcaklığından dolayı yaşamlarını yitiriyorlarsa biz hükümlü ve tutuklular bu riski en çok yaşamaktayız. İnsan sağlığını tetikleyen kalp krizinden vb. çeşitli nedenlerden insanlar yaşamlarını yitirmekte. Bize hiçbir soğutucu araç tarafımıza verilmiyor. Diğer kaldığımız tüm cezaevlerinde kesinlikle böyle bir durum yok. Sadece burada keyfi bir uygulama var. Hiçbir yerde klima vs. verilmemesi söz konusu değil. Her cezaevinde bulunan tutukluların bu hakkı vardır. Lakin şuan oldukça mağdur urumdayız. Bunun için sizlerden gerekli girişimlerde bulunmak var olan sorunlarımıza çözüm getirip hak ihlallerinin giderilmesini istiyorum. Gerekli olanın yapılması için bilginize sunulur. Ayrıca bazı sorun ve çektiğimiz sıkıntılardan bahsetmek istiyoruz: Dışarda yaklaşık bir aydır yavaş yavaş pandemi nedeniyle sıklaştırılan tedbirler azaltıldı. Tamamen bir normalleşme yaşandı. Fakat Cezaevi açısından tersi bir durum uygulanmaktadır. Cezaevi dışarıdan bin kat daha tedbirli olunmasına rağmen normalleşme sürecinin cezaevi için uygulanmaması kesinlikle farklı bir yaklaşımdır. Dışarıda top sahalari, restoran, kafe, sinema, tiyatro, AVM, vb. gibi yerlerin tamamı açıldı. Fakat cezaevi için sıklaştırılan tedbirler devam etmekte. Her yer lebalep doluyken sadece pandemi gerekçesi ile cezaevine uygulanan tedbir değil ekstra bir cezalandırmadır. Bizim günlük çıktığımız etkinlikler var, ortak olan kurslar, atölye, el işi vb. Bunlar pandemi nedeniyle durdurulmuştu, işte normalleşme her yerde başladı. Bizim için de bu konularda normalleşme olması gerekir. Fakat yasak denilerek taleplerimiz es geçiliyor. Ayrıca hem açık hem de kapalı görüş saatlerimiz 1,5 saate çıkarıldı. Yine her haftalık görüşümüz iki haftada bir yapılmış ve belirtilenler kesinlikle yerine getirilmiyor. Her hafta görüş hakkı ve belirtilen saat ile görüşme yapmamız gerekiyor lakin yaptırılmıyor. Özcesi hakkımız olan ortak alana çıkma, atölye, sohbet, kurs vs. yine görüş (aile görüşleri) saatinin uyarlanmasını istiyoruz. Gereken normalleşmenin cezaevinde uygulanması için var olan haklarımızın sağlanması için mağduriyetin ortadan kaldırılıp gerekenlerin yapılması için sizleri bilgilendiriyoruz. Not: cezaevinde bulunan tüm hükümlü/tutuklular aşırı oldular. Kısıtlamaları kaldırmak için*

önlerinde hiçbir engel yoktur. Sadece uygulamalar keyfidir. Tekrardan gereğinin yapılması için bilginize sunulur.”

**4 Ağustos 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran İhsan Uğur, şu beyanlarda bulundu:** “Bilindiği gibi 1 Temmuz 2021 tarihinden itibaren Türkiye’de bütün kısıtlamalar kaldırılırken bulunduğum cezaevinde bu kısıtlamalar aynen devam etmektedir. Bunlardan birkaç tanesi şunlardır, Mayıs ayının son haftalarında mecliste onaylanarak yürürlüğe giren bir buçuk saatlik görüş süresi bulunduğum cezaevinde uygulanmayıp; 45 dakika görüş yaptırılmaktadır. Kısıtlamaların sonlandırılmasından sonra her hafta açık-kapalı görüş yapmayı beklerken yine kısıtlamalar dönemindeki gibi ayda sadece iki kez ve iki yakınımız ile yapabilmekteyiz. Spor yapabilme hakkımız bizlere verilmemektedir. Eylül ayını beklememiz söylenmektedir. El işi, kurs, sohbet v.b haklarımız uygulanmamaktadır. Bilindiği gibi Diyarbakır’ın yaz ayları çok sıcak geçmektedir. Serinlemek için talep ettiğimiz ve birçok cezaevinde serbest olan su ile serinleten klimalar verilmemektedir. Başta ağır hasta olan mahpuslar olmak üzere yaşça büyük olan birçok kişi zorlanmaktadır. Yüksek duyarlılık ve hassasiyetinizi bildiğim için, yukarıda sadece belli başlı sorunları yazdım. Bu konuda göstereceğiniz duyarlılık, ilgi ve çaba için şimdiden teşekkürlerimi bildirir, çalışmalarınızda üstün başarı dilerim.”

**4 Ağustos 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran, Mustafa Şenyit, Hamza Yıldız ve Sezgin Özkaya, şu beyanlarda bulunmuşlardır:** “Bilindiği üzere bütün dünyayı kasıp kavuran Covid-19 salgını genelde tüm dünyayı özelde yoksul ve mazlum halkların üzerinde, gerek ekonomik, sosyal, siyasal gerek kültürel olarak olumsuz bir şekilde etkilemiştir. Türkiye de bunun etkisi gözle görülür bir gerçektir. Bizler de cezaevindeki tutuklu ve hükümlüler olarak bu süre zarfında yaşadığımız kısıtlamalar ve tedbirler çerçevesinde gerek maddi ve gerekse de manevi olarak ailemizle beraber ciddi mağduriyetler yaşadık ve yaşıyoruz. 01.07.2021 tarihinde Türkiye’nin normalleşme sürecine geçildiğini yetkililerce Kamuoyuna açıklanmıştır. Yine aynı tarihte resmi gazetede yayınlanan yargı reform paketi kapsamında 1 saatlik aile görüş saatlerini 1,5 saate çıkarıldığı kararlaştırılmıştır. Cezaevinde yapılan duyurulardan anlaşıldığı üzere bu yasallaşan hakkı kullandırmayacaklar. Yaklaşık bir buçuk yıldır Covid-19 tedbirleri kapsamında sosyal aktivitelere (sohbet, elişi, bilgisayar, saz, resim, spor vb.) etkinliklerden mahrum bırakıldık. Üstelik haftalık ve aylık bir defa olmak üzere ziyaretçi görüşlerimiz kısıtlandı, açık görüşlerimiz tamamıyla kaldırıldı, haftalık görüş hakkımız ayda iki(2) defa olmak üzere 45 dakika ile sınırlandırıldı. Yaşadığımız koşullar iyileşeceğine bilakis daha da ağır bir kısıtlamaya gidilerek tam anlamıyla ağır bir tecrit ve sosyal izolasyona dönüşmektedir. Bu durum bizleri hem sosyal hem de psikolojik olarak etkilemektedir. Yine bu salgın sürecinde bulunduğumuz kampüs cezaevinde verilen yemeklerin bırakın salgın hastalığına karşı bağıışıklık kazandırmayı aksine hijyenden uzak olması adeta hastalıklara davetiye çıkarmaktadır ve verilen iase bedelinin çokça altındadır. Yaşadığımız bölgenin ortalama sıcaklığı 40-45 derecenin altına düşmemektedir. Bizler de bu kavurucu sıcaklar altında bulunduğumuz yerin beton ve üstümüzde bulunan sac çatılar bu sıcaklığı daha da katlanılmaz kılmakta, adeta bizleri nefessiz bırakmaktadır. Yaşadığımız durum bu olmasına rağmen daha önce kaldığımız, aynı kampüste olan D-tipi cezaevinde aldığımız klimalar yasak denilerek tarafımıza verilmemekte, kalp ve kronik rahatsızlığı olan birçok arkadaşımızın durumu da ilgililer tarafından bilinmektedir. Sonuç olarak yukarıda belirttiğimiz hususlar insani temel hak ve yaşamın sürdürülebilirliğini engellemekte, bunlar da hak ihlali teşkil etmektedir. Bu durum karşısında olası hastalık ve can kayıplarının sorumlusu bulunduğumuz cezaevi idaresine aittir. Sizlerden de İnsan Hakları Savunucuları



olarak belirttiğimiz hususların takipçisi olmanızı, gerekli kurum ve kuruluşlara gerekli paylaşımlarda bulunmanızı ve yaşanan hak ihlallerinin takipçisi olmanızı istiyoruz.”

**4 Ağustos 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda mektupla başvuran Sercan Gümüş, şu beyanlarda bulunmuştur;** “Daha önce kaldığım Diyarbakır D Tipi Hapishanesinde Adalet Bakanlığı ve C.Başsavcısının onayıyla kurum kantinine getirilen sulu vantilatör masrafı hesabımdan kesilerek tarafıma verildi. Kullandığım süre boyunca herhangi bir şekilde kurum güvenliğini tehdit edecek bir durum olmadı. Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesine sürgün edildiğimde sulu vantilatörleri kendimizle beraber getirdik. Ancak güvenlik gerekçesiyle cezaevi idaresince tarafımıza verilmedi. C.başsavcılığına yazdığımız talep dilekçelerimizde aynı cevap verildi. Şu an kaldığımız bölge ülkenin en sıcak yerlerin başında geliyor. Buna cezaevinin mimari yapısı ve koşulları da eklenince sıcaklık derecesi daha da artmakta ve bunaltmaktadır. Her yer beton, çatılar sac ile kaplı, hava akımı yeterli olmadığı bir yerde sıcaklık tam bir işkenceye dönüşmüş durumda. Bu da ciddi anlamda hem sağlığımı hem de psikolojimi etkilemektedir. Bu durumlardan kaynaklı insani bir talep olarak istediğimiz sulu vantilatör bize verilmiyor. Yaklaşık iki yıldır pandemiden kaynaklı alınan tedbirlerle bir çok kısıtlamaya gidildi. Tedbir ve kısıtlamalar sonucu buradaki tüm sosyal aktivitelerimiz durduruldu. Görüşme haklarımız kısıtlandı. Pandeminin ülkede baş gösterdiği gündən bu yana koşullarda izole edildik. İnsan sağlığı ve hayatı söz konusu olduğu, başkalarının hayatını tehdit altına koymamak için bu duruma uzun bir süre katlanıyoruz. Ancak aşuların olunmaması, vaka sayılarının düşmesi sonucunda kısıtlamaların çoğu dışarıda kaldırıldı. Biz de aşı olmamıza rağmen ve vakaların olmamasına rağmen cezaevinde hala hak kısıtlamaları kaldırılmış değil. Ailelerimizle yaptığımız kapalı ve açık görüş üzerindeki kısıtlama kaldırılmış değil. Sosyal ve kültürel aktivitelerimizi yapmaya yönelik taleplerimiz olsa da, pandemi gerekçesi ile reddedilmektedir. Oysa bütün personeller her gün dışarı çıkıp gelip, sabah akşam sayımlarında, aramalarda koşullarımıza girip çıkıyorlar. Her personel dışarıda bir çok insanla temasa girip, herhangi bir tedbir almaksızın cezaevine gelip bizimle temasa girmeleri bir sorun olarak görülüyor. Bizler hakkımızı en insani taleplerimizi dile getirirken pandemiden dolayı sorun olarak görülüyor. Bu da açıkça keyfi yaklaşımların bir göstergesidir. Yine diğer bir konu buraya yemekler konusunda hijyen kurallarına uyulmamaktadır. Yapılan yemekler kalitesiz ve çeşitleri azdır. Yapılan yemeklerde yapılandırılmadan dolayı veya soğuk; bazen bayat getirildiği için yenmiyor. Verilen yemekler de iâşe bedelini karşılamıyor. Bir yolsuzluğun olduğunu düşünmekle beraber verilen yemeklerde sağlığımızı olumsuz etkilemektedir. Yukarıda paylaştığım durumların, koşulların ve taleplerin yerine getirilmesi için gerekeni yapmanızı istiyoruz. ”

**11 Ağustos 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Hacı Mazak, şu beyanlarda bulundu:** “Benim öz amcamın oğlu olan Zana MAZAK 1995 yılından bu yana Türkiye'nin değişik cezaevlerinde tutulmakta olup son 1 yıldır Bolu F Tipi kapalı cezaevinde bulunmaktadır. Kendisi ile en son dün (10/03/2021) yapmış olduğumuz telefon görüşmesinde, yaklaşık 2 aydır revire çıkmak için dilekçe verdiğini, bu dilekçelerine karşılık kendisini revire çıkarmadıklarını, dilekçelerine evrak numarası dahi verilmediğini, kalp rahatsızlığı olduğu için geceleri nefes darlığı çektiğini, ayrıca çene altında bir şişkinlik olduğunu, sağlık problemlerinin kendisini çok rahatsız ettiğini, tam teşekküllü bir hastane sevk edilmek istediğini bize bildirdi. Ayrıca biz Zana'nın Diyarbakır iline veya yakın çevre illerden birine sevk edilmesini talep ediyoruz. Bolu ilinin Diyarbakır'a olan uzaklığı göz önünde bulundurulduğunda aile görüşü yapma imkanımızın çok kısıtlı olduğuna dikkat çekmek istiyorum. Belirttiğim konular hakkında derneğinizden hukuki destek talep etmekteyim.”

Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan TJA Dönem Sözcüsü Ayşe Gökkan'ın, koronavirüs nedeniyle yaşamını yitiren annesi Lütfiye Gökkan için **1 Eylül 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde** düzenlenen cenaze törenine katılmak için avukatları aracılığıyla yaptığı başvuruya yanıt verilmediği ve cenaze törenine katılmadığı öğrenildi. Cenaze törenine “güvenlik” gerekçesi ile götürülmeyen Gökkan'ın **3 Eylül 2021 tarihinde** taziye evine götürdüğü ancak annesinin mezarının bulunduğu Suruç ilçesi Külünçe Mahallesi'ne “güvenlik” gerekçe gösterilerek götürülmediği öğrenildi.

**20 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan DTK Eşbaşkanı Leyla Güven'in yakınları tarafından kendisine gönderilen elbisenin, cezaevi idaresi tarafından renkleri gerekçe gösterilerek (*elbisenin üzerinde açık kahverengi zemin üzerine siyah, yeşil, kırmızı ve sarı renkler bulunuyor*) kendisine verilmediği öğrenildi.

**21 Eylül 2021 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Elazığ 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan mahpuslara, hastane sevkleri sırasında jandarma tarafından “ağız içi arama” dayatmasında bulunduğu, buna karşın mahpusların uygulamayı kabul etmeyerek hastaneye gitmeyi reddettiği öğrenildi.

**4 Ekim 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde bulunan mahpusların hastaneye sevk edildikleri sırada, saat ve kemerlerini çıkarmaları yönünde dayatmalara maruz kaldıkları öğrenildi. Bu durumu kabul etmeyen tutukluların ise hastaneye sevklerinin engellendiği belirtildi.

**4 Kasım 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektu pla başvuran Hilal Ölmez, şu beyanlarda bulundu:** “1-01.01.2021 tarihi itibariyle devreye giren 3. Yargı paketinde yer alan ‘şartlı denetimli serbestlik’ tahliye durumlarının cezaevinde oluşturulan gözlem ve idare kurullarının insiyatifine bırakılması tutuklu ve hükümlülerin lehine olması gerekirken tam tersi aleyhine dönüşen bir konumda durmaktadır. Kişilerin herhangi bir disiplin cezalarının olmaması ve iyi halli olunmasına rağmen sırf ‘psikoloğa çıkılmadığı’ gerekçesiyle bırakılmaması ciddi mağduriyetler yaratmaktadır. Uzun yıllar cezaevinde kalıp ciddi sağlık sorunları yaşayan insanları sırf yukarıdaki nedenlerle daha fazla cezaevinde tutma politikası insan haklarına uymamaktadır. Zaten mahkemelerce verilen cezaları insanlar burada kalarak çekmektedirler. Bunun üstüne ‘insiyatif’ adı altında kendilerine göre ve farklı gerekçelerle bu sürecin uzatılması gerek kişi ve ailesini gerekse de toplum vicdanını yaralamaktadır. Bizler de bu süreçte 4 arkadaşımızın bırakılmaması durumunu yaşadık ve bu gidişle yaşamayacağız. Sonuç itibari ile insiyatif adı altında infaz yakma politikalarının ortadan kaldırılmasını, yasaların ve uygulamaların tutuklu ve hükümlülerin lehine olacak şekilde düzenlenmesini istiyoruz. Daha önce de birçok kez ortak yaşam alanı olan mutfak kısmında bulunan ve ‘taciz’ niteliği taşıyan banyo ve tuvaletleri bile gören bu kameranın insan haklarına ters düştüğünü ve kaldırılmasını talep eden birçok dilekçe yazdık. Ancak bu konuda herhangi bir gelişme yaşanmadı. Bu talebimizi yineleyerek insan haklarına aykırı davranılmasından vazgeçilmesini istiyoruz. Uzun bir dönemdir pandemi nedeniyle sosyal aktivite olan spora diğer koşullar da bulunan arkadaşlarımızla beraber çıkamıyoruz.2 yılı aşkın bir süredir sadece küçüj bir koşu da aynı kişilerle bulunmak bunun dışında hiçbir faaliyette bulunamamak bizleri ciddi anlamda zorlamaktadır. Neredeyse cezaevinde bulunan tüm tutuklu ve hükümlüler 2. Doz aşularını olmamalarına rağmen hala pandemiyi bahane ederek aynı durumlara maruz kalmaktayız. Bunun yanında yine aynı sürede açık görüşlerimizi ve her hafta olan düzenli görüşlerimizi yapamamaktayız. Bizleri pandemi sürecinin bahane olarak gösterilmesini kabul etmemekle

*birlikte spor aktivitelerine açık ve her hafta yapılan kapalı görüşlere çıkmak istiyoruz. Tutuklu ve hükümlülerin yaşadıkları maddi imkansızlıklar ortadayken cezaevi kantinindeki ürünlerin dışarıdaki ürünlerden daha pahalı olması her açıdan zorlayıcı olmaktadır. Adalet Bakanlığının zaten cezaevleri için ayırdığı bütçe varken cezaevi idaresinin kantin malzemelerine ekstradan zam yapması, tutuklu ve hükümlülerden maddi kazanç sağlaması, kantini ticaret merkezine dönüştürmesi ahlaki boyutu zorlamaktadır. Cumhurbaşkanı R:T: Erdoğan'ın "marketler denetlenmelidir ve gereği yapılacaktır" sözünün cezaevi kantinleri için de geçerli olmasını, fahiş fiyatların haftalık zamların denetlenmesini ve düşürülmesini istiyoruz."*

**4 Kasım 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine, Elazığ Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan mektupla başvuran Necmiye Boz, şu beyanlarda bulundu:** *"Ben 17 Ekim'den beri karantinadayım. Geldiğimde, Dersim'de gözaltına alınan ve buraya getirilen anne-kız vardı. (Anne: Gültaze YELESER Kızı: Gülbeden ZENK) Gülbeden arkadaşın psikolojik sorunları var ve durumu iyi değil. Annesi de haliyle yaşlı olmasından hem de kızının durumundan dolayı çok zorlanıyor. Cezaevine girdikleri zaman tarafsız koğuşa geçmeleri dâhilinde 1 yıl erken çıkacakları, dosyalarına olumlu yansıtacağı söylenmiş. Onlar da tarafsız koğuşa geçmek istediklerini beyan etmişlerdir. Bu zaman içinde Gülbeden her rahatsız olduğunda Acil servisi çağırıyor ve revire çıkarılıyormuş. Bir süre sonra pişman olması ve taraflı koğuşa geçmek için dilekçe yazmışlar. (Karantina sürelerinin bitmesine 2 gün kala) Dilekçeden sonra cezaevinin müdürü ve baş memur kendilerini çağırmış "60 gün gözlem süreniz var, sonrasında da taraflı koğuşa geçmeniz kesin değil" denmiş. Cezaevinde sadece bir taraflı koğuş var. Onların da gelmeleri engelleniyor. Ben ya da arkadaşlarım daha önce de taraflı koğuştaki kaldık fakat bu "60 gün gözlem süreci" şimdiye kadar kimseye uygulanmadı. Gülbeden arkadaş yemek yiyemiyor ve durumu da iyi değil. Bugün baş memuru çağırıldılar ve acil servisin gelmelerini istediler. Fakat baş memur onlara "revire çıkabileceklerini, acil servisin bunun için gelmediklerini, atak geçirmeden gelmezler" demiş. Normalde aynı havalandırmayı kullanmamız gerekiyor. Ama bizlerle iletişime geçmemeleri için başka bir blokta havalandırmaya götürülüyor ve bizlerle konuşmamaları isteniyor. Hem anne hem de kızı yaşadıklarını size yazmamı ve bir an önce koğuşa geçmeleri için yardım etmenizi talep ediyorlar. Kendi avukatlarını bekliyorlar ancak gelmediğinden onların da gerek sözlü gerekse de dilekçelerine red geldiğinden her geçen gün durumları daha da kötüye gidiyor. Konu ile ilgili acilen ilgilenmenizi rica ediyoruz. Diğer bir sorunumuz da Nuray ÇELİK adlı arkadaşımız dış doktoruna gitti ve doktor kelepçeyi açtırmadı. İnsanlık onuruna aykırı bu durumu kabul etmeyen arkadaşımızın da sağlık hakkı engellendi. Kelepçeli muayene konusunda hala sorun yaşıyoruz. Ve son gelen zamlarla normal mektup 4 TL, diğeri 16 TL oldu. Çoğumuz dar gelimli ailelerin bireyleriz. Ve aynı zarfta mektup da gönderemediğimizden bu durum bizi zorluyor. Zaten mevzuatta hakkımız olan terlik, kırtasiye v.b malzemelerimiz kantinde var diye verilmiyor. Gelmesine rağmen ancak dış kantinden ücretini ödeyerek alma zorunluluğu getiriliyor."*

## **EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER**

### **İş Kazalarında Ölen ve Yaralananlar**

**9 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine** bağlı Görümlü beldesinin Cudi Dağı kırsalında bulunan maden ocağında meydana gelen göçükte 2 işçinin toprak altında kaldığı, kurtarma çalışmaları sonucunda toprak altından çıkarılan işçilerden Mehmet Ali Aşkın yaşamını yitirdiği, diğer işçi Ahmet Mete ise yaralı olarak hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

**14 Ocak 2021 tarihinde Hakkari** merkeze bağlı Üzümcü köyü yakınlarında bulunan özel bir firmaya ait maden sahasında meydana gelen göçükte, 2 işçinin (*Behçet Kurt ve ismi öğrenilemeyen bir kişi*) göçük altında kalarak yaralandığı ve yaralı olarak götürüldükleri hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**19 Ocak 2021 tarihinde Maraş** Kavlaklı Organize Sanayi Bölgesi'ndeki bir metal mutfak eşya fabrikasının pres bölümünde çalışan 41 yaşındaki Mahmut Doğru isimli işçinin, henüz belirlenemeyen bir nedenle pres makinesine sıkışarak yaralandığı ve götürüldüğü hastanede kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı ve soruşturma kapsamında Onikişubat İlçe Jandarma Komutanlığı'nca 4 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

**8 Şubat 2021 tarihinde Batman'ın** Belde Mahallesi'nde bir binanın 4. katında çalışan ismi öğrenilemeyen bir işçinin, binanın asansör boşluğundan düşerek ağır yaralandığı öğrenildi. Yaralı işçinin, olay yerinde yapılan ilk müdahalesinin ardından ambulansla Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındığı ve olayla ilgili inceleme başlatıldığı öğrenildi.

Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinden **Antep'e** giderek bir inşaatta çalışan 22 yaşındaki Ercan Şeker isimli işçinin, **25 Mart 2021 tarihinde** çalıştığı inşaatta dengesini kaybederek düşerek ağır yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede tüm müdahalelere rağmen kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**10 Nisan 2021 tarihinde Mardin'in Derik ilçesi** Viranşehir yolu Soğukkuyu Mahallesi mevkiinde kazı yapan iş makinesinin üzerine tepeden kopan kaya parçalarının düşmesi sonucu devrilen iş makinesinin altına kalan Yusuf Babaç isimli işçinin yaşamını yitirdiği, Sinan Dinç isimli işçinin ise yaralı olarak kurtulduğu öğrenildi.

**20 Nisan 2021 tarihinde Siirt'in Kurtalan ilçesine** bağlı Kayabağlar beldesinde yapımı devam eden bir inşaatta çalışan Teyfik Ete isimli işçinin, inşaatın 5'inci katından düşerek ağır yaralandığı ve yaralı olarak götürüldüğü hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi.

**11 Mayıs 2021 tarihinde Iğdır'da** bir santralde çalışan evli ve 2 çocuk babası 30 yaşındaki Mehmet Erdem isimli işçinin, beton kazanını temizlediği sırada çalıştırılan mikserle sıkışarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**15 Mayıs 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesinde** bulunan Cumhuriyet Caddesi'nde yol çalışması sırasında hat elektriğini penseyle kesmeye çalışan bir işçinin akıma kapılarak yaralandığı öğrenildi. El ve yüz bölgesinde yanıklar oluşan işçinin, Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.



**19 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde** yer alan Ceylanpınar Tarım İşletmeleri Müdürlüğü'nde çalışan Muhammet Bayar isimli işçinin, yüksek gerilin hattına temas ederek elektrik akımına kapıldığı ve olay yerinden yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**24 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Midyat ilçesi** Bahçelievler Mahallesi'nde yapımı devam eden polisevi inşaatında çalışan Abdürrahim Gülmez isimli işçinin, dengesini kaybederek inşaattan düşerek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**26 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ilçesi** Yenişehir Mahallesi'nde bir inşaatta çalışan Cuma Taş isimli işçinin, çalıştığı inşaatın 14'üncü katından 4'üncü katına düşerek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

**2 Haziran 2021 tarihinde Mardin'in Ömerli ilçesinde** çalıştığı inşaattan düşerek ağır yaralanan 17 yaşındaki Berzan Özgün isimli çocuğun, götürüldüğü Mardin Devlet Hastanesi'nde tedavi gördüğü sırada **16 Haziran 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**4 Haziran 2021 tarihinde Batman'ın Gültepe mahallesinde** bir AVM'nin inşaatında çalışan 25 yaşındaki Ramazan Yaprak isimli işçinin, AVM'nin üst katındaki molozları atmaya çalıştığı sırada dengesini kaybederek sert zemine düştüğü ve yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**17 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde** briket atölyesinde çalışan 29 yaşındaki Nesih Cengiz adlı işçinin, harç makinesinin kazanını temizlerken pervaneye kapılarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**13 Temmuz 2021 tarihinde Erzincan Merkez Barbaros Mahallesi'nde** bulunan inşaatta bekçilik yapan 51 yaşındaki Veysel Güç isimli işçinin dengesini kaybederek 13 metre yükseklikteki asansör boşluğuna düşerek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**7 Ağustos 2021 tarihinde Urfa 1'inci Organize Sanayi Bölgesi'nde** inşaat alanında çalışan 44 yaşındaki ve 4 çocuk babası Halil Erdil isimli işçinin, elektrik akımına kapılarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Erdil'in çalıştığı inşaatın kaçak olduğu belirtilirken, DEDAŞ ekipleri ise binanın elektrik hattının altına yapılmasının yasak olduğunu kaydetti.

**17 Ağustos 2021 tarihinde Diyarbakır'da** bir telefon şirketinde çalışan 36 yaşında ve iki çocuk babası Yunus Beyoğlu isimli işçinin, yüksek gerilim hatlı elektrik direğine çıktığı ve elektrik akımına kapılarak yere düştüğü, yaralı olarak götürüldüğü hastanede yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**20 Ağustos 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesi** Yenikent Mahallesi'nde bir inşaatta çalışan ve Suriye'li olduğu öğrenilen Şerif Henderî isimli işçinin, inşaatın asansör boşluğuna düşerek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**4 Eylül 2021 tarihinde Mardin'in Midyat ilçesine** bağlı Bahçelievler Mahallesi bulunan bir inşaatta çalışan Murat Aktürk isimli işçinin, asansör boşluğuna düşerek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**14 Eylül 2021 tarihinde Urfa'da** Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) faaliyet gösteren bir geri dönüşüm fabrikasında çalışan 26 yaşındaki Suriyeli Muhammed Elalyan isimli işçinin, elektrik akımına kapılarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

**27 Eylül 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde** bir inşaatta çalışan 34 yaşındaki Bozan Baydil isimli işçinin, elektrik akımına kapılarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**6 Ekim 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde** bulunan Üzümcü Köyü'nde faaliyet gösteren ve özel bir firmaya ait olan bir maden ocağında meydana gelen göçük sonucu, 2 işçinin yaşamını yitirdiği ve 1 işçinin de ağır yaralandığı öğrenildi.

**13 Kasım 2021 tarihinde Antep'te** Seyranteppe Mahallesi'nde bulunan 13 katlı apartmanın 12'nci katında boya yaptığı sırada asansör boşluğuna düşen 42 yaşındaki Salih Bulut isimli işçinin yaşamını yitirdiği öğrenildi.

**26 Aralık 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ilçesine** bağlı Kötek Mahallesi'nde devam eden bir inşaatta beton mikseri çimento döktüğü sırada meydana gelen göçükte, 1 işçinin (*Salim Toparlı*) yaşamını yitirdiği ve 1 işçinin de yaralandığı öğrenildi.

### **İşten Çıkarılanlar**

**1 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Kayyım atanan Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'nde Sağlık Daire Başkanlığı bünyesinde çalışan 84 işçinin, pandemi nedeniyle işten çıkarma yasağına rağmen sözleşmelerinin sona erdiği gerekçesiyle işten çıkarıldığı öğrenildi.

**11 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Antep 4'üncü Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan 2 fabrikada, DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası üyesi 20 işçinin Kod 29 gerekçe gösterilerek işten çıkarıldığı öğrenildi. Sanayideki Yasin Kaplan Halı Fabrikası'nda çalıştıkları sırada Kod 29'la işten çıkarılan 16 işçinin işe geri dönme talebiyle fabrika önünde başlattıkları oturma eylemi 27'nci gününde, yine aynı organize sanayide aynı gerekçe ile işten çıkarılan 4 işçinin Güven Boya Polyester İplik Tesisi önündeki eylemi ise 14'üncü gününde olduğu belirtildi.

**Urfa 2'nci Organize Sanayi Bölgesi'nde** bulunan Uğur Tekstil Fabrikası'nda çalışan 300 işçinin, **3 Ekim 2021 tarihinde** Kod-18 ile işten çıkarıldığı ve işçilerin fabrika önünde oturma eylemi başlattığı öğrenildi.

### **Görevden Alınanlar**

**Van'ın Çatak ilçesine** bağlı Karşıyaka Mahallesi Muhtarı Şeref Balka hakkında mahalledeki su sorununa ilişkin verdiği Mezopotamya Ajansı'na (MA) verdiği röportajın ardından yetkileri elinden alındığı ve hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. İlçe Kaymakamlığı'nın Yazı İşleri Müdürlüğü, söz konusu kararı **14 Ocak 2021 tarihinde** sabah saatlerinde Balka'ya telefon üzerinden aktardığı öğrenildi.

HDP'li Muş İl Genel Meclisi Üyeleri Savcı Arslan ve Mehmet Emin Taşer'in, haklarında "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla yürütülen soruşturma gerekçe gösterilerek **6 Şubat 2021 tarihinde** İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

**2 Mart 2021 tarihinde** gözüaltına alınan Erzurum'un Karaçoban ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Halit Uğun aynı gün içinde İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı ve yerine Karaçoban Kaymakamı Duran Kalkan kayyım olarak atandı.

HDP'li Siirt İl Genel Meclisi Üyesi Mehmet Kaysı'nın, hakkında Siirt Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla yürütülen soruşturma gerekçe gösterilerek **22 Mart 2021 tarihinde** İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

**9 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Mardin'in Yeşilli ilçesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Yeşilli Belediyesi tarafından yapılmak istenen kentsel dönüşüm projesine karşı çıkan yurttaşlar, 6 Nisan 2021 tarihinde protesto eyleminde bulundu. Protesto eylemini organize ettiği iddiasıyla, Gül Mahallesi Muhtarı Çağdaş Araz'ın Yeşilli Kaymakamlığı tarafından bir ay süreyle görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

HDP'li Ağrı/Doğubayazıt İlçe Belediyesi İl Genel Meclisi Üyesi Rasim Gören'nin **16 Nisan 2021 tarihinde** İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 5 Nisan 2021 tarihinde yürüttüğü bir soruşturma kapsamında gözaltına alındıktan sonra tutuklanan Çınar Belediyesi Eşbaşkanı Necla Tamriş, Diyarbakır Eğil Belediye Meclis Üyesi Bahar Karakaş Uluğ, Kayapınar Belediyesi Meclis üyesi Nursel Akbal ile adli kontrol şartıyla serbest bırakılan Ruken Bekalp, Yenişehir Belediyesi Meclis Üyesi Emine Kaya ve Ergani Belediyesi Meclis Üyesi Sevican Yaşar İçişleri Bakanlığı tarafından **7 Haziran 2021 tarihinde** görevden alındığı öğrenildi.

HDP'li Muş/Malazgirt İlçe Belediyesi Meclis Üyesi Ahmet Yağcı'nın **20 Ağustos 2021 tarihinde** İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

**Elazığ** Fırat Üniversitesi İktisat ve İdari Bilimler Maliye Bölümü Araştırma Görevlisi olan Hifzullah Kutum'un sosyal medya hesabından "*Şoreşa İlonê hemû Kurdistan pîroz be, Bijî Kurdistan*" (*Eylül Devrimi tüm Kürtlere kutlu olsun. Yaşasın Kurdistan*) şeklinde paylaşım yaptığı gerekçesiyle **5 Kasım 2021 tarihinde** görevden alındığı öğrenildi. Konu ile ilgili Fırat Üniversitesi Rektörlüğü tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: "*Sosyal medyadaki paylaşımları ile terör örgütü propagandası yaptığı değerlendirilen araştırma görevlisi, Rektörlüğümüzce açığa alınmış ve hakkında soruşturma başlatılmıştır. Bahse konu kişi ile ilgili ayrıca adli makamlara da suç duyurusunda bulunulmuştur.*" Kutum'un görevden alınmasının ardından gözaltına alındığı ve üniversitedeki odasının kapısına Türk bayrağı asıldığı öğrenildi. **6 Kasım 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Kutum'un "Örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

### **-İhraç Edilenler**

**9 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde personeli olan TÜM BEL-SEN Diyarbakır Şube Eşbaşkanları Mehmet Candar ve Nihal Yanık ile belediyede kadrolu işçi olarak çalışan Remzi Yıldırım'ın İçişleri Bakanlığı kararıyla ihraç edildiği öğrenildi. *İhraç kararının, İçişleri Bakanlığı'na "Olağanüstü Hal'in kalkmasından 3 yıla kadar terör örgütleriyle irtibatlı ve iltisaklı olan kişilerin kamu görevinden çıkarılması" yetkisi veren 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun geçici 35'inci maddesine dayandırıldığı öğrenildi.*

**Van'ın Muradiye ilçesinde** Muradiye Devlet Hastanesi'nde görev yapan Van-Hakkari Tabip Odası Üyesi Doktor Emrah Direk'in 375 sayılı KHK'nin geçici 35. Maddesine dayandılarak

ihraç edildiği, **18 Ağustos 2021 tarihinde** Van- Hakkari Tabip Odası'nda konuya ilişkin düzenlenen basın toplantısıyla duyuruldu.

**Diyarbakır'da** sendikal faaliyetler gerekçesiyle 2020 yılında gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan Eğitim Sen üyesi 21 öğretmen 29 Kasım 2021'de ihraç edildi. Hakkında ihraç kararı verilen öğretmenlerden bazıları **İHD Diyarbakır Şubesine** başvuruda bulundu.

**9 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Halis Kızılırmak, şu beyanlarda bulundu:** “22 yıldır psikolojik Danışmanlık ve rehberlik öğretmeniyim. Şehit Süleyman Sorkut Anadolu Lisesi'nde yaklaşık 13 yıldır görev yapıyordum. 6 Kasım 2020 Tarihinde Sabah saatlerinde gözaltına alındım. Daha sonra beni okula götürdüler. Okulda odamı ve masamı aradılar. Sonra 4 gün boyunca gözaltında kaldım. Adli kontrol şartıyla serbest bırakıldım. Bu süre zarfında okula döndüm. Ama hakkımızda idari soruşturma başlatıldı. İdari soruşturma sonucunda Ankara'dan gelen müfettişler soruşturmayı yürüttü. Yaklaşık bir buçuk ay sonra takipsizlik kararı çıktı. Dosya kapandı. Daha sonra savcının beyan ettiği irtibat ve iltisak cümlesi dolayısıyla idari soruşturma açıldı. İdari soruşturma 1 yıl boyunca devam etti. Diyarbakır'a bakanlık tarafından 2 müfettiş gelmişti hem sözlü hem yazılı savunma verdik. Sonra 3 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı 35-g KHK komisyonuna sözlü savunma verdik. Avukat eşliğinde gerçekleşti. 375 sayılı KHK'nin 35-G Maddesine göre memurluktan çıkarılmamız istendi. 29 Kasım 2021 tarihinde memurluktan çıkarıldığıma dair tebligatım okula geldi. 29 Kasım'da tebligatımı aldım ve ihraç edildim. Bu yaşadığım hukuksuzluk ve hak ihlali için derneğiniz tarafından hukuki destek talebinde bulunuyorum.”

**9 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Ezgi Çelik, şu beyanlarda bulundu:** “Ben 9 yıllık öğretmenim. Yaklaşık son 3 yıldır Şair Cahit Sıtkı Tarancı İlkokulunda okul öncesi öğretmeni olarak görev yapıyordum. 6 Kasım 2020 Tarihinde sabah operasyonu ile gözaltına alındım. Emniyette ki sorguda 10 Ekim Katliamı Protesto amaçlı yapılan basın açıklamasına katılmam ve 29 Aralık eğitimden basın açıklamasına katılmam soruldu. Bunlar sendikanın aldığı kararlar doğrultusunda katıldığımız eylemlerdi. Ancak ısrarla bu eylemler sendika eylemleri değilmiş gibi yönlendirildi. Katılmadığım Bir eylem dahi soruldu. Ben katılmadığımı ifade etmeme rağmen ısrarla soruldu. Ayrıca ben eğitimden kadın sekreterlik görevini yürütüyordum. Bayram tebriği için ihraç edilen üyelerimizi aradık. Bu suç sayılarak emniyette soruldu. 4 gün gözaltı süresi sonrası adli kontrol ile serbest bırakıldım. Yaklaşık bir buçuk ay sonra takipsizlik kararı çıktı. Dosya kapandı. Daha sonra savcının beyan ettiği irtibat ve iltisak cümlesi dolayısıyla idari soruşturma açıldı. İdari soruşturma 1 yıl boyunca devam etti. Diyarbakır'a bakanlık tarafından 2 müfettiş gelmişti hem sözlü hem yazılı savunma verdik. Sonra 3 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı 35-g KHK komisyonuna sözlü savunma verdik. Avukat eşliğinde gerçekleşti. 375 sayılı KHK'nin 35-G Maddesine göre memurluktan çıkarılmamız istendi. 29 Kasım 2021 tarihinde memurluktan çıkarıldığıma dair tebligatım okula geldi. 29 Kasım'da tebligatımı aldım ve ihraç edildim. Bu yaşadığım hukuksuzluk ve hak ihlalinin derneğiniz tarafından hukuki destek talebinde bulunuyorum.”

**9 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Hacer Özer Alp, şu beyanlarda bulundu:** “12 yıllık özel eğitim öğretmeniyim. Son 2 yıldır “Şehit Abdul Vahap Çokur MTA” görev yapıyordum. 6 Kasım 2020'de evime baskın yapılarak 10 Ekim katliamı için yapılan basın açıklamasına katılma ve Batman'da Ses üyelerinin gözaltına alınması sebebiyle yapılan basın açıklaması sebebiyle 6 Kasım 2020 tarihinde gözaltına alındım.



Gözaltına alındığımda 5 aylık hamile idim. Riskli bir gebelik geçiriyordum daha önce de birkaç operasyon geçirmiştım. Bunu belirtmeme rağmen gözaltına alındım. Benim bu durumumdan dolayı avukatım ve Baro başkanı savcı ile görüştü. Aynı akşam ifademden ardından serbest bırakıldım. Bu gözaltı gerekçesinden takipsizlik kararı verildi. Savcı dava dosyasında irtibatlı ve iltisaklı kavramlarını kullandığı için milli eğitim tarafından idari soruşturma başlatıldı. İdari soruşturma 1 yıl boyunca devam etti. Diyarbakır'a bakanlık tarafından 2 müfettiş gelmişti ve yazılı savunma verdik. Sonra 3 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da milli eğitim bakanlığı teftiş kurulu başkanlığına sözlü savunma verdik. Avukat eşliğinde gerçekleşti. 375 sayılı KHK'nin 35. Maddesine göre memurluktan çıkarılmamız istendi. 29 Kasım 2021 tarihinde memurluktan çıkarıldığımız dair tebligatım okula geldi. 30 Kasım'da tebligatımı aldım ve ihraç edildim. Bu yaşadığım hukuksuzluk ve hak ihlalinin derneğiniz tarafından hukuki destek talebinde bulunuyorum.”

**9 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Yıldırım Arslan, şu beyanlarda bulundu:** “25 yıllık öğretmenim. 06.11.2020 tarihinde ev baskınıyla gözaltına alındım. Aynı gün okulda atölyem ve özel dolabım arandı. 4 günlük gözaltı süreci sonunda mahkemeye sevk edildim. Adli kontrol şartıyla serbest bırakıldım. Bana sendikandan gelen mesajlar, katıldığım basın açıklamaları ve yürüyüşler soruldu. Hakkımda takipsizlik kararı verdi. 2021 yılı mart ayında hakkımda bakanlık düzeyinde il milli eğitim müdürlüğü soruşturma başlattı. Soruşturmayla ilgili yazılı ve sözlü savunma talep edildi. Savunma hazırlamak için soruşturma dosyasının örneği ve ek süre istememe rağmen talebim ret oldu. 2021 yılı yaz ayında MEB bünyesinde 375 sayılı KHK'nin geçici 35.maddesine binaen kurulan ihraç komisyonuna sevk edildim. 3 Kasım 2021 tarihinde bakanlıkta sözlü ifadeye çağırıldım. Bunun üzerine Ankara'ya gittim. Sözlü savunmamı yaptım. Aynı gün ihraç komisyonunca ihraç talebiyle dosyamız bakanlığa sunuldu. 24 Kasım 2021 tarihinde ihracımız kesinleşti. 27 Kasım tarihi itibarıyla bize tebliğler başladı ve 30 Kasım'da bana ulaşan tebliğle görevimin sonlandığını öğrendim. Derneğinizden hukuki destek istiyorum.”

**9 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Abbas Şahin, şu beyanlarda bulundu:** “06.11.2020 tarihinde gözaltına alındım. Gözaltı gerekçem olarak bana Eğitimsen 1 Nolu şubenin eş başkanı olmam sebebiyle yapmış olduğum çalışmalar ve açıklamaların örgüt çağrısı kapsamında olduğu söylendi. 4 günlük gözaltı süreci sonunda hakkımda tutuklama kararı verildi. 48 gün tutuklu kaldıktan sonra ilk duruşmam da tahliye oldum. İkinci duruşmada beraat ettim. İlk gözaltı anı itibarıyla 6 ay açığa alındım. Bakanlık hakkımda soruşturma başlattı. Bakanlık müfettişlerince yürütülen soruşturma idari soruşturmadan ziyade daha çok ideolojik bir soruşturmaydı. Çünkü sorulan sorular müfettişlerin söylemleri hep bu yöndeydi. Mesela KESK'in bölge mitinginde tertip komitesi başkanı olarak yaptığım konuşmada OHAL'den kaynaklı olarak yaşanan hukuksuzlukları, HES projelerini eleştirmem, Hasankeyfin yıkılmasını eleştirmem örgüt çağrısı mı gibi sorular soruldu ya da 2013 yılı Newrozunda çekilen fotoğraflarım dahi soruldu. Yine hem mahkemece hem de müfettişlerce KESK'in ve Eğitimsenin almış olduğu kararları örgüt çağrısına uyma gibi sorular soruldu. Müfettişlerin beyanı üzerine 2021 yılı haziran ayında mahkeme kararıyla beraat etmeme rağmen MEB bünyesinde 375 sayılı KHK'nin geçici 35.maddesine binaen kurulan ihraç komisyonuna sevk edildim. 3 Kasım 2021 tarihinde bakanlıkta sözlü ifadeye çağırıldım. Bunun üzerine Ankara'ya gittim. Aynı gün ihraç komisyonunca ihraç talebiyle dosyamız bakanlığa sunuldu. 24 Kasım 2021 tarihinde ihracımız kesinleşti. 27 Kasım tarihi itibarıyla bize tebliğler başladı ve 28 Kasım'da bana ulaşan tebliğle görevimin sonlandığını öğrendim. Derneğinizden hukuki destek istiyorum.”

**9 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Kasım Aydın, şu beyanlarda bulundu:** “26 yıllık öğretmenim. 06.11.2020 tarihinde ev baskınıyla gözaltına alındım. Aynı gün okulda atölyem ve özel dolabım arandı. 4 günlük gözaltı süreci sonunda mahkemeye sevk edildim. Adli kontrol şartıyla serbest bırakıldım. Bana sendikandan gelen mesajlar, katıldığım basın açıklamaları ve yürüyüşler soruldu. Hakkımda takipsizlik kararı verdi. Takipsizlikten sonra açığa alındım. Yaklaşık 2 ay sonra tekrar göreve döndüm. 2021 yılı mart ayında hakkımda bakanlık düzeyine il milli eğitim müdürlüğü soruşturma başlattı. Soruşturmayla ilgili yazılı ve sözlü savunma talep edildi. Savunma hazırlamak için soruşturma dosyasının örneği ve ek süre istememe rağmen talebim ret oldu. 2021 yılı yaz ayında MEB bünyesinde 375 sayılı KHK'nın geçici 35.maddesine binaen kurulan ihraç komisyonuna sevk edildim. 3 Kasım 2021 tarihinde bakanlıkta sözlü ifadeye çağırıldım. Bunun üzerine Ankara'ya gittim. Sözlü savunmamı yaptım. Aynı gün ihraç komisyonunca ihraç talebiyle dosyamız bakanlığa sunuldu. 24 Kasım 2021 tarihinde ihracımız kesinleşti. 27 Kasım tarihi itibariyle bize tebliğler başladı ve 29 Kasım'da bana ulaşan tebliğle görevimin sonlandığını öğrendim. Derneğinizden hukuki destek istiyorum.”

**9 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Mehmet Baydemir, şu beyanlarda bulundu:** “Eğitim Sen üyesiyim. 6 Kasım 2020 tarihinde çalıştığım okulda Örgüt üyeliği suçlamasıyla gözaltına alındım. Soruşturma aşamasında muhatap olduğum sorular tamamen sendikal faaliyetler çerçevesinde katıldığım etkinliklerdi. Toplamda üç gece gözaltında kaldım. Adli kontrol şartıyla serbest bırakıldım. Bakanlık müfettişleri tarafından hakkımda idari soruşturma başlatıldı. Gelen müfettişler sendikal faaliyetler olmasına rağmen hiçbir somut gerekçeye dayanmadan bütün eylem ve etkinliklere örgüt çağrısıyla katıldığım iddiasında bulundular. Diyarbakır İl Milli Eğitim müdürlüğünde yazılı savunmamı alan müfettişler, ifademi bir kolluk görevlisi tavrıyla aldılar. Onlar da mesleki faaliyetlerimi, örgütsel faaliyetlerde bulunmuşum şeklinde değerlendirdiler. Cezai soruşturmanın başlamasının 2 veya 3. Ayında hakkımda kovuşturmaya yer olmadığına kararı verildi. Sonuç avukatımız aracılığıyla idari soruşturma dosyasına konulmak üzere bakanlığa gönderildi. Daha sonrasında Ankara'da bakanlıktan, bakan yardımcısı başkanlığında ve teftiş kurulu başkanının da yer aldığı bir komisyon tarafından son savunmamız(sözlü) alındı. Akabinde 3 hafta sonra da(29.11.2021) tarihinde okul idaresi tarafından yazılı olarak tarafımıza KHK'nın ilgili maddeleri ile meslekten çıkarılma kararı verildiği tarafıma tebliğ edildi. Başvurumun derneğiniz kayıtlarında tutulmasını ve talep etmem durumunda tarafıma hukuki desteği sunmanızı istemekteyim.”

**9 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Pelda Sevim, şu beyanlarda bulundu:** “06.11.2020 Tarihinde gözaltına alındım. 4 gün gözaltında tutulduktan sonra polislerce ifadem alındıktan sonra Adliyeye sevk edildim. Savcılıktan adli kontrol şartıyla hâkimliğe sevk edildim ve mahkemeye serbest bırakıldım. Serbest bırakıldıktan sonra 08.12.2020 tarihinde açığa alındım. Ardından Bakanlık hakkımda idari soruşturma süreci başlattı. Bakanlık müfettişleri ( Pkk'ye iltisak ve irtibatlı) diye hakkımda idari soruşturma gereği ifadem alındı. İdari soruşturma sürecinden sonra savcılık hakkımda takipsizlik kararı verdi. Savcılığın hakkımda takipsizlik kararı verilmesinin ardından Milli Eğitim Bakanlığı hakkımda bu suçlamalarla ilgili savunma istedi. Savunmamı verdikten sonra bunu yanında sözlü savunma dilekçesini de verdim. 03.11.2021 tarihinde Ankara'ya giderek Milli Eğitim Bakanlığı'nda sözlü savunma verdim. 24.11.2021 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığınca bana gelen tebligatta; “7145 sayılı kanun ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 35. Madde uyarınca ilgi makam oluru ile kamu görevinden çıkarılmıştır” diye tebligatı aldım. Söz konusu hiçbir hukuksal dayanağı olmadığı halde mesleğimden tamamen keyfi ve

*hukuksuz bir şekilde ihraç edildim. Yaşadığım bu mağduriyet sebebiyle derneğinizden hukuki destek talep ediyorum.”*

**9 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Tahir Çetin, şu beyanlarda bulundu:** “14 yıllık öğretmenim. 29.11.2020 tarihinde ev baskınıyla gözaltına alındım. Aynı gün okulda atölyem ve özel dolabım arandı. 1 günlük gözaltı süreci sonunda emniyetten serbest bırakıldım. Emniyette bana sendikandan gelen mesajlar, ihraç arkadaşlarımla bayramlaşmam ve 10 Ekimle ilgili valilik izinli basın açıklamasına neden katıldığım soruldu. Hakkımda takipsizlik kararı verdi. Yanlış hatırlamıyorsam takipsizlikten hemen önce hakkımda il milli eğitim müdürlüğü soruşturma başlattı. Soruşturma ile ilgili yazılı ve sözlü savunma talep edildi. Savunma hazırlamak için soruşturma dosyasının örneği ve ek süre istememe rağmen b talebim ret oldu. 2021 yılı yaz ayında MEB bünyesinde 375 sayılı KHK'nın geçici 35.maddesine binaen kurulan ihraç komisyonuna sevk edildim. 3 Kasım 2021 tarihinde bakanlıkta sözlü ifadeye çağırıldım. Bunun üzerine Ankara'ya gittim. Sözlü savunmamı yaptım. Aynı gün ihraç komisyonunca ihraç talebiyle dosyamız bakanlığa sunuldu. 24 Kasım 2021 tarihinde ihracımız kesinleşti. 27 Kasım tarihi itibarıyla bize tebliğler başladı ve 29 Kasım'da bana ulaşan tebliğle görevimin sonlandığını öğrendim. Derneğinizden hukuki destek istiyorum”.

**10 Aralık 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuran Saliha Zorlu, şu beyanlarda bulundu:** “Eğitim Sen üyesiyim. 6 Kasım 2020 tarihinde evim basılarak gözaltına alındım. 3 gün gözaltında tutuldum. Hakkımda açılan soruşturma, takipsizlikle sonuçlandı. Daha sonra savcının yazdığı yazı sonrası açılan idari soruşturma bakanlık müfettişlerince sürdürüldü. Müfettişlerin soruşturmasında tamamıyla yoruma dayalı ve konunun bağlamı dışında bir soruşturma yürüttükleri tarafımda gözlemlendi. Savcılık iddianamesinin çok dışında sorular soruldu. Sözlü savunma talebimiz kabul edilince Bakanlıkta kurulan 35. Madde komisyonuna sözlü savunma verdik. Ancak burada da hakkınızda daha önceden karar verilmiş olduğu izlenimine vardık. 29 Kasım 2021 tarihinde görevimden ihraç edildiğim kararı okul yönetimi tarafından bana tebliğ edildi. Derneğinizden hukuki destek talep ediyorum.”

## **DİĞER HAK İHLALLERİ**

### **KAYYIM ATAMALARI**

#### **Belediye**

**2 Mart 2021 tarihinde** gözaltına alınan Erzurum'un Karaçoban ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Halit Uğun aynı gün içinde İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı ve yerine Karaçoban Kaymakamı Duran Kalkan kayyım olarak atandı.

## **MÜLKİYET HAKKI İHLALİ**

**27 Mayıs 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Songül Özmez, şu beyanlarda bulundu:** “Ben, eşim ve 4 çocuğum 2015 yılında Diyarbakır’ın Sur ilçesinde yaşanan çatışmalardan dolayı savaş mahallesi şeftali sokakta bulunan evimizden çıkmak zorunda kaldık. Evimizden çıkarken herhangi bir eşyamızı yanımıza alamadık. Bu sırada bir ev tutarak Yenişehir mahallesinde kirada oturmaya başladık. Aradan yaklaşık 1 sene geçtikten sonra eşyalarınızı alın diye devlet kurumları tarafından arandık. Biz evimize eşyalarımızı almak için gittiğimizde eşyalarımızın kullanılamaz halde olduğunu gördük. Eşyalarımızın çoğu da çalınmıştı. Bize devlet tarafından yaklaşık 2 yıl kadar kira yardımı yaptılar; devlet kurumları bize size eviniz teslim edilene kadar kira vereceğiz dediler. Ancak belirttiğim gibi sadece 2 yıl kira alabildik. 2017 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bizi çağırdı. Bize ev mi istiyorsunuz yoksa evin bedelini mi istiyorsunuz diye sordular. Biz de evimizin bize verilmesini istiyoruz dedik. Ancak bize evimiz geri verilmedi; biz herhangi bir başka başvuru yapmadan Sur ilçesi alipaşa mahallesinde bize ev tahsisi yapılacağı söylendi. Ben alipaşa mahallesindeki eve gidip baktım ve evin çok büyük olduğunu gördüm. Bu ev için ayda bizden 3.700 TL talep ederek borçlandırılmamız sağlanmak istendi. Ben Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gittim ve ayda bu kadar para veremeyeceğimi söyledim. Bana, 1 hafta içinde imza attın attın yoksa ev hakkınızı kaybedersiniz dediler. Biz 1 hafta içerisinde gitmediğimiz için bize bu ev teslim edilmedi. Bu evin başkasına satıldığını öğrendik. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nda çalışanlar size tebligat gönderdik dediler. Ancak tarafımıza herhangi bir tebligat gelmedi. Ben onlara bana ev verecekseniz TOKİ’lerden mahalle konutlarından ev verin dedim. Bana zemin kat ev çıktığını söylediler. Ayrıca evimizin bedeli 92.000 TL idi; bu evi kabul edersek 30.000 TL iade edileceğini söylediler. Ancak bu ev çok kötüydü bunu kabul etmedik. Ben çünkü kendi evimin bana iade edilmesini istedim. Bizi tekrar Çevre ve Şehircilik Bakanlığından arandık. Bize alipaşa mahallesinde yapılan sur mağdurları konutlarından hangisini kabul ederseniz size vereceğiz dediler. Bizde evleri gezdik ancak kalan evler kötüydü. Bize son hakkınızdır dediler ve bunu kabul etmezseniz size ev vermeyeceğiz; sizin evinizin bedelini hesabınıza yatıracağız dediler. Eşim de korkarak imza atmak durumunda kaldık. Sonra tekrar bizi çağırdılar ve anahtar teslimi yapmak istediler. Ben yetkililere evin eksikleri var bu nedenle anahtar teslimini kabul etmiyorum dedim. Hatta ev eksikleri var diye form da doldurdum. Bu evin bedelini önceki evimden kalan bedel düştükten sonra borçlandırılarak her ay 2.000 TL ödemek suretiyle 15 yıl borçlandırıldım. Evin eksiklerinin giderilip giderilmediği ile ilgili tarafımıza herhangi bir dönüş yapmadılar. Ben hem sur mağduruyum hem de üstüne borçlandırıldım. Ben her ay geçimimi sağlayamıyorum üstüne 15 yıl boyunca borçlandırıldım. Gerekli desteği derneğinizden bekliyorum.”

## **SAĞLIK HAKKI İHLALİ**



**2 Temmuz 2021 tarihinde Malatya'da** 1'inci Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan bir tekstil fabrikasında öğle yemeğinden dolayı zehirlenen 55 işçinin, hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. Malatya Sağlık İl Müdürlüğü tarafından konuyla ilgili yapılan açıklamada şöyle denildi: *“İlimiz 1. Organize sanayi bölgesinde bulunan bir fabrikada çalışan toplam 55 kişi bugün akşam saatlerinde bulantı ve kusma şikayetleri ile Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne başvurular. Fabrikada görevli personelin yedikleri dönerden zehirlendikleri düşünülmekle beraber gerekli gıda ve su numune örnekleri alınarak analiz edilmek üzere laboratuvara ulaştırılmıştır. Başvuran hastaların tamamı acil serviste yapılan tedavilerinin ardından taburcu edilmişlerdir. Hastaneye yatışı gerektirecek bir hastalık durumu oluşmamıştır.”*

**19 Aralık 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesinde** bulunan Mehmet Erdem Mesleki Teknik Anadolu Lisesi'nin kantininden aldıkları ekmeğin köfteden 29 öğrencinin zehirlendiği öğrenildi. Öğrenciler hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınırken, öğrenci velilerinin olayla ilgili kantin işletmesi ve köfte etini pazarlayan firma hakkında şikayetçi olduğu öğrenildi.